

ENSIMMÄINEN SALALIITTOROMAANINI

eli

**epäonnistunut yritys salakuljettaa oikein
kerrottu vapaamuurari-sionistisalaliittoteoria
sensuurin läpi romaanin sisällä**

Jorma Jormakka

1.

Marko tempaisi huoneen oven auki oikealla kädellään ja riuhtaisi vasemman kätensä miehen hapuilevasta otteesta. Marko työnsi ovea kiinni hartiallaan. Häntä tavoitteleva käsi jäi oven väliin. Marko työnsi ovenrakoon ehtineen kengän taaksepäin. Huoneeseen suljettu mies kiroili. Käsi vetäytyi. Marko painoi oven kiinni, se meni lukkoon, mutta Marko tiesi, ettei se heitä kauaa pidättelisi. Hän juoksi käytävää pitkin. Pelokkaita ja vihaisia katseita, kukaan ei ehtinyt pysäyttää häntä kun hän jo juoksi pörtaat alas katukerroksen tasolle. Huoneen ovi oli jo auki ja miehet tavoittivat häntä portaissa. He eivät huutaneet ketään avuksi. Käytävä oli tyhjä. Se koitui Markon pelastukseksi sillä kertaa. Hän syöksyi ulko-ovesta ja selvitti matalat portaat muutamalla loikalla. Jalka lipesi märällä graniittilaatalla. Hän horjahti ja käsi kolahti pihaan kaartavan auton kylkeen, ajaja vilkaisi Markoon vihaisesti ja pysäytti auton. Marko ei jäänyt odottelemaan oven aukeamista vaan juoksi pysäköityjen autojen välistä matalaa kiviseinää kohti. Käsillä auttaen hän ylitti metrin korkuisen seinän ja hyppäsi jalkakäytävälle. Nopea vilkaisu leveän kadun molemmille puolille - hän ehtisi yli ennen lähestyviä autoja. Marko ryntäsi tien yli. Autot jarruttivat.

Marko vilkaisi taakseen: takaa-ajajat kiersivät portin kautta. Marko sai kymmen metrin etumatkan ja kasvatti sitä kaiken aikaa. Kadun toisella puolella oli parkkipaikka. Autostaan nouseva nainen katsoi juoksevaa Markoa ja perästä tulevia takaa-ajajia. Hän jäi seisomaan autonsa viereen. Marko kiihdytti autojen ohi suoraa pientä metsikköistä mäkeä kohti. Maa oli mutainen ja liukas, Marko otti tukea nuoren koivun sitkeistä oksista, ettei olisi luikunut taaksepäin. Takaa-ajaja saavutti hänet mäessä, mutta Marko ehti mäennyppylälle ensimmäisenä. Hän ei huomannut ajoissa, että toinen takaa-ajaja oli kiertänyt hänen eteensä läheistä polkua pitkin. Mies löi pampulla Markoa sääriin. Marko kaatui maahan eteenpäin. Pusakka repesi kyynänpäästä ja iho ruhjoutui kämmenestä. Toinen takaa-ajaja oli hetkessä hänen päällään ja veti Markon kädet selän taakse. Toinen mies painoi hänen poskensa

hiekkään kämmenellään. Marko näki vain hiekkaa. Hän tunsi kuinka hänen jalkansa lukittiin hänen päällään hajareisin istuvan miehen polvien väliin. Vastarinta oli turhaa.

Marko makasi maassa monta minuuttia, sitten hänen käskettiin nousta. Tapantumaa seuraamaan jäänyt nainen katosi Markoa. Hänen silmistään Marko luki tuomion väkivallan käytölle. Se oli väärin. *Luonnollinen oikeus*. Uhan edessä tulee paeta tai taistella. Adrenaliini sen oikeutti. Nyt niin ei saanut tehdä. Luonnolliset oikeudet. Kaikki mikä on oikein, geneettiseen koodiin kirjoitettu. Luonnollinen laki oli muutettu. Se on rikos ihmisyyttä vastaan. Maailma täytyy korjata, luonnollinen laki palauttaa.

»Meiltä älä yritä karata minnekään. Yritä nyt rauhoittua.»

Marko halusi olla jossain muualla, ei takaisin tässä ankeassa huoneessa. Kolme tuolia ja pöytä. Pöydällä kuuman kahvikupin jättämiä renkaita. Valkoiseksi maalatut betoniseinät. Lattia vuolukivilaattojen näköistä, keskeltä vähän kulunutta muovimatoa. Raollaan olevasta ikkunasta huoneeseen oli puikahtanut kärpänen - se oli istunut lampun sisäpinnalla ennen kuin Marko yritti pako. Kärpänen käveli ikkunalasias ylöspäin eikä keksinyt mistä lentää ylös. Ajattelu oli vaikeaa ja Marko tunsi olonsa sekavaksi. Lyönti sääriin koski, niihin nousisi mustelmat. Huoneessa istuvat kaksi miestä olivat nyt tyylympiä kuin aiemmin, sen äskeisen pakoyrityksen jälkeen. Hän oli tullut tänne itse, miksi hän ei saanut itse lähteä? Miksi hän oli tullut? Mitä hän yritti saavuttaa kertomalla salaliitosta? Ei kukaan halua kuulla maailmanlaajuisesta salaliitosta.

Sellaista ei ole olemassa.

Maailmanlaajuinen salaliitto - nyt se kuulosti Markostakin epäuskottavalta. Hän oli sanonut, että oli erehtynyt eikä hänellä ollutkaan mitään kerrottavaa. Se oli virhe. Hänen pitäisi mennä. He eivät olleet halunneet päästää häntä lähtemään ja hän oli lähtenyt juoksemaan. Ulos ovesta, portaat alas, käytävä, ulko-ovi, kadulle, mäkeä alas, kiinni.

Nyt hän oli taas täällä.

»Käydään uudestaan läpi tätä kertomustasi», toinen miehistä sanoi. »Laboratoriotulokset saadaan ylihuomenna. Sitten nähdään, onko veressäsi jotain aineita. Haluatko vilkaista tätä raporttia?»

Marko pudisti päätään.

»Ja sanot, ettet muista tarkasti mitä tapahtui.»

Se oli totta. Marko muisti mitä oli tapahtunut kuukausi sitten, mutta mitä tapahtui viime päivinä, siitä hän ei ollut varma. Miehet vilkaisivat toisiaan tavalla, josta Marko arvasi etteivät he olleet vakuuttuneita. Syytettiinkö häntä siis jostain ja olivatko miehet poliiseja? Marko oli jo kysynyt, eikä ollut saanut selvää vastausta. Keskustella vain. He halusivat vain keskustella.

»Nyt sitten kuitenkin muistat kaikenlaista.»

Marko nyökkäsi. Nyt hän muisti paremmin.

»Sinulla on mukanasasi niitä äänikasetteja.»

»Niin, ne haastattelunauhast», Marko sanoi. Hän oli unohtanut ne. Ne olivat hänen laukussaan. Kolme kasettia, joihin hän oli äänittänyt sanelukoneella haastattelujaan.

Mies sanoi, että kuunnellaan ne nyt tässä samalla. Jos hänellä on niistä jotain kysyttävää, niin Marko voi varmaan täydentää. Mies haluaa tietää kuka puhuu ja milloin äänitykset on tehty.

Lampun alareunalla istunut kärpänen lähti taas surisemaan huonetta. Marko odotti että se istuutuisi. Hän päästäisi kärpäsen ulos ikkunasta. Se täytyisi ensin saada kiinni.

»Olet täällä nyt muutaman päivän tarkkailtavana. Meidän olisi hyvä tavata päivittäin siihen asti kun tämä on selvä, sopiiko kahdelta?»

Marko nyökkäsi. Ei se sopinut, Markon piti olla toisaalla, mutta nyt sen piti sopia.

»Tunsit siis tämän Lars Johanssonin. Häntä etsittiin terrorismista epäiltynä.»

Miehiä oli kaksi. Toinen, se joka puhui, istui pöydän takana ja aina välillä naputteli jotain tietokoneeseensa. Toinen ei ollut koko aikana sanonut mitään. Hän vain istui tuolillaan sivummalla ja tuijotti Markoa ilmeettömästi.

»Tunsin, mutta ei hän kyllä terroristi ollut.»

Tai mistä Marko sen varmuudella tiesi? Mistä sen tiesi oliko Joanna terroristi? Mitä hän heistä oikeastaan tiesi? Pienen huoneen ilma oli tunkkainen. Miten kauan siitä oli kun hän oli tullut tänne? Marko vilkaisi kelloaan: vasta vähn yli tunti. Se aika tuntui paljon pidemmältä. Nyt hän oli siis kuulusteltavana, vaikka oli vain tullut kertomaan epäilyjään. Oliko hän typeryksissään tullut kertomaan salaliitosta juuri niille, jotka itse olivat mukana salaseurassa? Eihän ole muita kuin naiivit, jotka luulevat, ettei salaliittoja ole eikä maailmassa oli mitään salattua, ne, jotka tutkivat salaliittoja ja muita vehkeilyjä - niin kuin Marko itse, ja sitten ne, jotka niitä tekevät. Marko tunsu, ettei voinut hengittää. Hän pyysi miehiä avaamaan ikkunan kokonaan, että kärpänenkin voisi lentää ulos. Miesten mielestä ikkuna sai olla niin kuin oli.

»Silti, Johansson siis uskoi» mies jatkoi, »että olisi olemassa jokin salaseura, joka suunnitteli maailmanvalloitusta, ja hän laati siihen vastasuunnitelmaa?»

»Niin, se on järjetöntä, mutta niin Lars uskoi.»

Se oli järjetöntä, Marko oli sitä niin monta kertaa mielessään miettinyt. Lars oli väärässä. Kärpänen kierteli Markon ympärillä ja lopulta istuutui hänen kädelleen. Marko yritti kaapata sen kouraansa, muttei onnistunut.

»Kärpänen», kuulustelija sanoi mietteliäästi niin kuin siinäkin olisi joku suurempi ajatus takana. Hän jatkoi: »Tämä on nyt vakava juttu. Monta ihmistä on kuollut. Yritä selittää, mistä tässä oli kyse. Unohdetaan nyt se onko jotain salaliittoa olemassa vai ei.»

Markon täytyi ajatella hetki:

Omituisia ihmisiä. Ettäkö ei olisi salaliittoja ja maailmanvalloitus suunnitelmia? Historia on täynnään erilaisia salaliittoja. Niistä, jotka ovat kaukana historiassa, saa avoimesti kertoa, joten vaikuttaa siltä, että salaliittoja oli vain kauan sitten. On niitä tietenkin vielä nytkin ja on niitä tulevaisuudessakin. Salaseurojakin on, sellaisia, jotka muodostavat salaisen hallituksen. Niitä löytyy historiasta. Osmaneiden Turkkiä todellisuudessa hallitsi janitsaarien salaseura. Kiinan keisari oli nukkehallitsija, valtaa pitivät mandariinit. Italiassa 1970-luvulla

todellista valtaa piti vapaamuurariloosi *Propaganda Due*, P2. Ja salaseurojen suunnitelmia, on niitäkin. Kommunistien maailmanvalloitus suunnitelma oli suoraa jatkoa 1800-luvun Vapaa Eurooppa -liikkeelle, se liike perustui salaseuroihin. Päämäärä oli muuttaa maailma, rakentaa utopia. Luoda uusi maailmanjärjestys vanhan tilalle.

»Saatoin valita sanani huonosti», Marko sanoi. »Salaliittohan on ollut olemassa jo satoja vuosia, en minä sitä tarkoittanut. Vastasuunnitelmahan se järjetön ajatus on: ajatus siitä, että voisi olla jokin menetelmä, jolla salaliitto voitaisiin voittaa.»

Toinen mies, se kuuntelija nosti päätään. Kerrankin jokin asia sai häneen eloa, mutta ei hän vielä mitään sanonut. Marko päätteli, että miehillä oli työnjako. Toinen kuulusteli, toinen oli todistaja. Puhujana oli aina sama mies. Hän ensin naputteli koneelleen jotain ja sanoi sitten:

»Niin, suunnitelmastahan olemme jo puhuneet, *arcanum arcanorum* – salaisuuksien salaisuus - ja kaikki sellainen, ja selitit sen historiaa pitkään. Vastasuunnitelmaa ei siis voi olla?»

Änensävy oli pilkallinen, vai tuntuiko se vain siltä?

Miksi tosiaan ei voisi olla vastasuunnitelmaa? Marko oli sitä miettinyt paljon. Olihan se *mahdollista*. Suunnitelma on varsin vanha. Miksei voisi olla olemassa jokin vanha teos, jossa jo olisi esitetty toimiva vastastrategia suunnitelmalle? Klassiseen kiinalaiseen upseerikoulutukseen ei kuulu ainoastaan Sun Tzun tunnettu opus, vaan myös esimerkiksi *Hanfeizi* eli kahdeksan konnamaisuutta tai keinoa, kuinka ministeri tai suurlähettiläs voi romahduttaa vieraan valtion moraalin. Se tulee aika lähelle suunnitelman machiavellimaisia temppuja. Epäilemättä kiinalaiset ovat myös miettineet kuinka sellaiset temput voisi estää. Mutta näitä asioita Marko oli jo pohdiskellut. Eikä hän aikoisi mainita näille miehille mitään kiinalaisista klassikoista.

Kun Marko ei mitään vastannut, mies kysyi:

»Mikä oli Johanssonin vastasuunnitelma?»

»Ei hänellä ollut toimivaa vastasuunnitelmaa, tai en ainakaan tiedä sitä. Lars oli sellainen teoreettinen pohdiskelija.»

Silloin Markolle tuli mieleen ratkaisu. Miksi hän on täällä? Hänen pitäisi olla kirjoittamassa ajatuksensa paperille.

Vastasuunnitelma. Sellainen voisi tosiaan olla olemassa. Hän tiesi nyt kuinka sellaisen voisi laatia: suoraan suunnitelman heikkouksista lähtien. Suunnitelmassa on monia heikkoja kohtia - niissä aina on. Yksi on, että se on niin vanha. Sen juuret ovat renessanssin aikakaudessa. Silloin tiedemiehet olivat alkemisteja, jotka uskoivat tosissaan Jeesuksen Toiseen tulemiseen ja Ilmestyskirjaan. Jonkun luonnonilmiön tai ihmisten tekemisten ymmärtäminen tarkoitti sitä, että se nähtiin jonkin toisen ilmiön tai ennustuksen analogiana - mikä on alhaalla, vastaa sitä mikä on ylhäällä. Siksi oppineet tutkivat esoteerisia kirjoituksia ja analysoivat jokaista sanaa loputtomasti löytääkseen ajattomia totuuksia. Mutta aika on ajanut tällaisen filosofian ohi. Nykyään kun tankkaa autonsa, käy ostoksilla kauppakeskuksessa, katselee televisiota, maksaa laskunsa Internetissä, niin eipä sillä mitään esoteeristen salaisuuksien kanssa tekemistä ole. Maailma on muuttunut. Nykyään päättäjät keskittyvät realiteetteihin: luonnonresurssien saatavuuteen, taloudellisen kasvun ylläpitämiseen, velkojen korkoihin, markkinoiden pitämiseen avoimina. Tässä on suunnitelman ongelma. Se on vanhentunutta esoteerista hölynpölyä salaseuroista, suurista salaisuuksista ja lopun ajoista. Vastasuunnitelma - jos sellaista lainkaan tarvitaan - on taatusti jotain modernimpaa.

Tämän Marko tajusi sekunnissa. Hän unohti kovan tuolin, jolla istui, huoneen tunkkaisen ilman, ne kaksi miestä, epäonnistuneen pakoyrityksen ja sen, että oli tullut selittämään väärille miehille kuinka vaarallinen salaseura yrittää valloittaa maailman.

Tietokonetta naputteleva, se joka kysymyksiä esitti, mutisi jotain toiselle miehelle, joka raapusteli lehtiönsä yhtä tylyn näköisenä kuin aiemminkin. Lopulta ensimmäinen mies sanoi:

»Johansson ei siis kertonut sitä sinulle. Meidän pitäisi käydä uudestaan läpi koko tarina ja siinä keskittyä siihen mitä varmuudella muistat. Voisit alkaa kertomalla miten tämä kaikki alkoi.»

Se on pitkä tarina. Marko oli kertonut hyvin lyhennetyn version. Marko yritti selittää, että ehkä tämä ei ole lainkaan tarpeen eikä hänellä oikeastaan olekaan mitään kerrottavaa, mutta miehet totesivat, että he olisivat kuitenkin kutsuneet Markon kuulusteluun, jos tämä ei olisi itse tullut, ja hänen olisi parasta nyt kertoa kaikki.

»Siis koko tarinako? Kaikki läpi aikajärjestyksessä.»

Mies nyökkäsi. Toinen katsoi Markoa yhtä tympeän ilmeettömänä kuin aina, mutta ehkä hänkin hienoisesti nyökkäsi. Vaikea sanoa. Marko oli ajatellut pistäytyä täällä juttelemassa mukavia ja pelastamassa ohimennen maailman sitä uhkaavalta tuholta, sitten hän olisi jatkanut kirjastoon palauttamaan muutamia romaaneja, ostanut kotimatalla kolme olutta ja makkaraa marketista. Illalla hän olisi taas ratkaissut jonkin kiperän ongelman, jostain muusta alasta. Se ei nyt toteutuisi. Miksi hän koskaan kävi lukemaan salaliitoista? Siitä tämä alkoi. Siitä kirotusta webistä, jossa on kaikkia niitä salaliittosivustoja, joille surfailija lopulta ajautuu. Niissä teorioissa oli paljon ongelmia ja Marko oli ongelmanratkaisija. Täytyihän ne ratkaista, muuten ne jäivät kiusaamaan. Marko oli hankkinut tietoja salaliitoista, järjestellyt ne kaikki päässään loogiseksi kokonaisuudeksi ja lopulta ratkaissut ongelman. Päättelemällä. Puhtaan loogisesti. Tai ei se oikeastaan siitä alkanut. Joannastahan se alkoi, Joannan tapaamisesta. Vai alkoiko se siitäkään?

Ei, ei se alkanut niin kauaa sitten vaan vasta keväällä. Siihen aikaan kun Marko oli tavannut Lars Johanssonin. Hieman sitä ennen.

»Aloitin siis alusta», Marko sanoi.

Mistä tämä alkoi? Ehkä se oikeastaan alkoi seitsemäntenä huhtikuuta, kun olin menossa Karlssonin toiselle luennolle. Kävelin sisään Porthanian sivuovesta enkä pyöröovista. Sivuoovessa oli lappu, joka kielsi sen käyttämisen, mutta ei se ollut lukossa. Kun astuin aulaan minulla oli hetken ajan tunne siitä että näin kaikki asiat uudesta näkökulmasta. Suunnasta, josta kenenkään ei haluttu asioita katselevan.

2.

Vai alkoiko se jollain tavalla, jonka Marko saattoi vain kuvitella, ei tietää. Kaikki olisi esimerkiksi voinut alkaa jo viikon aiemmin, kun freelance-toimittaja Maria Chelazzi katseli kaksionsa ikkunasta Largo Argentinalle samalla kun printteri hitaasti työnsi sivun toisensa jälkeen lattialle. Alhaalla raunioissa asuvat nälkäiset kissat lähestyivät varoen tummiin pukeutunutta vanhaa miestä. Maria tunsu miehen, sisilialaisen eläkeläisen, joka asui naapuritalossa, mutta tuli ulos vain kerran päivässä aina samaan aikaan, kymmeneltä, antamaan kissoille vähän maitoa.

Paperi loppui tulostimesta ja Maria täytti paperilokeron, naputteli jo tulostettuja sivuja siistimmäksi nipuksi. Saatekirje pitäisi vielä saada tehdyksi, mutta hän ei osaanut valita kuinka puhuttelisi vastaanottajaa. Hän halusi saada asiantuntijan arvoimaan kirjansa ennen kuin hän yrittäisi löytää sille kustantajan. Aihe oli sen verran arkaluontoinen, että italialaiset kustantajat eivät edes harkitsisi sen julkaisemista ellei joku ulkomaalainen ekspertti kehunut sitä poikkeuksellisen hyväksi, tyyliin 'uusi kirja selittää kaiken.' Minkä kaiken? Kaiken se kieroilun, jota nykyään tehdään. Suuret linjat vääristelyssä ja korruptioissa. Aldo Moron murhan. Strassbourgin ja Milanon akselin. Hän viimeisteli kirjeen, allekirjoitti sen ja lisäsi päiväyksen ajattelematta, että 1. huhtikuuta ei ehkä ollut paras mahdollinen päiväys vakavasti otettavaksi tarkoitetulle saatekirjeelle. Kirjasta voisi tulla bestseller. Tai luultavammin ei, toimittaja ei ollut toiveikas. Kuullut muilta, että ei se niin käy. Niin, ei bestseller, mutta jotain pienempää voisi tulla. Riittävän hyvää hänelle tässä vaiheessa.

Mafian kritisoimisessa hän oli ollut varovainen, ettei joutuisi tappolistalle. Hän ei halunnut elää loppuelämänsä poliisin suojeluksessa. Hän oli jo saanut loukkauskirjeitä ja tappouhkauksia postissa - sellaisia tipahtelee aina tutkivien toimittajien postilaatikkoon, jos tutkii jonkun kannalta väärinä asioita. Niitä hän ei ottanut tosissaan. Mafian varoitukset olisivat eri juttu, ja nyt hän oli alkanut vakavasti epäillä että niitä ne olivat. Tai ei. Varmaan

varoitukset eivät tuleet mafialta. Jostain muualta ne tulivat. Kirja varmasti ärsytti monia.

Käsikirjoituksessa ei ollut hänen nimeään, vain salanimi. Salanimihän se oli, ei taiteilijanimi. Hän oli päättänyt käyttää myös salakuvaa, tietokoneella tehtyä keinotekoista kuvaa, joka toivottavasti ei näyttäisi liikaa keneltäkään todelliselta ihmiseltä. Kuvaa, joka vastaisi sitä mikä hän todellisuudessa on sisimmissään, tämän ulkokuoren alla, jolloin se ei oikeastaan olisi valheellinen jos kaikki menisi hyvin. Ja jos kaikki menisi huonosti, kukaan ei tunnista häntä salanimestä ja prosessoidusta kuvasta. Hän etsisi työtä toiselta paikkakunnalta, tarvittaessa toisesta maasta.

Kun paperit oli tulostettu, Maria poltti vielä tiedoston levyille ja tunki kaikki solumuovilla vuorattuun keskiruskeaan vahvaan kirjekuoreen. Vastaanottajan paikalle hän kirjoitti ruotsalaisen osoitteen ja lähettäjän osoitteeksi poste restanten. Hänen täytyisi käydä postissa ostamassa postimerkkejä. Olisihan käsikirjoitus sähköpostissakin mennyt, mutta ei hän halunnut sitä salaamattomana lähettää. Ja onhan se lukijalle aina helpompaa lukea tekstiä paperilta.

Monta vuotta sitten kirjeen vastaanottaja oli kertonut Marialle miten voisi varmistaa, ettei kuoressa ole kirjepommia. Ensin pitäisi yrittää katsella voimakkaan lampun avulla mitä kuoressa oli, mutta eihän vuoratusta kuoresta mitenkään läpi nähnyt. Sitten pitäisi upottaa kuori vedellä täytettyyn vanhaan öljytynnyriin, sitoa veitsi eristeteipillä puuvarteen, ja repiä veitsellä veteen upotetun kirjeen kuoren auki. Jos kirje poksahdaisi, niin paine suuntautuisi ylöspäin. Keppiä täytyy pitää vinossa ettei osu käsille.

Tuskin mies todellisuudessa niin tekisi - ei kukaan tekisi. Se oli vain sellaista jutustelua - silloin he puhelivat kaikenlaisista hassuista asioista - eikä kirjeessä mitään pommia ollut. Ja vaikka tekisikin niin, niin paperit vain kastuisivat pinnalta. Maria oli teipannut CD:n kunnolla ja varmistanut, että äänitetty puoli oli käsikirjoitusta vasten siltä varalta, että vastaanottaja päättäisi repiä kirjeen auki veitsiviritelmällään.

Mitä muuta voisi tapahtua?

Kuori voisi hävitä postissa, mutta niin käy harvoin. Hän ei sitä rekisteröisi. Teoriassa kai vastaanottajan postia voitaisiin seurata. Hän saisi postista ilmoituksen, että paketti on saapunut. Teoriassa kai joku muu voisi saada ilmoituksen ja hakea paketin. Silloin kirje ei lainkaan tulisi perille, tai kuoresta näkisi että se on avattu. Saattokirjeessä oli hänen erityisesti tällaisia käyttötarkoituksia varten luomansa gmail-osoite, pyyntö kuitata kirje vastaanotetuksi, ja erityispyyntö tarkistaa näyttikö kuori avaamattomalta. Näiden toimien täytyy riittää.

Maria sulki oven asuntoonsa ja lukitsi teräsoven turvalukon. Hän ei ollut antanut turvalukon vara-avainta isännöitsijälle, vaikka tulipalon varalta se olisikin ollut hyvä. Kyllähän palomiehet oven tarvittaessa rikkovat voimalla. Ei hänen huoneistoonsa pääse kuin parvekkeelta ja ikkunoista, mutta parvekkeen oveen ja kaikkiin kolmeen ikkunaan hän oli asennuttanut automaattisesti laskettavat metalliset pimennysverhot, jotka suljettuina muodostivat läpipääsemättömän seinän. Nyt verhot oli suljettu; huoneistoon ei tulisi ketään sillä välin kun hän olisi poissa.

Talon hissi oli vanhanmallinen kanahäkki, jossa kulkevaan heiluvaan ja tärisevään hissiin mentiin kahden oven kautta. Oli siitä etuakin. Tästä hissistä näki heti oliko hissi paikallaan. Maria oli lukenut eräästä Bildberger-ryhmää käsittelevästä kirjasta, että mafia käyttää hissejä salamurhiin: uhri menee pahaa aavistamattomana hissiin, tai hänet sinne työnnetään, ja hissi onkin poissa. Ovi aukeaa tyhjäan hissikuiluun. Tapaus menee onnettomuudeksi. Maria avasi hissien ulomman oven ja työnsi hissien liukuoven metallisäleikön sivuun. Hän astui varovasti lattialle. Se tuntui juuri niin vakavalta tai huteralta kuin tällaisessa alkuperäisessä 50-luvun hississä pitääkin. Hän vilkaisi tarkistusleimoja hissien seinällä. Kyllä tämä on toistaiseksi toiminut ja säännöllisesti huollettu. Entä jos alakerrassa olisi kaksi gorillaa odottamassa kun hän astuisi ulos hissistä?

Entä jos olisi? Miksipä olisi? Varovaisuuttakin voi liioitella. Mitä hän yleensäkin voisi tehdä jos kadulla tulisi vastaan riittävän vahvoja mukiloijia? Ei kukaan voi sillä lailla suojautua ja vielä

elää elämäänsä. Pitää varoa onnettomuuksia. Ettei horjahda auton alle, tai satu tipahtamaan tai itse tahallaan hyppäämään korkealta paikalta. Parhaiten niitä varoo, jos ei mene sellaisille paikoille silloin kun siellä on tietyn näköisiä henkilöitä.

Maria sulki talon ulko-oven takanaan ja varmisti, että se kolahti lukkoon. Saattokirjeen laatiminen oli vienyt niin kauan, että oli jo keskipäivä. Talon hämärän hissin ja käytävän jälkeen katu oli häikäisevän valkoinen auringonvalossa. Maria lähti kävelemään Piazza Venezian suuntaan mutta oikaisi sitten Il Gesù –kirkon edestä kapeammalle kujalle, jonka molemmat puolet olivat täynnä puskuri puskuriin parkeerattuja autoja, melkein kaikki puhtaan kiiltäviä, uusia, ja moni oli varsin kalliin näköinen. Hän puikkelehti pieniä katuja pitkin San Ignazion kirkon ohi Corsolle, josta hän löysi tupakkakaupan. Hän osti savukkeita ja riittävästi postimerkkejä ja liimasi merkit kuoreen, jonka laitto takaisin laukkuunsa. Mennessään ulos Maria huomasi Corson vastakkaisella puolella miehen, joka näytti epäilyttävän tutulta. Hän naureskeli omalle epäluuloisuudelleen. Tietenkin tällä seudulla oli paljon ihmisiä, joita hän näki usein. Hehän asuivat tai työskentelivät täällä. Tuo on varmasti yksi sellainen, ehkä naapuri, ehkä myyjä jossain kaupassa.

Voisi hän silti olla varovainen, Maria päätti. Ei siitä suurta vaivaa olisi. Kannattaisi yrittää päästä miehestä eroon. Via dei Sabinin varrella oli tavola calda josta hän osti pari arancinia – ei nälkään vaan nähdäkseen yrittikö kukaan seurata. Lopulta hän sattui kävelemään San Silvestron aukiolle, jossa oli postitoimisto. Ehkä kannattaa jättää kirje sinne. Sitä ei kukaan pystyisi jäljittämään takaisin hänen kotikulmilleen. Tai mistä sitä nykyään tietää voiko posti sanoa mistä laatikosta mikäkin kirje on tullut?

Huojentuneena Maria jatkoi harhailuaan ja huomasi vähän ajan kuluttua osuneensa Propaganda Fiden palatsin kohdalle. Hän oli aina pitänyt Borrominin arkkitehtuurista ja erityisesti kolmen viisaan miehen kappelista. Nyt ei kyllä ollut aikaa arkkitehtuuriselle ekskursioille, joten hän jatkoi vielä pidemmälle aina Piazza del Popoloon asti. Aukion pohjoispuolella oli pieni tori, jossa laittomat kauppiat myivät merkkituotteiden kopioita.

Maria käveli tungoksessa edes takaisin varmistuakseen siitä, ettei kukaan ollut häntä seuraamassa, Lopulta hän osti väärennetyt Versacen farkut ja otti metron rautatieasemalle.

Silti tunne siitä, että joku piti häntä silmällä, ei hävinnyt. Ajatuksensa kootakseen hän meni kahvilaan Piazza della republicalla ja tilasi caffè lungon baaritiskille. Hän silmäili tarkkaan kahvilassa olevia ihmisiä: tukeva kaljupää luki sarjakuvalehteä, nainen melkein hukutti vauvan suurien rintojensa väliin, tarjoilija yritti tehdä vaikutusta kahteen turistinaiseen. Ketään hän ei ollut nähnyt aikaisemmin, tai ei ainakaan muistanut nähneensä. Ehkä olisi aika palata kotiin.

Hän käveli kaikessa rauhassa katsellen näyteikkunoita. Korttelin päässä kotoaan hän huomasi yhtäkkiä saman miehen joka oli ollut Corsolla pari tuntia aikaisemmin. Nahkatakkimies seisoj toisella puolella katua Via Caetanin alussa nojaten talon seinään poltellen savuketta. Maria ei voinut olla ajattelematta, että Aldo Moron ruumis löydettiin pysäköidystä autosta melko lailla samasta paikasta kuin missä mies seisoj. Mies otti matkapuhelimen taskustaan ja soitti jonnekkin.

Maria päätti kiertää korttelin, jotta mies ei näkisi missä hän asuu. Kuja oli kapea ja monessa kohdin autot olivat kokonaan tukkineet jalkakäytävän. Ne oli ohitettava kadun puolelta. Maria aavisti sen, tai ehkä hän kuuli. Auto ajoi ylinopeudella hänen takaansa juuri kun hän oli ohittamassa pysäköityjä autoja kadun puolelta. Varmaan koska Maria oli odottanut tällaista, kymmeniä kertoja ajatellut mielessään mitä tekisi jos niin kävisi, varmaan sen vuoksi hän onnistui hyppäämään taaksepäin. Auto ajoi läheltä. Lähempää se ei olisi voinut ajaan naarmuttamatta pysäköityjä autoja. Oliko se taas vain sattumaa? Maria loukkasi nilkkansa astuessaan taaksepäin, mutta ei pahasti.

Nainen tiesi, ettei auto palaisi, vaan hän voisi rauhassa jatkaa kotiinsa. Tämä ei ollut ensimmäinen kerta kun tällaista tapahtui, vaan kolmas. Juuri näitä olivat nämä varoitukset. Maria ei vain pystynyt sanomaan kuka varoitti ja mistä toiminnasta häntä varoitetaan. Hän päätti visusti olla koskaan kyselemättä mafiaan liittyvistä asioista.

3.

Tai ehkä kaikki alkoikin neljäs huhtikuuta kun Johan Karlsson avasi oven huoneeseensa ja heilautti vasemmassa kädessä kantamansa painavan näköisen, kuluneen nahkasalkun nojalleen tuolia vasten. Se pingotti täytenä kaikista niistä kirjoista, joita hän oli esitellyt opiskelijoilleen uuden opintojakson ensimmäisellä luennolla. Karlsson päästi raskaan olkalaukun putoamaan vasemmalta olkapäältään, siinä oli kannettava projektori siltä varalta, että luokan projektori olisi taas epäkunnossa.

Luokan tekniikassa oli ongelmia noin joka kolmas kerta: milloin lamppu oli palanut, milloin joku oli sotkenut johdot projektorin, tietokoneiden ja hubi-kytkimen välillä, ja milloin projektori muuten vaan ei suostunut näyttämään kuvaa oikealla resoluutiolla vaan itsestään kytki kuvan pois parin minuutin päästä.

Oikeassa kädessään Karlsson kantoi kannettavaa tietokonettaan. Hän otti koneen laukustaan ja asetti se työpöydälleen. On se hyvä, ettei enää tarvitse sählätä kalvojen kanssa luennolla. Nyt pärjää raahattavalla tietotekniikalla kun vain hieman jaksaa temppuilla tietokoneen kanssa joka luennon alussa. *Kehitys kehittyy*, Karlsson tuumaili ironisesti.

Luennon jälkeen Karlsson oli aina nääntynyt ja hän rojahti tuoliinsa. Hänen katseensa vaelteli huoneessa. Työpöydällä oli hänen kannettavansa, jonka hän siihen juuri oli laskenut. Sen vieressä oli pöytätietokone, mutta sitä Karlsson ei käyttänyt omassa kirjoitustyössään koska se oli verkossa. Hänen tutkimuksensa oli paljolti salaista ja verkossa olevaa konetta hän ei uskaltanut käyttää juuri muuhun kuin postin lukemiseen. Omaa kannettavaansa hän ei koskaan ottanut ulkomaanmatkalle, siihen tarkoitukseen hän käytti laitoksen koneita. Niissä ei olisi mitään luottamuksellista ja sen vuoksi niiden suhteen saattoikin olla varsin huolettomalla mielellä. Työpöydän sivupöydällä oli henkilökohtainen kirjoitin, mutta se ei tietävästi ollut koskaan toiminut.

Molemmilla seinillä oli suuret kirjahyllyt, vaikka pääosan täyttivätkin vanhat opinnäytetyöt ja yliopiston muiden laitoksen tutkielmat, jotka lähetettiin joka laitokselle ehkä toiveikkaasti ajatellen, että niitä joku muukin haluaisi lukea. Tai luultavammin vain sen takia, että muut laitokset näkisivät ettei täällä laiskoteltu: harvemminhan tutkijat lukevat tutkimuksia muista kuin omasta alastaan.

Huoneen etuosassa yöpöydän edessä oli ikkuna, jonka peittivät valkoiset pitsiverhot. Ne olivatkin tarpeen, koska ikkunasta paistoi aurinko tietokoneella kirjoittamista ajatellen varsin epäkäytännöllisesti suoraan kirjoittajan silmiin. Verhot hieman vaimensivat auringonsäteitä. *Pitäisi ehkä pyytää laitosta hankkimaan sälekaihtimet*, Karlsson ajatteli. Kirjahyllyn vieressä oli kaksi epämukavaa, tummanvihteällä kankaalla verhottua kokoustuolia mahdollisille vieraille. Kun vieraat tässä huoneessa olivat lähes aina opiskelijoita, tuollaiset kovat kidutustuolit olivatkin aivan omiaan. Eivätpä unohdu liian kauan juttelemaan.

Karlsson otti kirjahyllystä pinkan papereita, uudet strategiakalvot, ja kävi lukemaan. *Dekaani on taas ahkeroinnut*, hän ajatteli. Karlsson katsoi toisella sivulla olevia vaikeaselitteisiä kaavioita. Sekasotku nuolia ja pallerota. *Tämäko nyt sitten on meidän strategiamme*, Karlsson mietti. Ja seuraavalla sivulla missio ja visio. Karlsson ei halunnut ilmaista kolleegoilleen mitä hän tästä kaikesta todellisuudessa ajatteli.

Monta korkeapalkkaista heppua istuu kokoushuoneessa miettimässä missiota, visiota ja strategiaa – paljonko se maksaa työpäivinä? Eikö missio yliopistossa ole selvä muutenkin ja visio, onko se tavoittamaton toiveuni, ja jos on, niin miksi yliopistolla pitäisi olla sellainen ainakaan paperilla kirjoitettuna. Tekee kunnolla sen, minkä tekee. Tulokset tulevat aikanaan. Vaan tämä sääntö ei enää riitä. Pitää olla visio. Tai olihan Karlssonillakin kerran ollut visio, toiveuni: hänen piti tehdä merkittävä läpimurto. Ei sitä sitten tullut. Nyt on toinen aika ja toinen visio. Laitoksen visioon Karlsson oli ladannut kaikki kauniit korulauseet: kansainvälisesti arvostettu, haluttu työpaikka, kaikki pakollisen hyvät ominaisuudet. *Nämä täytyy kirjoittaa niin kuin nämä täytyy*

kirjoittaa. Niin kuin jenkit sanovat: when you got to go, you got to go. Saamaa asiaa, Karlsson naureskeli, aina tulee kun pierasee ja samaa tasoa.

Karlsson muisteli nuorempien tutkijoiden keskustelua, jota hän ei voinut olla kuulematta mennäviikolla etsiessään kirjaa laitoksen käsikirjastosta. Ohuen väliseinän toisella puolella oli ollut kiihkeä ja aivan liian kovaääninen keskustelu. Karlsson oli huomannut, että viimein tässäkin maassa alettiin purnata loputtomia uudistuksia kohtaan. Tyypillistä muutosvastarintaa. Jossakin korkealla hierarkiassa oli siis nuorempien tutkijoiden mukaan Suuri Viisaus, josta muutokset pakotettiin alaspäin. Suuri Viisaus ei näyttänyt perustuvan omaan ajatteluun, vaan kaikki ideat tulivat kuulemma ulkomaiden tasokkaista yliopistoista. *Kyllähän ne ajatukset olivat Suuren Viisauden omia kehitelmiä, Karlsson mietti, ne vain niin suuresti muistuttivat ulkomaisia esikuviaan.*

Mielenkiintoinen tilanne, Karlsson ajatteli, varsinkin nuorempien tutkijoiden kannalta. Heillä on vielä niin paljon työuraa jäljellä. Karlsson virnisti: omasta puolestaan hän ei ollut huolissaan. Hän selviäisi kyllä. Pysyvä virka – pysyvä kestänyt nykymaailmassakin sen muutaman vuotta, että hän pääsee eläkkeelle. Hän tekisi tutkimusta juuri niin kuin sitä tulee nykyään tehdä, ja kerää riittävästi rahaa eläkkeelle. Kun ei niistäkään enää tiedä. Vielä jonkin aika hän pelaisi järjestelmän säännöillä, Suuren Viisauden luotettavana tukijana.

Vain kuukausi sitten Karlssonin tilanne oli näyttänyt varsin huonolta. Määräaikainen professuuri oli loppumassa kuun lopussa, ja hän olisi jo täyttänyt viisikymmentäviisi vuotta.

Viisikymmentäviisi ilman pysyvää virkaa missään yliopistossa, se panee jo miettimään. IkäsyRJintä alkaa jo viisikymmenvuotiaana ja siitä vain pahenee. *Missähän sitä taas kirjoitettiinkaan että uudessa järjestelmässä lakimiehet eivät saisi työskennellä kuin 55 vuotiaaksi, olisiko vaikka protokolla 14?* Karlsson muisteli. *Se on kai nyt laajennettu useampiin ammatteihin.* Sitä voi olla alikoulutettu tai ylikoulutettu tai väärin koulutettu, tai muuten epäsoPiva. Jotain vikaa aina löytyy, jos niin halutaan. Kaikki on nykyään kiinni suhteista, verkostumisesta. Vaikka parhaiten

verkottuneet ovatkin jo aikaa sitten lopettaneet oman tutkimuksensa ja kirjoittavat työnsä nuorilla tutkijoilla.

Kuinka ajat ovatkaan muuttuneet, Karlsson ajatteli. Kymmenen, kaksikymmentä vuotta sitten oli aivan toinen tilanne. Vai onko vain itse muuttunut? Silloin oli itse yksi nuorista haukoista, nyt yksi niistä, jotka nuo haukat syrjäyttäisivät jos voisivat. Ehkä osittain, muttei kokonaan. Kyllä ajat ovat muuttuneet.

Karlsson ajoi autonsa katoksen alle ja avasi vuokraamansa omakotitalon oven. Talo oli melkein kokonaan tyhjä. Vain pari tuolia, nojatuoli, lamppu, tv, vaatekomerossa tusinan verran harmaita pukuja, kirjapinoja lattialla joka huoneessa. Koko aikuisikänsä Karlsson oli muuttanut asunnosta toiseen, kaupungista toiseen, maasta toiseen. Hän muisteli alkuaikojaan, jolloin hän oli pakannut koko senaikaisen omaisuutensa pikku-Fiatiin. Enää se ei aivan onnistuisi, hän totesi haikeana, se oli kolmekymmentä vuotta ja kolmekymmentä lisäkiloa sitten.

Nyt kun hänellä lopultakin oli pysyvä työpaikka, pitäisi kai löytää pysyvä koti. Hän oli aina ajatellut palaavansa eläkepäiviksi kotiseudulleen. Palkkaa tulisi vielä ehkä kymmenen vuoden ajan. Saisiko sillä ostettua asunnon vanhuuden turvaksi? Vuosisadan lama tulossa ja kaikkea. Osakkeet ja pankkitilit voivat huveta lamassa kummasti. Kyllä, hän oli tehnyt oikein liittyessään heihin. Syyt, kun niitä paremmin mietti, olivat pakottavat. Kaikki tässä maailmassa perustuu palveluksiin ja vastapalveluksiin. Kaikki oli mennyt yllättävän nopeasti. Yksi puhelinsoitto ja vain pari viikkoa myöhemmin hänen virkansa oli vakinaistettu. Anonyymit asiantuntijat olivat olleet yksimielisiä. Se hiveli mieltä. Mitähän niille oli annettu arvioitavaksi?

Lounaalla Karlsson tapaisi henkilön, joka tulisi pyytämään Karlssonilta vastapalvelusta. Ei mitään suurta, ei mitenkään epäeettistä. Ehkä tukemaan jotain henkilöä tai asiaa, tai varmistamaan, että joku henkilö tai asia hyväksyttäisiin. Ehkä jotain tietoja, tavallista tietojen vaihtoa. Kyllähän sellaiseen pyyntöön suostuttiin. Eihän se koskaan pakko ole, mutta järkevää niihin on suostua.

Karlsson ei miettinyt mihin suurempaan kuvioon nämä palvelukset ehkä liittyisivät. Eivät varmaan mihinkään suurempaan, pieniä asioiden järjestelyitä. Karlsson otti takkinsa kirjahyllyn sivupäätyyn kiinnitetystä rautalankahenkarista ja lähti autolleen. Yliopiston ruokalan sijaan lounas olisi tänään ravintolassa, jolla oli kuulemma kaksi Michelinin tähteä. Professorille se olisi varmasti aivan liian kallis ruokapaikka, mutta eihän hän sitä itse maksaisikaan. Kutsuja ottaisi laskun ja kuittaisi sen edustuskuluina.

Kadulta ei tietenkään löytynyt parkkipaikkoja ja lopulta Karlssonin täytyi ajaa hotellin maanalaiseen pysäköintitilaan. Ottaessaan portilla parkkikuuttia hän harmitteli jo etukäteen maksua. Ei tämäkään ilmainen matka ole, nämä jäävät itse maksettavaksi harmitteli Karlsson, jonka palkalla muutaman kruunun parkkimaksun ei pitäisi olla rasite. Armeijan leivissä vietetyt vuodet vain olivat opettaneet hänet siihen, että työnantaja korvaa kaikki kulut.

Hän tuli hissillä hotellin korkeaan aulaan. Sataman toisella puolella näkyi kuninkaanlinna ja Karlssonin mieleen tuli taas väkisin vanha Army of Loversin video jossa laulajat marssivat Carl Gustafin kuvan ohitse. Ironiaa vai yhteensattuma? Italiassa pienet syrjähyppy tekivät vallanpitäjistä vain entistä suosituimpia mutta edistyksellisessä Ruotsissa kuningasta oli tästä erehdyksestä ilmeisesti vuosikausia kiristetty. Näkyalaa sopivasti aulan kokolattiamatto oli sopivan kuninkaallisen oloinen, sinistä ja kultaa seinästä seinään. Vaikka samat värithän ne Ikeallakin on. Kansankoti toimii vieläkin.

Mutta Karlsson ei löytänyt sovittua ravintolaa ja meni lopulta kysymään vastaanottotiskiltä, joka oli komeasti isojen korinttilaisten pylväiden kehystämä. Silinterihattuinen ovimies ohjasi hänet valkoiselle ovelle, avasi sen avaimella ja käänsi valot päälle. Aulan hieman kitsimäisen klassismin sijaan ruokasali oli skandinaavisen yksinkertainen ja elegantti, kaikki valkoista tai vaaleanharmaata, kultaista kattokruunua lukuunottamatta. Ovimies johdatti Karlssonin kabinettiin, jossa ehkä kuusikymppinen,

harmaantunut mies istui perimmäisessä pöydässä ikkunan vieressä nauttimassa raparperi-aperitiivia.

»Hyvä että löyditte perille ja tervetuloa tänne matalaan majaan. Ravintola on oikeastaan auki yleisölle vain iltaisin mutta me käydään täällä usein lounaalla, meidän talohan on tuossa parin kulman takana. Innovatiivinen keittiö, progressiivisena tutkijana te varmasti osaatte arvostaa sitä. Alkupaloiksi suosittelisin poronlihaa ja ostereita tai jos haluatte, simpukkahyytelöä inkiväärikaviaarin kera. Pääruoaksi tilaan yleensä lohitartaarin, kokin korianderikastike on jumalaista. Jälkiruoan kanssa on vähän niin ja näin, siirappikakkua, onhan se ruotsalaista mutta ei mitään maailmantasoista. Mutta viinilista ei ole huono. Ehkä haluatte tilata meille molemmille.»

Viinikortti oli parikymmensivuinen, pelkästään ranskalaisia viinejä rypäleen mukaan järjesteltynä. Karlssonia alkoi hirvittää. Oliko tämä jokin koe? *Minä kirjoitan ja korjaan kokeita, en minun enää tarvitse todistaa mitään.* Uhmakkaasti hän tilasi molemmille Perrierit. Makuhermot pitää pitää hereillä. Vastapäätä istuva mies huokaisi, mutta nyökkäsi sitten hiljaa.

»Onneksi olkoon muuten sen nimityksen johdosta», hän jatkoi. »Maamme tarvitsee kaltaisia tiedemiehiä. Vastuunkantajia. Miehiä jotka kasvavat velvollisuuksiensa mukana.»

»Jos on mitään mitä voisin tehdä, olisin erittäin halukas myötävaikuttamaan», sanoi Karlsson ja melkein puri kieltään koska lause kuulosti niin epäaidolta.

»Pikkujuttu, oikeastaan ei mitään. Ei mitään mitä mies ei tekisi. Mutta syödään nyt kuitenkin ensin. Skål.»

Lounaan jälkeen ovimies tuli hakemaan Karlssonin ja ohjasi hänet pääsalista tuuliselle ja sateiselle kadulle. Mutta professori ei pannut sitä pahakseen vaan päätti kävellä ulkokautta pysäköintikannelle. Tapaaminen meni paljon paremmin kuin hän oli pelännyt. Pyyntö oli todellakin mitätön. Hänen piti ainoastaan hakea joitakin tavaroita Tallinnasta, kannettava tietokone ja USB-tikku. Ne kuulemma pitäisi hakea huomaamattomasti ja kun Karlssonilla oli kuitenkin matka Helsinkiin, niin pieni vierailu Tallinnassa lautalla kuitattaisiin tavallisena turistivierailuna. He

eivät halunneet minkään yhdistävän heitä tähän pakettiin, joten kukaan heistä ei voisi varata lentoa Tallinnaan, eikä olisi hyvä sekään, jos joku sieltä tulisi Tukholmaan heitä tapaamaan. Niin herkän aineiston lähettäminen postitse ei tullut kysymykseen, ja sitä paitsi myyjä halusi rahat samalla kun luovutti materiaalin. Kun Karlsson nyt on täysin sivullinen eikä häntä voi yhdistää mihinkään... paitsi tietenkin, jos tämä ei sovi, niin joku muukin voi käydä noutamassa paketin, mutta silloin voisivat asiat käydä hankaliksi monelle taholle. Tällaisissa asioissa oli vältettävä kaikkea turhaa huomiota.

Kyllähän Karlsson tämän voisi tehdä. Paketin nouto jonkun välikäden avustuksella jo ennalta suunnitellun matkan yhteydessä, kaikin puolin järkevää. *Ja olen aina halunnut nähdä Tallinnan.* Yksi käsi pesee toisen. Kannettava laite ja USB-tikku, ne eivät paljoa painaisi. Tikku olisi lisäksi salattu, ettei sitä kukaan voisi lukea vaikka yrittäisikin. Karlsson antaisi sen sitten Tukholmassa heille.

Kahden päivän päästä Karlsson lensi Helsinkiin. Hän oli sopinut pitävänsä lyhyen kahden päivän kurssin sikäläisille opiskelijoille. Kurssi alkaisi perjantaina ja päättyisi maanantaina, viikonlopuksi opiskelijat saisivat harjoitustyön. Tallinnan matkan hän voisi tehdä sunnuntaina, aamulautalla sinne ja iltapäivällä takaisin.

Jos häneltä olisi pyydetty enempää, olisiko hän ollut valmis siihen, jopa osallistumaan johonkin harmaan alueen toimintaan? Onneksi ei pyydetty, mutta eikö hänen olisi pitänyt olla valmis, tieteen takia? Kuinka moni urheilija on tuhonnut terveytensä nostaakseen tuloksiaan dopingilla? Kuinka moni taiteilija on ajautunut rappiolle yrityksessään lisätä luovuuttaan edes hiukan viinalla tai huumeilla? Eivätkö tiedemiehet muka ole syyllistyneet harhaoppisuuteen, noituuteen ja Jumalan pilkkaan, aikana jolloin ne olivat rikoksia? Jos oikeaa tiedettä ei enää voi tehdä järjestelmän sisällä, niin se on tehtävä järjestelmän ulkopuolella. Kyllä, Karlsson olisi ollut valmis tukemaan tätä operaatiota suuremmallakin panoksella.

Se olisi osa työtä, tai työn edesauttamista ainakin. Työtä. Sellaisena kuin se yleensä on. Karlsson asui yksin ja työskenteli

tämänkin illan kotonaan tarkastaen opinnäytetöitä. Se on sitä työtä. Rutiinityötä, joka pääosin on jotain muuta kuin tieteellistä ohjausta. Toki siinä sitäkin on: asiavirheiden korjausta, puuttuvien asioiden havaitsemista, ideoiden antamista, rakenteen parantamista, kaikkea tällaista. Mutta lisäksi siinä on kielen korjausta, varsinkin kun ne Helsingin työt oli Karlssonia ajatellen kirjoitettu englanniksi.

Karlsson muisteli viime vuoden kurssiaan Helsingissä ja niiden raporttien korjausta. Sikäläiset opiskelijat kuvittelevat osaavansa englantia oikein hyvin, eivätkä näytä ymmärtävän, että koulussa kielen oppineen kieli ei ole hyvää syntyperäisen mielestä. Karlsson oli kyllästynyt lisäämään joka paikkaan puuttuvia artikkeleita, ja jos artikkelia oli käytetty, se tietenkin oli joku niistä tapauksista, jolloin artikkelia ei tule käyttää.

Niissä töissä mitä hän tänä iltana tarkistaisi ei nyt onneksi olisi niin paljon artikkelivirheitä, ruotsin kieli on lähempänä englantia. Näissä olisi kyllä riittävästi muita ongelmia, esimerkiksi plagiointia. Sekin pitäisi tarkistaa. Nykyään opiskelijalla on niin hyvät mahdollisuudet plagiointiin netistä. Moni oli neuvonut Karlssonia käyttämään ohjelmia, jotka usein tunnistavat jos teksti on riittävän samanlaisena poimittu verkosta, mutta hän oli aina ajatellut vanhalla tavalla: plagiaatin tunnistaa siitä, että tyyli muuttuu. Opiskelijat, jotka plagioivat, eivät osaa kirjoittaa hyvää tekstiä ja jos opinnäytetyössä on liian hyvin kirjoitettu osa, niin voi epäillä plagiaattia. Vasta tänään hänelle kerrottiin koko totuus: nykyopiskelijat plagioivatkin netistä toisten opiskelijoiden huonosti kirjoitettuja tekstejä. Eivät ne mitenkään hänen vanhentuneella menetelmällään paljastu. Niin tietenkin. Sekin vielä.

Karlsson pysähtyi ajattelemaan. Niin se on kun siltä näyttää. Hän on relikti. Menneisyyden mies. Aika ajanut ohi. Vanha kehäraakki. Se näkyy kaikessa, kaikki sen näkevät. Toistaiseksi eivät sano, mutta ajattelevat. Vapaassa haussa hän ei saisi virkaa. Eikä valtiolla kohta ole mitään rahaa eläkkeisiin. Onneksi se virka järjestyi näin mukavasti. Kyllä hän pärjää vielä eläkkeelle asti. Palvelutaloudessahan tässä eletään.

4.

Päivä oli perjantai, seitsemäs huhtikuuta. Ulkona satoi lunta.

Lentoaseman yläkerran ravintolassa istui kolme miestä pöydän ääressä. Heistä kahden piirteet viittasivat jonnekin Välimeren eteläpuolelle, kun taas yksi oli ulkonäöltään pohjoiseurooppalainen. Voisi toki olla amerikkalainenkin. Ulkonäöltään etelämaalaiset miehet olivat pukeutuneet siisteihin pukuihin. Pohjoiseurooppalaisen näköisellä miehellä oli päällään pusakka. Pöydän vieressä olevat käsimatkatavarat varmaan kuuluivat tälle pöytäseutueelle. Pöydällä oli kolme lasia joissa oli kellertävää nestettä, ilmeisesti appelsiinimehua. Miehet puhuivat jotain, mutta niin hiljaisella äänellä, että sitä ei kauemmaksi kuullut.

Toisessa pöydässä oli neljän hengen seurue, kaksi miestä ja kaksi naista. Ilmeisesti turisteja. Kummallakin miehellä ja yhdellä naisista oli edessään pienet oluttuopit. Toinen nainen söi plastiikkiin pakattua voileipää ja joi kahvia.

Baarituoleilla oli useita ihmisiä, jotka joivat olutta tai drinkkejä. Savukkeiden polttajille oli varattu hieman erillään oleva pieni kulmaus, jossa tilaan nähden aivan liian monta nikotiinin orjaa yritti vetää keuhkoihinsa tupakansavua ja samalla jouda tuoppiaan.

Ravintola oli sisustettu olutkellarin tyyliin ja sitä valaisivat pienet lamput loivat lämmintä valoa. Tarjoilijoita ei näkynyt, ravintolassa, tai tavernahan se yritti olla, ei tarjoiltu pöytään.

Rikostutkija Noora Laine istui baarituolilla ja yritti olla vilkuilematta liiksi kolmen miehen seurueeseen. Hänen tehtävänsä oli seurata eniten arabin näköistä pukumiestä. Muut kaksi miestä eivät olleet hänelle tuttuja, mutta hän oli jo ottanut muutaman valokuvan ja miesten tunnistamista voitaisi yrittää myöhemmin.

Kaksi pukumiestä näyttivät liikemiehiltä, jotka ovat poikenneet lentoaseman ravintolaan ennen koneen lähtöä. Kolmas mies ei oikein sopinut kuvaan. Eivät ehkä samaa seuruetta. Pusakkamies

oli liittynyt muihin muutama minuutti sitten. Ehkä he olivat tavaneet kolmannen miehen ravintolassa, tai ehkä tämä oli tullut saattamaan, tai ehkä pusakkamies vain tuli kysymään jotain. Viimeistä vaihtoehtoa Noora ei pitänyt uskottavana. Olihan se mahdollista, mutta pusakkamies oli jäänyt juttelemaan liian pitkäksi ajaksi. Kuinka luultavaa on, että joku täysin tuntematon jää juttelemaan pitkäksi aikaa tunnetun terroristin kanssa.

Sillä terroristi seurattava mies oli. Hän oli syntyään Kairosta, varakkaasta keskiluokkaisesta perheestä. Opiskellut hienoissa eurooppalaisissa yliopistoissa, oliko se Oxford vai jokin muu. Mutta sitä tasoa kuitenkin. Noora muisti, että hienojen yliopistojen kasvattejahan oli perinteisesti ollut paljon tiedustelualalla. Nooran oma koulutus pohja ei ollut niin ansiokas, mutta hänhän ei työskennellytkään missään tiedustelujärjestössä vaan proosallisesti poliisissa.

Opintojensa jälkeen seurattava oli työskennellyt hyvässä asemassa perheensä liikeyrityksissä ja olisi varmaan noussut jonkin toiminnan johtajaksi lyhyessä ajassa. Mutta asiat olivat edenneet toiseen suuntaan syistä, joita Noora ei kunnolla ymmärtänyt.

Mies oli liittynyt yhteiskunnallista muutosta ajavaan islamistiseen liikkeeseen. Liikkeen virallisissa tavoitteissa ei kai ollut mitään moitittavaa, mutta kyseisessä liikkeessä oli jo alkuajoista ollut radikaali siipi, joka ajoi tavoitteitaan myös terrorismi-iskuilla. Nyt tämä 35-vuotias, hyvän perheen poika, oli yksi niistä henkilöistä, joiden saapuminen maahan ilmoitettiin terrorismin vastaista toimintaa johtavalle poliisin yksikölle. Ja myös sille yksikölle, jossa Noora työskenteli. Miestä ei oltu koskaan syytetty mistään laittomasta vaikka epäilykset olivatkin vahvoja.

Baarimikko asetti Nooran eteen kokiksen. Hän oli istunut baarituolilla jo runsaan tunnin, juonut kaksi kahvia ja odottelu alkoi jo tynnyä. Noora vilkaisi pöytäseurueeseen. He istuivat vieläkin samassa pöydässä keskustellen vilkkaasti. Valitettavasti Noora ei kuullut keskustelusta kuin yksittäisiä sanoja.

Voisihan niinkin olla että tämä pöytäseurue ei mitenkään liittynyt terrorismiin. Vaikka yhdellä olisikin terroristiyhteyksiä, niin olihan

terroristeilla muutakin elämää. Arabin näköinen mies saattoi olla aivan laillinen liikemiesystävä ja pohjoiseurooppalaisen näköinen mies ehkä vain liittyi heidän joukkoonsa sattumalta. Niinkin voisi olla. Mutta tuskinpa, ja olisi syytä tarkistaa kun on täällä baarissa jo niin kauan istunut eikä mitään muutakaan ole ilmennyt. Noora halusi selvittää kuka oli pohjoiseurooppalaisen näköinen pusakkamies, ja miksi hän ei jo lähde matkoihinsa jos hänellä ei ole mitään sidosta terroristeihin? Hän päätti tarkistaa löytyisikö pusakkamies mistään seurattavien henkilöiden listalta. Ehkä rahoittaja, ehkä asekauppias, voisiko olla jonkin tiedustelujärjestön edustaja? Silloin tilanne olisi aika hankala.

Terrorismiin liittyy usein tiedustelujärjestöjä. Jostakinhan he saavat rahaa ja aseita. Terroristi-iskujen poliittiset seuraukset kiinnostavat useita maita. Samoin on laita vallanvaihtojen kanssa. Niissä on usein, tai voisi sanoa yleensä, ehkä voisi jopa sanoa lähes aina, takana myös tiedusteluorganisaatioita. Niissäkin tapauksissa, joita voi ja tulee pitää kansan tahdon ilmaantumina, kuten itäblokin kaatumisessa. Spontaanitkin kansanliikkeet usein etsivät tukea, eivätkä hylkää tarjotua apua. Olisiko tilanne muuttunut viime aikoina?

Voisiko eurooppalainen olla jonkin tiedusteluorganisaation jäsen? Arabimaailman viimeaikaista liikehdintää on luonnehdittu aidoksi kansanliikkeeksi demokratian puolesta yksinvaltiaita vastaan. Voi se sitä ollakin. Vaikka olisikin, niin voi se saada tukea jostain.

Vapaa markkinatalous on aidosti demokraattinen vain muutamassa paikassa, USA:ssa, Euroopan Unionissa, jossain muuallakin. Onko se niin demokraattinen näissäkään maissa? Vai onko niin, että äänestäjät äänestävät, mutta rahoittajat päättävät vaalibudjetin? Muualla se on liian usein ollut anglo-amerikkalainen imperiumi, joka tukee diktaattoreita ja suojelee länsimaisia yrityksiä.

Toinen pöytäseurueen pukumiehistä voisi olla vaikka palestiinalainen, Noora ei pystynyt tunnistamaan eri etnisiä ryhmiä ulkonäöltä. Sekin ongelma sitten vielä, Israelin ja arabimaiden suhteet. Jossain vaiheessa tilanne synnytti terrorismin. Tietenkin

voi käydä kinaamaan että englantilaisten ajaminen Palestiinasta terrorismilla oli vapaustaistelua ja vasta sen jälkeinen terrorismi on terrorismia, mutta joka tapauksessa, terrorismia on sillä alueella ollut aika kauan. Ei ehkä niin kauan kuin Pohjois-Irlannissa, toisella miehitetyllä ja sittemmin asutetulla alueella.

Noora aina alkoi jossain vaiheessa ärsyttää koko Lähi-Idän tilanne. Miksi he levittävät ongelmiaan koko maailmaan eivätkä ratkaise niitä jollain aivan yksinkertaisella ja oikeudenmukaisella tavalla? Häntä alkoi myös tehdä mieli savukkeita. Istuskella baarissa yli tunnin ja litkiä kahvia ja kokista. Noora oli päättänyt lopettaa, ja nyt päätös alkoi joutua koville.

Noora toivoi, että pukumiehet lopulta lähtisivät jonnekin. Pusakkapukuinen oli jo aikaa sitten lähtenyt. Lopulta Noora ei kestänyt. Hän nousi tuoliltaan ja suunnisti autolleen parkkitaloon. Hän ei ollut ostanut savukkeita, mikä oli hyvä asia, ja hänellä oli raportoitavaa: toinen arabin näkönen pukumies ja pohjoismaalaisen näköinen pusakkamies, ja molemmat valokuvattuna. Noora istuutui ohjauspyörän taakse ja hengitti syvään viisi kertaa. Tupakan lopettaminen kävi hermoille.

5.

Ehkä kuitenkin kaikki alkoi kymmenen vuotta sitten, silloin kun Lars Johanssonin vanhemmat olivat jättäneet lapset sukulaisensa luo ja lähteneet kaksistaan matkalle. Larsin vanhemmat Monika ja Sven olivat juuri tulossa Teotihuacánin pyramideilta ja päättivät käydä katsomassa Guadelupen neitsyttä. Paikka oli yksi niistä harvoista paikoista maailmassa, jossa Marian väitetään ilmestyneen. Monika kuvasi matkaa videolle ja selosti samalla:

Pyhä Maria teki täällä ihmeen: mies avasi kaapunsa ja sen sisältä paljastui suuri määrä ruusun terälehtiä. Kirkko on ylhäällä mäellä. Tämä onkin aika pitkä nousu. Tällä kertaa autonkuljettajamme lähti mukaan. Hän on harras katolinen.

Sven muisteli erästä toista Marian ilmestystä kavutessaan mäkeä, kolmea lasta Portugalissa ensimmäisen maailmansodan aikoina.

Ilmestykset kirjattiin ylös ja katolisessa maailmassa nämä Fatiman ennustukset ovat hyvin kuuluisia, meillä eivät niinkään. Yksi ennustus, väitetään, että se oli saatu vuonna 1917, toteaa että ensimmäinen maailmansota loppuu kohta, mutta sen jälkeen tulee uusi ja kauheampi sota. Ennustukset mainitsevat Venäjän ja ne voidaan tulkita varoituksena kommunismista. Kolmas, ja kauan salassa pidetty ennustus, on tulkittu Paavin murhaksi, mutta sen sisältö on epäselvä. Se voisi tarkoittaa sitä, että vastustajien yritykset soluttautua katoliseen kirkkoon onnistuvat 1960-luvulla. Soluttautumisyrittäminen katoliseen kirkkoon ja sen oppien muuttaminen liberaalimpaan suuntaan on kaikkein luettavissa karbonaarien pääloosin Alta Venditan dokumentista, jota säilytetään Vatikaanissa, mutta jonka käännetty versio löytyy kyllä webistäkin. Jotkut näkevät vuoden 1962 Vatikaanin Toisen konsiilin uudistukset tämän dokumentin valossa.

Sveniä mietitytti eniten Fatiman ennustus toisesta maailmansodasta. Vaikka ennustuksen ajoitus ensimmäisen maailmansodan aikaan onkin vahvistamaton, onnistuneet ennustukset olivat aina kiusanneet häntä. Hän ei koskaan voittanut lotossa ja suhtautui skeptisesti onnekkaaseen sattumaan. Silti, toteutuneita ennustuksia on olemassa. Vaikka Neuvostoliiton kaatumisen jälkeen mediassa useaan otteeseen toivotettiin, ettei kukaan muka ollut arvannut kommunismin romahdusta ennalta, niin eihän se ole totta. Länteen loikannut KGB-agentti Anatoly Golitsynhan kertoi kirjassaan sangen tarkasti mitä tapahtuisi. Se oli muutama vuosi ennen Puolan tapahtumia. Sama mies, jota epäillään venäläisten tahallaan länteen lähettämäksi agentiksi, väitti myös että joku korkea suomalaispoliitikko – tarkoittiko hän Kekkonen vai sitä toista? - oli KGB:n agentti, ja viittasi varsin selvästi siihen että Olof Palme oli myös agentti. Palme taisi kyllä olla CIA-agenttikin nuorena ja olihan siinä niitä seksijuttujakin. Urho Kekkonen ja muiden suomalaisten poliitikkojen läheiset suhteet venäläisiin ja KGB:hen eivät ole tietenkään kiistettävissä, vaikka Kekkonen ilmeisesti olikin pikemminkin tietolähde kuin agentti. Eräät ruotsalaiset piirit ottivat Palmea koskevat vihjeet

hyvinkin vakavasti, ja niitähän pidetään yhtenä mahdollisena syynä Palmen murhaan.

Lapset usein kertovat kaikenlaista, mutta Fatimasta tuli harras nanna ja hyvin luultavasti hän kertoi ennustuksen oikein. Lapset eivät sanoneet nähneensä Mariaa vaan pienen naisen. Suuri joukko ihmisiä näki ihmeen. He tuijottivat aurinkoa pimennetyn lasin läpi ja se alkoi liikkua. Toiset näkivät liikkeen, toiset eivät. Jos aurinkoa, tai mitä vain pistettä, katsoo riittävän kauan, niin silmät alkavat tehdä itsestään pieniä liikkeitä ja piste liikkuu. Lapset eivät olisi tienneet tätä mekanismia, jokin aikuinen olisi. Se tuo mieleen erään kabbalisen henkien kutsumismenetelmän. Ohut kerros öljyä levitetään lasipinnalle. Jotkut lapset näkevät öljyssä hahmoja, ne ovat niitä henkiä. Monet lapset ovat niin herkkiä suggestiolle. Voisiko olla, että lapset näkivät todellisen naisen, eivät ilmestystä? Silloin nainen osasi ennustaa ensimmäisen maailmansodan päättymisen ja toisen maailmansodan alkamisen. Ennustaminen on kyllä helpompaa, jos kaikki on suunniteltu, jos tietää suunnitelman ja jos se toteutuu melko lailla suunnitellulla tavalla.

Sama juttu Golitsyn kanssa. Hän ei osannut ennustaa eikä lukea tapahtumia analysoimalla politiikkaa. Seuraavassa kirjassaan hän ennusti aivan väärin, mutta ensimmäinen oli liian tarkka. CIA:n vastavakoilun johtaja James Jesus Angleton, yhdyshenkilö CIA:n ja Mossadin välillä, uskoi Golitsyniin. Episodi muistetaan CIA:ssa varsin ikävänä myyrän etsimisenä, joka tuhosi monen CIA:n vakoojan uran. Mutta ne ennustukset toteutuivat. Golitsyn väitti kuulleensa suunnitelman jo 50-luvulla, mutta tuskinpa vain niin kauan sitten - pitkän ajan suunnitelmat harvoin toteutuvat. Hän oli kuullut sen luultavammin 70-luvun lopulla, mutta kenen suunnitelman? KGB:n, CIA:n vai Mossadin?

Olemme nyt siis Guadelupen neitsyen kirkolla. Kirkko ei ole kovinkaan vanha, sehän on espanjalaiselta ajalta, mutta täällä paikalla on tapahtunut hämmästyttävä ilmiö.

Ja hyvin kiinnostava ilmiö teoriani kannalta, Sven ajatteli. Tieteellisessä mielessä Neitsyeen ilmestyminen on mahdotonta, mutta samalla tavalla mahdotonta on toki Jeesuksen ylösnouseminen.

Kirkon seinään on ripustettu suuri juliste Torinon käärinliinasta.

Niin, Sven ajatteli, Torinon käärinliinan kuvaa voi hyvällä syyllä pitää tieteellisesti pätevänä todisteena että ylösnousemus tapahtui, mutta tieteelliset todisteet ja argumentit eivät ole aivan niin päteviä kuin moni luulee, teoriat muuttuvat.

McDonalds tosin rikkoo tunnelmaa, Sven ajatteli, ja muutenkin paikka ihmeestä kertovine patsaineen muistuttaa hieman turistiryssä. Guadelupen neitsyt oli tehnyt ihmeen, jossa erään intiaanin syliin oli ilmaantunut ruusuja. Valitettavasti tapahtumasta oli todisteena vain taulu, joka oli selvästi maalattu. Tieteellisesti tätä ihmettä ei voinut osoittaa.

Mutta on myös muita Marian ilmestyksiä. Kairossa, koptikirkon yläpuolella, oli 1970-luvulla näkynyt Marian ilmestys. Se oli luonteeltaan kuin koronapurkaus. Eräs teoria Torinon käärinliinan kuvan syntymekanismista perustuu koronapurkaukseen, Sven mietti. Koptikirkon päällä on kyllä myöhemminkin nähty valo-ilmiöitä ja sisällä kirkoissa on itkeviä patsaita ja muuta ateismiin taipuvalle tutkijalle hämmäntävää, mutta nämä myöhäisemmät valo-ilmiöt voidaan helpommin selittää jonkinlaisilla valonheittimillä tai luonnonilmiöillä.

1970-luvun ilmestys oli erilainen. Marian hahmo oli tunnistettavissa, ja tapahtumasta on niin monta eri kuvaajan ottamaa valokuvaa, ettei valokuvien manipuloimista pidetä uskottavana selityksenä. Koronailmiö tai ei, se mitä valokuvissa nähdään, on hyvin vaikea ymmärtää sen enempää luonnonilmiönä kuin valonheittimilläkään tehtynä illuusiona. Todellisuudessa on olemassa paljon asioita, joita ei ole tyydyttävästi selitetty mitenkään päin. Molemmat puolet vain väittävät muuta.

Matkamme jatkuu mayojen tempeleille. Koska kuskimme ei halunnut lähteä niin pitkälle matkalle, vuokrasimme auton.

Käymme ensin Olmeekkipuistossa ja sieltä ajamme Palenqueen.

Olmeekkipuistossa Monika ilmaisi käsityksensä etteivät ihmiset, jotka veistelivät jättikokoisia ihmisen päitä, voisi mitenkään tietää maailman salaisuutta, mutta Sven selitti, että olmeekkien kalenteri oli mayojen kalenterin pohja, ja hän ehkä voisi kertoa jotain mayojen maailmanlopun ennustuksesta uudessa kirjassaan.

Mölyapinoiden huudot kuulostavat toisinaan pelottavalta mourunalta, toisinaan lapsen valitukselta. Olmeekkipuisto on kaistale vanhaa sademetsää, mutta nämä apinat on varmaan tarkoituksella tuotu tänne puistoon. Täällä on myös uskomattoman näppärästi kiipeileviä hämähäkkiapinoita aivan puiston edessä.

He kiersivät puiston ja näkivät taidokkaasti veistettyjä päitä. Siellä oli lähinnä vain noita suuria päitä.

Olmeekkien sivistys oli Keski-Amerikan vanhin, ajoittuen noin 1400 eKr-400 eKr. Olmeekeilta ovat peräisin Amerikoiden vanhin kirjoitus, pyhä palloveli, uhrin jumalille, ja pitkän laskelman kalenteri, joka on tärkeässä asemassa mayojen lopun ajan ennustuksessa. Etsimme nyt tätä olmeekkien kalenteria.

Kalenterista ei ollut mitään merkkejä. He jatkoivat matkaa Palenqueen.

Tie pyramidille oli sademetsän puiden varjostama. Valtavat juurakot vaikeuttivat etenemistä ylämäkeen nousevaa polkua pitkin. Puiden jälkeen aukesi puista raivattu temppeleaukio. Suuri määrä turisteja, pääosin japanilaisia, kierteli alueella ottaen kuvia uusilla videokameroillaan. He nousivat ylös jyrkkää Pakalin pyramidia noin puolivälissä olevalle oviaukolle. Kammiosta löytyi Dänikenin kuuluisaksi tekemä Pakalin hautalaatta, johon on kaiverrettu kuva, joka voisi esittää astronauttia avaruusaluksessa.

Tämä nyt on se astronautti, vaikka Svenin mukaan se tietenkään ei mitään astronauttia esitä vaan seuraa vain heidän taiteensa konventioita.

Sven muisteli, että mayat itse kertovat suuresta opettajasta Kukulcanista. Kukulcan on olennaisesti sama jumalhahmo kuin atsteekkien Quatzelcoatl, mutta 1000-luvulla eli myös jokin todellinen henkilö, jonka nimi oli Kukulcan. Hän oli ilmeisesti Chichen Itzan hallitsija. Selitys, jonka mukaan sivistys olisi tullut tähdistä, on tietenkin sangen näppärä, mutta mitään maan ulkopuolelta tulleita esineitä tai muita todisteitahan ei ole löytynyt.

Korkeakulttuurit saivat varmaan alkunsa Mustan meren lähistöllä. Siellä on ensimmäiset jäänteet maanviljelyksestä joskus 5000 eKr, tosin Egyptissä ja Lähi-Idässä yritettiin maanviljelystä jo 8000-luvulla ennen Kristusta. Mutta onhan Turkissa myös

Göbekli Tepe, kymmenentuhatta vuotta vanha temppeli, joka tarkoituksella haudattiin joskus 5000 vuotta ennen ajanlaskua. Korkeakulttuuri voi olla vanhempaa kuin maanviljelys. Ensimmäinen yritys siis päättyi johonkin katastrofiin ja temppeli piti haudata. Se ainakin tiedetään, että vanhimmat viljakasvit ja kotieläimet ovat Turkista, paljolti siltä alueelta, johon Nooan arkin väitetään laskeutuneen. Jokin suuri tulva Mustan meren alueella ilmeisesti olikin noin vuonna 5600 ennen ajanlaskua, mutta luultavammin Suuri Vedenpaisumus liittyy mannerjään sulamiseen 10.000 vuotta sitten: sata vuotta kestäneet sateet ja merenpinnan kohoaminen kymmenillä metreillä.

Jos kulttuurien syntyä haluaa selittää ulkoavaruudesta tulleilla astronauteilla, niin silloin joutunee ajoittamaan ihmisten ja astronauttien kohtaamisen vähintään kahdenkymmenen tuhannen vuoden päähän ja luultavasti Anatoliaan. Jos tapahtumaa aikaistaa viidenkymmenen tuhannen vuoden päähän, niin silloin voisi yhtä hyvin ajatella, että kyseessä on Neanderthalin ihmisten ja nykyihmisten sekoittuminen, jollainen näemmä todella tapahtui. Leijonan ja tiikerin risteytys, kun sen tekee oikein päin, tuottaa jälkeläisen, joka on suurempi kuin kumpikaan. Se pystyy jatkamaan sukuaan, tai oikeastaan lajiaan, vaikka hedelmällisyys onkin laskenut. Nykyihmisen ja Neanderthalin ihmisen jälkeläinen olisi voinut olla kumpaakin suurempi, ihmistä vahvempi, ja ehkä myös jossain suhteessa älykkäämpi. Kasvuhormonin toiminnan häiriö voisi johtaa jättikasvuun.

Voisihan niinkin olla, mistä sen tietää. Ehkä tällaiset jättikasvuiset jälkeläiset säilyivät muutaman tuhannen vuotta, kunnes kuolivat sukupuuttoon. Ensimmäisen Mooseksen kirjan kuudennen luvun kertomus jumalten pojista, jotka yhtyivät ihmisten tyttäriin ja saivat jälkeläisikseen jättiläisiä, nefilejä. Näinkin sen joku voisi selittää, vaikka kertomus tarkoittanee yksinkertaisesti liittoja silloisen yläluokan ja tavallisen kansan välillä. Emmehän me todellisuudessa varmuudella tiedä mitä hyvin kaukaisina aikoina on tapahtunut. Tieteelliset teoriat muuttuvat liian nopeasti.

Joskus jokin väite julistetaan eksentriseksi salaliittoteoriaksi, toisinaan samanlainen väite on hyväksyttävä tutkimushypoteesi. Vaihtoehtoisia selityksiä vastustetaan niin monista syistä, ja selityksiä, jotka pyrkivät ratkaisemaan jotain merkittävää, vastustetaan juuri sen vuoksi. Vai onko syynä yksinkertaisesti se onko teorialle kunnollisia todisteita vai eikö? Ehkä ei aina.

Olemme nyt tulleet Palenquesta Chichen Itzaan. Toisin kuin Palenque, joka oli sademetsässä, Itzan pyramidikompleksi sijaitsevat ruohottuneella tasangolla. Tärkeimmät paikat ovat Kukulcanin pyramidi, pyhän pallon pelikenttä, ja pylväsrivistöjen keskellä oleva alttari, jossa ihmisuhreilta oli poistettu sydän obsidiaaniveitsellä.

Mayojen kalenteripyörän, kuten atsteekkienkin kalenterin, Sven oli jo nähnyt Mexican museossa. Museo itse oli ollut hyvin vaikuttava moderni arkkitehtuurinen taidonnäyte. Museossa oli ollut vain harvoja kultaesineitä. Kultaa rahdattiin laivalasteittain Espanjaan, vain muutama kultaesine jäi espanjalaisilta sulattamatta. Espanjalaiset polttivat myös useimmat mayojen kirjoituksista, joten emme voi lukea odottivatko mayat vuoden 2012 joukukuun 21. päivän tarkoittavan ihmiskunnan loppua, vai vain heidän kalenterinsa loppua.

Nousemme Chichen Itzassa auringon pyramidelle, jota myös kutsutaan Kukulcanin pyramidiksi. Juuri tämän pyramidin sivulle muodostuu portaiden heittäjä varjo, jota pidetään käärmeen näköisenä. Kun varjo on pisimmillään, se liittyy pyramidin juureen veistettyyn käärmeen päähän, ja sitten käärme nousee pyramidia ylös, tai laskeytyy ylhäältä alas, riippuen siitä onko kyseessä kevätpäivän- vai talvipäivänseisäus.

Päivä, jolloin he kävivät Itzassa, ei ollut kumpikaan, mutta he yrittivät nähdä käärmeen. Portaiden varjo oli nähtävissä, mutta se tehnyt heihin suurta vaikutusta. Portaat auringon pyramiidille olivat jyrkät, mutta helposti noustavat. Nouseminen ei ollut ongelma. Sen sijaan alasmeno näytti pelottavan monia turisteja. Korkeiden paikkojen kammo lienee yleisempää kuin helposti kuvittelee. Monika katsoi salaa hymyillen kuinka suuri joukko turisteja laskeutui alaspäin takapuolellaan ilmeisesti peläten heti

putoavansa mikäli nousisi jaloilleen. Sven jatkoi mietiskelyään toivoen lopulta osuvansa johonkin ajatuksenpoikaseen, koska ei tiennyt parempaakaan menetelmää.

Mayojen kulttuuri päättyi jatkuviin sotiin eri mayakaupunkien eliitin välillä. Lopulta kaupungit hylättiin. Uskotaan, että varsinainen syy näihin sotiin ja kaupunkien hylkäämiseen oli luonnonresurssien ehtyminen. Ehkä viljeltävä maa köyhtyi, tai polttopuu väheni, tai vesivarat ehtyivät. Sateenjumala vaati uhreja ennen kuin antoi sadetta. Se tuntuu barbaariselta, mutta eikö uhraaminen ja sotiminen tässä tilanteessa ollut toisaalta hyvin rationaalista? Jos resurssit olivat ehtymässä, niin niemimaa ei voinut elättää niin suurta väestöä. Siis väestöä piti vähentää. Sota on varmasti darwinistisin tapa valita mistä väestöä vähennetään. Mayat uhrasivat parhaimpiaan. Uhratut olivat usein aatelistoa. Neitsyeitä myös uhrattiin ja heitettiin pyhään lampeen Chichen Itzassa.

Ehkä näillä teoilla jollain lailla vähennettiin kuormaa köyhtyvälle ympäristölle, vaikka ei tietenkään tietoisesti. Lopulta mayojen korkeakulttuuri romahti ja jäljelle jäi harvempi kyläasutus, joka ei kuluttanut niin paljon luonnonresursseja. Sven mietti onko tämä malli, jota mekin tulemme seuraamaan? Ihmiskunta on kasvanut ja teollistumisen myötä ympäristörasitus on kasvanut. Se on jo liian suuri. Optimistien vakuuttelusta huolimatta voimme odottaa, että resurssikatto alkaa lähivuosikymmeninä ilmestyä yhä useamman asian suhteen. Jos se ei johda tuhoamissotiin kuten mayoilla, niin johtaako se kulkutauteihin, syntyvyyden säännöstelyyn, vai miten ongelma ratkaistaan? Jollain tavoinhan se ongelma tulee ratkeamaan.

Mayat eivät kai pystyneet ennustamaan edes oman kulttuurinsa tuhoa, vai tuhoutuiko kulttuuri sen jälkeen kun Kukulcan oli lähtenyt? Atsteekit sen sijaan pystyivät ennustamaan oman tuhonsa. Quatzelcoatlia oli odotettu palaavaksi jo jonkin aikaa, ja espanjalaisia konkistadooreja pidettiin luvattuina parrakkaina miehinä. Cortesia pidettiin Quatzelcoatlina. Pitikö Quatzelcoatlin paluun johtaa kulttuurin tuhoon ja uuden alkuun? Vaikea sanoa, mutta mihin muuhun merkittävän tapahtuman pitäisi johtaa?

Uhrilammen lähellä Chichen Itzassa on ruokapaikka, jossa syömme nyt välipalaa.

He suunnittelivat seuravaa matkaa, menisivätkö he katsomaan Australian keskustassa olevaa suurta kiveä, polynesialaisia puukaiverruksia, Inkojen raunioita, vai Hopi-intiaanikyliä. Monika oli hyvin innostunut, kuten aina tällaisilla matkoilla.

Heidän paluulentonsa oli Mexico Citystä, joten heillä olisi pitkä ajo takaisin. Sven oli jo väsynyt ajamiseen ja ehdotti, että sieltä varmaan on myös lentoja. He löysivät kyselemällä lentokentän, jossa jokin pieni paikallinen lentoyhtiö pyöritti Meksikon sisäisiä lentoja selvästi vanhentuneilla potkurikoneilla. Monika oli hyvin epäilevällä kannalla koneen suhteen, mutta Sven rauhoitteli häntä. Kaikkien koneiden lentokuntoisuutta tarkkaillaan koko ajan. Kone täräisi ilkeästi lentoon nousun yhteydessä, mutta pilotti vain virnisti. Kone heilahteli jokaisen ilmakuopan kohdalla, mutta Sven totesi, että matkahan ei ollut pitkä. Koneessa oli jopa tarjoilu: sämpylä ja pieni vesipullo. Kaikki meni hyvin ja Monikakin alkoi rauhoittua, aina siihen asti kun rajuilma alkoi. Tuuli heittäli konetta kuin paperinpalasta. Monika ja Sven kuulivat kovan pamahduksen kun moottori leikkasi kiinni. Ohjaaja kehoitti heitä olemaan rauhallisia ja sanoi etsivänsä laskeutumispaikan. Hän alkoi hätälaskun niitylle ja ilman tuulta olisi varmasti onnistunutkin. Juuri laskeutumisvaiheessa voimakas vihuri nosti toisen siiven ylös, jolloin toinen siipi otti maahan. Kone kääntyi sivuttaiseen asentoon. Siipi katkesi, ja kone repesi liukuessaan sivuasennossa noin sata metriä. Koneen takaosassa olevat matkatavarat levisivät niitylle. Lopulta lentokerosiini syttyi palamaan. Kaikki koneessa olijat kuolivat: ohjaaja ja Monika heti, Sven menehtyi vasta myöhemmin sairaalassa. Onnettomuuden jälkeinen tutkinta varmisti syyksi myrskyn ja koneen huonon kunnon, ohjaajalla ei ollut osuutta. Monikan osin palanut ruumis kuljetettiin kotiin. Svenin ruumis oli lähetetty vahingossa sairaalasta krematorioon - vain tuhkauurna palasi kotimaahan. Matkatavarat, Monikan videokamera, Svenin salkku? Ne kai katosivat jonnekin, kolme ihmistä oli kuollut, kukaan ei ymmärrettävästi ollut sillä hetkellä kiinnostunut joistakin arvottomista tavaroista.

6.

Marko Ranta vilkaisi kelloaan ja hidasti kävelyään. Hän ei halunnut tulla luennolle hikisenä ja aikaa oli sittenkin aivan riittävästi. Yö oli ollut kylmä, kuten huhtikuussa joskus on, mutta päivästä tulisi varmasti lämmin ja aurinkoinen. Paikka paikoin oli varmaan vielä lunta, kumpuina mustuneen lian ja hiekan alla, ei tietenkään täällä Helsingin ydinkeskustassa, mutta Kehä kolmosen seudun metsissä varmasti.

Marko käveli rantaan päin. Hän pani merkille kuinka monta tyhjää parkkiruutua kadun varrella oli ja mikä oli parkkimaksu ja pisin aika. Tällaiset tiedot voisivat olla tarpeellisia nyt, mikäli hän saisi jostain toimeksiannon. Silloin hänen pitäisi käydä tapaamassa useita hänelle ennestään tuntemattomia ihmisiä ja ilman autoa se olisi liian hankalaa. Edellisessä työssään hän ei ollut tarvinnut autoa eikä sellaista niinä vuosina edes omistanut. Nyt hän oli ostanut käytetyn mutta aika hyväkuntoisen auton. Markoa arvelutti mitä kaikkia veroja ja maksuja siitä tulisi. Toistaiseksi hänellä ei ollut tuloja eikä aiemmista työpaikoista säästettyjä varoja ollut kuin pariaksi vuodeksi, sekin penniä hieman venyttämällä.

Yrittäjänäkö vaiko uudestaan opiskelijaksiko? Yrittäjän ammatti ei näytännyt ruusuiselta, mutta opiskelijana olisi kuin palaisi menneisyyteen, paitsi että ala olisi tietenkin kokonaan toinen kuin kaikissa hänen aiemmissa opinnoissaan. Viime vuotinen tutkijaharjoittelijan homma oli ollut määräaikaista eikä jatkoa löytynyt. Ehkä olisikin löytynyt jostain muusta kaupungista tai maasta, mutta Marko oli miettinyt työtään ja elämäänsä ja todennut, ettei se kuitenkaan ollut mitä hän halusi elämässään tehdä. Niinpä hän oli lopettanut opintonsa vuosi sitten. Taas yhdet opinnot. Markolla ei ollut mitään loppututkintoa, mutta sen sijaan hänellä oli viiden alan opintoja takanaan. Monta aika lähellä valmistumista. Kai hän sitten oli sellainen, jota kutsutaan ikuisiksi opiskelijaksi. Niitä, joita nykyään yritetään savustaa pois yliopistoja kuormittamasta.

Uuden alan opiskelu veisi ehkä viisi vuotta ennen diplominsa saamista, jos hän nyt tällä kertaa sellaisen kuitenkin hankkisi – niinhän hän oli aina aluksi päättänyt. Mutta ikää alkaa tulla. Silloin hän olisi neljänkymmenen ikäinen. Ei kai vielä liian vanha saamaan työtä, ja hän voisi yrittää löytää harjoittelupaikan jo toisen tai kolmannen vuoden jälkeen. Jos uudestaan opiskelijaksi, niin pitäisi valita tarkemmin mihin ammattiin valmistuu, että kiinnostus ei lopu kesken. Aivan aluksihan hän oli vain seurannut vanhempien hyviä neuvoja vaikka ala ei ollutkaan kiinnostava. Ei siitä sitten tullut kiinnostavaa jatkossakaan. Sen jälkeen hän oli valinnut itse alat, tai vähän riippuen siitä minne oli päässyt opiskelemaan. Miksi nekin olivat jääneet kesken? Ei hän oikein tiennyt. Eri syistä. Joskus hän oli ollut töissä samaan aikaan eikä ollut ehtinyt opiskelemaan, joskus alan tulevaisuudennäkymät alkoivat näyttää heikoilta, joskus hänestä vain alkoi tuntua, että on väärällä alalla.

Uusien asioiden opiskelusta hän piti – hän voisi valmistua vaikka jonkin alan tutkijaksi - mutta ei hän siitä pitänyt mitään tutkimus nykyään näytti olevan: projekteja, aikarajoja, aiheita, jotka otetaan vain koska joku suostuu antamaan rahoituksen. Hän oli pikemminkin totuuden etsijä. Pitäisi olla aikaa perehtyä asioihin ja saavuttaa kunnollisia ja merkittäviä tuloksia, ei broilerituotantoa.

Marko ohitti kaupan ja etsi katseellaan oikeaa taloa. Tässähän se olikin, Tieteiden Talo. Miksihän luento pidetään täällä? Eikö yliopiston omista tiloista löytynyt vapaata salia, vai onko tämä Karlssonin luentosarja jokin yhteishanke yliopiston ja jonkun tiedeseuran kanssa? Marko nousi kiviportaat ja avasi raskaan puisen oven.

Johan Karlsson keräsi kahvikuppinsa ja lautasensa pinoon ja kantoi ne käytettyjen astioiden pöydälle. Hän nosti salkkunsaa ja kannettavansa ja käveli saliin päin. Hän mietti kuinka oli muuttunut siitä kun hän aloitti luennoimisen. Ennen hän oli aina jännittänyt tavatessaan uudet opiskelijat ensimmäisellä luennolla ja huolellisesti valmistellut sanottavansa, mutta nyt hän oli jo niin kokenut ettei hänen tarvinnut erityisesti valmistautua – kaikki

sanottava tulisi itsestään vanhasta muistista, aina samat iänikuiset vitsit mukaanlukien.

Aika paljolti hän oli korvannut luennot seminaareilla. Seminaarissahan opiskelijat puhuvat ja luennoijan tarvitsee vain kommentoida. Paitsi tietenkin ensimmäisellä kerralla kun kenelläkään opiskelijalla ei ole mitään valmisteltua. Siinä voi jutustella jonkin aikaa, mutta parempi olisi pitää joku tunnin-parin alustusluento. Tämä luentosarja pitäisi kuitenkin vetää luentoina, aikaa ei ollut siihen, että opiskelijat olisivat valmistelleet esityksensä.

Koska Karlsson ei vielääkään suostunut jakamaan opintoviikkoja vain luentojen kuuntelusta, hänen täytyi vaatia jokin suoritus: tentti, esitelmä tai seminaarityö, ja oli päätynyt seminaarityöhön. Jokainen opiskelija kirjoittaisi raportin, hän saisi ne yhdessä nipussa postissa ja hän myös itse arvioisi ne.

Seminaarityön aihe oli tuottanut paljon enemmän tuskaa kuin itse luennot, jotka hän paljolti saattoi pitää vanhalla materiaalillaan. Luennot käsittelivät mielipiteen muodostumisen hallintaa, tai vanhemmalla terminologialla propagandaa, tai vielä toisin sanoin ilmaistuna, harhaanjohtamista. Luennoissa oli myös tarkasteltu syitä siihen, miksi ja missä tilanteissa ihmiset eivät usko, että heidän saamansa tiedot ovat oikeita. Sellaisessa tilanteessa syntyy erilaisia salaliittoteorioita, käsitys siitä että tietoja pimitetään ja hallitus ei kerro koko totuutta - mikä onkin usein aivan totta. Karlsson oli miettinyt mikä aihe voisi kiinnostaa kohdeyleisöä, toisen vuoden yliopisto-opiskelijoita, ja päätynyt valitsemaan seminaarityön aiheeksi salaliittoteorian: kukin laatisi salaliittoteorian jostakin sopivasta tapauksesta ja analysoisi keinoja, joilla salaliittoteorian voisi yrittää kumota.

Aihe oli tuntunut Karlssonista tuoreelta ja hyvältä. Se tuntui hyvältä vielä silloin kun hän käveli salin läpi puhujan korokkeelle, sali oli ilmeisesti tarkoitettu pikemminkin juhlapuheille kuin luennoille. Aihe alkoi tuntua huonolta vasta kun Karlsson katsoi yleisöönsä. Noin puolet kuulijoista oli virka-asussa ja iältään yleisö erosi noin parikymmentä vuotta kuvitellusta kohdeyleisöstä.

Karlsson tiesi heti, ettei tästä tulisi onnistunutta oppimiskokemusta. Sekä hänen materiaalinsa että seminaarityön aihe oli laadittu toiselle kohdeyleisölle. Karlsson veti ilmaa keuhkoihinsa ja puhalsi sen hitaasti ja äänettömästi pois. Joskus aiemmin hän olisi tuntenut olonsa hermostuneeksi tällaisessa tilanteessa. Pieni paniikin tuntu olisi iskenyt, vaikka se ei olisikaan näkynyt ulospäin. Nyt Karlsson ei reagoinut. Hän vetäisi luennot läpi suunnitellulla tavalla tehden ne pienet painotusmuutokset mitä voisi. *Fatalistinen asenne aina auttaa*, hän mietti. *Amor fati, niin kuin Nietzsche aina opetti, ihmisen pitää rakastaa kohtaloaan. Menee miten menee. Lebet gefährlich, meine Brüder.*

Marko kuunteli luentoja kolmannessa rivissä. Tai oikeastaan yritti kuunnella, mutta kahdenkymmenen minuutin päästä hän ei enää jaksanut keskittyä vaan alkoi katsella muita kuulijoita. Ei niin, että Karlsson olisi ollut huono puhuja. Hyvät kalvot, innostava esitys, kuuluva ääni, vakuuttavat perustelut. Kuitenkin, ei jotenkin kiinnostanut, tai jaksanut kuunnella. Ehkä se johtui siitä, että Marko ei pitänyt Karlssonin ulkonäöstä. Tämän tulisi ensinnäkin pudottaa kolmekymmentä kiloa ja toiseksi lakata vääntelemästä suutaan puhuessaan, tai ainakin suoristaan hampaansa. Kaiken lisäksi, Karlsson muutti äänensä niin teennäiseksi luennoidessaan. Epämukavan tuntuinen mies, älykstä ja ilkeää äijäenergiaa. Tuuheat kulmakarvat ja niiden alla terävä, ivallinen katse. Lompsottavat housut, huonosti istuva vaikka varmasti kallis puvun takki, liian kireälle vedetty hopeanvärinen solmio. Ei hyvä kokonaisuus.

Marko katseli oliko kuulijoissa yhtään kiinnostavaa naista, mutta sellaista ei näkynyt: kuulijat olivat lähes kaikki miehiä ja poikkeavan monella oli univormu. Nuo eivät voi olla opiskelijoita. Tämä on jokin seura. Sen takia luento järjestetään täällä. Yhteistilaisuus yliopiston ja sotilaiden kanssa.

Muutaman minuutin välein Marko yritti keskittyä luento, hetkeksi lukemaan uuden tekstin aina kun kalvo muuttui. Mutta heti sen jälkeen Markon katse harhaili yleisön joukossa ja hän yritti päätellä kasvoista ja olemuksesta millainen ihminen oli kyseessä.

Pääpiirteissäänhän sen pystyy sanomaan iästä, sukupuolesta, vaatteista, olemuksesta, ilmeistä, äänestä ja muusta sellaisesta. Luonnehdinta tulee vaikeammaksi, jos samanikäisiä miehiä on samanlaisissa vaatteissa. Se teki tehtävästä riittävän haastavan.

Lopulta Marko kyllästyi tähänkin ja silmäili jaettua A-nelosta. Se oli siis seminaryön aihe. Marko otti salkustaan kannettavan ja käänsi se päälle välittämättä Windowsin aloitusääntelystä ja lähellä istuvien syyttävistä katseista. Tässä oikeastaan voisi kirjoittaa alkua seminaarityölle. Siis jokin salaliittoteoria aiheeseen. Mitä luennoija oli sanonut esitellessään aiheen? Ensin todennut että kun on ollut puhe salaliittoteorioista häneltä on Ruotsissa liian usein kysytty sellaisista tapauksista kuin Olof Palmén tai John F. Kennedyn murhat. Sitten todennut, että seminaarityö on kuvitteellisesta selvittämättömästä valtionpäämiehen murhasta, johon tulee keksiä oma salaliittoteoria ja analysoida sitä.

Mitähän yleistä salaliittoteorioista voisi kirjoittaa, Marko mietti? Mitä tarkoittaa asian osoittaminen yleensäkin historian alueella? Tarkoittaako se, että joku historioitsija, rikostutkija, yksityisetsivä tai tutkiva journalisti voi selittää tapahtumien todellisen ketjun, jonka tunnusmerkkinä olisi se, että kaikki yksityiskohdat lonksahavat paikalleen? Näinhän tapahtuu eksakteissa tieteissä ja matematiikassa. Kaikki selittämättömät piirteet saavat luonnollisen selityksensä kun oikea ratkaisu löytyy. Mutta voiko näin käydä historiassa? Kaikki silminnäijät eivät kerro totuutta, ainakaan koko totuutta. Dokumentit ovat vääristelyjä tahallaan tai tahattomasti. Ilmeisesti todistaminen tarkoittaa jotain aivan muuta, jotain epämääräistä. Mutta sen pitäisi tarkoittaa sitä, että jollain yksinkertaisella logiikalla osoitetaan aukottomasti jotain.

Marko avasi tyhjän tiedoston ja naputteli tekstiä:

Ei mitään kuvitelmia, vain tarkistettuja faktoja, yksinkertaista, helposti seurattavaa logiikkaa ja yleisesti päteviä havaintoja.

Otetaan aluksi jokin konkreettinen esimerkki. Vaikka uuden maailmanjärjestyksen salaliitto. Se on vanha: kymmeniä, satoja tai tuhansia vuosia.

Salaliitto toimii siis salassa, mutta eihän se voi pysyä salassa kovin kauaa. Jos salaliitto on vanha, niin sitä on epäilty ja syytetty

useamman kerran. Eli, jos mitään epäilyksiä ei ole ollut, niin salaliitto ei ole vanha tai sitä ei ole ollenkaan. Taparikollisetkin ovat lähes aina jääneet kiinni aiemmin, tai ainakin heitä on epäilty.

Uuden maailmanjärjestyksen salaliitto ei ole liitto yksittäiselle teolle, vaan se tekee koko joukon suunniteltuja operaatioita.

Jos suunniteltu operaatio onnistuu niin kuin on ajateltu, sitä ei edes epäillä salaliiton työksi. Siis, jos jotain epäillään salaliiton tekemäksi, kaikki ei ole mennyt nappiin. Sattuma on puuttunut peliin. Jokin ennustamaton seikka on sotkenut suunnitelmia.

Ennustamattomia seikkoja on liian paljon, että ne kaikki voisi ottaa suunnittelussa huomioon. Ne eivät siis oikeastaan ole ennustamattomia. Niihin vain ei ole voitu varautua. Jos ne olisivat tavallisia, niin niihin olisi varauduttu. Siis ne ovat harvinaisia. Siitä seuraa, että niitä on tapahtunut vain yksi tai korkeintaan kaksi operaation aikana.

Asioihin, joihin ei ole varauduttu, reagoidaan yleensä jollain lailla väärin, koska virheet ovat hyvin tavallisia. Jos virheet eivät olisi tavallisia, ei tarvitsisi harjoitella. Aina tulee harjoitella, siis virheet ovat tavallisia. Jos virhettä ei olisi tapahtunut, operaatiota ei olisi epäilty salaliitoksi. Siis on tapahtunut vähintään yksi virhe, helposti useita.

Siis, jos historian tapahtumaketju, jossa on mukana vanha salaliitto, selitetään oikein niin selityksessä on seuraavat piirteet: syyllinen on yksi jo aiemmin epäillyistä eikä joku täysin tuntematon, uusi taho; siinä tulee olla yksi tai korkeintaan kaksi ennustamatonta seikkaa eli sattumaa; ja vähintään yksi suunnitelman toteutuksen virhe. Kaikki muu lonksahtaa paikalleen oikein. Erityisesti, sattuman osuus ei voi olla kovin suuri. Jos sattuman osuus on liian suuri, operaatiota ei ole suunniteltu ja harjoiteltu. Jos operaatiota ei ole suunniteltu, se ei voi olla vanhan salaliiton työtä. Vanha salaliitto tekee hyviä suunnitelmia, muuten se ei olisi vanha. *Yksinkertaista logiikkaa*, Marko hymyili.

Jos epäilykset heräävät, niin salaliittolaisten tulee yrittää jättää ne huomiotta. Näin sen vuoksi, että jos salaliittolaiset myöntävät ne, niin he tunnustavat osallisuutensa. Toisaalta, jos he kieltävät ne, niin he vetävät asialle enemmän huomiota ja ehkä tekevät lisää

virheitä. Mikäli asian voi jättää kokonaan huomiotta, niin he tekevät niin. Jos salaliittoa ei olisi, asiaa ei jätettäisi huomiotta, vaan se selitettäisiin kunnolla ja kiellettäisiin. On siis ero.

Salaliiton voi havaita tämän eron avulla. *Taas yksinkertaista logiikkaa.* Marko painoi enteriä tyytyväisenä päätelmäänsä.

Jos epäilijät painostavat, salaliittolaiset kieltävät asian. Mutta he eivät selitä, tai jos selittävät niin selitys on väärä. Väärän selityksen voi esittää muodossa, jossa se on vaikea tarkistaa. Selitys voi olla tuhansia sivuja pitkä, tai se voi olla salainen, tai se voi olla liian vaikea, tai se voi tulla arvostetulta asiantuntijalta. Epäilijöiden motiivit kyseenalaistetaan. Epäilijöiden väitteitä väaristellään ja naurunalaistetaan. Epäilijöihin kohdistetaan painostusta. Jos salaliittoa ei olisi, näin ei tulisi tapahtua. Jos näin tapahtuu, eivätkä epäilijöiden väitteet ole arveluttavia ja väärä, niin epäilijät vakuuttuvat siitä, että salaliitto on olemassa. *Toinen ero.*

Salaliiton voi siis paljastaa tarkastelemalla kuinka epäilijöitä kohdellaan.

Onkohan tämä logiikka yleispätevää? Marko mietti. Mitenhän toimittajat kirjoittavat artikkeleitaan lehtiin? Heidänhän täytyy kirjoittaa juttu nopealla aikataululla. Täytyyhän heillä olla jokin tekstinluontimenetelmä. Sellainen pitäisi pihistää jostain, Marko päätti. Tämä nykyinen menetelmä kyllä toimii, mutta se on kehitetty tieteellisiin ja teknisiin raportteihin, ei humanistisille aloille. Joskus vaikuttaa siltä, että historian puolella kirjoitetaan tarinaa, fiktiota. Missä ovat ne menetelmät, joilla saadaan ongelmia aidosti ratkaistua? Parempi yrittää jatkaa.

Motiivia ei voi löytää.

Motiivia ei voi löytää uuden maailmanjärjestyksen salaliiton operaatioissa, koska ne seuraavat suurempaa suunnitelmaa, jota ei tunneta. Motiivit, jotka voidaan löytää, ovat yksinkertaisia perusmotiiveja: raha, rakkaus, valta, kosto, ja sellaista. Niistä ei ole kysymys. Kysymys on kehityksestä uuteen maailmanjärjestykseen.

Jos motiivia ei voi löytää, ei voi kysyä *miksi*.

Tai voi kysyä *miksi*, mutta täytyy hyväksyä ideologinen syy. Salaliittolaisten ideologia ei perustu samalle eettiselle ajattelulle kuin omamme, vaan esimerkiksi machiavellismille.

Kaava on aina sama.

Tai, kaava ei ole aina sama, mutta variaatiot ovat harvassa. Operaatiot perustuvat suunnitelmaan, joten ne käyttävät tunnettuja toimivia tapoja. Operaatiossa on tyypilliset sormenjäljet. Salaseuran tekemisiin toisinaan liittyy salaseuran käyttämää symboliikkaa, joista tekijätahon voi ehkä tunnistaa.

Pitäisi saada uusia tuloksia, Marko mietti. Ehkä analogialla: siirtämällä luonnontieteistä. Sisäpiirin salaliittoja ei siis voi todistaa koska hallitus valehtelee, viranomaiset valehtelevat, media valehtelee. Kaikki luovat illuusiomaailman. Todellista maailmaa, siis mitä todellisuudessa tapahtui, ei voi tietää koska suuri yleisö uskoo yleisen mielipiteen, eli mitä päättäjät, muut vaikuttajat, lehdistö ja televisio sanovat. Ja sitä mielipidettä voi ohjailla, jos omaa riittävästi vaikutusvaltaa. Analogiaa saisi Matrix-filmin tyyppiseen simulaatiomaailmaan. Mediamaailma, tai vaikka fyysinen maailmamme, voisikin olla valheellinen simulaatio.

Tässä vaiheessa Marko huomasi, ettei ollut lainkaan kuullut mitä luennoitsija oli sanonut. Hän mietti miksi kukaan oikeastaan viitsii luennoida kun kuulijat eivät kuitenkaan viitsi kuunnella. Hän päätti parantaa tapansa ja olla nyt hyvin tarkkaavainen. Onneksi taukoon oli vain muutama minuutti. Tauonhan voisi taas käyttää seminaarityöhön, ettei mitenkään tarvitsisi tehdä luennoijan suunnittelemaa tuntimäärää kotityötä. Marko siirtyi lukemaan varsinaista tehtäväkuvausta, jonka otsake oli *Seminaarityö - Salaliittoteorian analysointi*.

Ohje kehoitti lähtemään jostain konkreettisesta tapauksesta ja antoi esimerkkinä kuvitteellisen presidentin murhan. Kyseessä oli siis täysin kuvitteellinen tapaus. Presidentti oli ollut hölkkäämässä puistossa, kun joku mies oli astunut esiin ja ampunut pressaa rintaan. Puisto oli vartioutua yksityisaluetta ja oli merkillistä, että murhaaja oli päässyt sinne turvamiesten ja valvontalaitteiden ohi. Vielä omituisempaa oli, että murhaaja oli päässyt pakenemaan paikalta. Jostain hämärästä syystä turvamiehet oli kutsuttu neuvonpitoon juuri murhan ajaksi. Tapaus viittasi selvästi sisäpiirin salaliittoon ja tehtävänä oli keksiä sopiva tekijä.

Mahdollisuuksiahan oli paljon, koska presidentti oli tietenkin mukana kaikenlaisessa.

Ei tästä voi lähteä, Marko mietti. Tähän kuvitteelliseen tapaukseen sopii monta selitystä. Todistaminen voi perustua vain seikkoihin, jotka voi selittää vain yhdellä tavalla. Tulee ottaa jonkin todellinen tapaus, vaikka Kennedyn, Lincolnin tai vaikka Palmen murha. Koska ne ovat todellisia tapauksia, niistä voi löytää lisätietoja. Jotkut näistä lisätiedoista voivat tehdä mahdolliseksi oikean selityksen valitsemisen, tai sitten eivät. Jos eivät, niin oikeaa selitystä ei voi tietää. Salaliittoteoriat esittävät kertomuksen. Se on looginen ja mahdollinen, mutta sitä ei ole todistettu oikeaksi. Mutta jos virallinen historiankirjoitus on todistettu aukottomasti oikeaksi, niin silloinhan riittää käydä läpi sen perusteet, joiden avulla salaliittoteorian voi hylätä. Mutta entä jos virallinen selitys ei olekaan todistettu? Jos kyseessä onkin tarina vastaan toinen tarina ja sitten arvuutellaan kumpi on uskottavampi? *Voiko todella olla näin*, Marko metti? Silloinhan koko ala on mitä suurinta puppua ja todellinen historia voi olla aivan erilainen kuin se mitä kerrotaan totena.

7.

Lauantaiaamu itähelsinkiläisen harmaabetonisen kerrostalon kolmannen kerroksen kaksiossa. Pihalla kasvoi harvaoksisia mäntyjä. Kaksi alkavan kevään innostamaa oravaa jahtasi toisiaan männynrungon ympäri.

Marko istui huoneistonsa ainoalla pehmustetulla tuolilla. Hän oli vakaasti päättänyt kirjoittaa seminaarityön saman tien. Hän joi kolmatta kuppia kahvia mukista ja välillä vilkuili kelloaan, koska aloitti työskentelyn aina vain tasatunnein. Viisari lähestyi uhkaavasti kello kahdeksaa. Marko yritti olla miettimättä mitä muuta olisi voinut viikonloppuaamuna tehdä. Parasta olisi olla ajattelematta mitään.

Aika oli täysi. Hän käänsi tietokoneen päälle. Siis analyysi alueelta salaliittoteoria. Analyysi on jotain loogista ajattelua, mutta

vain tavallaan loogista. Ei oikeaa loogista ajattelua ole kuin matemaattisissa tehtävissä. *Kaikki muu kuin matematiikka meneekin pseudotieteen puolelle*, Marko tuumasi, hänellähän oli kaikkea vähän opiskelleena kokemusta vaikka kuinka monista aloista. Jotain analyysin näköistä siis tehtävästä, johon ei voi antaa oikeaa loogista ratkaisua ja analyysia. Sellaisia menetelmiähän on. Vertailutaulukko: poimitaan kolmesta viiteen varteenotettavimpaa, eli tavallisimpaa, vaihtoehtoa, valitaan arviointikriteerit, ja kerätään tiedot taulukkoon. Sitä voi parannella listaamalla esimerkkitapauksia ja löytämällä niille tyypillisiä piirteitä, joita voi käyttää tunnusmerkkeinä. Kuva, kaava, taulukko, ja muutama itse ajateltu omaperäisempi ajatus. Kannattaisi myös kuvata lyhyesti yleisiä menetelmiä vastaavien tehtävien ratkaisuun, vertailla niitä keskenään ja perustella, miksi on päädytty käytettyyn omaan menetelmään. Marko tiesi kokemuksesta, että näillä keinoilla saisi aivan hyvän raportin: suoraviivainen menetelmän sovellus, juuri niin kuin nykyään on tehtävä, jos aikoo pysyä yhä tiukentuivissa aikarajoissa. Pseudotieteitä nämä kuitenkin ovat, vaikka pehmeiden alojen asiantuntijat kovasti väittävät edustavansa tieteen sanaa ja kritisoiivat muita pseudotieteilijöiksi. Mikä tieteen sana? Niillä menetelmillä? Olisivat rehellisempiä, jos kirjoittaisivat suoraan fiktiota, koska fiktiotahan se on. Toki, voivathan niidenkin alojen tulokset olla tosia ja ansiokkaita, niinhän fiktion pitääkin olla. Fiktio pitää olla jossakin suhteessa totta.

Marko katseli männyn ympäri kiertäviä oravia. Nuo eivät niitä eivätkä korjaa satoa, mutta silti juoksentelevat ympäriinsä ja löytävät ruokaa. Kirjoittaa raportti, käyttää siihen paljon aikaa, ja sen lukee vain työn arvioija, yhtenä työnä paksussa nipussa muita samanlaisia töitä. Antaa numeron, ja siirtää työt kaappiin, jonnekin alahyllylle. Sitä sanotaan harjoitukseksi, ja kun on harjoitetellut riittävän kauan, voi kirjoittaa mistä vain aiheesta kunnollisen raportin. Eikä niillekään tapahtu sen enempää. Joku työn puolesta lukee sen, tai ehkä ei. On tämä aikamoista. Parempi käydä työhön. Vaikka, tässä vaiheessa voisi juoda kupin teetä ja sitten odottaa seuraavaa tasa- tai puolituntia.

Siis salaliittoteoria presidentin murhasta. Mitä jos tarkistaisi ensin jonkin todellisen tapauksen, vaikka Kennedyn murhan. John F. Kennedyn murha on vuosikymmeniä ollut salaliittoteorioiden klassinen esimerkki. Onko se vielä avoin kysymys vai onko se jo selvitetty, ja sitä vain väitetään selvittämättömäksi?

Mitä todisteita salaliittoteoreetikoilla oikeastaan on? Taikaluoti. Oliver Stonen filmissä oleva taikaluoti, joka muuttaa suuntaansa ilmassa. Jos sellainen tarvittaisiin viralliseen teoriaan, niin silloin kai asia olisi selvä.

Mutta se ei ole totta. Kuvernööri Connally istui alempana ja hänen penkkinsä oli enemmän auton sisällä. Luoti saattoi mennä suoraan. Pitäisi tarkistaa olivatko Kennedyn selkä ja kaula suoralla ampumaviivalla. Oliver Stonen filmiin oli varmaan valittu katsojille ensi silmäyksellä vakuuttavin perustelu, vaikka se on helposti kumottavissa. Mutta oliko se kuitenkin jonkinlainen taikaluoti? Luulisi, että jos luoti läpäisi Kennedyn, niin se menetti osan nopeudestaan. Hidas luoti hyvin helposti kääntyy ja sellainen olisi ehkä tehnyt suuremman sisääntulohaavan Connallyyn. Vinossa kulkeva luoti olisi tehnyt enemmän vahinkoa Connallyssa ja menettänyt enemmän energiaa. Olisiko se vielä voinut vahingoittaa Connallyn rannetta ja jalkaa? Vaikea sanoa, mutta onnekas laukaus jos niin kävi, taikaluoti. Se osui Connallyn kylkiluuhun, joten voisi olettaa, että luoti olisi pahemmin vääntynyt, mutta sitä se ei ole.

Haavat.

Oliko Kennedyn kaulassa oleva haava sisääntulohaava, kuten häntä ensimmäiseksi hoitaneet lääkärit sanoivat, vai selkään osuneen luodin ulostulohaava, kuten ruumiinavausraportti totesi, vai oliko se päähän osuneesta laukauksesta lähteneen sirpaleen ulostulohaava? JFK:n murhassa on koko joukko epäselviä kohtia. Todistusaineistoa kadonnut ja kaikenlaista muuta.

Laukausten lukumäärä ja ajoitus.

Connally ja hänen vaimonsa molemmat luulivat aluksi, että Connallyyn osui vasta Kennedyn osuman jälkeen. Niin pian sen jälkeen, että auton takaa ampujia oli kaksi, tai ase oli automaattikivääri. Zapruder-filmissäkin näyttää siltä, että

Connallyyn osuisi hieman myöhemmin kuin Kennedyyn. Aluksi murha-aseeksi mainittiin 7.65 Mauser, sitten se muuttui 6.5 Carcanoksi. Sekin on aika omituista. Laukauksia saattoi olla enemmän kuin kolme. Vaikka laukauksia olisi ollut kolme, ampujia saattoi olla enemmän kuin yksi. Vaikka ampujia olisi ollut vain yksi, se ei ehkä ollut Lee Harvey Oswald, ja vaikka ainoa ampuja olisi ollut Oswald, hänen takanaan saattoi olla suurempi salaliitto. Silminnäkijäkertomuksia siitä, että kaksi viimeistä laukausta tulivat lähekkäin, ei näyttäisi saatavan sopimaan siihen, ettei kyseisellä kiväärillä kuulemma voi laukaista kolmea tarkkaa laukausta kahdeksassa sekunnissa.

Eli toistaiseksi, mikä on johtopäätös?

Teoriassa, jos selitys on oikea, kaikkien yksityiskohtien pitäisi osua kohdalleen, mutta näin ei aina käy todellisuudessa. Kaikenlaisia teorioita voi laatia, mutta siitähän on jo tehty monta tutkimusta ja ne tukevat alkuperäistä yhden salamurhaajan teoriaa. Ei kaikkia omituisia yhteensattumia koskaan saa selitettyä yhdellä teorialla. Näinkö siitä tulisi päätellä?

Marko kävi keittämässä toisen kupin teetä. Mitään kiinnostavaa ei uskaltaisi tehdä, koska se veisi ajatukset pois ja työn jatkaminen kävisi entistä vaikeammaksi. Hyvää kirjaa ei uskaltaisi lukea, musiikkia ei uskaltaisi kuunnella. Juuri vain litkiä teetä tai katsella ulos ikkunasta. Marko otti aikaa, ettei tauko venyisi suunniteltua pidemmäksi.

Marko ei vielä antanut periksi Kennedyn tapauksessa. Ennen hän olisi antanut olla, mutta nykyään asioita voi selvittää niin pienellä vaivalla kun faktat saa Internetin kautta. Ennen ei ollut mitään mahdollisuutta saada kaikkia perusteluja käsiinsä ilman pitkäaikaista omaa tutkimusta, ja jos asiaa kävi tosissaan tutkimaan, niin silloin voitiin sanoa, että on paatunut salaliittofriikki. Nyt ei ole niin. Nyt on vain laiskuutta, jos ei selvitä tosiasioita verkosta saatavilla lähteillä. Siis jatketaan.

Aloitetaan luotettavimmista faktoista. Dallasin poliisilaitoksen yhden moottoripyöräilijän poliisipuhelin pysyi päällä koko ajan koska moottorin melu esti sitä menemästä lepotilaan. Nauhalle tallentui se, mitä Dallasin Dealey Plazalla kuului Kennedyn

murhan aikaan. Nauhalla on neljä tai viisi ääni-impulssia, jotka suuresti muistuttavat laukauksia. Yksi laukaus paikantuu Kennedyn auton etupuolella olevalle ruohoiselle mäennyppylälle, jota kutsutaan nimellä Grassy Knoll. Nauhasta tehty analyysi vakuutti HSCA:n, House Select Committee on Assassinations, vuoden 1978 tutkimuksessa siitä, että JFK:n murha oli todennäköinen salaliitto. Hieman myöhemmin, vuonna 1980 NRC, National Research Center, piti nauhan ääni-impulsseja häiriöinä, koska ajoituksessa oli ongelmia. Myöhemmin, 2000-luvulla, nauha on analysoitu tarkemmin ja vertaisarvioidussa lehdessä *Science&Justice* julkaistussa artikkelissa osoitetaan vakuuttavasti, että äänien ajoitus on oikea ja vastaa Zapruderin filmiä, että erittäin suurella todennäköisyydellä ääni-impulssit ovat laukauksia, ja että yksi laukaus tuli Grassy Knollista. Tämä nauha, Zapruderin filmi ja kolme tapauksen yhteydessä haavoittunutta ihmistä ovat luotettavimpia todisteita.

Poliisin ääninauhalta luettujen ääni-impulssien väliset ajat ovat 1.7, 1.1, 4.8 ja 0.7 sekuntia. Kaksi viimeistä tulivat siis hyvin lähellä toisiaan, mikä vastaakin useiden silminnäkijöiden havaintoa. Yksi laukauksista on paikannettu nauhan avulla Grassy Knollille.

Ensimmäinen impulssi voi olla häiriö, tai se voi olla ensimmäinen laukaus. Sitten tulee kaksi laukausta takaa, ja niiden väliaika on vain 1.1 sekuntia. Oswald ei olisi ehtinyt ampua molempia, joten takaa ampuu kaksi kivääriä tai yksi automaattikivääri. Kennedyn päähän osui ainakin toinen kahdesta jäljellä olevasta laukauksesta. On mahdollista, että Kennedyn päähän osui laukaus sekä edestä että takaa lähes samanaikaisesti. Joku laukauksista vahingoitti sivullista, James Tageytä. Yksi laukauksista tulee Grassy Knollilta. Ampujia oli siis ilmeisesti kolme, tai kaksi mikäli takaa ampujalla oli automaattikivääri.

Luodit aiheuttivat seuraavat vahingot: Kennedyllä oli osuma selässä. Kennedyn kaulassa etupuolella oli pieni reikä. Ylhäällä hänen niskassa oli pieni reikä. Päässä oikealla puolella hänellä oli suuri vahingoittunut alue. Connallyn selän läpi meni luoti, joka tuli

rinnasta. Luoti vahingoitti myös Connallyn kättä ja jalkaa. Lisäksi sivullinen James Tague vahingoittui kasvoihin.

Warrenin komission selityksessä Oswald ampuu kolme kertaa. Ensimmäisen kerran Oswald ampuu ohi. Toinen laukaus menee sisään Kennedyn selästä ja ulos kaulasta ja aiheuttaa Connallyn kaikki haavat. Kolmas laukaus osuu Kennedyä päähän. Tämä selitys ei ole oikea, koska nauhan mukaan Grassy Knollilta ammuttiin yksi laukaus. Sitä tukee se, että Tagueya vahingoittanut luoti näyttää tuleen Grassy Knollin suunnasta. Zapruder-filmissä näkyy se hetki kun JFK on saanut osuman. Kuvernööri Connally ei näytä reagoivan heti. Hän reagoi vasta hieman myöhemmin ja hän itse ja hänen vaimonsa molemmat väittivät, että Connallyyn osui hieman myöhemmin kuin Kennedyyn. Siis Connallyyn osui toinen takaa ammuttu luoti hieman Kennedyn jälkeen.

Mutta onko siis taikaluotia?

Pienen miettimisen jälkeen: on. Taikaluoti on omituinen siinä, että luodin pää ei ole vääntynyt, vaikka se rikkoi kylkiluun, mutta se ei ole päätodiste. Päätodiste on ääninauha.

Luotien kulkua voi yrittää vain arvailla, mutta JFK:n murha näyttää olleen salaliitto. On epäselvempää kuka oli salaliiton takana ja kuka ampui. Entinen CIA-agentti ja Watergate-skandaalissa tuomittu Everette Howard Hunt antoi kuolinvuoteellaan pojalleen Saint Huntille selityksen JFK:n murhasta, jossa hän mainitsee useita CIA-agentteja, kuten David Atlee Phillipsin, Frank Sturgisin ja Cord Mayerin. Oswald oli myös CIA:n palkkalistoilla. Tappajat olisivat Huntin mukaan olleet ranskalainen ampuja, joksi on usein arveltu Marseillessa päämajaansa pitäneen korsikan heroiinimafian palkkamurhaajaa Lucien Sartia, ja CIA:n tappaja David Moralis. Huntin tunnustuksen takaa vain hänen poikansa Saint Hunt, eikä Howard Hunt ollut tunnustuksensa perusteella keskeisesti mukana salaliitossa, joten ampujat ovat voineet olla toisia kuin hänen mainitsemansa.

Monen salaliittoteoreetikon mielestä James Filesin 1994 antama tunnustus on lähempänä sitä mitä todella tapahtui. Files väittää olleensa ainoa ampuja Grassy Knollilla ja ampuneensa

varmistuslaukauksen 0.222 kaliiperisella Remington XP-100 Fireball-kivääripistooli -yhdistelmällä käyttäen räjähtävää elohopealuotia. James Files, alkuaan James Sutton, oli mafian tappaja ja työskenteli Charles Nicolettilla. Sunnitelman takana olisivat olleet CIA ja mafioso Sam Giacana. Files kertoo saneensa tehtävän Nicolettilta ja David Atlee Phillipsiltä. Tiedetään, että Sam Giacana ja Mayer Lansky olivat yhteistyössä CIA:n kanssa, ja että myös Marseillen heroiinijengi, *French Connection*, jossa Lucien Sarti työskenteli, oli yhteistyössä CIA:n ja Ranskan tiedusteluorganisaation SDECE:n kanssa.

JFK:n murha siis oli salaliitto ja sen ilmeisesti toteuttivat CIA ja mafia. Ampujista ei ole varmuutta, mutta samoja CIA-agentteja ja mafian henkilöitä tulee esille monia tietä. Myös Oswaldin ampuja Jack Ruby, koko nimeltään Jacob Leon Rubenstein, oli mafian gangsteri. Hän kuului Meyer Lanskyn joukkoihin.

Kuka määräsi JFK:n murhan ja miksi? Tämä on vaikeampi kysymys. Howard Hunt olisi poikansa mukaan väittänyt, että käskyt tulivat Lyndon B. Johnsonilta. Tiedusteluagentit ovat ammattivalehtelijoita, mutta on uskottavaa että CIA-agentit eivät sooloilleet likaisissa operaatioissaan, vaan käskyt niihin tulivat ylhäältä. Toisaalta, USA:n presidentti ei ole riittävän voimakas pitämään lehdistöä ohjauksessaan, kuten Nixonin ja Clintonin tapaukset osoittavat. Koska JFK:n murha oli salaliitto ja CIA oli siihen vahvasti sotkeutunut, mutta asia ei tullut ilmi, niin salaliittoa suojasivat paitsi hallitus niin myöskin päämedia. Salaliiton takana ei voi olla vain silloinen varapresidentti, myöhemmin presidentti. Salamurhamääräyksen antajina on hylättävä kaikki sellaiset tahot, joilla ei voi olla näin suurta valtaa mediaan. Kennedyllä oli paljon vihamiehiä, mutta tuskin kenelläkään heistä oli sellaista valtaa. Uskottavia mahdollisuuksia ei jää jäljelle kovin montaa.

Miksi? Suuren tason salaamisoperaatio. Syyn on täytynyt olla jossain hyvin suuressa asiassa, luultavasti JFK:n politiikassa. Kennedyn politiikassa oli monta keskeistä kohtaa: rotusorron vastustaminen, ydinaseiden leviämisen rajoittaminen, kommunismin pysäyttäminen, Kuuban kysymys, keskuspankin vallan vähentäminen, mafian vastustaminen,... Syyn täytyy löytyä

näistä asioista katsomalla missä USA:n suhtautuminen muuttui Lyndon B. Johnsonin aikana. Ainakin suhtautuminen Israelin ydinaseohjelmaan muuttui, Kennedyn painattamat hopeadollarit vedettiin pois, mafian häätistely loppui, varmaan muutakin muuttui.

Orava oli noussut pari metriä korkeammalle ja istui nyt oksalla. Päivästä oli tulossa aurinkoinen, tai ainakin nyt paistoi kauniisti. Talon pihalla oleva leikkikenttä oli tyhjä, mutta vaaleanharmaaseen haalariin pukeutunut talonmies tutkiskeli pensaita. Jostakin kuului auton ääni, varmaan talon toisen puolen parkkipaikalta. Marko avasi parvekkeen oven. Ilma oli miellyttävä, hieman viileä ja siinä oli sulaneen lumen tuoksua. Metsässä oli vielä joissain paikoissa lunta.

Marko päätteli, ettei JFK:n murha todellisuudessa mikään selvittämätön mysteeri ollut, se vain esitetään sellaisena. Mutta voisiko silti olla niin, että kaikkia faktoja ei saa selville ja oikein arvioitua tutustumalla verkossa olevaan materiaaliin? Suuri määrä ihmisiä laittaa keräämiään tietoja verkkoon. Jos ne yleensä löytää avoimista lähteistä, niin sieltä ne myös löytää. Jos asiaa ei saisi näin selville, niin saisiko yleensä mitään selville tutustumalla asiaan itse? Ei, ei ole niin. Erilaisten perusteluiden vahvuuden osaa kyllä itsekkin arvioida tutustumalla niihin, ja vanhoista asioista saa aivan riittävästi tietoja avoimista lähteistä.

Onko tilanne tosiaankin näin? Moni salaliittoteoria voi siis olla jo selvitetty ja todistettu, mutta media vain toistaa väitettä, että se olisi auki. Mediakontrolli olisi toiminut kaikki nämä vuodet ja vuosisadat, ja vasta nyt Internetin aikana sen pystyisi rikkomaan? Kennedyn murha oli siis salaliitto, se ainakin on selvää.

USA:ssa on jokin salainen taho, joka on presidenttiäkin voimakkaampi ja kontrolloi mediaa. Siltä se vaikuttaa.

Kuinka monta sivua tässä seminaariraportissa pitäisi olla? Marko ajatteli lukien ohjeita. Viisitoista A-nelosta! Mieshän on hullu. Yhteen opintopisteeseen ei niin paljon kirjoiteta. Ja vain neljä luentotuntia. Karlsson tosiaan osaa siirtää työn luennoijalta opiskelijalle. Tähän ei kyllä niin paljon kirjoiteta. Tarvitaan taas salaista asetta. Ö-mappi, sieltä voisi löytyä jotain.

Marko avasi kirjoituspöydän laatikon ja otti sieltä kuminauhojen vaivoin kasassa pitävän kansion julkaisemattomia kirjoituksiaan. *Täällä piti olla jokin juttu vapaamuurareistakin - siitä muuntelemalla*, hän muisti selatessaan artikkeleita.

8.

Samana lauantapäivänä kun Marko työsti seminaariesitelmäänsä, Lars Johansson käveli kapeaa katuä ylöspäin vilkuillen Helsingin ydinkeskustan karttaan. Antikvariaatti oli juuri siinä missä sen pitikin olla, Lars vielä tarkisti kadun nimen. Antikvariaatti, eikä divari, joissa myydään vain kerran luettuja bestsellereitä. Hän oli metsästännyt etsimänsä kirjan kopioita monesta maasta, webin kautta milloin antikvariaatilla oli luettelot kirjoistaan, mitä ei usein tapahtunut, mutta pääosin soittaen ja kysyen olisiko heillä kyseistä teosta. Se ei todellakaan ollut mikään bestseller ja painos oli jo kauan ollut lopussa. Hänellä oli kyseinen kirja, useampanakin painoksena. Ei ollut kyse kirjasta sinänsä, vaan juuri yhdestä tietystä kopiosta, kirjailijan omasta kopiosta ja sen viimeisistä lehdistä. Kirja oli taitettu teknikalla, joka jakoi sivut pieniin nippuihin. Koska viimeinen nippu ei tullut täyteen, kirja loppuu viiteen tyhjään sivuun, mutta ei tämä kopio jota hän etsi. Sen loppusivut olivat täynnä kirjoitusta, mitä - sitä ei tiedetty, mutta kirjailija oli itse vihjannut niiden sisältöön.

Soitettuaan antikvariaattiin Lars oli päässyt puhumaan sen omistajan kanssa. Hän edelleen piti antikvariaattia saatuaan sen perinnöksi ja väitti muistavansa hyvin kaikki siellä olevat harvinaisemmat kirjat - niitä kirjoja, joista joku julkaisija joskus oli ottanut pienen painoksen, mutta joita ei juuri kysytä. Tätä hän ei muistanut omistavansa. Lars ei luovuttanut niin helpolla, koska oli selvittänyt asiaa. Niin, joskus kauppias osti tosiaan kuolinpesiä ja niissä tuli sellaisiakin kirjoja, joita hän ei yksittäiskappaleena ostaisi. Lars mainitsi erään nimen. Tämän henkilön kirjakokoelman hän kyllä muistaa ostaneensa, vain vuosi sitten. Siihen oli kuulunut arvokas valikoima teosofista kirjallisuutta.

Kirjat myi perheen hulttiopoika perittyään ne vanhemmiltaan. Kauppias muisti hyvin kuinka poika oli moittinut Blavatskyn *Salaista Oppia* pahimman luokan hölynpölyksi. *Voi olla*, kauppias sanoi, *mutta kulttuuriteos kuitenkin*. Hänpä tarkistaa olisiko siinä kokoelmassa tuota kirjaa. Niitä kirjoja on myös varastohyllyllä, hän on poiminut niistä vain kiinnostavimpia myyntipuolelle.

Lars oli odottanut kärsivällisesti, vaikka puhelusta tulisikin suurehko lasku. Lopulta kauppias oli vastannut ja sanonut, että hänellä on kuin onkin kaksi kopiota. Toinen hieman paremmassa kunnossa. Lars ei ollut halunnut varata kirjoja tai pyytää kauppiasta tarkistamaan oliko kirjan viimeisillä sivuilla tekstiä arvelleen, että se voisi osoittaa liikaa kiinnostusta ja nostaa hintaa. Hän sanoi saattavansa ehkä päästä käymään jonain päivänä, lupaamatta mitään.

Nyt hän siis oli täällä. Kirjakauppa oli ahdas ja pieni, kirjoja oli sullottu lattiallekin ja hyllyjen päälle pinoiksi. Lars mieluummin kävi itse läpi hyllyjä kuin kysyi apua usein kiusallisen avulialta myyjiltä. Jos kirjoja ei löytyisi, niin siinä tapauksessa sitten, mutta ne löytyivät helposti. Kuten Lars oli arvannut, kauppias oli siirtänyt kirjat myyntipuolelle heti kun joku niitä kysyi. Kokoelmat olivat muutenkin hyvin kiinnostavia, mutta hinnat olivat kalliinpuoleisia, Lars harkitsi ostavansa muutaman teoksen. Mutta tärkein ensin, hän katsoi huolellisesti kansiltaan huonompikuntoista kopiota. Loppusivut olivat tyhjät, muuten kirja oli sama painos kuin ne mitkä hänellä oli kotona. Kauppias ei ollut kirjoittanut hintaa lyijykynällä etusivulle, vaan erilliselle lapulle. Hän kai piti kirjaa jonkinlaisena harvinaisuutena. Hintapyyntä sata euroa - selvästi ylihinnoiteltu, mutta ei mahdoton. Lars katsoi lompakkoaan, kaksi viisikymppistä ja yksi viiden euron seteli, riittäisi hyvin. Hän otti toisen kopion ja avasi sen loppusivujen kohdalta.

Hän tunsu kihelmöitiä vatsassaan nähdessään, että sivut oli täytetty kirjoituksella, mutta kirjoituksella, jota hän ei osannut lukea. Ei mitään kuvia, joista tekstin sisällön olisi voinut arvata. Käsiälä oli vaikeaselkoinen, mutta ongelma ei ollut se vaan kirjaimet. Kirjaimet olivat ilmeisesti kyllä latinalaisia, mutta niiden

päällä ja alla oli pisteitä ja kaaria paikoissa, joissa niitä ei pitäisi olla. *Jonkinlaista salakirjoitusta ehkä, tai ehkä jokin kieli, jota en tunne*, Lars ajatteli. *Onko tekstin käsiala oikea? Vaikea sanoa.*

Hän selasi kirjaa ja vertaili sitä toiseen kopioon. Painos oli sama, sisältö myös. Sivuja ei näyttänyt puuttuvan kummastakaan. Siinä, jonka lopussa oli tekstiä, oli omistuskirjoituksena hyvin pienellä käsialalla kirjoitetut tutut alkukirjaimet otsakelehdellä. *Isän alkukirjaimet*, Lars totesi. Lopultakin oikea kirja. Hintalapussa luki satakymmenen euroa. Tietenkin, ja jos hän ostaisi pari muutakin kirjaa samalla, niin – no, hänhän voi maksaa luottokortilla.

Kilinä ilmoitti, että antikvariaatin ovi oli avattu. Lars tunsu sisään ahtautuvan miehen heti, mutta tämä ei ollut henkilö, jonka hän olisi halunnut juuri nyt tavata, tai yleensä tavata ollenkaan. Hän oli saanut nauttia arvon professorin luennoista aivan tarpeeksi. Mutta Karlssonin kokoisen ihmisen ohittaminen ahtaassa antikvariaatissa ei ollut periaatteessakaan mahdollista. Lars vetäytyi takahuoneeseen.

Se ei auttanut, Karlsson huomasi hänet melkein heti:

»Kas, Lars, sinäkin täällä.»

Lars sanoi jotain tavallista ja yritti lähteä kassalle, mutta Karlsson ei ollut niin helposti karistettavissa.

»Mitä olet löytänyt, näytätkö?»

Lars ojensi kirjan. Karlsson tarkasteli sen kantta kauan ja selaili sivuja keskittyen välillä katselemaan jotain kuvaa.

»Isäsi kirja? Se siis vielä myy. No, onhan sillä muistoarvoa. En minä tätä kyllä koskaan ole lukenut. Vaikka ei kai se huono ole, olihan hän pätevä tutkija. Tosin, isälläsi oli loppuaikoina aika omituisia käsityksiä, niiden takia hän sitten kai vaikeuksiin joutuikin.»

Lars ei olisi halunnut keskustella isänsä tutkimustyöstä Karlssonin kanssa.

»Ja se onnettomuus sitten. Me kaikki olimme hyvin järkyttyneitä. Menetit molemmat vanhempasi samalla kertaa. Ja eikö teitä jäänyt sinä ja sisaresi. Hän on kai nuorempi?» Karlsson jatkoi.

»Kuusi vuotta nuorempi», Lars vastasi.

Onnettomuus ja kaikki se oli vielä liian arka asia Larsille, hän ei olisi halunnut keskustella siitä Karlssonin kanssa. Karlsson oli yksi *niitä*. Lars oli varma, että onnettomuus ei ollut vain onnettomuus. Se johtui siitä kaikesta. Kuinka isä oli savustettu pois yliopistosta. Sen tekivät *ne*. Ja mitä sitten tapahtui? Lars vaihtoi puheenaihetta:

»Mikä saa teidät tänne?»

Karlsson selitti vuolaasti kuinka oli lupautunut pitämään kahden päivän luentokurssin ja siitä oli vielä jäljellä jälkimmäinen päivä. Siihen oli muuten aivan vapaa pääsy, jos hän haluaisi tulla kuuntelemaan. Lars oli kuunnellut Karlssonin luentoja aivan tarpeeksi, mutta ei tietenkään sitä sanonut. Kun Karlsson joutui vetämään henkeä, mikä hänen ylikiloistaan johtuen tapahtui usein, Lars päätti lopettaa keskustelun:

»Minulla on nyt vähän kiire, pitää vielä löytää toinen kirja. Saisinko kirjani, siitä on toinen kopio tuolla jos kiinnostaa.»

Karlsson ojensi kirjan kohteliaasti ja kääntyi Larsin osoittamaan suuntaan.

»Aivan, taidankin hieman selata tätä.»

»Se kai pitää ostaa, jos aikoo lukea koko kirjan», Lars ei voinut olla letkauttamatta.

Lars jätti Karlssonin takahuoneeseen ja etsi kahta näkemäänsä esoteerisistä liikkeistä kertovaa kiinnostavaa kirjaa. Hän laski mielessään kokonaissumman, tuleekohan siihen vielä vero päälle? Ei kai täällä. Hän siirtyi kassalle ja ojensi luottokorttinsa.

»Ajokortti vielä.»

»Ajokortti, minulla ei ole mukana.»

»No, passi, henkilökortti, jokin virallinen henkilötunnus.»

Lars ei ollut ottanut tätä huomioon. Passi oli povitaskussa, mutta... pitikin sattua Karlsson paikalle.

»Jätin hotelliin, no, ei mitään, käyn hakemassa käteistä.»

»Voin varata nämä kirjat tunniksi.»

Lars sanoi, että puoli tuntia riittää. Samalla näki kassalle saapuneen Karlssonin olevan edelleen halukas jatkamaan jutustelua. Lars otti luottokorttinsa ja lähti kiireesti kaupasta etsimään automaattia.

Ensimmäinen automaatti oli epäkunnossa, Lars lopulta löysi toimivan automaatin. Palatessaan antikvariaattiin hän huomasi olleensa matkalla hieman yli sovitun puoli tuntia, mutta ei kai se nyt niin tarkkaa ole.

Näytti olevan, myyjä oli jo laittanut kirjat takaisin hyllyihin. Lars poimi ne kinaloonsa. Isän kirjasta oli vain yksi kopio hyllyssä ja siinä ei ollut tekstiä loppusivuilla. Lars meni myyjän luokse.

»Tästä oli toinen kopio. Haluaisin mieluummin sen.»

Myyjä selitti, että toinen kopio myytiin juuri. Lars kyseli kenelle, jollekin vanhemmalle herralle. Kun Lars painosti tuntomerkkejä, myyjä tunnusti, että hän oli ulkomaalainen ja varsin tukeva.

Karlsson, Lars ajatteli. *Tietenkin*.

»Haluatteko siis tämän kopion?»

Lars harmitteli, ettei ollut valokuvannut tekstiä heti kaupassa, vaikka myyjä varmaan olisi ollut ihmeissään jos olisi huomannut. Tai hän olisi voinut varata kirjat tunniksi, mutta mistä se arvasi että automaatti olikin rikki. Sattumaa, sattumaa. Lars vain ei uskonut sattumiin. Ei se ole sattumaa, että aina pahin vaihtoehto toteutuu. Luonnonlaki se on, Murphyn laki. Hän oli aikeissa sanoa ettei halua ostaa kirjaa, mutta päätti toisin: hänhän voisi pyytää Karlssonia vaihtamaan kirjat. Maksaessaan Lars alkoi epäillä. Kyllä, kaikki vaihtaisivat kirjan kun kertoisi hyvän syyn. Entä jos Karlsson ei vaihtaisi? Larsilla alkoi pelätä, että Karlsson ei vaihtaisi. Ei vaihtaisi - ei Karlsson. Suunnitelma muotoutui hänen mielessään. Eikä kannata edes pyytää Karlssonia vaihtamaan kirjoja, muuten kaikki olisi liian selvää.

Lars pakkasi painavat kirjat myyjän antamaan aivan liian heikkoon muovipussiin ja lähti hotelliaan päin kannattaen kirjoja kädellään pussin alapuolelta. Karlsson saisi yllätyksen. Hän menisi kuin menisikin kuuntelemaan luentoa, eikä yksin. Karlssonilla ei ollut mitään oikeutta ostaa isän omistuskirjoitettua kopiaa hänen nenänsä edestä, ei varsinkaan koska hän ei mitenkään arvostanut isän työtä. Joannalle se olisi helppo homma, hänellä on kokemusta sellaisesta. Ja samalla he voisivat katsoa olisiko jotain muutakin kiinnostavaa. Siitä voisi tulla opettavainen yllätys.

9.

Lauantaina Karlsson oli käynyt kirjakaupoissa ja antikvariaateissa, sekä tavannut suomalaisen kollegansa. Sovitun Tallinnanmatkan hän teki tänään sunnuntaina. Katamaraani kulki jo vaikka olikin poikkeuksellisen tuulista vuodenaikaan nähden. Hän tosin säästäisi vain puoli tuntia matkassa katamaraanilla suurempaan lauttaan nähden, mutta paluumatka oli jossain mielessä sopivampana aikana. Se jättäisi juuri mukavasti aikaa nähdä vanhaa kaupunkia.

Yö oli ollut kylmä ja kaduille oli satanut hieman lunta. Se peitti jalkakäytävän ohuena, puhtaan valkoisena peittona, joka sulaisi pois heti kun aurinko alkaisi lämmittää. Karlssonin kengät jättivät askeleiden jäljet katuun ja hän mietti alkaisiko sauma päällysnahan ja pohjan välillä vuotaa kuten lopulta aina käy kesäkengillä lumessa kävellessä. Hän oli käynyt Tallinnassa kahdeksan vuotta sitten, aika pian sen jälkeen kun kommunismi romahti, ja olisi kiinnostavaa nähdä kuinka kaupunki on muuttunut. Silloinhan kovasti korjattiin rakennuksia, ja turistit rahtasivat suuret kantamukset halpaa viinaa mukaansa.

Tällä kertaa hän voisi ehkä käydä oluella Viru-hotellissa KGB:n entisessä kuunteluasemassa. Sillähän olisi ammatillistakin mielenkiintoa: siitä voisi ottaa valokuvan ja näyttää sen jonkin luennon höysteenä. Nykyään luentojen piti olla viihdyttäviä. Hetken mietittyään hän luopui ajatuksesta. Vanhan tiedustelutekniikan hän tunsi riittävästi.

Karlsson käveli hotellistaan makkaratalon ohi ja oikaisi sitten Esplanaadille, siitä kolera-altaan vierestä Eteläsatamaan päin. Hän kääntyi Makasiiniterminaalille, osti lipun lautalle ja jäi odottelemaan penkille. Oven läpi suodattuvat auringon säteet saivat kiilloitetun pronssisen seinän loistamaan kuin häikäisevän valkea pallo. Terminaalissa kokoontui joukko eri-ikäisiä ihmisiä. Tuttuja keskenään, he tervehtivät toisiaan ystävällisesti hymyillen. Varmaan jokin työporukka, pitävät ehkä kehittämisseminaarin, Karlsson ajatteli tympeänä. Niitähän nykyään täytyy olla.

Lautalle päästyään Karlsson löysi ikkunan vierestä tyhjän pöydän ja tilasi kahvin ja katkarapusalaatin tarjoilijalta. Hän oli lähtenyt hotellistaan jo vartin yli kuusi, ennen kuin aamiaistarjoilu oli alkanut. Lautalla ei ollut paljon ihmisiä, mutta ikkunan viereiset pöydät olivat täynnä. Ainakin toistaiseksi ilma oli loistava, tyyni ja aurinkoinen, mutta päiväksi oli luvattu tihkusadetta ja merelle kovaa tuulta.

Viereinen laiva liikkui hitaasti - ei lautta itse liikkui, lopultakin. Ihailtuaan kylliksi saaristonäkymiä Karlsson keskittyi lukemaan kirjaa. Noin kolmenkymmenen sivun jälkeen merenkäynti pakotti hänet laskemaan kirjan pöydälle. Katamaraani, varsinkin ikkunan vieressä, huojui niin että tarjoilijat jakoivat oksennuspusseja. Karlsson koetti keskittyä katsomaan horisonttia, minkä väitettiin helpottavan oloa, mutta ei se juuri auttanut. Karlsson näki jo itsensä kuljeskelemassa Tallinnan mäkisillä kujilla räntäsateessa, sateenvarjo tuulen nurinpäin kääntämänä riepuna, odotellen epätoivoisena kello kolmea, jolloin paluumatka alkaisi.

Mutta näin ei käynyt. Tuuli tyyntyi Viron rannikkoa lähestyttäessä ja vaikka Tallinnassa tihuttikin osan aikaa, niin sade ei varsinaisesti kastellut, vain hieman kostutti vaatteet. Lautta saapui jonkinlaisen kivirakennelman lähelle, ehkä se oli osa linnoitteita. Karlsson painoi paikan mieleensä ja käveli raitiovaunun pysäkillä. Karlssonin ainoa kartta oli tulostettu Internetistä hotellin tulostimella, josta muste oli päässyt vähiin. Lyijykynällä karttaan merkitsemiensä kadunnimien perusteella Karlsson arveli löytävänsä oikean ratikan ja pysäkin. Raitiovaunu oli vanha, ja se täräsi ja kolisi kulkiessaan. Pari kertaa Karlsson oli kaatua vaunun äkkinäisissä liikkeissä.

Karlsson nousi vaunusta eräällä pysäkillä kaupungin uudessa osassa keskustan ulkopuolella ja haki katseellaan katukylttejä. Niitä ei ollut näkyvissä, joten Karlsson joutui suunnistamaan vain kartan avulla. Hän löysi haluamansa osoitteen mielestään yllättävän helposti. Ränsistynyt talo ränsistyneellä kadulla. Tallinnan keskusta oli kunnostettu, mutta täällä oli kuin mikään ei olisi muuttunut kommunismin ajoista. Betonisen kerrostalon

huonokuntoinen alakerran ovi oli ilman lukkoa. Lukkopesän paikalla oli tyhjä aukko.

Karlsson käveli sisälle käytävään. Pölyn peittämä lamppu valaisi tummaksi maalattuja seiniä ja kulunutta lattiaa. Pienet mustat postilaatikot asukkaille oli upotettu seinään ja niihin oli maalattu valkoisella värillä käsivaralta asuntojen numerot. Portaikon valojen katkaisin roikkui seinästä irti törröttävien johtojen päässä. Karlsson katsoi paremmaksi olla painamatta sitä. Hajusta hän päätteli että jossain asunnossa keittiin kaalia. Hän nousi halkeilleet portaat kolmanteen kerrokseen ja painoi ovikelloa.

Siilitukkainen, noin kolmikymmenvuotias, hoikka mies avasi oven ja viittasi Karlssonin sisään. Karlsson ei kertonut nimeään - eikä toinen sitä odottanutkaan - vaan selitti olevansa hakemassa pakettia ystävälleen. Karlsson kaivoi povitaskustaan kirjekuoren, jonka mies avasi. Sisällä oli tukko seteleitä Mies laski ne ja nyökkäsi hyväksyvästi.

Mies ojensi Karlssonille salkkumikron kokoisen paketin ja kirjekuoren.

»Mitä tässä paketissa on?», Karlsson kysyi.

»Se kaappaa ja avaa langattomia yhteyksiä», mies sanoi murteellisella englanninkielellä. »Kyllä ne siellä tietää.»

Mies sanoi että kaikki ohjelmistovälineet löytyvät vastaanottajan avaimella salattuna USB:ltä, kuten oli sovittu.

Karlsson sulki oven ja palasi samaa tietä takaisin laivaterminaalin lähellä olevalle pysäkille. Siitä oli van pieni kävelymatka vanhaan kaupunkiin. Vanhan kaupungin tori oli hyvin kaunis, mutta nyt se oli melkein tyhjä. Varsinaisena turistisesonkina kahviloiden ulkopuolella olivat pöydät olivat täynnään olutta juovia suomalais- ja ruotsalaisturisteja. Nyt ne olivat autioina. Tai ehkä oli vielä liian aikaista, eikä tiikusadekaan parantanut asiaa. Aurinko kyllä paistoi toisinaan varsin lupaavasti sateen välistä.

Karlsson käveli ylös mäkeä ihailemaan kaupunkia muurin näkoalapaikalta. Kuten hän oli odottanutkin, vanhan kaupungin rakennukset oli jo lähes kaikki korjattu ja maalattu. Hän kävi kokeilemassa ortodoksikirkon ovea, mutta totesi sen suljetuksi,

kunnes äkkäsi, että kirkossahan oli toinenkin ovi. Se oli auki. Japanilainen turistiryhmä parveili sisällä ihastellen kultausten paljoutta. Karlsson kierteli kirkossa vartin ja jatkoi matkaansa turistikauppoihin.

Vanhan ja uuden kaupungin väliin oli pystytetty kojuja, joissa turisteille myytiin villasukkia ja kaulaliinoja. Karlsson kulutti aikaansa katsellen turistikauppoja. Matkamuistoja ja meren vaikkua. Kuinka näille Itämeren eteläisille rannikoille voi kulkeutua sellaiset määrät meripihkaa? Kello oli jo puolen päivän yli. Päivä oli kylmä ja vaikka Karlsson olisi mieluummin syönyt raatihuoneen torilla ulkona, hän hakeutui keskiaikaiseen tyyliin sisustettuun olutkellariin, jonka ruokalista miellytti häntä.

Valitettavasti sesonkiajan ulkopuolella useat menun ruokalajeista eivät olleetkaan tarjolla. Lopulta hän löysi ruokalajin, joka voitiin valmistaa. Ruoka oli hyvää, vaikka sen saapuminen kestikin melkoisesti kauemmin kuin Karlsson oli ajatellut. Sillä ei ollut merkitystä. Hänellä oli hyvin aikaa odotella lautalle pääsyä. Koska aikaa oli, hän joi kahvin päälle vielä oluen ja lähti kävelemään satamaan päin. Siellä oli kauppoja, joissa hän voisi kuluttaa viimeiset kaksi tuntia.

Karlsson tarkasteli virolaiselta mieheltä saamaansa pakettia, muttei avannut sitä. Kirjekuorta ei ollut liimattu kiinni. Siellä ei ollut muuta kuin yksi USB-tikku. Hän tarkisti oliko kuoressa mitään kirjoitusta tai lappua tungettuna jonnekin, mutta se oli tyhjä ja käyttämätön. Hän heitti kuoren roskalaatikkoon ja tarkasteli tikkua. Siinä ei ollut mitään kirjoitusta tai merkintöjä. Se olisi voinut olla vaikka tyhjä. Hän laittoi tikun laukkuunsa. CD-levystä saattoi viistosti katsomalla huomata oliko levyllä kirjoitettu jotain, mutta USB:stä ei mitenkään. Hän saattoi vain luottaa miehen sanaan.

Mies oli sanonut että tikun tiedostot oli salattu. Hän ei millään tavoin pystyisi tarkistamaan niiden sisältöä omalla tietokoneellaan, jonka hän oli jättänyt hotellihuoneeseensa Helsinkiin. Hän ei mielellään toiminut postinkantajana, mutta nyt oli suostunut siihen koska Helsingin matka oli sattunut sopivasti ja Tallinnan risteily

oli hänestä tuntunut mielenkiintoiselta ajatukselta. Ja eihän näistä palveluista sovi kieltäytyä. Onneksi niitä harvemmin pyydetään.

Kello kahdelta Karlsson oli satamassa terminaalin ulkopuolella odottamassa paluulauttaa, kun hän pani merkille turistien huolestuneisuuden. Kävellessään sisään terminaaliin, hän huomasi suuren sähköisen ilmoitustaulun: kaikki lautat Helsinkiin peruutettu merenkäynnin takia. *Pitipäs sattua, eihän nyt niin kovasti tuule*, Karlsson ajatteli.

Laivayhtiö onnistui järjestämään paluun suuremmalla lautalla, vaikka Karlssonin pitikin maksaa siirtomaksu. Lähtö oli viideltä ja Karlsson kulutti aikaansa sataman kauppahalleissa. Lopulta lautta lähti ja oli onneksi niin suuri, että Karlsson saattoi lukea kirjaa koko laivamatkan. Lautalla ei ollut mitään muuta viihdykettä kuin joukko baareja ja ravintoloita. Eipä kolmen tunnin matkalla juuri muuta ehtisikään. Karlsson onnitteli itseään että oli syönyt jo vanhassa kaupungissa eikä tuntisi houkutusta istuutua seisovaan pöytään. Yhdellä lauttamatkalla, tosin se oli ruotsinlaiva ja pidempi matka, hän oli aloittanut maistamalla kaikkia alkupaloja, jatkanut kokeilemalla jokaista pääruokalajia, ja vielä ahtanut itseensä joka sortin jälkiruokaakin. Sitä kokemusta hän ei mielellään uusisi, eikä hän kuitenkaan osaisi ottaa ruokaa kohtuudella. Hänen pitäisi tiputtaa kymmenkunta kiloa, tai ehkä pikemminkin parikymmentä. Ehkä pitäisi kokeilla karppaamista, se kuulemma toimii.

Kirja alkoi vaikuttaa puisevalta ja Karlsson kävi pohdiskelemaan omaa yliopistouraansa. Jo viisikymmentäviisi, ei enää muita uraodotuksia kuin eläkepäivien turvaaminen. Kunpa eläkeikää ei nostettaisi. Opiskelijana hän oli haaveillut tekevänsä omaa tutkimustyötä tärkeiden ongelmien parissa, mutta nykyään hän ohjasi jatko-opiskelijoiden tutkimusta. Todellisuuden ja haaveiden välillä oli suurempi ero kuin mitä tästä ensi silmäyksellä näkisi. Historia ei tule muistamaan hänen nimeään. Joskus nuorempana hän oli ollut aivan fyysisesti sairas ajatellessaan, että hän eläisi ja kuolisi eikä jälkimaailma muistaisi hänestä mitään. Nyt sillä ei enää ollut mitään väliä.

Karlsson aavisti, että nyt oli meneillään jotain suurta, mutta hän halunnut tietää yhtään enempiä kuin oli välttämätöntä. Sillä tavalla elämä oli hieman helpompaa. Silti Tallinnasta haettu materiaali kiusasi häntä. Hän oli nyt sotkeutunut johonkin salaiseen, mistä hänen varmaankin olisi ollut järkevämpää pysyä erossa - mutta palvelu on palvelu, ja se samassa yhteydessä sopivasti ratkennut nimitysjuttukin oli ollut aika kriittinen.

Se oli vain salainen tehtävä, ei arveluttava.

Hän voisi ajatella sitä samanlaisena salaisena toimintana kuin armeijan projektit. Hänellä oli läheiset suhteet armeijaan, erityisesti tiedusteluun ja ilmavoimiin, ja suurin osa niistä tutkimusprojekteista, joita hänen laitoksessaan tehtiin, oli armeijan rahoittamaa. He olivat muuttaneet yhden siiven laitoksesta turvavaatimukset täyttäväksi tilaksi. Ovissa oli vahvistetut lasit ja turvalukot. Ikkunoissa oli metalliset suojakehikot. Luottamuksellinen materiaali säilytettiin paloturvallisissa kassakaapeissa. Jokaisella tutkijalla piti olla vähintään keskitason turvaluokitus. Hän oli ainoa laitoksen professoreista, jolla oli pääsy tähän tilaan. Hänen omasta tutkimuksestaan suuri osa oli salaista. Tai virallisestihan se tuli salaiseksi vasta kun se sellaiseksi luokiteltaisiin, mutta Karlsson ennakoi, että pääosa siitä menisi salaiseksi.

Ei salaisissa toimeksiannoissa mitään arveluttavaa ole.

Silti, virolainen mies, jolta hän oli saanut materiaalin, ei ollut näyttänyt hallituksen asiamieheltä tai armeijan upseerilta. Pikemminkin hän vaikutti rikolliselta.

Olisiko hän voinut mitenkään pysyä erossa tästä? Ehkä, jos hän olisi alunperin pysynyt omalla alallaan. Hän olisi nyt teoreetikko, jota kukaan ei pyytäisi hakemaan jotain arveluttavaa materiaalia. Tutkisi jotain joka ei sotilaita kiinnosta, vaikka inversio-ongelmia. Mutta niin hän ei ollut tehnyt. Työmahdollisuudet teoreettisilla aloilla ovat sitä mitä ne ovat ja pian valmistumisensa jälkeen hän oli heittänyt hyvästit lyhyille pätkätöille yliopiston tutkimusavustajana ja tohtorintutkinto kourassaan hän oli saanut paikan eräässä armeijan tutkimuslaitoksessa. Hän oli siellä tutkinut paljon konkreettisempia asioita, lähinnä häivetekniikkaa. Koska

häivetekniikkaa paljon sovelletaan tiedustelulentokoneissa ja lennokeissa, hänen tutkimuksensa oli vuosien varrella suuntautunut pois luonnontieteestä ja tekniikasta tiedusteluun ja siitä sitten humanistisempiin asioihin, kuten terrorismiin, informaatioidankäyntiin ja kansainvälisiin suhteisiin.

Karlsson toimi nyt myös hallituksen neuvonantajana eräissä asioissa, joita hänen ei ollut lupa paljastaa. Hän usein muisteli aikoja, jolloin hän oli vielä toiminut aidossa tieteellisessä ja teknisessä tutkimuksessa, ja mietti olisiko hän voinut ja olisiko kannattanut pitäytyä niissä. Suoraan vain kieltäytyä ottamasta vastaan uusia haasteita ja suurempaa vastuuta. Joillakin se on toiminut hyvin. *Jos sanoo, ettei osaa tehdä mitään muuta, niin saa tehdä sitä mitä osaa, näinhän se on*, Karlsson totesi rypistäen kulmakarvojaan pilkallisesti.

Hän ei koskaan ollut missään tekemisissä minkäänlaisten likaisten operaatioiden kanssa – mitä nyt tavallista tiedepolitiikkaa, jota ei lasketa - mutta hän tiesi että sellaisia oli, pääosin luettuaan niistä lehdistä tai kirjoista. Oliko hän nyt sotkeutunut johonkin?

10.

Tummahiuksinen, pitkä mies nosti tuolilta aivan uuden attaseasalkun ja vilkaisi vielä peilistä, että hänen asusteensa olivat kunnossa. Salkku sopi hänen hoikkaan olemukseensa, mustiin muovisankaisiin silmälasihinsa ja virttyneeseen, puolipitkään ja tähän vuodenaikaan nähden liian vaaleaan ja kevyeseen takkiinsa. Hän näytti juuri siltä kuin akateemisten ihmisten tulikin näyttää.

Hän oli edellisenä päivänä ostanut juuri samanlaisen laukun, kuin se jota professori Johan Karlsson käytti. Mies tarkisti ajan kellostaan: 09:30 Mo 10. 4. Oikein. Mies sulki hotellihuoneensa oven ja laskeutui portaat aulaan. Hän käytti aina portaita koska se oli urheilullisempaa. Hän harrasti juoksemista ja oli todellisuudessa paljon treenatumpi kuin tästä akateemisesta asusta ilmenisi. Mies jätti avaimensa vastaanottoon. Tässä hotellissa ei

käytetty korttiavaimia vaan vanhanaikaisia metalliavaimia, jotka oli sidottu raskaaseen avaimenperään.

Jos Karlssonin hotellissa olisi myös käytetty tällaisia avaimia, mies olisi käynyt tarkistamassa Karlssonin hotellihuoneen. Yksinkertaisten lukkojen avaamisen tiirikoimalla mies osasi varsin hyvin. Valitettavasti kyseinen hotelli käytti avainkortteja, ja sellaisten väärentämistä hän ei osannut eikä halunnut murtaa ovea, koska siihen olisi jäänyt jälkiä. No, ei olisi niinkään olennaista päästä Karlssonin huoneeseen. Mies oli sangen varma, että Karlsson kantaisi kaikkea tärkeää mukanaan, salkussa, takin taskussa tai lompakossa. Kahta jälkimmäistä hän ei pystyisi tarkistamaan, mutta salkkuun hän halusi vilkaista, tai tarkemmin, siihen vilkaistaan.

Mies käveli kiirehtimättä Presidenttihankehotellin ohitse ja Mannerheimin tien yli. Helsingin rautatieasema jäi hänen vasemmalle puolelleen. Hän saapui yliopiston vanhaan luentorakennukseen Porthaniaan, jonka alakerran keskimmaisessa salissa Karlssonin luennot pidettiin. Luento ei ollut vielä alkanut ja yleisöä oleili käytävällä. Mies nousi salin puoliväliin ja valitsi paikan eturivistä aivan rivin päädyssä. Nuori nainen saapui vain minuuttia ennen luennon alkua ja istuutui miehen viereen.

»Sinut tunnistaa», Joanna sanoi.

Karlsson nyökkäsi heidän suuntaansa, Joanna vastasi hymyilemällä.

»Huomasitko, Karlssonkin tunsi sinut. Silmälaseista ja tukan värjäyksestä ei ole paljon apua. Olisit liimannut naamasi ZZ Top -parran.»

Marko Ranta käveli samaan aikaan Vuorikatua Porthaniaan päin. Hän pysähtui katsomaan antikvariaattia. Hän rakasti kirjoja ja tiedettä ja kävi melkein joka matkalla kirjakaupoissa ja yliopistojen kirjastoissa, vain katselemassa mitä kirjoja on olemassa. Kadun kulmassa Marko katsoi ylöspäin tiilirakennuksen seinää ja muisteli opiskeluaikojaan. Tässä kulmassa oli kymmenen vuotta sitten ollut kolmannessa vai neljännessä kerroksessa yliopiston matematiikan laitoksen kirjasto. Sieltä ei ensimmäisen vuoden opiskelija ollut

saanut lainata mitään, mutta Marko oli kähveltänyt yöksi erään kurssikirjan tenttiin valmistautumiseksi. Nykyään sielläkin on varmaan hälyttimet, tai siis Kumpulassa, eihän laitos enää ole täällä.

Mitä hyötyä tästäkin kurssista olisi? Uudelleenkoulutusta toiselle alalle. Oliko siinä enää mitään järkeä? Marko oli opiskellut Porthaniassakin: silloin siellä pidettiin matematiikan peruskursseja. Ei ollut täältääkään valmistunut, niin kuin ei ollut valmistunut muistakaan paikoistaan. Metsätalolla hän luki vuoden ajan teoreettista filosofiaa. Laitoksen kirjastossa oli juliste, jossa rakennuksen pohjapiirroksen oli piirretty nuoli ja punainen ympyrä kirjaston kohdalle. Alla oli teksti: Miksi olet täällä? Marko oli miettinyt sitä aikansa, ei keksinyt vastausta ja oli lopettanut.

Ehkä filosofian opiskelemisesta oli ollut hyötyä: filosofia työpaikan puuttuminen ei kiusaa. Mutta Markoa se vähän kiusasi. Ennen tekniikan ja luonnontieteiden opinnoilla työtä löytyi. Se aika oli ja meni. Hän oli harkinnut vaihtaa alaa tällä kertaa vaikka johtamistaitoon tai strategiaan kysymyksiin energiapuolelle. Joka tapauksessa johonkin management-puolen pehmoalaan.

Marko katsoi raskaita pyöröovia ja mietti mielessään, että näitä oviahan silloin sanottiin ensimmäiseksi älykkyyskokeeksi uudelle opiskelijalle. *Testaukset on testailtu*, Marko ajatteli menessään sisään sivuovesta. Porthanian pimeä ja jotenkin nuhruisen tuntuinen aula toi muistoja mieleen. Täällä ei ole paljon muuttunut, eikä tarvitsekaan. Jotain saa pysyä. Hän käveli luentosaliin ja istui kaksi riviä jonkun pariskunnan takana yrittäen löytää vähimmin luisun penkin. Luentosalien penkit olivat kovia ja alaspäin luisuja, minkä Marko uskoi johtuvan arkkitehdin teoriasta, jonka mukaan opiskelija, joka sattuisi nukahtamaan kuivahkon luennon aikana, heräisi alkaessaan valua pois istumelta.

Karlssonin toinen luentopäivä alkoi. Luento. Marko ei ollut koskaan jaksanut kuunnella luentoja vaan oli aina alkanut ajatella muita asioita. Neljäkymmentäviisi minuuttia oli liian pitkä aika kuunnella kenenkään esitelmää, mutta Karlsson puhui kiinnostavasti, vaikka luento oli tyyliältään enemmän

populaaripoliitikon sanavalmista ilotulitusta kuin vakuuttavaa tieteellistä perusteellisuutta. Hetken aikaa sitä kuunteli mielellään.

Pian Marko huomasi, että ei hän jaksanut seurata Karlssoninkaan esitystä. Hänen ajatuksensa alkoivat kulkea omia teitään, ja pian hän keskittyi tarkkailemaan muita kuulijoita. Karlssonin puhe vaimeni sopivan nukuttavaksi taustahälinäksi.

Hänen pitäisi käydä katsomassa äitiään. Äiti oli monta kertaa pyytänyt. Ainakin kesällä - viettää joku päivä Keski-Suomessa. Isä taas, asui ulkomailla, muutti heti sen eron jälkeen - isään Marko ei ollut pitänyt yhteyttä kuin satunnaisesti. Tädin luona pitäisi myös käydä. Heti ensi kuun alussa, hän lupasi itselleen.

Pari riviä hänen edessään istui nuori nainen, iältään varmaan noin pari-kolmekymmentä vuotta. Hoikka, keskimääräistä pidempi, vaalea tukka saparoilla - kuinka kukaan täysi-ikäinen voi laittaa tukkansa saparoille? Marko ei ollut nähnyt naista eikä hänen vieressään istuvaa miestä perjantain luennolla. Nainen kääntyi ja Marko näki hänen profiilinsa. Muistikuvia tulvahti mieleen. Hän tunsin naisen - vai tunsiko sittenkään? Hän ei ollut vielä aivan varma, mutta tämä oli se nainen, jonka hän oli tavannut konferenssimatkalla Ateenassa kaksi vuotta sitten. Nainen oli se terrorismin tutkija ja pitänyt esitelmän. Marko muisteli omaa esitelmäänsä – se oli laaditu projektissa, jossa hän oli ollut tutkimusharjoittelijana. Hän oli hieman yllättäen saanut niistä tuloksista artikkelin läpi kansainväliseen konferenssiin. Tosin se esitys ei saanut kovin positiivista vastaanottoa. No, se on mennyttä elämää. Projektien tuloksia vain täytyi saada julkaistua, se oli projektisuunnitelmassakin luvattu.

Ei kai vain nainen voinut olla sama? Miksi hän täällä olisi? Marko sekoitti ihmisiä toisiinsa. *Ei kovin hyvä ominaisuus yksityisetsivälle*, Marko mietti. Opintojen lomassa Marko oli kokeillut kaikenlaisia töitä: free-lancer toimittaja, valokuvaaja, yksityisetsivä,... Nyt hänellä oli yritys, jonka alaan kuuluivat kaikki nämä. Mikään niistä ei ollut vielä lähtenyt kunnolla käyntiin, vaikka hän aikoikin niukan elannon sillä lailla raapia, ellei parempaa työtä löytyisi.

Nainen oli sanonut työskentelevänsä Upsalan yliopistossa. Marko oli yrittänyt tutustua häneen. Tehnyt pari älykstä - muttei missään nimessä kriittiseksi tulkittavaa - kysymystä tämän esitelmän jälkeen. Markon kouluruotsilla. Nainen oli vaihtanut nopeasti englanniksi. Sillä kertaa kysymykset olivat menneet hyvin. Esitelmöijä ei ainakaan vaikuttanut vaivaantuneelta tai tyrmistyneeltä. Marko oli saanut muutaman kerran esitelmöitsijän lähes paniikkiin aivan viattomaksi tarkoitettulla kysymyksellä. Se oli yksi syy siihen, että hän oli kokeillut, sopisiko hänen keskustelutaitonsa paremmin yksityisetsivälle. Marko oli ehdottanut naiselle, että he kävisivät Akropolissa katsomassa kuinka paljon uusia rakennuksia restauroijat olivat tällä kertaa pystyttäneet. Olisiko Marko silloin aivan vähän ihastunut siihen naiseen? Hän naurahti tälle ajatukselle.

Porthanian vinolla tuolilla istuva nainen näytti aivan tältä terrorismin tutkijalta, mutta olisi perin outoa käydä kopauttamassa olkapäälle ja todeta, että kysessä oli joku täysin tuntematon. Joka lisäksi oli miesseurassa. Marko arvioi miestä. Noin Markon mittainen, yli satakahdeksankymmentä senttiä siis, hoikka, vahvan oloinen. Hyvin tummat hiukset, varmaan siis ulkomaalainen. Markon pitäisi nähdä naisen kasvot paremmin. Marko yritti piristäytyä kuuntelemaan luentoa. Markolta oli mennyt ohi osa luentoa, mutta nyt luennoija puhui salaliittoteorioista.

Karlsson selitti syitä, miksi ihmiset haluavat uskoa salaliittoteorioihin. Että se on psykologinen ominaisuus useissa ihmisissä. Haluamme uskoa mystiikkaan, salaperäisiin asioihin, voimiin. Lars protestoi mielessään, näin ei ollut hänen tapauksessaa. Hän oli lukenut Internetistä erilaisia kyseenalaisia sivustoja ja tullut vakuuttuneeksi siitä, että historiaa oli todellakin väärennetty ja että jossain todella oli joukko ihmisiä, jotka suunnittelivat meille muille tulevaisuutta, jota piti suunnitella salassa, koska ihmiset eivät sellaista tulevaisuutta haluaisi. Lars mietti tekisikö kysymyksen luennoijalle, mutta päätti antaa olla. Olisi kiinnostavampaa seurata omia reaktioitaan luennoitsijan väitteisiin ja yrittää niiden pohjalta ymmärtää kuinka kuulijat

reagoivat hänen omiin esitelmiinsä ja kirjoituksiinsa. Lars oli päättänyt säilyttää etäisyyden. Aina vain havainnoida. Havainnoida ja ymmärtää. Ei osallistua. Seurata ihmisiä ja heidän reaktioitaan yhtä paljon tai enemmän kuin kerrottua asiaa.

Karlsson väitti, että kuvitelma siitä että olisi jokin ryhmä ihmisiä, jotka pyrkisivät maailmanvaltaan, olisi vain meissä kaikissa asuva atavistinen ja irrationaalinen pelko. Lars ei tätä ajatusta niellyt. Olihan Englanti aikoinaan perustanut imperiumin, kommunismi pyrkinyt maailmanvallankumoukseen, ja USA yritti hallita maailmaa. Totta kyllä, Englanti ja USA eivät pyrkineet valloittamaan koko maailmaa, vain pakoittamaan ne seuraamaan avoimen maailmantalouden pelisääntöjä. Jos oli jokin taho, joka pyrki valloittamaan maailman, niin se oli taho, joka edusti talousjärjestelmää: joko avointa markkinataloutta tai kommunistista.

Oliko tällaista tahoja olemassa? Larsin mielestä oli; ja hän arveli Karlssonin olevan hyvin verkottunut niihin henkilöihin, jotka pyrkivät muuttamaan maailmaa. Lars ei tiennyt löytäisikö hän mitään heidän pienellä operaatiollaan, mutta arveli että yritys kannattaisi. Karlsson oli mukana monessa: hallituksen neuvonantaja, rahoituspiirien tuttava, sotilaspuolen projekteissa. Täälläkin hän varmasti tapaisi tärkeitä henkilöitä, ei hän olisi tullut vain pitämään joitakin luentoja. Näiden tapaamisten vuoksi hänellä voisi olla jotain dokumentteja, nimiä tai osoitteita, joista he pääsisivät eteenpäin.

Professori Karlsson lopetti ensimmäisen luentonsa ja kysymysten jälkeen seuraisi viidentoista minuutin tauko. Tauon jälkeen Karlsson pitäisi toisen luentonsa tänään.

Marko näki, kuinka naisen vieressä istuva mies meni keskustelemaan Karlssonin kanssa, varmaan kysymään hänen luentonsa sisällöstä ja ehkä kertomaan omista tutkimuksistaan. Markolla oli pari kokemusta opiskelijoista, jotka tulevat harjoituksen jälkeen kertomaan omista asiaan vain lievästi liittyvistä puuhasteluistaan. Markoa se oli silloin kiusannut, koska hän halusi tauolla koota ajatuksiaan seuraavaa harjoitusta varten,

mutta Karlsson vaikutti aidosti kiinnostuneelta. Taas yksi syy miksi Karlsson on parempi opettaja, Marko päätteli. Ottaa kuulijansa huomioon, vaikka luennoikin maneereilla ja vääntelee suutaan omituisesti. Opettajaksi Marko ei kyllä koskaan aikonutkaan. Hänhän oli enemmän luovaa tyyppiä: totuuden etsijä ja elämän opiskelija.

Nainen oli myös noussut tuoliltaan ja oli kiertämässä luennoijan takaa aivan taulun vierestä. Karlsson keskusteli miehen ja parin muun kuulijan kanssa estäen kulun tuolien etupuolelta. Nainen otti mukaansa salkkunsu toiseen käteen ja repuutti kannettavaansa toisessa kädessään. Marko päätti seurata naista heti kun rivi jolla hän istui tyhjenisi ja hän pääsisi kulkemaan. Marko mietti pitäisikö hänenkin ottaa reppunsa mukaan, ehkä täältä nykyään varastetaan laukkuja väliajalla. Marko yrittäisi nähdä naisen kasvot kunnolla. Varmaan kysessä oli jokin tuntematon, mutta se piti tarkistaa.

Luennoijan pöydän jalan vieressä oli Johan Karlssonin salkku. Marko ei vielä päässyt liikkeelle ja katsoi hämmästyneenä kun nainen käveli seinän vieressä olevan pöytän luokse ja vaihtoi oman salkkunsu Karlssonin salkun tilalle ja käveli ulos salista. Marko arveli, ettei kukaan muu ollut nähnyt salkkujen vaihtoa. Marko pääsi lopultakin salista ja näki naisen kävelevän yleisö-WC:itä kohti. Hän jäi seisoskelemaan aulaan paikkaan, josta näkisi naisen kun hän tulisi ulos ja yritti miettiä tapahtumalle selitystä. Voisivatko he olla Karlssonin avustajia ja vaihto olisi jotenkin sovittu Karlssonin kanssa? Ei tunnu uskottavalta. Siis pikemminkin varkaus. Marko halusi ottaa asista selvää tarkemmin ennen kuin kävisi syyttämään naista varkaudesta.

Päästyään naisten vessaan Joanna laski Karlssonin salkun istuimen päälle. Onneksi salkku ei ollut lukittu, joskin Joanna oli varustautunut joukolla attaseasalkun avaimia ja vahvalla ruuvimeisselillä, mikäli hänen pitäisi avata salkku voimalla. Kirja oli salkussa. Joanna vaihtoi sen Larsin antamaan. Larsin ohjeiden mukaisesti Joanna tarkasteli muitakin salkussa olevia tavaroita. Salkussa oli pari ammatillista kirjaa, kaksi lyhyttä dokumenttia ja yksi USB-tikku. Joanna ei ollut sulkenut omaa kannettavaansa

vaan se oli edelleen päällä akun voimalla. USB-tikun kopionti kesti vain minuutin. Kopioinnin aikana Joanna otti taskustaan digitaalikameran. Hän katsoi ajan kellosta: seitsemässä minuutissa hän oli kuvannut kirjojen kansilehdet ja molemmat dokumentit. Hän sulki laukun ja käveli takaisin luentosaliin. Lars vielä onnistui jututtamaan Karlssonia, vaikka tämä näyttikin jo tuskaiselta. Salkkujen vaihto takaisin sujuisi hyvin.

Marko oli odottanut naista mutta innokas vahtimestari oli häätistellyt hänet takaisin luennolle. Ilmeisesti Karlsson vaati että kaikki kuulijat istuutuisivat paikalleen ennen kuin hän aloittaa. Nainen oli livahtanut Markon selän takaa hänen ohitseen kun Marko kuunteli huolestuneen vahtimestarin valitusta. Markoa ihmetytti, että nainen oli palannut luentosaliin.

Marko huomasi Karlssonin kasvoilla huolestuneen ilmeen hänen nähdessään toisen rivin päädyssä seisovan naisen, jonka kädessä oleva salkku oli identtinen hänen omansa kanssa. Marko mietti miten itse reagoisi. Hän varmaan ajattelisi huudahtaa tälle, ja sitten huomasi oman salkkunsu olevan edelleen sillä paikalla, johon hän oli sen jättänyt. Karlsson näytti reagoivan juuri näin koska hän lopetti tyyliä keskustelu miehen kanssa, nosti salkkunsu pöydälle ja avasi sen. Mikään Karlssonin ilmeessä ei osoittanut, että salkku olisi väärä.

Mitähän oli tapahtunut, Marko mietti. Hän olisi voinut nähdä salkkujen vaihtamisen väärin, tai nainen olisi voinut vaihtaa ne uudestaan, tai Karlsson voisi olla mukana juonessa. Ehkä tämä oli jokin vakoojien tapa vaihtaa materiaalia. Vakoojaprofessori? Miksei, onhan niitäkin. Marko ei uskonut nähneensä väärin. Nainen oli varmaan vaihtanut salkut uudestaan. Mitä Karlsson ajattelisi? Luultavasti, että hän oli ollut liian epäileväinen - ilmeisesti näitä attaseasalkkuja on joka toisella. Hän päättäisi jatkossa hankkia jonkin persoonallisemman salkun, vaikka vanhanaikaisen nahkasalkun. Tai näin ainakin Marko itse reagoisi. Outo juttu kuitenkin. Tässä voisi olla aihetta tutkivalle toimittajalle, tai ehkä yksityisetsivälle.

Vaikka Lars olikin joutunut improvisoimaan kiinnostavaa puhuttavaa pitääkseen Karlssonin huomion siihen asti kun Joanna palasi, kaikki oli mennyt hyvin. Lars kuuntelisi Karlssonin toisen luennon loppuun ja lähtisi heti luennon jälkeen hotelliinsa Joannan kamera ja tietokone mukanaan. Lars huomasi yleisön joukossa miehen, joka vilkuili hänen ja Joannan suuntaan.

Luennon loputtua Lars otti Joannaa kädestä ja ohjasi hänet ripeästi ulko-ovelle. Lars huomasi, että mies oli myös lähdössä samaan suuntaan kuin he. Lars kiihdytti vauhtiaan, jolloin Joanna jäi jälkeen. Lars näki miehen ja Joanna tervehtivän toisiaan. Hän pysähtyi ja käveli takaisinpäin.

»Lars, tämä on Marko. Tapasimme Ateenassa. Marko ehdottaa, että menisimme yhdessä syömään lounasta jonnekin.»

»Hei Marko. Olemme Joannan kanssa kolleegoja. Mennään vaan lounaalle, mutta ensin minun pitää käydä hotellissani. Se on kiireellistä. Minun pitää soittaa eräälle henkilölle aivan pian ja jätin numeron hotellihuoneeseeni», Lars valehteli. »Käyn puolijuoksua hotellissani ja soittakaa kännykkääni mihin menette syömään. Tulen sinne heti kun saan asian hoidettua.»

Järjestely sopi Joannalle ja Markolle paremmin kuin hyvin ja Lars kääntyi hotelliaan kohti. Hän vilkaisi muutaman kerran taakseen. Kukaan ei seurannut häntä. Lars avasi raskaan oven hotellin aulaan ja pyysi vastaanottotiskiltä huoneensa numeron. Hän huomioi kaikkea. Pöydän takana olevan miehen tummassa puvussaan, taksia odottavan pariskunnan. Kaikki normaalia. Hän nousi portaat huoneeseensa ripeillä askeleilla, ohitti hissit, ja jatkoi huoneensa ovelle. Ei mitään merkkiä murtamisesta lukossa. Lars avasi oven raskaan kupaririipuksen päässä olevalla avaimellaan, sytytti valot ja istui oman tietokoneensa ääreen. Lars oli tyytyväinen siitä, että kaikki materiaali oli elektronisessa muodossa, kameran muistitikulla ja Joannan kannettavan kovalevyllä. Hän voisi lukea kaiken tietokoneella, mikä oli suuri etu sillä hotellihuoneiden lamput olivat yleensä täysin kelvottomia lukemiseen, ainakin suurta tarkkuutta vaativaan työhön henkilölle, jonka silmät ovat ennen aikaisesti huonontuneet liiasta lukemisesta.

Joanna oli saanut oikean kirjan, siinä oli omistuskirjoitus ja loppusivuilla tiheää tekstiä. Lars ei pystynyt tekstiä lukemaan, mutta tekisi sen myöhemmin. Lars päätti katsoa mitä muuta Joanna oli salkusta löytänyt. Larsin omassa kannettavassa oli kovalevyn salaus, joten avaaminen kesti monta minuuttia siitä kun hän oli antanut avauskoodin. Hänen kannettavassaan ei ollut suoraan liitäntää muistikorttiin, mutta hänellä oli mukanaan USB-porttiin sopiva välityskappale. Kameran kuvat aukesivat omaan hakemistoonsa. Kirjoista Joanna oli ottanut kuvat vain kansilehdistä. Lars tarkasteli kutakin valokuvaa tarkasti, mutta niissä ei ollut mitään mainittavaa. Johan Karlssonin kalenteri olisi ollut kiinnostava - kalenterissa on usein puhelinnumeroita, sähköpostiosoitteita, henkilöiden nimiä, joskus jopa koodeja, vaikka salasana johonkin - mutta kalenteriaan mies ilmeisesti piti taskussaan tai kännykässään.

Kumpikaan Joanna kuvaama dokumentti ei osoittautunut mielenkiintoiseksi. Toinen oli luentomuistiinpanoja ja toinen jonkin tieteellisen artikkelin surkea ensimmäinen luonnos, vai oliko se väliraportti jostain projektista? Silloin se voisi kuitenkin olla tärkeä. Lars luki huolellisesti kaikki sivut ajatellen, että niissä sittenkin voisi piillä jotain kiinnostavaa. Joanna kopioiman USB-tikun tiedostoista Lars ei saanut selvää, mutta päätti yrittää myöhemmin sopivilla työkaluilla. Hän liitti kaikki tiedostot yhteen yhdeksi suureksi tiedostoksi, jonka hän salasi. Sitten hän lähetti tiedostot sähköpostilla omaan postilaatikoonsa palvelimelle. Lopuksi Lars poisti kopiot lähetetyistä viesteistä lähetetytkansiosta ja hävitti tiedostot kameran muistitikulta ja tarkisti, ettei niistä ollut kopiota tietokoneellakaan. Jälkimmäinen toimenpide ei ollut niin tärkeä, koska koneen levyllä oli salaus, mutta Lars ei halunnut, että hänen tai Joannan kannettavalla olisi missään vaiheessa mitään, josta heitä voitaisiin syyttää. Tai olihan siellä: luentojen alla hakemistossa hakkerikurssi oli todellisuudessa sangen kattava kokoelma aivan ajantasaisia hakkerointityökaluja, mutta hän voisi aina osoittaa, että ne liittyivät hänen yliopistossa edellisenä vuonna käymiinsä harjoituksiin.

Hän salasi kovalevynsä ja sulki molemmat koneet ja jäi odottelemaan puhelua tai lyhytviestiä Joannalta. Nyt olikin jo sopiva aika syödä jotain, jännitys tai luento oli saanut hänet nälkäiseksi.

11.

Kun nainen oli varmistunut samaksi Joannaksi, jonka Marko oli tavannut Ateenassa, tervehtinyt Markoa aidon ilahtuneen näköisenä, ja vielä esiteltyt seurassaan olleen miehen Markolle kolleganaan, eikä vaikka sulhasenaan, Marko oli ollut hyvin tyytyväinen. Hän oli jutellut Joannan kanssa niitä näitä, ja ehdottanut, että he menisivät porukalla syömään johonkin ravintolaan. Ravintola tietenkin jäi Marko etsittäväksi, ja kun hän oli jo mielessään hylännyt traktorit, kiinalaiset ja oikeastaan kaikki ravintolat, joissa oli viime vuosina ruokaillut, hän johdatteli joukon tuttuun olutkellariin Kasarmintorin laidalle. Toivottavasti ruoka on samaa tasoa kuin kymmenen vuotta sitten, jolloin Marko viimeksi oli paikassa syönyt.

Vaikka Markolla ei ollut mitään aikomusta ottaa esiin näkemäänsä outoa tapausta salkkujen kanssa, ja vaikka hän alkoi jo epäillä nähneensä väärin, niin parin tuopin jälkeen Marko kuitenkin mainitsi asian, yritti heittää sen vitsinä. Hän oli muka mielestään nähnyt sellaista, mitä ei tietenkään tapahtunut, mikä oikeastaan vetikin hänen huomionsa Joannaan. Joannan ja Larsin reaktio yllätti Markon. Lars selitti vakavan oloisena kuinka hän on pitänyt jo vuoden Wikileaksin tapaista vuotosivua ja toisinaan he hankkivat salaista materiaalia tälläkin tavalla. Tai oikeastaan aika usein, toisinaan taas joku laillinen vastaanottaja vuotaa tiedot julkisuuteen. Mutta silloinkin kannattaa peittää vuodon tahallisuus ja naamioida se tietovarkaudeksi - salaisten tietojen vuotaminen on rikos, josta helposti rapsahtaa vankeutta.

»Tuohan on vaarallista touhua, ja varmaan salkun näpistyksestäkin saa rangaistuksen jos se oikeuteen viedään, vaikka salkun palauttaisikin.»

Marko huomasi taas uudemman kerran kuinka kaunis Joanna oli. Hän olisi halunnut estää Joannaa osallistumasta Lars Johanssonin puuhiin, ja moitti itseään ettei voinut niin tehdä. Mutta Joanna olisi tulkinnut sen suojelevaksi suhtautumiseksi ja sellainen ärsyttää naisia.

»Ei me jäädä kiinni», Joanna sanoi. »Vaikka meitä kai jo seurataan.»

Joanna kertoi, Larsin myöntäillessä, että hänellä on ollut usein tunne siitä, että häntä seurataan kadulla. Ja puhelimesta on joskus outoja ääniä, kuunnellaankohan sitä?

»Luultavasti ei», Marko sanoi, »minusta nuo ovat tyypillisiä merkkejä alkavasta vainoharhasta.»

»Tietenkin, jos te varastelette usein tietoja, niin voihan joku käydä sitä selvittämään, eli onhan se *mahdollista*, että teitä seurataan», Marko korjasi havaittuaan epäuskoisen ilmeen Joannan ja Larsin silmissä.

»Ehkä meidän pitäisi selittää toimintamme taustaa ja tarkoitusta», Lars sanoi.

Lars ja Joanna kertoivat, että heidän mielestään maailmaa hallitsee jokin varjohallitus, tai jokin piilossa pysyvä voima, ehkä salaseura, ehkä kartelli. Marko päätti kuunnella sanomatta vastaan, vaikka ajattelikin, että nämä ovat nykyään tavallisimpia harhauskomuksia. Sekin muoti kehittyi: nykyään kukaan ei enää usko olevansa Napoleon; sen sijaan he uskovat salaliittoihin. Lars kertoi kuinka hän oli ryhtynyt tähän hommaan. Joku oli kysynyt, uskoiko hän että arabit tekivät 9/11 terrori-iskun ja kehotti katsomaan WTC7 videon. Että hän oli tarkistanut kaikki tärkeimmät asiat. Niin korkeat lämpötilat, että teräs sulaa. Sellaista ei voi saada hiilestä ilman palkeita, ja *ground zeron* korkeita lämpötiloja on mitattu avaruudesta kauan iskun jälkeen. Tulipalothan olivat jo loppu, eikä gravitaatoromahduksen vapauttama energia lämmitä romahtanutta massaa edes kahta astetta. Se rakennus romahtaa yli kaksi sekuntia samalla kiihtyvyydellä kuin vapaasti putoava kappale, eli kaikki potentiaalienergia muuttuu liike-energiaksi, eikä teräsrakenteiden rikkominen muka vaatisi mitään energiaa lainkaan - räjähteillä se

tulee alas. Romahduspölyn spektri, jossa on termitin aineosia. Rautapalleroita pölyssä, se osoitti raudan sulaneen. Mukana oli myös vielä räjähtämätöntä energistä ainetta. Lisäksi oli vielä seismologiset signaalit, jotka eroavat sekunneilla koneiden törmäyshetkistä ja selittyvät vain räjähteillä.

Marko kuunteli tätä kaikkea kommentoimatta. Olihan hän nämä asiat lukenut jo aiemmin webistä. Ja kaikkea muutakin merkillistä. Samaan aikaan pidetyistä ilmapuolustuksen harjoituksia törmäävistä siviililentokoneista, terroristien ilmasta putoavista passeista, tornien vakuutuksista ja kadonneista Pentagonin triljoonista, kadonneesta koneesta, tanssivista Mossadin agenteista ja Israelin vakoiluoperaatiosta USA:ssa samaan aikaan, saudien liitännästä terroristeihin, kaikenlaista. Vielä se BBC:n uutinen, jossa ilmoitetaan WTC7:n romahtaneen parikymmentä minuuttia ennen kuin se tapahtui. Onhan siinä aika monta erikoista seikkaa.

Ei se Markoa yllättäisi. Natsitkin ilmeisesti polttivat itse parlamenttirakennuksen ja syyttivät kommunisteja. Puolalaiset sotilaat, jotka muka hyökkäsivät Saksaan, Mainilan laukaukset, onhan näitä. Jotenkin tulee armeijan harhautusoperaatiot mieleen. Mutta mikä on niin voimakas taho, että voi ohjata mediaa, koska media ei aiheeseen enempää tartu. Nixonin ja Clintonin tapausten perusteella tuskin Amerikan presidentti, vaikka varmasti Bush tiesi enemmän kuin kertoi.

Jos siinä on takana sama porukka kuin JFK:n murhassa? Markon pitäisi selvittää sitä joskus. Näille hän ei kertoisi epäilyjään.

»En erityisemmin välitä salaliittoteorioista», Marko totesi.
»Lopulta aina paljastuu, että ne ovat puppua.»

»Onhan salaliittoja olemassa,» Lars sanoi. »911 on joka tapauksessa salaliitto: joko arabiterroristien salaliitto USA:ta vastaan, tai WTC-rakennusten räjäyttäjien salaliitto.»

»Tottakai salaliittoja on historiassa vaikka kuinka paljon. Oletko tosissaan sitä mieltä, että tornit tulivat alas räjähteillä?» Marko kysyi. »Tieteellinen yhteisö hyväksyy virallisen selityksen ja väittää, että 9/11 totuusliikkeen jäsenet ovat herkkäuskoisia ihmisiä, jotka haluavat psyykkisistä syistä uskoa salaliittoteorioihin.»

Marko sanoi näin, vaikka epäili oliko sellaista kuin tieteellinen yhteisö olemassakaan. Mikä yhteisö? Kukin tiedemies työskentelee vain omalla hyvin kapealla tieteen osa-alueellaan. He eivät halua eivätkä uskalla esittää mitään käsitystä muiden alojen kiistanalaisista kysymyksistä. Ei ole mikään ihme, että useimmat tiedemiehet eivät sano mitään. On suurempi ihme, että AE911 on saanut niikin monta asiantuntijaa lausumaan, että he eivät usko viralliseen selitykseen. Tieteellistä yhteisöä, joka tarkistaa ja korjaa teorioita, ei oikeasti ole olemassa sellaisena kuin urbaani legenda väittää. Ei yhtä yhteisöä, vaan joukko pieniä yhteisöjä. Ne toimivat hyvin sellaisilla alueilla, joissa ei ole ulkopuolisia vaikuttajia. Ne eivät toimi kysymyksissä, joihin liittyy politiikka, uskonto, tai paljon rahaa tai kunniaa. Eivät tiedemiehet lähde sahaamaan pois oksaa, jolla istuvat, eivät he tietynlaisista asioista mitään halua sanoa.

»Tunnen monta tutkijaa», Lars sanoi, »jotka ovat maininneet jostain kiistanalaisesta asiasta, että heitä pelottaa lausua siitä mitään. Siis aivan tieteellisestä asiasta, ei mistään salaliittoteoriasta. Pelkäävät uransa puolesta. On kuin jossain olisi suuri mörkö, jota kukaan ei halua mainita.»

»No entä web. Webbihän on sensuroimaton foorumi. Ei sielläkään ole mitään selvää mielipidettä siitä, että WTC tornit räjäytettiin. Katso vaikka Wikipedian sivuja, niin osoittautuu, että salaliittoteoreetikot ovat vähemmistönä.» Marko perusteli.

»Wikipedia, niinpä niin. Wiki on hyvä melkein kaikissa asioissa, muttei aivan kaikissa. Olet varmaan lukenut Wikin sivut WTC:stä, samoin kuin vaikka Kennedyn salamurhasta. Jos Web, tai varsinkin Wikipedia, olisi avoin ja sensuroimaton foorumi, silloin voisi olettaa, että 9/11 Truth-liikkeen sivut Wikiin olisi kirjoittanut joku liikkeen edustaja ja sivuihin olisi lisätty mahdollista kritiikkiä liikettä kohtaan. Ei olettaisi, että sivulta löytyy vain kriitikoiden kirjoittama teksti.»

»Eipä tietenkään. Jopa UFO-sivut Wikissä ovat ilmeisesti UFO-harrastajien pääosin kirjoittamia. Näin on toki aina, liike kirjoittaa itsestään.»

»Mutta niinhän ei ole 9/11Truth-tapauksessa. 9/11Truth-liikkeen kannattajat valittavat monella webin keskustelufoorumilla ja blogissa sitä, että heidän editointinsa poistetaan Wikistä. Olen itse kokenut saman usealla Wikisivulla. Siellä on sensuuria ja tietty politiikka. Näin käy kiistanalaisissa kysymyksissä, ei yleisesti.»

Ehkä, Marko mietti. Olisiko niin? 9/11Truth-liike on yritetty leimata salaliittoteoreetikkojen joukoksi samalla tavalla kuin muutkin vastaavat liikkeet on leimattu, mutta 9/11Truth-liike pystyikin löytämään varsin vahvat tieteelliset todisteet. Muut salaliitot yleensä käsittelivät niin vanhoja asioita, että niistä oli vain historiallisia todisteita. Historialliset todisteet voidaan aina kiistää, fysikaallisia ja kemiallisia todisteita ei niin helposti. Saattaa olla, mutta ei sillä kokonaisuuden kannalta mitään vaikutusta ole. Marko vinkkasi tarjoilijaa tuomaan toisen oluen.

»Olen kuullut väitettävän, että webbiä ei kukaan voi hallita.»
Marko vastasi.

»Ei se ole totta kuin osittain. Jokainen voi tehdä webbisivun ja google-haku luultavasti löytää sen jos joku sitä osaa etsiä. Toisaalta, ei riitä, että sivun voi löytää. Webbiin laitettu tieto ei välttämättä leviä. Jos tieto on tieteellinen tieto, niin se voidaan vaieta kuoliaaksi: jos valtamedia ja niin sanottu tieteellinen yhteisö, eli muutama vaikuttaja, ei reagoi lainkaan, niin suuri yleisö pitää tietoa virheellisenä. Toisaalta webbiin voi helposti laittaa sivuja, joissa on vastakkaista tietoa. Perinteiset propagandan menetelmät toimivat myös webissä. Ei se ole mikään poikkeus. Ainoa mitä ei voi tehdä on perinteinen sensuuri, perinteistä ja uutta propagandaa voi tehdä aivan mainiosti, jopa paremmin kuin aiemmin. Sensuuriakin sinne ollaan vaatimassa ja varmaan se myös tulee. Kiinahan sensuroi nettiä.»

Marko alkoi kyllästyä keskusteluun, kuten hän aina kyllästyi keskustelemaan niiden kanssa, jotka olivat löytäneet oikean totuuden. Ainakin jos se totuus erosi siitä mihin Marko uskoi. Tietenkin itse uskoi oikein ja muut väärin, joten keskustelu oli kiinnostava vain jos muut lopulta vaihtaisivat mielipiteensä. WTC tornien tapauksessa Marko kaiken lisäksi ei oikeastaan vastustanut

itse asiaa, vain sitä että siitä pitäisi lainkaan jutella. Antaisivat olla. Kaikenlaista tapahtuu, miksi siitä puhua.

Marko vinkkasi tarjoilijan tuomaan toisen oluen ja kysyi voisiko hän tarjota muille mitään. Joanna sanoi voivansa juoda lasillisen valkoviiniä ja Lars otti pienen oluen. Marko tunsu miellyttävän lämmön sisällään oluen alkaessa vaikuttaa.

Larsin kysymys yllätti Markon mietteistään:

»Oletko koskaan miettinyt uuden maailmanjärjestyksen salaliittoa, New World Order. Jos sellainen olisi olemassa, niin millä tavalla sen voisi osoittaa?»

»Itse asiassa, sattumalta mietin sitä hieman Karlssonin luennolla. Se olisi vaikea osoittaa. Ainakin täytyisi löytää esimerkki oikeasta salaliitosta, esimerkki mediakontrollista, rahoituslinkki, jokin sopiva salaseura... Kaikenlaista, vaikea osoitettava.»

»Voisiko 911 Truthereiden salaliitto WTC torneista kelvata oikeaksi salaliitoksi, jos se osoitetaan ja hyväksytään.

911 Truthereiden teorit räjähteistä ovat sängen vakuuttavia?»

Marko ei aikonut tunnustautua miksikään 911 Trutheriksi, mutta oli tehnyt asian tiimoilta pieniä laskelmia ja ne vahvistivat, että virallisessa teoriassa oli vakava ongelma: tornien romahduksen muka selittävässä matemaattisessa artikkelissa oli tosin liikeyhtälö oikein, mutta parametrien arvot oli ilman perustelua valittu siten, ettei tornien teräsrakenne vastusta pudotusta juuri lainkaan. Hän päätti vastata korrektisti:

»Gravitaatoromahdus jollain puolella maailmaa voi nähtävästi näyttää aika erilaiselta kuin mihin meillä on totuttu.»

»Niinpä. Mutta oli miten oli, valtamedia ei käsittele 911 Truthereiden teoriaa ja se osoittaa mediakontrollin olemassaolon.»

Olihan mediakontrollia ollut, itsesensuuria ainakin. Marko mietti. Joskus 1980-luvulla meillä kai luultiin, että painettu sana oli ollut vapaa, koska niinhän se esitettiin. Oli eri puolueiden lehtiä, mutta lukemalla niitä kaikkia saisi muka tasapuolisen kuvan. Sitten Neuvostoliiton kaatumisen jälkeen osoittautui, että maassa oli ollut itsesensuuria enemmän kuin tarpeeksi. Oli KGB, oli Stasi. Mutta vasta kun webbiin oli alkanut tulla vanhojen kirjojen tekstejä

ilmaisina PDF-tiedostoina, lopulta alkoi tuntua siltä, että media ei ollut vapaa missään maassa.

Ei se ole vapaa edelleenkään, siitä Marko oli vakuuttunut. CIA käytti eräässä vaiheessa amerikkalaisia toimittajia provosoivina agentteina, projekti oli nimeltään Operaatio *Mockingbird*, käyttäneen vieläkin. Kirjoja toisinaan poltetaan, länsimaissakin. Webistä löytyy erään Mullinsin Karthago-teorian 1970-luvulta. Todella huonosti tutkittu teoria, jos vertaa vaikka Nesta Websterin klassikkoon, mutta tarvitseeko kirjoja enää polttaa? Oli myös tapaus, jossa eräs DNA-tuloksia koskeva artikkeli oli julkaistu tieteellisessä lehdessä ja sitten jälkikäteen lehti poisti sen ja käski repiä kyseiset sivut pois jokaisesta painetusta lehden numerosta. Siis DNA-tuloksista. Ilmeisesti artikkelin tulokset olivat kaiken lisäksi oikein. Joitain asioita tutkimalla voi joutua vankilaan, jos saa tuloksia, joista joku ei pidä. Niitä ei yritetä kumota tieteellisellä keskustelulla vaan säätämällä ne laittomiksi. Kaikkea ei saa kritisoida. Tutkia saa vain, jos päätyy "oikeaan" tulokseen. Poliitikkoja ja kruunupäitä saa vapaasti kritisoida, kristinuskoo saa kritisoida, islamiakin saa kritisoida koska se on sananvapautta, tosin siitä voi seurata kosto. Mutta näitä saa kritisoida ja julkaista kritiikkinsä. Mitä vain, vaikka kuinka järjettömiä teorioita, pyramiidien, mayojen ja Atlantiksen salaisuuksista voi kirjoittaa ja niitä julkaistaan. Mutta sitten on tabuja. Asioita, joista ei uskalla kirjoittaa ja jos kirjoittaa, niin ei saa kirjoitustaan julkaistua.

Paitsi että näitä ei tule sanoa ääneen.

»Ei se oikeastaan ole median kontrollia», Marko totesi. »Jokin vain myy, jokin ei myy. »

Marko selitti, että median omistus on varsin keskittynyttä, mutta ei se tarkoita, että omistajat tai johto ohjaavat sisältöä. Mediassa työskentelee suuri joukko ihmisiä, eikä heillä mitään yhteisiä ohjeita ole tiettyjen aiheiden tai kirjoittajien nostamiseksi ylös tai painamiseksi alas. Jokainenhan meistä voisi hakea työtä mediasektorilta ja itse näkisi onko siellä jotain tuollaisia ohjeita. Jos olisi, niin siitähän varmasti tulisi heti uutinen. Media-alalla on muutama suuri pelaaja. Niin on globaalissa taloudessa melkein joka alalla. Useimmilla aloilla on tapahtunut näin:

autoteollisuudessa, kulutuselektronikassa, tietoliikenteessä. Yritysten on kasvettava suuriksi, kansainvälisiksi pelaajiksi tai sulaututtava suurempaan.

»Konseptit muodostuvat samanlaiseksi, koska toimivia konsepteja kopioidaan», Marko jatkoi. »Media-alalla se johtaa siihen, että joistakin aiheista tehdään uutisia, toisista ei. Samat viihdeohjelmat joka paikassa. Uutisetkin ovat viihdettä.»

Niin se on: autot, kännykät, viihdeohjelmat, näyttävät pitkälti samoilta valmistajasta riippumatta. Se ei tarkoita, että jonkun suuren autovalmistajan toimitusjohtaja, puhumattakaan omistajasta, tai varsinkaan omistajien salainen kabaali, piirtäisi automallin, jota on kaikkialla seurattava. Toimivia konsepteja, jotka voi kopioida, syntyy koko ajan. Sen vuoksi useimpien yritysten ei tarvitse, eivätkä ne uskalla, kokeilla jotain konseptia jota ei ole vielä testattu käytännössä. Näin kaikki alkaa vaikuttaa samanlaiselta.

Marko selitti niin hyvin, että melkein uskoi itsekin. Lars ei uskonut. Hän naurahti sarkastisesti ja sanoi, että jokainen saa uskoa ihan mihin haluaa, mutta ei se mitään muuta. Mediakontrollia on.

Markosta alkoi tuntua, että keskustelu ajautui aivan väärään suuntaan. Joanna ei osallistunut kovin aktiivisesti ja oli kai pitkästynyt. Hän oli varmasti kuullut Larsin argumentit monta kertaa. Eikä tämä keskustelu johtaisi toivottuun tulokseen.

»Liian paljon salaliittoteorioita minulle», Marko sanoi. »Joanna, oletko sinäkin kiinnostunut vain salaliittoteorioista vai jutellaanko jostain muusta?»

Joanna ei halunnut päästää häntä pinteestä, vaan sanoi:

»Mua kiinnostaa aikojen loppu? Mitä mieltä olet siitä?»

»Maailmanloppu vai?» Marko vastasi. »Kyllä maailma loppuu kun aurinko sammuu, mutta siihen menee niin helvetin kauan.»

»Ei maailman loppu, aikojen loppu. Vanhan aikakauden loppu ja uuden alku», Joanna vastasi.

Joanna näytti tosiaan olevan paremmin perillä tästä aiheesta kuin Marko. Sellainen oli Markolle uusi kokemus. Yleensä naiset eivät halua näyttää vaikka tietäisivätkin jotain paremmin.

»En minä tästäkään oikeastaan osaa keskustella», Marko sanoi Joannalle. »Lähdetkö huomenna katsomaan Helsinkiä?»

»Olen nähnyt Helsingin monta kertaa, ei siinä ole paljoa katsomista. Sitä paitsi, me lähdemme iltalennolla kotiin», Joanna vastasi.

Ikävää, Marko mietti, mutta sellaista elämä on.

»Jokin toinen kerta sitten. Minä lähden tästä kotiin päin. Oli mukava jutella.»

Marko maksoi laskunsa ja tarjoamansa juomat, ja jätti pöydälle rahaa tippiin. Hymyiltyään valloittavimpansa hymyn Joannalle, hän lähti pöydästä, poimi pusakkansa narikasta, ja sulki ravintolan oven. *Ei mennyt aivan nappiin. Pitää hioa keskustelutekniikkaa. Olisi voinut pyytää Joannan yhteystietojakin, ei tullut mieleen. Kirokun huonot sosiaaliset taidot*, Marko harmitteli.

Oli vasta neljän maissa ja pari isoa olutta eivät aivan riittäneet. Marko päätti pistäytyä lähikaupassa ostamassa makkaraa ja olutta ja suunnistaa Harrin asunnolle.

12.

Marko otti bussin Itä-Helsinkiin Kehä ykkösen ulkopuolelle, melkein Kehä kolmoselle, koska Harri asusti siellä luonnon helmassa. Tämä olisi liian kaukana minulle, Marko ajatteli. Kaikki olisi kaukana. Täällä ei voi tehdä muuta kuin käydä lenkillä ja poimia sienä syksyllä. Ei kai Harri enää muuta tarvinnutkaan, ratkoi vain sanaristikoitaan.

Hän käveli bussipysäkiltä Harrin talolle. Yksikerroksinen, uusi talo, piha kasvoi vielä nurmikkaa eikä sammal ollut sitä vallannut, niin kuin tulisi näin kosteassa maassa lopulta tapahtumaan. Tämän olivat hankkineet silloin kun vielä olivat yhdessä ja aikoivat hankkia lapsia. Lapsillehan näitä hankitaan, etteivät opi viinaan ja huumeisiin keskustassa. Silloin joskus 90-luvun lopulla ja 2000-luvun alussa Harrilla meni hyvin, oli tehnyt aivan mahtavia juttuja, ratkaissut monta visaista tapausta. Kunnes sitten astui joidenkin tärkeiden ihmisten liian herkille varpaille, ja siitä se alkoi. Vai

viinaako se vei. Avioliittokin päättyi eroon. Ex-vaimo halusi keskustaan, ja Harri lunasti talon omiin nimiinsä. Otti lisää velkaa ja sitä saa maksaa aika kauan.

Oven avasi Markoa noin kymmenen senttiä lyhempi ja jo hieman pyylevöitynyt, yli viisikymppinen mies. Markon ja miehen sukulaisuutta ei näkynyt ulkonäöstä, vaikka olivatkin serkkuja. Sukulaisuuden vuoksi Harri olikin tullut äänettömäksi osakkaaksi Markon vasta perustamaan yritykseen, Markolla ei muuten olisi ollut rahaa rekisteröidä sitä.

»Marko, terve, miten menee?»

»Terve», Marko näytti ostoksiaan, »bisnekset ei vielä oikein mene, mutta ajattelin tulla juttelemaan maailman menosta.»

Harri katsoi mäyräkoiraa ja makkaroita hyväksyvästi.

»Laitetaanko sauna päälle vaikka onkin maanantai-iltapäivä?»

»Ei näin viikon alussa. Istuskellaan vain ja turistaan.»

Marko astui sisälle taloon. Pienen eteisen jälkeen pääsi käytävään. Käytävästä lähti viisi ovea huoneisiin, tai yksi niistä oli vessa ja toinen kylpyhuone. Aivan liian iso talo Harrille. Marko käveli avaraan, niukasti kalustettuun olohuoneeseen. Ex oli vienyt pääosan huonekaluista. Kirjat oli jättänyt. Suuressa, melkein tyhjässä huoneessa kaikui. Lattia oli vaaleaa parkettia ja katosta lattiaan ulottuvista suurista ikkunoista siivilöityi verhojen läpi ilta-auringon valoa. Huoneen pisin seinä oli kirjahyllyjen peitossa ja toisella seinällä oli taulutelevisio matalan vitriinin päällä. Kirjahyllyjen edessä oli tuoliryhmä: nahkainen sohva ja kaksi tuolia, sekä matala kokopuinen pöytä. Orvon näköinen pieni ryhmä isossa huoneessa.

Harri vei ruoat keittiöön, asetteli makkarat sähkögrilliin, kaatoi molemmille oluen pintin laseihin ja latoi loput oluet suureen ja pääosin tyhjään jääkaappiin. Lautasia hän ei kattanut, mutta laittoi olohuoneen matalalle pöydälle talouspaperikäärön ja sinapin.

»Eiköhän tämä riitä»

Marko vastasi, että oikein hyvin. Marko mainitsi nähneensä Ritvan kaupungilla.

»Ex elää omaa elämäänsä», Harri sanoi, »mitä minä siitä.»

»Sinunkin kannattaisi vähän katseskella ympäriisi.» Marko sanoi. »Kävisit joskus jossakin. Täällä on vähän ankeaa.»

»Katsotaan myöhemmin. Joskus meinaan käydäkin.» Harri näytti väsyneeltä. »Keitä niissä nyt sitten voisi tavata?»

»Minäkin tapasin juuri äsken yhden hyvännäköisen naisen. Ei toisin puhuttu kuin salaliittoteorioista.»

Harri naurahti:

»Sinä se aina osaatkin valita puheenaiheet naisten kanssa. Kas kun et kokeillut teoreettista fysiikkaa, matematiikkaa, lujuusoppia tai raamattutiedettä. Sitä paitsi, sinun aikeesi eivät kai ole aivan kunniallisia.»

Marko vilkaisi Harriin mietteliäästi ja päätti jättää viimeisen lauseen kommentoimatta.

»Tämä nainen oli yliopiston tutkija. Teoreettinen fysiikka olisi voinut purra hyvin, varhaisen kristinuskon historia ehkä vielä paremmin, mutta sillä oli mies mukana. Kuulemma tosin kolleega vain.»

Harri katsahti Markoa.

»No sittenhän sinulla voisi olla saumaa. Sovit kai treffit?»

»Hänen, tai molempien, piti lähteä tänä iltana Ruotsiin.»

»Jaa ruotsalainen? Ruotsiako puhuitte?» Harri kummasteli. »Eihän se kovin kaukana ole. Kai sitä peruspäivärahastakin lauttalippuun riittää. Siitä vaan.»

Marko selitti, että kyllä hän oli ruotsiksi aloittanut, mutta eivät he näyttäneet sitä kieltä osaavan. Vaihdettiin englantiin. Ja peruspäiväraha on jo vanha juttu. Nythän Marko on ollut yrittäjä jo kohta kolme kuukautta ja onko Harri ehkä unohtanut, että hän on osakas firmassa.

»Mikä se toiminta-ala taas olikaan?» Harri kysyi.

Marko selitti, että kaikki laillinen maan ja taivaan välillä. Niin se kirjoitettiin. Hän oli tosin harkinnut laajentaa sitä myös maan ja taivaan ulkopuolelle.

»Tai voihan sitä laajentaa myös laittomaan. - No sitten», Harri sanoi. »Yrittäjällähän on kyllä rahaa käydä naistaan tapaamassa. Nehän tienaa miljoonia.»

Marko ehdotti, että he puhuisivat jostain muusta kuin hänen rakkauselämään. Vaikka salaliittoteorioista. Oliko Harri tutkinut niitä, kai poliisin pitäisi tietää, jos jotain salaliittoja on meneillään?

»Entisen poliisin, ja eiköhän salaliittoja seuraa enemmänkin turvallisuuspoliisi», Harri tarkensi. »Nykyisessä hommassa en paljon poliisityötä tee. Poliisit etsivät rikollisia, eivät tutki salaliittoteorioita, mutta onhan minulla kaikenlaisia kirjoja. Voit vapaasi lukea. Salaliittokirjojakin löytyy ja muuta pseudotiedettä. Minä haen makkarat.»

Marko laski lasinsa pöydälle ja katseli kirjahyllyn kirjojen selkämkyksiä.

»Nämä ovat vanhoja. Netistä löytää vähän uudempia salaliittoteorioita.»

»Varmaan löytyykin», Harri huikkasi. »On siellä muutama aivan kohtalainen. Vaikka se Churchill-salaliitto.»

Marko etsi kirjan ja luki takakannen, kunnes muisti lukeneensa kirjasta pari arvostelua. Siinä väitettiin, että Rudolf Hess olisi lentänyt Englantiin Hitlerin pyynnöstä tapaamaan Lordi Hamiltonin ja kruunusta luopuneen kuninkaan johtamaa saksalaismyönteistä rauhanpuoluetta, joka olisikin ollut Churchillin ja MI6:n järjestämä ansa. Vankilassa istunut Hess ei olisikaan ollut Hess, mutta Churchill olisi kuin olisikin luvannut Hitlerille vapaat kädet hyökätä Neuvostoliittoon, mikä selittäisi Englannin valloitusyrityksen loppumisen Hessin lentoon.

»Tunnen tämä teorian», Marko sanoi, »sitä ei ole pidetty uskottavana.»

Harri totesi, että eihän siinä kaikki varmaan totta ole, mutta on siinä muutama kiinnostava detalji. Vaikka Dunkerque, miksi Hitler päästi englantilaiset pakoon? Oliko natsseilla kuitenkin jokin sopimus Englannin tai USA:n kanssa? Häneltä löytyy myös kirjoja natsiokkultismista, jos Marko on kiinnostunut salaseuroista.

Marko etsiskeli katseellaan kirjoja natsiokkultismista, Thule ja Vril seuroista. Alfred Rosenbergin kirja ainakin oli.

»Natsien takanahan oli salaseura. Ariosofiaa, joka perustuu teosofiaan», Harri selitti. »Hitler *Taistelussani* ei muuten mainitse mitään tämän salaseuran osuudesta, hieman vain sivuaa

kansallisromantikkoja tyrmäten heidät haihattelijoina. Silti, natsipuolueen ja heidän pää-äänenkannattajansa perusti Thuleseura. Himmler, Hess, Rosenberg ja Hausdorf olivat esoteerikkoja ja natsit yrittivät herättää eloon esi-germaanisen uskonnon.

»Oletko muuten lukenut sellaista vanhaa kirjaa kuin *Red Symphony*, löytyy webistä?» Marko kysyi. »Se väittää, että länsimaiset pankkiirit sekä tukivat kommunismia että rahoittivat Hitleriä Stalinia vastaan.»

Marko itse oli lukenut *Red Symphonyn* jokin vuosi sitten, silloin kun hän luki netistä juttuja salaliittoa. Kirja oli olevinaan muistiinpanot Stalinin salaisen poliisin tekemästä Christian Rakovskyn kuulustelusta ennen hänen näynteoikeudenkäyntiään vuonna 1938. Rakovsky, tämä web-lähde väitti hänen alkuperäiseksi nimekseen Chaim Rakeoveria, oli trotskilaisia. Hänet tuomittiin ja lopuksi teloitettiin. Kuulustelusta väitetään siis jääneen muistiinpanot. Niissä sanotaan, että kansainväliset pankkiirit olivat liitossa kommunistien kanssa ja erityisesti mainitaan, että kristinusko oli heidän todellinen vihollisensa. Rakovsky ei varsinaisesti mainitse nimiä salaliiton takana, vain Rothschildit, mutta sehän oli siihen aikaan kaikkien salaliittoteoreetikkojen perusoletus - Rothschildit hallitsivat maailmaa. Rakovsky sanoo kirjassa, että Trotsky, siis Lev Davidovitš Bronstein, kuuluu *heihin* ja Wall Streetin pankkiirifirmojen kautta *heihin* saa yhteyden. Rakovsky käyttää sanaa *he*, ja kertoo, että *he* ovat vapaamuurarijärjestö, joka tukee kommunismia.

Onkohan tässä "kuulustelussa" mitään totuutta takana, Marko oli miettinyt luettuaan kirjan. Se on kyllä melkein varmasti väärennös, antisemitistisiä väärennyksiähän on vaikka kuinka monta, mutta olisiko siinä mitään totta. Vain liitanta spinozismiin on tavallaan "uusi" tieto jota ei ollut jo kerrottu muissa salaliittoteorioissa. Kirjassa Rakovsky sanoo, että kommunistien taustahahmot olivat spinozisteja. Spinozismihan on yhteydessä radikaaliin valistukseen ja moni kommunisti myönsi olevansa spinozisti. Spinozan töissä on kabbalan vaikutusta, mutta varmaan kaikkien suurten ajattelijoiden töistä voi löytää vaikutteita kaikesta mitä he ovat

lukeneet, ja suuret ajattelijathan ovat lukeneet kaikenlaista. Mutta jos kyseessä olisi joku messiaaninen kabbalinen salaseura, ei juutalainen kansa, niin silloin tässä voisi olla oikea vihje.

Eurooppalainen okkultismi on juuriltaan paljolti kabbalistista.

»Ei, sitä kirjaa en ole lukenut», Harri sanoi. »Mutta tuollaisia väiteitä on kyllä esittänyt moni muukin salaliittoteoreetikko, ja vakavasti otettavat historioitsijat Anthony Sutton ja Carrol Quigleykin taitavat sanoa jotain samankaltaista.»

Marko istuutui uudelleen mukavaan nahkatuoliin ja katseli auringon viimeisiä säteitä. Harri oli asettanut avatut oluttölkkit pöydälle ja lautasella oli grillattuja makkaroita. Menisi se aika näinkin. Miksei täälläkin syrjäseudulla voisi asua. Ei kuulu naapureiden melua, varsinkaan yläkerran pianistin jokapäiväisiä harjoituksia. Mutta jos tällaisen ostaisi, niin pitäisi ensinnä hankkia rahakkaampi työ ja sitten pitäisi perustaa perhe.

»Puhuitteko te siis uuden maailmanjärjestyksen teorioista? Yhteen aikaanhan sinä et paljon muusta puhunutkaan.» Harria salaliittoaihe kiinnosti enemmän kuin Markoa, ainakin, jos se liittyi Toiseen Maailmansotaan.

Neljä vuotta sitten Marko oli seurannut niitä teorioita webistä. Nyt hän lueskeli muita asioita: lääketiedettä, kasvien ominaisuuksia, 60, 70 ja 80-lukujen musiikkia, kaikkea kiinnostavaa mitä netistä löytyy. Jos historiaa oli kerrottu väärin ja joku maailmanlaajuinen salaliitto oli olemassa, niin Markon puolesta se sai olla. Hänellä ei ollut pienitäkään aikomusta olla mikään totuuden torvi. Mutta ei hän aivan mistään tietämätön ollut.

»Se vain mainittiin, puhuimme 911 tapauksesta.»

»Natsit kannattaa kyllä tarkistaa, jos selvittää uuden maailmanjärjestyksen teorioita. Natsismillahan on okkultistiset juuret ja Rudolf Hessin tapaus on jonkinlainen mysteeri», Harri sanoi. »Asiasta toiseen, kännykkääsi tuli sms-viesti kun olit keittiössä. Ehkä se pitäisi tarkistaa.»

Marko avasi kännykkänsä ja siinä se luki: Liikehälytys!

»Varashälytys on lauennut. Se voi olla virrehälytys, tekee joskus sellaista, mutta minun täytyy lähteä tarkistamaan. Mikä täällä on taksin numero?»

13.

Markon lähdettyä Joanna ja Lars hakivat matkatavaransa hotellin vastaanotosta, jonne he olivat ne jättäneet kirjautuessaan ulos, ja he ottivat taksin lentokentälle. Jonot matkatavaroiden luovutuksessa ja turvatarkastuksessa olivat onneksi lyhyitä, joten heille jäi hyvin aikaa.

»Käydäänkö vielä kahvilla?»

Joanna seurasi lähtevien aulan kahvilaan. Hän arvasi, että Lars ottaisi oluen eikä kahvia. Lars poimi repustaan isänsä kirjan.

»Eikö tuo reppu ole liian iso käsimatkatavaraksi?» Joanna kysyi.

»Vielä ei ole kukaan valittanut, tähän on melkein tyhjä ja menee ruttuun.»

»Mitä siinä kirjassa sitten pitäisi olla?»

»Arcanum arcanorum, salaisuuksien salaisuus», Lars katsoi Joannaa syvälle silmiin »Täytyy olla koska siitä ei saa mitään selvää, tämä on kirjoitettu jollain salakielellä, tai sitten käsiala on niin sekavaa. Se paljastaa sen mekanismin mikä pyörittää historian prosessia. Joanna, jos vain saisin hetkenkin aikaa siinä suuressa prosessissa, se muuttaisi kaiken, aivan kaiken! Siitä tulee jotain suurta. Ehkä meille kahdelle.»

Joannan silmät sanoivat *ehkä*.

Salaisuuksien salaisuus, Joanna mietti, mutta ei. Hän ei enää jaksa uskoa. Larsille se oli liian tärkeää. Kuinka hän oli joskus ajatellut että... Tai olihan Lars fiksu, ehkä sen takia. Melkein kaikki miehet ovat niin tyhmiä ja pelkäävät älykkäitä naisia. Lars ei koskaan pelännyt, että joku olisi älykkäämpi. Ärsyttävän itsevarma. Joanna tunsu itsensä tyhmäksi Larsin seurassa, hän ei pitänyt siitä. Tai oikeastaan Lars oli todella rajoittunut kiinnostuksissaan, eikä hänen kanssaan edes voinut jutella niistä asioista, joista itse tiesi enemmän. Joanna joi kahvinsa ja sanoi lähtevänsä katselemaan kauppojen valikoimia.

»Sinä varmaan istuskelet täällä» - ja juot toisenkin oluen, Joanna ajatteli vaikei sanonut.

Entä Marko. Marko oli kiinnostunut, sen Joanna oli huomannut heti. Marko oli turvallinen, mutta ehkä vähän liian tavallinen. Ajattelisiko Marko, että hän on samanlainen salaliittoteoreetikko kuin Lars? Marko näki kun hän vei Karlssonin salkun. Nyt Marko varmaan ajattelee, että hän on varas ja vähän tärhtänyt niin kuin Lars. Hänen piti sanoa, että ei hän oikeastaan globalisaatiota vastustanut. Oli hyvä, että maailma yhdistyisi. Voisi matkustaa helposti eri puolille, köyhät ihmiset kehitysmaissa saisivat paremmat elinolosuhteet, mutta globalisaatio tuhosi planeettaa, sitä hän vastusti. Ei hän ollut mikään nationalismiin tai fundamentalismiin kannattaja. Arabimaiden naisten asemaa hän halusi parantaa. Naiset olivat siellä miestensä orjia. Naiset haluavat mennä työhön ja saada omaa rahaa. Silloin he eivät ole riippuvaisia miehestä eikä heitä voi hakata. Kyllä nainen pärjää ihan hyvin yksinkin, mutta jos hän löytäisi sopivan miehen niin hän menisi naimisiin ja hankkisi kaksi lasta, tytön ja pojan. Pitävätköhän eläimet Markosta? Eläimet vaistoavat ihmisen luonteen. Marko varmaan katselee urheilua televisiosta. Fyysisesti he sopisivat yhteen.

Mutta ei siitä mitään tulisi. Joannan kiinnostus loppuisi heti kun jokin ei sopisi kohdalleen, niin kuin oli loppunut aina tähän asti. Jokin pieni seikkaa, mies vaikka söisi väärällä tavalla, tai pukeutuisi väärin, tai sanoisi jonkin väärän lauseen, tai tekisi väärän eleen. Joanna luotti ensivaikutelmiin. Rituaalia piti seurata virheettä, muuten se keskeytyi, vaikka oikean rituaalin tarkkaa muotoa ei edes Joanna itse tiennyt. Ratkaisematon ongelma. Joanna syytti huonoa onneaan ja miehiä siitä, että he eivät olleet koskaan täydellisiä. Lars oli kerran ratkaisut tämän ongelman olemalla välittämättä siitä. Useimmat olivat antaneet periksi heti, ja se oli Joannan mielestä miesten vika.

Joanna käveli kahvion ohi. Lars oli kadonnut jonnekin. *No, tavataan portilla.* Joanna katsoi kelloaan. Jos Lars ei ilmaannu viidessä minuutissa, hän menee portille. Larsia ei näkynyt ja Joanna käveli lähtöportin suuntaan tympääntyneenä miehen epäluotetavuuteen. Mutta siihenhän se silloinkin loppui.

Kaupoissakaan ei ole enää mitään mitä kannattaisi ostaa. Onneksi matka on niin lyhyt. Ennen näin päin lennettäessä voitti viisi minuuttia, tuli perille ennen kuin oli lähtenyt. Nyt sekkin on muuttunut. Joanna istuutui odottelemaan tuolille, joka oli kauimpana itkevästä lapsesta ja toivoi, ettei joutuisi koneessa vierekkäiselle penkille toisten ihmisten lasten kanssa. Joanna piti lapsista, muttei muiden ihmisten kitisevistä lapsista.

Aika kului ja lähtöaika lähestyi. Larsia ei kuulunut. Lopulta, kun ihmiset olivat jo nousemassa lähtöjonoon, Lars juoksi paikalle.

»Meidän tulee lähteä täältä nopeasti. Koneeseen emme voi mennä.»

»Miten niin», Joanna sanoi. »Tottakai menemme koneeseen.»

Lars vaikutti hyvin kiihtyneeltä. Hän tarttui Joannan käsivarteen ja kiskoi tämän mukaansa.

»Tule nyt, luota minuun. Meidän täytyy mennä.»

Joanna seurasi mukana. Lars käveli ripeästi.

»Entä matkatavarat, ne ovat jo sisällä?»

»Haetaan ne myöhemmin Tukholmasta», Lars sanoi. »Kyllä ne siellä säilyy.»

Joanna selitti, että Lars eli nyt aivan muissa maailmoissa. Jos henkilö ei ilmoittaudu lähtöportilla, niin hänen matkatavaransa poistetaan koneesta. Muutenhan terroristit lähettäisivät pommeja matkalaukuissa.

»Haetaan sitten joskus Helsingistä. Meillä on nyt vähän kiire. Ei kai sinulla siellä ole mitään tärkeää?»

»Ei kai sitten», Joanna vastasi. »Vaatteita, hiustenkiharrin.»

»Ostetaan uusia jos tarvitaan, tule nyt. Kävellään nopeasti, ei juosta. Minä korvaan lentolipun.»

He kävelivät ohi turvatarkastuksen. Virkailija katsoi heitä kysyvästi ja Lars sanoi, että hän unohti lompakkonsa ja passinsa hotelliin, heidän pitää käydä hakemassa ne. Joanna tiesi, että se ei ollut totta, mutta ei sanonut mitään.

Taksijonossa Joanna kysyi:

»Mitä tuo nyt sitten oli? Et sinä unohtanut lompakkoa ja passia.»

»Joku nainen otti lipun, virkailija, ja pyysi seuraamaan johonkin huoneeseen. Menin perästä. Hän vaati passia. Lähdin vetämään

heti kun hän meni tarkistamaan jotakin toiseen huoneeseen. Jäi huutamaan perään. Lentolippu ja passi jäivät sinne.»

Miksi? Joanna ajatteli, mutta ei kysynyt. Larsin juttuja.

Joanna ei kysynyt, koska hänestäkin oli monta kertaa tuntunut, että häntä seurataan. Helsingissäkin joku oli seurannut häntä.

»Minne me nyt sitten mennään? Hotelliinko takaisin?»

»Ei päästä, huoneen varaamiseen tarvitaan varmaan jotkut henkkarit, enkä minä muutenkaan sinne menisi. Täytyy ajatella. En tiedä.»

Taksille Lars sanoi, että ajaa rautatieasemalle päin.

Jonkin ajan päästä Joanna sanoi:

»Marko antoi minulle kännykkänumeronsa?»

»Aiotko soittaa Markolle?»

»Soittaa - oikeastaan en. Haen osoitteen.»

Joanna etsi numeron ja soitti numeropalveluun. Kuunneltuaan vastauksen hän antoi taksille uuden osoitteen.

»Tää on nyt kyllä ihan eri suunnassa», kuljettaja sanoi.

»Käännytään sitten Kehä I:lle seuraavasta risteyksestä.»

Joanna mietti miten ilahtunut Marko olisi saadessaan kaksi yllätysvierasta. Itse hän piti ajatustaan loistavana. Hän näkisi miten Marko reagoi.

14.

Päästyään kotitaloonsa Marko ensin tarkasteli ulko-oven lukkoa ulkopuolelta. Kaikki näytti olevan kunnossa. Hän avasi oven. Jo ennen kuin hän käänsi valot päälle hänellä oli outo tunne siitä, ettei ole yksin. Ehkä jokin heikko tuoksu, tai tuskin havaittavissa oleva ääni, ehkä hengityksen ääni. Marko laittoi valot päälle. Joanna ja Lars istuivat kaikessa rauhassa hänen olohuoneessaan. Larsin korpinmusta tukka oli nyt luonnollisen vaaleanruskea eikä hän tarkemmin katsoen näyttänyt lainkaan niin ulkomaalaiselta kuin Karlssonin luennon jälkeen ravintolassa. Marko arveli, että Lars oli nuorempi kuin hän ensin oli ajatellut, ehkä

kolmenkymmenen kahden ikäinen. Vain vähän kuluneen näköinen ikäisekseen. Liikaa oleilua ulkoilmassa, ehkä purjehtija.

»Terve taas, jääkaapissa on olutta, vai laitanko kahvin tulemaan», Marko sanoi. »Miten muuten pääsitte sisään, ja miksi ette kääntäneet samalla pois varashälytystä, olisin säästännyt taksimatkan?»

»Ai, sinulla on sellainen», Lars sanoi. »Sitä en ajatellutkaan. Miksi sinulla on varashälytys kerrostalossa sen sijaan, että olisit hankkinut turvalukon?»

»Jouduin ostamaan tarpeettomaksi jääneen varashälyttimen isältä», Marko sanoi. »Eihän se tarpeellinen täälläkään ole, ei tänne kukaan koskaan murtaudu, joten en asentanut turvalukkoa. Oliko tuo helppo avata?»

»Aika helppo», Joanna sanoi, »Larsin sähkötiirikka avaa.»

»Minä luulin, että siihen tarvitaan vempain», Marko vastasi.

»Tekniikka kehittyy», Lars kommentoi.

Marko arvasi, ettei Lars edes tiedä mikä vempain on, muttei maininnut sitä. Marko kysyi oliko vieraillla jotain asiaakin, vaikka hauskanahan sitä on muutenkin tavata vilauttaen parhaan hymynsä Joannan suuntaan.

»Kai sinä annat meille anteeksi», Joanna vastasi, »emme tienneet minne mennä. Osoitteesi löytyi puhelinluettelosta.»

»Pitääkin laittaa se salaiseksi», Marko sanoi. »Mitä muuten aiotte tehdä? Varastettavaa täällä ei juuri ole.»

»Emme me mitään tuollaista aio. Tulimme kysymään voitko auttaa minut jollain lailla Puolaan? Passini jäi lentokentälle.»

»Miksi Puolaan?»

Lars otti laukustaan kirjan ja avasi sen viimeisiltä sivuilta. Hän työnsi avatun kirjan Markon silmien eteen. Tämä otti kirjan, käänteli sitä, ja yritti lukea käsinkirjoitettua tekstiä Larsin näyttämästä kohdasta. Hän ei ymmärtänyt siitä mitään.

»Ei oikein avaudu, vain mitä?» Lars sanoi.

Marko yritti selvittää tekstiä.

»Minulla on yksi puolalainen ystävä. Luulen, että hän saa siitä selvää», Lars jatkoi.

»Ymmärrän.» *Tyypillistä salaliittoteoreetikkojen logiikkaa,* Marko totesi tuijottaen ensin tekstiä, sitten Larsia ja lopuksi Joannaa. »Tässä on on ylämerkkejä ja alakoukeroita. Puolan kielessä on myös ylämerkkejä ja alakoukeroita, joten päätelit, että puolalainen ystäväsi saa tästä selvää. Hyvin loogista.»

Larsia Markon tavallaan hauskaksi tarkoitettu kommentti näytti ärsyttävän. Joanna sanoi:

»Miksei voisi olla niin? Larsilla on intuitiota, se toimii.»

Marko kohautti olkapäitään:

»Puolaan siis. Mikset muuten käy hakemassa passiasi lentokentältä?»

»Ei se oikein käy. Pakenin sieltä juosten. Se henkilö, joille passini jäi, ei varmaan halua antaa sitä takaisin.»

Marko ei kysynyt miksi Lars oli paennut lentokentältä ja miksi hänen passinsa oli jäänyt sinne:

»Kai sinulla tähän on hyvät syyt. En käy utelemaan. Sinulla ei tietenkään ole poliisin antamaa henkilökorttia?»

»Ei, eikä edes ajokorttia, kun minulla oli passi mukana.»

Marko selitti, että se tarkoittaa ettei Lars voi lähteä laillisesti miltään kansainväliseltä lentokentältä. Satamassakin taidetaan joskus kysyä papereita. Suomesta pääsee kyllä maateitsekin. Venäjän suuntaan Lars tarvitsi passin, joten se ei käy, mutta pohjoisen kautta hän pääsisi Ruotsiin ja Norjaan. Siitä oli kauan kun Marko oli mennyt Ruotsiin Tornion ylityspaikasta, mutta hänen muistaakseen siinä ei mitään tunnisteita kysytty, eikä Lapin ylityspaikoilla ainakaan kysytä mitään.

Lars vaikutti huolestuneelta:

»Ruotsiin en nyt voi mennä ja miten sitten pääsisin Norjasta Puolaan, ei vaikuta sen helpommalta.»

»Niin, Norjasta ei varmaan sen helpommin kuin Suomestakaan, Ruotsista voisi ajaa Tanskaan, vaikka sitä en muista onko sillalla jonkinlainen passitarkastus. Tuskinpa vain. Auton varmaankin tarvitset, jos tuota tietä aiot kulkea.»

»Auton vuokraamiseen ulkomailta tarvitaan passi ja ajokortti, ja miten saan auton palautettua. Pohjoisen kautta kiertäen on aika pitkä matka. Entä etelään?»

Marko ehdotti, että jokuhan voisi heittää Larsin yksityislentokoneella tai veneellä Viroon. Siinä varmaan passiton matkustaja menisi aivan huomaamatta. Mutta Larsille tulisi taas ongelma jatkaa eteenpäin: hän tarvitsisi auton ja sen vuokraamiseen passin. Oikeastaan, Larsin pitäisi löytää kuskiksi joku jolla on auto ja passi tai henkilökortti.

Markolla muuten oli auto ja passi.

»Voisitko sinä lähteä. Maksan kyllä hyvin.»

»Pitkä ajo», Marko totesi.

»Minä lähtisin mukaan, Ruotsiin asti», Joanna sanoi katsoen Markoa silmiin. »Eikö olisi kiva ajaa yhdessä Puolan kautta Ruotsiin?»

Marko muisteli heidän ensimmäistä tapaamistaan Ateenassa. Ehkä kuitenkin.

»Hyvä ajatus», Marko vastasi. »Heitetään Lars Puolaan. Minulla vain ei taida olla rahaa matkaan. Maksatko, Lars, myös bensat Joannan matkasta Ruotsiin ja takaisin?»

»Saat päivärahatkin koko matkasta.»

Marko selitti, että lisätienesti kelpaa kyllä. Nykyään ei meinaa löytää juuri mitään työtä ja kyllä tämäkin kuuluu hänen yrityksensä keskeisiin toimialoihin. Jos rahasta päästään sopimukseen, niin laitetaan Lars auton takaluukkuun ja mennään lautalla Tallinnaan. Sieltä eteenpäin Lars voisi istua etuistuimella ja jos ajokortti ei kuitenkaan tosiasiassa jäänyt lentoasemalle, niin hän voisi ajaa jokun osaa. Via Baltica on pitkä, mutta siinä ei ole passikontrolleja ja sillä pääsee Puolaan. Puolasta Marko veisi Joannan lautalla Gdanskista Tukholmaan.

»Unohda se dramaattinen takakontissa kускаaminen», Lars sanoi. »Laitetaan sinne matkalaukut - jaa, laukut jäi: ei ole kuin käsimatkatavarat. Laitetaan ne takakonttiin. Varaamme netistä Joannan kanssa liput lautalle keksityllä nimillä, tulostetaan lippu, ei lautalla kukaan papereita kysy. Sinä varaat auton omalla nimelläsi, joudut näyttämään passin ja rekisteriotteen.»

»Ja kyllä minä ajaa osaan on kortti mukana tai ei», Lars lisäsi välttelevästi. Marko arveli, että hänellä oli kuin olikin ajokortti,

muttei halunnut sitä käyttää auton vuokraamiseen. Pakomatalla, jonkinlaisella.

»Onko Joannakin vaikeuksissa?»

»Ei pitäisi olla, mutta varmintä niin. Paljollako lähdet ajamaan?»

Lars kysyi.

»Se on pitkä ajo, ja palkastahan tätä tehdään.» *Ei tosin ainoastaan.* Marko katsoi Joannan päin. »Hotelleissa ja motelleissa toisinaan pyytävät passit kaikilta, joten voi olla, että ajamme yötkin ja yksi nukkuu kun toinen ajaa. Se on suhteellisen epämukava matka. Lasketaanko tuntipalkan pohjalta, tässähän on vielä pieni laittoman rajanylityksen riskilisäkin?»

Lars nyökkäsi ja Marko laski mielestään aika suolaisen hinnan, jonka Lars kyselemättä lupasi maksaa.

»Katsotaan nyt saanko lipun - autopaikat ovat usein lopussa jos seuraavaksi päiväksi yrittää. Jos saan, niin minun täytyy käydä nopeasti hakemassa autolle vihreä kortti. Sitä ne joskus kysyvät.»

Liput saatiin. Vakuutuskorttia autolle Marko ei tähän aikaan mistään saanut, mutteipä sitä enää juuri kysytä. Marko improvisoi olohuoneeseen kaksi makuupaikkaa. Lautta lähtisi aamulla.

Marko alkoi olla paremmalla tuulella ja mietti, että tuolla rahallahan taas pärjää muutaman kuukauden, ja matka Joannan kanssa kahdestaan kiinnosti.

»Olut ei ole kovin kylmää, mutta sitä on riittävästi. Käydään syömään.»

Vieraat eivät haluneet mitään purtavaa ja Marko istuutui juomaan oluen.

»Se on pitkä ajo. Tarvitaan musiikkia, paljon CD:itä. Onko teillä jotain erityistä musiikkimakua, vaikka noin pitkälle matkalle voisinkin vaikka ottaa kaikki musiikkiCD:t, jotka minulla on.»

Marko kasasi muita tarvittavia tavaroita. Hammasharja, parranajovälineet, pari paitaa ja joitain muita vaihtovaatteita. Usbitikku kaulaan, sitä voi aina tarvita. Voi tulla hikiäinen matka. Auton ilmastointi toimii lähinnä Lapin oloissa, mutta ei kai tähän aikaan vuodesta kuuma voi tulla. Evästä ei oikeastaan ole. Onneksi jääkaappi on melkein tyhjä, ettei jää ruoka pahenemaan. Kännykkä pitää ladata. Passi. Rahaa on kun Lars antoi osan summasta

käteisellä. Mitä muuta? Latit, jossain laatikon perällä hänellä oli Latvian lateja viime matkalta muutaman vuoden takaa.

»Oliko se lukon tiirikointi vaikeaa?»

»Taikatempu», Lars vastasi. »Osaan muitakin, saan tämän lantin häviämään.»

Marko katsoi kuinka Lars peitti lantin kämmenensä sisään, heilautti kättään, ja lantti oli kadonnut.

»Minäkin osaan taikatempuja, hieman parempia kuin tuo», Marko sanoi ja laittoi molemmat tietokoneensa päälle. Kaapista hän latoi pöydälle kolme datakypärää.

Marko selitti työskentelevänsä konsulttina vanhalle työpaikalleen. Vaikka homma loppui, he vielä tarvitsevat hänen osaamistaan. Näillä pääsee virtuaalimaailmaan. Se on eurooppalainen kokeilu ja Karlssonin porukka on siinä mukana. Sen takia Marko kävi hänen seminaarissakin. Markolla oli työpaikalta lainassa kaksi settiä, tai oikeastaan karsittua versioita. Datakypäriä oli kolme ja ne olivat kokonaan toimivia. Myllyt olivat myös lainavehkeitä ja potkua niissä riitti. Asentoja tunnistavia sensoreita ei ollut, joten he eivät voisi liikkua simulaatiossa.

»Siis mitä voi tehdä?» Marko selitti. »Voi osoittaa oikealla kädellä hiirtä käyttäen. Voi liikkua tikun avulla. Paljon muuta ei voi tehdä. Mennään sisään simulaatioon. Sinä kai olet nähnyt, Joanna, kun olet ollut Karlssonin labrassa hommissa?»

Joanna nyökkäsi:

»Nähty demovideon, mutta en ole ollut sisällä.»

Lars oli jo pukenut datakypärän ja kokeili hiirtä ja ohjaussauvaa. Marko otti kolme valokuvaa ja syötti ne kasvoprofiiliohjelmaan.

»Saatte omat kasvonne. Minun kasvoni ovat jo kirjastossa. Kasvoprofiilit ovat sitten jaettuja koko simulaatiossa, ne menevät kirjastoon ja niitä muuten voi käyttää kuka vain. Kasvoista ei sitten kannata ketään tunnistaa.»

Marko ohjasi heidät simulaation osaan jossa heidän ympärilleen avautui huone. Seinillä oli hyllyjä ja niissä erilaisia lasipulloja ja muita astioita. Pöydällä oli koeputkista kyhätty viritelmä, pääkallo, muutama paksu kirja.

»Keskiaikaisen alkemistin laboratorio, ajattelin että tämä ympäristö sopisi parhaiten tiettyjen demonstraatioiden taustaksi.»

Marko piti tauon ja antoi Larsin tarkastella huonetta joka puolelta.

»Aika vaikuttavaa vai mitä. Se ei ole pysäytyskuva, vaan jokaisen esineen voisi poimia käteen, mikäli meillä olisi tarttumamahdollisuus. Nyt voimme vain osoittaa.»

Marko osoitti oikealla kädellään yhtä hyllyllä olevista esineistä, ruostunutta rautaista kulhoa.

»Sinä et pystyisi tekemään tätä», Marko sanoi. Kulhon väri muuttui yhtäkkiä kiiltäväksi, keltaisen metalliseksi.

»Kultaa, arvottomien metallien muuttaminen kullaksi», Joanna sanoi.

»Vaikuttavaa», Lars vastasi. »Muutit siis jonkun tiedoston arvoja, jolloin pintamateriaali nyt näyttääkin kullalta. Miten teit sen?»

»Vastaa sinä», Marko totesi. »Sanon uudestaan, sinä et voi tätä tehdä. Sinulla ei ole mitään mahdollisuutta muuttaa esineiden pintamateriaalin määrittelyjä.»

Lars oli hetken vaiti ja pohti miten tempun voisi tehdä. Kauaa hänen ei tarvinnut miettiä. Sen täytyi olla niin, että simuloidut hahmot eivät pääse muuttamaan esineiden pintamateriaalia, toisaalta ne voivat esimerkiksi nostaa esineen paikaltaan. Siis hahmojen oikeuksia on rajoitettu. Simulaatio-ohjelmistossa on varmastikin valmis varusohjelma pintamateriaalin muuttamiseksi, mutta hahmot eivät sitä voi kutsua. Marko kuitenkin onnistui kutsumaan tällaista ohjelmaa, joten hän oli sivuuttanut rajoitukset. Oli löytänyt jonkin aukon, puskuriylivuodon, Marko pystyi kirjoittamaan pinoon mitä halusi ja sillä tavoin kutsumaan mitä ohjelmaa vain.

Marko muutti astian uudestaan ruosteiseksi raudaksi ja kääntyi Larsiin päin.

»Osoitevaruuden sisällä toki. Periaatteessa noin, tavallisin hakkerien käyttämä menetelmä, mutta en ole löytänyt virtuaalimaailman ohjelmistoista ainuttakaan aukkoa. Kyllä niitä näin suuressa softassa on, mutta sopivien aukkojen löytäminen on

vaikeaa. Olen tehnyt itse puskuriylivuodon. Se on kasvosoftwaressa. Tämä simulaatio sallii kasvoprofiilin räätälöimisen ja antaa suoritusaikaa räätälöilylle kasvosoftwarelle: kasvoprofiili ei ole puhdasta dataa, vaan siinä voi myös olla ajettavia rutiineja.»

Marko selitti miten mekanismi toimi. Jokainen simulaatiohahmo oli ohjelmistoteknisessä mielessä objekti, tai pikemminkin agentti. Siinä oli omaa softwarea ja se sai rihman suoritusaikaa, ikään kuin hahmon elämänlangan. Jos räätälöidyssä osassa oli toteutettavaa koodia, jossa oli puskuriylivuoto, niin sen avulla sai ajettua mielivaltaista koodia. Marko saattoi tehdä mitä vain simulaatiomaailmassa, mutta jokaiseen tehtävään täytyy laatia oma koodinsa, joka ei saa kaataa järjestelmää.

»Mitä voi tehdä? Mihin olet laatinut hyödyntävän koodin?» Lars kysyi.

»Toistaiseksi en paljon muuta kuin kullan tekemisen, jaa, voin nostaa tuon pöydän ilmaan», Marko sanoi ja osoitti kädellään pöytää. Se nousi ilmaan seuraten kättä kuten Marko oli luvannutkin.

Hän selitti, että tässä simulaatiomaailmassa ei tietenkään ole mitään Newtonin lakeja voimassa, vaan ne on toteutettu joukolla sääntöjä. Tottakai täällä esineet voivat nousta painovoimaa vastaan, se vain on yleensä kiellettyä. Pitää sivuttaa kiellot ja kutsua oikeaa ohjelmaan. Mutta hyödyntävän koodin laatimisessa on omia niksejään, ei se aina aivan helppoa ole. (Eikä ehkä aivan sallittuakaan, Marko paljati, ettei ollut kertonut näistä puuhasteluistaan työnantajalle. Ei hänelle hakkeritempuista maksettu. Lars oli hyvin ymmärtäväinen näissä asioissa.)

He sulki datakypäränsä ja virtuaalitodellisuus katosi.

»No, oliko omaasi parempi taikatemppu?» Marko kysyi.

Lars havahtui ajatuksistaan:

»Se voisi toimia... paperia, kynä», Marko etsi nopeasti kirjoitusvälineet. Lars keskittyi laskelmiinsa. Marko vilkaisi Joannaa. Naisen katseessa oli lupaus.

15.

Aamu valkeni aurinkoisena, lähes pilvettömänä. Marko ajoi keskustaan päin. Katamaraanilla matka Tallinnaan ei ollut kahta tuntiakaan. Marko mietti oliko Lars oikeassa siinä, ettei heidän lippujaan kukaan tarkistaisi. Eihän siellä mitään näkynyt eikä kukaan passeja kysellyt, mutta nykyään rajatarkastukset ovat älykkäitä. Eihän kirjastostakaan enää voi viedä kirjaa ilman hälytystä, miksi siis väärällä nimellä matkustamista ei olisi estetty jotenkin uuden huomaamattoman tekniikan avulla?

Marko ajoi lähtöselvitykseen ja odotteli hermostuneesti pääsisikö hän ajamaan auton lautalle ongelmitta. Mitä ongelmia sitten hänelle voisi tulla? Jos Larsille ja Joannalle tulisi vaikeuksia, Lars osaisi sen selvittää puhumalla. Jos Markolta jotain kysyttäisiin, hän ei tietäisi mitään koko pariskunnasta. Tai, jos häneltä kuitenkin tultaisiin kysymään, ja tiedettäisiin, että he ovat samaa porukkaa, niin hän väittäisi, että kyseessä oli testi jotain artikkelia varten. Marko kirjoitti toisinaan artikkeleja ja tarjosi niitä lehtiin freelanserina - ei niitä tosin oltu ainoatakaan julkaistu.

Lautassa Marko kävi tilaamassa katkarapuvoileivän ja mietti ehtisikö polttaa yhden pienen oluen ja mikä rattijuopumuksen raja Virossa nyt olikaan. Hän totesi, että varmaan ehtisi, mutta Joanna katsoi syyttävästi ja hän antoi oluen olla. Kukaan ei halunnut jutella, he vain istuskelivat hiljaa koko matkan.

Marko mietti mitä lentokentällä oli voinut tapahtua. Lars oli kertonut siitä hieman enemmän illalla. Hänet oli pyydetty seuraamaan jotain virkailijaa huoneeseen, jossa häneltä oli pyydetty passi. Häntä oli kielletty poistumasta huoneesta ja hänet oli jätetty yksin useaksi minuutiksi. Jotain uhkaavaa tilanteessa oli ollut ja Lars oli paennut paikalta. Joku nainen oli seurannut häntä vähän aikaa ja huutanut perään jotakin. Lars ei ollut kuullut mitään. Sitten Lars oli juossut portille ja vaatinut, että Joanna lähtee mukaan. He olivat kävelleet ripeästi pois, piiloutuneet lentoaseman ulkopuolelle jonkun rakennuksen taakse ja lopulta päässeet taksiin.

Omituinen tarina. Larsin toiminta kuulosti Markosta ylireagoinnilta. Olikohan Larsin passi muuten ollut kunnossa? Se

voisi selittää kaiken. Jos Lars olisi vaikka yrittänyt käyttää jonkun toisen passia, passi olisi vanhentunut, tai jotain. Marko arveli, ettei koko juttuun sisältynyt sen suurempaa mysteeriä tai vaaraa. Nyt hänellä kuitenkin oli pesti Euroopan halki ajajana, ja siitä tulossa paitsi aivan mukavasti tuiki tarpeellista rahaa, niin - loppumatkasta ehkä hyvinkin lupaava huviretki.

Lautan saavuttua satamaan Marko ajoi tullin läpi. Passejahan ei EU:n sisällä tarkistettaisi kuin matkaselvityksen yhteydessä. Viron puolella ei olisi mitään ongelmia. Hän pysäköi auton ja poimi muut kyytiin.

»Toistaiseksi kaikki kunnossa», Marko raportoi matkan edistymistä.

»Lähdetään ajamaan sitten, kumpi aloittaa?»

Marko aloitti, koska piti ajamisesta ja hänellehän siitä maksettaisiin. Sitä paitsi Lars voisi hyvin ajaa sitten kun Markoa jo väsytti. Joanna voisi ajaa sitten loppumatkasta, jos tarpeen. Toisaalta, kun häntä väsyttäisi, niin varmaan Larsinkin väsyttäisi, mutta yrittäköön levätä ennen sitä, Marko ajatteli.

Ajo Viron halki oli helppoa. Via Baltica oli saatu valmiiksi, eikä tiellä ollut jatkuvia tietöitä, kuten Markon aiemmalla matkalla tätä tietä pitkin. Viro näytti tyhjältä, niin kuin Suomikin. Milloin näistä seuduista tuli näin tyhjiä? Ne oli ne 1600-luvun sodat ja rutot. Suomeenkin mahtuisi muutama sata miljoonaa kiinalaista. Paitsi, ettei meillä riisi kasva. Mistähän niille kiinalaisillekin löytyisi työtä, tai keneltä se otettaisiin? Kuulemma vaikka vanhustenhuoltoon pitämään meistä huolta eläkepäivillämme, paitsi että terveysala taitaa olla pääosin ylivelkaantuneen julkisen sektorin rahoittamaa. Tai ei kai se vielä ole pahasti ylivelkaantunut, pitää odottaa jokin aika. Kovasti laitetaan kuitenkin väkeä pois, melkein joka työpaikalla yt-neuvottelut, ja samaan aikaan rummutetaan, että työvoimasta on pulaa ja tarvitaan ulkomaalaisia. Olisiko tässä kenties jokin jippo?

»Pannaanpa jotain musiikkia, jotain *on the road* -tyylistä.»

»No, sinulla on näitä ikivanhoja Kris Kristoferssoneja ja Willie Nelsonia. Käykö ne *road movie* -musiikiksi.»

»On siellä uudempiakin, yritä löytää.»

Kovin uuttahan Markolta ei tietenkään löytynyt, koska hän oli ostanut CD:nsä divareista ja kirppiksiltä - ei uutta, parempaa kuin uusi. Sen ajan musiikkia, jolloin musiikkia vielä osattiin tehdä. Siis silloin, kun Marko itse oli nuori.

»Luuletko, että ihmiset aina jumittuvat sen ajan musiikkiin, jolloin he olivat nuoria ja ensimmäistä kertaa alkoivat kuunnella musiikkia?» Marko kysyi Joannalta.

»Niin kuin jonkinlainen leimaantuminen, niin kuin ankanpojilla. Voi olla hyvin niin. Siltä se vaikuttaa. Tavallaan sääli.»

»Ei se sääli ole. Joka sukupolvella paras musiikki tehtiin silloin kun itse oli nuori. Eikö se ole hyvä? Kaikki elivät parhaana aikana.»

Aurinko sai tyhjän asfalttitiien näyttämään märältä, mustalta jäältä, vaikka oli kesäpäivä ja asfaltti oli kuivaa. Marko muisteli, että sehän oli kai sama ilmiö kuin kangastus. Kangastuskin on siis nähty. Joanna näytti nukahtaneen takaistuimelle. *Hyvät unenlahjat, vai oliko kenttävuode liian kova viime yönä*, Marko mietti. *Toivon mukaan ei aio nukkua koko loppumatkaa*. Viro jäi taakse ja he saapuivat Latviaan. Etelään johtavia tietä oli kaksi, Marko ajoi tielle, joka kulki merenrantaa pitkin.

»Tämä on kauniimpi tie. Voidaan vaikka pysähtyä yhdessä noista rantapaikoista. Niissä on hienot uimarannat ja voidaan syödä jotain. Ostetaan vaikka kuumat makkarat ja kahvit.»

»Onko meillä käypää rahaa?» Lars kysyi.

»Eivätkö nämä ole nykyään eurossa», Joanna sanoi.

Negative, Marko totesi, mutta jatkoi, että oli onneksi löytänyt viime matkalta jääneet latit. He ostivat ruokaa matkan varrella olevasta kaupasta, söivät eväitään eräässä merenrannan pysäköintipaikassa ja lateja riitti vielä tankkaamiseenkin. Aurinko paistoi lämpimästi. Muutamia lapsia oli uimassa matalassa ja hyvin lämpimässä vedessä.

»Tämän matkanhan voi ottaa aivan loman kannalta. Aurinko, meri, raikas tuuli, tuulessa heiluvat kaislat», Marko luetteli.

»Niin, paitsi että tuossa mersussa istuskelee kaksi miestä, jotka ovat seuranneet meitä koko ajan», Lars sanoi.

»Miten niin seuranneet?» Marko kysyi.

»Jatketaan eteenpäin, katsotaan pysyvätkö mukana. Minusta he ovat samoja henkilöitä, jotka ovat aiemminkin seuranneet minua. Tällä matkalla heillä ei ole kontakteja matkan varrella eivätkä he ehdi vaihtaa autoa. He eivät myöskään ole voineet kiinnittää mitään lähetintä autoosi, joten heidän on pakko seurata meitä näkömatkan päästä. Jos nuo miehet seuraavat minua, niin me huomaamme sen kyllä.»

Marko katsoi pitkään mersua ja siellä olevia miehiä. Mitä varten he olivat pysähtyneet, eivät he ainakaan tuleet autosta? Marko päätti tarkkailla autoa.

Merenrantatiellä näkyi jo kyltit Riikaan.

»Ajettiin vikaan jossain», Marko murahti. »Meidän piti ohittaa Riika ohitustietä pitkin, nyt mennään kaupungin läpi.»

»Sehän on parempi, nähdään jotain», Joanna sanoi.

»Muuten hyvä, mutta siellä on yksi silta, jossa edellisellä kerralla eksyin.»

Sama kävi nytkin. Marko ylitti sillan jo kolmatta kertaa. Sillan toisessa puolessa oli viitta Kaunas, mutta sitten ei ollutkaan toista viittaa. Sillan toisella puolella oli viitta Kaunakseen toiseen suuntaan.

»Ei tämä mikään mysteeri voi olla. Jos molemmilta puolilta kehoitetaan menemään sillalle, niin sillalta täytyy kääntyä tie jonnekin», Lars sanoi.

Silloin Marko muisti. Niinhän se olikin. Pieni kyltti poliisiasemalle. Siitä se meni. Muutaman tunnin kuluttua he ohittivat Bauskan ja jatkoivat Liettuaan Kaunaksen suuntaan.

»Näillä tienoilla, edellisellä kerralla kun ajoin tätä tietä, lensi kattohaikara niin matalalla suoraan autoa kohti että hyvä ettei törmännyt tuulilasiin», Marko sanoi.

»Entä sitten», Lars kysyi.

»Niin sitä vaan, että onnettomuuksia tapahtuu», Marko vastasi. »Sattuma tarttuu asioihin. Kun sinä ajattelet, että historian tapahtumia järjestelee jokin salaperäinen taho, niin minä näen niissä sattumaa. Sodat ja muut katastrofit, ne ovat monien sattumien summa. Ei niissä ole sen suurempaa suunnitelmaa.»

Lars sielitti, että se oli vain Markon oma kokemus. Marko kulki elämäänsä eteenpäin samoin kuin ajoi autoaan. Ajaa omaa tietään ja yrittää olla vahingoittamatta muita. Joskus tapahtuu jotain yllättävää, läheltä piti tapauksia enemmän ja jotkut niistä toteutuvat kokonaisuudessaan. Mitään niistä ei ole suunniteltu, koska Markon tiellä ajajat eivät pyri vaikuttamaan toisiinsa. Kukin haluaa päästä vain omaan päämääräänsä haittaamatta muita, mutta elämä ei ole kaikille ihmisille tällaista. Osa polveutuu tasangon valloittajista, jotka näkevät elämän taisteluna, jossa tarkoitus on saada itselleen niin paljon kuin voi. He haluavat rahaa, valtaa ja arvostusta. Tässä taistelussa tapahtumia järjestetään, ne eivät ole kaikki, tai edes pääosin, sattumia.

Marko mietti Larsin sanoja ja vastasi sitten tyhjentävällä filosofisella kysymyksellä:

»Mutta miksi?»

»*Miksi* ei ole oikea kysymys», Lars vastasi. »Jos et olisi itse pohjimmiltasi mukavuudenhaluinen renttu, niin ymmärtäisit, että elämän tarkoitus on saavuttaa jotakin. Sen jolla on mahdollisuus saavuttaa enemmän, tulee yrittää saavuttaa enemmän, ja sen jolla on mahdollisuus valloittaa maailma, tulee yrittää valloittaa se.»

»Ei, jos se vahingoittaa muita», Marko totesi.

»Kaikki eivät noin ajattele, mutta lisäksi on koston käsite. Jos katsoo itse joskus kärsineensä - ja ainahan niin voi ajatella, niin kostaja ajattelee, että on oikeutettua tuottaa muille vastaavaa kärsimystä. On jo suorittanut oman osuutensa, maksanut sovituksen ennakolta.»

»Rentut on parempia ihmisiä», Joanna huusi puolinukuksissa takapenkiltä.

»Tavallaan, mutta silloin ei olisi kehitystä», Lars sanoi.

»Kaikkihan pohjimmiltaan johtuu siitä, että on kehitystä. Muuten maailma olisi stabiili, muuttuisi vain jos luonto muuttuisi, vaikka ilmasto muuttuisi. Kehitys joka muuttaa maailmaa, on melkein kokonaan tieteen ja tekniikan kehitystä. Tekniikka kehittyy, ja ihmiset yrittävät onnistua uudessa ympäristössä parhaalla mahdollisella tavalla. Suurin osa kärsimyksestä ja pahasta johtuu

siitä että maailma kehittyy. Hyvän ja pahan tiedon puu, tiedätkö. Se on tieteen ja tekniikan kehitys.»

»Teknokraatin näkökulma. Pahan selityksiä on pilvin pimein, eikä niissä yleensä tarvita tekniikkaa», Marko totesi.

Matka Liettuan ja Puolan rajalta Varsovaan sujui musiikkia kuunnellen. Kumpikaan hereillä olevista ei halunnut jutella. Joanna nukkui yhä, tai teeskenteli nukkuvaa. Marko ei erityisemmin kaivannut filosofisia pohdintoja, ja takana seuraava mersu ei ollut kadonnut minnekään. Tie vie suoraan Varsovan keskustaan.

»Minä niin pidän ajamisesta suurten kaupunkien läpi ulkomailla. Seikkailun makua, ei tiedä minne mistäkin risteyksestä joutuu», Marko totesi. »Minulla on yksi ajatus tuon mersun suhteen. Ehkä se vain on samanlaisella matkalla Tallinnasta Keski-Eurooppaan kuin mekin. Mutta jos käännytään nyt johonkin sellaiseen kaupunkiin, minne turistit eivät juuri mene, ja auto seuraa meitä sinnekin, niin sitten tiedämme varmuudella.»

»Kuulostaa järkevältä, vaikka minua se seuraa. Mitä kaupunkia olet ajatellut?» Lars kysyi.

Marko osoitti sormellaan kylttiä Łódziin.

»Minne Puolassa haluat muuten päästä?»

»Łódź käy hyvin. Menen lopun matkaa junalla. Nostan sinulle loput rahat luottokortilla.»

Marko huomasi, ettei Lars aikonut kertoa suunnitelmistaan enempää. No, sillä ei ole väliä.

16.

Matka Varsovasta Łódziin kesti toista tuntia ja oli varhainen aamu kun he saapuivat perille. Suurkaupunki, se on hyvä. Marko ei halunnut mennä mihinkään pikkukaupunkiin, koska ajatteli eksyttää takaa-ajajat mikäli nämä seuraisivat heitä kaupunkiin. Kello ei vielä ollut viittäkään aamulla. Marko ajoi läpi keskustan etsien sopivaa pysäköintipaikkaa, jossa he voisivat vetää rauhassa nokoset. Heillä ei ollut Puolan złotyja, eikä rahaa voisi vaihtaa missään tähän aikaan - kunnes Lars äkkäsi, että saahan täälläkin

rahaa automaateista, mutta sen idean hän sai vasta aamulla. Marko etsiskeli ilmaista pysäköintipaikkaa ja lopulta pysäytti suuren ostoskeskuksen parkkipaikalle. Molemmat miehet ottivat nokoset, matkalla nukkunut Joanna oli ollut valveilla myöhään, ja kuunnellut musiikkia korvakuulokkeilla kädet polvien ympärillä penkin nurkassa. Yhdeksältä aamulla Marko jalotteli ostoskeskuksen ympäristössä ja katseli paikkoja. Hän kävi herättämässä parempiunisen Larsin. Joannakin oli hereillä.

»Tiedätkö missä olemme? Tämä on Manufactura. On ollut vanha tekstiilitehdas. Hienoimmat vanhat talot tuolla keskustassa kuuluivat tehtaan omistajalle», Marko sanoi. »Ennen sotaa melkein kaiken teollisuuden omistivat täällä joko juutalaiset tai saksalaiset. Tehtaan omistaja kai kuoli keskitysleirillä.»

»Niin, ne keskitysleirit», Lars sanoi. »Täälläkin oli suuri ghetto. Miljoonia juutalaisia kuoli niinä vuosina. Saksalaisethan kokeilivat keskitysleirejä jo Afrikassa 1880-luvulla. Niissä oli tarkoitus tappaa ihmisiä nälällä ja liian kovalla työllä, sama mitä tehtiin Majdanekissa. Leireillä muutenkin ihmisiä kuolee massoittain kulkutauteihin ja nälkään koska ruoan jakelu ei toimi ja taudit leviävät, mutta saksalaisten keskitysleireillä näännyttäminen nälkään oli aluksi koko leirin tarkoitus.»

»Eivätkö jotkut teistä salaliittoteoreetikoista väitä kaikenlaista järjetöntä natsien keskitysleireistä, ettei kaasutuksia ollut ja sen sellaista», Marko sanoi.

»Niin, ne Holokaustin kieltäjät. Eri porukka kuin 9/11 tutkijat. Eikö se ole aika samantekevää millä tavalla heidät tarkalleen tapettiin ja kuoliko neljä tai kuusi miljoonaa, kun se kuitenkin oli tahallista ja luku on kaikissa laskelmissa useita miljoonia? Tarkkaa lukua ei tiedä kukaan.» Lars vastasi.

»Minusta se kuulostaa aika lailla samalta, mutta ehkä siinä joidenkin mielestä on suuri ero», Marko sanoi.

He kävelivät sisään ostoskeskukseen. Joanna lähti etsimään vessaa, miehet vaihtoivat rahaa ja kävivät etsimään aamiaispalaa. Marko oli jo selvittänyt, että rakennuksen läpi pääsi avaralle sisäpihalle.

Marko käveli lähimmän ravintolan etupihalle ja istuutui aurinkovarjon varjostamaan korituoliin.

»Minä ajattelin ottaa pitkän oluen, siis jos tarjoilevat näin aamutuimaan», Marko katsoi kelloaan, oli jo hieman yhdeksän jälkeen, »että sinä olet sitten ajovuorossa.»

Lars nyökkäsi hyväksyvästi, hän joikin mieluummin teetä aamuisin, ja jatkoi keskeytynyttä keskustelua:

»Salaliittoteorioita on joka lähtöön, eikä niitä selvitteleviä ihmisiä voi kaikkia luokitella niin kutsutuiksi salaliittoteoreetikoiksi. On olemassa sellaisia tapahtumia, joita meille on kerrottu jo lapsesta alkaen ja johon me ja näemmä kaikki muutkin uskovat, mutta jotka eivät tapahtuneet lainkaan niin kuin kerrotaan. Niin kuin Toinen Maailmansota.»

Joanna liittyi seuraan ja tilasi kahvia ja sämpylän.

»Onko noissa Toisen Maailmansodan tapahtumissakin sellaisia? Sitä aikaahan on tutkinut vaikka kuinka monta historioitsijaa. Melkein joka yliopistossa on oppituoli, jonka alueeseen tuo kuuluu», Marko vastasi.

Lars sanoi, että sehän siinä niin outoa olikin. Kun hän ensimmäisen kerran oli havainnut tällaista, se oli tuntunut niin omituiselta. Miksi tätä ei muka olisi havaittu, miksi historioitsijat eivät tätä olisi löytäneet? Ja ne eivät olleet Larsin omia havaintoja, vaan sellaisia, joka nyt hyväksytään oikeaksi niin sanotussa tunnustetussa historiankirjoituksessakin. Moni oli ne havainnut, kaikki jotka sitä tutkivat, mutta kukaan ei halunnut tutkia sitä vaan aihetta kartettiin. Historioitsijat ovat pimittäneet tietoa.

Marko oli vaiti ja puntaroi Larsin sanoja. Larsia siis seurattiin. Hän kuulosti toisinajattelijalta. Voisi hyvin olla sotkeutunut johonkin aktivismiin tai ainakin vallassaolijoiden arvosteluun. Ei mitenkään mahdotonta, että Lars olisi jollain seurattavien listalla. Kyllähän kaikenlaisia listoja on. Ei se ole kuvitelmaa.

»Oletko mukana missään aktiivitoiminnassa?» Marko kysäisi kuin ohimennen.

»Tarkoitat jotain poliittista aktivismia? En missään, en ole kiinnostunut politiikasta, entä sinä», Lars vastasi.

»Se on puhdasta kusetusta», Marko sanoi. »Ei viitsi kuunnella TV:stäkään kun poliitikot yrittävät vetää linssiin.»

»Mutta sinun tapauksessasi eivät onnistuisi», Lars sanoi.

»Miten niin eivät onnistuisi?» Marko tivasi. »Hehän valtaa pitävät, tai lainanantajat, suurteollisuus ja media. Samahan se on huomaako, että se on kusetusta vai ei, toimii se kuitenkin. Niinhän mainoksetkin toimivat. Kukaan ei kuulemma usko mainoksiin, mutta rahaa niihin laitetaan - hyvin ne toimivat.»

Markoa alkoi arveluttaa koko salaliittotouhu. Ei hän mikään salaliittolaisten hengenheimolainen ollut, vaikka nyt kuskasikin Larsia ja Joannaa ympäri Eurooppaa. Hän tilasi tuiki tarpeellisen oluen jälkeen vielä ison kupin kahvia. *Nyt alkaa näyttää valoisammalta*, Marko mielti. *Kierrellään hetki täällä kun kerran tänne pysähdyimme, tankataan auto, meillähän on rahaa, ja lähdetään eteenpäin. Mersu jäi jonnekin, eli meitä ei seuraa kukaan.*

Mutta ei vielä. Oluella oli se tavallinen sivuvaikutus Markoon:

»Mun täytyy käväistä kusella, sitten lähdetään.»

Häneltä meni odotettua kauemmin löytää etsimänsä laitos ja hän palasi toimiltaan vasta vartin päästä. Marko näki jo kaukaa, että Joanna ja Lars eivät olleet yksin: kaksi miestä oli istunut Larsin ja Joannan pöytään. Mersumiehet. Markon ensivaikutelma oli, että miehissä oli jotain hyökkävää. Perintätoimiston gangsterit, rahaavustuksia kerjäävät paikalliset, siviiliasuiset poliisit, mutta ei. Nämä näyttivät tuntevan Larsin. Vanhoja kavereita, Larsilta jäänyt vaikka jokin velka maksamatta takaisin. Marko arvioi juipit itsensä kokoisiksi, ehkä hieman nuoremmiksi, ja arvioi hänen ja Larsin mahdollisuuksia, mikäli tapaaminen kääntyisi käsikähmäksi. Myöhemmin, kun miehet nousivat, osoittautui, että toinen oli Markoa selvästi pidempi ja rotevampi. Sillä ei ollut mitään merkitystä - Marko oli hyvässä kunnossa. Enemmän olisi painanut se, että miehet olivat aseistettuja. Tätä Marko tosin ei tiennyt istuutuessaan seuraan viidenneksi.

Miesten englannin läpi kuului vahva kotimaisuusaste. Marko vaihtoi jo kieliperhettä, mutta Lars vaati, että puhuttaisiin että kaikki ymmärtävät. Keskustelu oli edennyt jo sen verran pitkälle

Markon poissaollessa, että hän ei pysynyt mukana. Juipit yrittivät huokutella Joannaa puolelleen, sen Marko sai selville, eikä Joanna ollut kiinnostunut. Juipit tiesivät keitä Lars ja Joanna olivat, mutta nämä eivät näyttäneet tuntevan juippeja. Siis nämä kaverit oli lähetetty puhuttamaan Larsia ja Joannaa, niin sen täytyi olla. Molemmat puolet väittivät toisen puolen olevan täysin väärässä, missä asiassa - se ei Markolle selvinnyt. Joanna kannatti Larsin käsitystä kaikkein kimittävimmällä äänellä. Ehkä se kuului asiaan. Tarjoilija katseli heitä hetken aikaa, mutta päätti olla puuttumatta tilanteeseen. Marko pyysi miehiä lähtemään. Hän halusi juoda oluensa rauhassa. Miehet sanoivat, että se ei nyt kävisi päinsä ja toinen heistä vilautti asettaan. Joanna todisti, että Marko on ulkopuolinen eikä kuulu tähän mitenkään. Lars viittasi miestä peittämään aseensa ja vilkaisi hermostuneesti tarjoilijaan päin. Tämä katsoi silloin toiseen suuntaan.

»Ette te meille mitään kuitenkaan voi tehdä», Lars sanoi.

Se näytti pitävän paikkansa ainakin toistaiseksi. Miehet eivät vastaneet mitään.

»Ette ennen kuin minä saan sen», Lars jatkoi. »Vain minä tiedän missä se on.»

»Sinä et tiedä mitään», toinen miehistä vastasi, Joannaan kääntyen hän sanoi: »Joanna, tule sä meidän kanssa.»

Joanna kieltäytyi. Marko oli jo päätellyt, että jotain oli jossain. Päätelmä tuntui ilmeiseltä, mutta siitä ei ollut apua.

»Jos jotain on jossain», Marko yritti kotimaisella, »ja te haluatte sen, niin teidän olisi parasta vain päästää meidät lähtemään.»

Ei ehkä kaikkein loogisin päätelmä, Marko myönsi, mutta jos sen sanoo oikein vakuuttavasti... Se ei toiminut.

»Sinä pidä turpas kiinni», mies vastasi suomeksi, »kun et tiedä mistään mitään.»

Se nyt ei ole aivan totta, Marko mietti, *tiedän jostain jotain sentään - entä ne opinnot ja lukemattomat webbisurfailut*. Jos aina oltaisiin hiljaa kun ei tiedä mitään, Marko päätteli, niin puhe vähenisi kummasti.

»Ette te tässä pöydässä ammuskelemaan käy», Marko jatkoi.
»Alkakaas vetää nyt tai soitan poliisin.»

Marko otti puhelimen taskustaan ja alkoi naputella vaikka ei tiennytkään poliisin numeroa. Hätänumero, oliko se sama kaikkialla? Hän nosti puhelimen korvalleen. Miehet katsoivat hetken, kunnes toinen heistä nykäisi suurempaa hihasta ja totesi, että lähdetään.

»Sä kuulet meistä vielä», suurempi totesi suomeksi Markolle noustessaan pöydästä.

»Toivottavasti kaikkea hyvää», tämä vastasi.

Miehet nyökkäsivät Joannalle ja Larsille ja yrittivät vielä saada Joannaa mukaansa. Sitten he kävelivät pois kahvilasta.

»Sait sitten heidät lähtemään», Lars sanoi. »Mitä oikein sanoit?»

Marko selitti.

»Emme mekään ehkä poliisia tänne olisi kaivanneet», Lars hymyili, mutta jatkoi: »Hyvä kun menivät.»

Marko kysyi mitä he oikein halusivat.

»Samaa kuin kaikki», Lars vastasi. »Rakkautta, rikkautta, ikuista nuoruutta, onnellisuutta.»

Joanna kielsi Larsia kiusaamasta Markoa. Hän selitti, että miehet halusivat jotain mitä Larsilla ei vielä ole. Sen takia he seurasivat heitä. Luulevat, että Lars johdattaisi heidät sen luo ja sitten he yrittäisivät ottaa sen.

Suuren salaisuuden, Marko päätteli. Aina kun joku metsästää suurta salaisuutta, on jokin toinen porukka, joka myös jahtaa salaisuutta. Se on salaisuuksien laki. Ainakin elokuvissa ja kirjoissa.

»Ja se jokin on tietenkin suuri salaisuus, joka mullistaa käsityksemme jostain meille tärkeästä ja on taho, joka tekee mitä vain, että tämä salaisuus ei tulisi julki», Marko totesi asian kuin itsestään selvyytenä.

Lars naurahti ja myönsi, että niinhän se tietenkin on. Kuinkas muuten. Joanna hätisteli Larsia taaemmaksi ja selitti Markolle, että Larsin isä Sven Johansson oli jättänyt suuren perinnön ja kiista oli siitä. Ei perintötoimiston miehiä, Marko päätteli, vaan perintötoimiston. Melkein oikein hän oli aluksi päätellyt. Larsin isä oli siis kuollut. Mitä Sven Johansson olisi voinut jättää jälkeensä?

Pankkitilin, jota ei ollut ilmoitettu perunkirjoituksessa? Jonkin arvoesineen?

»Suuri salaisuus se on», Lars sanoi. »Älä usko aina Joannaa. Joanna on hurmaava, muttei aina luotettava.»

Joanna näytti Larsille kieltään. Se oli Markosta aika lapsellista. Naisilla on näitä lapsellisia piirteitä. Kerran hän näki kuinka aikuinen nainen polki jalkaansa lattiaan sanojensa vakuudeksi, ja toinen viskoi lautasia suutuspäissään. Tunneihmisiä. Ei naisista koskaan kasva aivan aikuisia. Sitä paitsi, naiset pitävät riitelemisestä.

»Miksi he halusivat Joannan mukaansa?»

»Kaikki haluavat Joannan mukaansa. Sinä haluat, niin myös minä, niin hekin.»

Se tuntui aivan loogiselta kun Lars sen sanoi. Marko ei miettinyt asiaa enempää.

»Tunsitko sinä heidät, tai tunsiko Joanna?»

»En näitä kahta. Tunsitko Joanna näitä kahta?» Joanna pyöritti päätään. »Käskyläisiä, ei heistä kannata välittää.»

Marko mainitsi, että he olivat aseistettuja.

»Niin kyllä joo, mutta eiväthän he voi aseita käyttää. Eivät he voi tehdä mitään muuta kuin seurata meitä», Lars totesi mietteliäänä ja ehkä hieman epävarmana.

Marko sanoi, että he varmaan odottelevat jossain kahvilan ulkopuolella. Lars totesi, että niin varmaan odottelevatkin, mutta he vain kävelevät tästä autolle. Hän ei usko, että miehet yrittäisivät pysäyttää heitä. Ennen kuin Marko tuli, he olivat jo kertoneet, että heillä ei ole sitä mitä miehet etsivät. Eivät miehet heitä voi tappaakaan tai vahingoittaa millään tavalla. Aseet heillä ovat vain pelottelemista varten. Marko mietti onko perintötoimiston virkailijoilla - se kai olisi kunnallinen ulosottovirasto - tapana kulkea aseistettuna, ja päätteli että tuskin. Miesten täytyi olla yksityiseltä puolelta. Sven Johanssonin perinnöstä on nyt tullut riittä aivan virallisten elinten ulkopuolella. Mitähän sieltä löytyy? Maahan haudattu kokaiinilasti? Vuoristossa maahansyöksynyt lentokone, jossa oli rahaa täynnä oleva salkku? Tai timantteja. Pikemminkin jotain tällaista, jotta jokin taho aseet mukana yrittäisi

periä saataviaan. Se tarkoitti, että Marko oli sotkeutunut hämäämisten puuhiin, mutta Joannan vaikutti niin viattomalta, eikä Larskaan toistaiseksi ollut mitään erityisen arveluttavaa tehnyt. Hän tarkkailisi tilannetta. Suuri salaisuus. Entä jos Lars puhuukin totta. Marko oli aina halunnut löytää suuren salaisuuden, tehdä suuren löydön, todistaa suuren teoreeman, jotain merkittävää, jotta elämä ei menisi ohi ilman, että mitään olisi tehnyt. Tämä voisi olla se. Hänen täytyisi katsoa tämä kortti.

Suuri salaisuus.

Aina siitä asti kun Marko oli tutustunut salaliittoteorioihin, hän oli tiennyt, että jossain siellä on suuri salaisuus. Todellinen salaisuus. Elokuville ja salaliittoromaaneissa on vääristeltyjä salaliittoteorioita eikä todellista suurta salaisuutta. Kun ne katsoo tai lukee läpi, ensiksi tuntuu siltä, että siinä tuli jotain tietoa. Sitten osoittautuu, että se tieto ei ollutkaan oikein. Ei ole suurta salaliittoa, ei ole suurta salaisuutta.

Mutta kuitenkin.

Marko oli käyttänyt paljon aikaa asian selvittämiseen. Hän ei periaatteessa uskonut salaliittoteorioihin, silti osa niistä oli oikein. Ja suuri salaisuus. Sellainen todella oli, siitä hän oli vakuuttunut. Mutta mikä se oli? Miksi kukaan, joka ei ole vinksautanut, tutkisi salaliittoteorioita? Koska tosiasia on, että nykyaika, josta väitetään, että totuutta ei vääristellä, ei paljonkaan eroa mistään muusta ajasta, ja silloin ennen totuutta varmuudella vääristeltiin. Ei historiaa vielääkään ole oikein kerrottu. Ei tiede vielääkään kerro totuutta. Vielä 1600-luvulla tiedemiehillä, kuten Elisabeth Ensimmäisen hoviastronomilla John Deellä, oli kristallipalloja, tiede oli alkemiaa ja metafysiikkaa. Vielä 1900-luvulla nähtiin historian prosessi jonain luonnonvoimana. Ei tiede ole vielä oikeaa tiedettä, se on okkultisen filosofian läpitunkema rakennelma, siis näin on todellisuudessa, ei kuvitelmissa. Se alkaa paljastua heti kun asiaa alkaa itse selvittää eikä käperry omaan kapeaan ja selkeään erikoisalaansa. Marko oli huomannut, että kaikki ei ollut niin kuin piti. Lars ja Joanna. He edustavat ehkä jotain toista ajattelutapaa, jota Marko ei periaatteessa hyväksynyt. Lars oli salaliittoteoreetikko, Marko ei ollut. Silti, tämä olisi mahdollisuus.

Mahdollisuus tarkistaa yksi mahdollinen suuri salaisuus. Se ei varmaan olisi suurin salaisuus, mutta johtaisi jonnekin. Marko katsoisi nyt tämän kortin mihin se sitten johtaisikin.

»Olivatko nuo ne mersumiehet?» Marko ähkäisi vilkaistuaan peruutuspeiliin. »Miten kauan olet tiennyt heidän olevan perässämme?»

»Sama porukka. Koko ajan ajavat perässä. Minulla on hieman enemmän kokemusta varjostajista kuin sinulla. He seuraavat meitä aina siihen asti kun jään kyydistä, sitten yrittävät seurata minua, mutta eivät onnistu.»

»Mitä he oikein haluavat?»

»Älä välitä heistä», Lars sanoi. »Lähdetään eteenpäin.»

17.

»Emmekö pysty karistamaan heitä?» Marko kysyi.

»Sinun rauhallisella ajotyylilläsi emme koskaan. Minun ajotyylilläni voimme karistaa heidät vaikka nyt heti. Heti kun löytyy jokin hidas kuorma-auto, sopivat liikennevalot, tai vaikka puomillinen junaradan ylityspaikka. Karistetaanko heidät? Pieni riski siinä on, että liikennepoliisi kiinnostuu.» Lars kysyi.

»Ilman muuta, heti kun pystyt», Marko totesi.

Lars pyysi Markoa pysäköimään auton tien viereen ja alkoi tutkia karttaa ja juna-aikatauluja. Varjostajat pysähtyivät jonkin matkan päähän. He eivät edes yrittäneet pysytellä salassa. Lars katseli kelloaan ja suunnitteli jotain.

Lars siirtyi ajajaksi. Ensin hän teki joukon omituisia kaasutuksia ja ohituksia, yritti tiputtaa varjostajat liikennevaloissa tai ohittamalla rekan juuri ennen kuin toinen tuli vastakkaiselta suunnalta. Varjostajat pysyivät perässä vaivatta. Lars ei vaikuttanut yllättyneeltä. Hän vilkuili kelloaan tiuhaan. Marko näki puomillisen rautatieristeyksen ja arvasi mitä Lars aikoi. Lars hidasti vauhtiaan mateluksi ja kehotti Joannaa ja Markoa avaamaan turvavyöt ja pitämään käden ovenkahvalla, varmuuden vuoksi. Puomi alkoi laskeutua. Siinä vaiheessa Lars ampaisi auton täyteen

vauhtiin ja alitti puomin juuri viimeisellä sekunnilla. Juna näkyi jo. Markon mieleen tulivat hänen näkemänsä kuvat, jossa juna oli murskannut henkilöauton peltiromuksi. Lars sai auton ajoissa toiselle puolelle. Hän pysäytti auton hetkeksi ja arvioi junan pituutta.

»Tuossa heillä menee nyt hetki. Emmeköhän siinä ajassa ehdi riittävän moneen risteykseen.»

Kuten hän oli luvannutkin, seuraajat karistettiin. Lars halusi heidän seuraavaksi etsivän luottokorttiautomaatin, jotta hän voisi maksaa loput sovitusta summasta ja saada itselleen matkarahaa. Sen jälkeen hän halusi rautatieasemalle, josta jatkaisi matkaansa yksin.

Marko ajatteli vielä kysäistä salaliittoteorioista:

»Kaikenlaisia salaliittoteorioita voi tietenkin aina laatia, mutta se Kennedyn murha kai oli salaliitto?»

»JFK:n murhassa on monta salaliittoteoriaa tukevaa seikkaa. Esimerkiksi silminnäkijäkertomuksia siitä että kaksi viimeistä laukausta tulivat niin lähekkäin ei mitenkään saa sopimaan siihen, että kyseisellä kiväärillä seuraavan tarkan laukauksen saa lähtemään vasta parin sekunnin päästä. Virallinen selitys ainakin ontuu.»

»Niin minäkin päätelin. Entä kuulennot» Marko kysyi, »siis etteivät amerikkalaiset koskaan laskeutuneet kuuhan?»

Lars kertoi, että olihan niissä kuukuvissa on aika outoja varjoja ja ainakin yksi kuva on niin taidokkaasti otettu - se missä toinen astronautti näkyy toisen kasvovisiirissä - että epäilee onkohan se tehty studiossa. Kuulemma NASA on myös hukannut alkuperäisen kuusta tulleen nauhan? Kuinka sellaisen nauhan voi joku vahingossa nauhoittaa päälle? Miljardiluokan projektin päätodistusaineistoa. Ehkä joitakin kuvia on retusoitu, ehkä jotkut on kuvattu uudestaan studiossa, kun kuvan laatu on ollut huono. Lars sittenkin uskoi, että he kävivät siellä. Eivät kaikki salaliittoteoriat voi olla oikeita. Ehkä kuvissa oli jotain ongelmia ja niitä piti parannella. Se ei ole kovin vahva salaliittoteoria. 9/11 on paljon vahvempi salaliittoteoria. WTC7:n romahdusnopeus, liian korkeat lämpötilat, ja kaikki muu.

Nämä salaliittoteoreetikot ovat niin ovelia, Marko mietti, myöntävät sen mikä täytyy myöntää, koska sen voi osoittaa, ja perustelevat hyvin omia väitteitään. Mutta ei se ole niin. Joku antaa joitakin perusteluja, ne vaikuttavat aluksi vakuuttavilta. Sitten joku toinen kumoaa ne perustelut, ja taas vaikuttaa aivan vakuuttavalta. Ota siitä sitten selvää. Marko uskoi vain omiin päätelmiinsä.

Hän huomasi automaatin erään pankin sivuseinällä ja pysäytti auton. Lars meni ottamaan rahaa luottokortillaan.

»Luottokorttitoista jää aina jälki. Jos joku seuraa Larsia, niin he löytävät tänne», Marko sanoi Joannalle.

»Ei Lars tänne jää, hän jatkaa junalla», Joanna sanoi. »Maksaa sen rahalla. Lars osaa, ei hän jää kiinni.»

Osaavakin voi mennä vipuun, Marko ajatteli. Pitäisi vielä löytää rautatieasema. Algoritmi yksi: seuraa kiskoja, mutta kun ei näy kiskoja.

Lars viipyi kauemmin kuin he olivat odottaneet, mutta tuli takaisin kartta mukanaan. Hän oli käynyt hakemassa ilmaisen turistikartan jostain pienestä hotellista. Siitä näkyi kaupungin keskusta, toisin kuin Markon hansikaslokerossa säilyttämästä jo vanhentuneesta Euroopan maantiekartasta. Marko sai siirtyä kuljettajaksi ja Lars suunnisti heidät asemalle, otti kassinsa tavarasäilöstä ja katosi rakennukseen.

»Se siitä. Lars onneksi jätti kartan» Marko sanoi. »Mihin suuntaan ajamalla täältä pääsee Ruotsiin?»

Joanna siirtyi etupenkille kartanlukijaksi. Marko tunsi itsensä väsyneeksi jo heti alussa, ja päätti että kahden tunnin päästä he pitäisivät ruokatauon. Onneksi tie oli kuiva. Asfaltin reiätkin on melkein korjattu viime näkemältä, hän totesi, ja liikennekin on rauhallisempaa kuin ennen, tuskin kukaan enää kaahasi ohituksia niin kuin silloin alussa kun olivat juuri hankkineet länsiauton.

Lämmityslaite puhalsi unettavaa ilmaa. CD-soittimesta tuli liian rauhallista musiikkia. Kumpikaan ei yrittänyt jutella. Marko totesi, että heidän täytyy pysähtyä kahville ennen kuin hän torakahtaa. Hän ajoi silti vielä tunnin ennen kuin pysäytti auton jonkinlaisen ruokapaikan eteen. Hän osti molemmille isot kupit kahvia,

lihavartaat ja hieman kuivahkot sämpylät Larsin antamalla zlotyillä.

»Olenko ymmärtänyt oikein, että sinun ja Larsin välillä on jotakin?»

Joanna kielsi. Heillä oli ollut jotakin monta vuotta sitten, mutta se loppui. Marko kysyi mitä siinä kävi teeskennellen välinpitämättömyyttä.

»Se vain loppui, ei sen kummempaa. Nyt minulla ei ole ketään vakavampaa.»

»Ei minullakaan», Marko sanoi hieman liian nopeasti. »Miksi hengaillet tämän Larsin kanssa noissa salaliittohommissa», hän kysyi.

»En minä mitenkään hengaile, eivätkä ne ole mitään salaliittohommia. Lars on idealisti, vastustaa maailmassa olevaa pahaa. Niin kai minäkin.»

»No, minä en ole. Olen realisti. Älykäs realisti on aina myös pessimisti. Löydetäänkö me mitään muuta puheenaihetta kuin salaliitot? Pitkä matka ja Larsin kanssa tuli jo riittävästi siitä aiheesta.»

»Voidaan puhua vaikka rakkaudesta ja romantiikasta. Sano vaikka jotain romanttista.»

Marko sanoi, että se ei taitaisi häneltä onnistua, mutta teoreettisella tasolla voitaisiin kyllä asiaa tarkastella. Markohan oli teoretikko.

Joanna katsoi osanottavasti: »Niin, sinähän olit kaikkea mahdollista opiskellut ja joka alan teoretikko. Aika kaukana romantiikasta. Mitä tapahtui, silloin olit tutkija jossain projektissa?»

»Ja sen jälkeen peruspäivärahalla ja nyt yrittäjä, niin», Marko sanoi. »Lyhyt projektihan se oli, enkä minä mikään varsinainen tutkija ollut, harjoittelija vain. Rahat loppui projektista, työ loppui siihen. Ja varsinkin, jos joku väittelee, niin sillä on maantie edessä.»

Joanna sanoi oikein empaattisella äänellä, että eihän se noin pitäisi olla: väittelyn jälkeenhän vasta pitäisi kunnolla päästä tekemään tutkimusta. Hän varmaan luuli, että Markolle väitöskirja

ja ura tutkijana oli kaikki kaikessa. Jos niin oli joskus ollut, niin ei ainakaan enää. Sitä maailmaa Marko oli jo nähnyt tarpeeksi.

»Niin on nykyään systeemit. Raha puhuu. Mutta puhutaan nyt vaan romantiikasta. Kokeelliselta pohjalta: miten sinun ja Larsin juttu loppui?»

»Lars muuttui kyyniseksi.»

»Ei kai se lopeta rakkautta. Jotain kävi teidän suhteellenne», Marko sanoi.

»Kävi joo. Lars alkoi katsella muita naisia, joi enemmän kuin minä hyväksyin. Ei huomioinnut minua enää samalla tavalla kuin alussa.»

»Ja sinä lopetit.» Marko pikemminkin totesi kuin kysyi.

»Minä sen lopetin, ja roikuin kiinni siinä vielä kolme vuotta.»

»Eikö vuosi yleensä riitä unohtamiseen? Taisi olla tärkeä juttu.»

»Se oli romanttinen rakkaus», Joanna sanoi. »Minä olin silloin romanttinen tyttö. Niin minä vieläkin olen.»

»Ja romantiikka on mitä?» Marko kysyi.

»Oletko lukenut Vihervaaran Annan, näitä Montgomeryn kirjoja. Tai et tietenkään, nehan ovat tyttöjen kirjoja. Anna on romanttinen.»

Marko vastasi, että sattumalta hän oli lukenut yhden sellaisen kirjan, sen ensimmäisen. Siitä oli kerran tullut puhetta joidenkin naisten kanssa. Markon mukaan se oli hyvin vaarallinen ja valheellinen kirja.

»Miten niin? Se on hieno kirja. Anna on niin viaton ja aito.»

Marko selitti, että Anna oli kasvanut yhteentoista ikävuoteen kasvatuskodeissa ankarissa olosuhteissa. Voi olettaa, että hänellä oli kaikenlaisia pysyviä traumoja. Se romanttinen lähestymistapa maailmaan oli vain selviytymistapa. Sisimmässään Anna ajatteli toisin. Hän olisi luultavasti todellisuudessa ollut manipuloiva ja rakastettava sarjamurhaaja-Anna.

»Sarjamurhaaja? Ei kaikista tule sarjamurhaajia vaikka olisi mitkä olosuhteet», Joanna sanoi.

»Sisällä olisi pettymyksiä ja surua. Anna puhuu aina itse eikä kuuntele muita. Anna yrittää manipuloida ihmisiä ihastumaan itseensä, jotta hän saisi jäädä Vihervaaraan ja tulisi rakastetuksi.»

Joanna totesi, että hänen lapsuuteensa Anna-kirjat sopivat. Hän oli hyvin romanttinen tyttö. Hänelle romanttisuus ei ollut torjuntareaktio, todellisuuden pakenemista haaveiden maailmaan. Eikä Anna ketään manipuloinut. Hän reagoi positiivisella tavalla ja kaikki kääntyi lopulta parhain päin. Sarjamurhaajapsykopaatti reagoi negatiivisella tavalla ja se johtaa tuhoon. Anna-kirjojen opetukset ovat hyviä, vaikka tietenkin tarina on satua.

No niin, se oli Joannan käsitys, mutta Marko oli lukenut muitakin kirjoja. Hän kertoi, että Joanna ei ole itse ollut orpokodissa ja toivottomana huutanut äitiä unissasi kuten ne lapset todellisuudessa. Anna-kirjat ovat todellakin romanttisia. Siinä niiden vika on. Romanttinen lähestymistapa on spontaani, ehdoton, uskoo hyvään, siis järkevän harkitsevuuden ja varsinkin kyynisyyden vastakohta. Mutta, Marko lisäsi, nuo kirjathan ovat myös opettavaisia tarinoita. Siihen aikaan hyvä kirjallisuus oli aina opettavaista. Vasta myöhemmin keksittiin, että taiteen tarkoitus on tuhota taide, järkyttää yhteiskunnan arvoja, ja että viihdekirjoissa tapahtumapaikkojen pitäisi olla oikeita ja henkilökuvien uskottavia vaikka asiasisältö olisi puppua.

»Kyllä Anna-kirjat ovat opettavaisia. Kun elämän elää romanttisena niin elämä on ihanaa ja taikaa.»

Vieläkään Marko ei luovuttanut: Ne kirjat ovat niin puhtaan valkoisia, eivät siis edes mustavalkoisia kuten länkkärit. Pienet lapset ovat tietenkin mustavalkoisia: äiti ja isä ovat ehdottoman hyviä, maailmassa on hyvää ja toisaalta on pahaa ja pelottavaa. Jos lapsi alkaa ajatella, että valkoisessakin on mustaa, niin hänestä tulee traumaattinen. Naiset aina valittavat, että länkkärit ovat mustavalkoisia, vaikka itse ovat lukeneet vain puhtaan valkoisia tarinoita. Länkkärit ovat tietenkin pojille ja niiden opetus - kunnon vanhoissa länkkäreissä on aina opetus - on että ei voi olla aina vain hyvä. Maailmassa on pahaa ja hyvän täytyy nousta vastustamaan pahaan. No, Lars siis jossain vaiheessa menetti lapsenuskonsa, tuli kyyniseksi, ja romanttinen rakkautenne lopahti.

»Niin kai siinä sitten kävi. Larsista tuli hyvin epäluuloinen. Hän näki salaliittoja kaikkialla», Joanna sanoi.

»No, jos on kasvatettu lapsenuskoon siitä että oma maa, valtiovalta, poliisi, oikeuslaitos, länsimaat ja muuta tällaista ovat hyviä, ja sitten on se toinen puoli, pahikset, niin muutaman CIA:n kähmännän tutkiminen voi tehdä aika kyyniseksi», Marko totesi. »Ei joka asian takana ole salaliittoa, ei varmasti useimpien, mutta joidenkin takana on salaliitto.»

»No, nythän meillä sitten on televisiossa ja kirjoissa tarinoita, joissa valtio on aina kähmimässä jotain», Joanna sanoi. »Ne ovat sitten mielestäsi parempia lapsille, koska ne ovat todellisempia.»

Marko kielsi sanoneensa niin. Siitä että jokin on totta ei seuraa, että se olisi hyvä opetus. Marko selitti, että jos jotain epätotuutta toistetaan riittävän kauan niin että kaikki lopulta uskovat se totuudeksi, niin siitä voi tulla seuraavan sukupolven aikana totta. Jos lapset lukevat kirjoja, jotka opettavat uskomaan hyvyteen, niin seuraavan sukupolven aikana yhteiskunta voi olla parempi. Jos opetetaan uskomaan, että kaikki kieroilevat, niin seuraava sukupolvi ehkä kieroilee kahta kauheammin. Mutta eikö romantiikkaa ole myös myrskyssä tukka sekaisin ratsastava Beethoven? Jossain Markon lukemassa oppaassa väitettiin, että saksalaisten romantiikka olisi enemmän tätä tyyppiä.

»Onhan sekin tavallaan romantiikkaa. Romantiikka taiteissa. Sen ajan musiikki ja kirjallisuus. Ranskan Suuri Vallankumous oli romantiikkaa. Romantiikka ei ole järkevää, se ei tee kompromisseja. Halutaan pois tästä todellisuudesta toiseen todellisempaan maailmaan, jossa on ikuinen rakkaus, hyvyys, totuus, vapaus, kaikenlaisia suuria sanoja. Tavallaan siinä on mukana samanlainen tunne kuin silloin kun on rakastunut.»

Siis meillä on järkevyyttä ja romantiikka, Marko mietti. Onko kolmas ahneus? Kolme niitä varmaan on. Kaikkia on kolme.

»Ovatko vapaustaistelijat ja terroristit romantikkoja?» Marko kysyi.

»Osa varmaan on, mutta eivät kaikki terroristit ole mitään romanttisia idealisteja olleet, vaikka Carlos.»

»Niin, kai Carlos oli palkkamurhaaja, vaikka väitti olevansa vallankumouksellinen. Unabomber oli ehkä romantikko, tai sitten vain sairas.»

Romantiikka taiteissa, Marko mietti. Romantiikan suuntauksen taiteilijoissa oli aivan liian monta ruusuristiläistä, martinistiä ja muun sortin esoteerikkaa, ja heillä oli siteitä messiaaniseen liikkeeseen ja vallankumouksellisiin. Romantiikka liittyy jollain tavoin uuteen maailmanjärjestykseen, mutta ei Anna-kirjojen romantiikka.

Marko luuli arvaavansa mikä Joannan ja Larsin suhteessa oli epäonnistunut. Tavallaan aika tavallinen tarina jos realisti tapaa aidon romantikon. Lars oli varmaan ollut rakastunut ja Joanna hellinyt romanttisia kuvitelmia. Valitettavasti he elivät todellisessa maailmassa. Lars oli selvittänyt, ettei kaikki ole niin kuin näyttää tässä todellisessa maailmassa, ja varsin typerästi hän oli kertonut todelliset ajatuksensa Joannalle, vaikka ei vielä kertonutkaan niitä muille - tiesi ettei sitä uskalla tehdä. Joanna ei tietenkään käynyt Larsin logiikkaa tarkistamaan, ei olisi osannutkaan, eikä viitsinyt, vaan päätteli sen pohjalta mitä muut pitivät totena - Lars oli vainoharhainen.

Onneksi Marko oli viisaampi, eikä kertoisi mitään oikeita ajatuksia naiselle, paitsi tietenkin oikeita tunteita. Jaa, niissäkin tulee soveltaa tiettyä sensuuria, naiset eivät kerro kaikkea, eivät mitään minkä ajattelevat tuovan surua toiselle. Siis samalla logiikalla naisille ei tule kertoa kaikkea, ei oikeastaan tulisi kertoa mitään. Moni viisas on sanonut, ja oikein, ettei naisille saa kertoa kaikkea. *Don't tell me 'cause it hurts*. Olisi paljon parempi jos he olisivat vahvempia, mutta eivät ole.

No, Lars kertoi typeryyttään mitä oli saanut selville. Joanna ei siis pitänyt sitä oikeana koska ei sitä edes käynyt tutkimaan, hän siis epäili, ettei Lars ole enää henkisesti kunnossa. Joanna alkoi havaita muitakin eroja Larsin ja romanttisen prinssinsä välillä, tuli syyttelyitä, haluttomuutta, Joannan katseet eivät enää kuvastaneetkaan hyväksyntää ja ihailua vaan arvostelua, häpeää, tuskaantumista. Joanna ajatteli, että Lars oli muuttunut, vaikka ehkä hän ei ollut muuttunut, Joanna vain oli ensin arvioinnut väärin. Ensin tai myöhemmin väärin. Kaikki naiset kai luulevat osaavansa arvata kumppaninsa kommentteista ja teoista millaisia nämä sisimmässään olivat. Samalla he kuvittelivat, ettei kukaan

mies voisi ymmärtää millaisia he itse sisimmässään olivat. Ja tätä taas miehet pitävät osoituksena loogisen ajattelun puutteesta, mikä muuten lienee lähempänä totuutta.

»Oikeastaan vakavin syytös romantiikkaa vastaan on, että romantikot pettyvät», Marko sanoi. »Ei ole sitä todellisempaa maailmaa, jossa on aitoja tunteita ja ikuisia totuuksia. On vain tämä maailma jonka näemme. Romantikot näkevät maailman väärin.»

Joanna pyöritteli teekuppia käsissään.

»Miksi ei voisi olla toista todellisempaa maailmaa? Mutta romantikot pettyvät. Romanttinen rakkaustarina ei voi päättyä kauniisti. He vastustavat järjestelmää ja sen takia he ovat tuhoon tuomittuja. Kuten kreikkalaisessa tragediassa, tai vaikka jossain harlekiiniromaanissa, molemmat kuolivat rakkautensa tähden.»

Vaikka oikeastaan, miksi ei voisi olla toista todellisempaa maailmaa? Laitetaan se teoriaan mukaan.

»Romantiikkaa on eri tyyppiä», Marko jatkoi teoreettista analyysiaan. »On nuoren tytön haaveita avioliitosta ja perheestä. Odottaa uljasta ja täysin hyvää prinssiä, joka vie hänet pois täältä onnen maahan. Sitten hän ihastuu jokaiseen tapaamaansa mieheen. Mutta ehkä oikea romanttisuus on haaveilua ja maailman näkemistä romanttisesti. Elämän arki ei ole romanttista. Kaikki tavallinen, kaikki se rutiini mitä joutuu tekemään. Se, missä ei ole mitään taikaa.»

»Romantiikka: elämistä haaveissa, taianomaisen maailma, kaukomatkoja, kaukaisia aikoja, jotain todellisempaa kuin se tavallinen,... Niin se on taiteessakin. Tavallaan sama asia. Ja vallankumouksessa ja messiaanisuudessa», Joanna myönteli.

»Siinä, mitä sanotaan romantiikaksi, on jotain samanlaisia kuin kliseisessä romanttisessa rakkaustarinassa», Marko jatkoi. »Elämää suurempaa. Hyvän ja pahan taistelu. Odotus, että jotain suurta on tapahtumassa. Tulevaisuuden onnena. Uhrautuminen. Fanaatikkojen hurmioitunut - ja usein huumattu - katse.»

»Runot ovat myös romanttisia; on myös sellaista rauhallisempaa romantiikkaa», Joanna sanoi lopuksi.

Ajo jatkui. Marko ei ajaessaan halunnut käydä pidempiä keskusteluja. Joanna vaihtoi levyjä soittimimeen. Päivä oli aurinkoinen. He ajoivat lukuisten pienten kaupunkien tai kylien läpi, kunnes pääsivät moottoritiele. Marko nosti nopeuden heti sallitulle ylärajalle, jonka hän arveli ylittävän virallisesti sallitun rajan vajaalla kymmenellä kilometrillä tunnissa. Tuntui hyvältä. Autolla-ajokin on mukavaa, jos ei tarvitse körrötellä kahdeksaakymppiä.

Hän mietti ovatko salaliittoteoreetikot romantikkoja vai mahdollisimman vähän romanttisia. Salaliittoteoreetikko voi olla kyynikko, joka näkee kaiken raadollisena. Silloinhan se ei ole romanttista. Mutta salaliittoteorioissa on mukana myös jokin messiaaninen lopun aikojen piirre, se kai on romanttista. Maailma todella olisi hyvän ja pahan taistelu, suuri odotus, tätä elämää suurempaa. Marko ei osannut ratkaista kumpaa se olisi.

Lautta Ruotsiin lähti Gdanskista, mutta ei enää sinä päivänä. He varasivat hotellihuoneen ja viettivät romanttisen illan vanhassa kaupungissa. Joanna kysyi oliko Markosta outoa, että käytännön tasolla romantiikka oli helppoa, vaikka he eivät olleet onnistuneet ratkaisemaan romantiikan teorian ongelmia. Marko totesi, että vastaavanlainen havainto on tehty monella muullakin alalla eikä hän pitänyt sitä omituisena. Hän oli tässä vaiheessa jo uudestaan rakastunut Joannaan. He ottivat yhden huoneen ja rakastelivat enemmän tai vähemmän onnistuneesti hotellihuoneessa, mutteivät niin pitkään kuin kai pitäisi: molemmat olivat väsyneitä matkasta ja nukahtivat pian sikeään uneen.

Aamulla Marko heräsi kun Joanna hymyilevin kasvoin ravisteli häntä aamiaiselle. Marko tunsu iloa ja ihmeellisen tunteen että kaikki oli tänä aamuna erilaista. Lauttamatkasta Marko muisti myöhemmin vain Joannan erilaisissa tilanteissa: Joanna nojautumassa yläkannen kaiteelle auringonvalon säteillä hänestä kuin jostain pyhimyksestä, Joanna ruokasalissa pöydän toisella puolella hymyillen, Joannan halailu jossain nurkan takana, jossa kukaan ei näkisi. Kaikenlaista tällaista, ja Marko tietenkin unohti kokonaan mitä oli ennen päätelty, siis silloin kun vielä

pystyi kunnolla analysoimaan tilanteita. Ettei pitäisi sitä tai tätä, mutta tietenkään hän ei sitä seurannut.

18.

Pulut pyrähtivät lentoon, mutta palasivat takaisin nokkimaan niille heitettyjä leivänmuruja. Yksinäinen torvi alkoi puhaltaa kiehtovaa keskiaikaista melodiaa: aikamerkki, Lars katsoi kelloaan. Hän oli sopinut tapaavansa ystävänsä suurella torilla puolelta. Nyt oli siis jo tasatunti. Hän käveli kauppahallin matkamuistomyymälöiden ohi toiselle puolelle. Ei vielääkään ketään. Musiikkikin oli jo loppunut. Hän odotteli. Viimein alaspäin levenevien rakennusten välistä erottui tukeva hahmo, Pawelin näköinen. Lars odotteli kunnes Pawel huomasi hänet ja lähti kävelemään hänen suuntaansa. Pawel ei ollut muuttunut. Tuuhea suora tukka, leveät kulmakarvat, paksut sormet, venyttelevä ääni. Pawelin ääni oli hieman liian korkea ulkonäköön nähden. Solmioton ruudullinen paita ja suorat housut. Pawel ei paljon välittänyt ulkonäöstään, mutta Lars oli kuullut monen naisen kehuvan häntä komeaksi. Larsin mielestä Pawel oli pikemminkin jämerä ja turvallisen oloinen kuin tyypillisen komea.

Puhelimessa hän ei ollut selittänyt asiastaan kuin murusia. Pawel pyysi nähdä kirjan. Hän tarvitsisi tähän välineitä. Heidän pitäisi mennä hänen työhuoneeseensa. Huone ei ollut yliopiston päärakennuksessa, mutta Lars halusi välttämättä nähdä ainakin sisäpihan Jagellon yliopistosta.

»*Gollegium Maius*. Vielä näyttää olevan pystyssä.»

»Ette silloin ehtineet ryöstämään tätä puolta.»

»Niin silloin 1600-luvulla tuli vähän ryösteltyä. Saman sukuisia kuninkaita siinä vaiheessa, siitä kai se sota johtui. Missä sun työhuone on?»

Pawel kertoi, että uudessa rakennuksessa, joka ei ollut kuin yli sata vuotta vanha. Kävelymatkan päässä. Hän kertoi tarinan, jossa hän oli ollut ulkomaisten turistien kanssa Zelona Górássa ja opas oli näyttänyt kullekin mitä heidän maansa oli lahjoittanut kirkolle.

Joukossa oli ollut myös yksi ruotsalainen. Hänet opas oli vienyt kanuunan kuulien luo ja sanonut, että teidän maastanne me emme ole saaneet muuta kuin nämä. Lars yritti selittää, että ne kivet olivat varmasti Suomesta, siellä on paljon kiviä.

Pawelin työhuone oli kolmannessa kerroksessa. Kirjahyllyjä. Valokuva jostain konferenssista seinällä. Vedenkeitinkierukka. Teepusseja. Lars muistelee kuinka oli tavannut ystävän projektikokouksessa Heidelbergissä. Käyneet kapakkakierroksen kolmistaan yhden hollantilaisen kanssa. Ne ajat menivät jo. Nykyään projekteissa tavataan pikaisesti lentokentän hotellissa ja jokainen palaa kotiinsa heti kun kokous loppuu.

»Katsotaan nyt tätä. Mitään kieltä tämä ei näytä olevan. Voisiko se olla jotain salakirjoitusta?»

»Se ei minun mielestäni voi olla mitään modernia salakirjoitusta. Millä isä olisi voinut tuottaa salakirjoitusta? Joko se on jokin hyvin helppo salaus, jonka voi tehdä paperilla ja kynällä, tai se on jokin kieli, jonka hän tunsu ja kirjaimet muutettu, kirjoitettu toiseen suuntaan tai jotain sellaista.»

Pawel poimi hyllystään jonkin kirjan.

»Jotain vanhaa salakirjoitusta. Vapaamuurareiden kuutiota tai kirjainten korvaamista toisilla.»

»Nehän kaikki kai ratkeaa frekvenssianalyysillä», Lars ehdotti. »Lasketaan kuinka monta kertaa kukin kirjain esiintyy ja arvataan järjestyksessä yleisimmistä kirjaimista.»

Pawel kirjoitti taulukon, jossa valitsi jonkun kirjaimen kullekin tekstin merkille.

»Periaatteessa jotenkin noin, mutta siinä voi olla polyalfabeettinen salaus ja salasana. Silloin pitäisi ensin arvata salasanana pituus. Tässä on nyt ne ongelmat, että teksti on lyhyt ja pitäisi ensin arvata kieli. Mitä kieliä isäsi osasi?»

Hyvä kysymys. Ugariittia, vanhaa sumeria, kuthian kieltä? Pawel totesi, että heillä tuskin on niistä frekvenssitaulukoita. Hän kokeilisi kaikkia kieliä mitä heillä on kunhan ensin karsitaan mahdottomat. Khi-testillä voisi ensin yrittää tunnistaa kielen, jos se on joku moderni kieli. Jos se on joku noista muinaiskielistä, niin

pitäisi ensin löytää näyte ja ajaa siitä frekvenssitaulukot. Ei tämä periaatteessa vaikea ole, mutta voi vielä aikaa.

Pawel kirjoitti koko tekstin tietokoneelle valitsemillaa kirjaimilla.

»Hän on jättänyt sananvälit näkyviin. Sitä ei pitäisi tehdä. Se helpottaa meitä, jos kirjaimet on vaan korvattu toisilla. Lasken tilaston sanojen pituuksista.»

Pawel etsi ohjelman, jolla vanhoja salauksia pystyi rikkomaan. Sananpituudet eivät kovin hyvin sopineet mihinkään taulukoituun nykykieleen. Hän sanoi kokeilevansa monoalfabeettista salausta. Ohjelma vaati arvaamista: ensin täytyi valita kieli, ohjelma itse yritti tunnistaa yleisimmät kirjaimet, mutta muut kirjaimet piti sijoitella. Tunti vierähti siinä. Teksti ei avautunut.

»Pitääkö tässä nyt lähteä ajamaan frekvenssitaulukoita joistain muinaiskielistä. Ei kai isäsi osannut navahoa? Toisen Maailmansodan aikana amerikkalaiset viestittivät navaholla.»

»Tietääkseni ei», vaikka mistäpä Lars sen varmuudella tiesi. Hän katseli kirjahyllyn kirjojen takakansia ja poimi toisinaan jonkun kirjan käteensä. Hänestä ei olisi suurempaa hyötyä Pawelille ainakaan vielä.

»Sen minä voin sanoa», Pawel ilmoitti, »että tämä on jokin vanhan tyyppinen salaus. Kirjaiten frekvenssit eivät ole lähelläkään toisiaan. Tämä ratkeaa kyllä, mutta voi siinä jokin aika mennä.»

Paljon tässä on aikaa? Lars ei mitään kuukausien aikoja voisi viipyä. Ehkä pari päivää. Sitten hän lähtisi ja yrittäisi itse keksiä jonkun purkumenetelmän. Salauksen pitäisi olla helppo. Sen arvaaminen olisi vain nokkeluutta.

»Jos tämä on polyalfabeettinen», Pawel sanoi, »niin silloin salasanan pituuden saa arvattua eräillä testeillä. Tein ne testit ja minulla on kolme mahdollista salasanan pituutta. Laitetaan kone rouskuttamaan ja mennään tässä välissä kahville.»

Pawel vielä selitteli, että täytyy muistaa laittaa pois päältä virransäästäjä. Joskus hänelle oli käynyt niin, että kone olikin mennyt heti pikaa nukkumaan kun hän oli luullut sen paiskivan töitä. Lopulta kaikki ainakin näytti pyörivän kunnolla.

Kahvila löytyi pohjakerroksesta. Muovikukkia pienissä maljakoissa. Tummaa puuta sisustuksena. Kahvi korvattomassa lasissa. Larsilla oli vaikeuksia pidellä tulikuumaa lasia sormissaan ja hän sai joka kulauksella porot suuhunsa.

»Sinun täytyy sekoittaa sitä kahvia», Pawel totesi katseltuaan aikansa. Itse hän joi teetä.

»Oletko yhtään ajatellut», hän jatkoi, »että jos tuo salateksti nyt ratkeaa, niin mitä siinä pitäisi olla?»

Lars pyöritti lusikkaansa kahvissa, mutta porot kelluivat itsepintaisesti pinnalla. Hän muisti hämärästi lukeneensa, että ison lahnan suomuja voidaan käyttää kahvin selvikkeenä, muttei tietänyt mitä se voisi tarkoittaa.

»Vastasuunnitelma», Lars vastasi. »Siinä on suunnitelman vastamenetelmä.»

Lars ei tiennyt missä määrin Pawel tunsu uuden maailmanjärjestyksen maailmanvalloitus suunnitelmaa ja selitti sitä perusteellisesti. Pawel ei ollut vakuuttunut.

»Tuo kaikki oli, ja se johti kommunismiin. Kommunistit tekivät juuri noin, mutta kommunismi on nyt kuollut. Ei kukaan enää yritä valloittaa maailmaa. Nyt on vapaus ja markkinatalous.»

Kuinka joku voi olla niin lahjakas ja silti niin naiivi, Lars ei sitä ymmärtänyt. Ei kai kaikki ole hävinnyt, olihan suunnitelmassa muitakin haaroja kuin kommunismi. Entä aikakauden loppu ja lopun ajat? Pawel ei halunnut sellaisesta kuulla mitään. Sionismi, natsismi, anarkismi, kommunismi, darwinismi, nihilismi, feminismi, ekoliike, naispappeus, homoavioliitot, Bildberger-ryhmä, skull&bones, 911, fluorin lisääminen juomaveteen, mustat helikopterit, otsaan upotettava mikrosiru, Antikristuksen nousu. Ei mikään kelvannut. Joillekin kaikki täytyy vääntää rautalangasta.

»Sulla on yksinkertaistettu käsitys maailmasta», Lars sanoi. »Ikäänkuin kaikki olisi se mitä omilla silmillä näkee eikä olisi mitään muuta. Maailma toimisi niin kuin oppikirjoissa sanotaan eikä olisi mitään tahoja, joilla on omia suunnitelmiaan. Väität siis kaikkien pitävien todisteiden vastaisesti, että suunnitelmaa ei ole.»

Lopulta Pawel myöntyi. Oletetaan, että suunnitelma on, mikä on vastasuunnitelma? Lars ei tiennyt, ei vielä. Jokin, joka pysäyttää

suunnitelman. Jokin, josta isä oli puhunut, jotain pelottavaa ja vaarallista. Heidän tulisi paeta tunnelilla. Tunnelilla? Mitä se voisi tarkoittaa? Lars myönsi ettei tiennyt.

»Oletko ollut yhteydessä muihin?» Pawel kysyi.

»Kyllähän he aina minua yrittävät seurata.»

Pawel kertoi, että häntä oli pyydetty raportoimaan jos Lars ilmaantuisi, mutta hän ei tekisi niin. Lars kiitti. Pawel kertoi, että heillä oli toinen vastasuunnitelma. Lars sanoi tietävänsä sen eikä se voisi toimia. Pawelin kannattaisi uskoa hänen ratkaisuunsa. Hänellä on eniten tietoa siitä mikä vastasuunnitelma on.

»Eniten heitä arvelutti se, että aika ei ole oikein», Pawel selitti.

»Tämä on liian aikaisin.»

Lars vastasi, että siitä kalenterijutusta on jo keskusteltu riittävästi. Ensin pitäisi saada jotain konkreettisia tuloksia. Testejä. Itse operaatio tulisi kyllä aivan oikeana aikana.

He palasivat Pawelin huoneeseen. Ohjelma ei ollut löytänyt ratkaisua. Pawel sanoi, että ehkä kone on liian hidas. Hän yrittäisi puhua aikaa supertietokoneelle, mutta silloin tärkeimmät luupit pitäisi kirjoittaa uudestaan Fortranille. Lars alkoi tutkia kirjoitusta tarkemmin. Pieni koukero, saattaisiko se olla ylimääräinen kirjain? Ei, lopulta hänen täytyi tunnustaa, että se ei ollut kirjain.

Sitten Lars keksi ratkaisun.

Mitään sanomatta hän kopioi Pawelin laatiman tiedoston ja täytti kaikki sanavälit vapaalla kirjaimella. Pawel seurasi.

»Meinaat että sanaväli onkin kirjain?»

»Kirjain tai useampi kirjain, ja jotkut kirjaimet ovatkin sanavälejä, välimerkkejä tai erikoismerkkejä. Tämä ei ole proosateksti. Se siinä kirjainfrekvenssejä sotkee. Kokeillaan aivan näitä tavallisia kieliä.»

Monen yrityksen ja arvauksen jälkeen Lars oli tyytyväinen. Siinä se on. Suuri salaisuus oli hänen käsissään. Hän tulosti avatun tekstin paperille ja jätti Pawelin miettimään tekstin tulkintaa. Larsille se oli jo selvää.

19.

Lautta ei ajanut Tukholmaan vaan tunnelmalliseen paikkaan nimeltä Nynäshamn. Pieniä punaisia taloja. Sieltä lähti lauttoja Gotlantiin. Marko olisi halunnut käydä uudestaan Gotlantissa. Lapsena hän oli ollut vanhempiensa mukana lomamatkalla Visbyssä. Kerännyt pyöreitä simpukankuoria suolaisen ja tyrskyävän meren rannalta. Hän oli löytänyt fossiileja: kivettyneitä simpukankuoria. Ylhäällä oli keskiaikainen kaupunki. Marko muisti kapeat kadut, jyrkät ylämäet ja alamäet ja jossain siellä oli kaunis kirkko, ja se matkamuiستomyymälä, missä vanhemmat kävivät taas riitelemään. Joanna ei ollut koskaan käynyt Visbyssä.

Nynäshamnista oli vajaan tunnin ajo Tukholmaan ruotsalaisen maaseutumaiseman läpi, sieltä Upsalaan Joannan asunnolle. Varakkaampaa, lempeämpää. Metsät sen tekivät, ei ollut synkkää kuusimetsää ja jossain pellontilkkua ja metsikköön kasattua, pellolta raivattua kiviröykkiötä. *Meidän pitäisi yrittää myydä ne kivet Eurooppaan, kun näillä ei ole omia koskaan ollutkaan.* Marko piti ajatustaan lupaavana, ehkä siitä saisi bisneksen. Aurinko. Siinä se on, näillä on enemmän aurinkoa. Liian lempeää. Eivät tunne todellisen elämän realiteetteja.

Joannan luona Marko unohti ajan kulun ja kaikki oli hyvin romanttista, aina siihen asti että Marko muisti, ettei ollut vielä palauttanut seminaarityötään Karlssonille. Onneksi työ oli tallessa hänen kaulassaan roikkuvalla USB-tukulla ja Karlssonin sähköpostiosoite löytyi Joannan koneella webistä. Marko lähetti työn ja aikoi unohtaa uudestaan maalliset murheensa ja keskittyä olennaiseen kun koneelle ilmaantui Skype-yhteydenottopyyntö. *Karlsson.* Mies oli näemmä ollut lukemassa postejaan vaikka lauantai olikin ja kävi heti tarkistamaan seminaarityötä. *Ei nyt noin ahkera tarvitsisi olla,* Marko ajatteli, mutta hyväksyi yhteyden. Karlsson soitti välittömästi.

»Sain tämän tiedostosi. Päätit sitten käydä tutkimaan uuden maailmanjärjestyksen teoriaa», Karlsson totesi.

»Nehän ovat niitä vanhoja teorioita», hän jatkoi. »Syytökset ovat aina samanlaisia, kohde vain muuttuu. Joskus salaliiton takana ovat jesuiitat, joskus vapaamuurarit, toisinaan Napoleon III, juutalaiset,

tai kommunistit, tai Jeesuksen jälkeläiset, tai vaikka ulkoavaruudesta tuleet liskojen näköiset UFO-olennot.»

»Ei se ehkä aivan noin ole kun asiaa vähän selvittää», Marko vastasi. »Useimmat palautuvat samaksi salaliittoteoriaksi, jossa on sama salaliittolaisryhmä.»

»Ei kai. Jesuiittojen salaliiton takana on Vatikaani ja vapaamuurareiden salaliiton takana olisi sitten kai joitakin vapaamuurareita, vai olisiko siinäkin takana Vatikaani? Eri kohde, sama teoria.»

»Voin selittää noita kahta teoriaa. Ensin jesuiittosalaliittoa ja sitten vapaamuurarisalaliittoa.»

»Sopii yrittää», Karsson totesi.

»Siinä raportissa on vuosilukuja, joita en muuten muista ulkoa. Olisi hyvä jos voisitte lukea siitä sivulta kolme yläreunasta alkaen.»

Karsson murahti ja etsi mainitun kohdan. *Siinähan se on. Siis näin mies kirjoitti:*

Jesuiitat perustettiin 1534, hieman ennen vastauskonpuhdistusta, joka varsinaisesti alkoi Trentin kirkolliskokouksesta 1545-1563. Jesuiittajärjestö luotiin vastauskonpuhdistuksen välineeksi ja jesuiitat ensimmäisenä loivat organisaatorakenteen, jonka avulla järjestö todella pystyi vaikuttamaan valtioihin. Katolista kirkkoa ja paavia vastaan suunnattu uskonpuhdistus pysähtyi.

Jesuiitat pyrkivät paavin johtamaan maailmaan. Jesuiitoista sanotaan, että he elivät kirkon oppien mukaan, mutta toisaalta useat maat häätivät jesuiitat 1700-luvun loppupuolella, koska he juonittelivat ja yrittivät saada maan hallintaansa. On paljon mahdollista, että jesuiitat käyttivät 1500-luvun lopulta 1700-luvulle asti machiavellistisia toimintatapoja. Ensimmäinen häväistyskirjoitus heitä kohtaan oli *Monita Secreta* vuodelta 1612. Sitä toisin pidetään nykyään väärennöksenä. 1700-luvulla jesuiittoja kritisoivat erityisesti jansenistit. Otto von Bismarck vastusti jesuiittoja 1800-luvulla kulttuuritaistelussa. Kaunokirjallisuuden puolella esimerkiksi 1800-luvun kirjailijat Alexander Dumas ja Eugène Sue kuvailivat romaaneissaan

jesuiittojen maailmanvalloitussalaliittoa. Paavi Clement Neljästoista hajoitti jesuiittajärjestön vuonna 1773. Vuonna 1815 jesuiittajärjestö perustettiin uudestaan, se lienee muuttanut toimintatapojaan. Kriitikoita on siis ollut monta.

»Mikä näiden vuosilukujen tarkoitus tässä on?» Karlsson kysyi. Marko kuulosti hämmästyneeltä.

»Tarkoitus? Vuosiluvuilla? No - ainakin se, että jesuiittasalaliitto oli todellinen ja se toimi aikavälillä 1534-1773. Sitten järjestö uudistettiin. Jesuiitat eivät ole se nykyisin vaikuttava uuden maailmanjärjestyksen salaliitto, mutta heiltä on omittu joitakin toimintatapoja ja organisaatorakenne.»

Karlsson murahti ja luki raporttia eteenpäin:

Jesuiittojen machiavellismia ei voi erottaa renessanssipaavien toimintatavoista. Paavi Aleksanteri Kuudennen, eli Rodrigo Borgian, paavina saama avioton poika Cesare Borgia oli Machiavellin *Ruhtinaan* esikuva. Vaikka ei Aleksanterin avioton tyttökään, Lucrezia Borgia, juuri parempi ollut. Espanjasta lähteneet Borgiat olivat machiavellisteja. Samoin italialaiset Medicit. Aleksanteri Kuudetta seurasi Medici-paavi Leo Kymmenes, jonka aikana Luther naulasi teesinsä Wittenbergin linnankirkon oveen. Leo myi aneita ja kulutti kirkon rahat kaikenlaiseen ylellisyyteen. Nämä machiavellistiset paavit olivat renessanssin humanistipaaveja, mikä selittää jesuiittojen osuuden uudessa maailmanjärjestyksessä aina siihen asti kun katolisen kirkon reformi saatiin tehtyä. Jesuiitat olivat humanismin edustajia, renessanssi-ihmisiä. He olivat kiinnostuneita esoteerisista asioista, kabbalasta, okkultismista.

Vuodelta 1848 olevassa loitsukokoelmassa *Kuudes ja Seitsemäs Mooseksen Kirjassa* on loitsuja, *grimoireja*, joiden otsakkeiden mukaan Vatikaani olisi painanut ne Aleksanteri Kuudennen aikana. Ne voivat olla väärennöksiä, mutta kuvaavat renessanssiajan paavien kiinnostusta kabbalismiini ja okkultismiini. Savanorola ja hieman myöhemmin Luther pitivät renessanssiajan paaveja antikristuksina.

»Että salaliitto tai salaseura liittyisi jotenkin okkultismiini?» Karlsson totesi. Marko kehoitti lukemaan eteenpäin.

Renessanssin humanismi ja alkemia kehittyivät valistukseksi ja tieteeksi. Esoteerinen tradition jatkui ja synnytti salaseuroja. 1600-luvun alun ruusuristiläiset olivat jo selvä salaseura. Ehkä ruusuristiläiset viittaavat renessanssiin legendassaan Christian Rosenkreutzin kuolinvuodesta 1484, synnyinvuosihan liittyy kataareihin ja gnostismiin. Vapaamuurarius ajoitetaan 1700-luvun alkuun. Ensimmäiset väitteet vapaamuurarisalaliitosta liittyvät Adam Weishauptin vuonna 1776 Baijerissa perustumiin Valaistuneisiin, Illuminatiin. Adam Weishaupt oli ollut jesuiittakoulussa ja istui myöhemmin jesuiittojen hallitsemalla professorituolilla. Hänen joukkonsa edusti machiavellistista ajattelutapaa. Vapaamuurarien keskuudessa vallankumouksellinen ajattelutapa yleistyi ja vapaamuurareilla oli tärkeä rooli Amerikan itsenäisyysodassa ja Ranskan Suuressa Vallankumouksessa. Voi sanoa, että renessanssipaavien machiavellistinen ajattelutapa ja Weishauptin Valaistuneet ovat saman liikkeen tulosta.»

Karlsson toisti viimeisen lauseen ja kommentoi sitä:

»Enkä jossain mielessä, siis siinä, että ne molemmat perustuvat humanismiin. Mihin ajatus salaliitosta perustuisi?»

»Se selittyy pari jaetta alemmaa», Marko vastasi.

Karlsson jatkoi lukemistaan:

Suunnitelma perustuu suurelta osin Platonin *Valtioon*, jossa on jo kuvattu totalitaristinen ihannevaltio, jotain kansallissosialismin ja kommunismin kaltaista. Luokkayhteiskunta, jossa hallitseva luokka ohjaa hallittavien mielipidettä propagandalla ja sensuurilla, väestön elinkelpoisuudesta huolehditaan eugeniikalla, avioliittoa ei ole, lapset kasvatetaan yhteisesti, ja vain käsityöläisluokka saa omistaa, muuten omistusoikeutta ei ole. *Valtiossa* on myös kuvattu prosessi, jossa oligarkia, kuten aatelisto, johtaa hallittavien kapinaan ja sitä kautta demokratiaan, demagogit nousevat johtoon demokratiassa ja valtaan pääsee tyranni, ja lopulta siis pitäisi päätyä tähän totalitaariseen utopiaan. Kristikunnassa Platonin työt löydettiin uudelleen humanismissa renessanssin aikana. Uuden maailmanjärjestyksen aatteisiin liittyvät gnostilaiset tai manikealaiset piirteet, kuten demiurgi ja dualismi, voidaan helpoiten selittää uusplatonismina. Gnostisia kirjoituksiahan ei

ollut säilynyt, eikä niistä juuri mitään tiedetty ennen Nag Hammadin löytöjä. Humanistit saivat arabeilta ja juutalaisilta oppineilta myös alkemistisiä ja kabbalistisia vaikutteita.

Toinen lähtökohta uuden maailmanjärjestyksen salaliittoon on messiaaninen kabbalismi. Se perustuu jo Jesajan kirjan ennustukseen, että Israel syntyy uudestaan ja lopulta juutalaiset hallitsevat maailmaa. Messias vie juutalaiset takaisin Palestiinaan, tosin heistä palaa Palestiinaan vain osa. Kabbalistisissa käsityksissä, varsinkin sabbatealaisuudessa, Messias toimii lain toisella puolella. Hän ei välttämättä ole uskonnoltaan juutalainen.

»Siis kummat ovat hyviä, kummat pahoja: jesuiitat vai protestantit?» Karlsson kysyi.

»Tuo on väärin asetettu kysymys. Protestanttien puolella oli alkemistien - siis sen ajan tiedemiesten - salaseuroja, jotka synnyttivät ruusuristiläisyyden. Jesuiittajärjestö oli jossain mielessä salaseuran kaltainen. Nämä syyttivät toisiaan. Tavallaan perustellusti: protestantteja tukivat machiavellistiset monarkit, jesuiitat tukivat machiavellistisiä paaveja. Mutta periaatteessa molemmat puolet tukivat hyviä kristillisiä arvoja. Vaikka ne syyttelivät toisiaan, niin todellinen vastustaja olivat ennen jesuiittoja olleet machiavellistiset paavit, jotka eivät oleet mitään kirkonmiehiä vaan sidoksissa sen ajan pankkiireihin. He olivat myös aitoja renessanssi-ihmisiä ja tukivat okkultismin tutkimusta ja muita puhtaasti kristinuskon kannalta arveluttavia aloja.»

»Mitä ihmeen vikaa noissa renessanssiajan paaveissa muka oli?» professori sanoi. »Hehän keksivät uuden nerokkaan rahoitusinstrumentin: aneen. Anehan on tavallaan johdannainen, tai optio, ostetaan ane jotta ei jouduta kiirastuleen. Fantastisen hyvä keksintö. Millä perustella muka väitetään, ettei kirkolla ollut esirukouksilla saatua peruspääomaa aneiden myöntämiseen? Kirkon johtoon pitääkin valita laajasti sivistyneitä ja hyvin verkottuneita liikemiehiä ja johtajia, jotka vielä keksivät uusia rahoitusinstrumentteja. Ilman pankkitoimintaa ei olisi Pietarin kirkkoa. Mitään suurta hanketta ei saa läpi ilman rahoittajia.»

»Tuo on totta», Marko vastasi. »Messiaanisuudessa näyttääkin olleen se ajatus, että niiltä, jotka haluavat elää puhdasta köyhää elämää, otetaan rahat pois, ja annetaan ne niille, joiden mielestä voi elää pyhää elämää vaikka onkin rikas. Jesajan profetioiden mukaanhan Messiaan aikana kaikki rikkaudet annetaan Israeliin. Israelin voi sitten tulkita miten haluaa. On köyhiä joiden mielestä köyhyys on autuutta, ja on rikkaita joiden mielestä uskonnollinen johtaja voi aivan hyvin olla pankkiiri. Luulen, että aneiden vastustuksen keksivät kilpailevat pankkiirit. Aneita keräävä pankki pärjasi liian hyvin, joten muut pankkiirit nostattivat kansanliikkeen aneita vastaan ja köyhyyden puolesta. Todellinen sekä jesuiittojen että ruusuristiläisten vastustaja olivat nämä messiaaniset pankkiirit.»

»Aivan niin, tähän on aivan ilmeistä», Karlsson sanoi tapansa mukaan ivallisesti. »Jesuiittojen osalta tapaus on aika selvä: renessanssiajan machiavellististen paavien pyrkimys säilyttää ja laajentaa valtaansa, mutta vapaamuurarien osalta tämä ei ole niin selvää.»

»Sen vuoksi meidän tuleekin keskustella vapaamuurarisalaliitosta hieman enemmän. Vapaamuurarisalaliitto on siis sama kuin Baijerin Valaistuneiden salaliitto, ja se on myös olennaisesti sama kuin kommunistien salaliitto.»

»Voiko tuon osoittaa?»

»Se on pari sivua edempänä», Marko vastasi.

Huone oli täynnä turisteja. Lars liittyi pääsymaksuluukulle johtavaan joukkoon, jonoksi muodostelmaa oli vaikea kuvata. Kahdenkymmenen minuutin päästä hänellä oli pääsylippu ja hän siirtyi huoneen toiselle puolelle, jossa lipun lunastaneet odottelivat kiertokäyntiä. Tasalta opas laski tarkalleen kaksikymmentä puisen aitauksen sisään. Lars pääsi mukaan tähän onnellisten joukkoon muiden jäädessä odottamaan seuraavaa puolituntista. Oppaan johdolla he lähtivät laskeutumaan portaita. Kaivoksessa oli kuuma ja Lars otti pusakkansan olalleen. Portaat olivat jyrkätä, Lars otti tukea puisesta kädensijasta ja katsoi alaspäin. Portaita jatkui niin kauas kuin hän näki, loputtomiin. Kulkureitti oli merkitty

sivukäytäviin pääsyn sulkevilla köysillä. Opas selitti, että useimmat käytävät oli suljettu yleisöltä. Sivukäytäviä valaisivat pienet punaiset valot. He olivat laskeutuneet kymmenen tasoa kun Lars jäi solmimaan kengännauhojaan. Opas vilkaisi häneen. Lars sanoi tulevansa heti perästä. Muu ryhmä laskeutui portaita seuraavalle tasolle, Lars jäi hetkeksi yksin. Hän kumartui ja alitti sivukäytävän sulkevan köyden. Kymmenen metrin päässä oli pienen punaisen lampun valaisema suljettu metalliovi. Lars käveli sitä kohti. Ovi avautui, sieltä tuli mies. He sivuuttivat toisensa. Lars ojensi miehelle pusakkansa ja sai vastineeksi lyhyen takin. Hän sulki oven perässään. Oven takana hänen seuraansa liittyi toinen mies.

»Oliko tuo tarpeellista?» Lars kysyi.

»Lukumäärä lasketaan. Yhtä monta pitää tulla ulos kuin meni sisään, muuten he järjestävät kadonneen etsinnät. Tänne on joskus eksynyt ihmisiä. Käytäviä on kymmeniä tai satoja kilometreja eivätkä kaikki paikat ole turvallisia. Pusakka, se oli ehkä liioittelua, mutta jos joku pani sinut merkille, niin eivät he muuta muista kuin pusakkasi. Ylhäällä on kamerat. Niistä voisi henkilöt tunnistaa, mutta kun lukumäärä täsmää, niin eivät he tarkista.»

He kävelivät tunnelissa, joka hetken päästä laajeni. Molemmille puolille jäi pienten punaisten lamppujen valaisemia käytäviä. Kaivoksen toinen osa. Osa tätäkin kaivosta oli vielä käytössä, mutta kauempana. Täältä oli jo louhittu kaikki käyttökelpoinen monta sataa vuotta sitten.

»Eikö tätä tapaamista olisi voitu järjestää jossain tavallisemmassa paikassa?» Lars kysyi.

Mies johti Larsin täysin pimeään tunneliin osaan. Vain miehen taskulamppu valaisi reittiä. Lars seurasi oppaansa perästä ihmetellen kuinka tämä tiesi mistä kohdasta kääntyä.

»On tästä paikasta etujakin. Kutsumattomat vieraat näkee jo kaukaa lampun valosta eikä täällä niin helposti mitään löydä ellei tunne tietä.»

Lars saattoi helposti uskoa sen. Parin kilometrin kävelyn jälkeen he saapuivat suljetulle ovelle, jonka takaa pilkotti valoa. Mies koputti ovelle ja se avattiin.

»No niin, löysit tänne.» Ovensuussa oli yksi Larsin luotetuimpia ystäviä.

»Minkälainen sen pitäisi olla?»

Lars kaivoi paperille luonnistelemansa kaavion taskustaan. Mies otti sen Larsin kädestä ja lähti kävelemään pöytää kohti samalla lukien paperia. Lars katseli ankeaa koloa. Kuinka monta kymmentä metriä maan alla tämä mahtaa olla? Jossain hyrиси automaattinen ilmanvaihto. Yksi loistelampuista välähteli epätasaisesti. Sisustuksena ei ollut pöydän lisäksi kuin kolme tuolia ja varastohylly. Lattialla oli muutama pahvilaatikko. Larsin opas istuutui tuolille ja naputti pöytälevyä sormillaan. Ystävä luki Larsin tuomaa paperia keskittyneesti. Lars yritti sanoa jotain, mutta ystävä vaiesi hänet kärsimättömällä käsiliikkeellään. Se oli niin hänen ystävänsä tapaista. Kukaan ei saanut puhua mitään kun hän keskittyi johonkin.

Niin se oli ollut silloinkin kun Lars oli ensimmäistä kertaa tavannut tämä ystävänsä kaksi vuotta sitten. Larsin tietokone oli hajonnut matkalla ja hän oli etsinyt elektroniikkakorjaamo. Korjaamo löytyi, mutta paikan omistaja ja ainoa työntekijä oli niin keskittynyt piirien juottamiseen, että Lars oli saanut kierrellä puoli tuntia firmassa käyden läpi kaiken mitä firmassa oli nähtävää ennen kuin mies edes nosti katseensa. Myöhemmin heistä tuli hyvät ystävät ja osoittautui, ettei mies ollut tavallinen elektroniikkakorjaaja vaan oman yrityksensä perustanut lahjakas tutkija. Osoittautui, että heillä oli yhteisiä kiinnostuksen kohteita: salakirjoitusten avaaminen ja hakkerointi. Ystäväällä oli myös toinen erikoisala - puheen syntetisointi ja niitä taitoja Lars nyt tarvitsi. Hän oli käynyt firmassa, mutta sitä ei enää ollut. Verkostakaan ei firmaa enää löytynyt. Lars oli jo vähällä luopua toivosta, mutta muisti sitten, että hänellä on miehen salainen yksityisnumero vielä puhelimensa muistissa. Yllättäin vanha numero toimi edelleen. Aluksi mies ei ollut halunnut tavata. Nyt hän oli täällä.

»Siis tämmöinen pitäisi tehdä», mies totesi lopuksi. »Kyllä sen voi tehdä. Noissa laatikoissa on vähän kamoja.»

»Olet sitten muuttanut firman paikan tänne», Lars sanoi katsellen ympärilleen. »Jäivätkö vuokrat rästiin vai mikä oli syy paikan vaihdokseen?»

Ystävä mulkaisi Larsia:

»Ei se firma kannattanut. Mutta on nyt veljien kanssa toinen firma. Tää on mun veli», sormillaan pöytää naputtanut mies nousi ja ojensi kätensä. »Toisen veljeni tapasit ohimennen. Sinulla on hänen takkinsa. Hän tulee tulee kolmen tunnin päästä uudestaan kiertokävelyille, sitten vaihdatte taas paikkoja. Mitä ihmisillä on hampaankolossa sinua vastaan?»

Lars sanoi, että ei pitäisi olla mitään.

»Syy, miksi tapaamme täällä, en ole minä vaan sinä. Sinun tapaamisesi ei kuulemma ole toivottavaa. Sellaisia terveisiä lähettivät. Minusta on parempi, että meitä ei nähdä yhdessä.»

Sitäkö se taas oli. Joku oli kierrellyt varottamassa kaikkia Larsin ystäviä, tai sanonut, että jos Lars ilmaantuu paikalle, niin heille pitäisi ilmoittaa. Poliisiko häntä jahtasi vai ne vanhat kaverit?

»Meillä on siis kaksi tuntia aikaa kyhätä tällainen laite», Larsin ystävä latoi tavaroita pahvilaatikosta pöydälle. »Ei tämä kovin kummonen ole. Eikö tällaista saa kaupasta valmiina?»

Lars selitti käyneensä jo kaupassa, missä kirjainkombinaatioissa ongelma tuli niissä myytävissä laitteissa ja millä tavalla sen voisi poistaa. Lars näytti kaavoja, joita oli koko viime yön laskenut.

»Ei, ei. Ei tätä näin voi tehdä. Tämä termi tässä menee äärettömäksi», ystävä naureskeli.

Ei mene, Lars osoitti sen, koska tämä toinen termi menee nollaan. Se oli totta, ne kumoutuivat. Ystävä pureskeli kynänvarttaan. Jonkin aikaa mietittyään hän sanoi polttavansa Larsin logiikan prommille, mutta ihan sellaisena se ei toimi. Hän kokeilee yhtä muutosta ja katsotaan sitten kärehtääkö koko laite.

Ei kärehtänyt. Lars kokeili eri kirjainkombinaatioita ja oli tyytyväinen tulokseen. Eroa ei voinut kuulla, mutta analysaattorilla se näkyi. Loppuosa viritelmästä ei tuottanut vaikeuksia. Lars tiesi, että olisi saanut sen itsekin tehtyä, jos hänellä olisi ollut kaikki tarvittavat laitteet. Hän halusi maksaa ystävälleen, mutta tämä pyysi vain laitteiden hinnan ja sanoi ettei hän nyt halua rasittaa

Larsin matkabudjettia enempää. Veli lähti kuljettamaan Larsia kohtaamispaikalle. Lars kysyi kuinka he itse pääsisivät pois. Kuulemma sieltä oli muitakin teitä, mutta parempi on, että Lars ei tiedä niitä. Vaihto onnistui kenenkään huomaamatta. Lars käveli kierroksen ja nousi hissillä vastaanottoaulaan. Nyt hänellä oli repussa palapelin viimeinen pala.

20.

Karlsson sähelsi pitkän aikaa tietokoneensa kanssa. Marko arvasi että hän oli hukannut tiedoston ja lähetti sen uudestaan. Se auttoi.

»Jatketaan siis tästä niin sanotusta vapaamuurarisalaliittoteoriasta», Karlsson sanoi lopulta.

Marko aloitti:

»Suurin osa vapaamuurareista toki myöntää, että vapaamuurareilla oli jokin rooli monarkioiden kukistumisessa, mutta sen enempää asia ei heitä kiinnosta ja he ehkä kuvittelevat, että vallankumouksellisuus kuului johonkin valemurariuteen eikä oikeaan vapaamurariuteen. Tämä ei ole aivan oikea käsitys, mutta todettakoon, ettei kukaan ole tosissaan väittänyt, että kaikki vapaamuurarit kuuluisivat johonkin salaliittoon. Vain muutama loosi osallistui vallankumoukselliseen liikkeeseen. Ne olivat pääosin Memfisin ja Misraimin riittejä seuraavia looseja Ranskassa ja Italiassa, myöhemmin myös Turkissa. Osa Memfisin ja Misraimin riittejä seuraavista salaseuroista kuului ruusuristiläisyyteen, mutta ei vapaamurariuteen.»

»Entä Baijerin Valaistuneet?» Karlsson vastasi. »Sehän on eri asia. Illuminatit olivat osa *Strict Observance* -vapaamurariutta, ei Memfis-Misraim vapaamurariutta. Siinä sinulla nyt on pieni virhe.»

Miten, kuinka? Ei siinä voi olla virhettä. Karlsson näyttävä olevan perillä näistä asioista, Marko ajatteli. Hän jatkoi selitystään:

»Se minun täytyy selvittää. Joka tapauksessa vapaamuurarisalaliitto on sama asia kuin Illuminatisalaliitto. Adam Weishaupt oli alkuperältään juutalainen, mutta kääntynyt

katolisuuteen. Hän oli aluksi myös jesuiitta ja professorina aiemmin jesuiitoille kuuluneessa professuurissa. Illuminati pyrki soluttautumaan vapaamuurariuteen ja onnistuikin siinä. Illuminatilla oli ohjelma, joka pyrki tuhoamaan perheen, uskonnon ja valtion - samantapainen kuin myöhemmin kommunisteilla. Poliisi pääsi salaseuran todellisten päämäärien jäljille sattumalta ja teki ratsian kahden muun korkean jäsenen kotiin. Poliisi löysi dokumentteja, joissa ohjelma oli kuvattu: Illuminati suunnitteli vallankumousta. Järjestö lakkautettiin ja eri maiden poliiseja varoitettiin. Todellisuudessa vain varsinainen Baijerin Illuminati lakkautettiin. Egyptiläisen vapaamuurariuden loosit toimivat edelleen. Juuri niissä suunniteltiin vallankumousta, ja vuonna 1789 Ranskassa syntyi vallankumous. Jakobiinien ohjelma oli hyvin samanlainen kuin Illuminatin - aikalaiset pitivät niitä samana järjestönä ja jakobiinien yhteys Memfisin ja Misraimin riitin looseihin voidaan osoittaa. Menetelmät, joita Illuminatin ja jakobiinien ohjelmassa käytettiin, olivat luonteeltaan machiavellistisia. Dokumentit osoittavat, että Illuminati pyrki soluttautumaan vapaamuurariuteen ja yhteiskunnan tärkeille paikoille, erityisesti koulutukseen, yliopistoihin ja hallintoon.»

»Eivätkö armeijaan?»

Marko selitti, että riittää soluttaa avainpaikat tietyiltä valituilta alueilta. Illuminati ei soluttautunut nimenomaan armeijaan. Poliisi siis lakkautti Baijerin Valaistuneet vuonna 1785 epäiltynä valtion vastaisesta toiminnasta. Sen jälkeen vapaamuurarijärjestö *Société des Philadelphes* 1789-1815 oli vallankumouksellisen ajattelun keskus. Philadelphes-loosi soluttautui armeijaan: Napoleonin armeijassa toimi Memfis-riittä seuraava *Armeijan Philadelphes*. Napoleon oli vapaamuurari ja initioitu myös Philadelphes-loosiin Egyptissä, kuten vapaamuurari Tuckett osoitti ja minkä vapaamuurareiden tietosanakirjakin tunnustaa. Aluksi Philadelphes tuki Napoleonin mutta myöhemmin juonitteli tätä vastaan. Romantiikan ajan kirjailija Charles Nodier kertoo tästä vuonna 1815 anonymisti julkaisemassaan kirjassa *Histoire des sociétés secrètes de l'armée*.

»Eikö Nodier ollut Siionin Veljeskunnan johtaja?» Karlsson kysyi hieman ivallisella äänellä.

Marko yritti selittää miten asia oli. Siionin Veljeskunta, *Priory of Sion, Prieuré de Sion*. Tämän nimisestä salaseurasta ei löydy tarkistettua informaatiota ennen 1950-lukua. Siihen liittyvät dokumentit ovat moderneja Pierre Plantardin laatimia väärennöksiä. Tämä salaseura on tullut kuuluisaksi eräiden tieteellisesti vähemmän tarkkojen kirjojen ansioista. Todellinen historia on seuraava:

Philalethesin riitin nimi on otettu alkemistiltä Eirenaeus Philalethes, joka vuonna 1667 kirjoitti alkemistisen kirjan, joka käsittelee viisasten kiven valmistusta. Viisasten kiven etsintähän perustuu Smaragditauluun, jonka ajateltiin olevan Hermes Trismegistusin kirjoittama. Smaragditaulun ajateltiin sisältävän reseptin viisasten kiven tekemiseen. Smaragditaulussa todetaan, että isä on aurinko ja äiti kuu ja parilla lauseella luonnehditaan kuinka sekoitus syntyy. Aurinko tulkittiin kullaksi ja kuu elohopeaksi ja *Philalethesin* kirja käsittelee näiden aineiden sekoittamista eliksiiriksi ja viisasten kiveksi.

Karlsson kuulosti vaivautuneena: »Ei kai viisasten kivi tähän liity.»

Marko totesi, että okkultismi liittyy asiaan hyvin olennaisesti ja jatkoi selostustaan *Philalethes*-looseista, Narbonnen riitistä, sekä alkemistien Kulta- ja Ruusuristi -nimisestä 1800-luvun lopun salaseurasta.

Karlssonin puhelin soi.

»Jaa, minun täytyy vastata tähän.» Kaiutin hiljeni. Karlsson oli vetänyt mikrofonijohdon pois omalta puoleltaan. Joanna vilkaisi Markoa syyttävästi, veti myös mikrofonijohdon pois tietokoneesta ja Karlssonin puhuessa puhelimeen näytön ruudulla Joanna kävi syyttämään Markoa siitä, että hän ei saisi kertoa uudesta maailmanjärjestyksestä Karlssonille mitään. Karlsson oli yksi *heistä*, Lars oli sen hänelle selittänyt, eikä Markolla ollut mitään oikeutta kertoa Larsilta kuulemiaan asioita tämän viholliselle.

Marko vastasi, että Karlsson tuskin oli mikään Larsin vihollinen,

Lars oli vain hieman vainoharhainen. Ne *he*, joista hän Karlssonille kertoi, olivat 1700-luvun loppupuolelta 1800-luvun loppuun vaikuttaneita vapaamuurareita, Ranskan ja Italian Misrain-looseja. Se taas on tunnettua historiaa eikä hän sitä Larsilta ollut kuullut. Ei Marko ole paljastamassa mitään Larsin hänelle kertomaa asiaa, ja mitä hän yleensäkin voisi paljastaa? Ei Lars hänelle mitään kertonut.

Suunnitelman, Joanna vastasi. Larsin suunnitelman. Lars oli valmistelemassa jotain. Hän oli varmasti kertonut siitä Markolle kun Joanna nukkui autossa ja nyt Marko kertoo sen Karlssonille. Marko kielsi kuulleen mitään mistään Larsin suunnitelmasta.

Marko näki näytöltä, että Karlssonin puhelu päättyi. Hän kytki oman puolensa mikrofonijohdon, Karlsson teki samoin. Joanna siirtyi taaemmaksi. Marko tiesi, että hän kuuntelisi koko puhelun.

Marko jatkoi keskusteluaan Karlssonin kanssa:

»Charles Nodieriinko me jäimme? Nodier oli tavallaan ihmelapsi ja jo kaksitoistavuotiaana liittyi jakobiineihin. Vanhemmiten hän muutti mielipiteensä ja vastusti vallankumouksellisia. Usein väitetään, että Nodierin kirja *Histoire des sociétés secrètes de l'armée* olisi täyttä fiktiota, mutta se näyttää olevan varsin oikein. Nodier kirjoitti kyllä fantasiatarinoita vampiireista ja muista, mutta hän kirjoitti myös asialukemista. Nodier itse oli syvästi kiinnostunut esoteerisista asioista. Nodier oli yhteydessä Alphonse Luis Constantiin, joka tunnetaan nimellä Eliphas Levi, ja hänen assistenttinsa Arsenalin kirjastossa oli kristinuskoon kääntynyt juutalainen Baptiste Pitos, joka tunnetaan nimellä Paul Christian. Molemmat kuuluisia esoteerikkoja. Nodier kokosi ympärilleen nuoria kirjailijoita, joihin kuului muun muassa Victor Hugo. Hugosta tiedetään, että hän oli jäsen martinistisessä ruusuristiläisyydessä. Martinismi, kuten Nodier vanhempana, vastusti vallankumouksellisia salaseuroja.»

»Eli tarkoitat siis, että nämä okkultiset salaseurat kehittyivät vallankumouksellisiksi ja vastavallankumouksellisiksi salaseuroiksi. Jäimme muuten *Philaletesin* riittiin, ei Nodieriin.»

»Juuri niin», Marko sanoi ja kertoi, että *Philalethesin* riittistä kehittyi *Nardonnen Philadelphet* ja siitä edelleen *Philadelphes*. *Philadelphesin* seuraaja oli Memfisin riitti, joka varsinaisesti perustettiin vuonna 1838. Tästä ajasta eteenpäin puhutaan selvästi vallankumouksellisesta salaseurasta eikä alkemiasta.

Vuonna 1841 Memfisin riittiä syytettiin vallankumouksellisesta toiminnasta ja Pariisin poliisiprefekti kielsi looseja toimimasta. 1848, sen jälkeen kun Ranskan kuningas Louis-Philippe I oli syrjäytetty, riitti sallittiin ja toiminta käynnistettiin uudestaan. Vuodesta 1850 Memfis-loosien vallankumoukselliset jäsenet olivat maanpaossa Englannissa, tunnetuimmat heistä olivat sosialisti Louis Blanc ja karbonaari Giuseppe Garibaldi. He toimivat Lontoossa ranskalaisten emigranttien loosissa *La Grande Loge des Philadelphes* vuodesta 1851 alkaen. Siihen aikaan se oli yksi vallankumouksellisten keskuksista. 1871 Pariisin kommuuni kaatui, ja Memfis-loosit, jotka olivat tukeneet kommuunia, menettivät kannatustaan ja toiminta kuihtui sen jälkeen kun vallankumouksellisille oli myönnetty armahdus vuonna 1880.

»Nyt tulee taas niin kovasti vuosilukuja», Karlsson valitti. »Mitä merkitystä näillä vuosilla on?"

»Niistä vuosiluvuista näkee milloin tämä salaseura aloitti: heti kun jesuiitat oli hajoitettu 1770-luvulla. Jesuiittasalaliitto oli todellinen ja se vaikutti 240 vuotta, siihen asti kun jesuiittaveljeskunta lakkautettiin ja uudistettiin.

Vapaamuurisaliitto vaikutti noin sata vuotta 1700-luvun lopulta 1800-luvun lopulle. Vaikka Baijerin Valaistuneet kiellettiin melkein heti perustamisen jälkeen, salaseura säilyi Misraim-loosesissa. Sitten tulivat kommunistit, taas suunnilleen sata vuotta aina 1980-luvulle.» Tämä kai vastasi Karlssonin kysymykseen...

...mutta minne salaseura sen jälkeen siirtyi? Noin 1970-luvulla. Ei se kadonnut ole. Ehkä...

Näitä ajatuksiaan Marko ei halunnut kertoa Karlssonille. Hän selitti Misraimin riitin historiaa ja Giuseppe Balsamo, joka tunnetaan paremmin nimellä Cagliostro. Cagliostrolla oli selvä rooli Ranskan Suuren Vallankumouksen valmisteluissa Marie-Antoinetten kaulanauhatapaauksessa. Alexander Dumas kirjoitti

siitä romaaninkin ja totta on sekin että Cagliostro, eli Giuseppe Balsamo, joutui siitä vankilaan. Joitakin tietoja Cagliostron riitistä on jo vuodelta 1738, mutta varsinaisesti hän perusti *Korkean Egyptiläisen Riitin* vuonna 1784. Cagliostro sai korkean hermeettisen arvonimen arcanum arcanorum.

»Arcanum arcanorum, salaisuuksien salaisuus. Olen nähnyt sen termin jossain muuallakin.»

»Se mainitaan esimerkiksi aivan alussa kirjassa *Musta Raamattu vuodelta 1848*. Kirja on käänös saksalaisen Johann Schieblen 1848 julkaisemasta kirjasta *Kuudes ja seitsemäs Mooseksen kirja*. Siinä oleva riitti perustuu Cornelius Agrippan kirjassa *De Occulta Philosophia* annettuihin loitsuihin eli grimoireihin.»

Karlsson huojentui: siis tämä termi liittyykin hämäriin kabbalistisiin ja esoteriisiin riitteihin, ei politiikkaan, mutta Marko ei ollut vielä kertonut koko tarinaa:

Cornelius Agrippan kirjassa olevat sigillumit eli sinetit muistuttavat vastaavia kirjassa *Sefer Raziel HaMalakh*, mutta luultavammin Agrippan grimoirit perustuvat ashkenazi-juutalaisten Kirousten riittiin, jonka Israel Yuval ensimmäisenä osoitti olleen olemassa. Riitti sisältää loitsuja, joilla aiheutetaan vitsauksia: ruttoa, rottia, ja niin eteenpäin. Ne vastaavat niitä Mooseksen kymmentä vitsausta, joilla Jumala rankaisi Egyptiä. Osa näistä kirouksista on luettavana Mustassa Raamatussa. Niissä nostetaan demoneita, sidotaan ne ja käytetään niiden voimaa vitsausten aikaansaamiseen, rikastumiseen ja muuhun sellaiseen. Kymmenen kirouksen riitti on osa käytännöllistä kabbalaa ja syntynyt ehkä 1100-luvulla. Egypti on korvattu kristikunnalla ja ajatus on, että juutalainen Messias vie juutalaiset kotimaahansa ja kristittyjä kohtaavat vitsaukset. Kirousten riitissä käytettiin kuivattua verta viiniin sekoitettuna. Ariel Toaff julkaisi 2007 kirjan, jossa tarkasteli tämän riitin ja keskiaikaisten rituaalimurhien suhdetta. Kyseisen kirjan argumentit, samoin kuin kirjan vastaanotto, ovat mielenkiintoisia juuri käsiteltävään asiaan liittyen. Erästä rituaalimurhasta syytetyt ja siitä myös tuomitut, kuvailivat jiddishillä Kirousten riitin ja viittasivat tunnettuun Jeesusta halventavaan pamflettiin nimeltä *Sefer Toledot Yeshu*. Toaffin

mukaan syyttäjät eivät voineet tietää riitistä eivätkä edes ymmärtäneet jiddishä, joten hänen mukaansa: vaikka kuulustelussa käytettiin kidutusta kuten tuolloin oli tapana, tunnustukset olivat aitoja. Toaffia vaadittiin peruuttamaan tämä väitteensä, minkä hän myös teki.

Todellisuudessa noilla riiteillä oli suora liitännä messianisuuteen ja messiaanisuudella vallankumouksiin. Karlsson kysyi:

»Misraimin ja Memfisin looseissa siis tutkittiin esoteerisia asioita, samoin kuin Kulta- ja Ruusuristissä, ja näihin esoteerisiin asioihin liittyi kabbalistisia messiaanisia riittejä. Oliko siinä mukana poliittista toimintaa vai vain tällaista okkultismia?»

Marko vastasi, että toiminta oli nimenomaan poliittista ja vallankumouksellista, ei okkultistista. Vuonna 1817 Misraimin riitin loosit kiellettiin johtuen yhteyksistä karbonaareihin ja episodista, joka tunnetaan nimellä *La Rochellen neljä kersanttia*.

Vuonna 1822 Misraimin looseja syytettiin valtion, kirkon ja hallitsijan vastaisesta toiminnasta, mutta poliisilla ei vielä ollut perusteita kieltää salaseuraa.

Seuraavana vuonna, 1823, poliisi löysi kotietsinnässä veli Vehmesin kotoa voimakkaasti kirkonvastaisia dokumentteja ja riitti kiellettiin. Sen sallittiin jatkaa 1838 ja kiellettiin uudestaan 1841. Vuonna 1848, Luis-Philipin syrjäyttämisen jälkeen, riitti käynnistettiin uudestaan.

Misraimin loosit olivat karbonaarien piilopaikkoja. Lopulta myös Misraim-loosien toiminta kuihtui. Viimeiset Misraim-loosien vapaamuurarit yhdistyivät noin vuonna 1890 loosiksi *Arc-en-Ciel*. Vuonna 1881 Garibaldi pani alulle Memfisin ja Misraimin riittien yhdistämisen, joka toteutui 1889. Tästä vuodesta lähtien riitti on nimeltään Memfis-Misraim. Riitti on laajalle levinnyt ja vieläkin toiminnassa, eikä sitä enää syytetä vallankumouksellisuudesta.

Toisaalta, nuorturkkilaiset liittyivät läheisesti sikäläiseen vapaamuurariuteen, joka muistaakseni perustui Misraimin riittiin, mutta kuvioon liittyy myös skottilainen vapaamuurarius ja B'nai B'rith. Nuorturkkilaiset tekivät vallankumouksen 1900-luvun alussa.

»Siis tuona aikana oli jokin vallankumouksia ja sotia järjestävä pääloosi. Ikään kuin suurempi versio Italian 70-luvun Propaganda Due -loosista.»

Periaatteessa näin, Marko selitti, mutta vapaamuurariloosien lisäksi oli karbonaarit ja muut vallankumoukselliset järjestöt. Ehkä karbonaarien suurloosi Alta Vendita oli koko vallankumouksellisen liikkeen johdossa vuosina 1814-1848, mutta on muitakin mahdollisuuksia, kuten Pariisin Misraim-loosi. Vuodesta 1850 lähtien johdossa olisi ehkä ollut vapaamuurariloosi *La Grande Loge des Philadelphes* noin vuoteen 1871 asti. Voi myös ajatella, että johdossa olisi ollut Mazzinin Vapaa Eurooppa -liike 1800-luvun puolivälissä ja lopussa. Kaikkien näiden takana on toki voinut olla yksi vielä salaisempi salaseura.

»Mutta ei voi väittää, että kyseessä olisi yksi liike. Karl Marxin käsitys Giuseppe Mazzinin tasavaltaisuuteen pyrkivästä liikkeestä oli, ettei proletariaatilla ole mitään tekemistä tämän keskiluokan taantumuksellisen liikkeen kanssa.»

Marko kehoitti lukemaan Platonin *Valtion* tarkemmin. On aivan suunnitelman mukaista, että ensimmäisen vallankumouksen tekevät vapaamuurarien tukemat tasavaltalaiset ja sitä seuraa radikaalimpi vallankumous, johon liittyy terrorikausi. Valtiossa kuvattu prosessi on oligarkia, demokratia, tyrannia, ideaaliyhteiskunta. Välvaiheiden yli ei voi hypätä.

»Siis, terrori ei ollut virhe...» professori kysyi mietteliäänä.

»Ei, se on suunnitelman osa, tyrannia, samoin totalitarismi on suunnitelman osa. Se on utopia - paras mahdollinen valtiomalli, se mihin terrorikausi johtaa. Tämä alkuperäinen teoria vapaamuurarien salaliitosta on siis myös alkuperäinen kommunismi-salaliittoteoria: kommunismin synnytti valistusliikkeen radikaali siipi ja sitä kehitettiin Ranskan ja Italian vapaamuurarilooseissa ennen kuin kommunistinen puolue syntyi. Vasemmistolaiseen vallankumoukselliseen toimintaan liittyi Philadelphes-loosi, Italian karbonaarit, ja kommunistinen puolue. Liitännä vapaamuurariutta lähellä olevien salaseurojen, kuten karbonaarien, ja kommunistien välillä oli olemassa.»

»Monet diktaattorit, Hitler, Stalin, Franco, ovat kyllä pitäneet vapaamuurari-pankkiiri-salaliittoteoriaa teoriaa oikeana.»

»Eivät vain diktaattorit, myös Churchill, katolinen kirkko ja moni tutkija.»

Karlsson väitti, että salaseuran olemassaoloa ei voi pitää kunnolla toteennäytettynä ja kysyi olisiko tässä kaikessa jotain yleisempää sääntöä. Markon mukaan siinä on hyvin yksinkertainen sääntö. Humanismin takana olivat machiavellistiset ruhtinaat. Vapaamuurareiden takana oli vallanhaluisia kruunupäitä, Illuminati, jakobiinit. Kommunismin kauniiden ajatusten takana oli totalitaarinen diktatuuri. Aina sama kaava: kauniita ajatuksia, mutta taustalla vaikuttavat machiavellistit. Toinen samanlainen piirre on jesuiittajärjestön organisaatiomalli, jota tällaiset salaseurat yleisesti käyttävät. Historiasta tiedetään machiavellistiset renessanssipaavit, vapaamuurareiden osuus monarkioiden kaatumisessa, vapaamuurareita USA:n itsenäisyyden ajalta vaikka Benjamin Franklin ja George Washington. Siitä voi jatkaa vapaamuurareihin Ranskan vallankumouksessa: Orleansin herttua ja markiisi Lafayette, Italian yhdistymisessä: Giuseppe Mazzini ja Giuseppe Garibaldi, edelleen Simon Bolivar Etelä-Amerikassa, Turkissa Mustafa Atatürkin takana oli vapaamuurarius ja dönme-yhteisöt, lisääkin löytyy. Kommunistien toimet tunnetaan hyvin, ja olihan karbonaareja Ensimmäisessä Internationaalissa. Voi sanoa, että vallankumous siirtyi karbonaareilta ja sosialisteilta kommunisteille.

»Tuo kaikki on vanhaa historiaa, ei vaikuta enää.»

Ne ovat vanhoja ja tutkittuja, Marko myönsi. Toisen Maailmansodan jälkeen toimijoina olisivat olleet lähinnä salaiset palvelut, kuten CIA, MI6, KGB, GRU, Mossad, vaikkeivät ne kerrokaan toimistaan avoimesti. CIA:n ja MI6:n salaisia operaatioita on kyllä kuvattu useissa kirjoissa ja heidän omissa historioissaan. Niihinhan kuuluu vaikka *Paperclip*-operaatio, jossa CIA Maltan ritarikunnan avustuksella salakuljetti natseja USA:han ja antoi heidän perustaa kommunismin vastaisen tiedustelunsa uudestaan. Outo on myös Mussolinin rooli MI5:n agenttina Ensimmäisen Maailmansodan aikoihin ja onhan niitä vastaavia,

tosin todistamattomia, epäilyksiä Hitlerin nuoruusvaiheen Englannin matkan osalta.

»Salaiset palvelut tekevät työtään, eivät kai salaliittoteoreetikot niitä kaikkia voi pitää saman salaliiton osina?»

Marko ei vastannut, mutta oli huomannut, että useimmat salaliittoteoreetikot vielä laajentavat salaliiton siten, että siinä on 1900-luvun alusta Toisen Maailmansodan loppuun mukana sosialistit, kommunistit, kansallissosialistit, sionistit ja angloamerikkalainen eliitti, kaikki syntyneet salaseuroista, lähinnä vapaamuurareista, ruusuristiläisyydestä ja teosofiasta. Synarkia - anarkian ja kommunismin vastaisena voimana - perustuisi teosofiaan, natsismiin, anglo-amerikkalaiseen eliittiin, mutta kuitenkin olisi osa samaa salaliittoa.

»Eivät kaikki voi olla samaa salaliittoa», Karlsson jatkoi tympääntyneellä äänellä.

»Voisi se olla niin, että salaliitossa on useita haaroja», Marko tarkensi.»Vapaamuurarit-Illuminati-karbonaarit-kommunistit on vain ensimmäinen haara.»

Karlsson sai toisen puhelun ja taas Joanna irrotti mikrofonin. Hän valitti samasta asiasta. Aivan varmasti Marko oli kuullut nämä asiat Larsilta. Larsin teoria oli aivan samanlainen kuin mitä Marko selitti Karlssonille. Marko kielsi jyrkästi. Sehän johtuu vain siitä, että jokainen, joka tutustuu uuden maailmanjärjestyksen salaliittoteorioihin, päätyy suunnilleen samaan tulokseen. Eihän samoista faktoista voi päätyä kuin suunnilleen samaan tulokseen, ellei faktoja käy muuttelemaan tai poistamaan. Ja Joanna on aivan väärässä siinä, että Marko olisi kuullut näistä teorioista vasta äskettäin Larsilta. Olihan hän surfailut netissä ja lukenut näitä juttuja aiemminkin. Nettihän on pullollaan näitä salaliittoteorioita. Kyllä se tunnetan, että kommunismi oli vain suoraa jatkoa karbonaarien vallankumouksellisuuteen ja väen vähentäminen terrorivaiheessa ja totalitaarisen valtion pystyttäminen oli mukana suunnitelmassa jo Ranskan Suuressa Vallankumouksessa. Sehän on seuraus Platonin *Valtion* prosessista, eri vaiheiden kautta edetään utopiaan. Pohjimmiltaan uusi maailmanjärjestys on vain

yksi vaihe historian vääjäämättömässä prosessissa, joka johtaa totalitaariseen utopiaan. Katolista kirkkoa vastustaneiden okkultistien ja alkemistien harhautunut kuvitelma historian luonnollisesta kehitysprosessista, jota valveutuneen etujoukon tulee avittaa, mutta joka itsestäänkin etenee ainoaan mahdolliseen suuntaan. Epäilevä, kyllä Marko oli aina epäilevä, ei hän tätä historian prosessia oikeana pidä, se oli filosofien kuvitelma, mutta onko suunnitelmaa ja salaliittoa? On tietenkin, olihan oikeitakin salaliittoja olemassa, kyllä sen jokainen huomaa, jos viitsii itse selvittää. Mutta Larsin suunnitelmasta Marko ei tiedä mitään. Siitä he eivät puhuneet mitään koko matkan aikana. Joanna voisi jo uskoa sen.

Karlsson lopetti puhelunsa. Marko kytki mikrofonijohdon.

»Sinulla on tässä vielä mainittu italialainen musta aatelisto. Se on kai toinen asia, vai mitä?»

»Se käsite esiintyy Lyndon LaRouchen uuden maailmanjärjestyksen teoriassa», Marko vastasi.

»LaRouche, eikö Olof Palmen murhassa aluksi epäilty jotain Ruotsin LaRouche-järjestön jäsentä? He ovat kai oikeistolaisia ääriaineksia.»

»Tavallaan, ja Lyndon LaRouche on myös pyrkinyt USA:n presidentiksi», Marko myönsi. »LaRouchen valitsema nimi on huono ja johtaa sekaannukseen. Mustalla aatelistolla yleensä ymmärretään niitä Vatikaania lähellä olevia aatelisperheitä, jotka tukivat paaviutta Italian Tasavallan synnyn aikoihin 1870-luvulla. Heillä ei kai ole mitään suurta roolia teoriassa. LaRouche tarkoittanee toista joukkoa. Niitä machiavellisteja, jotka olivat syynä paaviuden alennustilaan 1400-luvun lopulta aina siihen asti kun vastauskonpuhdistus uudisti paaviuden. Nämä tukijoukot olivat pikemminkin Pohjois-Italian pankkiirisukuja kuin Rooman aatelistoa.»

»Onko tällaista LaRouchen mustaa aatelistoa mielestäsi olemassa?» Karlsson kysyi.

Marko selitti, että LaRouchen teoriassa on joitakin oikeita elementtejä, mutta se käsittelee vain pientä osaa koko salaliitosta.

Musta aatelisto tarkoittaisi siis alkuperäisiä machiavellisteja. Jesuiittojen toiminta ennen järjestön uudistamista sisälsi machiavellistisia menetelmiä. Myöhemmin pankkitoiminnan keskus siirtyi Hollantiin ja sieltä edelleen Englantiin. Ei ole aivan perusteetonta sanoa, että varhaisen skottilaisen vapaamuurariuden takaa löytyi katolisia paavin tukevia voimia, Stuarttinen vapaamuurarius saattoi olla eräässä vaiheessa 1700-luvun alussa Illuminatin kaltainen vallan vaihtoa ajava salaliitto. Heidän menetelmiään otettiin Illuminatin ohjelmaan, mutta se on historiaa. Uuden maailmanjärjestyksen salaliiton takana tuskin ovat nykyiset paavit tai joku jesuiittojen salainen johtaja, muuten uuden maailmanjärjestyksen ohjelma seuraisi katolisen kirkon oppeja. Propaganda, jota nähtäisiin päämediassa, olisi vahvasti kristillistä - sitähan se ei ole. Päinvastoin.

»Miten mafia sitten liittyy tähän salaliittoon?» Karlsson kysyi.

Mafia ja Italian tasavalta syntyivät käsi kädessä, Marko totesi. Salaliittolaiset olivat tasavallan rakentajien puolella, ja Mazzini ja Garibaldi ovat vapaamuurareita ja kummallakin oli liitännöjä mafiaan. Näitä suhteita käyttäen englantilaiset vastustivat Napoleonin, ja Italian Tasavallan mafiasuhteiden avustuksella tehtiin maihinnousu Italiaan Toisen Maailmansodan aikana. Mafialla ja salaliitolla on yhteyksiä myöhemminkin, kuten 1980-luvulla paljastuneessa Propaganda Duen tapauksessa. Siihenhän liittyi väärän lipun terrorismia, Aldo Moron kaappaus ja NATO:n varjoarmeija Gladio. Mutta mafia tuskin on missään merkittävässä roolissa salaliitossa. Se pelaa omaa rikollista peliään.

»Entä juutalaisten osuus? Useassa uuden maailmanjärjestyksen teoriassa juutalaiset ovat salaliiton takana? Ainakin natsit väittivät niin. Vai johtuuko se vain siitä väärennöksestä, *Sionin Viisaiden Pöytäkirjoista*?»

Marko päätti selvittää tuota kuuluisaa väärennöstä jossain vaiheessa. Olisikohan verkossa ketään asiantuntijaa?

»Vapaamuurarien ja juutalaisten pankkiirien salaliitto on muilta osin sama kuin vapaamuurarien salaliitto, paitsi että johtajien tai rahoittajien ajatellaan olleen pankkiireita. Kansainvälisistä pankkiireista 1800-luvulla pääosa oli juutalaisia. Alkuaikojen

kommunisteissa oli paljon juutalaisia ja Jacob Schiff rahoitti Venäjän-Japanin sotaa ja Venäjän vallankumouksia, joten jonkinlainen side vallankumouksellisen liikkeen ja juutalaisten pankkiirien välillä oli.»

Koko internet-puhelu alkoi tuntua Karlssonilta omituiselta. Ensinnäkin omituista oli ollut se, että Marko Ranta käytti Joanna Nowakin tietokonetta. Syy, miksi Karlsson oli avannut viestin niin nopeasti lauantaina oli ollut se, että sen lähettäjä näytti olevan Joanna Nowak. *No, se ei hänelle kuulu. Nuoria ihmisiä. Elämää.* Toinen omituinen seikka oli, kuinka Marko Ranta oli ehtinyt kerätä tämän määrän tietoa ja kirjoittaa pitkän tekstin. Kovin montaa päivää ei ollut kulunut. *Plagointia voi aina epäillä jos opiskelija tekee tehtävänsä liian nopeasti.* Markon teksti tyyliä kyllä voisi parantaa. Tekstissä ei käsitellä kaikkia asiaan vaikuttavia asioita. Joillakin aloilla se käy, mutta ei historiassa. Karlssonin täytyi puuttua siihen työn ohjaajana:

»Yksi juttu tässä on. Miksi et esitä *kaikkia* perusteluja asian puolesta ja vastaan? Sillä tavalla tieteellinen diskurssi, keskustelu, toimii. Joku väittää jotain ja perustelee sen, joku toinen on eri mieltä ja perustelee sen. *Kaikki* perustelut tulee käsitellä, kuka on väittänyt mitään ja milloin. Käsiteltävä kysymys täytyy tuntea läpikotaisin. Viitteitä, kirjallisuutta.»

Marko väitti vastaan. Mikään oikea tiede ei noin tee. Ei tieteessä ladota peräkkäin kaikkia mahdollisia osittaisia perusteluja ja pyydetä kuulijaa päättämään mikä johtopäätös olisi hänestä miellyttävin. Luonnontieteissä ja matematiikassa esitetään vain yksi päättelyketju, se joka johtaa tulokseen. Jos on olemassa yksikin pätevä vasta-argumentti, niin päättelyketju kaatuu. Niin oikeat todistusketjut toimivat. Silloin perustelu on lyhyt ja selkeä. Historia kertoo vain tarinoita, ei osoita mitään. Juuri tämän vuoksi historian tutkimuksen avulla voi vääristää oikeaa historiaa. Koko menetelmä on aivan poskellaan.

»Jaaha, niin tietenkin, tavallaan... »

Karlsson päätti jatkaa Markon seminaarityön perkaamista:

»Tärkein asia tässä kai on Siionin Veljeskunta, siis onko sellaista. Väität siis, että sillä tarkoitetaan 1700-luvun lopun ja 1800-luvun Memphisin ja Misraimin looseja ja että näillä okkultistisilla looseilla olisi ollut poliittinen ohjelma.»

Marko selitti, että ne olivat okkultistisia looseja. Niillä oli vallankumouksellinen poliittinen ohjelma ja suorat henkilösidoset niihin vallankumouksiin, joita siihen aikaan tapahtui. Oliko mikään riitin loosi käyttänyt nimeä Sion? Sitä ei voi tietää. Nodierin kirjassa kerrotaan Memphis-loosien edeltäjästä, Napoleonin armeijan *Armeijan Philadelphes* -looseista. Nodier toteaa, ettei yksikään loosi johda muita vapaamuurarilooseja, mutta samassa kirjassa Nodier myös kertoo, että on olemassa salainen loosi, jonka oikeaa nimeä hän ei voi sanoa, koska on tehnyt salassaolulupauksen. Kirjassa on lisäksi merkillinen kohta, jossa mainitaan se, joka on tuleva, nimetään hänet Eliasiniksi ja mainitaan Jerusalem. Kohta ilmeisesti viittaa jälleensyntyneeseen Messiaaseen. Tätä kohtaa on käytetty perusteluna sille väitteelle, että Nodier olisi kuulunut Siionin Veljeskuntaan, mutta sitä se ei osoita. Se saattaa riittää vihjeeksi siitä että oli olemassa salainen Memphisin ja Misraimin riitin loosi, jonka ohjelma oli messiaanisen kabbalistinen.

»Jos Messias syntyi 1800-luvun alussa, niin kai hän on jo kuollut.»

»Kabbalistisessa messiaanisuuudessa Messias jälleensyntyy niin monta kertaa kuin on tarpeen. *Tikkun*, maailman palauttaminen oikeaan tilaan, kestää vuosisatoja.»

Karlsson nousi tuoliltaan ja käveli hermostuneesti pari kierrosta. Hän sanoi, että sekä vapaamuurarius että vallankumouksellinen ajattelu perustuvat valistukseen, joten niiden välillä löytyy henkilösiteitä, mutta tuskin mitään salaseuraa. Marko väitti, että siinä olisi enemmän. Kyseiset vallankumouksellisia jäseninään pitäneet vapaamuurariloosit näyttävät kaikki olleen Ranskassa tai Italiassa Grand Orient -vapaamuurariutena ja ne ovat seuranneet vieläpä olennaisesti samaa riittä, Cagliostroon aloittaman egyptiläisen vapaamuurariuden eri muotoja. Riitin looseilla on myös todistettavia siteitä okkultistisiin ruusuristiseuroihin.

Karlsson kielsi sen ja väitti, että Marko oli vain sitonut löyhästi erilaisia asioita toisiinsa, mutta hän myönsi että Marko oli asiaa varsin tarmokkaasti selvittänyt, ja hän miettisi minkä arvosanan työstä antaisi. *Vai hylkäisi saman tien?* - tätä vaihtoehtoa Karlsson ei maininnut, mutta vakavasti harkitsi sitä. Ei tämä raportti annettuun tehtävään vastaa. Silti, Karlsson oli joustava.

»Tässähän sinulla on mennyt paljon aikaa», Karlsson totesi.

»Miten sinä tämän raportin näin lyhyessä ajassa sait kirjoitettua?»

»Olihan siinä aikaa viikko. Aihe annettiin seitsemäs päivä, nyt on kuudestoista. Vähän tutustunut aihepiiriin ennalta. Kyllä sen ehtii», Marko vastasi.

Taitaa sen tosissaan ehtiä, Karlsson totesi ajatellen tarkistavansa myöhemmin, ettei työ ole kopioitu jostain. *Viikossa? Ehkä, mutta ahkera kaveri siinä tapauksessa.* Karlssonin mielestä raportti tosin oli arvoton, mutta hän itse voisi ehkä hyötyä Markon ilmeisen suuresta kirjoitusnopeudesta.

21.

Pitkä mies siveli mustaksi värjättyä, huolellisesti leikattua partaansa, osa pituudesta tuli hänen hyvin lankattujen kenkiensä tarkoituksellisen paksuista koroista. Pituus ja huoliteltu ulkoasu lisäävät luonnollista arvovaltaa, ja se oli toisinaan hyvin tarpeellista asiakkaiden kanssa keskustellessa - hänen alallaan kaikki riippui uskottavuudesta. Mies nosti kätensä silmälasiansa paksulle muovisangoille tarkentaen kaksiteholasiensa asentoa voidakseen helpommin lukea kädessään pitelemänsä kirjeen. Miehen ilme ei muuttunut hänen laskiessaan kirjeen pöydälle. Vain suupielien ryppyjen hienoisesta syvenemisestä ja silmäkulmien aavistuksenomaisesta tiukkenemisestä saattoi päätellä, ettei kirjeen sisältö ollut lainkaan miellyttävä. Hän katsoi kahta pöydän ympärillä seisovaa huolestuneen näköistä miestä.

»Meidän on parasta soittaa Karlssonille ja kutsua myös Carter paikalle.»

Molemmat nyökkäsivät, he olivat lukeneet viestin jo ennen Per Bromania.

»Per, mikä on ensivaikutelmasi. Onko tuo katteeton uhkaus vai onko siinä takana jotain?» silmälasipäinen ja harmaatukkainen mies, toinen näistä Per Bromanin yllätysvieraista, kysyi.

»Kyllä tämä valitettavasti pitää ottaa tosissaan. Kirjeessä mainitaan yksityiskohtia, jotka on voitu saada selville vain suunnitelmistamme.»

»Karlsson lupaa olla paikalla noin viidessätoista minuutissa. Carteria en saanut langanpäähän, mutta jätin viestin vastaajaan», ikkunan luokse soittamaan siirtynyt toinen miehistä ilmoitti.

Broman oli ymmällä: Karlsson oli vakuuttanut, ettei tietoja mitenkään olisi voitu lukea siltä tikulta, jonka hän toi Tallinnasta, mutta jos ei sieltä niin kuinka?

Noin kymmenen minuutin päästä miehet kuulivat Karlssonin auton pysähtyvän talon pihaan. Liikenne oli ollut hiljainen ja Karlsson oli ajanut lievää ylinopeutta. Parin minuutin päästä hän kolkutti ulko-oveen. Broman viittasi hänet istumaan ja ojensi sanaakaan sanomatta hänelle kirjeen luettavaksi.

Karlsson otti kirjeen käteensä ja arvioi kirjaston tuoleja. Erittäin pehmeän näköinen syvä nojatuoli kyllä houkutteli, mutta Karlsson arveli, ettei omin avuin pääsisi siitä ylös. Hän valitsi kovemman nahkatuolin, aidon vanhanaikaisen, tummanruskean kirjaston nojatuolin, kaivoi pikkutakkinsa sisätaskusta lukulasien kotelon ja laittoi lasit silmilleen. Muiden odottaessa hän luki huolellisesti kirjeen.

»Olet näemmä saanut kiristyskirjeen. Joku väittää voivansa todistaa, että meillä - siis meillä! - olisi yhteyksiä rikollisiin tahoihin ja että suunnittelisimme jotain laitonta operaatiota. Naurettavaa. Vaatii miljoonaa, ja vielä euroja - ei minulla ainakaan sellaisia rahoja ole. Millä tämä henkilö muka mitään todistaa? Minusta tämä on puhdasta arvailua. Jätetään huomiotta.»

Sen enempää Broman kuin hänen ystävänsäkään eivät yhtyneet Karlssonin päätelmään. Broman selvensi tilannetta:

»Ne numerosarjat siinä alareunassa. Molemmat ovat niitä pankkitilinumeroita, joilla raha on tarkoitus siirtää. Tarkistin ne, ja ne ovat oikein. Samoja kuin tuomassasi USB-tikun tiedostossa.»

Karlsson katsoi kirjettä uudestaan. Hän ei ollut tiennyt käytännössä mitään USB-tikun sisällöstä, mutta nyt ymmärsi sekaantuneensa johonkin laittomaan ja että hänen uskottiin tietävän saman kuin muutkin läsnäolijat. Broman ei ollut silloin siellä lounaalla. Broman luuli, että hänelle olisi kerrottu. Karlsson päätti olla näyttämättä ettei tiennyt. Enää tässä vaiheessa hän ei voisi kertoa, että joutui mukaan vahingossa. Kirjeen alareunassa oli kaksi numerosarjaa. Jos ne olivat johonkin rahansiirtoon käytettäviä oikeita pankkitilinumeroita, niin silloin kiristäjillä todellakin oli tietoja. Numerosarjat oli mainittu kirjeessä juuri sen osoittamiseksi, että kiristäjän uhkaus ei ollut tyhjä.

»Mistä nämä numerosarjat on voitu saada?»

»Joko Viron päästä tai sitä kauempaa, sieltä missä operaation tekninen osuus on suunniteltu, tai sitten joku on kopioinnut sen USB-tikun, jonka kävit hakemassa Tallinnasta», Broman selitti: »Meidän puolellamme vain minulla on tiedossa tuo informaatio, ja sen on hyvässä tallessa, joten täältä tieto ei ole voinut vuotaa.»

Karlsson ei kommentoinut Bromanin uskoa omiin suojausmenetelmiinsä, mutta liika luottamus on aina vaarallista.

»Nuo ensimmäiset mahdollisuudet ovat uskottavampia. Tikkuhan oli salattu. Vaikka sen olisi joku kopioinnut, niin eihän tietoja olisi kuitenkaan saatu auki.»

Per Broman antoi Johan Karlssonille tulosteen eräästä web-sivusta.

»Meillä on riittäviä syitä ajatella, että tiedot olisivat kuitenkin tuolta USB-tikulta, ja meillä on kandidaattikin henkilölle joka tikun olisi kopioinnut.»

Karlsson luki tulosteen web-sivusta ja katsoi sen päivämäärää. Uutinen oli aivan tuore. Luottamuksellista tietoa oli taas vuodettu Internetiin. Dokumentin valokopio ja hänen nimikirjaimensa dokumentin lähetyslistassa. *Mahdotonta!* Karlsson huudahti Hänellä oli tämä projektin väliraportti mukanaan Helsingissä ja se

on edelleen hänen salkussaan. Ei sitä ole häneltä kukaan voinut varastaa.

»Ei varastanut vaan valokuvannut. Heillä ei ole alkuperäistä, vaikka teksti niin väittääkin. Joku on valokuvannut raportin salkustasi.»

Karlssonin mieleen tuli epäily, joka hänellä oli Helsingin seminaarissa. Hän oli keskustellut luennon jälkeen yleisön kanssa, ja hetken hän oli kuvitellut, että nuori nainen käveli saliin hänen salkkunsaa kanssa. Kun hän oli päässyt tarkistamaan, hänen salkkunsaa oli tallella. Olisiko se voitu vaihtaa, ja sitten vaihtaa takaisin?

»Osallistuiko seminaariin ketään epäilyttäviä henkilöitä?»
Broman kysyi.

Karlssonin mieleen tuli Joanna Nowak - tai eihän Nowak alunperin ollut ruotsalainen, mutta asui Ruotsissa. Nowak oli ollut useilla hänen luennoillaan ja työskennellytkin vähän aikaa hänen ryhmässään. Hän oli jo Helsingissa ihmetellyt, miksi nainen oli seminaarissa. Ja se nainen, joka oli kantanut hänen salkkunsaa näköistä salkkua, se oli Nowak. Nowak ja joku tutun oloinen mies olivat istuneet vierekkäin. Luennon jälkeen mies tuli juttelemaan eikä Karlsson meinannut päästä hänestä mitenkään eroon. Silloin Karlsson ei muistanut miehen nimeä, mutta tutun tuntuinen hän oli. Sehän oli Lars Johansson! Johansson, eikä kuitenkaan aivan Johansson. Silmälasit päässä, jotain muutakin outoa. Hän tapasi Lars Johanssonin kirjakaupassa lauantaina! Selvä kuvio. Lars Johansson oli tunnettu eikä kovin toivottu henkilö.

»Kaksi. Lars Johansson, hän on tietääkseni yksi näistä luottamuksellisen tiedon vuotajista, tunnen hänet luennoiltani; ja Joanna Nowak, ollut kurseillani ja pari vuotta sitten tutkimusryhmässäni harjoittelijana. Istuivat vierekkäin. He sen tekivät yhdessä.»

»Lars on mielenkiintoinen tapaus: omasta mielestään tutkiva journalisti, huhujen mukaan hän varastaa salaisia tietoja ja vuotaa niitä Wikileaksille, ja nykyään sille omalle vuotosivustolleen.»

Karlsson ei silti uskonut teoriaan:

»Mutta vaikka nyt oletettaisiinkin, että Johansson ja Nowak olisivat kopioineet USB-tikun Helsingin matkalla jossain välissä, niin he eivät olisi saaneet sitä avattua. Tikku oli salattu vahvalla salauksella.»

Broman myönsi, että vahvan salauksen pitäisi riittää. Mutta Johansson saattaa osata purkaa tuon salauksen. He olivat löytäneet tällaisen artikkelin. Se on varsin tuore. Uusi lähestymistapa salaukseen käytetyn algoritmin rikkomiseen.

Karlsson luki artikkelia varsin pitkään:

»Ei tämä riitä. Tämä on vain pieni kontribuutio alueeseen. Teoreettinen haavoittuvuus, näitä kryptologit aina julkaisevat. Ei teoreettisesta haavoittuvuudesta usein seuraa mitään. Ei se tarkoita, että Johansson käytännössä saisi mitään salausta auki.»

Broman oli kuitenkin jo päättänyt asian. Hän myönsi, että Karlsson varmaan oli oikeassa, mutta he eivät voineet ottaa mitään riskejä. Jotain kautta tiedot ovat vuotaneet. He tutkisivat kaikki mahdollisuudet ja tässä tapauksessa se tarkoittaa, että Johansson tulee pysäyttää. Joka tapauksessa Johansson on melkoinen riesa.

Talon pihalle pysähtyi toinen auto. Ajajan paikalta nousi noin neljissäkymmenissä oleva komea mies: pitkä, urheilullinen, teräksenharmaat silmät, säännölliset piirteet.

»Carter juuri saapui,» Karlsson sanoi.

Carter lukitsi autonsa avaimenperällä. Jotain oli suunnitelmassa mennyt pieleen, koska hänet oli kutsuttu hätäkokoukseen. Hän ei aikonut ajatella asiaa vielä. Sen aika olisi muutaman sekunnin päästä kun hän avaisi talon oven. Nyt hän halusi puhdistaa mielensä ajattelemalla jotain muuta.

Carter kaivoi rintataskustaan tupakka-askin ja sytytti tupakan. Ensimmäinen henkisauhu rauhoitti hänen mielensä. Talo oli kaunis ja kauniilla paikalla meren rannalla. Vapaa-ajan veneiden laituri näkyi vasemmalla. Vieno tuuli puhalsi mereltä tuoden kaislantuoksua. Näin keskipäivällä aurinko lämmitti jo mukavasti. Hiekka narahteli hänen kenkiensä alla. Kaukana lensi pari loppia. Sillalta kuului autojen melua. Hän oli valmis ottamaan vastaan haasteet. Hän tumpasi savukkeen maahan ja astui ripeästi sisälle taloon.

»Teillä on täällä jonkinlainen hätäkokous. Mitä on tapahtunut?»

Griffith selitti tilanteen Carterille ja kertoi hypoteesinsa siitä että Lars Johansson, apurinaan Karlssonin opiskelija Joanna Nowak, olisi voinut kopioida USB-tikun. Johansson olisi ehkä voinut avata tikun salauksen. Se selittäisi kuinka kiristäjillä olisi tiedot, mutta muitakin selityksiä toki olisi.

»No, kai meidän täytyy ottaa huomioon kaikki mahdolliset tavat kuinka data on saatu. Meidän siis tulisi löytää Lars Johansson, ottaa hänet vangiksi ja kuulustella. Järkevää, mutta ei ei helppoa. Jos hän haistaa, että häntä etsitään, niin en usko että löydämme häntä kovin helposti. Aikaahan on vain kolme viikkoa. Sen ajan pystyy helposti piileskelemään.»

Broman näytti huolestuneelta. Karlsson koki koko tapauksen syytteenä itseään kohtaan. Häneltähän USB-tikun sisältö oli varastettu, jos se nyt niin oli tapahtunut, mutta niinhän Broman sen ajatteli tapahtuneen. Karlsson tiesi yhden menetelmän, jonka avulla olisi ehkä mahdollista löytää Johansson nopeasti, mutta silloin hänen pitäisi käyttää eräitä suhteitaan, joita hän ei mielellään käyttäisi. Niissä oli suuri riski joutua itse kiinni. Nyt hän kuitenkin ehdotti juuri sitä tapaa:

»Voisimme saada poliisin etsimään Johanssonia mikäli hän tekisi jonkin riittävän vakavan rikoksen.»

»Johansson ei tietenkään tähän hätään itse tee mitään rikosta, joten arvaan, että tarkoitat hänen lavastamistaan rikolliseksi. Toiseksi, poliisi ei antaisi meille tietoja emmekä saisi Johanssonia kuulusteltavaksi, paitsi tietenkin jos rikos olisi...» Carter sanoi.

»Terrorismia, jolloin pääsisit tietoihin käsiksi», Karlsson jatkoi. »Voisimme lavastaa Johanssonin pommi-iskun tekijäksi. Pommin ei tarvitsisi edes räjähtää. Riittäisi että poliisi kävisi tosissaan etsimään Johanssonia. Onnistuisiko sellainen, Ron.»

»Pienen pommi-iskun lavastus? Jaa. Tänään on sunnuntai. Tapaan muutenkin joitakin kavereita. Kyllä se tänäänkin voi onnistua. Anna pari-kolme tuntia. Jos ei tänä iltana niin huomenna ainakin.»

Broman kysyi miten he saisivat Johanssonin poliisin käsistä kuulusteltavaksi, jos poliisi nyt sitten tarttuisi tähän syöttiin ja

löytäisi Johanssonin lyhyen ajan sisällä, mikä sekään ei ole varmaa ja eikö poliisi toteaisi, että Johansson on syytön.

Karlsson totesi, ettei heidän tarvitse itse kuulustella Johanssonia. Poliisi voi kuulustella Johanssonia ja myöhemmin todeta hänet syyttömäksi pommiuhkaan. Riittää, että he antavat poliisille kontaktinsa kautta vihjeen, jolla saavat poliisin kuulustelemaan asiat joita he haluavat. Eihän siihen tarvita kuin että Karlsson käy kertomassa vahvat epäilyksensä siitä, että Joanna Nowak olisi varastanut tietoja hänen salkustaan Lars Johanssonille. Tuolle webbisivulle vuodetussa dokumentissa on Karlssonin alkukirjaimet ja hänellä on alkuperäinen. Varmasti hän saa poliisin tutkimaan dokumenttien varastamista ja kuulustelemaan saiko Johansson rikki salauksen. Jos jotain paljastuu, he saavat kontaktinsa kautta tiedon siitä riittävän ajoissa.

Per Broman näytti edelleen huolestuneelta. Poliisin mukanaolossa oli aina vaaransa.

»Onko varma, ettei poliisi käy tutkimaan asiaa meidän kannaltamme haitalliseen suuntaan?»

Karlsson punnitsi vaihtoehtoja. Oli mahdollista, että joku poliisissa kävisi tutkimaan asiaa liian tarkasti. Toisaalta, useita tapauksia oli aiemmin haudattu.

»Jos asiat kehittyvät siihen suuntaan, niin juttu voidaan siirtää poliisilta turvallisuuspoliisille», Carter sanoi. »Siellä meillä on hyviä kontakteja.»

Miehet pohtivat ehdotusta eri puolilta. Siinä oli melkoiset riskit. Poliisin ottaminen mukaan tutkimukseen saattoi helposti johtaa vaikeuksiin. Toisaalta Carter oli oikeassa. Yleensä asiat voitaisiin järjestää parhain päin, mikäli käskyt tulisivat riittävän korkealta taholta. Aikaa ei ollut paljon jäljellä. Punnittuaan vaihtoehtoja miehet päätyivät kannattamaan ehdotusta.

»Käydään nyt pitämässä se palaveri», Broman totesi.

Per Broman pyysi heitä siirtymään alakertaan, jossa hänellä oli sopivampi tila. Karlsson seurasi joukon mukana. Hän huomasi kuinka toinen vanhemmista miehistä vilkaisi ensin häneen ja sitten Bromaniin. Tämä nyökkäsi lyhyesti. Enempää Karssonin osallistumisesta kokoukseen ei keskusteltu.

Alakerrasta löytyi kapea käytävä, joka kääntyi suorassa kulmassa. Karlsson käveli viimeisenä neuvotteluhuoneeseen. Kaksi vanhempaa miestä istuutuivat vierekkäin. Broman seisoi taulun edessä ja yritti löytää toimivaa tussia. Kahdesta ensimmäisestä ei jäänyt valkealle taululle kuin heikko viiva. Karlsson kokeili tuolin tukevuutta. Ehkä siihen uskaltaisi istua. Broman yritti turhaan pyyhkiä taululle aiemmin punaisella tussilla kirjoitettuja merkintöjä.

»Olisiko spriitä jossain», Karlsson yritti olla avuksi. »Tuo on näemmä pysyvällä tussilla piirretty.»

»Jossain sitä on», Broman sanoi etsien kaapista valkoisen muovipullon ja paperipyyhkeen. Taululla oleva kirjoitus levisi punaiseksi läiskäksi paperipyyhkeen kosketuksesta.

»Saa kelvata nyt», Broman sanoi. »Kyllä tästä lukemaan pystyy.»

Karlsson löysi pöydältä mustan vesiliukoisen tussin, josta vielä näytti tulevan väriä. Hän ojensi sen Bromanille, joka alkoi heti piirtää kaaviota.

»Vessa on käytävältä oikealle, jos joku tarvitsee, ennen kuin aloitetaan», Broman opasti.

Karlsson lähti, vaikkei olisi tarvinnutkaan. Suljetun oven takana hän huokaisi syvään ja hörppäsi vettä raanasa. Peilistä katsoivat väsyneet kasvot. Mitä hän oli tekemässä ja miksi? Jos tämä kehittyisi vaaralliseen suuntaan, hän ainakin vaihtaisi heti puolta. Näiden miesten toimissa oli liikaa riskejä - hän oli aina karttanut riskejä. Karlsson sulki vessan oven takanaan.

Broman oli saanut piirrettyä kaavionsa Karssonin palatessa huoneeseen. Esitystään hän ei vielä ollut aloittanut, sen Karlsson olisi kuullut.

»No, mitä sä olet siihen nyt taiteillut?» toinen vanhemmista miehistä kysyi.

»No niin, tämä tässä on siis...»

Broman katsoi vielä arvioiden kaavioonsa ja kääntyi yleisöön päin:

»Yleensä tämä menee niin, että ensin pankki ottaa lainaa ja lainaa rahat eteenpäin. Lainaa saa helposti ja hinnat nousevat. Osa annetuista lainoista on hyviä, osa huonoja. Jos huonoja lainoja ei saada takaisin, niin pankki ajautuu ongelmiin ja joutuu vaatimaan hyviäkin lainoja takaisin, josta seuraa vaikeuksia aivan kunnollisille lainan ottajille. Jotta niin ei kävisi, valtio tulee avuksi, pelastaa pankin ja huonoista lainoista muodostetaan roskapankki. Jos valtio ei aluksi halua pelastaa pankkia, niin sitä painostetaan kunnes ei jää muuta mahdollisuutta. Roskapankki sitten pyrkii saamaan takaisin sen minkä huonoista lainoista voi saada. Lainaa ei enää saa ja hinnat laskevat. Huonot lainanottajat poistetaan pelistä. Markkinat tervehtyvät. Sääntelyä kiristämällä estetään jatkossa tuollaisten tilanteiden syntyminen. Näinhän klassinen pankkiryöstö yleensä tehdään. Tehdäänpä tämä nyt fiksummin.»

Missä tuossa on pankkiryöstö? Karlsson mietti. Noinhän sen pitäisikin mennä. Raha todella katoaa: huonot lainat ovat huonoja, rahat on kulutettu, niitä yritetään saada takaisin. Ei siinä kukaan rahoja ryöstä. Vai voisiko se olla siten, että huonot lainat eivät olleekaan huonoja vaan raha oli saatu talteen. Silloin ei pidä päästää valtiota tai roskapankkia tutkimaan, minne se raha on piiloitettu. Yksinkertaisinta se on, jos tiedot huonoista lainoista, kenelle on annettu ja kuinka paljon, saadaan katoamaan. Tämä vaatisi tarkan ajoituksen, jotta rahansiirroista ei ehditä tehdä ilmoituksia minnekään. Pankki siis osoittautuu varattomaksi, kukaan ei tiedä minne raha katosi, muutamaa avainhenkilöä epäillään, mutta he ovat sopivasti kuolleet tai kadonneet. Etuna on, että nämä mukamas huonot lainanottajat säilyvät moitteettomina ja voivat tehdä vastaavan tempun myöhemminkin. Mutta ei, tämä olisi liian alkeellista. Siinä jäisi kiinni. Broman tarkoittaa klassisella pankkiryöstöllä jotain muuta. Karlsson ei uskaltanut kysyä ettei olisi osoittanut aivan tyhmäksi. Broman poimi taas tussin käteensä ja jatkoi esitystään:

»Tästä seuraavasta laadin monta varianttia, mutta tämä on minun suosikkini.»

Broman piirteli taululle joukon palleroita ja nuolia. Karlsson ei tajunnut kaavion ideaa, mutta kaksi vanhempaa miestä naureskelivat tietävän oloisena.

»Sitten tästä voidaankin jatkaa vaikka näin», Broman hymyili.

Karlsson ei pystynyt seuraamaan, mutta jollain tavoin valtion tukirahat katosivat mustaan aukkoon. Korkoja laskettiin ja nostettiin. Yritysten kurssuja vedätettiin ylöspäin jos ne vähensivät väkeä ja toimintaa jossakin ja lisäsivät sitä toisaalla. Kaikessa tässä oli jokin pahanenteinen logiikka takana ja se johti talouden uudelleenjärjestelyyn.

»Nyt sitten painostetaan valtiota antamaan lisää tukea. Nyt se on jo paljon helpompaa, koska jo kerran tuettiin. Tätä uutta summaa ei enää kerrota, joten tähän ensimmäiseen sopimukseen laitetaan lisävastuksen pykälä muotoiltuna näin.»

Broman heitti tekstiesityksen koneeltaan seinälle. Summaa ei siis tarvitse laikaan hyväksyttää. Niin Karlsson sen ymmärsi.

»Jos sitten vaaditaan takuita valtion tuelle, niin takuut muotoillaan näin. Ne maksavat enemmän eivätkä anna mitään lisäsuojaa.»

Karlsson luki toisen tekstin. Broman näytti olevan oikeassa. Alkuperäinen huonoilla lainoilla saatu summa oli kasvanut kymmenkertaiseksi.

»Ja tässä on sitten tämän suunnitelman kauneus: tämä raha syötetään uudestaan sisään tätä kautta.»

Broman veti kaavioonsa uuden nuolen. Karlsson arvasi, että se taas moninkertaistaisi voitot. Toinen vanhemmista miehistä väitti, että kaikki mitä Broman oli esittänyt, on aivan tavallisia kerrannaisvaikutuksia. Niillä ei voi satakertaistaa summaa, korkeintaan kaksin- tai kolminkertaistaa. Broman pyysi häntä ajattelemaan judoa. Pieni horjautus, liikkeen vahvistus, suurikin mies kaatuu mitättömällä voimalla. Tässä suunnitelmassa kerrannaisvaikutuksista on tehty täsmäase. Broman laittoi tussin pöydälle ja selvästi odotti aploodeja.

»Sinä tarvitset tavattoman tarkan ajoituksen, rahan pitää siirtyä todella nopeasti ja kitkatta», toinen vanhemmista miehistä lausui mietteliäänä. »Klassinen menetelmä on turvallisempi.»

Kumpikaan miehistä ei silti näyttänyt hylkäävän ajatusta. Karlssonilla ei ollut kommentoitavaa. Kyllä se varmasti toimii. Tämä seurauksena Bromanin asema nousisi vielä nykyistäkin korkeammaksi ja hänellä olisi tärkeä tukija. Karlsson luotti Bromanin ajatuksiin. Oli luottanut siitä asti kun Broman oli antanut hänelle henkilökohtaisen lainan ensiasunnon oston. Se oli rankkaa aikaa silloin parikymmentä vuotta sitten. ja kaikki ne matkat. Vaimollehan se oli kovaa aikaa myös. Kumpikaan ei saanut juuri nukuttua ensimmäisen lapsen synnyttyä. Samaan aikaan piti keinutti lapsen kehtoa ja tarkistaa opiskelijoiden harjoitustöitä. Se asunto meni sitten eron myötä. Naisjuttuunhan se liitto kaatui. Kaksi vuotta kesti. Siihen aikaan hänellä oli niitä naisia useammassakin kaupungissa. Lapsiakin tuli. Hän vielä tapasi lapsiaan toisinaan. Broman oli niitä harvoja, joille hän oli lapsista kertonut. Ei nykyinen vaimokaan niistä kaikista tiennyt.

Broman oli saanut esityksensä loppuun ja vanhemmat herrat tekivät lähtöä. He eivät vielääkään sanoneet nimiään, mutta kättelivät Karlssonia ja sanoivat, että he varmaan nyt tapaisivat hänet uudestaankin. Miehet nousivat portaat ikäisikseen ripeästi, Karlssonin piti vetää välillä henkeä. Broman jäi odottelemaan häntä portaiden yläpäähän.

»Minun tielläni ei saisi olla portaita», Karlsson puuskutti.

»Hyvinhän tuo menee», Broman vastasi. »Se on kyllä hyvä, että sinäkin olet nyt sisällä tässä kaikessa.»

Karlsson ei tosiasiallisesti halunnut olla sisällä kaikessa. Mieluummin hän tiesi niin vähän kuin suinkin.

»En minä sitä kokonaan ymmärtänyt, jos sitä tarkoitat. Miten se klassinen pankkiryöstö toimi?»

»Ei tarvikaan että kokonaan ymmärtäisit. Tiedät vain missä mennään. Klassinen menetelmä, niin se on vain se, että ostaa halvalla ja myy kalliilla. Niksi on tietää tietää milloin hinnat muuttuvat. Jos saa hinnat ylös ja sitten alas - tai päinvastoin - eikä jäädä kiinni sisäpiirin tietojen käytöstä... Vanha juttu, pienet riskit.

Se, mitä tuossa itse näytin, oli aivan eri tasoa - minähän satakertaistin sen summan, etkö pysynyt mukana. Aikoja ja paikkoja sinun ei tarvitsekaan tietää, mutta se Lars Johanssonin tapaus nyt sotkee tätä kuviota. Se kiristäjä *täytyy* löytää.»

Missä ja milloin, sitä Karlsson ei edes halunnut kysyä. Tietämättömyys on aina parempi kuin liika tieto. Outo asennoituminen professorilta, kyllä hän sen itsekin tiesi.

»Isolta näyttää tuo kuvio», Karlsson sanoi. »Ei olekaan mitään nappikauppaa. Isoja rahoja.»

Broman laittoi kätensä hänen olkapäälleen. Karlsson ei koskaan pitänyt sellaisia tuttavallisista eleistä.

»Sata kertaa suurempaa kuin vaikka Kreikan lama», Broman kuiskasi, »mutta ei tässä ole kyse rahasta. Valtaa. Vallasta se on. Se on kaappaus.»

»Kuka siinä on takana?» Karlsson kysyi. »Keitä nuo miehet olivat ja mitä he edustavat? Kenen laskuun tässä toimitaan?»

Broman pysähtyi hetkeksi kuin sähköiskun saaneena - niin suoraa sitä ei ollut tapana kysyä.

»Se on hys-hys -juttu. Sen verran voin kertoa, että ei missään suhteessa mitään moitittava. Rakentavia voimia.»

Broman ei sanoisi enempää. Siitä Karlsson oli varma. Hän muisteli, että kerran oli Itä-Saksa ja Stasi. Stasia ei enää ole, mutta siltä jäi arkistoja, joten siitä tiedetään yhtä sun toista. Stasi pystyi soluttautumaan suunnilleen kaikkiin paikkoihin joihin yritti. Siihen aikaan kun Stasi vaikutti, sen vaikutuksesta ei puhuttu eikä kirjoitettu, ajojahteja oli ja syntipukkeja tehtiin, eikä kaikkea vielä kukaan paljasteta, ja Stasi oli sittenkin vain paikallinen peluri..

Niin se on aina. Kaikki tiedustelupalvelut, rikollisliigat, salaseurat ja muut sellaiset pystyvät soluttautumaan suunnilleen minne vaan haluavat vapaassa yhteiskunnassa, ellei poliisi sitä estä. Jos media on hallinnassa ja poliisi tai sitä ylemmät tahot on solutettu, niin poliisi ei voi estää. Vapaassa yhteiskunnassa kaikilla on mahdollisuus nousta korkeille paikoille. Silloin niillä, jotka saavat tukea muilta, on suurempi mahdollisuus kuin niillä, jotka yrittävät omin avuin. Jos on jo saanut omia avainpaikoille, niin sen jälkeen sopivia ihmisiä voi nostaa sopiviin paikkoihin.

Silloin näkyy jotain, vaikka että saman ryhmän edustajia on poikkeuksellisen paljon tärkeillä paikoilla, vaikka voihan sellainen johtua muustakin. Englantilaisia rockbändejä, siinä kai oli kyse osaamisen keskittymisestä. Ammattitaidosta, ei synnynnäisestä lahjakkuudesta, mutta aina sellaista hyväksyttävää selitystä ei ole.

Toinen mistä sen näkisi on, että asiat etenevät tiettyyn suuntaan - kuin näkymättömän käden ohjaamana. Aina on olemassa jotain tahoja, yleensä niitä on monta. Ne tahot, jotka saa huoletta mainita, ovat menneisyyttä, tai niillä ei ole todellista valtaa. Nykyiset oikeat tahot pitää itse selvittää. Missä on alku, siellä tulee loppukin olemaan. Keskivälistä ei sanota mitään. Alku oli salaseura, keskivälillä oli tiedustelujärjestö. Päämäärä ei ole muuttunut. Mikä taho mahtaisi niitä päämääriä tavoitella? Karlssonille Bromanin luonnehdinta riitti hyvin.

23.

Ostoskeskuksen vartija huomasi yksinään seisovan pienen matkalaukun rakenteita tukevan pilarin vieressä. Hän jäi tarkkailemaan hakisiko joku laukun. Ketään ei näkynyt paikalla ja hän päätti soittaa kännykällään paikalle poliisin. Jossain toisessa paikassa, tai tässä paikassa toisena kaukaisempana aikana, hän olisi yksinkertaisesti vienyt laukun löytötavaroiden säilytykseen, mutta nykymaailmassa pommiuhka oli todellinen eikä löydettyjä laukkuja pitänyt käydä siirtelemään.

Laukkua lähestyi maahanmuuttaja epävarmin askelein. Vartija kysyi häneltä, oliko laukku hänen, jolloin poika vastasi nopeasti, että ei ollut ja jatkoi kävelyään. Oli varottava, että kukaan varas ei yrittäisi pihistää laukkuja ja samalla aiheuttaa räjähdystä, mikäli siinä olisikin pommi.

Poliisin pommin purkuryhmä saapui paikalle kymmenen minuutin päästä. Laukussa saataisi olla GSM-puhelin, johon soitto räjäyttäisi pommin. Pommin purkuryhmä käänsi GSM-häiritsimen päälle estäen kaikkien puheluiden kytkeytymisen kymmenien metrien matkalla. Mutta vain GSM-puheluiden, koko spektrialuetta

ei voitu häiritä, joten riski pommin etäräjättämisestä oli todellinen. Pommin purkaja käveli laukun luokse ja nosti sitä varovasti kulmasta siltä varalta, että siinä olisi mekaaninen laukaisin. Hän näytti kädellään muille ryhmäläisille, että hälytys oli aiheellinen, ja nämä varmistivat sen, ettei turva-alueella ollut ketään.

Pommissa oli erittäin alkeellinen mekaaninen laukaisintappi: laukun pohjaan tehdystä reiästä työntyisi ulos pommin räjäyttävä tappi, mikäli laukku nostettaisiin lattialta. Pommin purkajalla ei ollut mitään vaikeuksia pysäyttää tapin liike ohuella muovivilevyllä, jonka hän teippasi kiinni laukkuun. Purkuryhmä vei laukun ja poliisi otti mukaansa ostoskeskuksen kaikkien kameroiden valvontavideot.

Laukussa oli trotyylipanos ja laukaisijana oli tappi, joka sulki virtapiirin ja sai aikaan sytytyksen. Sytytysjärjestelmässä ei ollut mitään purkamista vaikeuttavia viritelmiä. Teknikot tarkastelivat purettua pommia ja etsivät siitä sormenjälkiä tai muita vihjeitä tekijästä.

»Amatöörin pommi. Kuka tällaisia enää tekee?»

»Voi olla jokin koululainen. Ei ainakaan Al-Qaida tai kukaan ammattilainen. Laukaisumekanismi tuo mieleen erään tärähtäneen matemaatikon.»

»Tuo trotyyli on varmaan varastettu joltain räjäytystyömaalta, niiltä aina joskus katoaa räjähteitä.»

»Onko niistä valvontavideoista ilmennyt mitään?»

Paikan vartija selitti, että suoraan siihen paikkaan, missä pommi oli, ei ollut suunnattuna yhtään kameraa, mutta näemme kyllä kaikki ihmiset, jotka kävelivät sille alueelle tai sieltä pois. Vartijan mukaan laukku ei ollut paikalla tuntia aiemmin, joten etsittävä aika rajoittuu korkeintaan tuntiin.

»Kantaako kukaan matkalaukkua, siitähän sen suoraan näkee.

Kukaan ei kannut pientä matkalaukkua, mutta kolmella henkilöllä oli suuri kassi, johon matkalaukku sopisi. Vahvin epäilty löytyi helposti - Unabomberin nuorempi versio.

Noora Laine katsoi valvontakameran mustavalkoista kuvaa. Todella, siinä oli anorakissa kulkeva mies, jonka päätä peitti huppu

ja silmiä mustat aurinkolasit. Mies kantoi suurta urheilulaukkua olalla. Hän kysyi oliko miehen henkilöllisyys jo selvillä. Miehen kuvaa oli heti näytetty lähialueen kaupoissa ja lopulta oli tärpännyt. Kuvan näköinen mies oli ostanut tupakkaa ja maksanut kaiken luottokortilla. Kortin tiedot saatiin koneelta.

Laine katsoi saamaansa tulostetta. Lars Johansson, osoite kerrostalossa Västeråsissa.

»Te olette tietenkin jo selvittäneet miehen tiedot:» Laine totesi. Etsivä antoi Laineelle toisen paperin. Laine luki sen nopeasti. Ei rikosrekisteriä, ei pidätyksiä, viimeinen työpaikka: yliopiston lehtori vuosi sitten, ikä 32 vuotta, valokuva, jossa epäilty näytti sangen samanlaiselta kuin valvontakameran kuvassa.

»Onko pommi taidokkasti veistetyssä puulaatikossa?» Laine kysyi.

Kuulemma ei ollut, vaan valmiina hankitussa metallirasiassa, jonka pohjaan oli porattu reikä tapille.

»No, se nyt oli vain yksi idea. Annetaan hänestä pidätysmääräys epäiltynä todennäköisin syin terroriteon yrityksestä», Laine totesi. »Tarkistetaan muutkin kaksi suurta laukku kantanutta henkilöä.»

Tämä pommitapaus nähtävästi selviäisi ensi yrittämältä. Mies oli täydellinen amatööri ja tunaroi pahasti maksaessaan tupakkansa luottokortilla. Miksi hän lainkaan kävi ostamaan mitään unabomber-anorakki ja aurinkolasit päällään? Eikö hän olisi löytänyt webistä hieman alkeellista tappia modernimpaa syytintarkkaisua? Vaikuttaa, että tämä kaveri on jokin hullu joka haluaakin tulla pidätetyksi.

Se ei muuta asiaa, paitsi että hän ehkä joutuu hullujenhuoneelle vankilan sijaan. Hän oli käynyt viemässä ostoskeskukseen pommin, joka olisi voinut surmata sivullisia ja pahimmassa tapauksessa romahduttaa katon. Teosta tulisi jo nyt tuomio murhan suunnittelusta ja syyttäjä varmasti selvittää, oliko räjähdde riittävä rakennuksen romahduttamiseen ja jos on, niin teosta tulisi aikamoinen kakku.

Aikaisin maanantaiaamuna Noora Laine nousi portaat ja kääntyi toisen kerroksen käytävälle. Hän uskoi ratkaisevansa eilisiltäisen pommiyrityksen saman tien. Tekijä oli amatööri eikä hänen kiinnisaamisensa veisi kauaa. Tämä siis oli Lars Johanssonin viimeinen tiedossaoleva työpaikka. Siistin näköistä, ei sellainen perinteisen nuhrainen akateeminen opinahjo kuin missä Noora itse oli kursseja suorittanut, siis sellainen, jossa harjoitukset pidetään eri puolilla kaupunkia ja ehtiäkseen niihin täytyy ajaa polkupyörällä liikennesääntöjä rikkoen, ja selkä on aina hiessä jos ylipäänsä ehtii paikalle. Noora ajoi, useimmat tytöt eivät. Hän aikoi haastatella Johanssonin entisiä työtovereita, koska mies oli edelleen vapaalla jalalla, vaikka häntä oli jo yritetty tavoittaa. Työpaikalla kukaan ei muistanut mitään erityistä Johanssonista. Hänhän oli lopettanut työt siellä jo pari vuotta sitten. Lopulta Laine tavoitti henkilön, joka tunsi Johanssonin paremmin. Nuori nainen nimeltään Joanna Nowak. Noora esitteli itsensä, kertoi perusasiat pommiuhasta ostoskeskuksessa ja näytti valvontakameran kuvan.

»Lars? Kyllä tuo kuva näyttää Larsilta, mutta en voi uskoa sitä.»

»Me haluamme löytää Lars Johanssonin, hänestä on annettu etsintäkuulutus. Onko teillä mitään käsitystä minne hän olisi mennyt? Kotoaan häntä ei löytynyt.»

Joanna kertoi, että Larsilla oli sisko Västeråsissa, vanhemmat olivat kuolleet. Larsin italialaisen ystävän Joanna kyllä tiesi, muttei halunnut tässä vaiheessa kertoa. Lars oli varmasti syytön ja kyseessä oli jokin lavastettu juttu, Joanna ajatteli. Häntä ei voitaisi syyttää siitä että hän ei mainitsisi italialaisen ystävän nimeä: kukaan ei voisi väittää että hän edes tiesi ystävästä. Hän kertoisi tapailleensa Larsia monta vuotta sitten vain jos sitä erityisesti kysyttäisiin.

»Saisinko kopion tuosta kuvasta. Haluan katsoa sitä tarkemmin ja miettiä onko se todella Lars.»

Laine antoi Joannalle kopion kuvasta ja pyysi Joannalta muiden Larsin lähemmin tunteneiden henkilöiden nimiä.

Noora sai turvallisuuspoliisilta vastauksen kyselyynsä Joanna Nowakin antamista nimistä. Vastauksesta ilmeni, ettei mikään

annetuista nimistä ollut terroristi tai vastapuolen agentti, mikä vastapuoli nyt sitten kylmän sodan päättymisen jälkeen olikaan. Marko Ranta, suomalainen, opiskelija, sitä ennen hieman sotilaskoulutusta, erilaisia lyhyitä työsuhteita, nykyään yksityisyrittäjä - alaa ei mainita. Zoran Lenkowitz, syntyyään jugoslavalainen, ollut sota-alueella Jugoslavian sodan aikoihin, työskennellyt laitoksella tutkijana, ei merkintöjä.

Noora oli myös käynyt tapaamassa Johanssonin siskoa, jonka antamista nimistä yksi oli ollut kiinnostava, vaikkei tapaukseen varmaan liitykään. Ron Carter, amerikkalainen, hallituksen työntekijä. Jokin Carterin tiedoissa antoi Nooralle vahvan epäilyn, että Carterin työpaikka olisi tiedustelussa. Turvallisuuspoliisi sai yleensä identiteetit kaikista länsivaltojen agenteista - tosin amerikkalaisilta ei aina - mutta he eivät yleensä antaneet sitä tietoa poliisille. Carter oli siis Larsin siskon uusi miesystävä, mielenkiintoista.

25.

Noora saapui työhuoneeseensa poliisin anti-terrorismin vastaisessa yksikössä. Kaksi tuoretta tapaus, molemmissa mukana sama henkilö. Ensimmäinen tapaus vaikuttaa aika selvältä: pommiyritys ostoskeskuksessa. Lars Johansson tunnistettiin videokuvasta ja hän osti askin savukkeita omalla luottokortillaan. Lars Johanssonin nimi tuli esille myös toisessa tapauksessa. Noora oli itse nähnyt hänen keskustelevan tunnetun terroristin kanssa Arlandan lentoasemalla. Tapaus ei mahdollisesti liittynyt mitenkään ostoskeskuksen pommiin, mutta saattoi tarkoittaa liittäntöjä terroristijärjestöihin.

Monikin asia näissä tapauksissa kiusasi Nooraa. Lars Johanssonin käyttäytyminen ostoskeskuksessa oli hyvin taitamatonta. Miksi hän käytti luottokorttiaan? Typerää tai jotain muuta? Oliko se yhden häiriytyneen ihmisen teko, vai onko siinä mukana jokin ryhmä? Ennen terroristijärjestöt ilmoittivat olevansa vastuussa jostain teosta, mutta nykyään ilmoittamatta jättäminen

on tavallista, eikä epäonnistuneesta yrityksestä tietenkään ilmoiteta.

Yksi mahdollisuus oli, että terroristin tapaaminen ei liity asiaan ja Johansson yritti pommi-iskua yksin. Johansson saattoi olla häiriytynyt, sellaisia ihmisiä aina on. Jotkut haluavat kuuluisaksi niin kovasti, että tekevät vaikka rikoksen sen vuoksi. Ehkä siihen vaikuttavat mallit väkivaltaviihteestä, tai on arveltu, että jollain masennuslääkkeellä olisi sivuvaikutuksia. Toistaiseksi ei ollut löytynyt webbi-kirjoituksia tai YouTube-videoita, jotka osoittaisivat, että Johansson suunnitteli jotain iskuja.

Sen sijaan oli löytynyt paljon todisteita siitä, että Johansson oli salaliittoteoreetikko. Uuden maailmanjärjestyksen salaliittoteoria on perinteisesti mukana äärioikeiston propagandassa. Aina Hitlein ajoista asti. Yksinkertaisin selitys on, että Johansson olisi äärioikeistolainen, ja solminut tai yrittänyt solmia suhteita ääri-islamisteihin. Mikä silloin olisi pommi-iskuyrityksen tarkoitus? Järjestelmän horjuttaminen?

Väkivalta pakottaa vastapuolen myös käyttämään väkivaltaa, eikä väkivaltaa voi helposti rajoittaa, se vain laajenee. Tilanne johtaa epäoikeudenmukaiseen väkivaltaan ja syyttömiä tapetaan. Se kiihdyttää väkivallan kierrettä ja synnyttää vihaa. Tähänhän terrorismilla on usein pyritty Venäjän nihilisteistä ja anarkisteista alkaen. Se oli myös 70- ja 80-luvuilla kommunistien pommi-iskujen tarkoitus. Tosin RAF:n ja Italian Punaisten Prikaatien iskujen päämäärä ei kai sitten ollutkaan aivan selvä, ja jälkimmäisessä tapauksessa osa pommi-iskuista oli osoittautunut NATO:n varjoarmeijan Gladioksen tekemiksi.

Jos järjestelmää yritetään horjuttaa, niin silloin pyritään vallankumoukseen tai kapinaan. Silloin taustalla on jokin organisaatio. Kapinat ja vallankumoukset harvoin ovat aidosti spontaaneja. Massojen liikettä ohjaillaan suunnitelman mukaan.

Eivät massat itsestään lähde liikkeelle.

Spontaanit kapinaliikkeet eivät yleensä onnistu. Spartacuksen kapina Roomassa oli spontaani, mutta sehän tukahdutettiin. Spartacus yritti ryöstämillään rahoilla ostaa joukoilleen kuljetuksen Sisiliaan, mutta heidät petettiin - vai oliko se sillä lailla vain

filmissä. Niin se lähes aina käy. Spontaani kapina tai vallankumous ei ehdi saada luotettavia tukijoita. Kapina tai vallankumous pitää olla suunniteltu ja se tarvitsee rahoittajia, tukialueita ja tukijoita. Ei ole tullut esille mitään sellaista, joka osoittaisi, että jokin taho suunnittelisi vallankumousta tai kapinaa. Siis Johanssonin teko ei pyri horjuttamaan järjestelmää, ainakaan jos teko on suunniteltu.

Pommi-isku voi myöskin olla viesti.

Viestin sanoma on usein yksinkertaisesti se, että miehittäjän toivottiin lähtevän. Tällaisia olivat juutalaisten äärijärjestön pommi-iskut Englannin mandaattihallitusta vastaan Palestiinassa, Euroopassa tapahtuneet IRA:n ja ETA:n pommi-iskut, joskin IRA siirsi iskut Pohjois-Irlannista Englannin maaperälle. Palestiinan Vapautusjärjestön pommi-iskut saattoi myös tulkita näin, Israelin tuli vetäytyä miehityiltä alueilta, tai radikaalimmin, kaikkien juutalaisten tuli lähteä Palestiinasta. Myös Irakin sodan jälkeiset pommi-iskut saattoi ainakin aluksi ymmärtää viestiksi: amerikkalaisten ja heidän kumppaneidensa tuli vetäytyä. Jopa Al Qaidan pommi-iskuja tulkitaan viesteinä siitä, että USA:lla pitäisi vetää armeijatukikohtansa Profeetan maasta. Viesti voi olla myös, että sovinto on mahdoton. Silloin iskua käytetään tilanteen kärjistämiseksi rauhanponnisteluiden torpedoimiseksi. Johanssonin pommi-iskuyritys. Missä siinä olisi mitään viestiä?

Tai sissitoiminnan kaltaista terrorismia. Taistellaan aseilla, jotka on käytettävissä. Kuten Mao sanoi, he taistelevat tavallaan ja me taistelemme omalla tavallamme. Tai Maohan itse teki toisin, niin kuin teki Titokin Jugoslaviassa. Jätetään miehittäjien suora vastustaminen muiden vastarintajärjestöjen tehtäväksi ja itse keskitytään siihen, kuinka muut vastarintaliikkeet voisi parhaiten eliminoida silloin kun vastustaja vetäytyy, koska joskushan se kuitenkin vetäytyy. Ei voi olla sissitoimintaa kun ei ole miehitettyä maata, vai voisiko joku luulla, että maa on jo miehitetty, kaapattu?

Terrorismia vai henkilökohtaisista motiiveista tehty yksittäinen teko? Ainoa viite terroristiorganisaatioon on se, että Johansson puhui jonkin aikaa terrorismiin yhdistetyn henkilön kanssa. Henkilökohtaisista motiivista ei ole löytynyt. Johanssonia pitäisi päästä jututtamaan, mutta häntä ei ole tavoitettu kotoaan. Noora

päätti lähettää hiljaisen etsintäkuulutuksen Lars Johanssonista epäiltynä terroriteon yrityksestä todennäköisin syin myös muihin maihin.

26.

Taas maanantai. Marko puki päälleen puhtaat vaatteet. Ne eivät olleet pahasti rypistyneet matkalaukussa. Joanna muisteli eilisiltaista keskustelua.

Viikonloppu oli ollut juuri niin romanttinen kuin Joanna saattoi toivoa, Karlssonin soittoa ja sen jälkipuintia lukuunottamatta. He olivat kävelleet kaupungilla ja puhuneet kaikenlaisesta. Sunnuntaina he söivät illallista pienessä ravintolassa. Ei mikään kallis paikka, mutta tunnelmallisesti sisustettu. Seinillä kehystettynä 1800-luvun olut- ja viinimainoksia.

Tavernatyypinen, raskaita tummia puupilareita ja punaiset pehmeät penkit. Koristeelliset lamput loivat himmeää valoa. Joanna oli syönyt jotain itämaista kasvisruokaa ja juomaksi viiniä, vaikka se ei sellaiseen ruokaan kuulukaan. Marko tilasi kunnan verisen pihvin ja kaksi pitkää olutta, koska ei ollut sen enempää kasvislinjan kuin viininkään harrastaja. Joannakin unohti valittaa, että punainen liha on epäterveellistä ja ettei voi sietää oluen hajua.

Jossain vaiheessa ateriointia Marko tahtoi tietää, jatkuisiko heidän suhteensa, kun hän palaisi Suomeen. Joanna oli vakuuttanut, että heidän voivat soitella ja Marko voi tulla käymään. Marko sanoi, ettei sellainen järjestely toimisi. Parempi olisi, jos hän vuokraisi kämpän täältä ja etsisi töitä, ja sitten selviäisi, tulisiko suhteesta mitään. Joanna piti sitä hyvänä ajatuksena. Marko voisi jopa asua aluksi hänen luonaan, vaikka vuokraemäntä olisi varmaan sitä vastaan - sen aikaa vain kun Marko löytäisi kämpän. Joanna oli kysynyt mistä Marko luuli saavansa työtä. Marko luotti siihen, että yliopistolla olisi jokin tutkijaharjoittelijan paikka. Joanna oli epäilevä. Ne ajat olivat menneet jo kauan sitten. Marko halusi käydä itse kysymässä ja Joanna ehdotti, että hän

kysyisi Karlssonilta, koska oli ollut tämän seminaarissa. Marko oli sanonut menevänsä heti aamulla Karlssonin juttusille.

Nyt hän oli jo ovella, ilman sovittua tapaamista, ilman todistuksia, ilman että oli mitään tietoa etsikö Karlsson ketään työntekijää. Joanna oli aika varma, että matka olisi turha, mutta Marko oli innostunut eikä Joanna halunnut käydä neuvomaan.

Hän oli toivottanut iloisesti Markolle onnea työnhaussa.

Joanna ei tiennyt mitä ajatella. Marko yritti jäädä tänne asumaan, löytää työtä. He voisivat jatkaa yhdessä, mutta hän tiennyt oliko itse valmis siihen. Kaikki oli tapahtunut liian nopeasti.

Puhelin soi. Joanna painoi luurinnostoa ja nosti puhelimen korvalleen. Hän vastaili vain lyhyillä kommentteilla ja kysymyksillä. Hänen ilmeensä, joka aina oli niin aurinkoinen ja jonka vuoksi niin moni mies oli häneen ihastunut, muuttui puhelun kuluessa ensin kummastuneeksi, sitten huolestuneeksi. Hän laski puhelimen ja käveli vaatekaapilleen.

Marko käveli rautatieasemalle ja mietti olisiko Karlsson työpaikallaan ja olisiko hänellä aikaa jutella. Työpaikan saanti ensimmäisellä kyselyllä ei ollut todennäköistä, mutta jostain piti aloittaa. Häntäö ei kiusaisi jos ei heti tärippäisi.

Ateenan konferenssi kaksi vuotta sitten. Ei se ollut mitään tärkeää. Marko oli mennyt juttelemaan Joannan kanssa konferenssiin aina kuuluvan koktail-tilaisuuden aikana. Sen jälkeen he jatkoivat keskustelua hotellin ravintolassa. Mistä he olivat puhuneet? Joanna näytti tietävän hänestä aika paljon. Tästä Marko arvasi kertoneensa jossain illan vaiheessa koko elämäntarinansa - tyypillistä, mistä muusta hän jotain tietäisi. Hän oli kertonut aloitelleensa kadettikoulussa, mutta siirtyneensä pian yliopistoon, koska ei niin pitänyt hierarkioista. Konferenssin aikaan hän opiskeli tekniikkaa. Jossain vaiheessa hän oli sanonut olevansa silloin 33 vuotta ja naimaton. Varmaan hän oli sanonut tai se oli muuten näkynyt, että hän piti Joannaa hyvin viehättävänä.

Tai ei kai sitä tarvinnut edes sanoa. Miksi hän olisi sanonut? Joannahan oli poikkeuksellisen kaunis ja myös älykäs nainen. Joanna oli ollut elegantisti pukeutunut. Vaikka Markolla ei juuri

ollut värisilmää, niin kyllä hänkin huomasi hyvin sointuvat vaatteiden värit. Parasta Joannassa olivat kasvot, jotka olivatkin hyvin kauniit omalla tavallaan. Hänen poikkeuksellisen suuret silmänsä olivat siniset, mutta niissä oli hieman vihreän vivahdusta. Joanna itse väitti, että hänen silmänsä ovat vihreät. Joannan pitkät hiukset olivat luonnollisen vaaleat, mutta hän värjäsi ne vielä vaaleammaksi. Hänellä oli hyvin kaunis sileä iho. Joanna oli sanonut, että pienenä hänellä oli ollut paljon pisamia. Hän oli saanut joka kesä pisamia auringossa ja oli surrut sitä kovasti. Joanna oli myös ollut mielestään liian pienet rinnat. Joannan mielestä älykkäillä naisilla on pienemmät rinnat, mutta siitä oli haittaa seuralaisen löytämisessä. Miehet kuulemma pelkäävät älykkäitä ja kauniita naisia ja pitävät isoista rinnoista. Ja että Joanna oli mielestään hieman liian hoikka ja myös hieman liian pitkä, mistä johtuen hän piti enemmän pitkistä miehistä. Mistä he oikein olivat puhuneet kun hän muistaa näitä asioita? Ja samalla Marko ei muista, että Joanna olisi sanonut mitään omasta taustastaan. Sukunimi Nowak viittasi slaavilaisiin juuriin, mutta Joanna asui Upsalassa. Ikäänsä Joanna ei tietenkään ollut kertonut, mutta Marko arvioi hänen olevan nyt kahdenkymmenenviiden tai kolmenkymmenen paikkeilla.

Toisena konferenssipäivänä Marko ja Joanna tekivät saman, minkä aika moni konferenssin osallistujista teki. He eivät ilmaantuneet konferenssipaikalla, vaan suuntasivat Ateenan nähtävyyksiin. Marko oli ne kaikki jo nähnyt, niin varmasti Joannakin, mutta he eivät olleet nähneet niitä yhdessä ja tilaisuus oli sängen sopiva kaupunkin tutustumiseen. Akropolis oli kasvanut siitä, mitä Marko muisti. Joukko restauroijia varmaan kokosi kiviröykkiöissä olevia kiviä alkuperäisten rakennusten muotoon. He kuljeskelivat raunioilla ja laskeutuivat kukkulalta alas Ateenan kujille, kaappoihin katselemaan turistiroinaa. Marko oli ostanutkin pari pienoiskokoista amforajäljennöstä ja keramiikkadelfiiniin.

Illalla he kävelivät hotellin uima-altaan ympäri. Niin kuin paremmissa hotelleissa lämpimissä maissa yleensä on tapana, uima-altaan ympäristöstä oli tehty kaunis puutarha. Juuri sellainen,

jossa pitäisikin nauttia drinkki sopivassa seurassa tunnelmallisten valojen korostamassa etelän pimeässä yössä.

Joanna oli luvannut, että he soittelisivat, mutta Joannan puhelinnumero ei koskaan vastannut kun hän oli kokeillut. Hän lähetti viestin Joannan sähköpostiin, mutta sieltäkään ei tullut mitään vastausta. Ehkä siinä oli käynyt niin kuin Joanna nyt kertoi, hän oli vaihtanut työpaikkaa, mutta silloin Marko oli ajattellut, että se oli tarkoituksellista. Joannalla oli hänen numeronsa ja sähköpostiosoitteensa, mutta ei soittanut. Joannalle Ateena oli ollut vain vähän vapaa-aikaa työmatkalla, eivätkä he olleet menneet hotellin baaria pidemmälle.

Broman, Karlsson, Carter ja samat kaksi anonyymiä miestä olivat uudestaan seurantakokouksessa. Tilanne oli muuttunut edellisestä kokouksesta. Poliisi etsi nyt Lars Johanssonia, mutta toisaalta Joanna Nowak oli myös kadonnut.

»Ei mitään toistaiseksi. Jos poliisi ei tavoita Johanssonia, niin meidän tulisi kuitenkin käyttää kaikkia muita mahdollisia keinoja löytää hänet,» Carter sanoi, »aikaa on vähän.»

Per Broman oli heti kiinnostunut.

»Mitä tällaisia tapoja siinä olisi? Poliisi saa kaikki rekisterit käyttöönsä.»

»Ystävät lähinnä. Jos Johanssonilla olisi jokin hyvä ystävä, joka yrittäisi tavoittaa häntä. Johansson saattaisi itse ottaa yhteyttä.»

Karlsson mietti tätä mahdollisuutta.

»Johanssonia ei tunne, mutta Nowakilla tietenkin on myös joitakin ystäviä. Varmaan jotkut opiskelijat tuntevat hänet lähemmin, mutta voisi olla kömpelöä yrittää värvätä heitä tässä aikataulussa.»

»Lars Johanssonin sisko on Kati Lundberg», Carter sanoi, »ja sattumalta olen jo tavannut hänet, useampaankin kertaan. Selvittelin vähän itsekin. Mukavan näköinen, sopivan naiivin oloinen, sinkku. Ei olisi vaikeaa hakeutua hänen seuraansa lähemminkin.»

»Tee niin», sanoi Broman, »jotain tietoa ehkä sitäkin kautta saadaan.»

Karlssonin mieleen tuli aamulla hänen huoneeseensa törmännyt työnhakija, se salaliitoista kirjoittanut kaveri, mikä hänen nimensä taas olikaan, oli Helsingissä seminaarissa, nimi löytyy kyllä.

»Minulla olisi yksi ehdotus», Karlsson sanoi, »tyyppi, joka etsi minulta töitä. Yrittää löytää jotain työtä voidakseen jäädä Tukholmaan. Ilmeisesti kovasti ihastunut Joanna Nowakiin. Hän kertoi tehneensä erilaisia hommia, jotka voisivat olla meitä kiinnostavia: tutkiva toimittaja ja yksityisetsivä, siis jonkinlainen alotteleva ammattinuuskija. Näytti jopa jonkinlaisen yksityisetsivän luvankin. Ranta, se nimi oli.»

Broman mietti hetken:

»Ehdotat siis, että palkkaisimme yksityisetsivän etsimään Lars Johanssonia?»

»Eivät yksityisetsivät käy etsimään terroristeja», Carter sanoi. »Terrorismi on liian vakava rikos, poliisiasia. Yksityisetsivät selvittävät taustoja, paljastavat rakastajia, ja löytävät kadonneita esineitä ja ihmisiä.»

Karlsson asetteli sormenpäitään toisiaan vastaan ja näytti mietteliäältä. Sitten hän keksi mielestään hyvän ajatuksen.

»Täytyyhän meidän kuulustella Nowakiakin», Karlsson sanoi, »ja se olisi silloin vapaudenryöstö, enkä usko, että Nowak asiasta paljon tietää. Johansson pitäisi tavoittaa. Mutta kun Joanna Nowak on nyt kuitenkin kadonnut jonnekin, niin se tyyppi ryhtyy innolla etsimään naistaan ja jos voisimme vakuuttaa hänet, että Lars on vienyt Joannan, ehkä vastoin hänen tahtoaan, niin silloin saisimme hänet etsimään Larsia.»

Per Broman harkitsi tätä vaihtoehtoa ja sanoi pienen miettimisen jälkeen:

»Tämä yksityisetsivä ei varmaan saa Lars Johanssonin olinpaikkaa selville sen paremmin kuin poliisi, joten kannatan sitä, että saamme poliisin tehostamaan etsintöjään Johanssonin suhteen. Jos kuitenkin käy niin, ettei poliisi löydä Johanssonia, mikä on täysin mahdollista, aikaa ei ole paljon, niin meidän kannattaa palkata myös tuo yksityisetsivä. Olisi myös hyvä saada Kati Lundberg etsimään Johanssonia tämä nuuskijan kanssa, koska sisko varmaan tietää veljestään jotain. Silloin Carter pystyisi

tarkkailemaan työn edistymistä Kati Lundbergin kautta - jos onnistuu keinottelemaan itsensä pienen flirtin tasolta Katin rakastajaksi, se kai oli ajatuksesi, ja saat urkittua tietoja?»

Carter virnisti tälle kysymykselle.

»Älkää koskaan palkatko luottamuksellisiin tehtäviin ketään naista jolla on rakastaja», Broman sanoi.

Carter halusi tarkentaa täsmällisellä tavallaan:

»Vakoiluhommista jotain tietävänä korjaisin näkemystäsi. Jos nainen, tai vaikka mies, tietää että asia on luottamuksellinen, niin silloin hän ei sitä kerro edes läheisimmille ystävilleenkään. Mutta jos hän ei pidä sitä mitenkään tärkeänä, kuten tässä tapauksessa, niin sitten saattaa hyvinkin kertoa, mutta eri ihmisille naiset kertovat eri asioita. Pyydämme Joannaan ihastunutta miestä etsimään hänet. Päälepäin tavallinen kadonneen henkilön etsintä yksityisetsivälle, mutta vahvoilla henkilökohtaisilla motiiveilla, joista emme mainitse tietävämme mitään. Ehdotamme, että Ranta suostuttelee Katin mukaan partnerikseen. Vakuutamme, että Larsin siskona hänestä olisi apua. Ranta kertoo selvittämänsä tiedot Katille ja Kati vuotaa kaikki tiedot, jos häneltä sopivasti kysynee. Minä pystyn seuraamaan etsintöjen edistymistä.»

Karlsson analysoi suunnitelmaa mielessään, kunnes havaitsi pahan epäloogisuuden. Heidän pitäisi antaa sille salapoliisille jokin ymmärrettävä syy miksi he haluavat Rannan etsivän Joanna Nowakin. Se ei oikein voi olla mikään sellainen syy, joka viittaisi siihen, että Joanna Nowak olisi tehnyt jotain väärin. Silloin Ranta kieltäytyisi tehtävästä ja varoittaisi Nowakia.

Carter ja Broman eivät osanneet vastata mitään. Karlsson katsoi kahta Bromanin ystävää, jotka toistaiseksi eivät olleet sanoneet mitään. Heillä ei ollut tähänkään asiaan mitään ehdotuksia.

Karlsson jatkoi itse, koska oli mielestään jo keksinyt ratkaisun.

»Yksityisetsivää ei oikein voi laittaa etsimään terroristia. Se on poliisijuttu. Ja mehän lavastimme Lars Johanssonin terroristiksi, joten poliisi etsisi häntä terroristina. Tämä osa suunnitelmasta on kunnossa. Joanna Nowakin etsiminen on toisaalta *kadonnut henkilö* -tapaus, joka sopii yksityisetsivälle, mutta meillä ei ole hyvää syytä sille, että me haluamme löytää Joannan.»

Broman nyökkäsi, näin tilanne juuri oli. Karlsson jatkoi:

»Joanna on joutunut vaarallisen terroristin, Lars Johanssonin, kynsiin, ehkä pakotettuna, ehkä jostain muusta syystä. Hänen rakastava ja rikas isänsä palkkaa yksityisetsivän katkaisemaan tämän arveluttavan suhteen. Uskottavaa, ilman muuta ja tottakai. Näin tietenkin rikkaan isukin tulisikin toimia.»

»Mistä me tähän vielä Joanna Nowakin isän löydämme?»
Broman ärähti.

»Sinusta», Karlsson jatkoi. »Sanomme, että olet Joannan biologinen isä. Joanna ei sitä tietenkään ole tiennyt ja Joannan äiti ei sitä myöntänyt, mutta olet juuri sen saanut selville. Yritit tavoittaa Joannaa, mutta osoittautui, että hän onkin kadonnut. Tai ehkä, kun Joanna katosi, sinuun otettiin yhteyttä, koska olet Joannan biologinen isä.»

Broman katsoi kummastuneena:

»Eihän tuo onnistu. Hänhän kuulee totuuden Joannan vanhemmilta tai Joannalta itseltään.»

Karlsson selitti, että onnistuisi se. Vain Joannan äiti voisi sen tietää. Karlsson oli haastatellut Joanna Nowakin kun hän tuli harjoittelijaksi Karlssonin ryhmään. Molemmat Joannan vanhemmat ovat kuolleet. Jos he väitävät Rannalle, että Joanna ei tiedä kuka hänen isänsä oikeastaan niin, niin ei kai salapoliisi voi mistään tietää onko Broman Joannan biologinen isä vai eikö. Bromanin ei pidä antaa Rannalle DNA-näytettään. Karlssonin mukaan Joanna Nowakissa ja Bromanissa oli paljon samaa näköä.

»Oletko aivan varma, että et ole Joanna Nowakin isä? Joltakin reissulta, jota et enää edes muista?» Karlsson muisteli omia seikkailujaan nuorempana, hoikempana ja komeampana. Häneltä se olisi varmasti onnistunut.

»En ole. Olen varma, että muistaisin. Olkoon siis sovittu. Ron luikertelee Kati Lundbergin rakastajaksi», Broman sanoi.

»Palkkaamme Joanna Nowakin miesystävän yksityisetsiväksi. Mutta jonkun tulisi tutkia muitakin mahdollisuuksia kuinka tieto on kiristäjille valunut. Ei ole mitenkään selvää, että se on kulkenut Karlssonin salkun kautta.»

Johan Karlssonin mieliala parani hänen kuuleksaan Bromanin puheen. Hänen omasta mielestään oli selvää, ettei kiristäjä ollut saanut tietoaan sitä kautta. Rikkomalla vahva salaus, ei mitenkään! Liian paljon spekulatiota puutteellisilla tiedoilla, liian nopeita johtopäätöksiä, sellaista hän oli aina halveksinut. Hyvä kun joku näistäkin ymmärsi edes jotain.

»Me tutkimme kyllä muita mahdollisia kanavia,» silmälasinen harmaatukka sanoi.

»Sitten on tämä kiristysviesti. Kai te aiotte siihen jotenkin reagoida? Ettehän te nyt miljoonaa euroa käy maksamaan?»

Carter oli siis jo sulkenut itsensä maksajien joukosta. Silti kysymys vaati vastausta. Per Broman vastasi koko joukon puolesta:

»Tietenkin. Siitä huolehdimme me. Sinun ei tarvitse tietää siitä tässä vaiheessa mitään. Jos otteet kovenevat, otamme sinut mukaan.»

Vastaus tyydytti Carteria. Hän tekisi mitä pyydetään, edellyttäen, että se oli mahdollista ja järkevää. Kiristäjiin pitäisi tietenkin pitää yhteyttä, mutta hänen ei tarvitsisi olla siinä mukana. Ehkä se olisi parempikin. Hän yrittäisi paikallistaa Johanssonin sovitulla tavalla, muttei oman kokemuksensa perusteella ollut lainkaan vakuuttunut siitä että kiristäjä oli juuri Lars Johansson. Eivät kyllä muutkaan näyttäneet siihen vahvasti luottavan. Tämä oli taas yksi operaatio, jolla poistettiin jokin mahdollisuus. Ei todennäköisin mahdollisuus, mutta riittävän todennäköinen. Kun kaikki todennäköiset mahdollisuudet poistettiin, niin todennäköisesti asiat olivat hallinnassa.

Carter ja Karlsson lähtivät autoilleen ja kolme huoneeseen jäänyttä miestä kävivät laatimaan vastausta kiristäjälle. Heillä ei ollut mitään aikomusta maksaa. He halusivat vain saada kiristäjältä lisää aikaa Johanssonin löytämiseen.

Käynti Karlssonin luona oli mennyt niin kuin saattoi olettaakin. Se ei Markoa pahemmin kiusannut. Töitä on vaikea saada. Hän oli joka tapauksessa tavannut Karlssonin. Tämä oli ollut jotensakin ystävällinen ja luvannut ottaa yhteyttä, jos jotain ilmaantuisi. Marko palasi raitiovaunulla Joannan asunnon lähelle.

Hän otti hissin neljänteen kerrokseen ja soitti Joannan ovikelloa. Ei vastausta. Marko jäi odottelemaan. Puolen tunnin päästä hän yritti soittaa Joannan kännykkään. Ei verkossa. Virta käännetty pois varmaan. Marko istuutui portaille. Tunnin päästä Joanna ei vielääkään ollut palannut, eikä hänen puhelimeensa saanut yhteyttä. Yläkerran naapuri käveli Marko ohi katsoen kummastuneena portailla istuvaa Markoa. Naapuri jatkoi portaita alas sanomatta mitään. Toinen tunti vierähti. Joannan puhelin ei vielääkään ollut verkossa. Toinen naapuri, samasta kerroksesta kuin Joanna, avasi asuntonsa oven ja tuli kysymään mitä Marko tahtoo. Marko selitti, että hän odottaa tuon asunnon omistajaa. Naapuri kysyi, omistajaako vai vuokralaista. Marko kuvaili Joannan. Vuokralaista siis, hän oli nähnyt tämän naisen lähtevän aamupäivällä matkalaukku kädessään. Ensin palasi töistä ennen kymmentä ja sitten lähti ehkä tunnin päästä. Olisivatko he nyt sopineet jotenkin ristiin? Marko sanoi, että ei ja että hän odottelisi portailla. Naapuri vaikutti epäröivältä. Marko selitti kuka oli ja että Joanna varmaan oli joutunut käväisemään jossain.

Mitä pidempään Marko ajatteli asiaa, sitä omituisemmalta se tuntui. Ehkä Joanna oli lähtenyt pelkurimaisesti karkuun sanomatta mitään. Outoa käyttäytymistä. Mutta hänen oma matkalaukkunsa ja muut tavarat olivat Joannan asunnossa. Yritettyään vielä soittaa Joannalle hän koputti samaisen naapurin oveen.

Niin, omistaja asuu tässä samassa taloyhtiössä. Toisessa rakennuksessa. Kyllä, hän tietää omistajan asunnon numeron. Marko kävi omistajan asunnolla. Tämä oli noin viisikymmenvuotias, huonosti liikkuva nainen, jaloissa oli nivelreumaa. Kyllä, hän oli vuokrannut asunnon Joanna Nowakille noin kuukausi sitten. Marko oli yllättänyt, Joanna oli siis muuttanut asuntoon vasta äskettäin. Ei, neiti Nowak ei ole ilmoittanut muuttavansa pois. Jaa, matkalaukku siellä sisällä. No,

kyllä kai me sen voimme sieltä käydä hakemassa. Onko herralla jotain ajokorttia tai muuta paperia, ei saa päästää ketä vain tonkimaan toisen asuntoa. Marko näytti ajokorttinsa, nainen kirjoitti tiedot ylös ja pyysi Markon puhelinnumeron ja kotiosoitteen.

Nainen avasi asunnon oven. Markon tavarat olivat vielä pakattuina hänen matkalaukkuunsa. Marko etsi oliko Joanna jättänyt viestiä peläten löytävänsä jotain sellaista kuin: *Anna anteeksi, tämä on nyt loppu, Joanna*. Minkäänlaista viestiä ei löytynyt. Marko katseli ympäriinsä huoneistossa olisiko siellä jotain merkkejä jostain - ei mitään. Kaikki tavarat olivat paikallaan. Yksi vaatekomero oli tyhjä. Marko kysyi tarkistaakseen, että olivathan ne varmasti Joannan. Ei, kaikki tavarat olivat olleet asunnossa jo ennen kun Joanna muutti. Tämä oli oikeastaan hänen tyttärensä asunto ja se oli nyt vuokrattu kalustettuna muutamaksi kuukaudeksi. Nämä ovat hänen tyttärensä tavaroita ja vaatteita. Vain tuo yksi oli tyhjennetty, kun neiti Nowak oli sanonut, ettei hän tarvitse enempää tilaa. Kirjahyllyn kirjat olivat paikallaan. Myös ne Anna-kirjat, joista he olivat aiemmin keskustelleet. Ne, joita Joanna piti rakkaimpina kirjoinaan. Marko kysyi olivatko ne myös tyttären, vai kenties vuokralaisen unohtamia. Nainen nauroi ja selitti, että ne olivat hänen omiaan, lapsuuden ajoilta. Eiväthän tytöt enää sellaisia lue. Marko alkoi tajuta, ettei hän tiennyt Joannasta yhtään mitään.

Hän halusi tietää edes jotain. Hän otti pukuhuoneen kaapista puuteria ja yritti sen avulla löytää sormenjälkiä vaikka jostain juomalasista. Nainen kummasteli, mutta Marko ei siitä välittänyt, sanoi olevansa etsivä. Mutisi tarkoituksella alkuosan sanasta yksityisetsivä, luulkoon poliisin etsiväksi. Sormenjälkiä ei löytynyt. Asunto oli siivottu huolellisesti ennen lähtöä. No, ei sormenjäljistä mitään hyötyä olisi ollutkaan. Ei ole mihin niitä verrata. Tuskin Joannalla on rikosrekisteriä eikä poliisi sormenjälkiä antaisi, vaikka heillä ne jostain syystä olisivatkin. Mutta outo seikka kuitenkin.

Marko kävi soittelemassa ovikelloja Joannan rakennuksessa. Joo-o, muutama oli huomannut, että siihen taloon oli muuttanut uusi

nuori nainen. Ei, kukaan naapuri ei ollut puhunut Joannan kanssa muuta kuin hyvänpäivän tervehdykset. Joanna eli hyvin yksityistä elämää.

Seuraavana päivänä Marko kävi Joannan työpaikalla yliopistolla, siis siellä missä Joanna oli ennen työskennellyt, Ateenan aikoina. Ainakin sen Joanna oli kertonut rehellisesti. Joanna oli lopettanut jo vuosi sitten eikä kukaan tiennyt hänen uutta työpaikkaansa. Ei ollut jättänyt mitään tietoja, vain saman kännykkänumeron joka Markolla jo oli, ja joka ei enää ollut käytössä. Vanhasta työpaikasta ei löytynyt ketään, joka olisi tuntenut Joannan lähemmin. Vain työasioita, miellyttävä nainen, kovin hiljainen, ei mitään valittamista. Oli ollut siellä vain vuoden. Sai läpi artikkelin ja kävi jossain konferenssissa esittämässä sen, fiksu nainen. Lähti melkein heti sen jälkeen. Sen konferenssimatkan Marko tiesi hyvin. Joanna on kuin haamu.

Marko kävi poliisiasemalla kysymässä Joannasta. Kaksi poliisia kuunteli Markon selostuksen ystävällisinä, mutta täysin torjuvina. Jos Joanna Nowak siis oli itse lähtenyt asunnostaan, niin poliisi ei siihen voi puuttua, onko mitään syytä ajatella, että asiaan liittyisi rikos? Kun poliisit keksivät, että Marko olisi rakastunut, he löivät asian leikiksi ja olivat nauramassa Markoa ulos asemalta, ystävällisessä mielessä tietenkin, kunnes Marko mainitsi, että oli tavannut Joannan ja Lars Johanssonin Helsingissä. Lars Johanssonin nimen mainitseminen herätti heti poliisien kiinnostuksen. Marko ohjattiin toisen poliisin juttusille. Hän lupasi selvittää asiaa hieman ja pyysi Markoa käymään uudestaan iltapäivällä.

Marko kierteli katuja toivoen näkevänsä Joannan. Monta kertaa hän oli näkevinään Joannan ja kiirehti nähdäkseen jonkun kadulla kulkevan naisen tarkemmin. Kukaan heistä ei ollut Joanna. Marko mietti kaikenlaisia keinoja löytää kadonnut henkilö kaupungista, pienestäkin kaupungista. Käydä näyttämään Joannan valokuvaa ja kysyä onko kukaan nähnyt tätä naista? Kaikki vaikutti toivottomalta. Miksi Joanna oli lähtenyt?

Marko kävi uudestaan poliisiasemalla. Poliisi kertoi yllättävän paljon siitä mitä oli saanut selville. Ensiksi hän totesi, että Lars

Johanssonia etsitään mahdollisesta osuudesta terrori-iskun yritykseen, mutta ettei Joanna Nowakia toistaiseksi epäillä mistään. Silti poliisi mielellään jututtaisi naista.

Sitten poliisi kertoi mitä oli saanut selville. Joanna oli nostanut pankkitililtään suuren summan rahaa katoamispäivänään. Niin suuren summan kaiken lisäksi, että sillä hän pärjäisi vuoden. Joanna siis käytti käteistä eikä jättänyt jälkiä kauppoihin.

»Jossainhan hänen täytyy nukkua», Marko sanoi. »Hotellissa täytyy näyttää luottokortti ja henkilötunniste.»

»Ei kaikissa, Joanna Nowakia ei löydy mistään sairaalasta, poliisiasemalta, lentovarauksista, eikä hotelleista. Nowak saattaa olla Johanssonin matkassa. Johanssonilla on jokin piilopaikka», poliisi sanoi.

Tämä oli se vaihtoehto, jota Marko ei ollut halunnut ajatella, vaikka se oli koko ajan hänen mielessään taustalla.

»Nowak ei ehkä enää ole Ruotsissa. Täältä pääsee papereita näyttämättä melkein minne vain Eurooppaan, mutta kyllä poliisi nämä karkulaiset jossain vaiheessa löytää.»

Marko nyökkäsi vastaukseksi ja lähti sekavissa tunnelmissa.

Joannasta ei kuulunut mitään sinä iltana, vaikka Marko yrittikin useaan kertaan soittaa. Eikä häntä kuulunut seuraavanakaan päivänä. Sitä seuraavana päivänä, kun hän ei taaskaan saavuttanut Joannaa aamulla puhelimeen, Marko meni uudestaan Joannan vanhalle työpaikalle ja alkoi kysellä sinnikkäämmin. Hänet ohjattiin Joannan entisen esimiehen puheille, joka Markon yllätykseksi osoittautui samaiseksi professori Karlssoniksi. *Joanna ei ollut kertonut tätäkään*, Marko ajatteli, kunnes muisti että olihan Joanna sanonut olleensa Karlssonin laboratoriossa.

Marko katsoi professori Karlssonia. Miehen pitäisi todellakin pudottaa kolmekymmentä kiloa, tuollainen ylipaino voi käydä sydämelle, ja sokeritautiriski kasvaa. Tai ehkä hänellä jo on sokeritauti ja sen vuoksi ylipainoa.

Karlsson kirjoitti tietokoneellaan eikä ollut vielä katsonut Markoon päin. Tämä tutkiskeli huonetta, koska olisi varmaan

kohteliasta odottaa siihen asti, että professorin huomio kääntyisi tulijaan, sen sijaan, että suoraan sanoisi asiaansa.

Kauhea sotku täällä, Marko ajatteli odottaessaan, että Karlsson lopettelisi mitä olikin tekemässä. Paperipinoja kaikkialla. Kirjoja, CD:itä. Mitenhän monta korjaamatonta tenttiä on unohtunut jonkin pinon alle? Ihmiset, joilla on tällainen sotku pöydällään selittävät, ettei mikään ole hukassa. He tietävät tarkalleen missä pinossa mikin on, mutta toisaalta, jos paperia tulee sisään suuremmalla nopeudella kuin sitä käsitellään, jonot kasvavat maksimipituuteensa ja niistä alkaa tipahdella vanhentuneita töitä pois itsestään. Näppärä menetelmä hallita liiallista työmäärää. Ei tarvitse itse karsia toisarvoisia töitä. Vähemmän kiperiä päätöksiä, vähemmän stressiä, elää kauemmin.

»Soititte Joanna Nowakista. Hän siis on kadonnut?» Karlsson kysyi.

Marko selitti tilanteen: Joanna on ollut kadoksissa jo kolme päivää.

»Ja te olette nyt alkaneet etsiskellä Joannaa? Niin, Teillähän oli se yksityisetsivälupakin, kyllä minä muistan.»

Luulisi muistavan, Marko ajatteli, eihän siitä ole kuin muutama päivä kun kävin kysymässä mieheltä töitä. Silloin oli maanantai, nyt on torstai. Marko muisti nöyryyttävän tapaamisen Karlssonin kanssa kun hän oli mennyt kysymään työtä yliopistosta. Eihän yliopistossa tietenkään työtä olisi kolmekymmentäviisivuotiaalle noin vain saatavana. Suhteita, nykyään pitäisi olla suhteita. Tai pitäisi olla nuori ja lahjakas.

Harvoja yliopistovirkoja olisi hakemassa kymmeniä ellei satoja päteviä tutkijoita. Projektitöitä? Mitä projektitöitä hän kuvitteli sillä alalla olevan, varsinkaan ulkomaalaiselle? Karlsson oli sanonut voivansa palkata vain nuoria jatko-opiskelijoita, nuoria lupauksia, mutta Markohan ei enää ollut lainkaan nuori. Millaisia paikkoja hän ajatteli yliopistossa olevan? Tutkijaharjoittelijan paikkoihin on niin paljon tunkua. Saisihan hän niitä hakea, mutta ei se kannattaisi - jokainen on nuori vain kerran. Eikä niitä nyt ole tarjolla.

Marko ajatteli millaiseen hankalaan asemaan hän olisi saattanut Joannan, jos olisi pyytänut tätä kysymään olisiko yliopistossa jotain hommaa hänelle. Keneltä Joanna muka oli voinut kysyä paikkaa uudelle poikaystävälleen? Karlsson oli kyllä ollut kohtelias ja luvannut miettiä asiaa.

»Poliisi ei näin lyhyen ajan päästä varmaan kävisi etsimään, ja jonkin ihmisen ilmoittaminen kadonneeksi henkilöksi pitäisi varmaan tulla vaikka perheeltä tai muuten paremmin hänet tuntevalta», Marko sanoi, »kuin minulta. Joannahan voi vaikka itse vältellä minua. Mutta kyllä, yritän löytää Joannan.»

Marko oli varma, että Karlsson ei tiedä juuri mitään Joannasta. Mitenhän usein Karlsson keskustee alaistensa kanssa? Kerran vuodessa kehityskeskustelut, paitsi ettei Joanna siis ollut vuottakaan tässä työpaikassa.

»Minä en tiedä Joanna Nowakista oikeastaan mitään, mutta soitapa tälle miehelle. Hän kyseli minulta Joannan osoitetta jokin aika sitten. Hän on kai jonkinlainen Joannan sukulainen ja voisi tietää jotakin.»

Marko jätti Karlssonin huoneeseensa paperipinojen keskelle, ja kiirehti sopivaan kulmaukseen soittamaan Karlssonin antamaan numeroon.

Sieltä vastasi hieman vastahakoisesti vanhempi mies, joka totesi että hän ja Joanna eivät ole olleet yhteydessä toisiinsa, että Joanna elää omaa elämäänsä. Mies yritti saman tien soittaa Joannalle johonkin numeroon, joka hänellä oli. Se numero ei enää ollut käytössä. Marko valoitti hieman taustoja ja mies muuttui heti myönteisemmäksi. Hän vakuutti, että hän on halukas auttamaan minkä pystyy, että on kiinnostunut Joannasta, ja lupaili, että ehkä hänellä on joitakin tietoja tai pikemminkin aavistuksia. Että Markon tulisi käydä tapaamassa häntä, mieluiten hetipuoliin.

28.

Vain runsas tunti puhelinkeskustelun jälkeen Marko soitti erään talon ovikelloa sangen varakkaan näköisellä alueella Tukholman

liepeillä. Marko epäroi pitäisikö taloa kutsua omakotitaloksi vai ehkä pieneksi kartanoksi. Se oli meren rannalla, aika kaukana muista rakennuksista. Talon ympärillä oli suuri nurmikenttä. Talo oli lähellä purjevenesatamaa. Oikeastaan talo muistutti pikemminkin jotain vanhaa purjehdusseuran taloa kuin kenenkään asuntoa.

Talo oli aika suuri, eikä Marko olisi varmaan yllättynyt mikäli hänet olisi vastaanottanut hovimestari, mutta ei mitään sellaista. Oven avasi pitkä, noin viisikymmenvuotias nahkapaikkaisin kyynärpäin varustettuun villatakkiin ja tohveleihin pukeutunut mies. Ilmeisesti talon isäntä, Joannan sukulainen.

»Jaaha. Te olette varmaankin Marko Ranta. Puhelimessa sanoitte olevanne paitsi Joannan ystävä, niin myös lisensoitu yksityisetsivä. Tulkaahan peremmälle niin jutellaan tästä Joannan katoamisesta.»

Talo oli sisustettu vanhoilla, mukavilla huonekaluilla. Talosta puuttui persoonallinen tuntu. Miksei mitään tavaroita ole näkyvillä: siirrettyinä, luettuna, käytettynä, työn alla? Ehkä se oli vain sitä, että talossa kävi siivooja ja kaikki tavarat olivat paikallaan siinä missä niiden pitäisikin olla. Markolle tuli silti yhä enemmän mieleen, että talo voisi olla yhtä hyvin jonkinlaisen herrakerhon talo. Se kuitenkin oli siis yksityisasunto.

Marko selitti uudestaan syyt, joiden vuoksi hän uskoi, että Joanna oli kadonnut.

»Teidän tulee etsiä tyttäreni. Palkkaan tiedät etsimään hänet.»

Marko valpastui. Mies, jolle hän oli soittanut, oli nimeltään Per Broman.

»Väitättäkö olevanne Joanna Nowakin isä? Teillä on toinen sukunimi, eikä Joanna maininnut mitään isästä.»

Broman selitti, että hän oli vasta muutaman kuukauden tiennyt olevansa Joannan biologinen isä. Jokin vuosi sitten hän oli saanut Joannan äidin kirjoittaman kirjeen, jota ei oltu toimitettu perille, kahdenkymmenen viiden vuoden jälkeen siis. Marko katsoi Bromania tarkemmin ja todellakin, hänessä ja Joannassa oli aika lailla samannäköisyyttä.

Marko kysyi minne kirje oli kadonnut, Broman selitti, että sen oli ottanut haltuunsa hänen vanha isänsä, joka ei olisi hyväksynyt

Bromanin ja Joannan äidin liitto. Vasta isän kuoltua juuri äskettäin, kirje oli löytynyt jäämistöstä ja toimitettu perille.

Kun Per oli kuullut, että hänellä oli tytär, hän ei ollut heti rynnännyt tapaamaan häntä. Kuka tietää mitä Joannan äiti oli tyttärelleen kertonut ja miten kipeä asia tämä tyttärelle vielä olisi. Per oli yrittänyt selvittää yksityisetsivien avulla jotain tyttären elämästä.

Se, mitä yksityisetsivät olivat hänelle kertoneet, oli että Joanna on sotkeutunut johonkin hieman hämääseen puuhasteluun. He olivat sanoneet, että Joanna liikkuu erään Lars Johanssonin seurassa.

»Ovatko he siis pari?» Marko kysyi.

»Siitä en tiedä, ehkä, mutta enemmän kolleegoita järjestelmän vastustamismielessä. Lars Johansson ja Joanna molemmat keräävät paljastusmateriaalia Webin vuotosivuille.»

»Siis Wikileaksiin?»

»Sinnekin, on niitä muitakin vuotosivuja. Lars Johanssonilla on omatkin sivunsa. Mies on täysin terroristi. Joanna on varmasti lähtenyt hänen mukaansa.»

Markolle oli uutta, että Lars Johanssonia sanottiin terroristiksi. Hän selitti, että eihän salaisten tietojen vuotaminen, uuden tutkimuksen vaatiminen 9/11:stä, tai uuden maailmanjärjestyksen teorioiden kyhäily nyt mitään terrorismia ole, mutta Per kertoi, että poliisilla on todisteita, tai ainakin vahva epäily siitä, että Lars Johansson on terroristi, pomminheittäjä.

Per kertoi tietonsa asiasta. Marko piti tietoa liioiteltuna huhuna:

»Näitä mustamaalauskampanjoja yleensä järjestetään. Olihan sellainen sitä Wikileaksin perustajaakin vastaan. Lassekin on vain lavastettu syylliseksi, tai sitten koko huhu on liioittelua.»

»Toki se saattoi olla mustamaalaustakin, mutta Lars Johanssonin osallisuudesta olen kuullut poliisilta, kyllä siinä jotain on.»

Broman täydensi.

Broman sanoi, että Joanna äiti kuoli jo kymmenen vuotta sitten ja siihen aikaan loppuvat luotettavat tiedot Joannasta. Sitten Joanna katosi. Hänen palkkaamansa yksityisetsivä ei osaa tarkaan sanoa missä Joannan on elänyt, opiskellut, työskennellyt. Dokumentteja ei löydy eikä hänellä näytä olevan tai koskaan olleen ystäviä. Vain

viimeisiltä kolmelta vuodelta löytyy vähän tietoja. Kaiken kaikkiaan Joanna on hyvin salaperäinen nainen.

Per ehdotti, että paras tapa etsiä Joannaa voisi olla aloittaa olettamalla, että Joanna on Larsin mukana. Vaikka ei olisikaan, niin siinä olisi jotain, mistä lähteä liikkeelle. Lars on myös kadonnut ja lisäksi poliisi etsii häntä.

Marko kuunteli näitä ehdotuksia ja nyökkäili. Kuultuaan muiden etsivien yrityksistä hänelle tuli mieleen useita tiedonhakutapoja, joita toiset etsivät eivät ehkä olleet riittävästi selvittäneet. Johtolankoja Joannan löytymiseen saataisiin kaivelemalla riittävän monia arkistoja. Ihminen ei nykyään voi elää elämäänsä ilman, että hänestä on vaikka kuinka paljon tietoa erilaisissa rekistereissä.

Per ei ollut samaa mieltä:

»Joannan löydämme vain Lars Johanssonin kautta. Haluan tiedän tapaavan muutaman muunkin henkilön ja otin vapauden soittaa heille ja pyytää käymään täällä. He saapuvat parinkymmenen minuutin sisällä. He tietävät jotakin Lars Johanssonista. He voivat vaikuttaa ensi alkuun hieman omituisilta, mutta älkää antako sen häiritä.»

29.

Broman kaatoi heille molemmille konjakit odottelun pehmentämiseksi. Parinkymmenen minuutin kuluttua paikalle ajoi taksi ja ovesta astui kolme yli viisikymppistä hyvin pukeutunutta miestä. Marko kävi kättelemässä jokaisen, he tervehtivät kohteliaasti mutta eivät ilmoittaneet nimään. Vaikka kaikki kolme pysyivät mieluummin anonyymeinä, he vakuuttivat edustavansa sangen vaikutusvaltaista tahoja.

Broman ohjasi joukon kirjastoon ja viittasi Markoa istuutumaan nahkaiseen ja yllättävän mukavaan nojatuoliin. Marko silmäili ympärillään avautuvaa kirjastohuonetta ja päätti jossain vaiheessa hankkia samanlaisen. Juuri sopiva paikka polttaa sikari tai nautiskella lasillinen brandya. Taksilla saapuneet miehet eivät

halunneet sen enempää brandya kuin teetäkään, vaan menivät suoraan asiaan.

»Herra Ranta. Professori Karlsson otti meihin yhteyttä. Hän sanoo, että olette erittäin aikaansaava juuri tämän tyyppisissä tutkimisissa kirjoitustöissä. Saatte hyvin nopeasti tutkittua tekstiä paperille. Arvostamme suuresti Professori Karlssonia ja hän ehdotti tiettyä kuviota. Hän myös lähetti meille tämän pienen raporttinne salaliittoteorioista.»

Mies laski Markon Karlssonin kurssille laatiman raportin löydälle. *Mikä Karlssonin osuus tässä on?* Marko ihmetteli.

»Vaikka siinä on useita virheitä, niin teillä ilmeisesti on kiinnostusta uuden maailmanjärjestyksen teorioihin ja olette myös hankkineet asian ympäriltä tietoja. Olemme kuulleet, että etsitte nyt työtä Ruotsista ja olette tutkiva journalisti ja samalla myös eräänlainen yksityisetsivä. Me haluaisimme tarjota teille tehtävän. Se on taustaselvitys eräästä ryhmästä, joka on meille aiheuttanut sängen paljon päänvaivaa. Maksamme tietenkin vaivoistanne, jopa sängen hyvin. Me olemme aivan yksityinen ryhmä emmekä voi käyttää poliisia tai jotain tiedustelupalvelua tämän asian selvittämiseen. Lisäksi arvelemme, että poliisi pitäisi kertomustamme varsin epäuskottavana eikä kävisi sitä tutkimaan. Mitään rikosta siihen ei liity. Te luonnollisesti kävisitte tutkimaan asiaa mikäli suostutte ottamaan työn vastaan?»

Mitä tämä nyt on? Marko ajatteli. *Kysehän piti olla Joannan etsimisestä?*

»Luonnollisesti, mikäli otan työn vastaan. Mutta se riippuu tehtävän luonteesta. Herra Broman jo tarjosi minulle työtä, kadonneen henkilön löytäminen, kadonneen naisen tarkemmin ottaen.»

»Herra Ranta», Broman sanoi, »tämä liittyy läheisesti siihen minun toimeksiantooni. Nämä herrat haluavat myös löytää Lars Johanssonin. Tämä on samaa asiaa.»

Marko mietti oliko tämä samaa asiaa. Jotain siinä oli vialla, tai ainakin siinä oli jotain omituista. Toisaalta kahden toimeksiannon kytkeminen yhteen voisi nostaa palkkiota. Hän päätti kuunnella ehdotuksen.

»Me haluaisimme teidän selvittävän hieman samaa asiaa kuin tuossa seminaarityössä, mutta oikeammasta suunnasta. Ongelma eivät ole uutta maailmanjärjestystä ajavat tahot. Niitähän ovat USA ja muut länsimaat, talouselämä, pankkisektori. Kaikki voimia, jotka haluavat edistää demokratiaa ja globalisaatiota. Ongelma on vastustajat. Nämä kehityksen jarrut, menneisyyden romantikot, pomminheittelijät, nationalistit, muukalaisvihaajat, asehullut.»

Marko yritti lukea miehen kasvoilta merkkejä siitä vitsailiko hän vai oliko Marko joutunut tekemisiin joidenkin fanaatikkojen kanssa. Broman ainakin oli vaikuttanut täysin selväjärkiseltä, siis toistaiseksi.

»Siis jonkinlaisia ääriaineksia. Eikö salainen poliisi ole seurannut tällaisia ryhmiä jo kauan? Mitä uutta minä voisin löytää?»

»Me emme tarkoita suoraan näitä terroristiryhmiä, uusnatseja ja sellaisia turvallisuuspoliisia kiinnostavia ryhmiä. Me uskomme, että on paljon vanhempi salainen ryhmä, joka on vastustanut tavoitteitamme hyvin kauan.»

Yksi kolmesta anonyymiksi jättäytyneestä miehestä puuttui keskusteluun.

»Varsin kauan todellakin. Alusta asti. Aina samoilla tavoitteilla. Kehityksen vastaisuus, pankkien ja globalisaation vastaisuus, vahvan valtion vastaisuus, kommunismin vastaisuus, muukalaisvastaisuus, tieteen vastaisuus, kirkon, uskontojen ja kaikenlaisten irrationaalisten myyttien tukeminen, suurvaltojen vastaisuus, yksityisen aseomistuksen ja muun pioneerimentaliteetin tukeminen.»

»Kuulostaa äärioikeistolta», Marko sanoi.

Broman nyökkäsi hyväksyvästi.

»Tai voisi olla jesuiittojen metkuja, tai salaliittokirjailijat ja web-bloggaajat olisivat yhdistäneet voimansa salaliitoksi, joka haluaa romuttaa vapaamuurarien ja sionistipankkiirien vallan. Mutta ei, me tarkoitamme paleokonservatiiveja.»

Marko mietti hetken tämän tiedon merkitystä, puhalsi pitkään, ja vastasi:

»Paleokonservatiivithan ovat kai amerikkalainen poliittinen ryhmittymä, tavallaan oikeistosiipi konservatiiveissa. Pitivät kommunismia antikristuksena, ajavat läpi abortin kieltämistä ja kannattavat aseomistusta tukevia järjestöjä.»

Äänekkäin kolmesta anonyymistä halusi taas sanoa mielipiteensä. Muut kaksi nyökkäilivät hänen suuntaansa kuin antaen hänelle valtuutuksensa.

»Aika lailla oikein, mutta meidän mielestämme paleokonservatiivit ovat paljon vanhempi ryhmä. He ovat luddiitteja, kaiken kehityksen jarruja, ikuinen muutosvastarinta.»

Paljonko vanhempi? Marko mietti, miten olisi vaikka kolmekymmentätuhatta vuotta ennen ajanlaskua, aina paleoliittiselle kivilaudelle? Silloin se vasta olisi varsin vanha ryhmä. Tietenkään mikään ryhmä ei ole jatkunut järjestäytyneenä organisaationa niin kauaa, mutta kehityksen vastustaminen ja toisaalta sen tukeminen ovat hyvin vanhoja ajatusuuntia. Paleokonservatiivien ohjelma olisi siis kehityksen vastustaminen. Ollut ollut varmaan jo vanhemmalta kivilaudelta asti, silloinhan kehitystä ei juuri ollut. Nämä kehityksen jarrut vastustavat myös kaupunkia, suurvaltoja, hierarkista yhteiskuntarakennetta, valtion edun puolesta käytyjä hyökkäyssotia, suurta rahaa, modernia tiedettä, kaikkea mitä sivistys on saanut aikaan.

»Kuunteletteko te lainkaan mitä sanotaan?» Broman kysyi.

Marko säpsähti mietteistään ja kysyi:

»Ja te, keitä te sitten edustatte?»

Salaisia kädenpuristuksia? Marko ajatteli, Eenokin kirjan langenneita enkeleitä, Prometheuksia, jotka opettivat ihmisille tiedot ja taidot, vaiko neokonservatiiveja neoliittiselta kivilaudelta? Paleokonservatiivien vastavoimaa, uudistajia, kehitystä, vallankumouspuoluetta. Niitä, jotka loivat maatalouden vallankumouksen, kaupungistumisen vallankumouksen, metallien vallankumouksen, teollisen vallankumouksen. Niitä, jotka loivat ensimmäiset suurvallat, vahvat valtiot ja taloudelliset intressit. Niitä, jotka loivat kirjoitustaidon ja ovat alusta asti hallinneet painettua sanaa, nykyään myös sähköistä mediaa. Niitä, jotka loivat tieteen ja teknisen kehityksen ja ovat aina antaneet ihmisille

parhaan tieteellisen maailmankatsomuksen. Ryhmää, joka perustettiin Anatoliassa kuusituhatta vuotta ennen ajanlaskua. Kehitykseen uskovia.

»Te olette jotenkin poissaolevan näköinen», Broman sanoin.
»Niin, me edustamme taloudellisia intressejä. Nämä paleokonservatiivit tuottavat aika lailla vaivaa romanttisine kuvitelmineen.»

Marko nyökkäsi lasittunut katse silmissään. *Maailmanhistoria siis voidaan tiivistää kahden kilpailevan joukon taisteluksi vallasta: kehityksen edustajien ja kehityksen vastustajien. Ei hyvä, ei riittävän uutta, tämä muistuttaa vanhaa teoriaa Neuvostoliiton karvapäisistä ja karvattomista johtajista. Karvattomat edustivat kehitystä, karvapäät vastustivat sitä. Jotain parempaa pitää keksiä tieteelliseen läpimurtoon. Hänen täytyisi nyt keskittyä kuuntelemaan paremmin. Vapaamuotoinen tutkijakoulutus ei anna parasta pohjaa kaikkeen työhön. Se herkistää ajattelemaan asioita koko ajan, silloin ei pysty seuraamaan mitä ympärillä tapahtuu. Ei hyvä.*

Toinen kahdesta hiljaisesta anonyymistä puuttui puheeseen:

»Ilman talouskasvua emme voi maksaa eläkkeitä. Ilman talouskasvua työttömyys kasvaa. Kasvua pitää olla.»

Bromankin halusi selventää asiaa Markolle, jonka silmistä ilmeisesti näkyin epäilyksen häiven.

»Kehitys antoi ihmisille työtä. Vasta maanviljelys sai kehityksen käyntiin.»

Globalisteja, Marko ajatteli. Ilman säännöllistä työtäkin on eletty, varsinkin jos jää työttömäksi. Eikö hän jostain ollut lukenut, että maanviljelys antoi niin raskasta työtä, että elinikä putosi ja nousi uudestaan vanhemman kivikauden tasolle vasta keskiajan lopulla? Mutta nythän se on paljon pidempi. Kivikaudella ihmiset elivät keskimäärin kolmekymmentävuotiaaksi. Kun tiede kehittyi ihmiset voivat elää vielä vanhemmiksi. Ehkä joskus tiede antaa ihmisille ikuisen elämän. Tiede on kuin Prometheus, Valon tuoja. Vaiko Lucifer, valon enkeli.

Marko kommentoi. »Eikö paleokonservatiivisuus viittaa pikemminkin ihmistyyppiin kuin salaseuraan? Mitä minun pitäisi etsiä?»

»Ihmistyyppi, salaseura, ei tämä on yhdistys. Heidän johtajiaan. Se on johdettu liike. Heidän johtajansa kirjoittavat kirjoja, salaliittoteorioita. He yrittävät herättää ihmisissä epäilyksen. Epäily on kaikkein vaarallisin ase. Se tuhoaa uskon kehitykseen, globalisaatioon, avoimeen talouteen. Epäilyksen levittäminen tulee estää.»

Puheliain anonyymeistä halusi täydentää Bromanin selitystä.

»He ovat vielä paljon vaarallisempia. He haluavat tuhota pääosan ihmiskuntaa.»

Ja minä kun olin luullut, että juuri globalistit haluavat tuhota pääosan ihmiskuntaa, Marko mielti. Että Bilderberg-ryhmällä, vai oliko se Skull&Bones, olisi jokin suunnitelma ihmisten määrän vähentämiseksi. Mustia helikoptereita ja keskitysleirit valmiina. Juomavesi fluorattu, että ihmiset tulisivat tyhmemmiksi ja helpommin hallittaviksi. Tällaista webissä kirjoitellaan. Vaikka eipä tietenkään. Ei sellaista suunnitelmaa ole. Ei ihmisiä olla sulkemassa keskitysleireille. Sellaista tekevät vanhanaikaiset diktatuurit. Kaikkeahan voidaan nykyään valvoa tietoverkkojen ja satelliittien avulla. Kukaan ei nykyään ja varsinkaan tulevaisuudessa voi tehdä mitään ilman, että se havaitaan. Kukaan ei voi ostaa eikä myydä ellei hänellä ole Pedon numeroa. Tämähän on avovankila, miellyttävä tosin.

»Tuhota ihmiskunnan? Eikö tuo ole hieman liian dramaattista», Marko totesi.

»Se tuntuu uskomattomalta, mutta pelkäämme, että heiltä voi odottaa mitä vaan.»

»Miksi ajattelette, että nämä paleokonservatiivit halusivat tuhota suurimman osan ihmiskuntaa?» Marko kysyi.

»Eihän heillä ole muuta ratkaisua. Jos palaamme vanhemmalle kivikaudelle - tai mihinkään heidän kestävän kehityksen versioonsa - niin maapallo ei elätä kuin murto-osan nykyisestä väestöstä. Paleokonservatiivit halusivat ihmisten elävän pienissä ryhmissä ja Euroopassa vaeltelevan susia ja ilveksiä.»

»Siis ovatko he vihreitä ekofasisteja?» Marko kysyi.

»Eivät lainkaan. Paleokonservatiivit jahtaisivat noita eläimiä, tappaisivat ne ja pukisivat päälleen niiden turkit. He ovat barbaareja. Vihreät ekofasistit pukeutuvat keinokuituihin ja syövät vain kasviksia.»

»Mikä teillä sitten on tavoitteena?» Marko ihmetteli.

»Yksi maailma ilman sotia. Demokratia ja markkinatalous.»

Ihmiset jakautuneina luonnollisella tavalla rikkaisiin ja köyhiin. Tavallaan siis luokkayhteiskunta kuten nuoremmalla kivikaudella, Marko ajatteli, sopii teoriaan, ehkä sitä pitäisi kuitenkin kehittää. Ehkä se olisi jossain mielessä orjayhteiskunta, mutta sellainen, jossa orjat eivät edes huomaa olevansa vankeja. Eivätkä edes huomaa, etteivät he mitään päättä. Kaikki olisivat täysin tyytyväisiä. Demokratia ja markkinatalous sellaisena kuin ne todellisuudessa ovat. Olikohan sosialistisella ihannevaltiolla ja tällä globaalilla demokraattisella valtiolla mitään eroa? Molemmista saisi toki äänestää, mutta vaihtoehtoja olisi todellisuudessa vain yksi. Dissidentit marginalisoitaisiin.

Kehitysjattelu seuraa aina samoja linjoja: valistus, kommunismi, globalisaatio. Tavallaan eri asioita, mutta tavallaan sama perusta.

»Minulle ihan sama: synarkiaa vaiko anarkiaa», Marko sanoi.

Molemmat tuntuvat huonoilta ratkaisuilta. Mutta tavallaan he voivat olla oikeassakin. Ehkä maailmalla on vain kaksi kehityssuuntaa: joko taannumme jossain vaiheessa yksinkertaisemmän yhteiskunnan tasolle, ei varmaan kivikaudelle asti mutta johonkin pienimuotoisempaan, tai maailma yhdentyy ja kaikkialla on olennaisesti sama markkinatalous, hieman liian valvottu demokratia, ja ihmiset jakautuneet hyväosaisiin ja huonommin pärjääviin.

Sitä paitsi kasvulla on rajansa. Ainakin luonnonvaroilla on äärelliset rajat ja lopulta taloudellisen kasvun täytyy loppua, vaikka kulttuuri ehkä voi kasvaa loputtomiin. Ehkä näillä kahdella tulevaisuudenvisiolla ei ole paljoakaan eroa. Jossain kaukaisessa tulevaisuudessa siis elämme pienimuotoisemmassa maailmassa.

»Tuon ryhmän päämäärillä ei ole paljonkaan tekemistä työni kanssa», Marko sanoi. »Te olette tarjoamassa minulle toimeksiantoa. Mitä minun siis pitäisi selvittää?»

Broman oli tämän keskustelun aikana noussut seisomaan ja kävellyt ympäriinsä huoneessa vaikuttaen ärtyneeltä siitä, ettei Marko ymmärtänyt asian suurempia liitännöitä. Nyt hän istuutui uudestaan tuolille.

»Mitä tarkalleen ottaen odotatte minun tekevän? Kadonneen henkilön etsintä vai jonkin poliittisen ryhmän tarkkailu?» Marko kysyi.

»No hyvä. Puhutaan konkreettisemmasta tavoitteesta», Broman sanoi. »Etsitte käsiinne Joanna Nowakin ja Lars Johanssonin. Haluamme teidän lisäksi kirjoittavan raporttiinne niiden ryhmien toiminnasta, joihin Lars Johansson ja Joanna Nowak kuuluvat. Taivutelkaa Joanna tapaamaan minut. Kertokaa Lars Johanssonille, että haluaisin keskustella hänen kanssaan. Kertokaa, että en halua kummallekaan mitään pahaa enkä usko, että he ovat sekaantuneet mihinkään arveluttavaan, mutta heidän ei pitäisi liikkua sellaisissa porukoissa kuin nyt tapahtuu. Ehkä poliisin terroristiepäily on liioittelua, mutta meillä on hyvää tietoa, että hänen ystävänsä esimerkiksi laittomasti hankkivat ja julkistavat salaista aineistoa. Sellainen voi vaarantaa kansallisen turvallisuuden. Joannalla voi myös olla yhteyksiä eläinaktivisteihin, niihin tarhaeläinten vapauttajiin. Onko tämä riittävän konkreettista?»

Marko, jolla ei ollut halua käydä yhteiskuntafilosofisiin pohdintoihin globalistifanatikkojen kanssa, oli paljon tyytyväisempi tähän toimeksiantoon.

»Tuo on hyvä ja suoraviivainen tehtävä. Yksityisetsivän tehtävä: etsi kadonnut henkilö, joka ei ole rikosepäilty tai muuten poliisiasia, eli tarkoittaa Joannan etsimistä. Voitaneen olettaa, että Joanna on lähtenyt vapaasta tahdostaan Lars Johanssonin mukaan ja tässä on kyse vain yhteydenotosta ymmärrettävistä perhesyistä. Onko teillä ehdotusta, kuinka voisin käydä etsimään Joannaa? Jotain valokuvaa, osoitteita, ystäviä? Onko mitään Lars Johanssonista?»

Broman antoi Markolle useita valokuvia Joannasta ja Larsista. Kaikki kuvat oli kuvattu kadulla ilmeisesti kohteen tietämättä. Broman oli epäilemättä saanut ne joltain yksityisetsivältä.

»Niin, te olette Karlssonin mukaan tavanneet tyttärenti Karlssonin seminaarissa Helsingissä ja ymmärtääkseni keskustellut hänen kanssaan. Juuri tästä syystä teillä on mitä parhaimmat mahdollisuudet päästä yhteyteen Joannan kanssa. Paljon paremmat kuin minulla tai tuntemillani henkilöillä. Luulen, että Joanna välttelee meitä. En osaa sanoa, mistä teidän kannattaisi käydä Joannaa etsiskelemään. Tehän tässä olette yksityisetsivä. Mutta teidän tulisi hankkiutua noihin piireihin, joissa he liikkuvat, soluttautua sinne yhtenä heistä. Näin luulisin, että saisitte yhteyden Lars Johanssoniin ja sitä kautta Joannaan.»

Mies ei siis tiedä automatkasta Helsingistä Puolan kautta Upsalaan, Marko ajatteli. Hyvä, olkoon niin. Markon ei tarvinnut kauaa miettiä toimeksiannon hyväksymistä. Hänen rahansa loppuisivat parissa kuukaudessa. Sen jälkeen hänen olisi palattava Helsinkiin. Joannan hän haluaisi tavata omista syistään, tarina oli jäänyt pahasti kesken eikä Marko pitänyt kesken jääneistä hankkeista. Ehkä Joanna halusi lopettaa, mutta Markon pitäisi kuulla se Joannalta itseltään.

»Otan tehtävän vastaan ja koska se on enemmän yksityisetsivän kuin tutkivan journalistin työtä, vaikka siihen liittykin tuo raportin kirjoittaminen, niin minulla on valmis toimeksiantokaavake, jonka voisimme täyttää. Siitä ilmenee myös palkkioni.»

Marko poimi salkustaan kaavakeen ja antoi sen Bromanille. Tämän ilme ei millään lailla muuttunut hänen nähdessään Markon tuntiveloituksen.

»Te varmaan raportoitte työnne tuntikohtaisesti?»

»Tottakai. Veloitukseni on hyvin linjassa muiden yksityisetsivien kanssa, hieman alakantissa voisin lisätä.»

»Niinpä onkin, vaikkei paljon», Broman sanoi. »Meillä ei ole mitään huomautettavaa tästä veloituksesta ja tässä esitetty ennakko sopii myös. Raportin osalta kirjoitan vain, että työsuoritukseen

liittyy erikseen sovittu raportti. En halua käydä kuvailemaan keskusteluamme paperille. Oletan, että teihin voi luottaa.»

»Luottamus on tärkein asia tällä alalla.»

»Siis asia on sovittu. Karlsson kokeneena projektiohjaajana toimii yhdyshenkilönä. Raportoite hänelle tutkimusten edistymisestä.»

»Ei lyödä lukkoon tätä aivan vielä. Katson ensin voinko selvittää Lars Johanssonin tapausta ja soitan vahvistaakseni tämän sopimuksen. Onko siis professori Karlsson mukana tässä?»

»Olemme läheisessä yhteistyössä. Juuri hänen ehdotuksestaan tarjosimme tätä työtä teille.»

Marko sai ennakon rahana, kiitti Bromania keskustelusta ja lähti talosta. Portaita laskeutuessaan hän mietti samaansa toimeksiantoa. Joannan hän etsisi kyllä, se oli suoraviivainen kadonneen henkilön etsiminen ja lisäksi hänellä oli henkilökohtainen motiivi. Larsin etsiminen oli toinen juttu, ja sitten vielä nämä Bromanin seniilit kumppanit.

Karlsson oli siis soittanut Bromanille annettuaan Bromanin numeron Markolle. Karlsson oli ilmeisesti kehunut hänen seminaarityötään uuden maailmanjärjestyksen teoriasta. Broman oli sitten kutsunut paikalle kolleegojaan, jotka halusivat tavoittaa Larsin. Täydet aploodit arvon professorille, Marko mietti. Hän varmaan saa paremman manageripalkan tästä kuin varsinaisen työn tekijä, mutta mitä siitä. Hyvä bisnesmies professoriksi.

Vanhat miehet siis halusivat hänen raportoivan joistakin poliittisista ryhmistä. Kehityksen vastustajia, paleokonservatiiveja? Joitakin äärioikeiston ryhmiä ilmeisesti, ja salaliittoteoreetikkoja, jotka haluavat levittää salaisuuksia verkkoon. Keitä he siis ovat itse ja miksi he haluavat näitä ryhmiä seurattavan? Taloudellisia intressejä? Turvallisuuspoliisihan sellaisia ryhmiä työn puolesta seuraa.

Toisaalta, välikö sillä. Palkkaahan he maksoivat, vaikka Marko olikin antanut aika matalan tuntitaksan. Työnhaku vieraasta maasta ei ole helppoa. Olisiko hän mieluummin aloittanut taksikuskina tai hotellin tiskaajana? Hänelle voisi nyt aueta ura yksityisetsivänä. Kadonneita henkilöitä on varmaan vaikka kuinka paljon ja

toisaalta, saahan toiminnasta raportoida. Marko kyllä kirjoittelisi työnantajille raporteja mistä vain heitä kiinnostavasta ryhmästä.

30.

Marko ei ollut vielä päättänyt ottaisiko hän ehdotetun toimeksiannon vastaan. Hän oli luvannut soittaa vahvistaakseen asian. Hän ei erityisemmin pitänyt ajatuksesta, että kävisi vakoilemaan Larsia. Helsingissä ja matkalla Lars oli vaikuttanut mukavalta, joskin hieman paranoidiselta tyypiltä. Mutta toisaalta, Lars ja Joanna olivat tiirikoineet tiensä hänen asuntoonsa, he olivat pihistäneet kirjan Karlssonin salkusta ja muuta sellaista. Juuri ilmestyneiden lehtien mukaan Lars oli pääepäilty terrorismitapauksessa. Mistä sekin uutinen oli päässyt vuotamaan? Terroristien tavoittaminen kuuluu poliisille, ei ainakaan yksityisetsiville, mutta Markolla oli yksi syy miksi hän harkitsi toimeksiannon hyväksymistä. Joanna oli kadonnut. Hän ehkä olisi Larsin mukana, kuten Helsingissäkin, tai Lars ainakin tietäisi jotakin. Marko ei pitänyt Larsia vaarallisena ainakaan itselleen.

Marko ei ollut saanut mitään selville poliisilta. He olivat todenneet, että Larsia etsitään epäiltynä terrorismiyrityksestä eikä Markon tulisi sotkea poliisin tutkimuksia. Marko oli vastannut etsivänsä Joannaa, ei Larsia. Poliisi oli kirjannut ylös sen mahdollisuuden, että Joanna olisi Larsin mukana, mutta kehoitti Markoa toistaiseksi vain odottamaan palaisiko Joanna. Mikään Joannan katoamisessa ei vielä viitannut mihinkään rikokseen.

Yritykset saada mitään tietoja Larsin työtovereilta, naapureilta tai ystäviltä olivat hedelmättömiä. Ensinnäkään, Larsilla ei nykyään ollut varsinaista työpaikkaa. Lars oli freelancer -toimittajana kirjoitellut artikkeleita tekniikan alueilta muutamaan lehteen. Kussakin lehdessä vain yksi henkilö oli koskaan tavannut Larsin. Kaikkien mukaan Lars oli vaikuttanut aran hiljaiselta, lähes huomaamattomalta nörtiltä. Saman vaikutelman olivat saaneet hänen opiskelutoverinsa, joista yksikään ei ollut tuntenut Larsia lähemmin. Naapureiden kanssa Lars ei ollut pitänyt mitään

yhteyttä satunnaisten käytävässä vaihdettujen
hyvänpäiväntoivotuksien lisäksi. *Larsilla on ystäväpiiri ja
varmaan kuviossa on joku nainen tai naisia, mutta missä he ovat.*
Lopulta Marko löysi Bromanin vihjeen avulla jonkun, joka oli
pitänyt yhteyttä Larsiin. Hänellä oli siis sisko Västeråsissa, vaikka
siskolla olikin eri sukunimi.

Marko sopi tapaamisen Larsin siskon kanssa perjantaiksi. Sisko
työskenteli kaupungin suurimmassa yrityksessä. Kun Marko kertoi
haluavansa kysyä Larsista, sisko ei halunnut Markon tulevan hänen
työpaikalleen vaan ehdotti, että hän voisi pitää pidemmän
ruokatunnin ja he voisivat tavata ulkona eräässä puistossa. Marko
arveli, ettei nainen varmaan halunnut työtovereidensa kyselevän
päivälehtien terroristiksi julistamasta Larsista. He eivät varmaan
edes tienneet sukulaisuussuhteesta, Markollekin sen tarkistaminen
oli tuottanut hieman työtä. Kati oli mennyt naimisiin nuorena ja
ottanut miehensä sukunimen, ja pitänyt se senkin jälkeen kun he
erosivat vain vuoden päästä.

Osoittautui, että puisto oli mäellä, eikä se oikeastaan ollut puisto
vaan jonkinlainen huvipaikka. Siellä oli minigolf, kesäteatteri,
kahvila, jonkinlainen päärakennus, ja joka puolella kiviä, joihin oli
kaiverrettu riimukirjoitusta. Marko oli matkalla osunut erään
vanhan - ehkä 1800-luvulta peräisin olevan - kiven kohdalle, jossa
luki suomeksi teksti *Hyvämuistoille suomalaisille*. Mitähän sekin
tarkoitti?

Sovitussa tapaamispaikassa lipputangon vieressä odotteli nuori
nainen, noin kaksikymppinen, alta kolmekymmentä varmasti. Kati.
Hän oli keskimittainen, ehkä kiloja oli kertynyt muutama liikaa, tai
sitten liian tiukat housut vain antoivat sen vaikutelman. Kasvot
olivat kauniit mutta ehkä hieman lapselliset, korkea otsa, lyhyt
nenä, siniset silmät, ja hyvin kaunis sileä iho. Pitkä tukka oli
värjätty paljon luonnollista vaaleammaksi ja kiharrettu pienille
kiharille. Lapsenkasvot ja vaaleanpunainen virkattu villatakki
lisäsivät romanttista vaikutelmaa. *Kuinka Lars Johanssonilla, joka
ulkonäkönsä puolesta kelpaisi KGB:n tappajaksi, voi olla tällainen
sisko?* Marko mietti.

Marko tervehti ja jotain sanoakseen kehui paikkaa ja riimukiviä ja kysyi olivatko ne todellakin aitoja vanhoja riimukiviä.

»Täällä on joskus mellastanut joku hullu kiviin kirjoittelija», Kati vastasi.

Marko ei tiennyt oliko se vitsi vai olisiko kaupunki ehkä kaiverruttanut kivet koristeiksi, mutta ei uskaltanut kysyä niistä enempää. Pitäisi päästä selvyyteen siitä mitä haastateltava tarkoittaa sanoillaan. Marko ehdotti, että he menisivät kahville. Kati sanoi, ettei juo kahvia, mutta voisi ottaa dieettikokiksen. Marko selitti kuka oli, kuinka oli tavannut Larsin ja että yritti löytää jonkun, joka tietäisi jotain Larsista.

»Et siis olekaan poliisi, oletko joku lehtimies? Lehdet ovat tehneet juttuja Larsista. Minä en anna mitään haastatteluja veljestäni.»

Marko selitti, ettei ollut tekemässä artikkelia mihinkään lehteen, vaan henkilökohtaisista syistä yritti löytää tämän.

»Haluat siis minun kertovan mistä löytäisit Larsin? En minä tiedä. Poliisikaan ei ole löytänyt Larsia. Ja jos tietäisinkin, niin miksi minä kertoisi sinulle?»

Marko päätti, että hänen oli kerrottava koko tarina: kuinka oli tavannut Larsin ja Joannan Helsingissä, kuinka oli ajanut Larsin Puolaan ja Joannan Upsalaan, kuinka Joanna oli kadonnut mitään kertomatta ja kuinka hän arveli, että ehkä Lars voisi tietää jotakin Joannasta. Marko kertoi, että hän oli etsinyt töitä Ruotsista ja hänelle oli tarjottu toimeksiantoa Larsin olinpaikan selvittämisestä, mutta hän ei ollut sitä vielä ottanut vastaan. Silti se voisi olla tapa löytää Joanna.

Osoittautuu, että Kati tunsi Joannan aika hyvin, tosin he olivat tavanneet viimeksi vuosia sitten.

»Minun ei varmaan pitäisi kertoa tätä, mutta tiedätkö, että Lars ja Joanna olivat aiemmin yhdessä?»

Marko sanoi Joannan kertoneen, että he olivat olleet yhdessä seitsemän vuotta sitten.

»Ei kai siitä niin kauan ole, viisi pikemminkin, tai enhän minä tiedä tarkalleen, mistä se lasketaan.»

Kati oli hetken vaiti ja näytti miettivän mitä voisi sanoa. Sitten hän jatkoi:

»Ehkä Joanna lähti Larsin kanssa. Karkasivat yhdessä, tiedäthän.»

Marko oli ajatellut samaa, vaikka oli aina työntänytkin sen mielestään. Nyt kun Kati sanoi sen suoraan, hän tunsu kuitenkin mustasukkaisuutta ja tulleen petetyksi, vaikka hänen ei pitäisi niin tuntea. Hän etsisi Joannan ja kysyisi suoraan. Hän tiesi nyt, että ottaisi vastaan tämän toimeksiannon.

»Kerro jotain Larsista», Marko pyysi.

»Ensinnäkään en voi uskoa, että Lars olisi terroristi. Hän ei vahingoittaisi muita ihmisiä.»

Kati jatkoi

»Meidän vanhempamme kuolivat lento-onnettomuudessa Meksikossa seitsemän vuotta sitten. Lars oli silloin jo opiskelemassa ja asui poissa kotoa. Hän on kuusi vuotta minua vanhempi. Lars oli alussa sellainen maailmanparantaja. Hän vastusti kaikkea pahaa, köyhyyttä kehitysmaissa, eläinten huonoa kohtelua tehomataloudessa, kaikkea sitä. Hän opiskeli tutkivaksi journalistiksi ja halusi panna kierot poliitikot kovalle.»

»Onko niitä muitakin poliitikkoja kuin kieroja?»

Kati jätti Marko tarpeettoman heiton huomiotta.

Kati palasi koko ajan siihen, että hän ei uskonut Larsin olevan terroristi. Hänen mukaan poliisi ei ollut löytänyt Larsin kodista mitään pommintekotarpeita.

»Toistaiseksi, heillä ei ole ketään muuta epäiltyä. Ehkä niitä löytyy. Minä uskon siihen, että kyseessä on lavastus ja ehkä Lars on murhattu. Sanoin sen poliisille, mutta eivät he vaikuttaneet kiinnostuneilta», Kati sanoi.

Marko tarkensi, että vielä ei ollut mitään syytä ajatella, että ketään olisi murhattu. Lars ja Joanna ovat vain kadonneet. Poliisi selvittää kyllä myös olisiko kyseessä lavastus. Yleensä poliisilla on monta tutkintalinjaa. Kati epäili, että ehkä he eivät edes tutki muita mahdollisuuksia. Poliisilla on varmaan liikaa työtä ja Lars on niin selvä ja vahva epäilty. Ja jos takana on jotain poliittista vehkeilyä, niin poliisi ei ehkä uskalla käydä tutkimaan.

»Ei, kyllä poliisi tutkii», Marko vakuutti. »Poliisi on nykyään melkein joka maassa sodassa terrorismia vastaan. He yrittävät varmasti selvittää jokaisen terroriteon.»

»Palmen murha ei selvennyt.»

»Lars ei ole mikään kuuluisa poliitikko. Tavalliset rikokset yleensä selviävät», Marko sanoi.

Kati oli vähän aikaa hiljaa ja sanoi sitten:

»Ehkä Lars oli se terroristi. Ehkä Lars on muuttunut.»

»Eivät ihmiset muutu.»

»Muuttuvat, ihmiset muuttuvat. Silloin kun Lars ja Joanna erosivat, Joanna halusi puhua monta kertaa minulle Larsista. Lars oli muuttunut.»

Marko kysyi miten Lars oli muuttunut. Kati kertoi, että aluksi Lars uskoi totuuteen, mutta kun Joanna oli kysynyt uskooko hän, että se mitä hän artikkeleissaan kirjoittaa, on totuus, Lars oli vastannut jotain sellaista kuin että faktat ovat oikein, mutta hän kirjoittaa artikkelin, josta lukijat ovat kiinnostuneita. Hän voisi samoista faktoista kirjoittaa aivan erilaisiin johtopäätöksiin päätyvän artikkelin. Lars oli sanonut, ettei sellaista kuin historiallinen totuus ole olemassa. Totuus on miten se kirjoitetaan, eikä kaikista asioista saa kirjoittaa edes sitä minkä tietää todeksi.

»Ja tuo oli sinusta kyynistä?» Marko kysyi.

»Se oli minusta hyvin kyynistä. Aluksi Lars oikeasti etsi totuutta. Hän oli sanonut vielä pahempaa. Hän oli sanonut, että parempi syy kirjoittaa faktat johonkin muotoon on saada Pulitzerin palkinto kuin löytää totuus.»

Marko myönsi, että tuo on aika kyynistä tutkivan journalistin suusta, mutta toisaalta, he tekevät juttuja elääkseen. *Viisi minuuttia parrasvaloissa*. Kati kertoi, että Joannan mukaan siitä tuli Larsille pakkomielle. Hänen täytyi saada ne viisi minuuttiaan. Vain viisi minuuttia, vähemmänkin riittäisi, ja kaikki muuttuisi kerralla. Luuliko Marko, että Lars yritti tulla kuuluisaksi pommi-iskulla? Marko kysyi kuinka kyynisen henkilön luonnekuvaan sopisi pommien räjäyttämisen.

Kati tarttui Markon tarjoamaan oljenkorteen: se ei sovi mitenkään. Lars oli kyyninen tutkiva toimittaja. Hän ei voinut olla

mikään terroristi. Hänet lavastettiin. Kati vaati, että Marko ottaisi sen toimeksiannon. He etsisivät Larsia ja Joannaa. Eikä Joanna Markoa jättänyt. He ovat molemmat vaikeuksissa, Lars ja Joanna. Joko pakosalla tai saatu kiinni. Kati ottaa lomaa työstään. Auttaa Markoa. He käyvät molemmat etsimään.

Katin piti palata töihin, mutta myöhemmin Marko tulisi hänen asunnolleen, puoli viideltä. Kati ilmoittaisi jäävänsä lomalle.

Kati meni. Marko mietti mitkä persoonallisuuspiirteet voivat esiintyä yhdessä. Jos Lars on kyyninen, voisiko hän olla fanaattinen? Tuskinpa. Voiko kyyninen henkilö olla vainoharhainen? Vaikea sanoa. Voiko kyyninen henkilö olla romanttinen? Entä romanttinen olla fanaattinen? Kyllä. Tästähän saisi jatkamalla uuden pseudotieteen lajin, tai sellainen taitaa jo olla: persoonallisuuspiirteiden suhteista persoonallisuustyypeissä. Jungilaista tyypittelyä, ja siinä Lars olisi varmuudella INTJ, *evil mastermind*.

Oliko hän itse Meyer-Briggs-tyyppiä ISTP? Salapoliisin tulee olla *S*, *Sensing*, havainnoida asioita. Ei *N*, *iNtuitive*, miettiä ja kuvitella. Kirjailijatkin ovat nykyään *S*-tyyppejä. Ei pohdintoja, ei teorioita, ei uusia ajatuksia. *S*-tyypin tarkkasilmäistä havainnointia siitä mitä maailmassa on, ja toimintaa pitää olla: *S*-tyypit ovat toimijoita. Ennen oli toisin. Tiede on täynnään *N*-tyyppejä. Milloin se tällaiseksi muuttui? Markkinat, se täytyy olla se. *S*-tyyppejä on enemmän.

Kati ja Marko nousivat bussista lähellä Larsin kämppää ja käveli asunnon ovelle. He huomasivat, että joku oli ollut asunnolla. Turvalukon kohdalta ovenkarmi oli sahattu ja puu rikottu ilmeisesti taltalla. Kädensijan kohdalla oleva lukko oli ehjä, mutta lukon kieli oli näkyvillä ja painui helposti sisään millä vain veitsellä.

Isännöitsijä asui viereisessä talossa ja Kati kävi kysymässä tiesikö hän, että Larsin asuntoon oli murtauduttu. Isännöitsijä oli hyvin tietoinen siitä. Oven olivat rikkoneet poliisit halutessaan käydä asunnolla ja kun turvalukkoon isännöitsijällä ei ollut avainta. Ei, isännöitsijä ei tiennyt löysivätkö he mitään asunnosta tai olivatko vieneet mitään. Kati selitti olevansa Larsin sisko ja

ettei näillä kulmilla asuntoa voisi jättää vain ovissa olevien peruslukkojen varaa, kun oven ja karmin väliin jää selvä rako. Isännöitsijä osoitti omaa oveaan, jossa ei ollut ylimääräisiä turvalukkoja, ja sanoi ettei häntä ole koskaan ryöstetty, vaikka lukko olikin aivan perusmallia. Kati pyysi miestä lainaamaan veistä ja avasi lukon helposti ulkoapäin. Isännöitsijä tuhtui ensin, mutta totesi sitten, että ehkä asuntojen lukot täytyisi todella vaihtaa paremmiksi ja lupasi ottaa asian esille yhtiökokouksessa. Kati sanoi, että hän soittaisi lukkosepän laittamaan uuden turvalukon Larsin asuntoon ja että hän tarvitsisi veistä vielä hetken ja tiputtaisi sen postiluukusta avattuaan Larsin asunnon oven. Kati ottaisi muutaman valokuvan rikutusta lukosta ja asunnon sisältä, jotta näkyisi onko mitään kadonnut. Lars voisi palatessaan selvittää korvaako kotivakuutus niitä. Isännöitsijä mietti hetken voisiko Kati mennä asuntoon, mutta päätti, että perheenjäsen voisi. Katin tulisi näyttää ajokortti ja jättää puhelnummeronsa ja osoitteensa. Sitten se olisi kunnossa. Kati teki näin ja soitti lukkosepän kännykällään.

Kati avasi lukon veitsellä ja odotteli lukkoseppää. Samalla hän halusi tutkia olisiko asunnossa mitään vihjeitä siitä, missä Lars nykyään majailisi. Marko käveli sisään huoneistoon ja alkoi tutkia sitä. Asunto oli pieni kaksio ja aivan kelvollisen siistissä kunnossa. Siellä oli imuroitu ja tavarat olivat järjestyksessä. Kirjahyllyn pölykerroksesta Kati päätteli ääneen, että veli näemmä pyyhkii pölyt vain kerran vuodessa. Nyt siitä olisi apua, koska Marko voisi helpommin nähdä mitä kirjoja Lars oli viime aikoina lukenut. Tietokonetta asunnossa ei ollut. Larsilla varmasti sellainen oli, joten se oli joko hänen mukanaan, poliisit olivat takavarikoineet sen, tai asunnossa oli jo ehtinyt käydä varas. Larsilla oli pari viherkasvia, jotka näyttivät siltä, ettei niitä yleensä muistettu kastella, ja milloin muistettiin, ne saivat aivan liian paljon vettä. Kati haki keittiöstä kannun ja kasteli kasvit. Olohuoneen seinillä oli Larsin omia maalauksia, jotka Kati mielestä näyttivät nyt kömpelöiltä ja hieman naiveilta. Pienempänä Kati oli pitänyt Larsia niin lahjakkaana kun hän osasi maalatakin, mutta ei hän oikeasti osannut. Olisikohan Lars säilyttänyt mitään valokuvia siltä ajalta?

Lukkoseppä avasi raollaan olevan ulko-oven. Kati selitti, että oveen tulisi asentaa uusi turvalukko ja teräksinen karmi murretun puukarmin päälle. Lukkoseppä ei edes kysynyt Katin nimeä. Oletti ilmeisesti, ettei lukkoa kukaan muu vaihtaisi kuin asukas. Mies laittoi työvälineensä lattialle ja alkoi porata reikiä puuhun.

Marko kävi läpi Larsin eteisessä ja makuuhuoneessa olevien vaatteiden taskut, muttei löytänyt muuta kiinnostavaa kuin joitakin vanhoja kuitteja. Niistä ehkä selviäisi, missä Lars oli liikkunut. Kirjoituspöydän laatikossa oli maksettuja laskuja ja erilaisia papereita. Papereista Kati huomasi, että Larsin pankkitilillä oli rahaa noin kymmenen tuhatta kruunua, mutta muuta omaisuutta hänellä ei ollut.

Mitään pommintekoon liittyvää Marko ei löytänyt mistään kaapista tai pöydältä. Jos sellaisia oli ollut, niin poliisi oli ne varmasti takavarikoinut. Marko ei pitänyt luultavana, että Larsilla sellaisia oli koskaan ollut. Syynä oli se, ettei kirjahyllyssä näkynyt mitään alan kirjallisuutta eikä toisaalta tyhjiä paikkoja, joista poliisi olisi kirjoja poiminut todistusaineistoksi.

Marko katsoi kirjojen otsakeita. Paljon vanhempia opintoihin liittyviä kirjoja, mutta häntä kiinnostivat ne kirjat, joiden edessä ei ollut pölyä. Siis näitä Lars oli lueskellut: salaliittoteorioita, terrorismia, historiaa, CIA:n toimia, vapaamuurareita, okkultismia.

Tyypillistä, Marko ajatteli. Samaa jatkui fiktion muodossa. Kaikenlaista enemmän tai vähemmän salaliittojen tai salaisten tiedusteluorganisaatioiden ympärillä pyörivää, eikä aina niin tasokasta kirjallisuutta. Riittävän paljon kun lukee salaliittokirjoja, niin silloin käy kuin Don Quijotelle...

Lukkoseppä sai työnsä valmiiksi. Hän lupasi lähettää laskun Katille ja antoi avaimet. Kati päätti viedä yhden avaimen isännöitsijälle, ettei ovea enää tarvitsisi rikkoa, ja kirjoitti lapun Larsille ja kiinnitti sen oven ulkopuolelle: »Lars, vaihdoin lukon, soita Katille». Pienen harkinnan jälkeen hän kirjoitti lappuun kännykkänumeronsa. Ehkä Lars ei uskaltaisi mennä isännöitsijän puheille, vaikka kävisikin asunnolla salaa, koska oli nyt etsintäkuulutettu.

Marko ajatteli vielä tarkistaa asuntoa mikäli siellä olisi jotain mitä hän ei ollut huomannut. Pöydällä oli pinkka papereita, joissa oli tulostettu luonnosversioita Larsin kirjoituksista. Marko luki muutaman ja vakuutautui yhä enemmän siitä, että Lars oli aivan liian syvällä salaliittomaailmassa. Yksi artikkeli käsitteli sekavalla tavalla hänen lukemiaan salaliittoromaaneja. Lars ilmeisesti väitti että myös nämä romaanit olivat osa salaliittoa: *he* yrittivät peittää salaliiton esittämällä vääriä, helposti kumottavia vaihtoehtoteorioita. Marko piti tätä lähtökohtaakin täysin järjettömänä, mutta silmäili artikkelin nopeasti.

Marko otti pöydältä nitojalla toisiinsa sidotun viisitoistasivuisen nipun. Se oli Larsin huolellisesti tekemä laskelma. Marko tarkisti laskelmat ja käytetyt lähtöarvot, ja totesi laskut oikeiksi ja lähtöarvot hyvin perustelluiksi parhailla lähteillä, eikä löytänyt mitään merkkejä tahallisesta lähtötietojen valikoinnista. Kaikki laskelmassa näytti olevan kunnossa, mutta tulos ei ollut se mikä sen pitäisi olla. *Tämä voi olla vaarallista tai ainakin kiusallista*, Marko ajatteli. Hän laittoi laskelman syvälle kirjahyllyssä olevan pölyttyneen paperipinkan keskelle. *Vallitsevaa teoriaa pitää suojella tällaisia yrityksiä vastaan.*

Lisää huolellisesti tehtyjä sivuja. Kaikissa kirjallisuusviitteet asiallisiin lähteisiin. Oliko Lars kirjoittamassa jotain salaliittokirjaa? Selvästi hän oli sotkeutunut johonkin, mihin ei tulisi sotkeutua. Markoa kylmäsi ajatuskin siitä, että olisi itse yrittänyt tarjota julkaistavaksi kirjaa vakavasti otettavasta salaliittoteoriasta. Eikö Lars tiedä miten mielellään sellainen otettaisiin vastaan? Täytyyhän hänen tietää se, jo toimittajan kokemustenkin perusteella.

Marko huomasi vielä yhden paperinipun roskakorista. *Näinhän näille yleensä käy*, Marko ajatteli. Jonkinlainen salaliittokirja sekin. Sisällysluettelon perusteella Italian viimeaikojen politiikkaa ja taloussotkuja taustoineen. Kirjoittajan nimi puuttui. *Ei varmaan liittyy tähän*, mutta sitten Marko huomasi etusivuun lyijykynällä raapustetut sanat. Ne eivät liittyneet kirjaan. Lars oli käyttänyt etusivua muistilappuna. Marko mietti mitä saisi irti siihen kirjoitetuista sanoista: *uusi maailmanjärjestys - vapaamuurarit -*

kabbala - messias - aika. Tyypillistä uuden maailmanjärjestyksen asiaa kuitenkin. Siitä voi olla apua Larsin löytämisessä. Hän taitteli etusivun taskuunsa.

Kati totesi tyytyväisenä, ettei Larsin papereissa ollut sen enempää Unabomberin Manifestoa kuin kotitekoisten pommien valmistusohjeitakaan. Lars tosin kalasteli sameilla vesillä, mutta mikään näistä artikkeleista ei olisi lain vastainen, ainakaan ennen kuin se julkaistaisiin.

Marko asetti paperit jokseenkin samaan asentoon kuin missä ne olivatkin. Hän sulki asunnon oven. Toistaiseksi hän ei ollut löytänyt mitään, mikä auttaisi Larsin löytämisessä, mutta hän oli myös tyytyväinen. Hän ei ollut myöskään löytänyt mitään, mikä sitovasti osoittaisi Larsin terroristiksi. Katin tulisi vielä käydä varmistamassa, ettei poliisi ollut takavarikoinut mitään raskauttavia todisteita, mutta piti varsin varmana, ettei niitä olisi. Lars oli lavastettu syylliseksi, siitä hän oli jo varma, mutta minkä vuoksi ja kenen toimesta? Kati tarkisti, että hänen lappunsa Larsille oli paikallaan oven pielessä, vei turvalukon vara-avaimen isännöitsijälle, ja he lähtivät Katin asunnolle.

31.

»Onko sinulla VHS-nauhuria?»

»Ei enää moneen vuoteen», Kati nauroi. »Mitä sillä tekee? Poltin nauhat CD:ille ja vein nauhurin kirppikselle. Ai, sä otit ne nauhat Larsin kämpästä. Larsilla kai sitten oli vielä nauhuri.»

Marko kaivoi laukustaan kolme VHS-kasettia. Niiden lyijykynällä kirjoitetut, reunoistaan hiirenkorvalle menneet nimilaput eivät enää olleet luettavissa, jotain kirjoitusta niissä oli ollut.

»Nuo ei ole aivan tuoreinta tuotosta», Kati sanoi, »matkavideoita, joita äiti teki ulkomaanmatkoistamme kymmenen vuotta sitten. Mitä hyötyä niistä voisi olla?»

»Ei sitä koskaan tiedä, ajattelin katsoa ne läpi.»

Videot olivat olleet Larsin hyllyssä etualalla, eikä niiden päällä ollut pölykerrosta, kuten Larsin kirjahyllyissä. Lars oli katsonut niitä ei niinkään kauan sitten. Heikko johtolanka, mutta kämpästä ei ollut löytynyt parempaakaa. Tietokone oli kai poliisilla, tulostettu salaliittokirja ilman kirjoittajan nimeä, pino A4-papereita, jotka näyttivät olevan enimmäkseen roskaa. Marko oli päättänyt pitää periaatteenaan tarkistaa kaikki heikotkin johtolangat.

»Minulla on samat videot DVD:inä, muunsin ennen kuin dumpasin VHS:t. Katso ne, ne ovat helpommat, vai luuletko, että Lars olisi nauhoittanut jotain päälle?» Kati kysyi.

Tuskin Lars nyt sentään olisi nauhoittanut lapsuuden ajan matkavideoiden päälle. Marko katsoisi DVD:t, se onnistuisi helpommin. Kati sai jollain lailla selvää kasettien otsakkeista ja ojensi Markolle kaksi DVD:tä.

»Kaksi ensimmäistä nauhaa on samalla levyllä», Kati sanoi kääntäessään virrat DVD-soittimeen ja taulutelevisioon. »Itse en taida viitsiä katsoa, mutta ota mukava asento, nämä voivat olla aika tylsiä. Äiti ei kuvannut ihan Oscar-palkinnon tasoisesti.»

Video alkoi haparoivilla pätkillä auton ikkunasta heidän saapuessaan lentokentälle. Kaksi lasta, jotka saattoi tunnistaa Katiksi ja Larsiksi, ja vaaleaan pusakkaan pukeutunut ohimoilta kaljuuntunut mies, Katin ja Larsin isä. Äiti käytti kameraa ja hänestä näkyi vain linssin eteen eksynyt peukalo.

Äidin miellyttävän pehmeä ääni toimi kertojana koko videon ajan.

»Matkamme alkoi Kairosta. Emme varanneet matkaa seuramatkana, vaan ajatelimme saavamme enemmän irti kiertelemällä omin nokkinemme.»

Kati kommentoi väliin, että se oli jälkikäteen ajatellen virhe, ja jouduimme useaan otteeseen liittymään turistiryhmään päästäksemme lainkaan jollekin paikalle. Ne ajat, jolloin saattoi lapio olkapäällä käydä etsimään aarteita, olivat menneet jo kauan sitten.

»Olemme nyt Kairon museossa. Täällä on Kuolleiden kaupungista löydettyjä esineitä, ja Tutankhamonin hautakammion aarteita säilytetään täällä.»

Marko oli käynyt museossa monta vuotta sitten. Museon kokoelmien paljous oli ällistyttävä. Kun Marko oli ensimmäisen kerran Lontoon-matkalla käynyt katsomassa British Museumin Egypti-kokoelmaa, hän oli ajatellut, että eurooppalaiset olivat varastaneet taide-esineet kaikkialta, sanalla sanoen, ryöstäneet muiden kansojen historian, mutta Kairon museossa hän näki että pääosa oli sittenkin jäänyt Egyptiin - ja raskaammat kivet ainakin. Katsoessaan videolta kaikkea Tutankhamonin kultaa ja arvokkaita kiviä Markolle tuli yksi kirkas ajatus: jos löytäisi yhdenkin sellainen esineen, niin sen myymällä turvaisi toimeentulonsa loppuelämäksi, mutta Suomesta ei taida löytyä kuin veteen uponneita ruuhia ja kulmista vähän järsittyjä kiviä.

Video näytti mummioita. Marko ihmetteli ääneen kuinka nämä oli kuvattu: hänen tietääkseen museossa ei saanut kuvata. Kati paljasti: salakuvausta takin alta. Ammoisina aikoina eläneiden ihmisten ruumiita, silloisen maailman valtiaita. Jostakin Lars oli ollut kiinnostunut. Mummioiden kirouksestako? Ei. Kuinka noissa kuivuneissa jäänteissä voisi kenenkään mielestä piillä mitään kirousta?

»Jätämme pyramidit paluumatkalle ja Kairosta jatkamme junalla Luxoriin. Juna kolisee ikäänkuin siinä olisi nelikulmaiset pyörät, mutta syynä on varmaan huonosti tehdyt kiskojen liitoskohdat. Istumme kuuden hengen vaunussa, jonka suljimme ovella, mikä onkin tarpeen, koska käytävällä on melkoisesti ihmisiä tupakoimassa ja pölisemässä. Myös vaunu on aivan täynnä. Paikallisia ja eräs toinen turisti, joka myös on menossa Luxoriin.»

Kati täydensi, että isä oli yrittänyt jutella paikallisten kanssa, mutta siitä ei tullut mitään. Kukaan ei ollut ymmärtänyt isän arabiaa. Arabian kielessä on paljon murteita. ja isä puhui kai jotain entisaikojen kieltä. Toisen turistin kanssa he olivat jutteleet lähes koko matkan.

Turisti näkyi videolla. Hän oli nuori, kaksissakymmenissä, hoikka nainen. Hän löi poikatyttömäisen vaikutelman, hän pystyisi

pitämään huolta itsestään ja selviytyisi ulkomaillakin omin avuin. Nainen yksinään matkalla arabimaassa, rohkeaa.

Kati muisteli, että nainen oli kierrellyt rinkka selässä eri puolella Eurooppaa ja nyt halusi nähdä maailmaa laajemminkin.

»Juna pysähtyy joka asemalla, ja aina silloin paikalliset yrittävät myydä matkustajille juomia ja syötävää. Syötävän osalta pitää olla varovainen, koska vierailija tässä maassa helposti saa ruokamyrkytyksen, mutta ostimme isälle ohuen. Se on viinipullon kokoisessa ruskeassa lasipullossa.»

Isä kommentoi väliin, että olut oli maultaan outo, riisiolutta. Hän on ostanut jonkun kirjan egyptiläisten uskonnosta ja näytti sitä videolla.

Kati sanoi, että hänellä oli tuo kirja, peri sen vanhemmilta. Marko halusi nähdä sen. Ranskaksi, paljon tekstiä, ei niin paljon kuvia kuin tyyppilisemmissä turisteille myytävissä kirjoissa. Markon mielestä aika tylsän tuntuinen kirja egyptin uskonnoista, tuskin olennainen Larsin kannalta, varsinkin kun kirja oli Katilla.

»Isäsi kiinnostus siis kohdistui Egyptin uskontoon?»

»Kaikista erilaisista kuolleista uskonnoista, kadonneista kulttuureista, uskontojen ja valtioiden synnystä ja katoamisesta, kaikkea sellaista.»

Sarjassa asioita, joita jotkut vielä tutkivat yhteiskunnan rahoittamana, vaikka siinä ei enää mitään tutkimista olekaan, Marko ajatteli. Uskontojen synnykin hän oli mielessään ratkaissut jo kauan sitten: ihmisille tapahtuu erilaisia katastrofeja, nälänhätää, kulkutauteja, sotia. Traagisilla tapahtumilla on niin suuri vaikutus sille, joka on sellaisen kokenut, ettei hän voi olla kysymättä *miksi*. Selitys kysymykselle *miksi* synnyttää papiston, joka opettaa että näin tapahtui koska jumalat ottivat osuutensa. Jumalat ovat ahneita, haluavat ottaa ihmisten sieluja itselleen. Sen vuoksi jumalia täytyy lepytellä. Niitä täytyy palvoa ja niille täytyy antaa uhreja, koska jos ei anna uhreja, ne ottavat niitä itse enemmän. Antamalla uhri yritetään minimoida vahinkoja.

Se väärä kysymys oli *miksi*.

Ja magian synty on siinä, että uhrin tarkoitus muutetaan lepyttelemisestä lahjukseksi, jolla jumala saatiin tekemään jotain uhraajan puolesta. Pelko korvataan oman edun tavoittelulla.

Näinhän ne syntyivät, uskonnot, joissa uhrattiin jumalille, Marko mietti. Sitten jossain vaiheessa uhraamista alettiin pitää barbaarisena, siirryttiin eläin- ja ihmisuhreista symbolisempiin uhreihin.

»Todella mielenkiintoinen tutkimusaihe», Marko sanoi, »olisi mukava itsekkin joskus tutkia jotain sellaista.»

»Se oli tosi mielenkiintoista», Kati sanoi, »me lapset matkustimme mukana, eksoottisia paikkoja, maailman ihmeitä.»

Olisikohan tässä toimeksiannossa matkarahaa, että voisi käydä katsomassa muutamaa maailman ihmettä, Marko pohti. Tuskinpa, pitänee pysytellä ihan lähiseudun maisemissa. Tai voisihan sen tarkistaa Karlssonilta.

»Saavuimme Luxoriin matkustettuumme yli yön. Yritimme päästä omana ryhmänämme Kuolleiden kaupunkiin, mutta sinne ei pääse kuin turistiryhmän mukana, joten olemme nyt liityneet erääseen ryhmään. Luxorissakin oli kuuma, mutta nyt nousetessamme jalan mäkeä Kuolleiden kaupunkiin lämpömittari näyttää neljäkymmentäkahdeksaa astetta. Kuuma päivä sikäläisenkin mittapuun mukaan. Meillä on onneksi vesipullot, joten emme ole vaarassa nääntyä janoon.»

Kati kertoi, että isän aloitteesta he olivat yrittäneet pari kertaa jättäytyä ryhmästä tekemään omia havaintojamme, mutta heidät viitattiin takaisin. Isä olisi halunnut perehtyä paremmin joihinkin seinäkirjoitukseen, mutta eihän niistä mitään ymmärtänyt kun ne on kirjoitettu hieroglyfeillä. Isä oli räpsinyt suuren joukon valokuvia, mutta hautakammioissa salamavalon käyttö oli kielletty, joten hän yritti piirtää.

Kaikkihan ne on kuvattu ja löytyvät kirjoista, Marko ajatteli, tämä on ollut puhdas huviretki. Videolla isä raapusti jotain muistikirjaansa.

»Luxorista palasimme Kairoon ja nyt suuntaamme pyramideille.»

Kati kertoi, että pyramideilla kamelikuskit yrittävät saada meitä valokuvauttamaan itsemme kamelin selässä ja postikorttien myyjät yrittävät tarjota meille tuotteitaan. Hän ja Lars olivat mankuneet päästä ratsastamaan kamelilla, mutta isä ei suostunut. He olivat jonottaneet pääsyä pyramidiin ja lopulta pitkän ensin alaspäin ja sitten ylöspäin vievän matalan käytävän jälkeen päässeet hautakammioon.

Videolla oli otoksia kammioista, taas salaa kuvattuna varmaan. Isä kirjoitti jotakin kirjaansa. Se ei ollut sama muistikirja vaan jokin painettu kirja. Kuvakulma vaihtui ja Marko näki kirjan kannen ja säpsähti.

»Tuo kirja», Marko sanoi. »Larsilla oli se matkallamme Helsingistä Puolaan.»

»Ei voi olla. Kirja katosi kaikkien isän henkilökohtaisten tavaroiden kanssa kun lentokone räjähti. Isä piti kirjaa aina laukussaan.»

»Lars näytti sen», Marko vastasi. »Minulla oli se käsissäni. Se oli tuo kirja. Lars oli ostanut sen antikvariaatista Helsingissä.»

»Sitten laukun täytyi jotenkin selviytyä onnettomuudesta», Kati sanoi. »Ehkä joku löysi sen maasta ja kirja on seikkaillut maailmalla kaikki nämä vuodet. Larsin on täytynyt tehdä aikamoista salapoliisityötä kun hän pystyi kirjan löytämään.»

»Onko kirja arvokas? Lars sanoi, että siinä on salaisuuksien salaisuus.»

»Ei sillä ole muuta kuin muistoarvoa. Muisto isästä», Kati sanoi. »Isä piti tuota kirjaansa aina mukanaan. Me emme saaneet koskea siihen. Siinä oli jotain tärkeitä työasioita. Lars oli aina siitä kiinnostunut.»

»Mitä siinä on, oletko lukenut sitä?»

»Salaisuus», Kati sanoi, »suuri salaisuus, minulle sitä ei näytetty.»

Entä jos kyseessä olisikin pyramidien salaisuus? Marko näki niissä vain yhden salaisuuden: mitä häikäilemättömämmin hallitsija riistää kansaansa, kerää rikkauksia, sortaa muita kansoja ja pakottaa ne orjiksi rakentamaan monumentteja, sitä kauemmin hänet muistetaan kulta-ajan hallitsijana ja turistilaumat tulevat

tuhansienkin vuosien päästä ihailemaan hänen valtakuntansa muinaista loistoa ja kantamaan rahaa turistibisnekseen. Jos taas hallitsija kohteli kansaansa hyvin, jakoi varallisuuden tasaisesti, eikä rakennuttanut mahtipontisia temppeleitä tai hautamuistomerkkejä, häntä ei muisteta vuosisatojen jälkeen, eikä turistien kolikoita kilahtele.

Niin olisi edelleenkin, ellei Euroopassa olisi alkanut liikehdintä, joka mursi kuninkaiden ja aateliston vallan. Valistuksesta alkanut liikehdintä, toiselta nimeltään uuden maailmanjärjestyksen salaliitto. Juuri se "pahamaineinen" uuden maailmanjärjestyksen salaliitto. Marko klikkasi toisen videon pyörimään.

»Astumme juuri koneesta Mexico cityn lentokentälle, Pohjolan talven jälkeen tuntuu ihanalta kun lämmin ilma tulvahtaa kasvoille. Mexico ei koskaan ole liian kuuma, kaupunki on rakennettu niin korkealle tasangolle.»

Tutkimusretken ensimmäinen tulos saatu, Marko mietti. Tarkistettu, että Amerikan manner on olemassa eikä se ole median luoma myytti. Salaliittoteoreetikothan epäilevät, että heitä on aina huijattu. Tuostakin jatkamalla lentoa Aasiaan ja sieltä Eurooppaan voisi varmistua siitä, että maa on pallo. Saisikohan siihen mistään rahoitusta? Ehkä voisi kirjoittaa paljastuskirjan. Tarkistaa kaikenlaisia asioita, joihin ihmiset uskovat vaikka eivät ole itse varmistaneet asiaa. Kävivätkö amerikkalaiset kuussa? Tapahtuiko Holokausti? Onko historiasta väärennetty kaikki vuosisadat keskiajan jälkeen? Onko Loch Nessissä hirviötä? Kiertelisi ympäri maailmaa ja tutkisi kaikenlaisia salaliittoteorioita ja mysteerejä. Perustaisi oman youtube-sivuston, seisoi joka videon alussa kädet puuskassa, Jesse Venturamaisin treenatuin lihaksin, lupaisi paljastaa kaiken. Voisi olla parempi bisnes kuin tämä nykyinen.

»Otimme taksin ja pyysimme kuljettajaa ajamaan johonkin hotelliin, joka olisi lähellä atsteekkien kuuluisan Tenochtitlanin porraspyramidin raunioita.»

Kati täydensi kertomalla, että taksikuski oli atsteekki ja sanoi kускаavansa mielellään meitä muillekin nähtävyyksille. Hän ajoi taksia pimeästi ja usein kuljetti turistiryhmiä. Toivoi varmaan saavansa paremmat juomar rahat turistien kускаamisesta kuin

asiakkaiden viemisestä lentokentältä hotelliin. Varmasti hän myös suunnitteli ajavansa meidät jonkun serkkunsa myymälään, josta joutuisimme kohtelaisuussyistä ostamaan jotakin, mutta siitä onnistuimme luistamaan.

»Taksikuskimme lupasi ajaa meidät huomenna minne vain halusimme. Saimme hänen puhelinnumeronsa, miehellä oli autossa mobiili, ja lupasimme soittaa kunhan tekisimme seuraavan matkan. Halpa hotellimme on varsin laadukas. Aula on koristeltu orkideoilla ja muilla eksoottisilla kukilla ja hotellissa oli myös kaunis sisäpiha, jossa kasvaa kaktuksia ja muita kuivakkokasveja.»

Kati sanoi, että hotellissa ei ollut uima-allasta, ei hyvä löhöilylomapaikka.

»Tenochtitlan löytyi helposti katedraalin vierestä. Kaupunki oli alunperin rakennettu järven päälle ja asfaltilla päällystetty maalusta edelleen liikkui hitaasti, kuten katedraaliin ripustetusta heilurista saattaa nähdä.»

Videolla näkyi heiluri ja sen alkuperäinen paikka oli merkitty lattiaan. Sen jälkeen kuva siirtyi pyramiidin raunioihin. Vain muutama alatasen kohokuvio oli enää nähtävissä.

»Se oli atsteekien pääuhripaikka», Kati sanoi vakavana.

Verinen kulttuuri, Marko ajatteli. Jokaisen tällaisen pyramidin vihkiäismenoihin oli tarvittu useita jumalille annettuja ihmishuhreja ja tämän nimenomaisen pyramidin huipulla oli uhrattu lukemattomia sotavankeja. Sotien päätarkoitus oli saada vankeja, ei tappaa vastustajia. Sotaretken jälkeen vankeja kidutettiin, mikä oli suosittu ajanviete - varsinkin lapset pitivät vankien kiusaamisesta - ja lopuksi heidät uhrattiin. Hallitsemisen psykologiaa: terrori synnytti pelkoa ja juuri pelolla he pitivät vallassaan muita kansoja. Kaupungit ja korkeakulttuuri tarkoitti täällä vain alistamista. Mayat sentään itse lopulta hylkäsivät suuret kaupunkinsa päästäkseen eroon loputtomista sodista. Atsteekit eivät, espanjalaisten täytyi nujertaa heidät.

»Lapset jäivät hotelliin ja olemme Meksikon Venetsiaksi kutsutulla Xochimilco-joella, jossa rakastavaiset, tai pääosin turisti- ja hääseurueet, lipuvat veneillä kuunnellen mariachien soitantaa.»

Videopätkä loppui ja Marko kuvitteli, kuinka mangrovemetsän puut kurkoittelevat veden yli, liaanit roikkuvat, rannalla käyskentelee ruskeita kanoja. Jossain kaukaa kuului hämähäkkiapinan ääntelyä. Herra Johansson kietoi käsivartensa vaimonsa ympärille. Rouva tarttui käteen omalla pienellä kädellään, painautui miestänsä vasten ja hänen kehonsa värisi heikosti. Tai luultavammin ei - hehän ovat jo naimisissa. He istuivat kukin omalla puolellaan venettä ja seurasivat tarkasti kaikkea paikallista eksotiikkaa mitä joen rannalla näkyi.

Kati kertoi, että seuraavana aamuna äiti oli soittanut taksikusille ja kertonut, että he halusivat käydä Teotihuacánissa ja myös katsomassa Guadelupan neitsyen kirkkoa - kirkko tosin jäi näkemättä. Kaikki turisit käyvät niissä, Kati sanoi jatkaen, että Larsin mukaan heidän olisi pitänyt olla omaperäisempiä ja käydä katsomassa jotain täysin tuntematonta paikkaa, jota kukaan muu ei ole viitsinyt käydä katsomassa. Lars oli saanut tahtonsa läpi. Siksi kai vanhemmat sitten lähtivät kaksistaan sille toiselle matkalle, Katin ääni hiljeni ja melkein murtui.

Se siis, jolloin oli se onnettomuus, Marko ajatteli.

Marko vakuutti, että sehän oli mieletöntä: miksi ei kävisi katsomassa niitä maailmanluokan paikkoja, joista tämä seutu on kuuluisa. Toki parhaat nähtävyydet tunnetaan, mutta se ei vähennä niiden merkitystä. Kati näytti hyväksyvän selityksen.

Marko päätteli, että jos joku etsii kaukomailta suurta salaisuutta, niin salaisuus on monta kertaa todennäköisemmin piilotettu noiden kauan sitten eläneiden ihmisten mielestä kaikkein merkittävimpiin paikkoihin kuin jonnekin ihmisten ja jumalten hylkäämään koloon. Suurella salaisuudella tulee olla arvoisensa piilopaikka. Eihän kirjallisuudestakaan löydä suuria ajatuksia jonkin tuntemattoman kirjoittajan teoksista, vaan niitä on etsittävä kaikkein tunnetuimpien ja arvostetuimpien taitajien töistä. Eikä se, että nuo tunnetut työt on monasti ja tarkaan luettu, tarkoita sitä, että niiden salaisuudet ja viisaudet on ammennettu tyhjiin. Vettä ei yksinkertaisesti voi löytää sieltä missä sitä ei ole koskaan ollut, joten jos etsii vettä, on parempi etsiä sitä sieltä, missä on kaivoja.

»Nousemme Teotihuacánin porrasmaisia tasanteita ylöspäin. Tuuli yltyy mitä korkeammalle pääsimme. Lapset ovat jo pienissä vaikeuksissa ja katsotaan joudummeko kantamaan heitä.»

Marko ihmetteli niinkin vanhan porrasympyrän hyvää kuntoa, mutta Kati selitti, että kaikki Keski-Amerikan pyramidit oli jouduttu restauroimaan. Mayojen pyramidit olivat olleet kokonaan sademetsän peitossa ja tämä kuivalla ja korkealla tasangolla sijaitseva Teotihuacán oli jouduttu paljolti rakentamaan uudestaan. Se oli vanhin pyramidi, paljon atsteekkeja vanhempi. Rakennukset on pystytetty muutama sata vuotta ajanlaskun molemmin puolin, mutta kukaan ei osaa tarkkaan sanoa, ketkä pyramidin rakensivat. Äidin ääni videolla jatkoi:

»Tolteekit ja atsteekit käyttivät laajaa rakennuskompleksia vain uskonnollisiin seremonioihin, mutta 500-luvulla täällä oli suuri kaupunki, ehkä silloisen maailman suurin. Pyramidin koristeista näkyi, että palvottuihin jumaliin kuuluivat hämähäkinäinen, sateen jumala Tlaloc ja sivistyksen tuoja, sulkakäärme Quatzelcoatl. Paikka oli uhripaikka, ja uhreina oli ihmisiä. Olisiko täällä joskus ollut mayojen tapaan pieni maja, jossa papit suorittivat uhriensa? Jos oli, niin restauroijat eivät sellaista olleet rakentaneet.»

Katin isä istui taas kirjoittamassa jotain kirjaansa.

»Onko sinulla aavistustakaan mitä hän kirjoittaa?» Marko kysyi.
»Tästä pyramidista ette voineet löytäneet mitään kuvakirjoituksella laadittua tuntematonta salaista viestiä, koska pääosa kivistä oli restauroijien asettamia.»

Kati ei tiennyt.

Avain näiden videoiden merkitykseen on isän kirjat, Marko ajatteli. Lars oli katsonut videoita, Larsilla oli toinen kirjoista mukanaan, mutta videoista ei selvinnyt, mitä siihen oli kirjoitettu.

»Yhdellä noista videoista näkyi joku mies, joka kätteli isääsi», Marko sanoi. »Muistatko hänen nimensä? Meidän pitäisi päästä jututtamaan häntä. Ainoa johtolanka Larsin luo on, että hänellä oli kirja ja hän meni Puolaan tapaamaan jotain henkilöä, joka osaisi avata kirjan loppuosan tekstin. Avain tähän kaikkeen on tuo kirja.

Kun ymmärrämme mitä kirjassa oli, arvaamme kenen luokse Lars oli menossa ja löydämme molemmat, Joannan ja Larsin.»

Marko tiesi, ettei hänen päättelynsä ollut järin vakuuttavaa, mutta parempi heikkokin johtolanka kuin ei mitään.

32.

Illemmalla Markon mieleen tuli, mainitsi siitä Katillekin, että oikeastaan hänen pitäisi soittaa serkulleen Harrille ja kertoa, että firma on saanut ja ottanut vastaan ensimmäisen toimeksiannon. Harrihan oli firman osakas. Hän paineli Harrin numeron kännykkäänsä.

»Harri Ranta puhelimessa.»

»Täällä on Marko hei. Saimme muuten juuri ensimmäisen jutun. Joanna on kadonnut ja minut palkattiin etsimään häntä.»

»Kuulostaa hyvältä. Maksaako ne siitä mitään?»

»Normaalitaksa. Matkoista kysyn vielä mutta budjetti kestää.»

»Kuulostaa hyvältä. Asiasta toiseen. Silloin kun olit täällä juttelimme siitä, että natsismin takaa löytyy okkultisteja. Sehän tiedetään, että natsismin taustalta löytyy teosofiaa, okkultismia ja esoteerisia virtauksia. Etsin tässä huvikseni liitäntöjä esoteeriseen vapaamuurariuteen.»

»Teosofia ei liity vapaamuurariuteen mitenkään ja vaikka natsismi tavallaan voidaan yhdistää teosofiaan, niin ei teosofiaa voi syyttää natsien teoista», Marko totesi.

»Yhteydet löytyy kun riittävästi etsii, ihan googlaamalla.»

»Googlaamalla löytää niin paljon roskaa, ei niihin tietoihin voi luottaa», Marko sanoi.

»Skannattuja alkuperäisiä teoksia, monet käännettynä englanniksi», Harri vastasi. »Ne tiedot voi tarkistaa monista lähteistä pienellä työllä. Vai olisiko joku väärentänyt kaikki dokumentit ja siroitellut Internetiin eri puolille? Vaikea kuvitella. Siis ettei teosofialla olisi mitään tekemistä vapaamuurariuden kanssa. Kuuntele nyt kun kerron.»

Harri piti pienen tauon. Marko arvasi, että hän oli kirjannut asioita paperille ja kohta lataisi faktaa pöytään.

Olihan se yhteys olemassa.

Helena Petrovna Blavatsky perusti Teosofisen yhdistyksen vuonna 1875 Henry Olcottin ja Willian Judgen kanssa. Olcott oli buddhisti, Judge okkultisti, mutta Blavatsky itse oli vapaamuurari: 32. asteen muurari naisten vapaamuurariudessa. Hän tunsi tunnettuja, hyvin korkeita vapaamuurareita, kuten John Yarkerin. Toinen hyvin korkea vapaamuurari, Albert Pike, oli jäsen Teosofiaseurassa. Blavatsky kirjoitti teosofian pääteokset *Isis Unveiled* ja *The Secret Doctrine*. Niissä Blavatsky kertoo, että hän oli yhteydessä tuntemattomiin mestareihin. Näiden mestareiden identiteetti on sittemmin selvitetty. Mestareita on kahta tyyppiä, Adeptit ja Mahatmat. Mahatmat ovat intialaisia guruja, uudistusmielisiä poliitikkoja ja muita tällaisia. He eivät ole tässä olennaisia, vaan Adeptit. Ei ole varmaa, että Adeptien henkilöllisyys on saatu oikein selville, mutta ehdotetut henkilöt ovat niitä, joiden kanssa Blavatsky oli tekemisissä. He olivat vapaamuurareita ja vallankumouksellisia.

Tämä olisi jo riittänyt, mutta Harri oli selvittänyt Adeptejä:

Adeptejä oli kahdeksantoista, heistä neljäntoista väitetään olleen vapaamuurareita. Näihin neljääntoista vapaamuurariin kuuluvat Giuseppe Mazzini, Max Theon, Jamal Afghani ja James Sanua. Kaksi jälkimmäistä ovat musliminationalisteja, toisin James Sanua on Italian juutalainen, vaikka esiintyikin arabisheikkinä ja egyptiläisenä kansallismielisenä muslimina. Sanua ei koskaan kääntynyt islamiin. Hän oli kiihkeä Mazzinin kannattaja. Adepteihin kuului myös karbonaareja, kuten Agardi Matrovitch. Kaikki nämä liittyvät suoraan vallankumoukselliseen liikkeeseen: Mazzinin Uuteen Eurooppaan, karbonaareihin, ja Gagliostron Egyptiläiseen Vapaamuurariuteen, joka on Misraimin riitin alkumuoto.

Vallankumouksellisia ja vapaamuurareita.

Max Theon eli Aia Azis, oikealta nimeltään Luis Maximillian Bimstein, oli Puolan juutalainen, joka perusti vuonna 1870 Blavatskyn kanssa seksimagiaa harjoittavan salaseuran Luxorin

Hermetistinen Veljeskunta, *The Hermetic Brotherhood of Luxor*. Se on suora jatke salaseuralle Valon Hermetistinen Veljeskunta, *The Hermetic Brotherhood of Light*, joskin se sai vaikutteita myös amerikkalaisen ruusuristiläisen Pascal Beverly Randolphin seksimagiasta. Valon Hermetistinen Veljeskunta on jatkoa Moses Dobruška perustamille Valon Veljille. Moses Dobruška oli frankistien johtajan Jakob Frankin serkku. Hänet tunnetaan myös nimillä jakobiini Junius Frey ja aatelismies Franz von Schönfeld. Valon Veljet tunnetaan myös nimillä *Aasialaiset Veljet* ja *Frates Lucis*. Se syntyi ruusuristiläisten salaseurasta *Guld und Rosencreutz*. Vaikka varmaa todistusta ei ole, on väitetty, että Max Theonin isä oli frankisti.

»Eivätkö nuo väitteet seksimagiasta vapaamuurariudessa ole Léo Taxilin huijausta?» Marko kysyi.

»Léo Taxil eli Marie Joseph Jogand-Pagès kirjoitti roskaa, mutta aika lailla Taxilin palladisman kaltainen seksimagia oli todellista.»

Okkultisteja, kabbalisteja, seksimagiaa, vallankumouksellisia. Riittikö tämä Markolle?

»Olkoon sitten niin», Marko sanoi. »Entä teosofian yhteys natseihin? Eikö se ole vain se, että teosofia vaikutti ariosofiaan ja sitä kautta Thule-seuraan? Siis Guido von List luki Blavatskyn *Salainen Oppi* -kirjan, List vaikutti Lanz von Liebenfelsiin ja Hitler luki von Liebenfelsingin kirjoituksia Wienissä.»

Harri kertoi, että ei se noin mennyt. Thule-seuran yksi johtajista, Dietrich Eckart, kirjoitti kirjan, jossa hän totesi, että Hitler näyttelee, mutta hän itse vetään nauhoista ja juuri hän initioi Hitlerin *Salaiseen Oppiin*. Thule-seuran perustaja Rudolf von Sebottendorf sai oppinsa Turkista. Sebottendorf ei alunperin ollut Sebottendorf vaan Rudolf Glauer. Hän sai uuden nimen initiaation yhteydessä ja on arveltu, että nimi Sebottendorf viittaisi sabbatealaisiin. Sebottendorfilla oli Turkissa juutalainen kabbalan opettaja, mutta palatessaan sieltä hän oli voimakkaasti juutalaisvastainen. Jos hän tapasi sabbatealaisia, se olisi ymmärrettävää. Juutalaiset vainosivat sabbatealaisia kerettiläisinä. Turkin vapaamuurareissa oli paljon dönmen jäseniä. Dönme on

sabbatealaisuutta. Sebottendorf oli vapaamuurari, yleisesti uskotaan hänen kuuluneen Memphis-Misraim vapaamuurariloosiin.

»Eikö natsismi ollut äärikonservatiivisuutta, kansan syviä rasistisia rivejä? Samanlaista kuin mitä nyt on monessa maassa?» Marko kysyi.

»Ei lainkaan. Natsismi piti äärikonservatiivisuutta vastustajanaan», Harri vastasi. »Natsismi oli juuriltaan esoteerista ja okkultistista.»

Olisiko se niin? Marko mietti. Natsismi oli tahallaan synnytetty liike, joka kuuluu siihen samaan messiaaniseen, okkultistiseen suunnitelmaan. Se ei ollut tavallista punaniskaista muukalaispelkoa. Natseilla oli tehtävä ja se tehtävä liittyi suureen suunnitelmaan, mutta...

»Ainakaan Goebbelisin päiväkirjoista ei ilmene mitään sellaista», Marko vastasi.

»Goebbels ei ollut esoteerikko, osa natseista ei ollut. Rudolf Hess, Heinrich Himmler ja Vril-seuran perustaja ja elintila-ajatuksen isä, professori-kenraali Karl Hausdorf, kuuluivat Thule-seuraan. Hitler itse ei ollut Thule-seuran jäsen, hän oli ehkä lähinnä wagnerilainen. Silti, kuten Goebbelisin päiväkirjoistakin voi todeta, Hitler oli syvästi uskonnollinen - mutta oli kristinuskoa ja juutalaisuutta vastaan ja halusi tuhota ne. Hitler katsoi, että Jumala oli asettanut hänelle tehtävän.»

Mikä oli se tehtävä, jonka Hitler luuli saanensa Jumalalta? Miksi Jumalalta?

»Joka oli?» Marko kysyi.

»Saksan nosto suurvallaksi ja juutalaisten ajaminen pois Euroopasta. Hitler oli sosiaalidarwinisti, kasvissyöjä, eikä pitänyt ihmisiä tärkeämpinä kuin eläimiä. Hän myös uskoi astrologiaan. Hitlerin ajatteluun sopivat parhaiten teosofia ja wagnerilaisuus. Teosofiasta ovat peräisin arjalainen rotu; oppi ylemmistä ja alemmista roduista; tuleva uusi aika, jonka aloittaa valloittaja, jonka symboli on hakaristi; kiinnostus Tiibetiä kohtaan - natsithan tekivät sinne tutkimusretken etsien Tiibetin vuorien alla olevaa Aghartan kaupunkia ja Beliinissä asui 1941 yli tuhat Tiibetin buddhalaista. Nämä ajatukset Aghartasta, maailman hallitsijoista

maanalaisissa luolissa, ovat peräisin Alexandre Saint-Yves d'Alveydreelta, joka oli sekä vapaamuurari että ruusuristolainen ja jota pidetään synarkian perustajana. Natsien kiinnostus täysin järjettömään onton maapallon teoriaan tuli teosofiasta. He myös etsivät Graalia kataarien Montsegurin linnan raunioista. Nykysellä *New Age* -uskonnolla ja natsien myyttis-okkultistisilla ajatuksilla on sama perusta.»

»Eivätkö natsit kehittäneet näitä ajatuksia vain saadakseen uskonnon, joka olisi riittävän voimakas voittamaan kommunistit?» Marko kysyi.

Harri selitti, että ainakin natsifilosofi Alfred Rosenberg ajatteli sillä tavoin. Uskonto on myytti, mutta kuten Rosenberg kirjassaan *Der Mythos des 20. Jahrhunderts* sanoo, kristinusko ei enää nostata kansanjoukkoja. Natsien kannalta liike olisi yhtä hyvin voinut perustua kristinuskoon, luterilaisuuteen, mikäli se olisi vielä ollut riittävän innostava nostaakseen kansan taisteluun kommunismia ja kansainvälistä kapitalismia vastaan. Näin ollen natsien takana ollut Thule-salaseura loi uuden uskonnon yhdistäen vanhoja germaanisyyttejä teosofiin myytteihin. He myös pyrkivät muuttamaan kristinuskon herooiseksi germaaniseksi sankarimyytiksi. Rosenbergin perin tylsä kirja osoittaa, että myytin luominen oli laskelmoitua. *Taisteluni* viittaa siihen, että Hitler myös ajatteli tällä tavalla, samoin se että Hitler ei halunnut perustaa uutta uskontoa ja teeskenteli olevansa kristitty. Silti Hitler katsoi suorittavansa Jumalan antamaa tehtävää. Ei natsien okkultismi ollut vain laskelmoitua politiikkaa.

Kati seurasi Markon ja Harrin puhelinkeskustelua, vaikkei kieltä ymmärtänytkään.

Hän keskeytti Markon ja halusi kuulla mitä keinoja Harri oli keksinyt Larsin löytämiseksi. Marko selitti, että he nyt vasta keskustelevat suunnitelmasta. On kaksi suunnitelmaa: *heidän* suunnitelmansa, siis uusi maailmanjärjestys, ja Larsin suunnitelma. Ne voivat olla sama, tai vaikka vastakkaisia, Marko ei vielä tiedä. Olennaisen tärkeää Larsin löytämiseksi sekä Markon että Harrin

mielestä olisi nyt ymmärtää suunnitelma. Ensimmäisellä kerralla Kati uskoi, Marko sai jatkaa puhelinkeskustelua.

»Eikö natsismi voida kuitenkin nähdä suurkapitalismin synnyttämänä liikkeenä?» hän kysyi Harrilta. »Suurteollisuushan natsija nimenomaan rahoitti, periaatteella orjatyöläisiä tehtaisiin.»

Harri kertoi, että Hitler pääsi valtaan suurteollisuuden tuella, sekä saksalaisen teollisuuden että Wall Streetin, mutta kuinka kävikään erään Hitlerin päärahoittajan, Thyssonin - joutui natsien keskitysleirille. Aivan aluksi kansallissosialismi esiintyi kapitalismin vihollisena. Todellisuudessaakin kansallissosialismissä oli sosialistisia piirteitä koko ajan, kuten puolueen nimikin sanoo. Jos oikeistolaisuutena pidetään kapitalismia, konservatismia ja kirkkoa, niin ei natsismi ollut oikeistolaisuutta. Se oli tavoitteeltaan myyttistä - rotu, elintila, vanha maatalousyhteiskunta. Natsit itse näkivät natsismin sekä kommunismin että kapitalismin vihollisena. Natsismi oli mielestään edistyksellinen kolmas vaihtoehto kommunismin ja kapitalismin lisäksi. Natsit pitivät sekä kommunismia että kapitalismia juutalaisena. Mutta Hitler teki sopimuksen Stalinin kanssa ja veljeili kapitalistien kanssa. Hitlerin Jumalalta saama missio oli Saksan nosto suurvallaksi ja juutalaisten poistaminen Euroopasta. Kovin tarkasti emme vielä tiedä näitä asioita.

»Toisen Maailmansodan historia on kai aika selvä», Marko vastusti. »Tiedämme, että sodan aloitti Hitler, joka halusi valloittaa koko maailman. Missä siinä olisi mitään salaisuutta?»

»Siinä on montakin salaisuutta», Harri sanoi. »Esimerkiksi se, että Hitler ei halunnut sota Englannin kanssa ja teki rauhantarjouksen Puolan valloituksen jälkeen. Myös Rudolf Hess toi mukanaan rauhantarjouksen. Churchill hylkäsi molemmat. Näissä rauhantarjouksissa Saksa olisi vetäytynyt Länsi-Euroopasta, Puolasta olisi tullut Tynkä-Puola, Hitler olisi hyökännyt Neuvostoliittoon valtaamaan alueita, ja juutalaiset olisi laivattu Madagaskarille. Ehdotus ei sopinut Churchillille. Kenelle taustavaikuttajalle se ei sopinut?»

»Ei ainakaan puolalaisille, eikä juutalaisille, eikä Stalinille. Eikä se siinä tilanteessa vuonna 1940 sopinut myöskään englantilaisille. Ei kenellekään muille kuin ehkä saksalaisille, ranskalaisille ja tanskalaisille. Eikä Hitler olisi pitänyt sopimusta. Vaikka Göbbelisin päiväkirjoista 1939-41 saa käsityksen, että puolalaiset oli tarkoitus ahtaa Tynkä-Puolaan, niin *Taisteluni* ei näe mitään mahdollisuutta Puolan olemassaololle. Tynkä-Puola olisi lopulta kadonnut ja puolalaiset olisivat ajautuneet orjiksi. Mitä sait selville Rudolf Hessin lennosta Englantiin, oliko se osa suurempaa salaista suunnitelmaa?» Marko kysyi.

Harri kertoi, että Hess oli menossa tapaamaan Hamiltonin herttuaa, mutta joutui laskeutumaan laskuvarjolla ja jäi poliisin huostaan. Hitler lopetti Lontoon pommitukset samana päivänä kuin Hess teki lentonsa. Hessillä oli rauhantarjous Englannin Rauhantuolueelle. Kyllä varmaankin Hessin rauhantarjous oli Hitlerin hyväksymä. Hitler ei olisi halunnut sotaa arjalaisen veljeskansan kanssa ja hän halusi säilyttää Englannin Imperiumin. Se selviää kyllä Hitlerin kirjaa lukemalla, samoin Goebbelisin päiväkirjoista. Hitler halusi vapaat kädet hyökkäykseen Neuvostoliittoon, erityisesti, että länsimaat eivät avaa toista rintamaa. Saksa erityisesti pelkäsi kahden rintaman sotaa. Outoa siinä on, että Saksa aloitti kahden rintaman sodan Operaatio Barbarossalla.

»Miksi he sen tekivät?» Marko kysyi.

»Siinäpä se», Harri vastasi. »Oikeastaan Saksa ei joutunut vielä silloin kahden aktiivisen rintaman sotaan. Englanti ei ollut valmis maihinnousuun mannermaalle. Se keskittyi Suezisiin ja omien öljykuljetuksiensa turvaamiseen. Ennen Normandian maihinnousua mikään, mitä länsiliittoutuneet tekivät, ei uhannut Saksaa varsinaisella kahden rintaman sodalla Euroopassa. Normandian maihinnousun aikaan saksalaiset olivat jo hyvää vauhtia perääntymässä.»

Kati halusi uudestaan kuulla mitä Larsin löytämiseksi oli ideoitu. Marko yritti selittää samoin kuin aiemminkin, että kaikki kytkeytyy Larsin suunnitelmaan, mutta toistaiseksi tiedetään vain,

että Larsin suunnitelma liittyy jollain tavoin uuden maailmanjärjestyksen suunnitelmaan. Harrilla on joitakin ajatuksia tästä jälkimmäisestä. Tosin varhaisemmalta ajalta, näet uuden maailmanjärjestyksen teoria on niin vanha, satoja vuosia, ehkä vanhempikin. Sen päämäärät voi nähdä vain jos tarkastelee sitä hyvin pitkällä aikavälillä. Monet uuden maailmanjärjestyksen salaliiton ominaisuudet selittyvät siitä, että suunnitelma on tarkoitettu niin pitkälle ajalle. Sen vuoksi salaliitto toimii salaseurana, mikään muu organisaatio ei pysty toimimaan satoja vuosia. Sen vuoksi tavoite voi olla maailman valloittaminen - ei maailmaa valloiteta lyhyessä ajassa. Mitään konkreettista Larsiin liittyvää Marko ei maininnut. Kati vaikutti jo selvästi epäilevämmältä, Marko jatkoi keskusteluaan:

»Tarkoitatko, että Englanti olisi kuitenkin tehnyt Hessin matkan tuloksena salaisen sopimuksen Saksan kanssa siitä että länsirintamaa ei avattaisi ja Saksa saisi hyökätä Neuvostoliittoon? Tiedän väitteen, muttei ole tosiasioita sitä tukemaan.»

Harri totesi, että ehkä yksi tosiasia löytyisi. Aivan jatkosodan alussa saksalaiset tekivät epäonnistuneen hyökkäyksen Muurmanskin radalle. Myöhemmin sekä suomalaiset että saksalaiset olisivat halunneet katkaista radan, mutta väitetään, että Hitler kielsi sen. Se liittyi kuulemma suurempiin kuvioihin. Mikä voisi olla Hitlerin syy olla katkaisematta rataa, jota kautta Stalin sai amerikkalaisia aseita? Saksa oli jo sodassa USA:n kanssa, joten sodan välttäminen ei ole syy. Hitlerillä ei ollut mitään halua tukea sen enempää USA:ta kuin Neuvostoliittoakaan. Ainoa syy voisi olla sotilaallinen. Hitler pelkäsi jotain vielä enemmän kuin sitä, että Stalin sai amerikkalaisia aseita. Se voisi olla länsirintaman avaaminen. Oikea kahden rintaman sota oli varmasti saksalaisille pelottavin vaihtoehto. Hamiltonin lordi oli vapaamuurari ja ehkä myös esoteerikko, Hess oli esoteerikko, Ian Fleming - sodan aikana tiedustelumies - teki ehdotuksen, että vangitun Hessin olisi sallittu tavata O.T.O:n johtaja Aleister Crowley. Ehkä jokin salaseurojen sopimus olisi ollut mahdollinen suuren suunnitelman

toteuttamiseksi. Churchill oli myös vapaamuurari. Ehkä hänet oli initioitu myös druidiksi, vapaamuurariuteen liittyvää sekin.

»Mutta jos tällainen salainen sopimus oli olemassa, ja Hess oli sen neuvotellut, niin miksi länsimaat samalla sallivat Hitlerin hyökätä Neuvostoliittoon ja toisaalta vaativat, että USA saa aseistaa Neuvostoliittoa. Eihän siinä ole mitään järkeä?» Marko kysyi.

»Ei Neuvostoliitto vaan Stalin», Harri vastasi. »Se voisi olla keppi ja porkkana. Hyvä vakuuttelutapa kovapäisille. Länsimaat rahoittivat Hitlerin nousua valtaan. Vaikka on ehkä liikaa sanoa, että länsimaat olisivat nostaneet Hitlerin valtaan, niin ne vähintään sallivat Hitlerin valtaannousun. Mielestäni ne tekivät enemmänkin. Englantilaiset olivat hyvin tietoisia natsien aikomuksesta hyökätä itään jo 1936. Toki jokainen, joka on lukenut *Taisteluni*, tiesi sen jo ennen natsien valtaannousua. Jos siis bolshevikit alunperin autettiin valtaan, kuten ilmeisesti tehtiin, niin heiltä luultavasti vaadittiin jotain jo ennen Hitlerin valtaannousua. Jotain, mitä Stalin ei halunnut tehdä, ja jotain jota hän pian sodan päättymisen jälkeen teki.»

»Stalinhan oli loppuaikoina aivan vainoharhainen», Marko sanoi.

»Vainoharhainen?» Harri sanoi. »Kyllä, selvästi vainoharhainen: hieman ennen kuin hän kuoli rotanmyrkkyyneen, hän kuvitteli vakavissaan, että häntä yritettäisiin myrkyttää. Mielenkiintoista olisi tietää mitä länsimaita miellyttävää Stalin olisi sodan jälkeen voinut tehdä. Salaiset sopimukset voi päätellä seurauksista vaikka sopimusta ei saisikaan luettavaksi. Ribbentrop-Molotov -sopimuksen salaisen liitteen olemassaolo olisi kyllä pääteltävissä tapahtuneista tosiasioista. Salaisia sopimuksia ja salaliittoja siis on olemassa ja syy miksi silloin tapeltiin, on paljolti ymmärrettävissä tällaisten sopimusten kautta. Esimerkiksi Harry Trumanillakin oli suhteita ainakin yhteen vaikutusvaltaiseen salaseuraan.»

»Viittaat B'nai B'rithin vaikutukseen siinä, että USA tunnusti Israelin», Marko sanoi. »En usko, että mikään tällainen olisi riittävä syy. Salaseuroilla oli kyllä suurta merkitystä 1800-luvulla, mutta niillä tuskin oli mainittavaa merkitystä enää 1940-luvulla.»

Harri selitti, että salaseurojen olemassaoloa ja vaikutusta on vaikea kiistää. Miksi ne olisivat olemassa, ellei niillä olisi vaikutusta, kun jäsenet eivät ole mitään erityisempiä esoteeristen asioiden harrastajia? Mutta okkultisten salaseurojen rooli on vaikeammin sulatettavissa. Miksi natsit voidaan yhdistää Thule-seuraan? Miksi se ei ollutkaan pelkkä demagogin nostattama äärikonservatiivinen kansanliike, joka vahingossa pääsi valtaan?

»Otetaan vielä yksi salaliittoteoria Toisen Maailmansodan ajalta.»

»Holokausti?» Marko kysyi.

»Ei sitä», Harri vastasi. »Se on suhteellisen helppo itsekin tarkistaa: laskee parhaita lähteitä käyttäen kuinka monta juutalaista Euroopassa oli ennen sotaa ja sen jälkeen, ottaa huomioon minne heitä siirtyi, kuinka monta henkiinjäänyttä tuli DP-leireiltä sodan jälkeen, ja laskee vähennyksen. Se antaa kuolleiden tai kadonneiden määrän.»

»Tiedetäänkö kuinka monta heitä oli vuosina 1939 ja 1946?»

Marko kysyi.

Harri kertoi, että vuoden 1939 osalta lukua ei tiedetä kovinkaan tarkasti - riippuu siitä kuinka suuri oli laitton siirtolaisuus USA:han ennen sotia, se saattoi olla miljoonakin. Neuvostoliiton osalta viimeisin väestönlaskenta oli tsaarin Venäjällä vuonna 1897, mutta Harri ei halunnut keskustella siitä ongelmasta vaan eräästä toisesta.

Hitlerin astrologeista.

Natsi-Saksassa oli pari astrologia, jotka tekivät varsin tarkkoja ennustuksia. Mitä Marko sanoisi siitä, että astrologi kertoi oikein paikan missä Mussolinia pidettiin vangittuna ja ennusti oikein parlamenttitalon tuhopolton sekä yrityksen tappaa Hitler pommilla?

Marko oli kuullut tästä, muttei tiennyt voisiko sitä pitää sattumana. Hän muisti lukeneensa, että Saksan salainen palvelu löysi Mussolinin, ei kukaan astrologi.

Harri virnisti: »Niinpä. Yksi mahdollisuus on, että saksalaisilla okkultisteilla ja englantilaisilla okkultisteilla oli yhteyksiä, joiden kautta salaisuuksia vuoti puolelta toiselle. Olihan natseilla ja

länsiliittoutuneilla yhteyksiä koko sodan ajan, Saksan vastavakoilun päällikkö Canaris kertoi siitä.»

Marko epäili tokkopa nuo tarinat edes olivat totta. Ehkä Hitler oli vain luonut myyttiä, että hänellä oli yliluonnollisia voimia.

»Kyllä ne totta ovat», Harri sanoin. »Astrologi Erns Krafft kirjoitti 2.11.1939 Heinrich Feselille ennustuksen, että Hitlerin henki on uhattuna. Münchenin olutsalin pommi räjähti 8.11.1939. Fesel vangitsi Krafftin, mutta totesi tämän viattomaksi. Krafft myös kirjoitti ennustuksen, että propagandaministeriö tuhottaisiin pommituksessa, se myös tapahtui. Tämän ennustuksen jälkeen Gestapo lähetti Krafftin keskitysleirille, mutta hän kuoli pilkkukuumeseen jo matkallaan Buchenwaldiin. Hessin Englannin matkan jälkeen Hitler passitti kaikki okkultistit ja astrologit keskitysleireille.»

Marko myönsi, että tapaus oli perin omituinen ja takana saattoi olla jokin okkulttisten salaseurojen kautta kulkenut yhteys länsiliittoutuneisiin sodan alussa, jonka Hitler katkaisi Hessin lennon jälkeen. Mutta miksi niin olisi ollut?

»Jos tarkoitus oli toteuttaa profetia», Harri vastasi. »Pedon piti nousta Pyhää Kansaa vastaan ja aiheuttaa suuri ahdistus. Vain kolmasosa kansasta palaisi omaan maahansa. Miten kävi faaraan joukoille kun Mooses oli vienyt kansan? He kaikki tuhoutuivat. Jos ajatellaan, että suuri suunnitelma on messiaanisen kabbaliskin ilmentymä, niin Peto, faaraan korvikkeena, on välttämätön.»

»Mutta Hitler halusi tappaa kaikki juutalaiset», Marko sanoi.

Heti tämän sanottuaan Marko yhtäkkiä tajusi suunnitelman.

Kysymys oli:

Milloin Hitleristä tuli juutalaisvihaaja?

Markon piti ajatella tätä hetken. *Taisteluni* väittää, että Wienin vuosina, mutta historioitsijat hylkäävät tämän väitteen. Wienissä sekä Hitlerin ystävät että asiakkaat olivat juutalaisia. Milloin siis? Vasta kun hän aloitti poliittisen toimintansa. Hän olisi aluksi esittänyt juutalaisvihaajaa taktisista syistä ja lopulta alkanut uskoa omiin sanoihinsa ja piti juutalaisten tuhoamista tärkeämpänä kuin sodan vottamista. Naurettavaa. Ei poliitikko ala uskoa omiin valheisiinsa. Ehkei Hitler koskaan ollut aito juutalaisvihaaja. Hän

toteutti Raamatun ennustuksen. Ehkä hän halusi synnyttää vainon ja luoda uuden Israelin - käynnistää lopun ajat! Se oli se missio.

Red Symphony oli siis väärennös eikä Christian Rakovskin alkuperäinen nimi ollut Chaim Rakover vaan Krastjo Stantšev. Yhtenä harvoista kommunismin alkuvaiheen johtohenkilöistä Rakovski ei ollut juutalainen, rikkaan perheen poika hän kyllä oli. *Red Symphonyn* kirjoittaja ymmärsi suuren suunnitelman aivan väärin. Ei Hitleriä nostettu Stalinin nujertamiseksi, eikä edes näpäytyksen antamiseksi. Stalin toki murhattiin, mutta oliko Stalin muka *heidän* vastustajansa? Trotski ja Stalin olivat kilpailijoita, mutta Stalinhan jatkoi Trotsin keksimiä menetelmiä, juuri niitä verisiä menetelmiä. Kuinka niin voisi olla? Siksi, että eivät ne olleet Trotskin vaan *heidän* suunnitelmiaan. Trotski ja Stalin toteuttivat sitä samaa suunnitelmaa, mitä oli pääosin jo kokeiltu Ranskan Suuressa Vallankumouksessa. Puna-armeijalla oli sotilasjohtajia ja poliittisia komissaareja, samaa ratkaisua käytettiin Ranskan vallankumousarmeijassa ennen Napoleonina, ja menetelmä toimi - ei Trotski sitä keksinyt. Myöhemmin Trotski esitti omia suunnitelmiaan eikä enää saanut niihin mitään tukea *heiltä*. Sen sijaan alkuvaiheessa, 1905 ja 1917, Trotski sai rahaa *heiltä*. Mistä se Trotskin 10.000 dollariakin oli, joka hänellä oli mukanaan kun kanadalaiset poliisit vangitsivat hänet vuonna 1917? Saksalaisilta ehkä, mutta vuonna 1905 raha hyvin luultavasti tuli Jacob Schiffiltä.

Kaiken päämääränä oli toteuttaa Raamatun lopun ajan ennustukset. Hitlerin tehtävä oli olla Raamatun Goog, joka vainoaa juutalaisia suuressa vainossa. Ennen suurta vainoa Israel ei voinut syntyä uudestaan ja suunnitelma Israelin perustamiseksi tehtiin kauan ennen Hitlerin aikaa.

Markolta oli ehkä mennyt ohi jotain Harrin selityksistä, mutta nyt hän taas yritti kuunnella.

Harri selitti, että sionistit ja Hitler tekivät salaisen Haavara-sopimuksen vuonna 1933 Saksan juutalaisten mahdollisuudesta siirtyä Saksasta Palestiinaan. He eivät saaneet viedä rahaa, mutta he saivat ostaa rahoillaan saksalaisia tuotteita ja myydä ne

Palestiinassa. Tällä tavoin siirtyi 60.000 Saksan juutalaista Palestiinaan ja he toivat yli 100 miljoonaa dollaria, suoraan 40 miljoonaa ja epäsuorasti 70 miljoonaa erilaisilla sopimuksilla. Vasta kun Hitler hyökkäsi Neuvostoliittoon 1941, muuttaminen pois Saksasta kiellettiin. Noin 390.000 juutalaista muutti pois Saksasta ja Itävallasta ennen kuin se kiellettiin, suurin osa Etelä-Amerikkaan. Palestiinaan muuttamista rajoitti Englannin asettama kiintiö. Natsi-Saksa myös koulutti Saksan juutalaisia maanviljelystyöhön yhteistyössä sionistien kanssa ja salakuljetti juutalaisia Palestiinaan. Hitler lopetti tällaiset toimet vasta kun Jerusalemin mufti ilmaisi arabien voimakkaan vastustuksen. Ei voi väittää, että Hitler olisi aluksi halunnut tappaa kaikki juutalaiset - hän tuki juutalaisten siirtymistä omaan maahansa. Sekä natsit että sionistit pitivät juutalaisia omana rotuna ja kansana, joka ei voi elää muiden kansojen seassa. Tavallaan Hitler synnytti Israelin.

Pedon tehtävä oli puhdistaa kansa tuhoamalla heistä kaksi kolmannesta tulella, kolmasosan piti palata Israeliin.

»Siis Hitler toteutti suunnitelman?» Marko kysyi.

Ei kokonaan, suunnitelmat harvemmin onnistuvat kokonaan, mutta riittävän hyvin. Marko yritti ymmärtää mitä oikein tapahtui. Ranska ja Englanti lupasivat apua Puolalle, mutta todellista apuahan ei tullut. Hitlerin ja Stalinin sopimus näyttää olleen yllätys länsimaille. Natseilla oli jo ennen sotaa suunnitelma hyökätä Neuvostoliittoon. Luultavasti tarkoitus oli, että Saksa olisi ensin hyökännyt Puolaan ja sen jälkeen Neuvostoliittoon. Saksa olisi hankkinut haluamansa alueet Itä-Euroopasta, pysäyttänyt kommunismin ja kerännyt Itä-Euroopan juutalaiset, joista pääosa olisi tuhottu ja loput päästetty Palestiinaan. Kun Saksa olisi kiinni sodassa Neuvostoliiton kanssa, Ranska ja Englanti olisivat ehkä hyökänneet lännestä tuhoten Saksan. Tätä Hitler varmaan pelkäsi. Skenaario on looginen. Hitlerin ja Stalinin liitto ei Hitlerin toiveiden vastaisesti johtanut rauhaan lännessä. Jos se olisi johtanut, Hitler olisi luultavasti hyökännyt Neuvostoliittoon jossain vaiheessa. Kun rauhaan ei suostuttu, Saksa hyökkäsi länteen, keräsi juutalaisia lännestä ja aloitti Englannin pommitukset. Nekään eivät johtaneet rauhaan lännessä, mutta Hessin matka ehkä

johti salaiseen sopimukseen, joka antoi Hitlerille takuudet siitä että länsirintama pysyisi hiljaisena sen aikaan kun Saksa kukistaisi Neuvostoliiton. Hitler uskoi Saksan tähän pystyvän, mutta epäonnistui kuten Napoleonkin. Suunnitelma siis toteutui karkealla tasolla, mutta ei tarkkaan.

»Suuri suunnitelma toteutui», Marko sanoi hiljaa. »Oliko taustalla sattuma vai näkymätön käsi, ja jos jälkimmäinen, oliko se salaseuran vai Jumalan käsi?»

»Vaikea sanoa, okkultismia siinä kuitenkin oli mukana.»

Kati oli kuunnellut keskustelua vaikkei kielestä mitään ymmärtänytkään:

»No mitä serkkusi sanoi?» hän kysyi.

»Siis mistä?»

»Siis mistä? Joannan ja Larsin katoamisesta tietenkään», Kati vastasi.

»Ei Harri tunne Larsia tai Joannaa. Puhuimme natsiokkultismista ja sen siteistä teosofeihin.»

»Oletteko te ihan hulluja?» Kati sanoi ääntään korottaen. »Kaksi ihmistä on kadoksissa, luultavasti pahassa pulassa. Ja te puhutte natseista!»

»Se voi liittyä tähän tutkimukseen», Marko tyyntytteli.

»Yhdeksänkymmentä prosenttia tutkimuksesta, poliisilla niinkuin muuallakin, on tällaista teoreettista työtä. Asioiden lukemista, dokumenttien tarkastelua, niistä johtopäätösten tekemistä. Ei sitä suinpäin käydä juoksentelemaan ympäriinsä ja ammuskelemaan. Jos vain etsisimme paikkaa missä Lars nyt on, niin emme tietäisi enää mitään kun hän siirtyy toiseen paikkaan. Täytyy tietää mitä hän on, jotta hänet voi löytää riippumatta siitä missä hän kulloinkin piileskelee. Tämä tutkimus liittyy siihen kuka ja mitä Lars on.»

»Natseilla nyt ei varmasti ole mitään tekemistä Joannan ja Larsin katomisen kanssa», Kati huusi ja paiskasi huoneen oven kiinni mennessään.

Kati onneksi muisti isänsä kolleegan nimen. Vaikka nimi olikin tuiki tavallinen, sen nimisiä arkeologeja ei ollut kuin yksi. Hänen yliopistonsa sivulta löytyi sähköpostiosoite ja Marko lähetti siihen kyselyn puhelinnumerosta, johon hän voisi soittaa - tai voisiko professorin kanssa ehkä skypailla. Yllättäen Marko sai puhelun, jossa professori Laurence Hill selitti olevansa parasta aikaa kaivauksilla Angor Thomin temppelialueella ja viipyisi siellä ainakin kuukauden, luultavasti kaksi. Markon kysymyksiin hänellä ei ollut ainakaan heti mitään vastauksia. Marko yritti puristaa vastauksia, jolloin Hill totesi, että jos he haluaisivat keskustella enemmän, niin se sopii: heidän voisivat tulla Kambodžaan.

Matko soitti Karlssonille kysyäkseen matkabudjetista. Karlsson ei ollut saanut ohjeita eikä näin sunnuntaina saisi rahoittajia kiinni. Hän ratkaisi asian sanomalla, että matkakulut kyllä maksetaan. *Miksei siis Kambodžaan. Matka ei ole ongelma, sen voi laittaa kuluihin*, Marko ajatteli. Kati oli ottanut lomaa ja oli heti valmis lähtemään. Marko varasi saman tien lennot Siem Reapiin Bangkokin kautta ja sopi tapaamisen Angor Thomin portille tiistaiksi.

Uuvuttavan pitkän lennon jälkeen he laskeutuivat Bangkokin lentokentälle. Jatkolennon piti olla melkein heti, mutta se oli myöhässä. Taululla lupailtiin sen lähtevän kolmen tunnin päästä. Marko ehdotti, että he viettäisivät ajan lentokentän baarissa, mutta Kati halusi edes pistäytyä kaupungissa. Sitä ei taida saada kuluihin, Marko totesi mielessään, mutta suostui. Kati olisi halunnut nähdä kultaisia tempeleitä ja oli jo ottamassa tuk-tukia, mutta Marko kieltäytyi lähtemästä palatsialueelle vedoten pitkiin jonoihin, joten he vain kävelivät turistikaduilla katsellen kauppakojuja. Kati jäi tinkimään hinnasta jonkun kauppiaan kanssa. Marko vierasti tinkimistä ja väistyi häpeillen sivummalle. Hän oli jo harkitsemassa ostaisiko heille molemmille ison paahdetun kovakuoriaisen välipalaksi, kun Kati saapui esitellen uutta lippalakkiaan, jonka leveä ja ylipitkä lippa lähti jo korvien takaa. Tuon alta ei sitten näe mitään, Marko ajatteli, mutta kehui ostosta. Marko vaati, että he palaisivat lentokentälle peläten, että jatkolento

lähtisikin aiemmin. Se osoittautuikin oikeaksi arvaukseksi, he ehtivät Siem Reapin koneeseen juuri ja juuri mutta kuitenkin, ja Katilla oli uusi lakki.

Siem Reapissa he ottivat taksin hotelliin, josta he olivat varanneet kaksi yötä. Ylellinen hotelli oli koristeltu buddhalaisilla patsailla ja reliefeillä. He söivät illalliseksi vahvasti maustettua amok-kalaa, joivat Angor-olutta ja katsoivat hotellin järjestämän tanssiesityksen, jossa kolme kullanvärisiin päähineisiin sonnustautunutta pitkäkyntistä Apsara-tanssijaa ehkä esittivät jotain osaa Ramayanasta tai ehkä yrittivät vietellä jonkun pahaa-aavistamattoman askeetin. Tampereen kokoinen kaupunki vaikutti täysin turvalliselta ja kaikki heidän näkemänsä ihmiset ystävällisiltä. Rakennuksissa näkyi kiinalaisten vaikutteiden ohella merkkejä ranskalaisten siirtomaavallasta. Marko mietti kuinkahan monta massahautaa ja kalloista koottua pyramidia tällä alueella on.

Angkor Wat oli aivan Siem Reapin vieressä ja seuraavana aamuna kello kymmeltä he saapuivat tuk-tukilla sovittuun tapaamiseen. Marko pyysi kuljettajaa ajamaan heidät Angkor Thomin portille. Paikka oli jonkinlainen tien yli kaartuva pienempi portti. Siellä ei ollut jonoa, joten se ei ollut ainakaan lipunmyyntipiste. Portilla seisojia oli yli kuusikymppinen, mutta hyväkuntoinen, harmaatukkainen mies. Professori Laurence Hill oli vanhentunut Larsin matkavideon ajoista, mutta näytti aivan samalta kuin yliopiston henkilöstön esittelysivuilla. Arkeologi ja historioitsija, Marko muisteli. Hill oli hintelä ja hänen matkamuistomyymälästä ostamansa T-paita roikkui liian kapeiden hartioiden päällä. Ohimoilta ja päälta miehen kaikki tukka oli kadonnut jo miehen ollessa kolmissakymmenissä, mutta niskassa ja korvien päällä kihara, jo harmaantunut tukka oli edelleen sankka. Hän puhui hiljaisella äänellä kuin alituisen pyytäen anteeksi olemassaoloaan. Housut monine taskuineen olivat safarimallia ulotuen vain puolisääreen, mutta Hillin kengät olivat vankat kävelyyn soveltuvat maiharit. Marko harmitteli mielessään, ettei ollut ottanut viileämpiä varusteita, lämpöä oli yli kolmekymmentä astetta ja ilma oli tukahduttavan kostea. Hänelläkin olisi ollut safariasusteet, tulikin ottaa mukaan pusakka.

Professori Hill kätteli Katia sydämellisesti ja vakuutti, että muisti ajan, jolloin Kati oli vielä aivan pieni. Marko totesi, että Hillin kädenpuristus oli voimakas, kuiva ja luotettavan tuntuinen.

»No niin, oletteko ennen käyneet Angkor Watissa?»

Molemmat tunnustivat etteivät olleet.

»Silloin teidän täytyy huomenna käydä temppeelialueella. Miten monta päivää olette täällä?»

Marko sanoi, että heillä oli paluulento huomenna iltapäivällä. Hill pahoitteli sitä suuresti ja sanoi, että raunioiden näkemiseen puoli päivää ei riittäisi. Kati vaikutti pettyneeltä, mutta Marko sanoi nähneensä pääosan kirjoista, että ei mitään haittaa. Hill katsoi häntä tuomitsevan hämmästyneenä, mutta kohautti sitten olkapäitään.

»No, mehän voimme kävellä hieman temppeelialueella, näette edes jotain. Tästä on kyllä vielä pitkä matka päätemppeleille. Tai oikeastaan, mennään minun jeepilleni ja ajetaan sillä temppeleille. Täytyyhän minun nyt Katille jotain näistä raunioista näyttää. Tehdään lyhyt kiertomatka, noin tunnin, sitten vomme jutella.»

Kati oli niin innostunut, että Marko ei halunnut käydä poikkiteloin. Olisihan se mielenkiintoista, vaikka ehtisi sen huomennakin. Hill tietenkin tuntee paikat paremmin kuin joku opas, vaikka eiväthän he kuitenkaan osaa mitään vaikeaa kysyä.

He joutuivat odottamaan varttitunnin ennen kuin saivat muoviseen paperiin painetun passin temppeelialueelle. Hill tarjoutui maksamaan kaikkien pääsymaksut, mutta Marko sai lopulta hänet ottamaan rahat vakuuttaen, että ne saisi kuluihin.

»Tämä siis on työmatka? Kenelle työskentelette?»

Marko selitti Larsin katoamisen ja kuinka oli saanut toimeksiannon, kuinka Kati oli tullut mukaan ja miksi he halusivat puhua hänen kanssaan.

»Omituinen tarina», Hill sanoi. »Muistan kyllä Larsin. Siihen aikaan hän oli varsinainen pojanviikari. Sitten tuli se onnettomuus», Hill sanoi katsoen Katia myötätuntoisesti. »Me olimme kaikki järkyttyneitä. Molemmat kuolivat liian nuorina.»

Hill piti tauon ja jatkoi vasta minuutin päästä.

»Ja nyt Lars on jonkinlaisissa vaikeuksissa ja luulette, että se jotenkin liittyisi isäsi kirjaan. Muistikirjasta en tiedä mitään ja minun täytyy tunnustaa, että en koskaan lukenut sitä painettua kirjaakaan. Se oli kai suunnattu suurelle yleisölle, jonkinlainen kadonneiden kulttuurien arvoituksia käsittelevä teos. Niitä on niin paljon, en juuri lue sellaisia kirjoja.»

Marko otti kirjan repustaan ja ojensi sen Hillille:

»Tämä ei ole se Larsin kopio, mutta saman kirjan yksi kopio.»

»Jaa tällainen», hän sanoi selailen kirjaa. »Tässähän ne ovat kaikki. Hienot kuvat.»

Hill ojensi kirjan takaisin Markolle ja kääntyi Katin puoleen.

»Minä en pane juuri painoa näille suurille arvoituksille. Mutta isäsi siis ilmeisesti pani, se ei tullut esille silloin kun tapasimme tieteellisissä yhteyksissä. Jaa, aivan loppuaikoina meillä tuli joitakin erimielisyyksiä. Se liittyi historian merkitykseen, siis onko historiassa nähtävissä jotain tarkoitusta ja suurempia suuntaviivoja. Useimmat meistä, kuten minä, emme näe sellaista. Kun tutkii syvemmin historian tapahtumia, niin huomaa että niihin vaikuttavat niin monet syyt, yksinkertaista selitystä ei kerta kaikkiaan ole.»

Kävellessään Hill osoitteli raunioihin ja kertoi pitkät tarinat apsarosta ja devatoista, khmer-hallitsijoista, paikan rakennuksiin vaikuttaneista eri uskonnoista, seinäreliefien kertomuksista ja kaivausten historiasta. Hän ei palannut enää Katin isään, eikä tämän kirjaan. Marko päätti odottaa kunnes kiertomatka päättyisi, vaikka arvelikin, että kierros kestäisi yli luvattun tunnin.

Marko totesi, että yksi temppeleistähän oli sama, joka pantiin matalaksi *Tomb Raidersissa*, muttei uskaltanut huomauttaa, että näemmä ovat tuonkin pystyttäneet uudestaan. Hän oli havainnut, että aika harvat ihmiset ymmärtävät vitsejä, tai sitten hänellä oli pahasti kieroutunut huumorintaju.

Kahden tunnin päästä he olivat takaisin jeepillä. Hill ajoi Angkor Thomin suuntaan. Lähistöllä oli kuulemma restaurointien yhteydessä löydetty jotain kiinnostavaa.

»Ei mitään suurta salaisuutta, mutta khmerien historian kannalta kiinnostavaa», Hill sanoi. »Ehkä siinä on jokin yleinen opetus,

tuskin se on se suuri salaisuus mitä etsitte, mutta se kirja näytti käsittelevän kulttuurien tuhoa. Tämä khmerien 1100-luvulla rakentama valtava temppelikompleksi oli täysin sademetsän vallassa ennen kuin temppeli restauroitiin. Näitte varmaan puiden valtavat juuret, jotka paikatellen vielä murentavat temppelialueen rakennuksia. Silloin kun nämä rakennustaiteen muistomerkit rakennettiin, ne vaativat työtä, taiteellisuutta, insinööritaitoa, rikkauksia. Ne pystytettiin jumalten ja hallitsijoiden kunniaksi. Sitten ne hylättiin. Sademetsän puut peittivät kaiken. Kukaan ei välittänyt niistä, aina siihen asti kunnes niitä käytiin tutkimaan. Kulttuurit nousevat ja kuolevat. Mikä on syynä niiden kuolemaan? Jotkut tuhoaa vahvempi kulttuuri, jotkut kuolevat resurssien loppuessa. Jos on jokin yhteinen syy niiden kuolemaan, niin se on jotain abstraktimpaa: ihmisten ahneus, kyvyttömyys muuttua, jotain tällaista. Ehkä syy on niin kuin yksinkertainen kuin kehitys itsessään. Jos jokin kehittyy ja kasvaa, niin yksittäinen kulttuuri joutuu aina muuttuvaan tilanteeseen. Lopulta se ei enää onnistu selviytymään. Silloin se kuolee.»

Raunioiden vieressä suunnattoman puun alla oli Pol Potin hallituksesta muistuttamassa joukko sotaveteraaneja, jotka yrittivät ansaita elantonsa muusikkoina. Katkenneita jalkoja ja käsiä: pitkän sodan jälkeensä jättämien miinojen tulosta. Kati ja Marko antoivat heille muutamia kolikoita.

Hill nykäisi Katia hihasta ja osoitti apinajoukkoa, joka kiipeili temppelin raunioilla noin kymmenen metrin päässä heistä. Hän varoitti, että apinat ovat röyhkeitä - saattaisivat varastaa laukun tai kameran ja olla vaarallisiakin.

Hill pysäytti leirille, jossa joukko opiskelijan näköisiä tutkijoita puhdisti ja luetteloi löytyneitä esineitä. Hill oli vanhimman näköinen paikallaolijoista. Marko kysyi oliko hän kaivausten johtaja. Hill kertoi ettei suinkaan: johtaja oli kambodžalainen.

He istuutuivat telttatuoleille ja Hill selitti, ettei hän osaa kertoa mitään kirjasta tai Larsista, mutta voisi kertoa mitä muistaa Katin isästä ja jos hän saisi enemmän taustatietoa, hän voisi yrittää arvata mistä tapauksessa olisi kysymys, jos kirja nyt mitenkään siihen liittyy.

Hill sai kannettavallaan yhteyden yliopiston palvelimeen ja lupasi näyttää joitakin kuvia Katin perheestä, mutta osoittautuikin, että hän kertoi koko matkan. Katin vanhemmat näkyivät vain kahdessa kuvassa, Hill oli tavannut heidät sattumalta. Marko antoi Hillin kertoa:

»Kohteemme oli Borobudur. Jakartasta vuokrasimme auton ja ajoimme koko matkan Yogyakartaan, jossa yövyimme ennen Borobuduria. Nämä niin sanotut kehittyvät maat tulevat muuten kohta ohittamaan Euroopan. Niin vaikuttavia moderneja pilvenpiirtäjiä kuin vaikka Jakartassa ei juuri näe Euroopan kaupungeissa. Entä sitten Sao Paolo tai Kiinan uudet metropolit? Sinne jos katoaisi, passi ja rahat varastettaisiin tai jäisi vaikka terroristien vangiksi. Mitä kukaan voisi tehdä? Siellä oli hyvin rikkaita ja hyvin köyhiä. Dynaamista, ja täysin turvatonta.

Vuokrasimme auton. Autolla ei muuten ole helppo ajaa siellä. Autojen väliin jätetään kaupungin ruuhkassa vain senttimetrejä. Jo tielle pääseminen ehtymättömään jonoon ohikulkevia autoja vaati aimo annoksen rohkeutta ja tarkkaa ohjaamista. Jakartaa ympäröivien slummien jälkeen pääsimme maaseudulle, jossa kaunis kumpuileva maasto oli kauttaaltaan viehättävien terassiviljelysten peittämää. Kolme kertaa automme pysäyttivät miehet, joiden pään ympärille oli sidottu punainen huivi. Annoimme miehille pienen summan rahaa. Miehet sanoivat keräävänsä rahaa moskeijan korjaamiseen, vaikka kuka tietää jos niillä rahoilla tuetaankin terroristijärjestöjä.

Yogyakarta oli aukeammalla paikalla, varsin pieni ja matalasti rakennettu kaupunki. Asetuimme sangen komeaan hotelliin, jonka ala-aulassa joukko perinnemusiikoita järjesti viihdytystä hotellivieraille.»

Hill osoitti kuvaa ja etsi jostain linkistä äänivideon. Heidän laulunsa ja lyömäsoittimiensa oudon kiehtova rytmi ei oikein purrut Markoon, jonka eurooppalainen, hiematon musiikkikorva ei tunnistanut kaikkia vivahteita. *Kissamusiikkia*, hän ajatteli mielessään.

»Seuraavana päivänä kävimme perinnemusiikin konsertissa sulttaanin palatsissa», Hill sanoi. »Niin, tässä ovat siis Katin

vanhemmat, sekä Kati ja Lars pieninä. Jaa, tämä taitaa olla seitsemäntoista vuotta sitten», Hill osoitti erästä kuvaa. Kati roikkui äitinsä käsistä. Kumpaakaan kirjaa ei näkynyt.

»Borobudur on valtavan kokoinen buddhalainen pagodi. Oikeastaan se on keinotekoinen vuori. Huipulle johtaa monen tasanteen kautta kulkeva temppelin kiertävä tie. Sen kiertäminen symbolisoi nousua korkeammalle tietoisuuden tasolle. Me olimme tietenkin kaikki alimalla tasolla fyysisen maailman houkutusten uhreina. Oli oikeastaan pyhinhäväistys, että me julkesimme kiivetä korkeimmallekin tasalle ilman henkistä kasvua, mutta paikka on nykyään täysin turistien valloittama. Jokaisella tasanteella temppelin kiertävän tien molemmat reunat oli koristeltu reliefeillä, joita temppelin kävijän olisi pitänyt tarkasti tutkiskella. Olisiko tässä suurta salaisuutta? Ne, jotka tämän rakensivat, etsivät salaisuutta. Tai oikeammin, he uskoivat löytäneensä salaisuuden. Ihmisen tuli jalostaa henkeään pois tämän maailman houkutuksista. Nyt nämä pyhät paikat ovat turistien matkakohteita.»

Hill näytti vielä yhden kuvan.

»Borobudurin jälkeen pistäydyimme myös Rhambutanin hindutemppelissä. Se oli aikoinaan romahtanut kokonaan jonkun maanjäristyksen seurauksena, mutta se oli uudelleenrakennettu. Näillä seuduilla maanjäristys saattoi milloin vain tuhota sen uudestaan. Toisinaan sillä alueella maasta nousi kaasua, joka tappoi kaikki lähiseutujen asukkaat. Myös aktiivisia tulivuoria oli kaikkialla. Elämän siellä täytyy olla erilaista. Koskaan ei voi luottaa siihen, että luonto pysyy rauhallisena. Joidenkin seurujen kyläläiset uhraavat eläviä vuohia heittämällä ne tulivuoren kraateriin. Kuvittelevat tällä lepyttävänsä vuoren. Uskonnon perusta on pelko, ja korkeammalle tasolle nousemisen syy on varmaan se, että nautintoihin keskittyvä elämä voi siellä katketa milloin vain.»

Markosta alkoi vahvasti tuntua, että matka oli ollut turha. Mies jaarittelee matkoistaan. Hänen täytyisi kertoa Hillille enemmän tai tämä menee vain matkojen muisteluksi. Hän selitti Hillille Larsin kiinnostusta salaliittoteorioihin ja että tapaus liittyy uuden

maailmanjärjestyksen teorioihin ja Larsin isän kirjassa olisi jokin salaisuus.

»Uuden maailmajärjestyksen salaliittoteorioihin? Siihen ikivanhaan väitteeseen, että jokin taho yrittää valloittaa maailman? Siitä en tiedä mitään.»

Marko näytti Larsin roskakorista pelastamaansa lappua.

»Vapaamuurarit-Kabbala-Messias...», Hill luki.

Marko sanoi selvittäneensä vapaamuurareita jo.

»Mitä minä muka muistan kabbalasta, gnostiikasta, ja sen sellaisesta», Hill sanoi, »joskus olen lukenut - ehkä olen, ehkä en - en minä näistä ainakaan enää mitään muista.»

Marko tivasi ja lopulta Hill suostui tapaamaan hänet seuraavana aamuna. Muuten ilta ei ollut lainkaan huono.

Laurence Hill osoittautui loistavaksi isännäksi, tarjosi heille illallisen kaupungin parhaassa ravintolassa ja ilta sujui miellyttävissä merkeissä. Viiniä ja hyvää ruokaa. Kati oli oikeastaan kaunis nainen, Markoa nuorempi, mutta eihän hänkään vielä liian vanha ollut. Hetkeksi heidän katseensa kohtasivat, Kati käänsi silmänsä nopeasti pois. Heillä oli eri huoneet - Kati oli vaatinut sen. Sen enempää ei tapahtunut.

Sen illan aivan lopuilla Hill mainitsi ohimennen jotain hyödyllistäkin. Jos etsitte suurta salaisuutta, niin on yksi henkilö, jota hän ei ole tavannut, mutta josta on kuullut useamman kerran. Tämä henkilö on italialainen. Hän johtaa jotain esoteerista salaseuraa ja hän keräilee salaisuuksia kuten joku voisi keräillä postimerkkejä. Mies oli erityisen kiinnostunut kabbalasta ja *Sioonin Viisaiden Pöytäkirjoista*. Valitettavasti Hill ei pystynyt muistamaan hänen nimeään.

34.

Ainoat uudet tiedot Markolle pitkässä, oppineessa ja täysin hyödyttömässä keskustelussa Hillin kanssa hänen ylellisessä hotellihuoneessaan seuraavana aamuna liittyivät Egyptin juutalaisyhteisöihin sekä uusplatonismiin ajanlaskun ensi

vuosisatoina. Marko oli juuri todennut, että kabbalaa tuskin voisi pitää Mooseksen saamana salaisena oppina, mutta kysynyt oliko jokin mahdollisuus, että salaliitto olisi jo egyptiläistä perua. Hillin vastauksen Marko säästi tämän haastattelun nauhoilta:

»Jotain sellaista voi tosiaan olla. Mooseksen uskonnon voinee katsoa saaneen ainakin vaikutteita Atonin palvonnasta Niilin delta-alueen Heliopoliksessa. Psalmissa 107 on suoria lainauksia Akhenatonin hymnistä Atonille ja Mooses kutsuu Jumalaa nimellä Adonai, mikä voisi olla muunnos Atonista. Hermes Trimegistosin palvonta taas oli keskittynyt Hermepolikseen, toiseen Niilin Deltan kaupunkiin. Se oli myös yhden jumalan palvonnan keskuksia, kuten Heliopoliskin. Egyptissä oli hyvin vanha kiista monoteismin ja polyteismin välillä. Akhenatonin jälkeen Atonin papisto hävisi ja mahdollisesti joutui pakenemaan. Hermopoliksen Menethin mukaan Mooses olisi voinut olla Atonin papistoa, mutta tämä tieto on tietenkin kerrottu yli tuhat vuotta Mooseksen jälkeen, joten sitä ei voi pitää luotettavana. Paljon varmempi lähde egyptiläiselle vaikutukselle oli juutalaisten yhteisö Elefantinissa. Elefantinen juutalaisyhteisö ei ollut aidosti juutalainen, se oli sekauskontoa. Myöhemmin, ajanlaskun alkuvuosisadoilla, Egyptissä oli panteistinen uskonto: egyptiläisiä jumalia, pythagoralaisuutta, uusplatonismia, kreikkalaista ja juutalaista magiaa - juuri sitä okkultistista sekoitusta joka myöhemmin Euroopassa vaikutti. Kreikkalais-egyptiläisiin maagisiin papyruksiin kuuluu teos nimeltä Kahdeksas Mooseksen kirja, eli Mooseksen miekka, ehkä ajalta 250 jKr. Mooseksen kirjoja on vain viisi, joten Kahdeksannen Mooseksen kirjan olemassaolosta seuraa, että teokset nimeltä Kuudes ja Seitsemäs Mooseksen kirja olivat olemassa ajanlaskun ensimmäisinä vuosisatoina. Ne olivat luultavasti juutalaisia *grimoireja*, loitsuja. Niissä oletetaan olleen sinettejä taikojen tekemiseen ja loitsuja, joilla voi sitoa demoneja ja langettaa Mooseksen Egyptiä vastaan nostamia kirouksia.»

Kuudes ja Seitsemäs Mooseksen kirja, Marko ajatteli, *Kymmenen kirouksen riitti*. Flavius Josefus mainitsee *Juutalaissodan historiassa* erään Messiaskandidaatin, egyptiläisen taikurin. Marko

kysyi olisiko mahdollista, että se viittaisi tämän Elefantinen lahkon jäseneen.

»Josefus, puhutaan siis noin vuodesta 60 jKr. Ei se ole mahdollista. Elefantinen yhteisö katosi vuoden 360 eKr paikkeilla. Mutta tavallaan, ehkä grimoirit syntyivät Babylonissa.»

»Siis Babyloniassa?» Marko korjasi, mutta Hill vain toisteli *Ei, ei, Babylon, Babylon*. Marko arveli, että mies alkoi olla jo vanhuudenhöperö. Marko kiinnosti voisiko Caglioston egyptiläinen vapaamuurarius liittyä alueen vanhaan okkultistiseen traditioon.

»Kuinka nuo asiat olisivat voineet päätyä 1700-luvun Eurooppaan? Caglioston kauttako?»

»Sitäkin kautta ehkä jotain, mutta pääosin uusplatonisti Marsilio Ficinin ja yleisnero Giovanni Pico della Mirandolan kautta, renessanssiaikana. Uusplatonismi perustui Platonin oppeihin, mutta siinä oli esoteerisiä oppeja mukana. Astrologia oli tietenkin niistä tärkein. Neljäsataaluvulla uusplatonismiin ei vielä liittynyt magiaa, mutta 700-luvulla uusplatonismi sulautui muihin kirkon tuomitsemiin okkultistisiin ja esoteerisiin oppeihin. Hypatia Aleksandrialainenkin nähtiin magiaa ja saatamismia harjoittaneena pakanana.»

»Hypatia, eikö hän ollut jokin antiikin yleisneroista?»

»Hänen töitään ei ole säilynyt, ainoastaan hänen kirjeenvaihtonsa oppilaansa piispa Synesios Kyreneläisen kanssa. Hypatia editoi isänsä Theon Aleksandrialaisen kanssa useita matemaattisia ja astronomisia kirjoituksia. Ei hänen tiedetä tehneen uusia matemaattisia tuloksia eikä hän luultavasti myöskään tehnyt uusia keksintöjä, mahdollisia hydrometriin ja astrolabiin tehtyjä parannuksia lukuunottamatta. Hypatian julistaminen yleisneroksi liittyy varmaan siihen, että humanismi haluaa marttyyrin, osoituksen kristillisen kirkon mielivallasta.»

Hill selitti, että Hypatia joutui poliittisten vehkeilyiden uhriksi tukiessaan maltillista roomalaista prefektia Orestesta äärikristittyä Kyrillosta vastaan. Tapahtumista on kaksi kuvausta. Toisen mukaan Hypatia kuoli Pietari Lukijan johtamien kristittyjen kiihkoilijoiden käsissä. Toisen mukaan murhaajat olivat Kyrillosta

tukevia munkkeja. Hypatia raastettiin vaunuistaan, riisuttiin paljaaksi, ja joko hänet nyljettiin tai häntä vedettiin pitkin Aleksandrian katuja. Ruumiin jäännökset poltettiin paikassa nimeltä Cinaron. Kristillinen kirkko tukahdutti uusplatonismin ja kristityt polttivat Aleksandrian kirjaston. Uusplatonistinen koulukunta hajaantui eri puolille. Parisataa vuotta koulukunta säilyi elossa, mutta sitten kirkon tukahduttamat filosofiat ja uskonnot, kuten gnostisismi, mysteerikultit, manikealaisuus, astrologia, myöhemmin alkemia ja kabbalismi, ja vielä myöhemmin Intian uskonnot, yhdistyivät esoteeriseksi maanalaiseksi virraksi, joka tarjosi vaihtoehdon kristinuskolle. Renessanssiajan oppineet eivät saaneet uusplatonismia puhtaana vaan siinä oli kaikki nämä muut opit mukana.

»Esoteerinen maanalainen virta vihaa siis kristinuskoa ja erityisesti katolista kirkkoa.»

»Niin kai voi olettaa tuon historian jälkeen. Heidän päämääränsä on tuhota nykyiset uskonnot ja korvata ne omalla järjestelmällään.»

35.

Paluu Kambodšasta alkoi keskiviikkoiltapäivällä ja vei vielä koko torstain. Marko ja Kati olivat Katin asunnossa Västeråsissa vasta myöhään torstaiyönä. Nukuttuaan aamulla pitkään Marko päätti käydä selvittämään Larsin muistilapussa ollutta sanaa *kabbalismi*. Marko mietti olisikohan webissä ketään sen aiheen asiantuntijaa paikalla. Pienellä työllä hän löysikin monta aihetta käsittelevää sivustoa muttei asiantuntijoita. Vasta viiden maissa eräälle keskustelupalstalle ilmaantui keskustelija, joka käytti nimimerkkiä *Kabbalist* ja väitti perehtyneensä aiheeseen, tosin enemmänkin *Kultaisen aamunkoiton* kuin juutalaisen kabbalisin puolelta. Markolle niiden ero oli samantekevää. Hän kirjoitti kysymyksen *Kabbalistille*.

»Miten kabbala liittyy uuden maailmanjärjestyksen teorioihin?»

»Kyllä se niihin liittyy. Kabbala sai vallitsevan aseman juutalaisessa ajattelussa 1500-luvulta 1700-luvulle, ja aina 1800-luvun puoliväliin, jolloin se menetti merkityksensä. Sen ajan kabbalismi oli messiaanista, ja messiaanisella liikkeellä oli yhteiskunnallinen tehtävä. Se ei pyrkinyt vain juutalaisten vapauttamiseen ghettoista ja uuden Israelin luomiseen - Messiaanhan tuli viedä juutalaiset Israeliin - vaan myös koko silloisen maailmanjärjestyksen muuttamiseen, siis alkuperäisen maailmanjärjestyksen palauttamiseen, *tikkuniin*.»

Marko selitti, että hän oli yrittänyt löytää kabbalaa englanninkielisenä käännöksenä webistä, mutta sai käsiinsä vain joitakin osia. Hän etsi jotain todistetta kabbalistisesta maailmanvalloitus suunnitelmasta. Seuraavaa parempaa hän ei näistä kabbalan katkelmista ollut löytänyt:

Tähän on listattu tämän parran kuusi vahvistusta. Koska Kuningas Daavid tarvitsi näitä järjestelyitä, jotta hän voisi voittaa muut kuninkaat ja muut kansat.

Jatkossa todetaan, että Jumala hävittää muut kansat, aivan Raamatun profetian mukaisesti. Se on vanhasta kirjasta, S. L. MacGregor Mathersin vuonna 1888 kääntämästä Suuren neuvoston kokouksesta. Sehän on osa *Zoharia*, kabbalan tärkeintä kirjaa. Ja Mathershan oli *Kultaisen aamunkoiton* perustajia.

Kabbalist vastasi nopeasti mutta käsittämättömästi:

»Ha,ha,ha. Amalek pitää hävittää sukupuuttoon!! Ha, ha. Soncinon Zohar. On verkossa, on.»

Marko jo ehti ajatella, että ei tästä tule mitään, mutta toinen viesti *Kabbalistilta* oli ymmärrettävämpi:

»Jätä se teoreettinen kabbala, Zohar ja muut. Katso käytännöllistä kabbalismia ja sen loitsuja. Käytännöllisen kabbaliskin tekstejä on vain aika vaikea saada käsiinsä käännöksinä, siis sellaisia, jotka hyväksytään aidoiksi. Mutta onhan Vanhassa Testamentissa Jesajan ennustukset Israelin uudesta syntymisestä ja siitä että lopussa juutalaiset viisaat hallitsevat maailmaa, ja saavat haltuunsa kaikki maailman rikkaudet. Se liittyy juutalaiseen messiaanisuuteen.»

Lupaavaa, Marko ajatteli. Kokeillaan tietääkö kabbalisti uuden maailmanjärjestyksen teorioita:

»Suuren neuvoston kokouksen asetelma kuitenkin tuo mieleen niin sanotun rabbin puheen Prahän hautausmaalla.»

Kabbalist vastasi tunnin päästä ja niin pitkällä tekstillä, että Marko arvasi ettei sen naputtelemisen oli vienyt koko ajan.

Hän kertoi, että vaikka Suuren neuvoston kokouksessa on joukko juutalaisten viisaita keskustelemassa, he eivät kokoonnu yöaikaan hautausmaalla. Jos tälle Radcliffin, eli Goedschen, 1872 julkaistun romaanin *Biarritz* rabbi-hahmolle haluaa löytää jotain esikuvia, niin Prahassa oli 1700-luvun lopulla, varmaan vielä 1800-luvullakin, sabbatealaisten radikaalin siiven edustajia: Baruchiahin ja Jakob Frankin seuraajia. Ainakin Rabbi Jonathan Eybeschuetzia epäiltiin - hyvin perustein - sabbatealaisuudesta. Varsinkin frankistien oppi oli nihilistinen ja vallankumouksellinen, ja perustui soluttautumiseen ja järjestelmän tuhoamiseen sisältä käsin. On myös totta, että kabbalistit pitivät siihen aikaan yöllisiä jumalanpalveluksia.

Kabbalist halusi kertoa hieman kabbalismista.

Zoharin kirjoitti Moses de Leon vuosina 1280-1286 Espanjassa. Siihen aikaan kabbalistien keskus oli Ranskan Provencessa ja Espanjassa. He keskittyivät Jumalan ja enkelten nimiin, maailman luomiseen kirjainten järjestyksellä, ja kaikkeen muuhun kädestä ennustamisesta manaamiseen. *Zoharin* päätulos on Sefirot-puu. Tähän aikaan symboliseen kabbalismiin ei ehkä liittynyt niin keskeisesti messiaanisuutta, vaikka julistautuihan Abulafia Messiaaksi. Messiaanisuus tuli keskeisemmin mukaan vasta kun juutalaiset karkotettiin Espanjasta vuonna 1492. Neljäkymmentä vuotta tämän jälkeen uusi kabbalistinen keskus syntyi Safediin, Israeliin. Safedin koulukunnan suurin teoretikko oli Isaac Luria, toinen Messiaana itseään pitänyt kabbalisti. Lurian kabbalistiset tekstit saivat johtavan aseman 1500-luvun loppupuolella ja Euroopassa 1600-luvun alussa. Niissä esitettiin kokonaan uusia käsitteitä: Jumalan kutistuminen luomisen käynnistämiseksi, astioiden rikkoutuminen kun Jumala puhalsi valoan Sefirot-smaragdeihin liian voimakkaasti, jonka seurauksena jumalaisia

kipinöitä levisi pahuuden maailmaan ja *tikkun*, korjaaminen, jossa jumalaiset kipinät kerätään takaisin ja maailma palautetaan alkuperäiseen Jumalan tarkoittamaan järjestykseen. Juutalaisten tehtävä oli palauttaa järjestys. Ei-juutalaisten hallitsema maailma oli *sitra ahra*, toinen puoli, vasemman käden puoli, eli pahuuden puoli. Se tuhottaisiin lopuksi.

Ymmärsikö Marko mitä hän juuri sanoi? *Sitra ahra* tuhotaan, Amalek hävitetään sukupuuttoon.

Isaac Lurian ja hänen oppilaidensa jälkeen kabbalistista ajatusmallia kehitti Gazan Nathan. Hän opetti, että maailman luomisessa meni jotain vikaan. Sen vuoksi nykyinen maailmanjärjestys pitää tuhota ja pystyttää uusi maailmanjärjestys ennen kuin Messias voi saapua. Gazan Nathan julisti Messiaaksi Shabbatai Zevin. Nathan kehitti Lurian ajatuksia edelleen muotoon, jossa Jumalalla, Ein-Sofilla, oli kaksi osaa: ajatuksellinen osa, joka halusi luoda maailman, ja ajatukseton osa, joka vastusti muutosta. Ikään kuin kehityksen kannattajat ja kehityksen vastustajat. Ajatuksellinen osa vetäytyi tehdäkseen tilaa uudelle maailmalle, mutta ajatukseton osa ei vetäytynyt. Ajatukseton osa ei halua maailmassa olevan mitään muuta kuin Jumalaa, joten se vastustaa luomista. Tästä syystä se ilmenee pahana voimana. Lopuksi ajatuksellinen osa säteilee ajatuksen kirkkailla säteillä ajatuksettoman osan läpi ja paha häviää. Astioiden rikkoutumisessa ajatuksellisen osan valokipinöitä joutui syvälle ajatuksettomaan osaan. Nämä kipinät ovat sieluja. *Zohar* opettaa, että vain juutalaisilla on kuolematon sielu, siis nämä sielut ovat juutalaisia. Suurin osa kipinöistä jäi yhteyteen ajatuksellisen osan kanssa ja ne muodostavat Israelin kansan. Tooran kiellot rajoittuvat tähän osaan. Messias on sielu, tai kipinä, joka eteni syvälle ajatuksettomaan osaan. Sen vuoksi Tooran kiellot eivät ulotu Messiaaseen, päin vastoin, hän rikkoo juutalaisten lain. Messias on siis tavallaan laiton. Hänen tehtävänsä on tuoda kadonneet sielut Israelin yhteyteen. Messiaan pitää mennä *sitra ahraan*.

Onko tämä liian abstraktia? Messias menee ei-juutalaisten pariin, kerää sieltä ne, jotka pelastetaan - ne jotka ovat eläviä sieluja - ja lopuksi muut tuhotaan.

Marko kysyi oliko tämä kabbalan ydinsanoma. *Kabbalist* vahvisti, että se on sitä, ainakin uuden maailmanjärjestyksen kannalta.

»Kabbalistinen liike syntyi 1100-luvulla ja se pääsi johtavaan asemaan juutalaisuudessa 1500-luvulla. Odotettiin, että Messias pian ilmaantuisi, juutalaiset palaisivat Israeliin ja kristityt voitettaisiin.»

Marko kysyi mitä tälle liikkeelle tapahtui.

Kabbalist selitti, että käännekohta oli Shabbatai Zevi. Hän yritti syrjäyttää Turkin sulttaanin tarkkaan valittuna vuonna - vuonna 1666. Sulttaani kuuli juonesta ja tarjosi Shabbataille kaksi mahdollisuutta: joko kuolemantuomio tai kääntyminen islamiin. Shabbatai Zevi kääntyi islamiin. Ennen tätä kääntymistä puolet maailman juutalaisista piti Shabbataita Messiaana. Useimmat luopuivat, mutta eivät kaikki. Liike jatkui Turkissa ja Puolassa.

Osa kannattajista, nykyinen dönneh, kääntyi islamiin. Sen osan radikaaleinta siipeä johti Shabbatai Zevin sukulainen Baruchiah Russo. Baruchiah Russo julistautui Messiaaksi - kabbalistit uskovat sielunvaellukseen. Baruchiah oli Shabbatai Zevin uusi ruumiillistuma. Baruchiah hylkäsi kaikki Tooran kiellot ja opetti, että Messias muutti lain, joten aiemmin kielletyt asiat olivat nyt hyveitä. Niihin kuului seksiorgiat, vaimon vaihdot ja muut sellaiset. Juutalaiset eivät hyväksyneet näitä tapoja. He vainosivat sabbatealaisia kaikkialla varsinkin 1700-luvulla. Sabbateanismi julistettiin harhaopiksi. Se on yksi juutalaisuuden kahdesta suuresta harhaopista, toinen on spinozismi, myös saman aikakauden ilmiö. Näiden harhaoppien seuraajat erotettiin juutalaisuudesta.

Baruchiaan jälkeen Messiaaksi julistautui Puolan juutalainen Jakob Frank, jonka seuraajia myöhemmin kutsuttiin frankisteiksi. Frank halusi tuhota yhteiskuntajärjestyksen, kirkon ja perheen, siis tuhota nykyisen järjestyksen, jotta sen sijaan voi synnyttää uuden maailmanjärjestyksen. Frankin aforismeissa oli piirteitä, jotka muistuttavat valistuksen ajatuksia ja liikkeen jäsenet olivat aktiivisia

juutalaisessa valistusliikkeessä ja vapaamuurareissa. Frankismi piiloutui ja toimi maanalaisena liikkeenä noin kolmekymmentä vuotta, mutta joskus 1860-luvun jälkeen se näyttää kuolleen pois - osittain se sulautui vapaamuurariuteen.

Marko kysyi voisiko Uusi Maailmanjärjestys olla messiaanisten sabbatealaisten liike. *Kabbalist* kertoi, että jotkut väittävät sitä. Baijerin Valaistuneiden perustaja Adam Weishaupt asui Ingolstadtissa Frankfurtin lähellä. Frankfurt oli silloin Rothschildien keskuspaikka. Jakob Frank muutti lähelle Frankfurtia. Nämä kolme olisivat yhdistäneet voimansa ja synnyttäneet uuden maailmanjärjestyksen salaliiton, mutta ei siitä ole todisteita. Frankisteja ja sabbatealaisia liittyi vapaamuurareihin, se tiedetään. Linkki frankisteihin on selvä, se oli Moses Dobruška. Emmanuel Swedenborgin heprean opettaja Johan Kemper oli sabbatealainen. Linkki Caglioston egyptiläiseen vapaamuurariuteen saattoi olla Samuel Falk, Lontoon *Ba'al Shem*. Hän oli suuri kabbalisti, Caglioston ja Swedenborgin ystävä. Falkia epäiltiin sabbatealaiseksi.

Marko muisteli, että Ingolstadt oli muutenkin huomionarvoinen paikka: alkuperäinen keskiaikainen tohtori Faust kävi kaupungissa ja Mary Shelley sijoittaa tohtori Frankensteinin samaan kaupunkiin. Frankenstein opiskelee Cornelius Agrippan alkemististä kirjaa, jossa taitaa olla Faustin käsialaa oleva grimoire-manauus, ainakin vuodelta 1848 oleva *Kuudes ja Seitsemäs Mooseksen Kirja* näin väittää.

Hän kysyi vielä onko kabbalismi gnostista. Uuden maailmanjärjestyksen sanotaan olevan gnostista ja dualistista. Vastaus oli myöntävä: kabbalismi syntyi juutalaisesta gnostismista ja uusplatonismista.

Eli tässä on jonkinlainen palapeli, Marko päätteli. Uusi maailmanjärjestys on messiaainen, kabbalistinen, uusplatonistinen suunnitelma maailman uudistamisesta. Kabaali on kabbalistinen, mutta mitä Lars tarkoitti listansa muilla sanoilla? Niillä täytyy olla jokin yhteys.

»Tiedätkö mitään jostain italialaisesta, joka keräilee salaisuuksia kuin postimerkkejä ja on erityisen kiinnostunut kabbasta ja Siionin Viistaista? »

»Italialaisesta en ole kuullut. Siionin Viistaista yritä löytää nimimerkki *friend*. On jossain keskustelupalstoilla aika usein. Onko näistä mitään apua?»

Marko vakuutti, että varmasti olisi, vaikka itse mietti samaa kysymystä.

Samaan aikaan kun Marko vaihteli viestejä *kabbalistin* kanssa, Broman, Carter ja Karlsson istuivat samassa Bromanin talon huoneessa juoden konjakkia. Broman halusi väliraportin Lars Johanssonin tapauksesta:

»Poliisi siis ei vaikuta edistyneen lainkaan», Broman sanoi. »Entä Ranta ja Lundberg?»

»He ovat myös aika lailla hukassa», Carter vastasi. »Heiltä puuttuu johtolankoja.»

»Näin poliisin aineiston Lars Johanssonista», Karlsson sanoi. »Heillä on Johanssonin tietokone eivätkä he ole siitä saaneet mitään irti. Mitä jos se annettaisiin Lundbergille? Palautetaan perheen haltuun, ei tarpeellinen todistusaineistoksi. Ehkä Ranta löytäisi siitä jonkin johtolangan.»

»Kontaktisi poliisissa voisi tuon tehdä?» Broman kysyi.

Karlsson sanoi luottavansa siihen, että sen voisi järjestää. Broman ja Carter suostuivat ajatukseen.

36.

Marko ja Kati olivat sopineet tapaamisen Maria Chelazzin kanssa kahvilaan katakombeille johtavan tien varrelle. Paikka sopi yksityiselle keskustelulle: kahviossa oli heidän lisäksi vain kaksi turistia, jotka olivat kumartuneena Rooman kartan ääreen. Maria Chelazzi oli hoikka, Katia selvästi lyhyempi, noin kolmissakymmenissä. Yllään hänellä oli vaalea, tiukka jakkupuku ja siihen sopiva käsilaukku. Hänellä oli paksu, musta ja kihara

tukka. Silmiä peittivät tummat aurinkolasit. Markon mielestä nainen olisi voinut olla lomaileva malli, mutta vaikutelma muuttui kun Maria otti aurinkolasit silmiltään. Marko huomasi keskustelewansa älykkään ja ammattimaisen toimittajan kanssa.

Marko mietti kuinka oudolla tavalla he olivat saaneet Chelazzin nimen. Poliisi oli yllättäen ilmoittanut lauantaiaamuna Katille, että Larsin tietokoneen voisi hakea pois poliisiasemalta. Larsin sähköpostista löytyi Chelazzin nimi ja sähköpostiosoite. Siitä kävi myös ilmi, että Chelazzi oli kirjoittanut roskakoriin pudotetun luonnoksen. Kun Marko selitti löydöksensä Katille, tämä meni varsin vaikeaksi. Osoittautui, että Maria Chelazzi ei ainoastaan ollut kiinnostunut Larsista asiantuntijana, vaan oli ollut kolmas pyörä Joannan ja Larsin suhteessa. Markon mielestä sillä ei nyt ollut merkitystä ja oli heti sopinut Marian kanssa tapaamisesta Roomassa. He onnistuivat varaamaan suoran lennon aamuksi ja nyt sunnuntaina he olivat jo Roomassa Chelazzin kanssa kahvilla. Kaikki onnistuu, jos budjetissa on varaa. Marko oli saanut tilaajalta vapaat kädet matkojen suhteen eikä hän turhia aikaillut.

Nyt Roomassa, äsken Kambodžassa, tutkimushan alkaa sujua aina vaan paremmin, Marko havaitsi.

Kuultuaan Larsin tapauksesta, Maria oli aluksi huolestunut Larsille lähettämänsä käsikirjoituksen kohtalosta, mutta rauhoittui kun Kati selitti, ettei poliisi ollut kiinnostunut hänen kirjastaan. Se oli jätetty Larsin asuntoon ja vain tietokoneen poliisi oli vienyt. Ilmeisesti poliisi ei toistaiseksi tutkinut mahdollisia yhteyksiä Marian ja Larsin katoamisen ja väitettyjen terroristiyhteyksien välillä. Maria lupasi auttaa Larsin löytämisessä kertomalla sen mitä hänen tekemisistään tiesi. Marko päätti pitää Larsin ja Marian vuosien takaisen suhteen omana tietonaan.

»Tapaat siis Larsin Roomassa vuosi sitten, mistä te silloin keskustelitte?»

Maria katsahti kysymyksen esittäneeseen Markoon, sitten Katiin, ja yritti muistella mistä he olivat keskustelleet.

»Hän oli täällä tapaamassa jotakin toista henkilöä, en tiedä ketä, mutta olin jo aiemmin ollut häneen yhteydessä sähköpostilla omien tutkimusteni takia. Onnistuin sopimaan tapaamisen hänen

kanssaan. Keskustelimme luonnollisesti pääosin minun tutkimuksistani, siis olisiko ne mahdollista julkaista hänen kauttaan, ja myös millaisia artikkeleita ja kirjoja voisi julkaista sähköisessä muodossa.»

»Oliko se tämä sama kirja, jonka lähetit Larsille?»

»Se oli paljon varhaisempi versio, ei paljonkaan samaa tekstiä. Myöhemmin totesin, että kirja täytyy kokonaan järjestää uudestaan. Se uudistettu versio, se minkä lähetin Larsille, keskittyi nykypäivään.»

»Mutta aihe oli sama, uuden maailmanjärjestyksen teoriaa?»

»Tavallaan samaa, mutta se silloinen versio keskittyi niihin vanhoihin tapahtumiin. Lars vakuutti, että niitä on jo liian monta kertaa käsitelty, ja että ne ovat tavallaan huonossa huudossa, koska äärioikeistolla on samanlaisia väitteitä.»

Marko vilkaisi nopeasti Katia. Hän oli epäillyt tätä jo luettuaan uuden maailmanjärjestyksen teorioista webistä. Niissä oli liian paljon samanlaista vanhan vapaamuurari-pankkiiri -salaliiton kanssa. Natsit ja muut antisemitistit olivat muuntaneet varsin perustellut salaseuraepäilyt väitteeksi juutalaisten salaliitosta ja siitä tuli yksi syy Euroopan juutalaisten tuhoamiseen. Nyt vieläkin samaa teoriaa esitettiin arabimaissa.

Jos Lars kuitenkin oli terroristi, mitä Kati ei veljestaan uskonut, mutta mitä Marko piti täysin mahdollisena, Lars saattoi olla äärioikeistolainen, tai hänellä saattoi olla sidoksia ääri-islamisteihin. Molemmat esittävät väitteitä, jotka muistuttavat vapaamuurarisalaliittoteorioita. Marko ei halunnut mainita epäilyksistään Katille.

»Larsillahan oli jokin salaliittoteoria?»

»Tottakai, jokaisella on oma versionsa. Lars uskoi löytäneensä merkkejä näkymättömästä kädestä, suuresta suunnitelmasta. Luulisin, ettei hänen versionsa suunnitelmasta ja suuresta salaliitosta juurikaan eroa omasta teoriastani, ja on siis varsin samanlainen webistä löytyvien lukuisten teorioiden kanssa. Ne kaikki perustuvat suunnilleen samoille faktoille. Yksityiskohdissa on eroa, samoin siinä mikä taho on salaliiton takana, mutta yksityiskohdat eivät ole niin tärkeitä. Jos käy julkisesti esittämään

yksityiskohtia, niin helposti aletaan syyttää perättömien väitteiden esittämisestä, niinpä niistä emme juuri puhuneet. Olennaista on todeta, että näkymätön käsi on olemassa.»

»Mutta mitä te sitten tutkitte?»

»Kuten sanoin, salaliitto on varsin helposti selvitettävissä. Se on olemassa ja todisteet ovat riittävät vakuuttamaan kenen hyvänsä rehellisen tutkijan, mutta ne eivät riitä oikeudessa. Salaliitto on siis jo selvitetty, sen voi lähinnä selvittää itselleen. Se, mitä tutkimme on kuinka salaliiton voi voittaa.»

»Onko suuri salaliitto se sama vanha vapaamuurarisalaliitto?»

»En ole lainkaan varma, että nykyinen uuden maailmanjärjestyksen teoria olisi sama kuin 1800-luvun lopun 1900-luvun alun vapaamuurarit-juutalaiset-kommunistit -teoria. Nykyisin uusi maailmanjärjestys ilmenee siinä, että 1980-luvulta asti rikkaat ovat rikastuneet ja köyhät köyhtyneet; työpaikat katoavat länsimaista ja siirtyvät Kauko-Itään globalisaation tuloksena; pankkien ja muiden rahoituslaitosten valta on kasvanut liian suureksi, ne ottavat riskejä ja laittavat veronmaksajat maksamaan tappiot; eräät valtiot suunnittelevat hyökkäyssotia ja perustelevat ne kansalaisilleen väärän lipun terrorismin avulla; päämediassa ja tieteessä on itesesensuuria kiusallisten asioiden suhteen; valvonta lisääntyy. Tuntuu, että suuret asiat eivät tapahtu maiden kansalaisten päätöksillä, vaan muutoksia ajetaan läpi valtaeliitin toimesta. Näkymätön käsi on tunnettavissa, vaikka sitä ei pystykään tunnistamaan.

Ehkä siinä on nähtävissä joitakin samanlaisia piirteitä. Pankkien valta on nykyään lähes yhtä suuri kuin 1800-luvun loppupuolella. Kohde on nyt tsaarin Venäjän sijaan arabimaat: terrorismia, vallankumouksellisuutta.»

Keskustelu jatkui vielä pitkään ja Marko nauhoitti siitä osan, mutta se ei vienyt heitä yhtään lähemmäksi Larsin löytämistä. Vaikutti siltä, ettei Maria ei lainkaan muistanut mitä Lars oli sanonut, vaan toisti samoja salaliittoväitteitään, joita oli eri ihmisten kanssa puhunut tai kirjaansa kirjoittanut. Marko päätteli, että hänen olisi parempi kysyä suoraan oliko Lars kiinnostunut

tietyistä aiheista. Jos Maria itse ei ollut niistä kiinnostunut, hän luultavasti muistaisi, jos Lars olisi niistä kysynyt.

Suorilla kysymyksillä Marko sai selville, että Lars ei ollut erityisemmin kiinnostunut kommunismista, antisemitismistä, ääri-islamisteista, eikä antikristuksesta. Kaikki viittasi perinteiseen Illuminati-salaliittoon. Marko oli listannut joukon tunnettuja salaliittoteoreetikkoja ja kyseli suoraan Marialta missä määrin hänen mielestään Larsin ja kunkin salaliittoteoretikon ajatukset muistuttivat toisiaan. Hän sai mielestään varsin hyvän luonnehdinnan. Tästä hän voisi lähteä etsimään ääriryhmiä, joilla oli sen kaltaisia mielipiteitä.

Marko ja Kati päättivät käydä katakombeissa koska olivat nyt niin lähellä. Maria hyvästeli heidät, pyysi saada tietoja mikäli Lars löytyisi, ja lupasi auttaa enemmän mikäli mitenkään voisi. Marko ajatteli, että keskustelu ei ollut antanut kovin paljon, mutta hänellä olisi nyt jotakin, josta lähteä jatkamaan. Maria oli luvannut soittaa hänen matkapuhelinnumeroonsa mikäli hänelle tulisi mieleen jotain erityistä mikä voisi auttaa Larsin paikantamisessa. Jotain Maria varmaan jätti kertomatta, Marko ajatteli. Hänellä oli koko ajan keskustellessaan sellainen tuntu. Sen takia hän olikin halunnut tavata Marian henkilökohtaisesti. Rakentaakseen luottamusta. Ei kai *ystävää* ilmiannettaisi sähköpostissa tuiki tuntemattomalle. Ehkä, kun Maria asiaa ajattelee, hän päättää kertoa kaiken mitä tietää. Näin ainakin Marko toivoi.

Kati ei ollut koskaan käynyt Rooman katakombeissa ja aluksi pelkäsi joutuvansa astelemaan riepujen ja kuivuneiden hiusten peittämien luurankojen reunustamia soihduilla valaistuja käytäviä. Marko yritti löytää maalauksen, jossa parraton ja lyhyttukkainen Jeesus herättää Lasaruksen kuolleista, mutta sitä ei näkynyt ainakaan siinä katakombissa. Joskus joku väitti, että se osoitti, että muoti oli silloin lyhyttukkainen ja sen vuoksi Jeesuksellakin olisi ollut lyhyet hiukset ja pitkätukkaiset kuvat olisivat myöhempi traditio, mutta eihän se mitään sellaista osoittanut. Marko mietti kuinka kirjaimellisesti sen ajan ihmiset uskoivat. Ruumiit piti haudata, niitä ei saanut polttaa kuten sen ajan Roomassa, koska muuten ruumis ei voinut nousta ylös viimeiselle tuomiolle. Nämä

ihmiset uskoivat kaiken antikristuksesta, Jeesuksen uudesta tulemisesta, aikojen lopusta. Juutalaisetkin odottivat Messiasta ainakin 1800-luvun puoliväliin. Vasta silloin maallinen ajattelutapa alkoi saada kannatusta.

Kyllä jokin salaseura saattoi vielä uskoa niihin asioihin 1800-luvun lopulla, tai vaikka ei olisi uskonutkaan, niin olisi voinut nähdä niiden arvon myytteinä ja toteuttaa ne. Niin kuin Tolkienin Sormusten herran tarinat. Yksi valtasormus, joka hallitsee muita, tekee näkymättömäksi ja on täynnä pahuutta. Onko se Platonin *Valtiossa* kuvailema Gygesin sormus vai Wagnerin Nibelungin sormus, vai jonkin salaseuran sisärengas. Näkymätön sisärengas, joka hallitsee kaikkia muita renkaita, hallitsee maailmaa ja korruptoi kaikki. *Valtiossa* vartijaluokkaan sovellettiin samalaista eugeniikkaa kuin Saksassa SS-miehiin, suvunjalostusta parin valinnalla, avioliiton sijaan vain siittäminen, kelvottomien jälkeläisten karsinta. Ei niitä ole uudestaan keksitty vaan joku on lukenut filosofeja. Ja myös prosessi demokratia-demagogi-tyrannia. Nämä eivät ole kansan syvistä riveistä lähtöisin olevia kaoottisia tapahtumaketjuja. Ne seuraavat vanhaa teoriaa. Toisinkin se olisi voinut mennä, ellei niitä olisi suunniteltu. Näkymätön käsi on suunnitellut ne.

37.

»Tämä on siis keskustelu Maria Chelazzin kanssa, nauhoitettu kahta päivää ennen hänen kuolemaansa?» puheliaampi Marko kuulustelijoista kysyi. Toinen vain katsoi vaitonaisena eteensä kuten tähänkin asti ja teki taas jotain merkintöjä lehtiönsä.

»Kyllä, aamupäivällä toinen toukokuuta», Marko vastasi.

»Tapasin Marian ennen kuin menimme Rossin päivällisille. Kati kävi silloin katselemassa nähtävyyksiä. Minua ne eivät niin kiinnosta.»

Hän oli jo kertonut näistä kevään tapahtumista usean päivän ajan. *Mitenhän monta päivää näitä tapaamisia vielä jatketaan?* Marko mietti. Hän laittoi nauhan pyörimään ja alkoi ajatella jotain muuta.

Kuunnelkoon vastapäätä istuvat miehet jos kiinnostaa, hän kuuntelee vain toisella korvalla, että tietää missä mennään. Nauhalta kuului Markon oma ääni:

»Mikä siis on anglo-amerikkalaisen eliitin osuus uuden maailmanjärjestyksen teoriassa?»

»Anglo-amerikkalainen eliitti eli niin sanottu Ryhmä ei varsinaisesti ole järjestäytynyt salaseura vaan toisensa tuntevien henkilöiden yhteenliittymä. Se on tietoisesti pyrkinyt edistämään omaa maailmanvaltaansa, rahoittaen salaliiton vallankumouksellista haaraa»

»Tuo olisi aika vaikea uskoa. Eliittihän on kapitalistinen, ei se tietenkään voisi tukea kommunisteja.»

»Niin voisi luulla, mutta historia osoittaa toisin. Tosiasiassa vallankumouksia on synnytetty niissä maissa, jotka olisivat olleet kyseisen eliitin kilpailijoita. Pohjimmiltaan eliitti ajaa kansainvälisten pankkiirien asiaa.»

»Siis kansainvälisiä keinottelijoita?»

»Juuri näin, ei kansallisia kapitalisteja vaan kansainvälisiä keinottelijoita, jotka ansaitsevat sodilla, vallankumouksilla, lamakausilla ja muilla katastrofeilla. Siis globaalia kapitalismia.»

»Onko se siis katastrofikapitalismia, josta Naomi Klein kertoo.»

»Sitä samaa. 1800-luvulla sama pankkiirisuku rahoitti Napoleonin sotien molempia puolia. Myös Amerikan sisällissodan taustalta löytyy outoja asioita: salaseuroja, kuten Kultaisen Ympyrän Ritarit, liitäntöjä skottilaiseen vapaamuurariuteen ja muihin vapaamuurariuden kaltaisiin organisaatioihin, eurooppalaisiin kansainvälisiin pankkiireihin ja Englannin hallitsevaan eliittiin.»

»Entä muut sodat? Ensimmäinen Maailmansota?»

»Ei kai kukaan tosissaan usko, että sota syntyi kun joku kruununprinssi ammuttiin. Arkkiherttua Ferdinandhan oli jo aiemmin todennut, että vapaamuurarit aikovat tappaa hänet, ja ampujathan olivat vapaamuurareita. On hyvä tarkistaa kuinka monessa sotaan osallistuvassa maassa vapaamuurarit olivat vallankahvassa.»

Miksi suursota ei olisi voinut alkaa Arkkiherttua Ferdinandin murhasta? Marko mietti. Yksi ampujista taisi tosiaan väittää, että murhan takana olisi vapaamuurarisalaliitto, mutta ei siihen ole uskottu. Serbian salainen palvelu siinä murhassa oli taustalla. Oikeastaan ainoa omituinen seikka oli Venäjän reaktio. Kerensky oli kyllä vapaamuurari. Jaa, vielä omituisempi oli Turkin liittyminen sotaan Saksan puolella. Turkki ei voinut voittaa mitään. Siellähän olivat jo nuorturkkilaiset puolittain vallan syrjässä. Heillähän oli yhteyksiä dönneen ja vapaamuurareihin.

Nauhalla kuului Markon kysymys:

»Luulet siis, että se sota synnyttiin tahallaan, taloudellisen edun ja poliittisten syiden vuoksi. Kyseisen sodan alkamisen syitä on hyvin paljon tutkittu, eikä ole päädytty tällaiseen tulokseen.»

»Niin, kyseisen sodan syitä on paljon tutkittu, koska sotaan ei ollut syitä - mikäli jätetään huomiotta nämä salaiset syyt. Historioitsijat eivät vielääkään pysty tyydyttävästi selittämään miksi se sota käytiin.»

»Entä sitten Toinen Maailmansota?»

»Se myös oli tahallaan synnytetty. Hitlerin nousun rahoitti osin anglo-amerikkalainen eliitti. Syitäkin on esitetty, mutta niistä ei ole yksimielisyyttä.»

»Onko anglo-amerikkalaisen eliitin, eli Ryhmän, toiminnasta mitään varmoja esimerkkejä?»

»Carroll Quigley antaa esimerkkeinä buurisodan ja Etelä-Afrikan synnyttämisen, Anthony C. Sutton on tutkinut, kuinka länsimaiden pankkiirit rahoittivat Hitleriä ja kommunisteja. Anglo-amerikkalaista salaliittoa voi perustella historiallisilla argumenteilla. Se alkoi Cecil Rhodesin suunnittelema salaseurasta ja toimii nykyään erilaisilla aivoriivillä, kuten Round Table -ryhmillä ja se ohjaa USA:n ja Englannin ulkopoliittikkaa instituuteillaan Council of Foreign Affairs, Royal Institute of International Affairs ja Trilateral Commission.»

Council of Foreign Affairs, CFR, Marko kysyi eikö se ollut se taho, joka laati ennen 911-iskua raportin, jossa totesi että tarvitaan uusi Perl Harbor? Perl Harbor taas oli myös outo tapaus, ilmeisesti siitä tiesivät ennalta kaikki muut paitsi Perl Harborin tukikohta.

Kerrottiinhan Stalinillekin Hitlerin vuoden 1941 hyökkäyksestä ennen kuin se tapahtui. Stalin ei uskonut. Varmaan Maria uskoi myös, että Bildberger-ryhmä kuuluu samaan salaliittoon.

»Tietenkin, samoin kuin MI6 ja CIA.»

»Niinpä tietenkin, ja varmaan myös KGB ja Mossad. Olkoon, tällainenkin painostusryhmä on olemassa ja suurvaltojen politiikkaan sisältyy varmasti kaikenlaista kähmintää. Painostusryhmä on voinut taktisista syistä rahoittaa eri tahoja, joista osa on varmasti ollut diktaattoreita. Salaisten agenttien toiminnasta on kerrottu kirjoissakin. Entä Bilderberg-ryhmä? Onko se maailman salainen hallitus. Se on ainakin aivan todellinen ryhmä erittäin vaikutusvaltaisia ihmisiä, osa heistähän vaihtuu, mutta kai siinä on jokin ydinjoukko.»

Maria vastasi, että Bildberger-ryhmä ei varsinaisesti ole salainen maailmanhallitus. Sehän on kyllä epädemokraattisesti valittu ja kokoontuu suljettujen ovien takana, mutta voisiko maailman salainen hallitus kokoontua vain kerran vuodessa muutamaksi päiväksi? Bilderberg-ryhmä on vain osa suurempaa kokonaisuutta.

Miksei? Marko mielti kuunnellessaan puhetta. Periaatteessa kai voisi olla järjestelmä, jossa salaiset maailman hallitsijat kokoontuisivat vain harvoin ja päättäisivät suurista linjoista. Vaikka kerran sadassa vuodessa kokoontuva yöllinen tapaaminen jollain hautausmaalla, jossa päätettäisiin maailman asioista sata vuotta eteenpäin, tai ei tietenkään mitään sellaista.

»Mutta Bildberger ajaa omaa politiikkaansa.»

Maria kertoi, ettei Bilderbergin ryhmä päätä mitään vaan vain keskustele. Kyllä sillä päämäärä ja politiikka on, se edustaa globalisaatiota ja taloudellista kehitystä, edistää Natoa ja ajaa länsimaisia etuja. Mutta ei se varmaan ole mikään maailmanhallitus. Se on vain yksi mekanismin osa, osa anglo-amerikkalaista eliittiä. Länsimaisia etuja, varsinkin rahoituspiirien etuja, on ajamassa useita aivoriisiä, CFR, RIIA, ja muita yksityisiä tai julkisia organisaatioita. On niillä tietenkin vaikutusta, muuten niitä ei olisi. Kansalle kerrotaan, miten sen pitää asioista ajatella ja aika usein mielipiteitä voi ohjata, jos eliitti ja media tukevat. Mutta ei ole löytynyt selviä todisteita, jotka osoittaisivat, että suuren

salaliiton tämä haara olisi järjestäytynyt salaseuraksi. Se näyttää olevan kokoelma aivoriisiä.

»*Skull and Bones? Rituaalit Bohemian Grovessa?*»

Marko muisti katsoneensa yhden salaliittoteoreetikon Bohemian Grove -videon YouTubessa. Videossa näkyy jonkinlainen pöllöpatsas jonka edessä tehdään uhrausrituaali. Näytelmä se vain on. Kukaan ei kuole, mitään rikosta ei ole, ei edes okkultismia. Rikkaiden ajanvietettä vain. Onhan niitä oikeitakin rituaaleja: voodooa Haitilla ja saatanisteja voi olla kotikulmillakin. Nauhalla Maria Chelazzi vastasi Markon edelliseen kysymykseen.

»Niin, tällaistaahan on esitetty. *Skull&Bones*-salaseura olisi amerikkalainen versio Baijerin Valaistuneista. Saattaa olla, mutta todisteet eivät ole riittävät.»

Marko kysyi synarkiasta. Se sana esiintyy joissakin salaliittoteorioissa, mutta en koskaan saanut selville onko sellaista salaliittoa ja mitä se edustaisi. Usein vaikuttaa, että synarkia liittyy natsismiin tai fasismiin, mutta jossain Vichyn hallituksen aikaisessa dokumentissa väitetään, että synarkia on salaliitto, joka puolustaa anglo-amerikkalaisia ja juutalaisia taloudellisia etuja. Toisaalta synarkia näyttää liittyvän 1900-luvun alun teknokratialiikkeeseen, joka käytti Jing-Jang symbolia ja joka yritti tehdä öljystä rahan arvon perustan. Vielä on sellaisiakin lähteitä, joissa synarkia on salaliitto, jota puolustavat Italian musta aatelisto, Vatikaani ja jesuiitat.

»Synarkia on kaikkea tuota. Synarkia anarkiaa vastaan. Täytyy muistaa, että d'Alveydren aikaan anarkistit ja kommunistit olivat vielä sama liike, ja molemmathan ovat lähtöisin radikaalista valistuksesta. Synarkiaan liittyy teoria talousjärjestelmästä, jossa on fasistisia piirteitä, mutta varsinaisesti perusajatus on vastustaa kommunismia. Synarkia on kolmas haara ja vastakkainen kahdelle muulle haaralle, jota voi kuvata sanoilla valistus ja kapitalismi. Synarkiaa voi ehkä kuvailla sanalla romantiikka. Valistus oli rationaalinen ja siitä lähtöisin olevat utopistiset liikkeet - kuten kommunismi - pyrkivät synnyttämään yhdistyneen maailman, jossa ei ole uskontoja, valtioita, sotia. Kapitalismi on se, mihin pankkiirien ja anglo-amerikkalaisen eliitin toiminta pyrkii.

Päämääränä on myös yhdistynyt maailma, tosin taloudellisista syistä. Se olisi paras ratkaisu kansainvälisille finanssikeinottelijoille. Synarkia on siis vastakohta molemmille. Se on irrationaalinen, koska se on rationaalisuuden vastakohta, ja se puolustaa ei-rahallisia arvoja, koska se on rahan vallan vastakohta. Miten synarkia kulloinkin näkyy, vaihtelee ajan mukaan. Se voi olla esimerkiksi romanttinen myytti, mutta se voi olla natsismiakin. Nykyään sitä ei ehkä ole kuin New Age -myyteinä, ei minään poliittisena voimana. Mutta se, että haarat ovat vastakkaisia, ei tarkoita että ne eivät olisi saman kokonaisuuden osia. Kokonaisuus perustuu dialektiikkaan, se luo voiman ja sille vastavoiman.»

Enempää Marko ei ollut nauhoittanut.

»Sitten menit takaisin hotelliin. Siinä järjestyksessäkö se tapahtui?» puheliaampi mies kysyi.

»Palattiin takaisin... minä kerron sen. Marialle siis kävi huonosti, mutta ei vielä silloin.»

38.

Palattuaan takaisin hotelliin katakombeilta Marko kävi selvittämään Hillin antamaa toista vihjettä: salaisuuksien keräilijä oli ollut erityisen kiinnostunut *Siionin Viisaiden Pöytäkirjoista*. Marko selvitti ensin asiaa itselleen lukemalla joukon verkkosivuja ja kävi sitten etsimään sopivaa keskustelufoorumia. *Kabbalisti* oli kehottanut etsimään nimimerkin *friend*. Nimi vaikutti lupaavalta, tiedusteluväkihän usein käyttää nimeä *ystävät*. Marko päätti välttää sivustoja, joissa keskustelijat olivat oikeistoradikaaleja ja yritti löytää sätteja, joissa keskustelijat olisivat aitoja uuden maailmanjärjestyksen salaliittoteorioiden tutkijoita, eivät tärahäneitä tai uusnatseja. Tutkijat pitävät natsismia yhtenä uuden maailmanjärjestyksen salaliiton haarana, eivät sen vastustajana, kun natsismissa on niitä salaseurakytkentöjä. Tarkistettuaan usean keskustelupalasan, Marko lopulta löysi tämän nimimerkin *friend*. Marko sanoi haluavansa tietoja *Siionin Viisaiden Pöytäkirjoista*.

»Mitä siitä? *Siionin Viisaiden Pöytäkirjat* on tunnetuin versio maailmanvalloitus suunnitelmasta. Mitä haluat tietää?»

Marko sanoi jo tietävänsä, että se on todistettu väärennökseksi ja plagiaatiksi. Suurin osa *Siionin Viisaiden Pöytäkirjojen* tekstistä on suoraan lainattu 1864 julkaistusta Maurice Jolyn kirjasta *Dialogue aux Enfers entre Machiavel et Montesquieu*. Suuri osa tekstistä on aivan samaa kuin Jolyn kirjassa eikä se voi olla sattumaa.

»Kun tuon niin varmasti tiedät, niin puhutaan sitten Dialogista. Dialogi ei ole väärennys. Mikä siis Jolyn kirja sinun mielestäsi on? Miksi ja ketä vastaan se on kirjoitettu?»

Se on satiiri Napoleon Kolmannesta, siis Louis Napoleonista, Marko tiesi. Louis Napoleon valittiin Ranskan presidentiksi vuoden 1848 vallankumouksessa, mutta hän kaappasi vallan vuonna 1851. Joly vastusti vallankaappausta ja kirjoitti kirjansa Napoleon Kolmannen toimia vastaan.

»Näin tietenkin tapahtui. Mutta minkä tyyppinen satiiri *Dialogue* on? Onko se Louis Napoleonista vastaan vaiko hänen taustavoimiaan? Hänellähän täytyi olla taustavoimia, koska pysyi vallassa sangen kauan. Dialogien englanninkielinen käännös löytyy muuten netistä, jos et ole lukenut.»

Marko tarkensi, että kirjaa sanotaan satiiriksi Napoleon Kolmannesta. Onko se siis satiiri hänen tukivoimistaan, jos siinä nyt jotain eroa on?

friend selitti, että *Dialogue* ei ole satiiri siinä mielessä kuin me sellaisen yleensä ymmärrämme. Se ei sisällä parodiaa Louis Napoleonista henkilönä, eikä se ole ilkeä, humoristinen tai kärjistävä kuten satiirit yleensä. Eikä Joly ollut ammattikirjailija vaan lähinnä poliitikko. Se kirja on kriittinen analyysi Napoleon Kolmannen valtiosta, esitettynä dialogimuodossa kuten Platonin dialogit. Esipuhe kehoittaa lukemaan sen hitaasti ja väittää siinä olevan tärkeitä poliittisia opetuksia. Esipuhe väittää, että siinä olevat ajatukset kuuluvat yleiseen tietoisuuteen ja Machiavellin edustama ajatussuunta on vanha eikä ole koskaan muuttunut. *Dialogue* on siis poliittinen kirja. Se kritisoi niitä ajatuksia, jotka ovat Napoleon Kolmannen valtion pohjana, siis saint-simonismia.

Mitä oli saint-simonismi?

»Sosialismia, joka johtaa kolmen vaiheen kautta kommunismiin. Se on marxismiin verrattuna vaihtoehtoinen tapa päästä kommunistiseen utopiaan.»

friend kertoi, että saint-simonismi perustuu kreivi Claude Henri de Saint-Simonin ajatuksille ja yhtenä liikkeen johtajista mainitaan usein positivistinen filosofi Auguste Comte, joskin jotkut korostavat Saint-Simonin ja Comten eroja. Saint-Simon käytti yhteiskunnan eliitistä militaristista nimeä "avantgarde": tämä edistyksellinen avantgarde koostui sekä runoilijoista ja taiteilijoista että insinööreistä ja liikemiehistä. Comte taas halusi lopettaa perinteisen uskonnon ja korvata sen järjen palvonnalla: järjen temppeleissä olisi ollut myös Comten patsas palvottavana. Sekä Comten että Saint-Simonin *alma mater* oli Pariisin *École Polytechnique*, joka perustettiin vallankumouksen merkeissä vuonna 1794. *École* oli vapaamuurareiden aikaansaannos ja sen ensimmäinen johtaja, Gaspard Monge, ei ollut ainoastaan deskriptiivisen geometrian luoja vaan myös *Rose-Croix* muurari ja *Chevalier d'Orient*. Vapaamuurariuden perinne näkyi koulun initiaatioreiteissä ja teoreettisemmin uskossa siihen, että insinööri jumalallisella matematiikallaan tulee pelastamaan maailman. Lasketaanpa Comte saint-simonisteihin tai ei, niin hän oli varmuudella mukana salaseuroissa. Muista saint-simonismin johtajista liikkeen luonne selvenee vielä paremmin:

Bartholemy Prosper Enfantin oli nuoruudessaan karbonaari. Hän johti saint-simonismin uskonnollista siipeä, joka yritti korvata avioliiton vapaalla rakkaudella. Enfantin organisoi laajan operaation, jossa etsittiin naispuolista messiasta, joka synnyttäisi uuden Vapahtajan. Saint-simonismin toisen haaran johtaja Amand Bazard perusti Philippe Buchetin kanssa salaseuran *La Charbonnerie*, se vastaa Italian karbonaareja. Kyseinen salaseura sotkeutui vuonna 1822 Bourbon-hallitsijaa vastaan suunnattuun salamurhahankeeseen, joka tunnetaan nimellä tapaus *La Rochellen neljä kersanttia*. Kyseisen tapauksen johdosta Pariisin poliisi kielsi Misraim-loosit. Tämä osoittaa, että Buchet ja muut saint-simonistit olivat aktiivisia Misraim-looseissa, siis Cagliostroin perustamassa egyptiläisessä vapaamuurariudessa. Buchet ihaili jakobiineja ja

Robespierreä. Vuoden 1848 vallankumouksessa Buchetista tuli Perustuslakivaliokunnan presidentti. Muita saint-simonismin johtajia olivat juutalainen pankkiiri ja matemaatikko Oliver Rodrigues ja juutalainen katolisuuteen kääntynyt pankkiirisuvun vesa Gustave d'Eichtal. Saint-simonismi korosti uskoa tieteeseen, edusti modernia kapitalista mallia. Näistä tiedoista voi koota varsin hyvin saint-simonismin taustavoimat: Misraim-loosit, vallankumouksellisia, messiaanisia, sekä juutalaisia pankkiiripiirejä.

Marko kysyi taas uudestaan kuinka pankkiirit voivat tukea liikettä, joka pyrkii kommunismiin. *friend* totesi, että se näyttää olevan monelle ihmeen vaikeaa ymmärtää. Niin kuitenkin tapahtui Napoleon Kolmannen Ranskassa ja Venäjän bolshevikkeja tuki amerikanjuutalainen pankkiiri Jacob Schiff, sekä Warburgin veljekset. Todellisuudessa se ei ole mitenkään omituista. Eivät pankkiirit itse aikoneet elää kommunismissa, kommunismi oli tarkoitettu kansalle. Taustalla oli Platonin *Valtiossa* kuvaama utopiamalli, jossa on kolme periytyvää luokkaa: filosofit hallitsijana, sotilaat vartijoina, ja kansa. He olivat vain korvanneet filosofit filantrooppisilla miljonääreillä - filosofithan eivät tehtävästä kovin hyvin selviytyneet, Platon kokeili itse. Jonkunhan pitää valtiota johtaa, jotta kansa voi elää utopiassaan. Tämä malli sopi pankkiireille erinomaisesti.

Marko väitti, että tuo on vain spekulatiota. Maurice Joly tunnusti itse poliisille, että Machiavelli on Louis Napoleon. *friendin* mukaan se ei ole vain spekulatiota: lue Jolyn kirjan dialogi 7. Siinä kerrotaan varsin selkeästi kuka Machiavelli on. Siitä voi lukea, että päämäärä on yhteiskunta, joka muodostuu useista miljonääreistä, sotilaista ja proletariaatista. Huomaa, ettei tässä mainita aatelista tai kuningasta.

Niin tietenkin, Marko mietti: jos Joly kirjoitti kirjansa kritisoidakseen Napoleon Kolmannen julistautumista keisariksi ja yksinvaltiaaksi, miksi dialogi 7 ei sano, että johdossa olisi keisari? Siinä se on suoraan sanottu: Jolyn tähtäimessä ovat Napoleon III:n taustavoimat, ei Luis Napoleon henkilönä.

Näyttöruidulla *friend* jatkoi:

»Machiavellit eivät ole rojalisteja vaan kapitalisteja. Machiavellit kuuluvat siis epäilemättä miljonääreihin. Samassa dialogissa Machiavelli ehdottaa, että yhdistetään ekonomistit, pankkiirit, teollisuusmiehet, kapitalistit, visionäärit ja miljonäärit. Tämä on siis Machiavellien luonnehdinta. Edelleen, dialogissa 7 Machiavelli pitää keinottelijoita parempana kuin itsenäistä teollisuutta, joten kyllä Machiavellit kallistuvat keinottelijoiden ja investointipankkiirien puolelle.»

Marko kysyi oliko Machiavellejä siis monta.

»*Dialogue* vihjaa tähän suuntaan. Jolyn kirjan dialogista 7 ilmenee, ettei Machiavelli ole yksi henkilö, kuten Napoleon III, vaan että Machiavellilla on lapsenlapsia, siis monta lapsenlasta. Machiavelli on siis ryhmä ja sen täytyy olla salainen ryhmä, koska emme sitä tiedä. Dialogista 6 voidaan lukea, että Machiavelli on okkultinen ja edustaa Intian mytologian pelottavia ideoita. Muita viitteitä okkultismiin on dialogeissa 7, 12 ja 13. Salaseuroihin on viitteitä erityisesti dialogissa 13 ja dialogi 12 toteaa, että journalismi on eräänlaista vapaamuurariutta.»

Marko kysyi mitä se Intian mytologia siinä voisi tarkoittaa.

friend vastasi, ettei ole varma, mutta teosofia oli jo nousussa vaikka Teosofista seuraa ei vielä ollut perustettu. Esoteerikot olivat kiinnostuneita Kauko-Idän uskonnoista. Natsismi kehittyi myöhemmin arjalaisopin pohjalta, se perustuu teosofiaan. Viittaus Intian mytologiaan voisi olla viittaus esoteerisiin oppeihin. Se sopii hyvin Misraim-looseihin. Joly kertoi poliisille oikein: Machiavelli on toki myös Napoleon III, mutta ennen kaikkea kirja tarkoittaa Machiavellilla voimia Napoleon Kolmannen takana. Napoleon III oli nuoruudessaan karbonaari ja hänet nosti valtaan tietty taustajoukko. Jos kirjan omista vihjeistä selvittää kuka on Machiavelli, niin se on salainen ryhmä okkultisia miljonäärejä joiden toiminta-alue on pankkitoiminnassa ja keinottelussa ja jotka nostivat Louis Napoleonin valtaan.

Vuoden 1848 vallankumouksen takana olevat voimat tunnetaan varsin hyvin. Ne olivat tasavaltalaiset, karbonaarit, vapaamuurarit. Louis Napoleononia ehdotti presidentiksi Adolphe Crémieux. Hän oli vapaamuurari, myöhemmin Ranskan skottilaisen

vapaamuurariuden suurmestari. Crémieux perusti myös *Alliance Israélite Universelle* -järjestön, siitä kehittyi sionistijärjestö. Sionismi liittyi tähän samaan kuvioon. Crémieux pettyi Louis Napoleoniin, kun tämä kaappasi vallan vuonna 1851, joten sen jälkeen Ranskan Grand Orient -vapaamuurarius oli pääosin Louis Napoleonin vastaan, mutta Misraim-looseja ei pakotettu maanpakoon kuten Memfis-looseja. Päätukijoita vuoden 1848 vallankumouksessa olivat karbonaarit, sosialistit sekä Misraim- ja Memfis-loosit, jotka olivat aiemmin kiellettyjä vallankumouksellisen toimintansa vuoksi. Philippe Buchetin valinta eräälle tärkeimmistä paikoista vuonna 1848 johtui juuri hänen suhteistaan näihin salaseuroihin.

39.

Marko vielä sulatteli edellistä viestiä kun *friend* totesi, että satiirinhan pitää jossain mielessä vastata todellisia oloja? Se saa kärjistä, mutta sen pitää perustua todellisuuteen?

Marko myönsi, että eihän se muuten olisi toimiva satiiri. Napoleon III teki juuri sellaista kuin kirjassa esitetään. Loi valtion, joka hallitsee kaikkea. Soluttautui vastustajiensa järjestöihin. Loi itse itsensä kritisoivan lehdistön. Loi itse opposition. Neutralisoi salaseurat.

»Itse asiassa Napoleon III ei tehnyt kaikkea mitä Dialogeissa sanotaan. Hän ei kieltänyt keskustelua politiikasta ja uskonnosta vapaamuurarilooseissa.»

Vapaamuurareillahan on sellainen kielto. Sen Marko oli usein kuullut. *friendin* mukaan kielto on voimassa englantilaisessa vapaamuurariudessa, samoin Pohjoismaissa, mutta sellaista kieltoa ei ole koskaan ollut Ranskan Grand Orient -vapaamuurariudessa, eikä varsinkaan Memfis- ja Misraimin looseissa. Ranskan Grand Orient ei myöskään vaadi uskoa minkäänlaiseen jumalaan.

friend kysyi yllättäin ketkä vastustivat Napoleon III:tta Crémieuxin, Jolyn ja Suen lisäksi? Marko muisti, että ainakin Victor Hugo. Hän kirjoitti kirjan *Napoléon le Petit*. Joly ilmeisesti

viittaa *Dialogissaan* Hugon kirjan ajatuksiin. Tähän *friend* totesi, että Hugo oli martinisti. Martinistit olivat hyvin perillä Misraim-loosista. Hän kysyi onko varmaa, että Maurice Joly kirjoitti itse kirjansa eikä vain editoinut aiempaa tekstiä.

Mikä viittaisi siihen? Marko kysyi.

friend kertoi, että esipuhe väittää niin. Lisäksi teksti plagioi Suen sensuurin kieltämästä kirjasta seitsemän sivua ja Jolyn kirja näyttää oletttavan, että lukija tuntee ne ajatukset, joiden todellisen luonteen Machiavelli paljastaa. Mitä Marko ajattelisi siitä mahdollisuudesta, että siirtymistä kommunistiseen utopiaan olisi valmisteltu sosialistileirissä ja monia ohjelman kohtia oli esitelty? Joly, Sue, Hugo ja muut olisivat nähneet niiden läpi mihin ne todellisuudessa johtavat. Näkihän sen myös Kropotkin, joka syytti kommunismia siitä että se johtaisi diktatuuriin.

Marko kysyi mitä tämä ol, että Joly olisi plagioinnut Suen kirjasta.

»Maurice Joly oli plagioinnut kirjaansa seitsemän sivua viihderomaanista *Les Mystères du peuple*, joka julkaistiin jatkosarjana lehdessä vuosina 1849-1856. Umberto Eco sen huomasi. Miksi kirjailija plagioisi noin pienen määrän sivuja, siis yleensä plagioidaan sen verran paljon, että se helpottaa omaa työtä?»

Marko vastasi, että ilmeisesti ei siis oman työn helpottamiseksi. Luultavasti noiden sivujen sisältö oli jostain syystä tärkeää.

friend selitti, että Eugène Suen *Les Mystères du peuple* ei ollut puhtaasti viihteellinen. Vuonna 1857 sensuuri kielsi kyseisen romaanin. Sue oli sosialisti kuten Jolykin. Hän tuli kansanedustajaksi vuoden 1848 vallankumouksessa ja hän vastusti Louis Napoleonin vuoden 1851 vallankaappausta kuten Jolykin. Eugène Suen romaanissa salaliittoa juonivat jesuiitat. Katolisen kirkon arvosteleminen oli rangaistavaa ennen 1848 vallankumousta, mutta ei enää saint-simonismin aikana. Hehän halusivat tuhota uskonnot vanhana taikauskona. On luultavaa, että Sue kritisoi Napoleon III:n tukijoukkoja eikä todellisuudessa jesuiittoja. Sue käytti Misraim-loosille samaa peitenimeä jesuiitat kuin Alexandre Dumas.

»Alexandre Dumas vanhempiko?» Marko kysyi.

»Kirjoissa *Josef Balsamo* ja *Kuningattaren kaulanauha* esiintyy Cagliostro eli Josef Balsamo. Hän perusti Misraim-loosien edeltäjän, egyptiläisen vapaamuurariuden. Cagliostro ei ollut yhteistyössä oikeiden jesuiittojen kanssa. Jesuiitat, joille Josef Balsamo Dumasin kirjassa puhui, olivat vapaamuurareita. Tarkemmin sanoen, he olivat egyptiläisen vapaamuurariuden johtajia eli Kniggen laatiman Illuminaattien hierarkian mysteeriarvojen johtajia, eli Misraim-loosi. Ainakin, jos Dumas oli selvittänyt Balsamon todellista historiaa.»

Illuminati eli Baijerin Valaistuneet? Kniggen hierarkia?

Marko muisti Karlssonin kysymyksen: Baijerin Valistuneet olivat *Strict Observance* -vapaamuurariutta, eivät Misraim-vapaamuurariutta. Silloin Marko ei ollut tiennyt kuinka Baijerin Valaistuneet liittyivät Misraim-looseihin. *Ehkä tämäkin selviäisi lopulta.*

Marko esitti kysymyksen.

»Olet oikeassa. Baijerin Valaistuneet oli von Hundin perustaman *Strikten Observanz* -vapaamuurariuden alainen järjestö, mutta Knigge laati vuonna 1780 hierarkian, jossa Adam Weishauptin Valaistuneiden asteet olivat esiasteita. Sen jälkeen seurasivat vapaamuurariasteet, Grand Orientin ranskalaisen riitin asteet ja skottilaisen vapaamuurariuden kaikki asteet. Näiden yläpuolella hierarkiassa olivat mysteeriaasteet: alempi ja ylempi. Ne eivät voineet olla mitkään muu kuin alkemistien salaseura ja Cagliostron egyptiläinen vapaamuurarius, siis *Philadelphes* ja *Philaletes*, myöhemmin Memfisin ja Misraimin loosit.»

Niinkö siinä sitten kävikin? Marko oli tätä jo epäillytkin. Siis salaliittoa ei saatukaan tuhottua kun Baijerin Valistuneet kiellettiin. Salaliitton johtajat olivatkin egyptiläisessä vapaamuurariudessa, josta kehittyi Misraim-vapaamuurarius. Sen vuoksi poliisi ei onnistunut estämään Ranskan Suurta Vallankumousta, joka ei ollut spontaani kansannousu, vaan valmisteltu operaatio.

Hyvä, siis Dumas ja Sue molemmat tarkoittavat jesuiitoilla Misraim-loosia. Joly tarkoittaa Machiavellilla myös Misraim-

loosia. Mutta *Siionin Viisaiden Pöytäkirjat* tarkoittaa Viisailla juutalaisia.

friendin mukaan ei. *Pöytäkirjat* ei tarkoita juutalaista kansaa tai uskontoa. Niissähän viitataan varsinaisiin juutalaisiin vähempinä sukulaisina, joita vastaan salaseura nostattaa tahallaan antisemitismiä. *Pöytäkirjat* on dokumentti, jonka allekirjoittaja on *Sion 33 aste*. Kolmaskymmeneskolmas aste viittaa vapaamuurariuteen. Skottilaisessa vapaamuurariudessa on kolmekymmentäkaksi astetta ja kolmaskymmeneskolmas aste on ylin taho, johon ei voi itse päästä vaan johon pyydetään. Memfisin ja Misraimin vapaamuurariudessa oli enemmän asteita: 96 ja 90, mutta joskus vuoden 1870 paikkeilla Misraim-vapaamuurariuden asteita oli väliaikaisesti supistettu vastaamaan skottilaisen vapaamuurariuden asteita, niitä oli eräässä vaiheessa kolmekymmentäkolme. Tsaarin salaisen poliisin Ohranan kertomus *Pöytäkirjojen* alkuperästä väittää, että ne varastettiin Pariisiin Misraim-loosista. Myös *Pöytäkirjojen* osalta siis tarkoitetaan aivan samaa Misraim-loosia.

Aina sama epäilty.

Mutta eikö näitä syytteitä ensin kerrottu jesuiitoista? Alunperin syyllisiksi väitettiin jesuiittoja, he sitten käänsivät syytteet vapaamuurareita ja juutalaisia kohtaan.

»Juutalaisia ei siis olisi syytetty maailmanvalloitusyrityksestä ennen? Väitätkö, että ensin syyllisinä pidettiin jesuiittoja?»

»Juuri noin. Ensimmäiset syytökset olivat Dumasin ja Suen kirjoissa jesuiittoja vastaan.»

»Olet väärässä tuossa. Julio de Medranon kirjassa *La Silva Curiosa* on *Pöytäkirjojen* suunnitelmaa paljon muistuttava kirje, jonka Konstantinopolin juutalaisten *nasi* olisi kirjan mukaan lähettänyt Espanjan juutalaisille vuonna 1491. Kirje lienee fiktiota, mutta Julio de Medranon kirja ilmestyi jo vuonna 1583. Aluksi suunnitelmaa väitettiin siis juutalaisten, ei jesuiittojen, suunnitelmaksi.»

Siis juutalaiset kuitenkin, mutta *Kabbalistin* mukaan 1500-luvulla juutalaisten johtoon olivat päässeet kabbalistit. Ei juutalaiset vaan messiaaniset kabbalistit. Taas löytyy sama taho.

1500-luvulla suunnitelmaa siis pidettiin juutalaisten kabbalistien juonena. Jolyn kirja viittaa juutalaisiin kerran: dialogissa 4 sanotaan, että eräät itsekkäät ihmiset ovat ottaneet juutalaiset mallikseen. Eli Machiavellit olisivat itsekkäitä ihmisiä, jotka käyttäytyvät siten kuten juutalaiset tässä Julio de Medranon kirjassa. Toisaalta, dialogin 7 vihjeiden mukaan Machiavellit ovat siis investointipankkiireja. Kirjan kirjoittamisen aikaan sellaiset pankkiirit olivat usein juutalaisia tai vapaamuurareita tai kumpiakin, se oli Rothschildien loiston aikaa.

Enfantin saint-simonistit olivat siis messiaanisia.

Liitäntä kommunisteihinkin on olemassa.

Karbonaarien ja muiden sosialistien kautta on suora jatkumo kommunisteihin. Sen näkee Ensimmäisen Internationaalin jäsenluettelosta. Misraim-loosi ja karbonaarit olivat Pariisin Kommuunin takana. Kaikki vapaamuurarit eivät olleet. Ranskan Grand Orient -vapaamuurarit yrittivät saada aikaan sovinnon valtion ja Pariisin Kommuunin johtajien kanssa. Kun se epäonnistui, Grand Orient siirtyi taistelemaan Kommuunin puolella.

»Puhutaan sitten vähän niistä *Siionin Viisaiden Pöytäkirjoista*», Marko ehdotti.

Markolla oli tarkalleen yksi kysymys. Mikä on selitys *Pöytäkirjojen* messiaanisiin kohtiin? *Pöytäkirjoissa* sanotaan, että lopulta Israelin kuningas istuu paavinistuimelle. Sionistit eivät haikaileet Messiaan perään vaan pitivät juutalaisia kansana omana messiaanaan. Ei kai olisi kovin järkevää, että väärentäjä esittäisi sionistit messiaanisina.

Vai olisiko mahdollista, että väärentäjä ei tiennyt sitä?

Miksi *Pöytäkirjoissa* mainitaan juutalaisten kuningas?

Pöytäkirjat on kopioitu Maurice Jolyn kirjasta ja siitä puheesta, jonka rabbi pitää Prahän hautausmaalla Hermann Goedschen romaanissa nimeltä *Biarritz*, mutta kummassakaan lähteessä ei ole mainittu juutalaisten kuningasta. Kommunistit eivät odottaneet messiaanista kuningasta, eivät kai myöskään vapaamuurarit.

friend ehdotti karbonaareja He yrittivät soluttautua Vatikaaniin. Siitä on aito karbonaarien pääloosin Alta Venditan dokumentti. He

olisivat halunneet vaihtaa paavin omaksi miehekseen. Karbonaarien ja Misraim-loosin välit olivat läheiset. Varhaisimmissa versioissa *Pöytäkirjoista* mainitaan myös Salomo ja Israelin johtajat. Salomo on tärkeässä asemassa vapaamuurariudessa. Muita messiaanisia tahoja ovat Misraim-loosi, sabbateaanit, frankistit; kabbalistit ovat messiaanisia.

Jolyn kirjan Machiavelli on siis salainen okkultinen seura kansainvälisiä pankkiireita, keinottelijoita, miljonäärejä, messiaanisia kabbalisteja, ei juutalainen kansa, eivät juutalaisten oikeita johtajia. *Pöytäkirjoissakaan* juutalainen kansa ei ole Siionin Viisaiden salaseura. Nämä viittaavat aivan samaan salaseuraan.

Oli aika kysyä Hillin mainitsemasta miehestä, joka keräsi salaisuuksia:

»Oletko kuullut jostain italialaisesta miehestä, joka kerää salaisuuksia ja on kiinnostunut erityisesti Siionin Viisaista?»
friendiltä ei tullut vastausta.

Marko oli jo luopunut toivosta, mutta sattumalta avasi sähköpostin. Siinä oli viesti *friendiltä*, hotmail-osoitteesta nimellä, joka tuskin oli oikea.

»Miksi kysyt Keräilijästä?» viestissä luki.

Marko vastasi yrittävänsä saada häneen yhteyden.

Hetken päästä Marko sai vastausviestin, jossa oli linkki www-sivulle ja lyhyt saateteksti.

40.

Kati ja Marko olivat palanneet hotelliinsa. *friendin* antama vihje pitäsi tarkistaa. Heikko johtolankahan se oli, mutta ehkä he sitä tietä pääsisivät kadonneen kirjan jäljille. Parempaa he eivät olleet löytäneet. Hotellihuoneessa oli onneksi toimiva ja ilmainen web-yhteys ja Katin kannettava sai yhteyden langattomaan verkkoon vastaanoton antamalla tunnuksilla.

»Tiedämme siis webbisivun, mutta siihen vaaditaan sisäänkirjautuminen», Marko sanoi katsellen sivua. Taustakuvana oli näkymä Roomasta, etualalla oli patsaita, kai jokin kirkko tai

suihkulähde. Yläkulmasta saattoi kyllä vetää alas kaikenlaisia menuja, mutta yritykset päästä eteenpäin näyttivät aina kilpistyvän sisäänkirjautumisikkunaan.

»*friend* kirjoitti saatetekstissä, että sivua pitää yllä jokin esoteerinen salaseurana. Sellaisilla salaseuratyypisillä organisaatiolla täytyy olla jonkinlaisia mekanismeja saada uusia jäseniä.»

Marko selitti ajatustaan Katille. Toisin kuin salaliitto, salaseura tai muu pysyvämpi organisaatio joutuu ratkaisemaan kysymyksen uusien jäsenten saamisesta, eikä erilaisia ratkaisuja ole kovin montaa. Salaliitolla sellaista ongelmaa ei ole. Sellainen on lyhyeksi ajaksi koottu ryhmä, jolla on selkeä tavoite. Vaikka vallan vaihto, valtion päämiehen murha, tai muuta tällaista. Salaliiton ei tarvitse etsiä uusia jäseniä ja sen takia se voi pysytellä kokonaan salassa. Salaliittolaiset ovat jossain vaiheessa, vaikka jonain iltana olutlasien ääressä, päättäneet, että jotain on tehtävä. Salaliiton paljastaminen voi olla hyvin vaikeaa, koska sillä ei ole tiedotustoimintaa, rahoituksen hankintaa, eikä uusien jäsenten värväystä.

Sen sijaan pysyvämmällä organisaatiolla, kuten salaseuralla, on pakostakin oltava tällaiset toiminnat. Mikäli niitä ei ole, ryhmä hajoaa kun alkuperäiset jäsenet ikääntyvät. Mutta mekanismit ovat erilaisia eri tyyppisillä salaseuroilla. Järjestäytyneellä rikollisuudella on tietyt tavat ottaa uusia jäseniä. Mafia ottaa jäseniä lähinnä omista piireistään ja luottamus perustuu sukulaistai ystävyysuhteisiin. Rikollisjärjestöjen ei tarvitse tiedottaa toiminnastaan ja rahoituksenhan he saavat toiminnallaan. Sen sijaan terroristijärjestöllä on yleensä poliittinen haaransa, joka levittää tietoa heidän ajamista asioistaan, ja terroristijärjestöllä täytyy olla jokin tapa saada uusia jäseniä. Yleensä nämäkin järjestöt rekrytoivat pääosin omista piireistään. Terroristijärjestön täytyy lisäksi järjestää rahoitus. Joko heillä on tukijoita tai rahat toimintaan saadaan omalla toiminnalla, joka usein on rikollista.

Mutta tämä olisi siis esoteerinen salaseura, vanha organisaatiomalli. Alunperin salaseurat olivat salaisia, mutta nykyään useimmat tällaiset salaseurat ilmoittavat poliisille

jäsenistönsä. Ne siis ovat pikemminkin yksityisiä kuin salaisia. Täysin salainen salaseura on monessa maassa laitton. Jos salaseura on ilmoittanut jäsenensä ja ohjelmansa poliisille, niin tietenkään se ei ole ilmoittanut toimivansa laittomalla tavalla. Jos sellainen seura kuitenkin todellisuudessa tekisi jotain yhteiskunnan mielestä laitonta tai kyseenalaista, niin seura luultavasti sisältäisi toisen salaisemman salaseuran, jota ei ilmoitettaisi poliisille. Tällaisessa ratkaisussa uusien jäsenten saaminen voi perustua siihen, että sisäpiiri valitsee jäsenensä julkisen salaseuran jäsenten joukosta, jolloin heillä on paljon aikaa tarkkailla mahdollisia uusia jäseniä. Tiedotus ja rahoitus voidaan myös kanavoida julkisen salaseuran kautta.

Voisi ehkä olettaa, että esoteerinen salaseura haluaa jäsenikseen sängen oppineita henkilöitä eikä mielellään rekrytoi vain perhepiiristä. Siispä se joutuu tarjoamaan jonkin kanavan, josta uudet jäsenehdokkaat saavat tietää seurasta. Seuralla on verkkosivusto, joten oletetaan, että se on tiedottamiseen käytetty kanava. Silloin se voi myöskin olla kanava, jota kautta uudet jäsenehdokkaat pääsevät yhteyteen seuran kanssa. Salaseura tuskin aktiivisesti ottaa yhteyttä, vaan hakijoiden tulee ensin itse ilmaista kiinnostuksensa. Tästä voisi seurata se, että jos www-sivua katsoo tarkkaan, niin sieltä saattaa löytyä mekanismi, jolla uusi jäsenehdokkaat voi ottaa yhteyttä salaseuraan.

Marko luki www-sivun huolellisesti näyttöruudulta.

»Ei tässä ole mitään sellaista, mutta tässä on työilmoitus.»

Marko osoitti jonkin menun kautta löytämänsä ikkunaan:

Etsitään osapäiväistä tutkijaa, kiinnostuneita pyydetään ilmoittautumaan www-sivun moderaattorille. Lopussa oli email-osoite.

»Ilmoittaudutaanko?» Marko kysyi.

»Ilmoittaudutaan vaan, saat tehdä työt, jos sinut valitaan», Kati sanoi.

Marko muotoili tyylikkään viestin, jossa kertoi osaamisestaan, ja lähetti sen annettuun osoitteeseen. Osoite vastasi välittömästi joukolla kysymyksiä.

Pyydämme vastaamaan seuraaviin kysymyksiin. Paina enter, jos haluat vaihtaa kysymykset. Vain yksi vastausyritys sallitaan yhdestä sähköpostiosoitteesta.

- 1) Jos päivä on tuhat vuotta, niin aika on
a) 365, b) 360, c) 630 vuotta/päivää.
- 2) Kuka hirtettiin uuden maailmanjärjestyksen salaliittoteoriaan?
- 3) Miksi paha on olemassa?

Kati luki kysymykset:

»Miksi työnhakijan pitäisi ensin vastata typeriin kysymyksiin? Painetaanko enteriä saman tien?«

»Älä paina, luetaan ne ensin kunnolla. Lähettäähän nykyään joka toinen firma työnhakijat palikkatestiin. Nämä ovat tyypillisiä palikkatestikysymyksiä: oikeita vastauksia on useita, vain yksi hyväksytään, pitää arvata mitä kysymyksen laatija oli ajatellut, jos oli ajatellut mitään. Tein samanlaisia opiskelijoille, kun laadin harjoituksia yliopistossa. Helpompi korjata.«

Marko ja Kati lukivat kysymykset uudestaan.

»Ykkönen on joko 360 tai 630. Koska 365 päivää olisi oikea määrä päiviä vuodessa, se ei tietenkään voi olla oikea vastaus. Kolmoseen tiedän vaikka kuinka monta vastausta filosofian ja uskontotieteen opinnoistani. Vain yksi yritys, onko ehdotuksia?«
Marko aloitti.

»Joanna osaisi vastata, hän oli kiinnostunut astrologiasta ja muusta humpuukista«, Kati sanoi.

»Joannaa ei ole nyt vastaamassa, mutta tiedän toisen, joka on lukenut kaikenlaisia roskakirjoja. Kysymme Harrilta«, Marko sanoi.

»Serkultasi?«

»Hän on kaveri, joka täyttää työkseen sanaristikoita ja jolla on seinä täynnä kirjahyllyjä, kirjat pääosin pseudotiedettä tai muuta roskaa. Oliskohan hän Skypessä, hän roikkuu webissä kaiken päivää.«

Katin kannettavassa oli toimiva Skype. Marko lähetti Harrille rekisteröintikutsun. Yllättäen siihen vastattiin lähes heti. Muutaman minuutin päästä Marko kuuli jo Harrin äänen.

»Terve, mitä mies.»

»Tässä tarvittaisiin taas sinun asiantuntemustasi.»

»Sopii, mutta pyydän ottamaan huomioon, mikä päivä tänään on, ja mikä kellonaika.»

»Eihän nyt ole vielä myöhä Suomessa?» Kati sanoi.

Marko muisti nyt, että oli huhtikuun viimeinen päivä.

»Se on toinen juttu. Meidän pitää saada tämä ratkaistua aika nopeasti, tai Harri ei enää kohta ole parhaimmassa loogisessa ajatteluvireessä.»

»Ai niin, meillä taitaa olla samat juhlapyhät kuin teilläkin», Kati sanoi.

»Kuulen kaikki», Harri sanoi, »anna palaa.»

Marko selitti tilanteen, kuinka he olivat saaneet *friendiltä* webbiosoitteen, ja miksi sivun ylläpitäjään pitäisi saada yhteys. Kuinka he olivat ilmoittautuneet hakijaksi ja saaneet kolme kryptistä kysymystä. Marko luki kysymykset Harrille, joka kirjoitti ne ylös. Harri meni itsekkin webbisivulle, muttei löytänyt sieltä mitään muuta tapaa ottaa yhteyttä kuin jo löydetyn työilmoituksen.

»Nuo kysymykset ovat jonkinlainen arvoituspohjainen tunnistus, eli jos henkilö osaa vastata kysymyksiin, niin hänellä on oikeus tulla sisään», Harri sanoi.

»Kuinka se toimii?» Kati kysyi.

Harri selitti, että mekanismi on ehkä jokin muunnelma renessanssin esoteerikkojen ja alkemistien käyttämistä arvoitusmenetelmistä. Niiden ideana on peittää tieto tavalla, joka ei perustu kryptologiaan, tiedon salaamiseen, eikä varsinaisesti myöskään steganografiaan, tiedon piilottamiseen. Menetelmä on kehitetty ratkaisemaan ongelma kuinka uusi henkilö voi päästä käsiksi salattuun tietoon. Uudella henkilöllä, esimerkiksi uudella jäsenehdokkaalla, ei ole tiedossa mitään salaisuutta. Kryptologia ei sovellu tällaisen ongelman ratkaisuksi juuri sen vuoksi, että uusi henkilö ei ole mitenkään voinut saada avainta salaukseen.

Tietenkin voitaisiin käyttää heikkoa salausta, jonka uuden henkilön

tulisi rikkoa. Jos näin oli tehty, niin meillä ei olisi mitään vaikeuksia. Renessanssin vaikeimmatkin kryptologiset menetelmät ovat helposti rikottavissa tietokoneen avulla. Mutta näin salaseura ei ole halunnut tehdä, koska silloin se olisi vain tarkistanut, että uudella henkilöllä on jotain alkeistietoja kryptologiasta. He ovat haluneet tarkistaa, että uudella henkilöllä on laajempia esoteerisia tietoja. Jos henkilö pystyy ratkaisemaan esitetyn kysymyksen, niin hän osoittaa omaavansa sellaisia esoteerisia tietoja ja sellaista ajattelukykyä, että salaseura pitää häntä kelvollisena seuran jäseneksi.

Luultavasti mekanismi toimii seuraavasti, Harri jatkoi. Vastaat näihin kysymyksiin ja lähetät vastauksen moderaattorille. Jos hän on tyytyväinen osoittamiisi tietoihin, saat kutsun tapaamiseen. Mutta toisaalta, tuollainen mekanismi olisi heidän kannaltaan vaarallinen. Jos moderaattori vastaa, niin hänet voidaan sangen helposti paikallistaa verkkoa seuraamalla. Joten, vastaukset ehkä aluksi tarkistetaan automaattisesti. Vain ensimmäisen kysymyksen voi helposti tarkistaa koneella, muiden osalta tarkistus ehkä perustuu avainsanojen etsimiseen.

»Tuo kuulostaa niiltä arvoituksilta, joita on salaliittokirjoissa.»

»Suunnilleen. Ne seuraavat sitä esoteerista traditiota. Jos salaseura olisi halunnut tehdä tyypillisiä salaliittokirjojen arvoituksia, niin voisitte varautua kiertelemään ympäri maailmaa ratkomassa esoteerisia pähkinöitä.»

»Onko niiden päässä sitten jokin suuri salaisuus?»

Marko arvasi vastauksen. Eivät ne tietenkään mihinkään suureen salaisuuteen johda vaan siihen, että salaseura ottaa heihin yhteyttä. Mikä nyt todellisuudessa voisi olla suuri salaisuus, joka paljastuu arvoituksia ratkaisemalla?

41.

»Mistä traditioista käsin kysymyksiin pitäisi vastata?» Marko kysyi. »Meidänhän pitää yrittää arvata mitä kysymyksen esittäjä pitää oikeana vastauksena.»

Harri selitti kuinka moderni eurooppalainen esoteerinen ajattelu syntyi renessanssin aikana sellaisten miesten toimesta kuin Marsilio Ficino, Giovanni Pico della Mirandola ja Giordano Bruno. Se on hermetiikkaa, uusplatonismia ja kabbalismia, johon myöhemmin liitettiin osia egyptiläisestä ja Kauko-Idän mystiikasta. Se on synkretismia, jossa kaikista esoteerisista traditiosta yhdistellään vapaasti. Se kuuluu olennaisena osana humanismin traditioon ja sitä kautta valistuksen ajan esoteerisiin muotoihin: ruusuristiläisyyteen ja vapaamuurariuteen. Arvoituksissa voi aivan hyvin olla myös kaikenlaisia kirjailijoita, taiteilijoita ja ajattelijoita, joita humanisti tai valistuksen ajan liberaali olisi lukenut.

»Eli käytännössä mitä vain?» Kati sanoi.

»Ei mitä vain, ei modernia tekniikkaa tai luonnontieteitä sentään. Vanhempaa luonnontiedettä kylläkin, varhaiset luonnontieteilijätähän olivat kauttaaltaan alkemisteja ja metafysiikkoja.»

»Niin kuin alkemisti Isaac Newton?»

»Hyvä esimerkki. Ilmestyskirjan tutkija, okkultisti ja kabbalisti. Taisi myös hieman tutkia fysiikan ilmiöitä sivupuuhasteluna.»

»Mutta miten me voimme löytää oikean vastauksen arvoituksiin? Emmehän me tietenkään voi tietää mitä he ovat lukeneet ja mitä eivät ole?»

Harri mietti tätä ongelmaa. Oli tietenkin selvää, että näin epämääräisesti laadituille arvoituksille olisi monta järkevää tuntuista selitystä. Tilannehan on samanlainen älykkyystesteissäkin, joissa pitäisi arvata mitä testin laatija on ajatellut. Sehän riippuu henkilön taustasta.

»Niin, se riippuu aiemmista tiedoista. Voi ajatella kahta tapaa. Joko salaseura haluaa vain tavata ihmisiä, jotka ajattelevat samalla tavalla kuin he, siis tulevat samasta traditiosta. Tai salaseura hyväksyy erilaisia vastauksia arvoituksiin. Silloin niille ei olekaan yhtä oikeaa vastausta vaan vastauksia tulkitaan sen suhteen mitä ne kertovat vastaajan tiedosta, ajattelusta ja soveltuvuudesta.»

»Tuossa jälkimmäisessä tapauksessa arvoitukset olisivat jonkinlainen luonne- ja soveltuvuustesti?»

»Uskoisin, että se on tuo jälkimmäinen vaihtoehto.»

»Kello käy. Pitäisikö meidän yrittää ratkaista kysymykset?»

Marko sanoi.

»Ensimmäinen on selvä, vastaus on 360, ja se pitää olla päiviä eikä vuosia», Harri sanoi.

»Se on lopunajan ennustuksista, mutta miksi se on selvä?»

Marko kysyi.

»Danielin kirjassa ja Ilmestyskirjassa mainitaan 1260 päivää ja kolme ja puoli aikaa. Ne ovat sama asia ja 360 kertaa 3.5 on 1260. Daniel 9:24-27 myös käyttää tätä 360 päiväistä profeetallista vuotta. Arkkienkeli Gabriel ilmoittaa Danielille tarkan ajan Messiaan tulemiseen. Se on muuten ainoa kohta Raamatussa, jossa annetaan tarkka aika Messiaan tulemiseen. Se on 7 ja 62 vuosiviikkoa, eli 69 vuosiviikkoa. Vuosiviikko on seitsemän vuotta ja kussakin vuodessa on 360 päivää. Siis päiviä on $69 \cdot 7 \cdot 360 = 1773880$ päivää. Lähtöaika on myös tarkasti sanottu, se on päivä, jolloin annettiin määräys - kuninkaan lupahan on käsky ja määräys, sitä pitää noudattaa - rakentaa Jerusalemin uudestaan.»

Marko oli jo ehtinyt Wikisivulle.

»Sen käskyn antoi webin mukaan Kyyros vuonna 539 eKr.»

»Ei, Kyyros antoi luvan rakentaa temppeli uudestaan. Kaupungin uudelleenrakentamisen luvan antoi Artahsastan vuonna 444 eKr, se mainitaan kohdassa Nehemia 2:1-8. Gabrielin ilmoittama päivien määrä 1773800 on 476 aurinkovuotta ja 444 eKr:stä 476 vuotta eteenpäin antaa vuoden 33 jKr, koska vuotta nolla ei koskaan ollut. Messiaan piti ilmestyä ennen Toisen Temppelein tuhoa vuonna 70 jKr, kuten Daniel 9:26 sanoo. Tämä Messias on kärsivä Messias, joka tapetaan lävistämällä hänet, juutalaisten oppineiden Messiah ben Josef. Voittoisa Messias on nimeltään Messiah ben David. Kristityille nämä ovat Jeesuksen Ensimmäinen ja Toinen tuleminen.»

»Wikipedia selittää asian toisin», Marko sanoi surfailtuaan verkossa. »Tämän mukaan Daniel 9:26 viittaa ylipappi Onias kolmannen murhaan, joka oli Makkabealaisten aikaan, Antiokus IV Epifaneen aikana.»

»Siis välillä 175-164 eKr», Harri vastasi. »Lähdetään vuodesta 444 eKr, tai vaikka vuodesta 539 eKr, jos Gabriel sanoi väärin ja tarkoittikin määräystä uudelleenrakentaa temppeli, lisätään 476 vuotta. Se ei anna vuotta aikavälillä 175-164 eKr. Tämän ennustuksen toteutti messiaskandidaateista vain Jeesus.»

Harri jatkoi selitystään:

»Tämä on hyvä joskin vanha esimerkki. Ei meidän tarvitse uskoa siihen, että on olemassa profetioita, arkkienkeleitä, messiasta tai profeetta Danielia. Yhtä kaikki, tämä ennustus oli kirjoitettu ennen vuotta 164 eKr kirjaan, jota vuonna 33 jKr pidettiin profeetallisena kirjana. Käsky uudelleenrakentaa Jerusalem on Nehemiaan kirjassa, onpa se oikein tai ei, niin se on sinne kirjoitettu ja kertoo, että käsky annettiin vuonna 444 eKr tai 445 eKr. Juutalaisten ja babylonialaisten profeetallinen vuosi oli varmuudella 360 päivää. Kaikki vakavasti otettavat Raamatun tutkijat nykyään myöntävät, että sellainen henkilö kuin Jeesus oli olemassa ja että hänet ristiinnaulittiin noin vuonna 33 jKr. Yksinkertainen aritmetiikka antaa Messiaan tulon ajan 33 jKr.»

»Jeesushan opetti kolme vuotta», Marko sanoi. »Daniel osuu ainakin kolme vuotta ohi.»

»Opetti, mutta milloin hänestä tuli Messias? Kun hänen päänsä voideltiin, kun hän ratsasti aasilla Jerusalemiin, vai vasta ristillä? Ei se siitä muuksi muutu vaikka miten kääntelisi, mutta se osoittaa yleisen totuuden: vaikka jokin asia osoitettaisiin aivan kiistatta alkeismatematiikalla, alkeislogiikalla, alkeisfysiikalla tai alkeiskemialla, niin jos joku kieltäytyy sitä hyväksymästä, niin hän ei sitä hyväksy. Hän ei myönnä, ei suostu lukemaan, ei hyväksy lähtökohtia, ei hyväksy johtopäätöksiä. Ei hyväksy mitään tunnetun ja Hitlerinkin ylistämän propagandasäännön mukaan - älä koskaan myönnä vastapuolta oikeaksi missään, edes silloin kun he ovat varmasti oikeassa. Näin vain on, ja sen takia mitään ei voi todistaa, jos todistusta vastustavat tietyt voimat.

Otetaan toinen esimerkki, myös yhtä vanha. Psalmia 22 on kristinuskossa pidetty kertomuksena kärsivästä Kristuksesta. Sen jakeessa 16, joka vuoden 1933 suomennoksessa on Psalmi 22:17, on kohta: *minun käteni ja jalkani, niin kuin jalopeurat*. Lauseessa

ei ole tällaisenaan mitään mieltä ja oikea käänös onkin *minun käteni ja jalkani on lävistetty*. Siis *lävistetyt* eikä *leijonat*. Septuagintassa, muissa vanhoissa käänöksissä ja Kuolleen Meren kääroissä lukee *lävistetyt*. Jeesuksen ajan jälkeen, ensimmäisinä vuosisatoina, käytiin väittämään, että kohta tulee kääntää *leijonat*, koska ei haluttu myöntää, että tämä messiaaninen ennustus Messiah ben Josefista toteutui. Jos ihmiset olisivat loogisia, he myöntäisivät, että tässä on tuhat vuotta aiemmin kirjoitettu messiaaninen ennustus joka täyttyi, aivan riippumatta siitä uskovatko he ennustuksiin, Messiaaseen, Jeesukseen, vai eivätkö usko mihinkään tällaiseen. Voisihan sanoa, että ennustus täyttyi sattumalta tai se toteutettiin tarkoituksellisesti. Mutta ei, täytyy yrittää kiemurrella, väaristellä, kieltää kaikki. Miksi näin? On jotain voimia, psykologisia tai muita, jotka pakottavat ihmiset tekemään näin.»

»Psalmit ovat kaunokirjallisuutta ja Danielin kirja ei ole profetiakirja juutalaisten raamatussa Tanakhissa.»

»Tanakh viimeisteltiin 200 jKr. Jeesuksen aikana Danielia pidettiin profeettana, kuten näkee kreikankielisestä Septuagintakäännöksestä. Mutta 360 on päiviä, ei vuosia. Luku esiintyy myös kohdassa Daniel 12:7 ja 12:11-12, jossa Daniel saa toisen ilmoituksen. Siinä kohdassa on aika, kaksi aikaa, ja puoli aikaa, eli 1260 päivää, sekä 1290 ja 1335 päivää. Se aika pitää laskea siitä ajasta kun jokapäiväinen uhri poistetaan ja hävityksen kauhistus asetetaan. Ei ole yksimielisyyttä mihin aikaan tässä viitataan. Se voi olla Antiokus IV Epifaneen aika, se voi olla vuosi 30 jKr, jolloin Targumin mukaan Jumala lakkasi hyväksymästä uhreja, se voi viitata vuoteen 70 jKr, jolloin Toinen temppeli hävitettiin, tai se voi viitata Messiaan Toiseen tulemiseen. Vaikka moni, kuten Isaac Newton, on tulkinnut 1290 päivää vuosiksi ja yrittänyt laskea Messiaan tulemisen ajan siitä, niin se tulkinta lienee väärin. Yleisempi käsitys on, että kyseessä on noin kolmen ja puolen vuoden jakso, joko menneisyydessä tai tulevaisuudessa. Tällöin Raamatusta ei ole mitään kohtaa, jossa annetaan Messiaan Toisen tulemisen, siis Messiah ben Davidin, ilmaantumisen ajankohta, kuten Evankeliumeissa sanotaankin.»

»Kuinka 630 voisi mitenkään olla vastaus?» Kati kysyi.

Harri selitti, että sekin on aivan järkevä vaihtoehto lopun ajan ennustuksissa. Luku 360 on varsin maaginen luku $360=12*(5*3*2*1)$, mutta toisaalta 630 on $3*(7*5*3*2*1)$ - samalla tavalla maaginen. Oikea ratkaisu on silti 360.

»Entä seuraava kysymys?»

»Se voisi olla Belbo Umberto Econ romaanista *Foucaultin heiluri*», Kati sanoi. »Belbo hirtetään Foucaultin heiluriin. Se on kirjan nimi ja kirja esittää Belbon uuden maailmanjärjestyksen teorian.»

»Niin tietenkä», Harri sanoi. »Sehän on eräänlainen salaliittoteoria. Belbo kumppaneineen laatii salaliittoteorian yhdistelemällä tietokoneella satunnaisesti valittuja sanoja. Sitten ilmaantuu jokin esoteerikkojoukko, joka käy toteuttamaan Belbon teoriaa. Italiassa kai heilahdeltiin kommunismista fasismiin ja takaisin. Sitä voi sanoa heiluriliikkeeksi ja Belbo kertoo siitä ajasta. Mutta mikä on heilurin kiintopiste?»

»Kirjassa on yksi tärkeä piste. Tempeliritareiden kartan keskipiste. Jerusalem», Kati vastasi.

Marko totesi, että se menetelmä, jolla Belbo ja muut laativat salaliittoteoriaansa - yhdistelemällä tietokoneella satunnaisia lauseita, muistuttaa kabbalistisia menetelmiä, siis aivan alkuvaiheen kabbalismia. Tietenkin, se on Econ tarkoituskin: tietokoneen nimi on *abulafia*. Se viittaa Abraham ben Samuel Abulafiaan, kabbalistiin, joka kehitti kyseisiä kabbalistisia menetelmiä. Belbo siis keksii suunnitelman ja toiset käyvät heti toteuttamaan sen. Niinhän juuri tapahtui kabbalisteille, alussa yhdisteltiin Jumalan ja enkelien nimiä, päädyttiin messiaaniseen oppiin, ja lopussa Shabbatai Zevi yritti panna teoreettiset kaavailut täytäntöön. Oikeastaan, suunnitelma, jota salaliittolaiset käyvät toteuttamaan, on Jumalan Messiaaninen suunnitelma. Joku kirjoitti sen profetiaan, monet ovat nähneet itsensä messiaana ja yrittäneet toteuttaa sen.

»Mutta eikö *Foucaultin heilurin* ideana ole tehdä uuden maailmanjärjestyksen teorian naurunalaisiksi?» Kati kysyi.

»Belbo haluaa puhaltaa trumpettiin. Trumpettiin puhalletaan, jos halutaan hälyttää muut,» Harri vastasi. »Mutta Belbo on pelkuri. Pelkuri on hiljaa ja jos puhuu, puhuu niin ettei sitä kukaan ymmärrä oikein.»

Harri selitti, että Foucaultin heiluri on kaunokirjallisuutta eikä viihdekirjallisuutta. Kaunokirjallisuudessa on joitakin sääntöjä, joita ei voi rikkoa - kuten se, että jos kirjassa on sivujuoni, kuten Belbon kokemukset kylässään, niin se ei voi olla irrallinen pääjuonesta, joka on salaliittoteoria. Tietenkin juonet liittyvät toisiinsa ja Belbon tarina on avain toiseen juoneen. Heiluri on fasismi-kommunismi-heiluri, koska kirjassa ei mitään muuta heiluriin viittaavaa ole, paitsi se fyysinen heiluri. Ja toki trumpettiin puhalletaan ilmoituksia, enkelitkin ilmoittavat asiansa trumpetilla.

»Samalla logiikalla pitäisi sitten ajatella, että henkien manauksella on jokin outo yhteys uuden maailmanjärjestyksen teorioihin», Kari sanoi. »Täytyy olla jokin yhteys, koska *Foucaultin heiluri* kertoo kuinka voodoo-kulteissa henget ottavat haltuunsa tanssijoita. Silläkin sivujuonella on siis jokin merkityksensä pääjuonen kannalta.»

Aivan, Marko mietti. *Ovatko sis uuden maailmanjärjestyksen takana olevat esoteerikot ovat riivattuja? Paholaismainen salaliitto, antikristuksen joukot?* Econ kirjassa on muitakin tulkittavia asioita. Vaikkapa Pariisin maanalaiset tunnelit, joista salaliittolaiset nousevat kapinaan. Se viittaa paitsi Pariisin uusiin metroihin, niin myös kahteen messiaaniseen lähteeseen, Bar Kokhban kapinaan noin vuonna 135, ja *Siionin Viisaiden* erääseen protokollaan. Voisi toisiaan pikemminkin olla antikristuksen joukot kuin vapaamuurarit, juutalaiset tai kommunistit. Väärät messiaat siis. Tunnelit toisaalta - ne ovat on toimiva tapa. Niitä ei käyttänyt vain Bar Kokhba, vaan myös Vietkong.

»Mutta Eco ei yritä väittää, että Belbon teoriassa olisi mitään todellisuuspohjaa. *Foucaultin heilurihan* sanoo, että salaliittoteorioita kehittelevät ihmiset, jotka haluavat löytää jonkin salaisuuden vaikka sellaista ei olekaan. Se ei väitä, että salaliittoteoriat olisivat oikein, päinvastoin», Marko sanoi.

Tietenkin niin on, Marko myönsi. Eco kirjoitti kirjansa niin kuin kirjoitti, koska sitä ei muuten olisi julkaistu. Eco saattoi tarkoittaa, että kabbalistit kehittivät messiaanisia kuvitelmiaan.

Salaliittoteoreetikot yrittävät paljastaa tällaisen suunnitelman. Kabbalistinen messiaanisuus oli todellinen liike, viimeinen messiaskandidaatti ilmaantui 1920-luvulla. Sionismin ottama Daavidin tähti oli kabbalistisen Messiaan merkki.

»Econ kirja ei ole mikään humanismin tai hermetiikan perusteos vaan moderni salaliittoteorioita käsittelevä kirja. Siis, salaseura haluaa jäseniä jotka ovat tutustuneet salaliittoteorioihin, eivätkä mitään entisaikojen alkemisteja tai okkultisteja. Ovatko he siis salaliittoteoreetikkoja?»

»Hyvin mahdollisesti», Kati sanoi. »Kysymys näyttää viittaavan Foucaultin heiluriin. Vastataan siihen Belbo. Entä viimeinen kysymys?»

Marko pohdiskeli mielessään kuinka monta selitystä pahalle oikeastaan on. Lucifer kapinoi, heitettiin Taivaasta ja paha tuli maailmaan. Adam ja Eeva lankesivat syntiin Paratiisissa. Demiurgi ei osannut tehdä kunnollista maailmaa ja on nyt kateellinen.

»Mistä käsin tähän tulisi vastata? Ei varmaan kristillisestä lähtökohdasta, mutta onko se gnostinen, platoninen, uusplatoninen, hermetistinen, kabbalistinen, vain mitä?»

»Syntiinlankeemus tietenkin voisi olla vastaus, Eeva poimi hedelmän Hyvän ja pahan tiedon puusta», Harri sanoi.

»Samanlainen selitys on myös Eenokin kirjassa», hän jatkoi. »Siinä kerrotaan, kuinka joukko enkeleitä otti vaimoikseen ihmisten naisia, ja he saivat lapsia naisten kanssa. Nämä langenneet enkelit opettivat ihmisille tietoja ja taitoja, kuten metallien sulattamisen, aseiden tekemisen, kirjoittamisen, kauneudenhoidon, korujen valmistamisen, yleensä kaiken mitä hyvin ahdasmielinen konservatiivi pitäisi jumalattomana menona. Siis kaikki korkeampi kulttuuri johtaa vain sotiin, vääryyteen ja pahaan. Tieto johtaa pahaan, jos tietoa ei ole annettu riittävästi. Lopussa langenneita enkeleitä kohtaa ikuinen rangaistus, koska he opettivat ihmiskunnalle uusia taitoja.»

Aito paleokonservatiivinen näkemys, Marko mietti. Kaikki kehitys johtaa lopulta romahdukseen. Luonnonkatastrofi tuhoaa yhteiskunnan. Katastrofin jälkeen ihmiskunta jatkaa keräily- ja metsästysasteella, tai ehkä hieman korkeammalla, mutta yksinkertaisella asteella. Autuaita ovat köyhät ja yksinkertaiset, koska he perivät maan. Broman oli oikeassa, Lars on luddiitti. Nämä lopun aikoja odottavat ovat kaikki luddiitteja. Lopputuloksena on paikalleen jämähtänyt yhteiskunta. Ja toisaalta, antikristukset, luciferiaaliset näkevät itsensä prometheuksina, kehityksen airuina. He haluavat antaa ihmisille tietoa, ja siitä heitä rankaistaan.

»Veikkaan kabbalistista», Marko sanoi. »Lopun ajan laskelma viittaa raamatullisiin lähtökohtiin.»

»Mutta mitä kabbalaa?» Harri kysyi. »Sabbatealaisilla on ajatukseton osa ja ajatuksellinen osa Ein-Sofia.»

»Se ei voi olla sabbatealainen», Kati vastasi. »Sabbatealaiset eivät haluaisi paljastaa itseään, otetaan jokin muu.»

»Sattumalta olen asiaa selvittänyt. *Zoharissa* on selitys pahalle: se on jääne aiempien maailmojen hyvästä», Marko sanoi.

»Otetaan se, mutta mitä se muuten tarkoittaa?» Kati sanoi.

»En tiedä, ehkä sitä että pakanallisista jumalista tuli paholaisia», Marko vastasi. »Eivät okkultistit juuri mitään tarkoita. Mitä tarkoittaa Blavatskyn *Salainen Oppi*?»

»No mitä?» Kati kysyi.

»Ei mitään», Marko sanoi. »Sisältö on intialaisilla sanoilla höystettyä hölynpölyä, mutta sen *salaisuus* on, että sen takana oli todellisia ihmisiä, joilla oli valtaa ja jotka synnyttivät vallankumouksia. Teosofia luotiin tiettyä tarkoitusta varten. Se oli osa suunnitelmaa.»

Marko lähetti www-sivun moderaattorille heidän keksimänsä vastaukset kysymyksille. Sinä iltana he eivät enää saaneet mitään vastausta, mutta seuraavana aamuna Katin postilaatikossa oli uusi viesti.

Onnittelumme, vastasitte kaikki oikein. Kutsumme tiedät esitelmätilaisuuteen. Huomenna kello 18. Enkelit osoittavat tien.

Niinpä tietenkin, Marko ajatteli. Hän vilkaisi kelloaan, kymmenen aamulla, Harri *varmasti nukkuu vielä*.

»Kati, otetaan Rooman kartta ja käydään selvittämään mihin kaikkiin suuntiin kaupungin patsaiden enkelit osoittavatkaan.»

Kun he palasivat viiden tunnin kuluttua, he olivat käyneet ottamassa suuntaa lukemattoman monen enkelipatsaan aseista tai etusormista, mutta ilman tulosta. Marko otti yhteyden Harriin.

»Tuo ei taida oikein olla toimiva tapa», Harri sanoi. »Tiedätkö kuinka monta enkelipatsasta Roomassa on?»

»En, mutta riittävästi.»

»Eivätkä ohjeet varmaan voi olettaa, että te olette Roomassa. Avasin verkkisivun ja vastaushan on aivan ilmeinen, suoraan nenäsi edessä», Harri sanoi. »Kokeilen sitä itse... aivan... linkkihän siinä on.»

Marko avasi verkkisivun. Taustakuvassa oli enkelipatsas keihäs kädessään. Marko jatkoi sivulla keihään osoittamaan suuntaan etsien linkin kohtaa ja olihan se siellä. Klikkaamalla linkistä aukesi toinen kuva. Myös siinä oli enkeli ja linkki. Kolmannen enkelin jälkeen avautui kuva rakennuksesta.

»Tunnistat varmaan tuon rakennuksen», Harri kysyi.

»Enköhän», Marko sanoi, »sinne siis tänään kello kuusi.»

42.

He saapuivat kuvan esittämän rakennuksen pääovelle viisitoista minuuttia ennen sovittua aikaa. Ovi oli tiukasti kiinni, eikä missään näkynyt mitään liikettä. Kati kävi väittämään, että rakennus ei ollut oikea. Marko väitti vastaan. Kun kello oli jo vartin yli, Kati uhkasi, että hän lähtee - Marko saa jäädä jos haluaa. *Eiväthän akateemisetkaan tilaisuudet koskaan tasalta ala*, Marko ajatteli, ja suostutteli Katin jäämään vielä hetkeksi, mutta mitään ei tapahtunut. He olivat juuri luopumassa, kun rakennuksen kulman takaa tuli tummaan päällystakkiin pukeutunut mies. Hän viittaili heitä rakennuksen sivulle.

»Tervetuloa, emme juuri käytä pääovea», mies sanoi käheällä äänellä puolittain kuiskaten. Mies ohjasi heidät sisään sivuovesta. Kati ja Marko liittyivät muiden kuulijoiden joukkoon, joka vähitellen siirtyi luentosaliin.

Esitelmä oli onneksi lyhyt. Sen pitäjä ei loistanut esiintymistaidoiltaan, eikä Marko ymmärtänyt mitään siitä, mitä mies puhui italiaksi. Kati näytti ymmärtävän ainakin jotakin, mikä teki Markon hieman kateelliseksi ja aivan syyttää, koska olisi voinut itsekin opiskella enemmän kieliä muttei ollut viitsinyt. Esitystä tukevista kuvistakaan Marko ei ymmärtänyt muuta kuin että ne olivat jonkinlaisia esoteerisia symboleja.

Esitelmän jälkeen Katin ja Markon seuraan liittyi kaksinappiriviseen hillittyyn tummaan pukuun sonnistautunut keskimittainen, vanhempi herra. Marko arvioi hänen olevan viidenkymmenen ja kuudenkymmenen ikävuoden välillä, mutta tiesi olevansa varsin huono arvioimaan ihmisten ikää. Miehellä oli korkea otsa, kuten lähes kaljuilla miehillä yleensä taitaa olla - se mitä tukasta vielä oli jäljellä oli leikattu lyhyeksi ja oli väriltään tuhkanharmaata. Miehellä oli voimakkaat tummat kulmakarvat joiden alta tapittivat mustat älykkäät silmät, aristokraattisen pitkä nenä, elegantti harmaa kokoparta, suora ryhti. Marko mielestä juuri sen näköinen henkilö, jonka voisi kuvitella kulkevan julkaisijalta toiselle tarjoten temppelejä käsittelevää käsikirjoitusta ja joutuen hylätyksi joka kerta, mutta siinä hän oli väärässä kuten myöhemmin osoittautui.

Mies katsoi heitä kiinnostuneesti ja ojensi kätensä.

»Kuinka miellyttävää tavata teidät. Olen Luchino Rossi, tämän seuran puheenjohtaja. Olen ymmärtänyt, että te olette kiinnostuneita auki olevasta osapäiväisen tutkijan paikasta? Kumpi, vai kenties molemmat?»

»Minä», Marko sanoi, »mutta ennen sitä haluaisimme ensin tietää jotain seurastanne.»

»Tietenkin. Webbisivumme on varsin lakoninen. Ymmärrätte varmaan, ettei seura voi mitään ihmeellisiä palkkoja maksaa. Palkka on todellisuudessa surkea.»

»Se ei ole ongelma, riippuu miten työn voi järjestää.»

»Se on hyvin vapaata: meillä ei ole tarjota työhuonettakaan. Voitte työskennellä kotona, ja tähän ei ole kokopäivätyö. Sovimme vaikka sopivan viikkotuntimäärän, tai maksamme tulosten mukaan. Kyseessä on taustatutkimuksen tekeminen meitä kiinnostavista aiheista.»

»Jotka ovat mitä?»

»Pitäisi tutkia tietyn tyyppisiä salaisuuksia, uuteen maailmanjärjestykseen liittyviä. Oletteko perehtynyt tähän alueeseen?»

Tässä vaiheessa Marko oli jo lukenut aika monta webbisivua aiheesta, mikä hänen käsityksensä mukaan melkein riitti asiantuntijatasolle. Hän kuvitteli, että nykyään monet asiantuntijat näyttävät tietävän tai muistavan alastaan sen verran vähän, että vastaavan tietämyksen jostain kapeasta kysymyksestä saa paljon nopeammin verkosta kuin formaaleilla alan opinnoilla.

»Vain päällisin puolin. Mutta tunnen käsitteen.»

»Sehän on jo hyvä alku.»

»Mihin taustatutkimus tulee?»

»Valmistelen uutta kirjaa uuden maailmanjärjestyksen teorioista. Sellaiseen tarvitaan aina paljon taustatutkimusta. Minulla ei nyt ole itselläni tarpeeksi aikaa.»

Ilmeisesti Rossi ei ollut saanut muita hakijoita, mikä varmasti johtui hänen käsittämättömästä ajatuksestaan testata hakijan nokkeluutta typerillä kysymyksillä.

»Te muuten olitte ensimmäinen, joka selvitti kaikki työhakemuksen kysymykset.»

»Menivätkö vastaukset oikein?»

»Eihän niihin ole oikeita eikä vääriä vastauksia. Sanotaan, että vastauksenne olivat mahdollisia, loogisia, osoittivat kiinnostusta, mutta ennen kaikkea, uskalsitte vastata niihin. Se on hyvä alku.»

Työhaastattelu eteni ystävällisissä merkeissä. Marko alkoi jossain vaiheessa jopa ajatella, että ehkä sellainen työ olisi kiinnostavampaa kuin hänen nykyinen toimeksiantonsa yksityisetsivänä. Siistiä sisätyötä. Aina siihen asti kun Rossi mainitsi palkan, se ei todellakaan ollut suuren suuri. Marko hyväksyi sen, vaikkei voinutkaan peittää pettymystään.

»Vanhalla alallani tekniikassa projektit olivat aika paljon suurempia ja rahakkaampia», Marko totesi.

»Niin varmaan», Rossi vastasi, »alat ovat erilaisia, mutta tämä käy?»

»Pakko käydä», Marko totesi.

Rossi osoittautui loistavaksi seuramieheksi kunhan haastattelussa oli päästy tulokseen. Kati ja Marko kävivät pitkän mielenkiintoisen keskustelun hänen kanssaan. Rossia ei mitenkään kiusannut se, että Marko halusi nauhoittaa keskustelun. Useimmat ihmiset tuntevan olonsa vaivaantuneeksi jos tietävät, että keskustelu myöhemmin puretaan ja jokaisen kommentin sisältöä arvioidaan. Hän itse sanoi käyttävänsä nauhuria usein taustatutkimuksessa haastatellessaan asiantuntijoita. Hän ei tietenkään itse ollut mikään asiantuntija, joten nauhasta ei olisi juuri apua työtehtävään, mutta Markon varmaan olisi syytä kuulla hieman työnantajankin näkemyksiä.

Marko vihjasi useaan otteeseen, että hän oli kiinnostunut merkittävistä salaisuuksista, ja koska keskustelu sujui niin antoisasti, Rossi halusi näyttää heille jotakin.

»Minulla on täällä tietynlainen arkisto. Pidän sitä täällä, koska täällä on enemmän tilaa kuin kotonani. Meidän täytyy kuitenkin pyytää mukaan eräs henkilö, hänellä on avaimet.»

Rossi lähti etsimään kyseistä henkilöä ja palasi hetken päästä mukanaan pitkä, mutta hieman kumarainen mies, joka piti avainnippua käsissään.

Rossi ohjasi Markon talon toiseen pätyyn. Huone oli ilmeisesti jonkinlainen kirjaston ja arkiston välimuoto. Kaikissa ikkunoissa oli vankat kalterit ja liiketunnistimet, eikä ikkunoista nähnyt läpi. Kameroita Marko ei nähnyt. Huoneen nurkassa oli erillään oleva jo aika lailla vanhentunut mikrotietokone pienellä viilupäällysteisellä lastulevypöydällä ja pöydän edessä oli halpa kokoushuoneen tuoli. Muita kalusteita huoneessa ei ollut. Ilmastointi suhisi pitäen huoneen lämpötilan ja kosteuden tiukasti säädetuissa rajoissa, joka oli muutaman asteen liian viileän ja varmaan myös kuivan puolella. Onneksi huoneilman happipitoisuus sentään oli normaali.

»Olen keräilijä. Kerään salaisuuksia. Tämä on kokoelmani, se ei ole seurana. Nämä kaikki ovat merkittäviä, useimmat niin merkittäviä salaisuuksia, että niiden vuoksi voitaisiin jopa tappaa.»

Mikäli huoneen hyllyrivien jokaisen kansion vuoksi olisi joku tapettu, uhreja olisi täytynyt olla satoja. Rossin äänen hienoisesta ironiasta Marko päätteli, etteivät useimmat kokoelman salaisuudet kuitenkaan olleet aivan näin merkittäviä.

»Kokoelma on jaettu tarkistettuihin, mahdollisiin ja epätodennäköisiin/vääriin salaisuuksiin. Arvokkaimmat ovat tietenkin tarkistettuja salaisuuksia. Ne kertovat jonkin merkittävän ja oikean asian, joka jostain syystä ei ole virallisesti myönnetty eikä yleisesti tiedossa. Osassa näistä kansioista on minun omassa hallussani olevat salaisuudet, suurin osa on keräämiäni tietoja muualla säilytettävistä salaisuuksista.»

»Mikä ero siinä on säilytetäänkö salaisuutta täällä vai muualla?»

»Tarkistettu salaisuus on tietenkin sellainen, että siitä on sitovat todisteet. Ero on siinä ovatko todisteet täällä minun arkistossani vaiko jossain muualla.»

»Teillä on siis joistakin asioista sitovat todisteet, mutta ette ole antanut niitä poliisille tai oikeuslaitokselle?»

»Ei aivan noin. Poliisi tarkistaa kokoelmani pariin kertaan kuussa. Ettei mitään salaisuutta ole päässyt vuotamaan ja että kulunvalvonta on kunnossa. Aivan kuin asekeräilijöillä. Salaisuudet ovat tietynlaisia aseita. Vaarallisia väärissä käsissä. Poliisi tietää hyvin mitä minä täällä säilytän. Ei vain ole kenenkään intresseissä paljastaa niitä. Minun arkistoni on itse asiassa turvallisempi kuin mikään salaiseksi luokiteltu julkinen arkisto.»

Rossin seurassa ollut pitkä mies nyökytteli:

»Ilman muuta. Sellainen julkinen arkistohan voidaan lain muutoksella julistaa avatuksi, ja useimmat niistä avautuvat tietyn ajan päästä. Tämä arkisto on aivan yksityinen. Seuramme on ainoa, joka voi sitä käyttää.»

»Mutta te näytätte tietenkin näitä kokoelmia joillekin ihmisille. Vaikkapa nyt meille.»

»No, ettehan te nyt muuta ole nähneet kuin että täällä on kansioita. Mitä niissä on, sitä en ole kertonut. Voimme kyllä katsoa

muutaman kansion. Ei mitään kovin arkaluonteista, eikä mitään mistä säilytän täällä todisteita, vaan jotain muualla säilytettäviä ja periaatteessa hyvin tiedettyjä salaisuuksia. Mutta olette oikeassa. Toki näytän näitä salaisuuksia valikoidulle joukolle. On muitakin keräilijöitä kuin minä.»

»Te siis näytätte kansioitanne muille keräilijöille. Miten keräilijäksi pääsee?»

»Se on pitkä tie. Tulee aloittaa aivan vaarattomista salaisuuksista ja sitä kautta saada oikeus kerätä potentiaalisesti hyvinkin vaarallisia salaisuuksia. Kaikki tapahtuu viranomaisten valvonnassa. Pääosa keräilijöistä on aivan harrastelijoita. He ovat keränneet vaikkapa kirjakaupoista tai webistä salaliittoteorioita. Silloinhan heillä ei ole mitään omia salaisuuksiaan, he vain tuntevat pintapuolisesti joitakin tunnettuja salaisuuksia.

Seuraava taso on se, että he käyvät itse etsimään salaisuuksia. He siis ovat lähinnä tutkivien journalistien tai salaliittokirjailijoiden tasoa, vaikka pääosa keräilijöistä ei yritäkään julkistaa löydöksiään.

Korkein taso on sitten se, että on jo laajat kokoelmat ja niissä useita itse löydettyjä salaisuuksia. Silloin täytyy jo tehdä yhteistyötä viranomaisten kanssa. Sillä tasolla on myös vakavaa tutkimusta kokoelmiin perustuen. Kaikki salaisuuksien keräilijät varmaan uskovat, että eri salaisuudet ovat vain osa suurempaa salaisuutta. Tutkimus, jota teen kokoelmieni pohjalta, yrittää konstruoida tällaista suurempaa salaisuutta.»

»Oletteko saaneet selville suurempaa salaisuutta?»

»Se on vaikea tavoite, kuin Graalin malja. En ehkä vielä, mutta yritän. Jaa, Graalin malja tietenkin itsessään on yksi kiinnostava salaisuus.»

Avaimet tuonut mies sanoi, että hän joutui lähtemään. Rossi lupasi itse palauttaa avaimet.

»Miten näitä salaisuuksia sitten kerätään?»

»Pääosin ostamalla tai vaihtamalla. Alan kirjallisuudesta pysyy perillä siitä millaisia salaisuuksia on tiedossa. Täytyy seurata kirjoja ja lehtiä, joissa on asiaa salaliitoista, salaisista palveluista,

vehkeilyistä, salaisista sopimuksista ja muuta sellaista. Kyllä tässä paljon joutuu lukemaan.»

Marko antoi silmiensä lipua kansiorivien ohi. Hän ei haluaisi käydä keräämään kansioita ja kuluttaa vapaa-aikaansa lukien kaikenlaista roskaa, koska roskaahan ne pääosin olisivat, vain harvoin löytyisi jokin kultajyvä. Markoa alkoi huimata jo ajatuskin loputtomasta lukemistyöstä. Larsin ja Joannan etsiminen on sellaista kenttätyötä, jota Marko kyllä voisi tehdä, tai sitten ratkaista ongelmia kynällä ja paperilla, ei tällainen arkistotutkimus.

Marko päätti kertoa kuin ohimennen Larsin isän kirjasta. Rossi yritti olla näyttämättä mitään, mutta Marko huomasi reaktion Rossissa heti kun hän mainitsi Johanssonin nimen. *Hän tietää kirjasta*, Marko ajatteli. Osoittautui kuitenkin, että Rossi oli tavannut vanhemman Johanssonin useamman kerran. Hän muisteli hämärästi lukeneensa Johanssonin kirjan silloin kun se ilmestyi, mutta hänen mielestään siinä ei ollut ollut mitään uutta salaisuutta. Marko kertoi, että kyseessä oli Johanssonin oma kopio, johon hän olisi kirjoittanut jotain tärkeää kirjan taitosta johtuneelle viidelle tyhjälle sivulle.

»Vähän kuin Fermaan suuren lauseen todistus, marginaaliin kirjoitettu suuri tulos?»

»Jotain sellaista, ei varmaan matematiikkaa.»

»Ja nyt siis haluaisitte tietää Johanssonin kirjan salaisuuden? Miksi se on niin tärkeä?» Rossi yritti näyttää välinpitämättömältä, mutta oli silminnähävästi kiinnostunut kaikesta, joka liittyi salaisuuksiin.

»Koko tarina on hieman sekava ja vaikea uskoa. Poliisi etsii Lars Johanssonia erään terrorismirytyksen vuoksi. Kati tässä on vakuuttunut, että se syyte on tekaistu. Olen päätenyt, tai paremminkin olemme päätyneet, siihen, että asian ydin on Larsin isän kirja. Kirjassa on jokin tärkeä salaisuus. Isä matkusteli katsomassa vanhojen kulttuurien raunioita ja kirjoitti jotain kirjaansa.»

»Olisiko hän voinut löytää jonkin salaisuuden näillä matkoillaan?» Kati kysyi.

»Jos tarkoittatte jotain maahan kaivettua aarretta, niin sellaisiahan noissa maissa on ja niitä löydetään silloin tällöin, mutta kaivauksien tekemiseen pitää olla arkeologi, löytää rahoittaja, ja saada kaivauslupa. Turistimatalla ei tietenkään sellaista voi löytää. Minäkin olen tietenkin käynyt monilla vanhojen kulttuurien raunioilla. En tehnyt mitään uutta löytöä, eikä kukaan tuntematon vastustaja käynyt minua vainoamaan, enkä joutunut vangiksi johonkin ikivanhaan käärmeitä kuhisevaan hautaholviin muumioiden keskelle, tai muuta sellaista.»

»Mutta voisiko niissä löytää jonkin salaisuuden?»

»Salaisuudet muodostuvat osista tunnettuja palasia, jotka pitäisi koota kokonaisuudeksi. Se, mitä näin, oli että kaikissa noissa uskonnoissa oli pystytetty suuria temppeleitä. Niitä hallitsi papisto, joka pystyi lukemaan pyhiä tekstejä. Tavallinen kansa ei pystynyt lukemaan, ja oppineet hallitsivat kansaa. Nuo tekstit kertoivat myytteistä, ja vaikka myytit eivät sisältäisikään mitään totuutta, niin siihen aikaan ne tarjosivat selityksen. Se, jolla on selitys, hallitsee muita. Astrologia oli tieteistä korkein, koska astrologian avulla saattoi tehdä muutaman oikeankin ennustuksen: kertoa ennalta Niilin tulvien ajan, auringonpimennykset, planeettojen konjunktioit. Taivasta seuraamalla saattoi nähdä pyrstötähden, joka myöhemmin voi johtaa outoihin valoilmiöihin, tai jopa globaaliin katastrofiin, jos sellainen sattuisi törmäämään maahan. Pyrstötähti saattoi aivan aidosti ennustaa onnettomuutta, vaikka niin tapahtuikin hyvin harvoin. Papisto hallitsi kansaa sillä, että heillä oli selitys, tieto salaisuuksista, ja he säätelivät mitä kansa tiesi ja mitä se ajatteli.»

»Eli salaisuus on menetelmä kansan hallintaan ja suurin salaisuus on, että salaisuutta ei ole?»

»Jos etsitte tahoja, jotka ohjaa tiedettä ja mediaa, sisältää okkultisia piirteitä, ja toteuttaa vanhoja ennustuksia, niin te ette etsi pankkiirien kabaalia vaan pikemminkin jonkin uskonnon papistoa. Sellaisen uskonnon papistoa, jonka papisto on salattu, ehkä koko uskontoakin harjoitetaan salassa tai sen uskotaan hävinneen. Mutta mikään, mikä on salattu, ei pysy salassa jos sitä etsii.»

»Mutta noista raunioista ei siis löytynyt noilta mitään salaisuutta?» Kati kysyi.

»Niillä matkoilla salaisuuksien etsiminen ei ollut minulle pääasia. Nuo paikat tulee nähdä. Vaikka ne eivät olisi salaisuuksia, niin nehan ovat maailman suurimpia ihmeitä. Sitä paitsi, kirjailijan täytyy myös nähdä ne paikat, joista kirjoittaa.»

»Olette siis ammatiltanne kirjailija?» Marko kysyi.

Rossi sulki arkiston oven ja sanoi, että hänen täytyy vielä palauttaa avain. Marko näki Rossin kävelevän käytävän perällä sijaitsevaan huoneeseen ja palaavan sieltä hetken päästä ilman avainta.

»Taustatutkimus, jonka lupasitte tehdä, on uuteen kirjaani. En minä kirjoittamisesta elantoani saa, mutta raapustelen salaliittoromaaneja. Luultavasti suurin osa kerhomme jäsenistä kirjoittaa salaliitoista ja muista salaisuuksista»

»Oletteko te kaikki kirjailijoita?» Kati kysyi.

»Suurelta osin. Kirjallisia seurojahan tällaiset esoteerisiin asioihin suuntautuvat yhteisöt yleensä ovat, eivät mitään maailmanvalloittajien kabaaleja. Romantiikan aikana tällaisia seuroja oli paljon. Kirjailijoita, runoilijoita, joku kuvaamataiteilija, muutama totuuden etsijä. Seuramme on keskustelufoorumi ja siellä pidetyillä esitelmillä on tarkoituksensa, ne herättävät uusia ajatuksia ja antavat uusia tietoja. Salaliittokirjailija on tavallaan tutkija. Tämä on se syy miksi webbisivuihimme eivät kaikki pääse. Emme halua jakaa kaikkia uusia ajatuksiamme vapaasti. Nehän ovat tulevan työemme pohja.»

»Tämä selventää. Seura siis ei ole okkultinen seura, joka haluaa valloittaa maailman?» Marko varmisti.

Rossi selitti, että ehkä heidän webbisivunsa vaikuttaa hieman salamyhkäiseltä, mutta eivät he suunnittele maailman valloittamista, pikemminkin päinvastoin. Rossin mukaan useimmat asian harrastajista ovat kyllä vakuuttuneita, että on olemassa salaseura, joka haluaa valloittaa maailman ja on sen jo paljolti tehnyt, mutta ei se tietenkään ole heidän kerhonsa. He olivat perustaneet myös oman kustantamon, koska kustantajat eivät halunneet julkaista heidän kirjojaan. Se ei onnistunut kovinkaan

hyvin, mutta sitten ilmaantui antelias rahoittajataho. Rossi vakuutti olevansa hyvin iloinen, että Marko oli ottanut vastaan tutkijapaikan ja hän halusi kutsua heidät molemmat päivälliselle seuraavana päivänä.

»Tapaisitte siellä muita seuramme jäseniä. Se voisi olla kiinnostavaa teille - ja teillä on varmasti uusia ajatuksia, mikä voisi piristää seuraamme ja olla hyödyksi meille. Varsinkin kun te ette itse haaveile kirjailijan urasta, näin olen ymmärtänyt,» Rossi katsoi meitä tiukasti. »Kirjailijan, varsinkin salaliittokirjailijan, työn vaikeus on keksiä koko ajan uusia ideoita, eikä niitä mielellään anneta kilpailijoille. Ei salaliittoja riitä loputtomiin.»

Marko katsoi Katia ja hän nyökkäsi. Päivällinen antaisi sopivan tilaisuuden kysellä tietäisikö joku seuran jäsenistä Larsin nykyistä olinpaikkaa.

»Tarjouksenne on suuri kohteliaisuus meidän suuntaamme, sanoin, emmekä me todellakaan haaveile kirjailijan urasta. Kati on työssä - testauspuolellako se oli,» Marko katsahti Katiin. Tämä nyökkäsi. »kun taas minä», Marko oli vähällä sanoa olevansa salapoliisi, kunnes onneksi ymmärsi vaieta siitä, »tutkin kaikenlaisia asioita omaksi ilokseni, ja nyt minulla on käyttöä pienelle lisätienestille.»

»Varsin mainiota,» Rossi sanoi,»tulkaa huomenna syömään Gigettoon. Se on pieni osteria Marcelluksen teatterin vieressä.»

Marko etsi osoitteen taskussaan pitämästä kartasta ja merkitsi paikan ympyrällä.

43.

Ravintola oli pieni eikä onneksi vaikuttanut liian kalliilta - Karlsson ei ollut maininnut maksettaisiinko matkakuluina myös ravintolalaskuja. Marko tarjoutui maksamaan omasta ja Katin puolesta, mutta Rossi vakuutti, että he tulivat hänen kutsuvieraina. Vieraita oli kymmenen, Kati ja Marko mukaan luettuna. Marko unohti heidän nimensä heti esittelyn jälkeen, mutta mukana olivat sekä arkiston pitkä kumarainen että käheä-ääninen

kuiskaaja, joka oli opastanut heidät esitelmätilaisuuteen. Rossi selitti, ettei tämä suinkaan ollut koko seura, vain johtokunta. Marko ei löytänyt sopivaa aikaa kysellä Larsista. Juhlallisten maljapuheiden jälkeen Rossi johti keskustelun kirjallisiin teemoihin.

»Voisimme keskustella seuraavasta kirjasta. Millainen olisi hyvä teema?»

Marko ei ollut lainkaan ajatellut tällaisia asioita, mutta arveli että amerikkalaisten elokuvien teemoja ainakin voisi huoletta haukkua. Hän totesi niiden teemojen olevan todella huonoja, että niissä oli aina sankareita, jotka tekivät mahdottomia asioita, ja että henkilökuvat olivat täysin mustavalkoisia ja litteitä. Sellaisesta ei tule taidetta eikä kirjallisuutta.

»Marko, se ei ole noin suoraviivaista,» Rossi vastusti.

Varmaan koska itse piti amerikkalaisista toimintafilmeistä, Marko päätteli. *Toisaalta, ovathan monet niistä tosi hyviä.*

»Jos ajatellaan korkeaa taidetta, niin nämä amerikkalaiset sankaritarinathan ovat vanhan myytin uusia versioita, lähellä eepistä runoutta ja alkuperäistä kirjallisuutta», Rossi sanoi. »On myytti, jossa sankarit taistelevat keskenään. Sekä hyvä että paha sankari ovat yli-inhimillisen taitavia. Lopulta hyvä voittaa. Ihmiset haluavat katsoa yli-inhimillisiä suorituksia juuri sen vuoksi, että ne ovat tavalliselle pulliaiselle mahdottomia. Emmehän me katsoessamme urheiluakaan katso suurella kiinnostuksella suorituksia, jotka kuka hyvänsä voisi tehdä, vaan juuri niitä, jotka vaikuttavat mahdottomilta. Erona amerikkalaisissa filmeissä on vain, että niitä mahdottomia tekoja ei todellisuudessa tehdä, vaan ne ovat trikkejä. Mutta toisaalta, taikurithan ovat aina hämmästyttäneet ihmisiä trikeillä. Sitä paitsi, on aina parempi, jos jokin mahdottomuudesta on totta, kuten Conan Barbaarin lihakset.»

»Nuo filmit ovat siis enemmän urheilua tai taikatemppeja kuin taidetta. Minä en ole lainkaan kiinnostunut urheilusta tai taikatempuista», Kati vastasi.

»Mutta myönnät, että joku voi olla», Katin vieressä istuva mies sanoi. »Ei aina tarvitse ajatella, onko jokin totta ja pystyisikö joku

tekemään sen mitä filmissä tapahtuu. On kiinnostavaa nähdä, kuinka sankari selvittää mahdottoman tilanteen. Sankarien tehtävä on olla ideaalinen: uskomattoman taitava, neuvokas, hyveellinen, vahva. Ne antavat roolimalleja, meidän pitäisi pyrkiä nousemaan sen tason yläpuolelle jossa olemme. Kukaan ei todellisuudessa olisi kiinnostunut hahmoista, jotka toimivat kuin oikeat ihmiset. Päästessään käsiksi tuntemattomaan tietokoneeseen, he eivät osaisi käyttää sitä - kukapa meistä osaisi. He loukkaisivat itsensä vakavasti jo aivan pienestä iskusta, ja niin edelleen.»

»En tiedä olenko samaa mieltä, tavallinenkin ihminen voi olla kiinnostava, mutta olkoon menneeksi, usein ei ole. Entä litteät ja mustavalkoiset ihmiskuvaukset?» Kati jatkoi.

»Nekään eivät ole väärin», Rossi sanoi, »jos ajatellaan ideaalisten mallien kuvausta. Me haluaisimme olla täydellisen hyviä. Siihen perustuu kiinnostus, jonka koemme kun katselemme täydellisen hyvää sankaria taistelemassa täydellisen paha hahmo vastaan.»

»Itse pidän enemmän teemasta, jossa murhaaja jahtaa avutonta naista», sanoi Rossin vasemmalla puolella istuva nainen. »Siinä voi pelätä. Tuollaiset sankaritarinat eivät lainkaan pelota.»

»Tietenkin pidät, koska sellaisia kirjoitat», Katin vieressä istuva mies vastasi. »Ei niiden tulekaan pelottaa, ne seuraavat teemaa, jossa ihailaan mestarisuorituksia. Tuo murhaaja-nainen teema on myös vanha teema. Siinä on voittamaton paha hahmo ja heikko hyvä hahmo ja lopulta hyvä voittaa pahan. Jos kävisi niin, että lopuksi paha voittaa, tuntisimme itsemme petetyksi.»

»Entä dekkarijuoni?» Marko puuttui keskusteluun, »Siinä ei ole mitään vanhaa myyttiä takana.»

Rossi selitti, että ne ovatkin enemmän palapelin ratkaisua kuin taidetta. Hän ei sanoisi salapoliisiromaania kaunokirjallisuudeksi juuri sen takia, että siinä ei ole elämää suurempaa myyttiä taustalla. Sen takia tarina ei voi herättää lukijassa ylentäviä tai muuten suuria elämyksiä, tai ikuisia totuuksia.

»Tavallaan voit olla oikeassa», aiemmin puhunut nainen vastasi. »Kun ajattelee suuria elämyksiä antavia tarinoita, niin niissä on vaikka jonkin elämää suuremman todellisen henkilön elämäkerta,

tai joku henkilöhahmo, joka alkaa tavallisena pulliaisena mutta kasvaa elämää suuremmaksi. Tai niissä on jotain perusinhimillistä, vaikka jotain traagista, pelastus tai lunastus, tai jotain muuta suurta. Aika usein niitä voisi verrata johonkin vanhaan myyttiin.»

»Minusta siis ei voisi saada filmijuontaa, en ole sankari tai elämää suurempi hahmo.» Kati hymyili sanoessaan.

»Vai voisiko elämää suurempi juoni olla, että sankari ja sankaritar elivät elämänsä loppuun onnellisena, vaikka olivatkin aivan tavallisia», Rossi sanoi iskien silmää Markolle.

»Me emme muuten ole kuin kolleegoja Markon kanssa», Kati sanoi.

Tarpeetonta mainita, Marko ajatteli. Hänhän voisi sanoa jotain romantiikasta:

»Onnellinen loppu ei kiinnostaisi. Sankari ja sankaritar menisivät naimisiin, hankkisivat lapsia ja koiran ja eläisivät kauniissa kodissa onnellisina, tai sitten kävisivät riitelemään ja eroaisivat. Sellainen tarina olisi liian tavallinen.»

»Tavallisista ihmiskohtaloista on vaikea tehdä kiinnostavia, mutta yksi mahdollisuus voisi olla kasvutarina. Tarina ihmisistä, jotka eivät tiedä mitä haluavat elämältä. He kasvaisivat joksikin elämää suuremmiksi. Voisi hyvin olla kaksi ihmistä, mies ja nainen.»

»En minä ainakaan kasva enää, olen koko ajan dieetillä», Kati sanoi kiusaantuneena siitä että pöytäseurue edelleen näytti pitävän heitä parina.

»Jos ei kasvuteema», Rossi totesi, »niin ehkä teemana voisi olla valaistuminen. Se voisi olla kuten Tarot-korteissa. Kaksi narria lähtee tielle, joka johtaa narriudesta valaistumiseen.»

»Valaistuminen kuulostaa hienolta», Kati sanoi. »Mitä meidän valaistumisemme voisi olla?»

Marko selitti, että hän oli juuri selvittänyt aivan tarpeeksi ruusuristiläisiä ja valaistuminen oli hänelle liian esoteeristä. Mutta toisaalta hän piti improvisoiduista haasteista ja kävi mielellään kehittämään jotain ajatusta. Yleensä ajatuksista ei tullut mitään sen suurempaa, mutta keskusteluun ne riittäisivät. »Sanokaapa sen sijaan mikä on maailman teema. Jos maailman tai ihmiskunnan

kehitys olisi elokuva tai kirja, niin mitä myyttistä teemaa se toteuttaisi? Olisiko se hyvän voitto pahasta?»

»Moni uskontohan niin väittää», Katin vieressä istuva sanoi, »mutta ei minusta ihmiskunnan kehitystä voi nähdä hyvän ja pahan taisteluna. Missä on hyvä ja missä on paha? Eikö se ole enemmänkin kasvutarina siitä kuinka ihminen ensin voitti villieläimet ja sitten luonnonvoimat, ja on kehittänyt kulttuuria ja teknologiaa korkeammalle ja korkeammalle.»

»Siis jonkinlainen *Kuinka Länsi rakennettiin* -teema», Rossi sanoi. »Se oli hyvä teema joku kymmenen vuotta sitten kun ihmiset vielä uskoivat tekniikan kaikkivoipaisuuteen. Nykyään voidaan nähdä liian usein varoittavia ilmiöitä ja luulisin, että uskottavampi teema olisi, jos kehitys lopulta päättyykin katastrofiin tai modernin yhteiskunnan rappeutumiseen. Ehkä jopa *takaisin kivikauteen* teemana.»

»Voisiko teemana olla syntiinlankeemus, karkotus Paratiisista, synnin kasaantuminen, lunastus, ja loppusota. Se olisi ainakin vanha myyttinen teema.» Marko ehdotti.

»Voisi jopa olla Jumalaa vastaan taistelleet enkelit tipahtavat maanpäälle ja yrittävät päästä takaisin Taivaaseen.» Kati jatkoi.

»Tehty jo elokuvaksikin. Kaksi langennutta enkeliä yrittää päästä takaisin Taivaaseen. Se on vanha myytti. Tuo mieleen juuri webistä lukemani Eenokin kirjan. Tarkoitin todellista maailman tai ihmiskunnan teemaa.» Marko tarkensi.

»Entä kristittyjen versio uudesta maailmanjärjestyksestä, siis Ilmestyskirjaan perustuva variantti, jossa Antikristus nousee tukijoukkojensa kanssa valtaan ja perustaa totalitaarisen maailmanvaltion? Eikö se sovi salaliittoteorioiden kanssa yhteen? Ja onhan se kristillinen myytti.» Kati yritti uudestaan.

Rossi ei vaikuttanut innostuneelta. Se myytti oli kerrottu liian usein, mutta hän myönsi, että onhan se yksi versio uuden maailmanjärjestyksen teoriasta, sopii kaikkiin faktoihin. Rossin mukaan teema, jonka ideana olisi narrin matka valaistukseen, pitäisi rakentaa siten, että taustalla olisi ihmiskunnan kehityksen teema. Muuten loppuun ei saisi yllättävää ja ennen kaikkea uskottavaa huipennusta, joka riittäisi valaistumisen teemaan. Rossi

korosti, että aika usein elokuvissa ja kirjoissa yritetään mystistä teemaa, joka lopahtaa, koska taustalla ei ole todellista mysteeriä, jonka voisi ilmaista.

»Väitänkö, että on olemassa todellinen mysteeri, jota emme tiedä?» Kati kysyi. »Jos jokin oikea mysteeri on olemassa, niin kuinka se voisi olla salassa?»

»Aina ei ymmärrä mitä ympärillään näkee, eikö se riitä selitykseksi?» Rossi naurahti.

»Ehkä elokuvateemaan, jos me puhumme siitä. Jos tarkoitat tosissaan, että minä en ymmärtäisi näkemääni, niin minä sanoisin, että itse et ymmärrä lukemaasi. Olet lukenut liian yksipuolista kirjallisuutta ja mennyt sekaisin noiden teorioitteesi kanssa.» Rossin vasemmalla puolella istuva nainen tuhtui.

»Gina, anna olla.» hänen vieressään istuva mies rauhoitteli. »Luchinon tutkimushaara on vain yksi, mitä me selvittelemme hankkeessa, eikä Luchinokaan siihen vain keskity. On paljon asioita, jotka ovat tosia. Jatkuvan taloudellisen kasvun mahdottomuus ainakin öljypohjaisesti, kansainvälisten lainojen kasvaminen, valtioiden sekaantuminen terrorismiin ja muuhun likaiseen peliin, suurvaltojen poliittiset juonittelut. Kaikki nämä ovat aivan totta. Luchino tutkii sitä mahdollisuutta, ja sanoisin, että todellista mahdollisuutta, että taustalla on jokin pitkän ajan suunnitelma ja ryhmä ihmisiä, jotka yrittävät johtaa maailmaa haluamaansa suuntaan. Sen tutkiminen on ajankohtaista, koska vasta Internetin myötä on avautunut mahdollisuus saada helposti käsiinsä kirjoja ja dokumentteja, jotka aiemmin olivat niin vaikeasti saatavissa, että oli pakko uskoa se, mitä virallinen historiakirjoitus väitti totuudeksi.»

»Onko sellaista kuin virallinen historiankirjoitus? Eikö joka maalla ole oma omalla tavallaan väritetty käsitys historiasta, ja eikö aina ole sanottu, että voittaja kirjoittaa historian?» nainen vastasi.

Siis kuitenkin luddiitteja, Marko mietti. Paleokonservatiivien pesä. Eivät mitään kirjailijoita. Olemme oikeilla jäljillä.

»Niin, ihmiset tietävät tuon sanonnan, mutta eivät usko että se on tosi. Uskomme helposti, että muita on kyllä huiputettu, mutta meitä

ei tietenkään ole», Rossi kommentoi naiselle ja kääntyi Markon ja Katin puoleen:

»Mielipide-eroja eräässä tutkimushankeessamme, aivan tavallista.»

»Minä en kyllä ole aivan samaa mieltä Internetistä. Internethän on täynnä roskaa, varsinkin tätä salaliittoroskaa.» Marko totesi. »Niitä teorioita näyttää olevan vaikka minkälaisia. Jos olisi yksi tai kaksi teoriaa, niin niitä voisi jotenkin yrittää arvioida, mutta niitä teorioita on kymmeniä ja ainakin pääosa aivan kaistapäisiä.»

Rossi vastasi, että tuoltahan se vaikuttaa kun asiaa käy selvittämään, mutta aika pian huomaa, että ei niitä teorioita olekaan niin montaa. Oikeastaan, ei siellä ole kuin yksi varteenotettava teoria. Eri kirjojen teoriat menevät lomittain samaan teoriaan. Tosiasiat, joihin kirjat perustuvat, ovat pääosin samat. Kun ne väitteet näkee ensimmäistä kertaa, niihin ei halua uskoa ja ajattelee, että ne ovat bluffia. Nykyään on niin paljon huiputusta. Kun ne näkee toistuvan monta kertaa, ne alkavat sen verran vaivata, että lopulta itsekkin päättää tarkistaa ne - ja nykyään se on niin helppoa kun on webbi - ja toteaa, että nehan ovat oikeita ja tieteenkin hyväksymiä tosiasioita. Sellaisia varmoja tosiasioita ei ole tavattoman suurta määrää, silti niitä on riittävästi, jotta teorian voi tarkistaa. Ei tieteellinen menetelmä tarkoita, että teoriaan ladotaan suunnaton määrä epävarmoja väitteitä, vaan pieni määrä tarkistettuja tosiasioita. Suurin osa kirjoittajista - samoin kuin tutkijoista - ei vain halua vetää poliittisesti epäkorrekteja johtopäätöksiä, vaikka niistä faktoista voi päätellä koko raadollisen totuuden. Jos näitä asioita tutkii, niin näkee samat faktat monta kertaa. Lopulta, kun tietää että ne faktat pitävät paikkansa, kaikki alkaa selvetä.

»Väität siis, että jotain voidaan osoittaa? Jos näin olisi, niin silloinhan tiede olisi hyväksynyt tuon teorian totuutena. Koska se ei ole hyväksynyt, niin teoriaa ei ole osoitettu.» Marko päätteli.

»Tuo on kehäpäätelmä. Miksi siis eri maiden historiankirjoitus usein väittää eri asioita?» Rossi yritti saada Markon myöntämään, mitä tämä ei tietenkään tehnyt. Katin mielestä Marko otti

keskustelun liian henkilökohtaisesti ja sanoi mielestään sovittelevasti:

»Koska totuus on jossain keskivälillä.»

»Ei välttämättä», Marko sanoi. »Ei tieteessä. Jos kaksi tieteellistä selitystä ovat ristiriidassa, niin on aika harvinaista, että totuus olisi niiden keskiarvo. Yleensä toinen on paljon oikeampi kuin toinen, vain kannattajat ovat yhtä jääräpäisiä molemmilla puolilla.»

»Marko, meidän täytyy nyt todellakin lähteä, meillähän oli se sovittu tilaisuus,» Kati sanoi tympääntyneenä siitä, että Marko jatkoi kinastelua, varsinkin kun hän tiesi, että Marko sanoi aivan muuta kuin mitä ajatteli. Kati tunsu jo ne tekniikat, joilla Marko yritti saada ihmiset puhumaan enemmän kuin heidän tulisi. Kuinka Marko esitti asiaa tietämätöntä epäilijää tai kadunmiestä. Markolle se kaikki oli vain työtä, eikä hänelle maksettu naivista vilpittömyydestä vaan tuloksista. Tämä tutkijan työkin, ei Marko sitä koskaan aikonut hoitaa. Katia sellainen epärehellisyys suuresti vaivasi.

»Ai, te joudutte lähtemään», Rossi sanoi, »sepä ikävää, mutta mehän pidämme tästä eteenpäin yhteyttä.»

Rossi tuli hyvästelemään heidät ravintolan ovelle, kertoi uudelleen kuinka iloinen hän oli siitä, että Marko tekisi hänelle taustatutkimusta, ja lopuksi hän sanoi:

»Tässä työasiassa olisi vielä pieni muodollisuus, toivottavasti se on vain muodollisuus, he ovat joskus turhan tiukkalinjaisia. Kuten sanoin, meillä on rahoittaja, ja kustantamomme kannalta tämä rahoittaja on meille hyvin tärkeä, ainakin siihen saakka kun - tai jos - kirjamme alkavat myydä paremmin. Tällä rahoittajalla on eräs vaatimus. He haluavat hyväksyä kaikki kerhoomme liittyvät uudet jäsenet. Heillä on eräänlainen turvallisuudesta vastaava henkilö, ja Markon tulisi käydä tapaamassa häntä. Ymmärrättehän, tämä on samanlainen tarkistus kuin kaikissa työpaikoissa nykyään.

Hakemukset lähetetään sähköisesti ja ne kiertävät työhönottotoimiston kautta, joka tarkistaa voiko tällaisen henkilön palkata syistä, joilla ei ole mitään tekemistä itse työn kannalta. Kerhomme joutuu valitettavasti käyttämään samaa menetelmää.»

Rossi lisäsi:

»Niin, ja muuten. Häneltä voisitte muuten kysyä Johanssonin kirjasta. Hän hankkii minulle kaikenlaisia kiinnostavia kirjoja.»

Marko lupasi käydä juttelemassa turvallisuusvastaavan kanssa. Hän hieman kummeksui, ettei Rossin antama osoite ollut mihinkään turvallisuusyhteyteen vaan ruotsalaiseen kuntosaliin.

»Niin, hänkään ei ole päätoiminen. Tämä on hänen varsinaisen työpaikkansa osoite. Outo sattuma, että hänkin on Ruotsista, niin tai teidän olittekin Suomesta, mutta neiti oli Ruotsista, vai kuinka?»

Marko ja Kati ottivat taksin hotelliinsa. Kati ei sanonut mitään, Marko mietti tätä viimeistä tietoa. Turvallisuusvastaavalla voisi olla jotain tietoa Larsin isän kirjasta.

44.

Seuraavana aamuna Marko huomasi sähköpostin *friendiltä*. Tämä halusi jatkaa heidän keskusteluaan *Siionin Viisaista*. *friend* sanoi keränneensä artikkeleita aiheesta ja voivansa leikata niistä aika nopeasti vastauksia Markon kysymyksiin. Marko arvaten, että *friend* kohta työntäisi hänelle sähköpostilla luettavaksi pitkiä tekstejä, yritti luistaa työstä lähettämällä viestin:

»Minusta asia on selvä. *Siionin Viisaiden Pöytäkirjat* on todistettu väärennökseksi. Yleisesti tiedetään, että ne kirjoitti tsaarin salaisen poliisin Ohranan työntekijä Rachkovsky.»
friend vastasi siihen nopeasti:

»Niin minäkin luulin aiemmin, kunnes katsoin Cesare G. De Michelisin kirjaa vuodelta 2004. Siis uusinta vakavaa tutkimusta aiheesta. Kaikkien kirjoittajiksi mainittujen henkilöiden: Pyotr Rachkovskyn, Matvei Golovinskyn, Manasevich-Manoilovin, tai yleensä koko Ohranan, osuus *Pöytäkirjoissa* on epävarma. Syytökset Rachkovskya vastaan perustuvat vain Prinsessa Radziwillin lausuntoon, joka on ristiriidassa sen tarkistetun faktan kanssa, että *Pöytäkirjat* julkaistiin jo 1903. Voi ehkä mainita, että Radziwillit olivat aiempina vuosisatoina tunnettuja frankistien ja sabbatealaisten tukijoita.»

»Olkoon niin. Lähetä oma selityksesi sen dokumentin alkuperästä», Marko vastasi.

Kuten Marko oli odottanutkin, *friend* oli kirjoittanut pitkän tekstin valmiiksi:

»*Pöytäkirjat* ei vaikuta salaisen poliisin propagandaa varten kirjoittamalta tekstiltä, jonka tarkoitus oli lisätä kansan juutalaisvastaisuutta Venäjällä. Ensinnäkin se on liian pitkä. Miksi Ohrana olisi kirjoittanut niin pitkän dokumentin? Lyhempi toimisi paremmin propagandana. Toiseksi, miksi työ ei mainitse vanhoja juutalaisia vastaan esitettyjä väitteitä: Jeesuksen kohtelua ja Hänen sanojaan juutalaisista, kristinuskon mustamaalausta ja kristittyjen lasten rituaalimurhia? Näille olisi ortodoksikirkon puolelta tullut paljon tukea ja ne olisivat vedonneet kansaan. Kolmanneksi, *Pöytäkirjat* on kirjoitettu henkilölle, joka pohdiskelee mikä yhteiskuntajärjestys olisi paras, ei oppimattomalle kansalle.

Jos taas Ohrana kirjoitti sen vaikuttaakseen tsaariin - teksti olisi siis laadittu varoitukseksi tsaarille - niin miksi Ohrana olisi naamioinut tekstin väärennetyiksi pöytäkirjoiksi? Asiallinen analyysi olisi ollut vakuuttavampi. Miksi tsaarin salaisen poliisin olisi pitänyt huiputtaa tsaaria itseään? Luulen, että tämä teksti oli laadittu kierrätettäväksi joissakin älymystöpiireissä.

De Michelis päättelee, että *Pöytäkirjat* laadittiin 1902-1903 Venäjän antisemiittisissä piireissä, joihin kuului sellaisia henkilöitä kuin Krusevan, Butmi, Sarapov ja Mordvinov. He ovat niitä henkilöitä, jotka julkaisivat ensimmäiset versiot. De Michelis ajoittaa *Pöytäkirjat* poimimalla tekstistä joitakin lauseita, jotka voidaan selittää heijastavan ajankohtaisia asioita. Muut tutkijat ovat ajoittaneet tekstin 1890-luvulle, koska se viittaa Panaman kanavasotkuun, metrojen rakentamiseen, ja siinä on suora viittaus Ranskaan.

Sisällön perusteella ajoittaminen on kuitenkin epävarma menetelmä, ja epävarmuus tässä tapauksessa on vain muutamasta vuodesta. Jos emme tietäisi, että teos julkaistiin kokonaisuudessaan jo 1905, se luultavasti ajoitettaisiin sisällön perusteella bolshevikkivallankumouksen jälkeiselle ajalle. Sehän mainitsee esimerkiksi maailmanlaajuiset sodat, joka varmaan tulkittaisiin

Ensimmäiseksi Maailmansodaksi. Tekstin kirjoittamisajasta ei voi sanoa sen tarkemmin kuin että se on noin vuosien 1890 ja 1903 välissä. Teksti on myös voitu ensin kirjoittaa ja sitten lisätä ajankohtaisia kohtia. Siinähan on paljon Jolyn tekstiä vuodelta 1864. De Michelisin käsitys kirjoittajista ja kirjoitusajasta on yksi järkevä arvaus, ei enempää.

Teksti sopisi sisällöltään 1890-luvun Ranskaan, jossa sitä olisi kierrätetty antisemiittisissä salaseuroissa. Sieltä Pariisiin teosofiapiireissä liikkuva Yuliana Glinka olisi sen saanut. Tiedetään, että dokumentti oli Glinkalla ennen kuin Nilius sen sai.

On joskus väitetty, että *Pöytäkirjojen* kirjoittaja olisi monarkisti, koska *Pöytäkirjat* kuvaa Venäjän aateliston kansan ainoana tukena, mutta se voi aivan hyvin olla kirjoittajan kyynisyyttä - teidän ainoa tukenne oli aatelisto, mutta olette liian tyhmiä ymmärtämään sitä. Teksti hylkää periytyvän monarkian, toisin kuin sen ajan venäläinen monarkisti tekisi. Kirjoittaja voisi myös olla sosialisti, koska Joly oli sosialisti ja *Pöytäkirjoissahan* on paljon tekstiä Jolyn kirjasta. Tai ehkä vapaamuurari, joka on pelästynyt siitä mitä tapahtuu ja uskoo, että vapaamuurareita murhataan. Jos kirjoittaja olisi vapaamuurari, niin olisi ehkä helpompi ymmärtää, miksi tekstissä ei ole mitään viitteitä okkultismiin, toisin kuin Jolyn kirjassa. Luulen, että *Pöytäkirjat* on kirjoittanut joku, joka on uskonut, että Jolyn kirjassa on oikein esitetty kommunistien taustahahmojen päämäärät. Nehän on jossain mielessä esitetty oikein: kommunistit pystyttivät yhteiskunnan, joka edustaa machiavellistista ajattelua.

Kirjoittaja ei ole ateisti vaan vaikuttaa uskovan Jumalaan, siis ei kommunisti. Kirjoittaja tuskin on Jeesuksen uutta tulemistä odottava kristitty, koska antikristuksen nousulla pelottelevan uskoisi korostavan salaliiton okkultisia piirteitä ja viittaavan Ilmestyskirjan ennustuksiin. Se mielestäni tiputtaa Niliuksen väärentäjävaihtoehdoista, ehkä myös katolisen kirkon, ehkä jopa jesuiitat. Emme tiedä, kuka *Pöytäkirjat* on kirjoittanut, ne olisi voinut kirjoittaa kuka vain. Kirjoittaja voi olla satiirikko, kuten Joly. Tai teos voi olla jonkun salaliittoteoreetikon kirjoittama novelli. Tai, on yhtä hyvin mahdollista, että ne kirjoitti joku

väärentäjä rahan vuoksi. Tai, kyseessä voi olla lähes samanaikaisen Léo Taxilin vapaamuurarihuijauksen inspiroima temppu: joku huijari olisi halunnut saada vedätettyä antisemitistejä dokumentilla, jonka olisi sitten voinut paljastaa plagiaatiksi Jolyn kirjasta. Kenraali Necvolodov esitti tällaista ajatusta jo 1924.»

Luettuaan viestin Marko halusi tarkentaa erään pikkuseikan:

»*Pöytäkirjojen* kirjoittaja on kuitenkin antisemitisti.»

friendin vastauksen alkuosa kommentoi tätä toteamusta:

»Ei se ole mitenkään varmaa. Léo Taxil kirjoitti häväistyskirjoituksia sekä vapaamuurareita että katolista kirkkoa vastaan. Ei siitä voi päätellä muuta kuin sen, että hän oli ammattihuijari.»

Loppu *friendin* viestistä oli selvästi leikattu jostain pidemmästä dokumentista:

»Teksti itsehän on olevinaan hyvin prosemitistinen, se ei solvaa juutalaisia. Kirja ei syytä kaikkia juutalaisia sen perusteella, että he kuuluvat johonkin kansaan tai ryhmään, joten se ei oikeastaan olisi antisemitistinen nykyisen EU-lain perusteella. Ainoa yleinen väite juutalaisista kirjassa taitaa olla, että juutalaiset ovat älykkäämpiä kuin ei-juutalaiset, eikä tällainenkaan väite ole rasistinen - populaatioiden välillä on mitattu älykkyyseroja. Juutalaiset saavat usein korkeampia pisteitä älykkyysmittauksissa, vaikka syy lienee pikemminkin ympäristötekijöissä kuin perimässä. Israelissa tehdyissä mittauksissa he eivät saa.

Ei-juutalaisia kohtaan *Pöytäkirjat* on rasistinen: viisaat sanovat olevansa juutalaisia ja kutsuvat muita tyhmiksi *goyimeiksi*, siis karjaksi. Juutalaiset kyllä käyttävät kristityistä sitä termiä varsin yleisesti. Teksti on kirjoitettu ikään kuin kirjoittaja vihaisi ei-juutalaisia ja pitäisi juutalaisia ylivertaisina ja sen vuoksi oikeutettuina hallitsemaan. Lukija tulkitsee sen ilkeäksi satiiriksi, mikä luultavasti on kirjoittajan tarkoituskin. Tällainen teksti voi olla antisemitistinen, prosemitistinen, tai sen kirjoittajalla ei ole mitään mielipiteitä juutalaisista vaan on vain syystä tai toisesta valinnut toisen symbolisen nimen salaliitolle kuin Joly. Joly kutsuu salaliittolaisia Machiavelliksi ja *Pöytäkirjat* juutalaisiksi. En minä voi varmuudella sanoa mitä tämän tekstin kirjoittaja on ajatellut

juutalaisista. *Pöytäkirjoja* kyllä käytettiin antisemitismin lietsomiseksi useaan kertaan. Siinä mielessä dokumentti on käytännössä antisemitistinen.

Kirjaa on tutkittu jo niin kauan, että voimme sanoa, ettei kirjoittajaa saada selville ellei jotain uutta dokumenttia löydy. On toki mahdollista yrittää arvuutella kirjoittajaa. Sekä teosofit että martinistit voisivat olla kirjoittaneet tekstin.

Helena P. Blavatsky uskoi jesuiittasalaliittoon, mutta 1888 hän myös kirjoitti teoksen, jossa sanoo uskovansa juutalaisten salaliittoon. Yuliana Glinka liikkui Blavatskyn teosofiapiireissa. Natsismi kehittyi teosofiasta. Teosofiipiirit ovat täysin mahdollinen lähde dokumentille. Toinen vaihtoehto on martinistit. Martinistien johtajaa Gérard Encausse eli Papus kirjoitti 1914 lyhyen tekstin, jossa selittää uskovansa siihen, että finanssiipiirit johtavat jonkin salaseuran kautta terrorismia ja vallankumouksellista liikettä. Useimmat tutkijat ovat hylänneet teorian siitä, että Papus itse olisi kirjoittanut *Pöytäkirjat*, mutta ne voivat olla lähtöisin martinismista.

Kirja ei kerro sionistien Palestiina-suunnitelmista, joten kirjoittaja luultavasti ei ole sionisti. Kirjoittaja ei ole myöskään mikään muukaan juutalaisia kansana edustava taho. Ennen sionismia juutalaisilla ei edes ollut yhtä johtavaa elintä, eivätkä kaikki aluksi suinkaan kannattaneet sionismia, eivät kaikki kyllä kannata vielääkään. Kirjoittaja ei varmaan ole myöskään mikään rabbien vanhimpain sanhedri. Mutta *Pöytäkirjojen* kirjoittaja voisi olla jokin messiaanista kabbalismia edustava salaseura, vaikka frankistit, tai hyvin rikkaiden ihmisten kabbalistinen salaseura. Tai kirjoittaja voi edustaa kristillisiä kabbalisteja ja muita lopun ajan odottajia, tai luciferilaisia. Vaihtoehtoja on paljon, mutta riittää todeta, että ne ovat kaikki saman okkultisen puun haaroja.»

45.

Marko oli tuskin ehtinyt lukea *friendin* edellistä viestiä kun tämä jo lähetti uuden viestin:

»Minulla on kolme argumenttia, jotka ehkä paljastavat jotain *Pöytäkirjojen* alkuperästä. Ensimmäinen on, että *Pöytäkirjojen* Viisaat väittävät, että kaikki antisemitismi on heiltä.»

»Siis juutalaiset olisivat synnyttäneet tahallaan antisemitismiä? Loukkaava antisemiittinen väite.»

»Juutalaiset voivat pitää sitä sellaisena. Kuitenkin, se on hyvin outo väite juutalaisvihaajalta. Antisemitistit eivät pidä juutalaisvihaa pahana vaan oikeana lähestymistapana, viisautena. Miksi kukaan antisemitisti väittäisi, että hän on antisemitisti koska juutalaisten johtajat ovat päättäneet luoda antisemitismiä? Eivät natsit tai katolisen kirkon antisemitistiset piirit niin sanoisi. Messiaaniset kabbalistit voisivat niin sanoa: antisemitismi on tarkoituksella synnytetty, jotta kansa pysyy yhdessä ja palaa Israeliin.

Toinen argumenttini on *Pöytäkirjoista* löytyvä symbolisen käärmeen kuva. Niliuksen saamassa käsikirjoituksessa väitetään siis olleen kuva symbolisesta käärmeestä. Se on jonkinlainen Ouroboros, häntäänsä syövä käärme, vaikka pää ei olekaan päässyt häntään asti. Se on hyvin vanha symboli. Marsdenin käännöksen alkupuheessa Niliuksen vuoden 1905 *Pöytäkirjojen* painokseen tätä symbolisen käärmettä kuvaillaan ja mainitaan vuosilukuja. Nilius oli siis saanut jostain Euroopan kartan, johon on piirretty käärme, joka kietoutuu Euroopan ympärille.

Symboliseen käärmeeseen viitataan *Pöytäkirjojen* kolmannen protokollan alussa. Nilius siis väittää, että *Protokolliin* liittyi kartta ja voimme hyväksyä tämän väitteen yhtä perusteltuna kuin sen, että Nilius oli saanut *Protokolla*-dokumentin. Niliukselle on selvää, että kyseessä ovat juutalaiset, mutta hän ei ole mikään historian tuntija. Tulee katsoa kartan vuosilukuja. Niliukselle kyseessä olivat vuodet, jolloin juutalaisten Viisaat olivat ottaneet kunkin maan haltuunsa, mutta siitähän ei voi olla kysymys: Kreikan kohdalla kuvassa mainitaan vuosiluku 429 eKr – Perikleen aika oli juuri päättynyt, Rooman kohdalla vuosi noin 69 eKr – hieman ennen Caesarin ja Augustuksen aika, Madridissa 1552 – Kaarle V:n aika. Mihinkään näihin aikoihin ei liittynyt mitään juutalaisten valtaannousua. Espanjasta juutalaiset oli karkotettu jo

1492, Kreikassa ja Roomassa heillä ei noina aikoina ollut mitään valtaa. Sen sijaan nuo vuosiluvut ovat Kreikan, Rooman ja Espanjan suuruuden aikoja.

Jos jatkamme Madridista eteenpäin, seuraavaksi tulevat Pariisi noin 1790 – ranskalaiset lähtivät viemään vallankumousta maailmaan ja jatkoivat Napoleonin sodilla, Lontoo 1814 – Englannista tuli johtava maailmanvalta Napoleonin kukistuttua, Berliini 1871 – Ranskan ja Preussin välisen sodan aika. Saksa alkoi nousunsa suurvallaksi. Edelleen kaikki vuosiluvut voidaan tulkita kyseisten kansojen suuruuden ajoiksi, tai ajoiksi, jolloin nämä kansat ovat ryhtyneet maailman valloittajiksi.

Viimeinen vuosiluku on Pietari 1881. Mitä suunnilleen siihen aikaan tapahtui Pietarissa? Venäjä oli noussut mahdiksi jo Pietari Suuren aikana. Pietarissa solmittiin 1881 sopimus, jossa Venäjä palautti Kiinalle pienen maatilkun, mutta siitä tuskin voi olla kysymys. Vuonna 1881 myös murhattiin Aleksanteri II ja Aleksanteri III nousi valtaan. Muut vuosiluvut ovat suuruuden aikoja, mutta *Protokollat* ei lupaa Venäjän nousua vaan tsaarin vallan tuhoa. Vastaus lienee, että vuosi 1881 joko ei tarkoita mitään, tai viittaa Aleksanteri Toisen murhaan. Viimeinen solmu on väärennös, kaikki muut sopivat selitykseen, että maat alkoivat tavoitella maailmanvaltaa. Viimeinen solmu voisi kai myös olla lupaus tsaarille Venäjän noususta. Teksti ei sitä selitystä tue, mutta kuva voi olla martinisteilta, jotka siihen aikaan yrittivät päästä tsaarin suosioon. Ouroboros sopii hyvin martinismiin ja ruusuristolaisuuteen. Se sopii myös Misraim-loosiin ja jakobiineihin. Ranskan Suuren Vallankumouksen aikaisessa Ihmisoikeuksien julistuksessa on kaiken näkevä silmä - vapaamuurarien symboli - ja Ouroboros.

Lienee oikein päätellä, että käärmeellä on haluttu kuvata kansojen suuruuden aikoja. Toisaalta, jos viimeinen solmu on väärennös, voimme ajoittaa *Protokollien* alkuperäisdokumentin kartan avulla ajalle 1871-1881. Väärennöstä, jonka nyt tunnemme *Protokollina* on editoitu 1890-luvulla päätellen siinä esiintyvistä viitteistä Ranskan politiikkaan ja teknisiin projekteihin. Mahdollisesti sitä on myös editoitu ennen julkaisua vuosina 1902-

1903. Käärme näyttäisi päättyvän Istambuliin, mikä voisi viitata nuorturkkilaisten valtaannousuun. Käärme ei siis viittaa juutalaisiin kansana. Koska Nilius ja Ohrana sen sillä tavoin väärinymmärtävät, voitaneen päätellä, että he eivät ole sitä värentäneet, vaan käärme perustuu johonkin todelliseen. Muuten he olisivat valinneet jotkin paremmat vuosiluvut, jotka sopisivat juutalaisten historiaan.»

»Minkä symboli käärme sitten on?» Marko vastasi.

friend kirjoitti vastausta pitkään tälläkin kerralla. Lopulta Marko sai viestin:

»Protokolla III sanoo, että symbolinen käärme on heidän kansansa symboli. Juutalaisten symboli ei ole käärme vaan kynttilänjalka, viisisakarainen tähti, tai nykyään kuusisakarainen tähti. Juutalaisuudessa käärme esiintyy paratiisissa käärmeenä ja Mooseksen käärmeenä - Mooses sekä teki parantavan pronssikäärmeen että muutti sauvansa käärmeeksi, joka söi egyptiläisten pappien käärmeet. Teoreettisessa kabbalassa, erityisesti *Zoharissa*, käärme on Liliethin symboli. Lilieth oli naispuolinen demoni ja Samaelin, siis Saatanan, seuralainen. Käytännöllisessä kabbalassa Mooseksen käärme liittyy kirouksiin, jotka Mooses langetti Egyptin faaraolle eksoduksen aikana. Sauva muutetaan loitsulla käärmeeksi. Se liittyy messiaanisuuteen, koska Messias vie juutalaiset takaisin kotimaahansa. Juutalaisten paluu Israeliin on toinen eksodus.

Symbolinen käärme voi luultavimmin olla alkemistien ja gnostikoiden Ouroboros, häntäänsä syövä käärme. Gnostikoille se oli maailman sielu ja maailmahan oli jumalpäin epätäydellinen teos. Gnostikoilla oli siis paljolti sama käsitys kuin *Zoharissa*, käärme on Lilieth. Ouroboros on myös kataarien symboli ja esiintyy myös varhaisissa Tarot-korteissa. Kataareilla oli sidoksia humanismiin ja voimme liittää Ouroboroksen siihen esoteeriseen ajatussuuntaan, johon myöhemmät okkultiset salaseurat kuuluivat. Ouroboros liittyy Suureen Työhön eli Viisasten Kiven löytämiseen, valaistumiseen, ikuiseen kiertokulkuun, ja on aivan keskeisiä alkemian käsitteitä. Alkemistinen ja okkulttinen käärme on periaatteessa sama kuin käytännöllisen kabbalan Mooseksen

käärme - taikasauva, pahan voima. Yhteenvetona voitaneet todeta, että *Pöytäkirjoissa* esiintyvä symbolinen käärme ei ole mikään väärennös. Se ei ole juutalaisen kansan symboli, mutta se voi olla käytännöllisen kabbalisin symboli tai jonkin okkultisen lahkun symboli.»

»Eli ajatuksesi on, että symbolisen käärmeen vuosiluvut *Pöytäkirjoissa* kuvaisivat maailmanvalloitusta ja itse käärme symboliikallaan liittyy *Protokollat* esoteeriseen, okkultistiseen, messiaaniseen ja gnostiseen perinteeseen, ja niitä edustaviin salaseuroihin. Kovin spekulatiivista, mutta jos käärmeen vuosiluvut nyt osoittavat, että kuva ei liity juutalaisiin vaan perustuu johonkin todelliseen dokumenttiin, niin kuka sellaisen dokumentin olisi tehnyt?»

»Ei siis Nilius eikä Ohrana, koska he tulkitsivat kuvan juutalaisuuden käärmeeksi. Veikkaisin teosofeja kahdesta syystä: Yuliana Glinka oli teosofi ja *Pöytäkirjojen* tiedetään olleen ensimmäiseksi hänen hallussaan, toinen - tosin heikompi syy - on se että teosofeissa oli antisemitistejä, jotka kehittivät ariosofian ja sitä kautta natsismin. Martinistit ovat pääosin kristillisiä, kun taas Blavatskyn kirjat julistavat Luciferin Jumalaksi.

Marko uskoi *friendin* jo lopettaneen, kunnes muutaman minuutin päästä uuden viestin.

»Kolmas argumenttini liittyy *Pöytäkirjojen* ennustuksiin. Se ennustaa oikein joitakin historiallisia tapahtumia.»

»Ne ovat hämäriä ennustuksia, kuten Nostradamuksella ja muilla», Marko vastasi.

friend väitti, että ne eivät ole mitenkään hämäriä. *Pöytäkirjoissa* mainitaan asioita, joita Viisaat tulevat tekemään. Kaikki niistä eivät ole toteutuneet, mutta toteutuneita on useita. *Pöytäkirjat* esittää, että pitää perustaa kansojen rauhaa edistävä maailmanlaajuinen organisaatio. Se muistuttaa Kansainliittoa ja Yhdistyneitä Kansakuntia, joiden luomisen taustavaikuttajat sopivat hyvin teoriaan. Toinen on Venäjän-Japanin sota 1905. Japania rahoitti Jacob Schiff. Rothschild kyllä rahoitti Venäjää, mutta aivan riittämättömästi - sekä Schiff että Rothschild vastustivat tsaaria. Sen sodan lopputuloksen päättivät rahoittajat.

Pöytäkirjat toteaa, että jos jokin Euroopan maa vastustaa Viisaita, niin he nostavat sitä vastaan USA:n, Japanin tai Kiinan aseet.»

»Eikö 1905 ollut myös *Pöytäkirjojen* ilmestymisvuosi, eli ennustus oli kirjoitettu vasta tapahtuman jälkeen?»

»Vaikea sanoa, *Pöytäkirjojen* osia ilmestyi jo 1903 ja kokonaan se julkaistiin vuonna 1905, sota oli 1904-1906. Venäjän oletettiin voittavan. Japanilaiset uskoivat Siionin Viisaiden olevan olemassa juuri tämän kohdan perusteella. Kolmas on, että *Pöytäkirjat* sanoo, että heidän suunnittelemassaan yhteiskunnassa yksi kolmasosa on salaisen poliisin tiedonantajia, sopii hyvin Neuvostoliittoon. Tällainen suunnitelma on myös Jolyn *Dialogissa*, mutta ei kai niin ollut Napoleon III:n aikana.

Neljäs on, että kun he pääsevät valtaan, niin vapaamuurarit tuhotaan. Niin on käynyt melkein kaikissa diktatuureissa: Neuvostoliitossa, Natsi-Saksassa, Mussolinin Italiassa, Francon Espanjassa. Jos vapaamuurareilla ei ole mitään tekemistä muun kuin hyväntekeväisyyden kanssa, niin miksi diktaattorit pelkäävät heitä? Viides on, että *Pöytäkirjat* lupaa yleismaailmallista sotaa, mikäli heitä vastustetaan. Ennen Ensimmäistä Maailmansotaa Turkki vastusti sionistien Palestiina-hanketta, mutta sitten poliittinen tilanne muuttui. Toisessa Maailmansodassa Hitler vastusti väitettyä juutalaisten salaliittoa. Kuudentena *Pöytäkirjat* toteaa, että he tarvitsevat antisemitismiä juutalaisten hallitsemiseksi ja lupaa antisemitistisiä toimia. Niitähän sitten tuli enemmän kuin tarpeeksi.»

Marko mainitsi, että esimerkit tuntuvat taas viittaavan juutalaisiin, mutta *friendin* mukaan ne viittasivat kansainvälisiin rahoituspiireihin, eivät juutalaisiin kansana tai uskontokuntana.

»Siis kuka kirjoitti *Pöytäkirjat*?»

friendin mukaan sillä ei olisi paljon merkitystä mikä ryhmä ne kirjoitti, koska kaikki ryhmät ovat osa samaa perinnettä, joka tuki sekä sionismia että antisemitismiä. Salaseuran takana olisi rahoittajia. Jolyn kirja viittaa siihen taustajoukkoon, joka nosti Louis Napoleonin valtaan 1848. Se lienee sama taustajoukko, joka järjesteli vallankumouksia siihen aikaan ympäri Eurooppaan. Napoleon III julistautui keisariksi, mutta kai siinäkin hänellä oli

tukijoita. Joly kuului siihen osaan sosialisteja, jotka eivät tukeneet absoluuttista yksinvaltiutta. Jolyn kirja osoittaa salaliiton oikeaksi: olemme pa mitä mieltä hyvänsä siitä oliko bolshevikkien takana jokin salaseura, niin Napoleon III:n takana oli Misraim-loosi ja se toteutti juuri sitä ohjelmaa jonka Joly, ehkä hieman kärjistäen, kuvasi kirjassaan.

Marko mielestä oli edelleen aika uskomatonta, että taustalta löytyisi okkultistinen salaseura:

»En voi uskoa okkultismiin.»

»En minäkään, mutta tiedän, että okkultisteja oli olemassa vielä 1900-luvulla, ja on heitä varmaan vieläkin. Varmaan useimmille heistä okkultismi on traditio ja riitti, ei siihen tarvitse aidosti uskoa, mutta vähän kuitenkin - samalla tavalla kuin useimmat ihmiset uskovat uskontoihin. En usko, että kuuluisimmat okkultistit uskoivat itse okkultismiin: he olivat huijareita vanhan antiikin perinteen mukaisesti. Mutta vielä 1940-luvulla Ukrainassa oli juutalaisyhteisöjä, jotka uskoivat siihen, että heidän kabbalistiset johtajansa osasivat tehdä aitoja ihmeitä.»

friend väitti, että kaikki nämä väitteet voi tarkistaa. Niin tietenkin voi, Marko myönsi. *Mutta todellisuudessa, onko totta se minkä voi itse tarkistaa ja loogisesti päätellä, vai onko totta se minkä on oppinut niiltä joita sanotaan alan asiantuntijoiksi? friend ei ole Pöytäkirjojen asiantuntija. Vaikka voiko kukaan olla yhden anonyymien dokumenttien asiantuntija? Sellaisenhan kuka vain lukee lyhyessä ajassa useaan kertaan läpi. Mitä muuta asiantuntija siitä voi tietää kun siitä ei oikeastaan mitään muuta tiedetä? Kaikki mitä siitä tiedetään on jo kaikkien asiasta kiinnostuneiden helposti luettavissa useista kirjoista ja myös netistä.*

Marko huomasi, että *friend* oli taas kirjoittanut jotakin.

»Tiedätkö mikä on hassua?»

Marko naputteli nopeasti vastaukseksi *Mikä?*

»Keräilijä on kaksikymmentäviisi vuotta tutkinut *Siionin Viisaita*.»

»Mikä siinä on hassua?» Marko vastasi.

»Se, että Keräilijä pitää virallista teoriaa *Siionin Viisaista* todistettuna. Siis ohrana-versiota.»

Marko ymmärsi mitä *friend* tarkoitti. Kukaan ei voi tutkia asiaa niin kauan löytämättä pahoja aukkoja virallisesta teoriasta. Eihän sille ole mitään kunnollisia perusteluja. Keräilijä tietää muttei kerro. Siis Keräilijä on yksi *heistä*. Oli vain yksi asia mitä Marko saattoi tehdä. Hän kiitti *friendiä* vinkistä ja sulki tietokoneen. Katille hän sanoi:

»Miedän täytyy lähteä heti huomisaamuna. Varaan lentoliput saman tien.»

»Entä Rossin tarjoama työ?», Kati kysyi.

»Sitä en nyt voi ottaa vastaan», Marko sanoi. »Sanotaan, että tämä on eloonjäämisviisautta.»

On yksi sääntö yli muiden, Marko mietti. Niin kuin Matrixissa: jos näet heitä, juokse!

Kati näytti tyytyvän Marko päätökseen. Marko soitti Rossille ilmoittaakseen ettei voikaan ottaa työtä vastaan. Tämä vaikutti ärtyneeltä, mutta hyväksyi sen. *Mutta Zoran Lenkovitchia, sitä Rossin turvallisuuskonsulttia, olisi hyvä jututtaa*, Marko ajatteli.

»Sitä ennen vilkaistaan onko siinä arkistossa kansiota Sven ja Lars Johanssonista», Marko sanoi.

Marko selitti, että arkistossa oli in liikehälyttimet, ei kameroita. Lukko oli hyvä eikä hän sitä saisi avattua, mutta Rossi oli vienyt avaimen huoneeseen, johon hän pääsisi ikkunan kautta - hän oli sen jo tarkistanut. Avaimen hakeminen huoneesta ei olisi vaikeaa, ei siellä montaa piiloa voinut olla. Hän poistaisi arkiston sulakkeet - sulakekaappi oli alakerrassa, hän pääsi siihen käsiksi. Kati menisi avaimella arkistoon, tarkistaisi olisiko kansiota Larsista tai tämän isästä. Sinne tulisi varmaan vartija, koska liikehälyttimet toimivat paristoilla, mutta yöaikaan vartija joutuisi turvautumaan vain taskulamppuun kun sulakkeet poistettaisiin. Marko varmistaisi sulakekaapin lähellä sen, että kukaan ei ruuvaa niitä kiinni. Kati liikkuisi sukkasillaan ja pujahtaisi ulos kun vartija etsisi tunkeutujaa arkiston syövereistä. Katia ajatus pelotti, mutta lopulta hän suostui.

Seuraavana yönä he olivat valmiina. Marko ei päässyt ikkunasta, mutta ovi aukesi vääntämällä. Hän löysi avaimen kuten lupasi.

Sulake pois, Kati sisään. Oven yllä oli punainen lamppu. Syvemmällä arkisto oli säkkipimeä. Katilla oli valona vain pieni lamppukynä. Hän valaisi hyllyrivejä. Kansiot oli järjestetty jonkin logiikan mukaisesti. *Selvittämättömät murhat. Armeijan salaiset projektit. Likaiset operaatiot. Tieteen huijaukset. Salaseurat. Kiehtovat myytit. Ratkaisemattomat arvoitukset...* Mistä hänen tulisi etsiä? Hän kuvitteli kuulleen jotain. Vartijako? Hän luki umpimähkään kansioihin liimattuja nimilappuja: *Kuparirulla, Kambyseen kadonnut armeija, Sfinksin rakentajat...* Ei, hän oli väärässä osoissa. Täällä ei ollut kansioita yksittäisistä tutkijoista.

Nyt hän kuuli varmasti, että arkistoon saapui joku. Tulija ei edes yrittänyt liikua hiljaisesti. Kati näki voimakkaan taskulampun kajoa arkistokaappien yllä. Itse hän oli hyllyjen suojassa eikä häntä ainakaan heti löydetäisi. Johanssonien etsintä sai nyt jäädä. Vartija oli tullut nopeammin kuin Marko oli arvioinnut. Kati halusi pois, mutta sekaantui suunnissa. Hän hiipi syvemmälle arkistoon.

Kolahdus.

Vartija oli törmännyt johonkin. Taskulamppu valaisi käytävää Katin oikealla puolella. Ei aivan lähellä vielä. Kati lähti toiseen suuntaan. Hän ei uskaltanut käyttää kynälamppuaan ja joutui tunnustelemaan tiensä käsillään. Hän odotti lampun valon osoittavan selkäänsä minä hetkenä hyvänsä.

Käytävien risteyskohdassa Kati pysähtyi ja kuunteli.

Askeleita.

Kati ei ollut varma missä suunnassa ovi oli. Punainen valo. Kaapt olivat liian korkeat. Valoa ei näkynyt. Hän hiipi eteenpäin.

Hän yritti miettiä mistä oli tullut ja mihin suuntaan oli kääntynyt. Lopulta hän kuvitteli tietävänsä oven suunnan.

Lamppu valaisi pääkäytävän juuri kun hän oli aikeissa ylittää sen. Kati vetäytyi heti taaksepäin ja odotti.

Valo kääntyi toisaalle. Kati pinkaisi äänettömään juoksuun. Hän näki jo punaisen valon ja pysähtyi arkistohyllyn taakse odottamaan.

Ovi oli kiinni. Oliko se lukossa? Kati kuunteli vartijan askelääniä. Riittävän kaukana. Kati juoksi ovelle. Hän käänsi lukkoa varovaisesti. Se liikkui. Hän työnsi ovea. Se aukesi.

Kati pujahti ovesta ja laski sen hyvin hiljaisesti kiinni. Sydän pompotti. Hän hiipi sukkasillaan portaiden alle, otti sieltä kenkensä ja takkinsa mukaansa ja jatkoi ulko-ovelle. Toista kertaa hän ei seuraisi Markon ohjeita. Eikä siellä ollut kansiota Johanssoneista.

46.

Marko istui hotellin lobbyssa ja katsoi kelloaan. Hotellihuone piti luovuttaa viimeistään kello kaksitoista, kolme ja puoli tuntia ennen lentokoneen lähtöaikaa. Maria oli soittanut ja kuullessaan, että he olivat lähdössä iltapäivällä, hän halunnut tulla keskustelemaan vastasuunnitelmasta yhdeltätoista. Kello oli jo selvästi yli. Marko lähti hakemaan matkalaukkuaan. Hän ja Kati olivat tällä kertaa samassa huoneessa, koska vastaanotto oli ilman muuta olettanut, että he ovat pari - oli huoneessa sentään erilliset sängyt. Huone oli tyhjä. Kati oli vielä niin järkyttynyt öisestä arkistoreissusta. Vasta aamulla Katille oli selvinnyt kuinka pahasti he olivat pettäneet Rossin, vaikka tämä oli ollut heille niin ystävällinen. Markon syytä kaikki. Hän ei halunnut puhua mitään Markolle ja oli sanonut menevänsä viskille hotellin baariin. Marko toivoi, että Kati unohtaisi koko jutun parin lasillisen jälkeen. Hän vilkaisi vielä ettei huoneeseen jäänyt mitään. Ei mitään, entä kylpyhuoneeseen? Hän avasi oven - ja hetken aikaa Marko ja alaston Kati tuijottivat toisiaan. Kati tempaisi pyyhkeen ylleen ja yhtä nopeasti Marko veti oven kiinni. Hetken päästä Kati avasi oven valkoisessa kylpytakissa ja tukka pyyhkeeseen käärittynä.

»Teitkö sä ton tahallasi?» Katin äänestä kuului suuttumus.

»En. Eikö sinulla ole tapana laittaa vessan ovea lukkoon?»

Marko kysyi niin viattomasti kuin osasi.

»Kuule. Pysytään vain ystävinä. Mä oon nyt Ronin kanssa ja me löydetään Joanna. Jooko?»

Kambodžassa alkanut lumous särkyi.

Se siitä, eikä se arkistokeikka ollut aivan loppuun saakka harkittu. Katilla olikin syytä olla suuttunut.

Mitään ei ollut huoneeseen jäänyt. Marko lähti alas rappusia matkalaukkuineen. Kati sanoi jo vieneensä matkatavarat vastaanoton tiskin taakse ja tulevansa pian. Viittä vaille kaksitoista, eikä Mariaa näy missään.

Maksettuaan hotellin Marko ja Kati istuskelivat aulassa. Katikin oli jo tyyntynyt. Maria oli soittanut vastaanottoon. Hän ehtisi hotelliin vasta kello yhdeltä, mutta heillä olisi hyvin aikaa puoli tuntia ennen kuin heidän täytyisi lähteä lentokentälle.

Marko katseli muistiinpanojaan aiemmista tutkimuksistaan ja totesi, että teorianhan voisi kiteyttää seuraavasti:

kauniit ajatukset

humanismi

valistus

kommunismi

machiavellistit

Borgia- ja Medici-paavit

Illuminati, jakobiinit

Leninin ja Stalinin diktatuurit

Diktatuuria tarjottaisiin käärittynä kauniisiin ja kannatettaviin ajatuksiin. Näillä kauniilla ajatuksilla on paljon yhteistä ja sama alkuperä: valistus kehittyi humanismista, sosialismi ja kommunismi kehittyvät valistuksen pohjalta. Näissä kaikissa kauniissa ajatuksissa on taustalla suvaitsevuus, rauha, veljeys. Kuka nyt haluaisi ennakkoluuloja, sotaa, riitaa? Kaikki myös edustavat vapautta säännöistä ja rajoituksista. Demokratia on tasa-arvoa, kaikki edustavat myös tasa-arvoa. Ja kuitenkin taustalla aina ovat olleet machiavellistit, eivät voimana joka olisi vastustanut kauniita ajatuksia, vaan näiden samojen kannatettavien ajatussuuntien johtajina, rahoittajina, tukijoina, ja edistäjinä. Machiavellistit siis ratsastivat valtaan Troijan hevosella. Myös machiavellisteissa on jotain jatkuvuutta. Renessanssipäavit olivat kapitalismilla rikastuneita, itsevaltiaina itsensä näkeviä ruhtinaita, eivät pappeja kutsumuksestaan. Myös machiavellistit tulevat samasta humanismin ja valistuksen kulttuurista, vaikka näkevätkin oman roolinsa valistuneena itsevaltiaana, jolla on oikeus rikkoa kristinuskon vakiintuneita moraalिसääntöjä ja luoda omat sääntönsä. Suhde uskontoon, varsinkin kristinuskoon, on sama kaikissa ajatussuunnissa: uskonnollinen suvaitsevaisuus siinä

muodossa, ettei mikään uskonto ole oikeampi kuin toinenkaan, ja uskonnosta tulisi karsia papiston valta. Toisin sanoen, uskonnoissa on hyvää vain ne harvat yhteiset eettiset peruseriaatteet, jotka niissä kaikissa on, muu on suvaitsemattomuutta, taikauskoa, papiston valta-aseman väärinkäyttöä. Tässä suvaitsevaisuudessa kielletään, että mikään uskonto sisältäisi mitään totuutta. Mutta oudosti, se ei ole okkultismin vastainen, okkultismiahan useimmat näistä tahoista tukivat. Salaseuran ääriviivat alkavat hahmottua, Marko mietti.

Kuinka taulukko pitäisi täydentää vastaamaan nykyaikaa, kommunismihan on romahtanut? Marko kirjoitti uuden rivin edellisten alapuolelle.

globalismi?   neokonservatiivit?

Avoin markkinatalous ja demokratiakin ovat kehittyneet valistuksen pohjalta ja nyt johtamassa globaaliin maailmaan, mikä on monessa mielessä hyvä asia. Globalismissa yritetään levittää demokratiaa ja markkinatalousjärjestelmää. Marko kehitteli teoriaa mielessään. Kati luki lehteä. Kello oli jo melkein yksi.

Maria avasi hotellin lasisen paraatioven, etsiskeli katseellaan Markoa ja Katia ja käveli heidän luokseen. Tässä hotellissa ei kiinnitetty asiakkaisiin mitään huomiota, elleivät he itse sitä vaatineet. Hotellin oven pielessä ei seisonut portieeria ja tuskin kukaan muukaan pani Mariaa merkille. Maria selitti jättäneensä autonsa parkkiruutuun ja että hänellä oli kolikoita vain puoleksi tunniksi. Hän oli muistanut illalla enemmän keskusteluistaan Larsin kanssa ja oli ajatellut, että niistä voisi olla apua Larsin löytämisessä.

Marko oli kysynyt vastasuunnitelmasta. Nyt Maria muisti että siitä oli ollut puhetta. Siis, Lars oli vakuuttunut, että oli olemassa salaliitto ja sillä oli suunnitelma maailman valloittamiseksi, mutta Lars oli löytänyt tai keksinyt vastasuunnitelman.

»Tarkentaisitko vielä mikä oli suunnitelma Larsin versiona», Marko pyysi, »kun nyt olet muistellut keskustelujanne.»

»Suunnitelma on sama kuin aina näissä teorioissa; Larsin suunnitelma, minun suunnitelmani, yleensä salaliittoteoreetikkojen suunnitelma, aika lailla samaa asiaa», Maria vastasi. »On muutama tapa päästä valtaan. Demokratioissa se yleensä tapahtuu jollain kombinaatiolla seuraavista menetelmistä: ostaa päätäntävaltaa tiedotusvälineissä niin paljon, että voi vaikuttaa siihen kenet kansa valitsee; antaa valtiolle lainaa, jolloin voi vaikuttaa hallituksen politiikkaan; nostaa omat henkilöt maineeseen tieteessä ja taiteissa, jolloin heitä voi käyttää asiantuntijoina ja mielipiteen ohjaajina omien tarkoituksien saavuttamiseksi; soluttautua kasvatukseen ja koulutukseen, jolloin voi ohjata mitä seuraava sukupolvi uskoo todeksi.»

»Tai sitten voi tehdä vallankaappauksen, tai...», Marko sanoi.

»Silloin ei enää oltaisi demokratiassa», Maria keskeytti.

Marko myönsi, että Marian listaamat periaatteet ovat toimivia menetelmiä, ja niitä on sovellettu ainakin 1700-luvun Baijerin Valistuneista 1900-luvun kommunisteihin. Maria jatkoi selittäen, että menetelmiä oli kyllä muitakin. Valtaan saattoi päästä esimerkiksi kaksivaiheisella vallankumouksella, jossa ensin nostetaan valtaan maltilliset. Maltilliset tahallaan aloittavat toivottoman sodan jotain muuta maata vastaan, tai muuten sotkevat asiat riittävän perusteellisesti valmistellakseen radikaalien valtaannousua. Kun maa on vaikeassa tilanteessa radikaalit tulevat tarjoamaan apua ja heidät otetaan avosylin vastaan. Valtaanpäästyään radikaalit tekevät puhdistuksia, joilla poistetaan sekä vanha valtaeliitti että maltilliset. Sitäkin menetelmää on sovellettu niin usein, ettei ole juuri mitään mahdollisuutta että tapahtumat olisivat sattumaa. Kyseessä on suunnitelman yksi toimiva ja testattu mekanismi, jota tarvittaessa käytetään.

Näissä menetelmissä on hyvin vähän uutta. Nykyään on kirjoja, joissa paljastettiin "uusia" menetelmiä kuten katastrofikapitalisimi ja taloudelliset palkkamurhaajat, Marko oli päätellyt, molemmat ovat satoja vuosia vanhoja. Katastrofikapitalismilla tarkoitetaan hyötymistä sodista ja luonnonkatastrofeista. Kai sitä on tehty aika kauan. Taloudelliset palkkamurhaajat taas ovat näitä puku päällä kulkevia pankkiirien edustajia, jotka houkuttelevat ja tarvittaessa

pakottavat köyhän maan ottamaan liian suuren lainan ja ajautumaan velkakoukkuun. Koronkiskureinahan heidät tunnettiin aiemmin.

»Oliko Larsilla jokin mielipide siitä, miksi jokin taho haluaisi toteuttaa tuollaista suunnitelmaa?» Marko kysyi.

»Siitä kai emme puhuneet», Maria vastasi. »Kysymys *miksi* ei ole sen järkevämpi kuin kysyä miksi Aleksanteri Suuri tai Napoleon halusi valloittaa maailman.»

»No, mennään siihen vastasuunnitelmaan», Marko sanoi. »Tai ei kai siinä ole mitää taikaa, noita menetelmiähän pystyisi aivan helposti vastustamaan, jos hallitus yrittäisi niitä vastustaa. Ei mikään pakota valtiota ottamaan jatkuvasti lainaa. Lainan todellakin voisi maksaa pois ja sillä tavalla katkaista machiavellistien päärahoituslähteen. Median keskittymistä voitaisiin lailla rajoittaa. Ei mikään pakota palkkaamaan soluttautujia tärkeisiin aseisiin.»

Maria huitasi kädellään Markon vaikenemaan. Hän oli pohtinut näitä asioita kauan eikä pitänyt huonosti mietityistä vastakommenteista.

»Jokaista menetelmää voisi vastustaa, mutta niin ei tehdä. Päättäjät eivät halua niin tehdä niin, tai edes myöntää ongelmaa, syistä, joita näissä menetelmissä sovelletaan: huiputtaminen, lahjonta, uhkailu, kiristäminen, viettely,... perinteisiä tiedustelujärjestöjen menetelmiä, uhrin heikkouksien ja paheiden hyödyntämistä. Pikku paheet eivät olisi vaarallisia, ellei niitä joku kävisi hyödyntämään. Vastasuunnitelma siis olisi helposti olemassa, mutta Larsin mukaan vastasuunnitelma pitäisi olla jotain, joka toimii vaikka päättäjät eivät anna tukeaan.»

Sepä olisi jotain erinomaista, Marko mietti. Todella erinomaista, mikäli sellainen menetelmä on. Ehkä siinä olisi jotain, minkä hävittämiseksi salaliiton päättäisi tuhota Larsin.

»Mielenkiitoista», Marko sanoi. »En oikein jaksa uskoa, että Lars olisi keksinyt vastasuunnitelmaa. En osaa kuvitella mikä se voisi olla.»

»Ei aina tarvitse itse keksiä», Maria sanoi. »Voi löytää jonkun kirjan, pamfletin, unohtuneita dokumentteja, laskee kaksi ynnä kaksi.»

Kirja, miksei, Marko mietti. Eikö Umberton Econ romaanissa Ruusun nimi, ollut myös jokin kirja? Aristoteleen kadonnut tutkielma huumorista. Se oli hauska kirja ja munkkien yhteisössä ei saanut nauraa. Jotain tällaista. Entä jos Larsin vastasuunnitelma perustuisi johonkin humoristiseen kirjaan? Jokin jonka lukemalla jokainen ymmärtäisi kuinka järjetöntä olisi heidän yrityksensä päästä maailmanvaltijoiksi. Huovisen Veitikka? Ehkä Larsin kirja olisikin jokin Ludlumin tai Clancyn kirja, miksei vaikka Remes. Joku, jossa hullu miljonääri hallitsee mediaa ja yrittää päästä maailman kuninkaaksi, mutta yksi amerikkainen sankari pelastaa maailman. Tai Marlon Brando -elokuva Alaston satama, jossa Terry Malone lopulta nousee ammattiyhdistysliikkeeseen soluttautunutta mafiaa vastaan ja loppuhuipeuksessa kaikki satamajätkät käyvät tukemaan Terryä. Aatelistohan oli vähän kuin mafia. Eikö Klaus Flemingin isoisä ollutkin merirosvo? Sitten rosvoista tuli aatelisia, eivätkä he päästäneet ketään kilpailijoita rinnalleen. Tällainen vastasuunnitelma toimi vanhanajan despootteja vastaan, ei varmaan toimi nykyistä eliittiä vastaan. Ei se ole tämä.

»Marko, sanoit että Larsilla oli isän kirjoittama kirja mukana», Kati sanoi.

»Kirja oli Larsin mielestä avain koko asiaan, tai ainakin osa avainta», Marko vahvisti. »En tiedä mitä siinä luki, mutta vastasuunnitelmanhan voi helposti keksiä itsekin. Suunnitelma siis perustuu kahteen pilariin: rahaan ja mediaan. Tehdään vallankaappaus. Otetaan pankit ja media uusien vallanpitäjien haltuun. Kielletään organisaatiot, jotka voisivat yrittää kaataa uuden vallan: vapaamuurarit, okkultistiset seurukset ja tietyt poliittiset puolueet. Passitetaan vankilaan kaikki uutta valtaa mahdollisesti vastustavat henkilöt. Näin poistetaan järjestelmään solutetut avainhenkilöt. Homma toimii, mikä tässä olisi vaikeaa?»

»Noin on moni diktatuuri toiminut, mutta samalla demokratia korvautuisi diktatuurilla», Maria sanoi. »Ei mikään parannus, eikä

Lars tuota tarkoittanut. Sitä paitsi, se ei toimi, toimisi vain jos maailmassa ei olisi muita maita.»

»Diktatuurivastasuunnitelman ongelma ovat siis muut maat?» Marko kysyi.

Maria selitti, että diktatuuri ei pysty poistamaan suunnitelman tukivoimia muista maista, joten ne pystyvät jatkuvasti luomaan vastavoimia. Diktatuuri ajautuu yhä syvemmälle poliisivaltioksi, menettää kansalaistensa tuen, tai jos ei menetä, niin maa ajetaan sotiin, jotka se häviää. Tai diktatuurin voi tuhota myös taloudellisin keinoin, vaikka lamalla.

»Eikö vastasuunnitelmaksi riitä vain suunnitelman julkaiseminen?» Kati kysyi. »Entä jos suunnitelman lähettää sanomalehtiin ja ne julkaisevat sen?»

Marko vilkaisi Katia. *Niin juuri, varmaan toimisi.*

»Julkaisevatko?» Maria sanoi. »Pitäisi olla aitoja dokumentteja, todisteita. Joskus lehdet ovat julkaisseet tiettyjä dokumentteja, mutta samat lehdet ovat lyhyen ajan päästä joutuneet julkaisemaan vastineita, jotka todistelevat, että dokumentit ovat väärennetyjä. Artikkelin kirjoittaneet ja julkaisseet toimittajat on erotettu ja leimattu hulluiksi tai vaarallisiksi ääriliikkeiden jäseniksi. Nykyään sellaisia dokumentteja tuskin julkaistaisiin lehdissä, joilla on mitään uskottavuutta, eikä sellaisia dokumentteja edes ole.»

»Kyllä ne joissain lehdissä saa julkaistua, tai Internetissä», Kati intti.

»Voi kyllä, mutta ne joko vaietaan kuoliaaksi tai, jos se ei ole mahdollista, suunnataan mustamaalauskampanja». Marko vastasi. »Erotetaan työstä. Vaikeuksia löytää työtä sen jälkeen.»

Tai oikeastaan, Marko ajatteli, kaikki salaisuudet on jo kauan sitten paljastettu. Niihin ei vain usko kuin merkityksetön murto-osa ihmisistä. Melkein kaikki uskovat mediaa vaikka olisi vahvat todisteet, jotka osoittavat virallisen totuuden vääräksi. On tapauksia, jossa lehdistö on tuonut todisteita hallitusta vastaan ja nämä todisteet on hyväksytty. Mutta on harvempia tapauksia, jossa jokin taho olisi tuonut todisteet valtalehdistöä vastaan ja ne olisi hyväksytty. Kaikki mitä Lars olisi saattanut saada selville suunnitelmasta oli kyllä jo julkaistu. Eivät *he* sitä pelänneet, että

Lars paljastaisi jonkin tuntemattoman salaisuuden. *He* olisivat saaneet estettyä sen, että salaisuus johtaisi mihinkään suurempaan muutokseen.

»Miten Lars voisi kuvitella vastustavansa suunnitelmaa pommi-iskuilla?» Kati kysyi.

»Ei mitenkään», Maria sanoi. »Sivullisiin kohdistuvalla pommi-iskulla Lars ei saavuttaisi mitään, kuten ei saavuttanut Unabomberkaan. Ja vaikka Lars pystyisikin arvaamaan oikein ne henkilöt jotka johtavat suunnitelmaa, niin hän ei pääsisi heidän lähelleen räjäyttämään pommiaan. Niillä henkilöillä on turvamiehet ja turvalaitteet. Eikä yhden henkilön murha mitenkään tuhoa suunnitelmaa.»

Olisiko tämä vakuuttava argumentti siitä, ettei Lars ollut terroristi: koska Lars oli rationaalinen, hän ei olisi toiminut epärationaalisesti? Marko mietti, mutta ei sekään perustelu toiminut.

»Suunnitelmaa ei siis voi mitenkään vastustaa?» Marko kysyi.

»En sanonut niin», Maria vastasi. »Vastasuunnitelma voi olla olemassa, mutta se ei ole diktatuurin pystyttäminen, salaliittoteorian julkistaminen, eikä pommien heittäminen tai suunnitelman johtajien eliminointi.»

Kati esitti, että suunnitelman vastustamisen problematiikka olisi samanlaista kuin terrorismissa. Ei haluta pystyttää poliisivaltiota, terrorismista kirjoittaminen ei sitä poista, ja vangittujen tai tapettujen johtajien tilalle tulee aina uudet.

»Monessa mielessä samanlaista», Maria vastasi, »mutta vaikeampaa. Suunnitelman vastustamista voi verrata tilanteeseen, jossa nämä terroristijärjestöt olisivat jo soluttaneet koko järjestelmän ja niillä olisi käytännössä loputtomat rahavarat.»

»Siis ehkä enemmänkin kuin mafian vastustaminen?» Kati jatkoi. »Sitähän ei ole onnistuttu kitkemään pois, mutta viime aikoina on ollut edistystä.»

Maria alkoi vaikuttaa kiusaantuneelta. Mafian kitkemiseen riittää se, että on riittävän monta lahjomatonta tuomaria ja poliisia. Suunnitelman vastustaminen on paljon hankalampaa. *He* toimivat laillisin keinoin.

Hän on kiusaantunut, koska pitää ongelmaa erittäin vaikeana ja yritämme ehdottaa sille ratkaisuja, Marko ajatteli. Mahdottoman ongelman ratkaisua ei tule sillä tavalla käydä yrittämään. Se koetaan osoituksena siitä, että kuulija ei lainkaan ymmärrä ongelmaa. Heidän pitäisi olla yrittämättä keksiä lisää ehdotuksia mikä vastasuunnitelma voisi olla.

»Muistako sanoiko Lars mitään vastasuunnitelmastaan?» Marko kysyi.

»Vain sen, että suunnitelmassa on olennaisia heikkouksia», Maria sanoi.

*Heikkouksia käyttäen siis, Marko ajatteli. Suunnitelma on vanha ja machiavellistinen. Se on kuin mafian punoma juoni. Ei siinä oli mitään suurempaa nerokkuutta: rikotaan vain yhteiskunnan totunnaisia kirjoittamattomia lakeja. Totta kai suunnitelma saattaa sisältää heikkouksia. Ainahan suunnitelmia pitää korjata niiden laatimisen jälkeen. Eivät *he* ole koskaan onnistuneet hallitsemaan maailmaa, aina on muitakin voimia.*

Machiavellismissa tarkoitus pyhittää keinot. Ruhtinaalle hyvä toiminta ei ole samaa kuin hyvä toiminta alamaaiselle. Ruhtinaan tulee hallita, koska se on hänen roolinsa. Valtaeliitin tulee hallita, haluta kaikki valta, haluta kaikki rikkaudet, koska se on sen rooli. Toisaalta sen tulee suojella alamaisiaan, joiden rooli on palvella hallitsijaansa. Rikollista olisi anarkia. Rikollista olisi yrittää vaihtaa valtaeliitti onnistumatta siinä. Rikollista olisi yrittää elää kuin hallitsija ja tulla voitetuksi. Siis perusta on, että ei ole mitään absoluuttista etiikkaa. Siinä on yksi machiavellismin heikkous.

Machiavellisimia voi vastustaa esittämällä yhteiskuntamallin, joka vaatii absoluuttista etiikkaa. Sellainen kieltää machiavellismin moraalisen pohjan. Tätä kohtaa on tietenkin miettitty usein ja se heikkous on paikattu. Nyt valtaeliitti aina kieltää, että sillä olisi enemmän oikeuksia tai että se saisi seurata toista eettistä normistoa. Se on tietenkin *double talkia*. Kielletään, mutta tehdään kuitenkin. Eliittiä ei voi syyttää kaksinaismoraalista, koska se kieltää syyllistyvänsä sellaiseen.

Toinen heikkous suunnitelmassa on tekniikan kehittyminen. Siis näitä Wikileakeja, blogeja, peer-to-peer -sovelluksia, ja muuta

sellaista. Suunnitelman menetelmät ovat vanhoja ja tekniikka on kehittynyt ala. Tekniikassa on siis heikkous.

Kolmas heikkous on, että joku voi keksiä jotain aivan uutta. Suunnitelma on laadittu kauan sitten ja sitä vain modifioidaan. Se on liian laaja eikä voi muuttua nopeasti. Siinä voi olla dinosaurusongelma, muuttuvissa olosuhteissa se epäonnistuu.

47.

Enempää vastasuunnitelmasta tuskin löytyisi nyt, mutta hänen tulisi selvittää yksi asia, joka oli häntä vaivannut jo alusta asti. Hänen tulisi selvittää olisiko Lars maininnut seikkoja, jotka viittaisivat vainoharhaan. Tyypillinen vainoharhainen piirre on suuruudenhulluus. Messiaaniset piirteet viittaavat vainoharhaan. Kuvitelma että pelastaa maailman. Tässä taitaa olla se suunnitelman suurin virhe: se on suuruudenhullu messiaaninen suunnitelma; siis todellisuudessa suunnitelma on vainoharhainen; mutta niin voi olla vastasuunnitelmakin. Marko päätti kysyä tätä asiaa:

»Muistatko, näkikö Lars itsellään jokin suuren roolin vastasuunnitelmassa?»

»Luulen niin», Maria vastasi, »mutta en tiedä. Hän ei kertonut minulle vastasuunnitelmaansa.»

Voisi siis olla vainoharhaa. Marko tunsu taustalla olevan psykologisen mekanismin kirjoista. Vainoharhassa kaikki mitä kuulee ja näkee saa merkityksen. Merkityksiä nousee kaikkialla. Se on erilainen maailma kuin se, missä yleensä elämme: maailma, jossa tapahtuu sattumia eivätkä useimmat tapahtumat ole merkkejä mistään. Paranoidin maailmassa kaikessa mitä ihmiset puhuvat on mukana vihjeitä ja salattuja merkityksiä. Muistaa kirjoista kohtia, joissa viitataan paranoiin itseensä ja hänen suureen tehtäväänsä. Mutta se kaikki on harhaa. Kun kysyy niin ihmiset eivät sanoneetkaan mitään sellaista, niitä kohtia ei löydykään niistä kirjoista. Kaikki valuu pois kun sitä yrittää tarkistaa, osoittautuu mielikuvituksen tuotteiksi. Käviköhän alkukristityille näin? Vanhat

profetiat saivat merkityksiä, joita niillä ei oikeastaan ollut. Profetia *neitsyt tulee raskaaksi* olisikin alunperin ollut muodossa *nuori nainen tulee raskaaksi*. Mutta aikalaiset eivät väittäneet Jeesusta hulluksi. Shabbatai Zeviä epäiltiin, ja hänellähän hyvin luultavasti olikin maanis-depressiivinen mielisairaus.

Ero pitäisi olla selvä. Oikea salaliitto ja siihen järkevä vastasuunnitelma, tai vainoharhainen salaliittoteoria ja suuruudenhullu maailman pelastussuunnitelma. Mutta ei vain ole. Ero on selvä ihmiselle itselleen kun hän paranee. Jos hän ei eroa näe, niin joko hän ei ole parantunut tai ei ole koskaan ollutkaan vainoharhainen. Ero voi olla selvä lääkärille, joka keskustelee pitkään potilaan kanssa, mutta jos ei voi keskustella ja ainoastaan kuulee toisen käden huhuja tai lukee jonkun kirjoituksia, niin mistä sen tietää. Marko kuitenkin kirjoitti muistiinpanoihinsa:

Toimiva vastasuunnitelma? Lars vainoharhainen?

Maria keskeytti hänen ajatuksensa ja sanoi muistavansa vielä muutakin. Lars oli maininnut, että vastasuunnitelmassa olennaisena on jokin ajan perusoletus, joka ei päde.

Aika, Marko mietti, Larsin roskakorista löytyneessä lapussa, siinä oli viimeisenä sanana aika, mutta mitä se tarkoittaa?

Marko sulkeutui ajattelemaan tämän tietojyväsen merkitystä. Aika, suurin fysiikan mysteereistä. Edes kreikkalaisten vanhaa paradoksia Akilleuksen ja kilpikonnan kilpajuoksusta ei ole kunnolla ratkaistu. Mitä siitä, että yhä pieneneviin matkoihin tarvittavat ajat muodostavat suppenevan sarjan, joka antaa äärellisen kokonaisajan. Jos jokainen ajanhetki on elettävä, niin elettäviä hetkiä tulee äärettömän monta. Kuvitellaan, että Akhilleus ja kilpikonna ovat vain ongelman elävöittämistä. Ne juuri ovat ongelman ydin: ne elävät nämä kaikki hetket. Eikö se ole ongelma, vai eikö kukaan enää mieti mikä mysteeri on hetken eläminen? Marko piti kreikkalaisten ratkaisua tyylikkäämpänä: aikaa ei voi jakaa loputtomiin. Niin tietenkin tavallaan onkin, ei Akhilleus tai kilpikonna ääretöntä määrää hetkiä aivoihinsa edes rekisteröi, mutta mitä tarkoittaa elää, olla olemassa? Se on syvälinen osa tätä paradoksia.

Paljon uudempi ongelma oli neliulotteinen aika-avaruus. Jos maailma todella olisi vain neliulotteinen, niin miksi ja millä tavoin meidät on sidottu seuraamaan aikaa eteenpäin. Valon äärellisestä nopeudesta johtuva valokartio ei selitä asiaa. Miksi ei voi yhtä hyvin tuntea kulkevasa aikaa taaksepäin, tai pysyä paikallaan? Se viittaa siihen, että jossain on todellisempi maailma ja siellä oleva tarkkailija joutuu katselemaan fyysistä maailmaa kulkien vain kasvavan ajan suuntaan.

Ajan käsitteeseen liittyy kaikenlaisia ongelmia. Jos on valoa nopeampia hiukkasia, neutriinoitakin väitettiin sellaisiksi, niin teoriassa voi lähettää viestejä menneisyyteen eräänlaisella kaiutusmenetelmällä. Mitä paradokseja siitäkin seuraisi? Tai syklinen aika, diskreetti aika, aika-avaruus, jossa on madonreiکیä? Tai kenttäyhtälöiden ratkaisut, jotka menevät äärettömiksi kun aika lähestyy ääretöntä, ovatko ne olemassa vai eivätkö, ja jos eivät niin miksei, jos kerran tulevaisuutta ei vielä ole olemassa?

Tai jos mennään kauemmas fysiikasta, Lars ei varmaan tietänyt paljoa fysiikasta, on kaikenlaisia sanontoja: aikansa kutakin, sinun aikas koittaa, aikaansa edellä, ajan henki,...

Marko totesi ettei osannut heti ratkaista tiedon merkitystä ja vain kirjoitti sen muistiinpanoihinsa.

Vastasuunnitelma - jokin perusoletus ajasta ei pätevä?

Marko havahtui ajatuksistaan kun Kati nyki häntä hihasta. Maria oli lähdössä. Kati vielä vetosi Mariaan:

»Maria, voitko auttaa meitä. Lars on kadonnut eikä poliisi löydä häntä, vaikka hän on epäilty terrorismista ja varmasti häntä etsitään tosissaan. Emme me voi kaksistaan käydä kyselemään kadulla kulkijoilta ovatko he nähneet Larsia. Hänen sähköpostilaatikostaan löytyi vain sinun osoitteesi. Olisiko hän käyttänyt jotain identiteettiä, tai olisiko hänellä jokin toinen postilaatikko jollain salanimellä?»

Maria oli jo noussut seisomaan, mutta vilkaisi kelloaan ja istahti hetkeksi takaisin tuoliin.

»Lars ei maininnut ketään ystävänsä, mutta löysin ehkä jotain muuta. Eilen, kun yritin muistella keskustelujani Larsin kanssa, yritin myös löytää tämän Markon mainitseman italialaisen

salaisuuksien keräilijän - täytyisihän sellaisesta henkilöstä olla jotain tietoja. Olen jättänyt kysymyksiä tästä miehestä monelle webbi-keskustelupalstalle. Ilmoitan jos saan vastauksia.»

Marko kiitti Mariaa ja selitti löytäneensä jo miehen. He kävivät jo miestä tapaamassakin, Marko vain unohti mainita.

Tietokonettaan naputteleva mies nosti katsettaan:

»Maria Chelazzi siis kuoli heti tuon tapaamisen jälkeen?»

Mitenhän siinä oikein kävi? Marko muisti kuinka Maria oli lähtenyt kävelemällä hyvissä voimissa heidän hotelliltaan. Se oli viimeinen, mitä Marko hänestä näki.

»Niin, niin kai se tapahtui», Marko vastasi muttei osannut paremmin sitä selittää. »Kuulin siitä vasta paljon myöhemmin.»

Se, mitä tapahtui, oli seuraavaa: Noin kymmenen minuutin päästä lähdettyään hotellista Marian rinnalle ajoi moottoripyörä. Se seurasi rinnalla parikymmentä sekuntia, riittävästi Marian varmaan tunnistamiseen, Mitään mahdollisuutta pakoon ei ollut, sillä kohtaan tien molemmilla puolilla oli valkoiseksi kalkittu kahden metrin korkuinen muuri, jonka toisella puolella näkyi suuria mäntyjä ja sypressejä. Varmasti reunustaen hyvin kauniita yksityispuutarhoja. Moottoripyörämies, koska mies hän oli, ei koskaan nostanut kypäränsä visiiriä, joten Maria ei koskaan nähnyt kuka häntä ampui. Mies ampui Mariaa lähietäisyydeltä keskellä päivää ja ajoi tiehensä. Vaikka Roomassa on paljon ihmisiä, juuri silloin ei itse tapausta nähnyt kukaan. Laukauksen jälkeen moni näki moottoripyörän. Sitä ei tavoitettu. Maria kuoli heti. Jos moottoripyöräilijä jotain Marialle sanoi, kuten vaikka "Terveiset yhteiseltä ystävältämme", tai jotain muuta, niin sitä ainakaan ei kukaan ollut todistamassa. Voidaan olettaa, ettei hän sanonut mitään vaan yksinkertaisesti varmistui siitä, että Maria on Maria ja ampui tämän. Palkattu murha. Sellaista tapahtuu.

Palattuaan Ruotsiin Marko lähti Tukholmaan tapaamaan Rossin turvallisuusvastaavaa. Seutu alkoi tuntua yhä arveluttavammalta salia lähestyttäessä. Kapakoita. Kehnoja hotelleja. Epäilyttävän näköisiä kulkijoita. Nuhruisia katuprostituoituja, jotka saavat laillisesti myydä, mutta joilta ei parane yrittää ostaa mitään.

Kuntosali oli puoli kerrosta katutasoa alemmalla. Sinne johtavan käytävän molemmin puolin oli pukuhuoneet. Marko avasi oven miesten pukuhuoneeseen. Huoneessa ei ollut ketään. Kahden kaapin alla oli ulkokengät ja niihin tönähtyivät sukat. Marko laski, että neljän kaapin ovi oli lukittu ja muoviperällinen avain poissa. Marko vaihtoi ylleen T-paidan, urheilushortsit, valkoiset sukat ja sisätennarit. Pyyhe mukanaan hän meni kuntosalille.

Juoksumatoilla kaksi hikistä miestä jatkoi kestävyysharjoittelua. Toinen heistä vilkaisi nopeasti Markoa ja nyökkäsi. Marko vastasi nyökkäykseen. Käsipainojen luona nuori ja ilmeisen treenattu kaveri teki hauisliikkeitä. Hän nyökkäsi Markolle. *Onkohan tämä niitä paikkoja, johon tullessa on tapana nyökätä ovella?* Marko nyökkäsi painonnostajalle ja varmuuden vuoksi myös levypainoja siistimpään pinoon nostavan neljännekin miehen suuntaan.

Joku näistä siis on Zoran Lenkovich, mutta kuka? Rossin mainitsema turvallisuusvastaava. Hän oli soittanut Rossilta saamaansa numeroon. Lenkovich oli kertonut olevansa tänään töissä salilla, mutta että sali suljettaisiin yhdeksältä ja jos hän haluaisi tavata tänään, hän voisi tulla salille. *Zoran on siis kuntosalin hoitaja, turvallisuusvastaava ja hovihankkija Rossille? Kuulostaa, jaa kuulostaako se rikolliselta?* Kaikki salilla olijat oikeastaan näyttivät epäilyttäviltä. Marko, jonka tiedot monista asioista perustuivat vähemmän ansiokkaisiin kirjallisiin lähteisiin, muisti lukeneensa jostain trilleristä, että rikollisilta näyttävät ovat poliisin soluttautujia. Paljon poliisin soluttautujia täällä. Levypainojen luona ollut iso mies käveli Marko suuntaan. Mies ei ollut vain Markoa selvästi pidempi vaan myös joka suhteessa suuri. *Hyvin vahva, itsenäinen, vaarallinen,* Marko ajatteli. Mies sanoi, että Marko on kai täällä ensimmäistä kertaa ja haluaako hän kuukausikortin vai onko hän vain kertakäynnillä. *Zoran,* Marko päätteli. Jättiläinen ojensi Markolle kouransa.

Marko seurasi Zorania sivuhuoneeseen. Zoran sanoi, että tapaaminenhan sovittiin kello yhdeksäksi. Oli vasta puoli yhdeksän. Hän ei voi vielä lähteä eikä tämä ole hyvä paikka keskustella. Marko sanoi voivansa odottaa ja selitti tuleensa aikaisemmin koska ehtii niin harvoin treenaamaan. Hän ottaisi pienen treenin. »Miten vaan», Zoran totesi ilmeettömästi, pyysi kertakäynnin hinnan ja palasi saliin.

Tosiasiassa Marko oli halunnut tarkkailla Zorania ennen keskustelua yrittäen arvioida mikä tämä oli miehiään. Salin seinällä oli peili, niin kuin saleissa yleensä on. Marko sijoittui siten, että saattoi nähdä peilissä paitsi itsensä - koska peiliähän on tarkoitus käyttää asennon tarkistamiseen - ja Zoranin hieman taaempaan. Zoran oli vahvan oloinen. Häneen itseensä verrattuna Zoran oli hyvin lihaksikas vaikka Markokin oli mielestään hyvässä kunnossa. Zoran oli paljon pidempi kuin Marko, ehkä yli kymmenen senttimetriä, ja selvästi leveämpi sekä hartioista että vyötäröstä. Tukka oli musta ja lyhyeksi leikattu. Päivettynyt iho, tai ehkä Zoranin ihonväri oli aavistuksen verran tummempi kuin pohjoismaalaisilla. Mies vaikutti etelämaalaiselta ja nimi viittasi Balkanin suunnalle, ehkä entiseen Jugoslaviaan, tai Bulgariaan. *Eikö Bulgariassa kommunismin romahtamisen jälkeen järjestäytyneen rikollisuuden johtoon nousseetkin painonnostajat?* Zoran oli painonnostajan näköinen. Vahva, eikä ainakaan liian hoikka sellaiseen. Toisaalta, luonnollinen. Ei pumpattu steroideilla. *Jokin Zoranissa teki hänet rikollisen näköiseksi.* Muutkin salissa olijat antoivat rikollisen vaikutelman. Se oli jotain silmissä tai ilmeessä. Jotain kovaa, häikäilemätöntä. Syy, miksi jostakin täysin tuntemattomasta näkee päälle, että hän on luottavainen, ystävällinen ja helposti jymäytettävä, kun taas nämä kaverit täällä... näitä, ja varsinkaan Zorania, ei viitsisi käydä ärsyttämään. *Ovatkohan nämä niitä, jotka keräävät narikkamiehiltä suojelurahaa, eikö Ruotsissa ollutkin sellaisia jengejä?* Mutta mitä Rossilla olisi sellaisten henkilöiden kanssa tekemistä. Seutukin oli yksi Tukholman rikollisimmista. *Ei hätää, olen vain liian epäluuloinen,* Marko ajatteli.

Marko katseli kuntosalin varusteita. Nykyään monissa saleissa oli lähinnä peruskuntoa nostavia koneita, ei niinkään voimailuvälineitä. Ehkä asiakkaat ovat enemmäksen naisia, jotka haluavat hoikemman ja treenatumman kropan. Juoksumattoja, kuntopyöriä, kevyitä käsipainoja. Mutta täällä oli sentään vanhan ajan penkki ja levypainot.

Marko laittoi molemmille puolille kolmekymmentä kiloa. Tanko oli varmaan viidentoista, kahdenkymmenen tienoilla. Tämähän on alle Markon oman painon, pitäähän sen nousta. Sellaisilla painoillahan hän aikoinaan treenasi. Marko asettui penkille makuulleen ja nosti painot tuista käsille.

Raskaan tuntuinen, Marko ajatteli. *No, pitäisi sen nousta*. Mutta kun tanko lepäsi Markon rintakehän päällä hän tajusi, että vaikka kymmenen vuotta sitten tuo paino ei olisi ollut kummoinen ja hän oli vielä samassa painossa, niin kilot olivat kai siirtyneet toisaalle. Marko vinkkasi käsipainoja nostavalle kehonrakentajan näköiselle. Tämä auttoi tangon sen verran ylemmäs, että Marko sai kätensä suuremmiksi.

»Kiitos. Jäänyt treenaaminen liian vähään.»

Parikymppinen lihaksikas kaveri katsoi Markoa pitkään sanomatta mitään. Parempi olikin, ettei sanonut. Marko tunsu itsensä heikoksi, vanhaksi ja väsyneeksi. Peilissä hän oli näyttänyt hieman liikalihavaltakin. Vyötärölle oli kertynyt rasvarengas. Oli oikeastaan hyvä, että Zoran oli ehdottanut kuntosalia tapaamispaikaksi. Marko ei ollut viime vuosina pitänyt huolta fyysisestä kunnostaan. Opiskelu ja työ oli vienyt liikaa aikaa. *Työ haittaa harrastuksia*.

Zoran juoksi juoksumatolla. Oikeastaan aika hyvä homma olla valvojana. Hän varmaan tekee joka työpäivänä jonkun harjoitusohjelman. *Kaipa tässä itekin pitää treenata ainakin hiki pintaan*. Marko kävi polkemaan kuntopyörää, mutta polki liian rauhallisesti ja alkoi ajatella asioita.

Ei kai hän vielä mitenkään voisi olla vanhenemassa? Ei tietenkään. Tuo nuori lihaksikas kaveri on vain paremmassa kunnossa kuin hän oli koskaan. Itse asiassa, hän ei ole paljonkaan huonommassa kunnossa kuin silloin. Tai on, mutta nythän hän on

parhaassa iässä ja voisi vielä treenata itsensä vaikka huippukuntoon. Eikä hän sitä paitsi koskaan vanhenisikaan. Se ei tuntunut edes mahdolliselta. Jossain vaiheessa toisin pitäisi päättää mitä tekee isona. Hankkia pysyvä työ ja sellaista. Ei kai loputtomiin voi asioita itsekseen tutkia ja opiskella kaikenlaista.

Zoran lopetti juoksemisen ja siirtyi painoihin treenaamaan selkälihakia. Marko siirtyi jalkalihaslaitteeseen. Jaloissa hänellä vielä oli voimaa, painot nousivat kevyesti. Zoran teki muutaman sarjan ja lepäsi välillä. Hän vilkaisi kelloaan ja ilmoitti, että sali suljetaan viiden minuutin kuluttua. Miehet lähtivät pukuhuoneen kautta suihkuun.

Zoran sanoi Markolle menevänsä itsekkin ensin suihkuun ja lähti salista. Marko seurasi Zorania suihkuhuoneeseen pyyhe olallaan. Keskustelu voisi jossain vaiheessa alkaa, Marko ajatteli, mutta Zoran ei vielä kukaan suostunut keskustelemaan vaan meni saunaan pyyhe lantioillaan.

Saunassa ei ollut muita. Marko kipusi lauteille. Zoran katsoi Markoon päin.

»Siis Rossi antoi minun numeroni, mutta et ole hakemassa heille töihin? Halusit vain puhua jostain.»

Zoran kertoi saaneensa Rossilta varoituksen Markosta, mutta hän päättää itse kenen kanssa juttelee ja mistä.

Marko selitti lyhennetyin version mieltien tarkasti minkä verran paljastaisi. Saunan heikossa valossa oli vaikea nähdä edes toisen henkilön kasvoja kunnolla. *Tämä on oikeastaan hyvä paikka keskustelulle*, Marko ajatteli. *Vaikeampi salakuljettaa mikrofoneja ja nauhureita. Seköhän siinä meidän poliitikoillakin oli ideana?*

Marko kertoi Joannan katoamisesta, ja ettei hänellä ollut mitään johtolankaa kuinka Joannan voisi löytää. Yllättäen Zoran väitti tuntevansa Joannan. Marko yritti kysyä missä he olivat tutustuneet, mutta Zoran vain tokaisi, että he ovat tuttuja ja onko se Markolle jokin ongelma.

»Miten olet yrittänyt löytää Joannan?» Zoran kysyi.

Marko kertoi mitä oli kokeillut. Yrittänyt tavoittaa hänet sähköpostin tai Facebookin kautta, mutta ei ollut saanut vastausta, Joanna ei varmaan pääse niitä lukemaan. Kyseltyä kaikilta, jotka

mahdollisesti tietäisivät jotain Joannasta, muttei ollut löytänyt sellaisia. Joannalla ei näyttänyt olevan sukulaisia tai ystäviä, tai varmaan on, muttei niitä löytynyt. Hän oli kysynyt poliisilta, joka oli tarkastanut sairaaloista tiedettäisiinkö siellä jotain. Näyttänyt Joanna valokuvaa joissakin hotelleissa, autovuokraamoissa, muissa paikoissa, jossa Joanna olisi ehkä käynyt. Ei mitään tulosta. Hän kertoi myös kuinka hän ja Kati olivat päätelleet, että Joanna on varmaan Lars Johanssonin matkassa. He olivat etsineet Larsia ja että Rossi oli antanut hänen nimensä.

»Mistä tunnet Lars Johansson?»

Marko selitti kuinka oli tavannut Larsin ja Joannan. Zoran näytti miettivän mitä tekisi. Lopulta hän sanoi:

»Joanna ei ole Lars Johanssonin mukana. Minä saan yhteyden Joannaan. Katsotaan sitten haluaako hän ottaa yhteyden sinuun.»

49.

Marko kulki portaita alas, matkatavara-aulan ohi ja tullin läpi vihreää kaistaa pitkin. Lentoaseman edustalta hän otti taksin rautatieasemalle. Zoran oli kertonut, että Joanna oli Helsingissä.

Ulkoilma oli mukavan raikas ja aurinko pilkotti toisinaan pilvien lomasta. Marko oli etuajassa, hänen pitäisi odotella Sociksen baarissa ainakin tunnin. Onneksi tapaaminen oli sisällä. Terasseille oli kyllä jo laitettu pöytiä, mutta ilma oli liian kylmä kahvin juomiseen ulkona, ainakin vielä tähän aikaan aamupäivällä. Baarissa oli vain kaksi asiakasta, hekin joivat vain kahvia. Marko tilasi teen ja istuutui nurkkapöytään, missä hänen oli pyydetty odottamaan Zoranin ystävän tuloa.

Marko katsoi kelloaan, pitäisi tulla jo. Sisään asteli uusi asiakas. Hermostuneen tuntuinen, lyhyt mies, ylipainoinen, kalju ja pujoparta kuin moottoripyöräjengiläisellä, muttei nahkatakkia; mukanaan isohko kassi. Hän katseli ympärilleen ja nähtyään Markon käveli tämä pöytää kohti. Mies ei istuutunut pöytään.

»Karttunen.»

Marko päätteli, että se oli esittely ja sanoi oman nimensä.

»Zoran soitti, tiedän jutun. Lähde mukaan.»

Marko seurasi miestä viereiselle rautatieasemalle ja portaita alas metrotunneliin. Mies katseli sopivaa paikkaa seinän vierellä ja löysi sitten tyhjän kulmauksen, jonne ohjasi Markon.

»Vien sinut Joannan luokse, mutta tehdään ensin vähän tarkistuksia. Ota akku irti matkapuhelimesta ja näytä ajokorttisi. Onko sinulla jotain muita lähettämiä? Haluamme pitää paikan piilossa.»

Marko kaivoi ajokorttinsa lompakosta ja antoi sen miehelle. Pienen yrittelyn jälkeen hän muisti kuinka akku lähtee irti siinä mallissa.

»Ei pitäisi olla», Marko sanoi. Mies kaivoi laukustaan radion, laittoi sen päälle ja käänteli taajuusnappulaa etsien signaalia AM-, FM- ja UHF-taajuuksilta.

»Luuletko, että tuo mitään löytäisi», Marko sanoi. »Nykyään signaali on koodattu vähän toisin, hajakoodeilla, ei tuo ilmaise kaikkia. Ei minulla mitään lähetintä ole.»

»Kunhan kääntelen. Näin tämän tempun jossain trillerissä.»

»Taisi olla aika vanha trilleri», Marko sanoi, »mutta siitä vaan.»

Mies oli löytävinään jonkin signaalin, pyysi Markoa riisumaan takkinsa ja peitti sen sitten alumiinifoliolla. Signaali ei muuttunut. Samoin hän peitti Markon kellon, lompakon ja kengät. Kengät sai sentään pitää jalassa. Marko katsoi toimitusta huvittuneena ja irrotti vielä vyönsäkin. Sekin tarkistettiin. Lopulta mies oli tyytyväinen.

»En minä ole mikään salainen agentti.»

»Ei sitä tiedä», mies sanoi. »Salainen agentti, siviiliasuinen poliisi, sinähän olit salapoliisi vain mitä. Eikö nekin käytä kaikenlaisia teknisiä jippoja.»

Salapoliisi? Marko ihmetteli. Mistä he senkin ovat saaneet selville? Tai, onhan se yrityksen verkkosivulla mainittu - kaikki toimialat taivaan ja maan välillä ja curriculum vitae. Sieltä tietenkäin.

»Nyt kierrellään vähän täällä metrotunneleissa. Varmistetaan, ettei sinua seurattu. Agentit teki niin, se oli jossain vakoiluromaanissa.»

Marko ei viitsinyt väittää, ettei häntä kukaan seurannut, vaan lähti kuuliaisesti mukaan.

»Mistä muuten tiedät, ettei meitä ole niin montaa, että joka ulostulon kohdalla ja joka metrolaiturilla olisi mies?» Marko kysyi.

»Ajateltu sitäkin. Me emme menekään täältä ulos, emmekä lähde metrolla mihinkään suuntaan.»

Kiertelyään tarpeeksi mies johti heidät takaisin rautatieasemalle M-lähijunan laiturille. He nousivat lipunmyyntivaunuun.

»Saat muuten maksaa liput, se on pieni lisä sovittuun hintaan. Kai sinulla on rahat?»

Zoran oli ilmoittanut, että Markon pitäisi maksaa kohtalaisen tuntuva summa vaivanpalkkaa näille ystäville. Hän oli hyväksynyt sen ja luovutti rahat miehelle.

Ilmala, Ruoholahti, Haaga,... Marko katseli junan ohittamien aseminen nimiä. Mies nousi ja näytti että ollaan perillä. Marko luki aseman, Myyrmäki. Pienen, ja varmaan pääkaupunkiseudun nuhruisimman aseman edestä sillan alta löytyi parkista vanha tiilenpunainen Opel. Mies viittasi Markon takapenkille ja meni itse etupenkille laskien laukkunsa ohjaajan viereiselle istuimelle. Hän otti jotain laukistaan ja kääntyi Markoon päin.

»Sori vaan, mutta saat hupun päähäsi. Siinä pystyy kyllä hengittämään. Älä ota sitä pois ja istu niin, että minä näen pääsi peruutuspeilistä koko ajan.»

Mies veti hupun Markon päähän ja satoi sen suussa olevan nauhan siten, ettei Marko sitä saisi pois solmua avaamatta. *No, jos paikka halutaan salata, niin ei kai sinne tietä saa näyttää*, Marko ajatteli tyynesti. Ajomatka kesti pitkään, paikka ei ilmeisesti ollut lähelläkään Myyrmäkeä. Auto pysähtyi ja Marko ohjattiin huppupäisenä jonkin kerrostalon hissiin. Marko yritti arvioida mihin kerrokseen hänet vietiin, mutta se oli vaikeaa, ei kovin ylös. Marko ohjattiin sisälle johonkin asuntoon ja mies otti hupun hänen päästään.

»Joanna», Marko huudahti.

Joanna oli pukeutunut farkkuihin ja toppiin. Hän oli valmis lähtemään Markon mukaan: laukku kädessä, pusakka käsivarrelle heitettyinä. Joanna näytti niin nuorelta. Hän jauhoi purukumia.

»Hei Marko, olen pahoillani kun lähdin sillai.»

Joanna selitti, kuinka poliisi oli tullut aamulla kahdeksalta hänen työpaikalleen ja kysellyt Larsista. Poliisi oli kertonut, että Larsia epäillään rikoksesta ja näyttänyt valokuvaa, jossa Larsin näköinen henkilö käveli jossain ostoskeskuksessa. Joanna oli sanonut, että kuva näytti Larsilta ja kysynyt mistä rikoksesta häntä epäiltiin. Terrorismirytyksestä, pommi-iskun valmistelusta, poliisi oli sanonut. Poliisin käynnin jälkeen Joanna oli soittanut Zoranille ja kertonut tapauksesta. Joanna oli yrittänyt soittaa Markolle, mutta hänen puhelimensa oli silloin kiinni. Marko muisti painaneensa puhelimestaan virrat pois mennessään Karlssonin huoneeseen.

»Miksi et jättänyt lappua? Luulin, ettet halunnut tavata minua. Lassehan oli sinun vanha poikakaverisi vai mitä? Luulin, että karkasit hänen kanssaan.»

»En, se oli kauan sitten. Ei sillä väliä enää ole.» Joanna sanoi puristaen Markon käsivartta. »Lapun unohdin. Zoranin mukaan piti lähteä heti.»

»Tunnet siis Zoranin?» Marko kysyi.

Joanna kertoi, että he olivat töissä samassa paikassa. Kun Zoran oli kuullut mistä Larsia epäiltiin, hän oli samaa mieltä kuin Joanna. Lars oli lavastettu. Mutta Zoran oli väittänyt, että Joanna voi myös olla vaarassa ja kehoittanut tätä menemään heti kotiin ja olemaan avaamatta ovea kenellekään. Zoran oli myös sanonut, että hänellä oli ystäviä, jotka voisivat tarvittaessa piilottaa Joannan. Kun Marko ei vielääkään vastannut, Joanna oli soittanut Zoranille. Zoran haki hänet autolla tunnin päästä, kello oli kai yksitoista silloin, ja kolmen tunnin päästä hän oli jo Helsingissä. Zoran oli tullut mukaan eikä ollut antanut hänen soittaa tai jättää kenellekään viestiä minne oli mennyt. Helsingissä häneltä oli otettu puhelin, eikä hän saanut mennä ulos. Hän ei kuulemma ollut vanki, mutta hänen täytyi odottaa kunnes Zoran ilmoittaa.

»Miksi Zoran luuli, että sinä olisit vaarassa?»

»Hänen mielestään tapaus osoitti, että liike oli solutettu», Joanna sanoi.

»Siis jokin liike on olemassa?»

»On on, liike on olemassa, mutta ei se tee terrori-iskuja. Jos tekee, niin se on solutettu.»

Kaikki liikkeet, joista voi olla jotain vaaraa valtiolle, solutetaan, Marko ajatteli. On helpompi johtaa mikäli voi ohjalla molempia kiistan osapuolia. Soluttaudutaan liikeeseen, päästään sen johtajiksi, muutetaan sen toiminta paremmin omia tarkoituksia palvelevaksi. Yleensä se tarkoittaa, että liike muutetaan väkivaltaisemmaksi, jotta se herättää antipatioita eikä kannatusta. Soluttautujia, vakoojia. Mussolini oli aluksi englantilaisten vakooja, Hitler meni natsi-puolueen edeltäjän kokouksiin armeijan vakoojana, Osama bin Laden työskenteli CIA:lle. Ovatko kaikki suuret pahikset alkuaan vakoojia, ja miten niin alkuaan? Maailman paha on tarpeellinen koska muuten ihmiset eivät ymmärtäisi hyvää, mutta paha saa aina palkkansa, ja kaiken lisäksi samalta tiedustelujärjestöltä kuin hyväkin.

»Mutta miten Larsin lavastaminen terroristiksi voisi auttaa?»

Marko kysyi tätä, mutta samalla jokin ajatus nousi hänen mieleensä yhä selvempänä ja loogisempana. Liike tosiaankin oli solutettu. Soluttautuja oli Lars, joka nyt oli ohjaamassa liikettä terrorismiin, nousemassa vallankumoukselliseksi johtohahmoksi. Liikkeethän otetaan haltuun tekemällä uskaliaita tekoja, puhumalla uskaliaita puheita, uskaltamalla, johtamalla, antamalla suunta. Tavallaan Lars on lavastettu, mutta hän itse on juonessa mukana. Tarkoitus on, että annetaan todiste siitä että Lars edustaa aitoa vastarintaa. On varmasti vaikea vakuuttaa näitä paranoidisia ryhmiä siitä, että joku web-bloggaaja on aito eikä tiedustelujärjestöjen soluttama henkilö. Salaliittolaisethan näkevät aina salaliittoja. Niihin on varmaan vaikea soluttautua siten, että pääosa uskoo soluttautujan aidoksi. Vaikeampaa kuin soluttautua poliittisiin ryhmiin tai terroristiorganisaatioihin, jotka eivät ole niin vainoharhaisia. Päämäärä on saada kaikki nämä liikkeet - koko vastarinta - jonkin tahon johtoon. Tai sitten tämäkin päätelmä on väärin.

»Liike on kasvanut niin suureksi, että *he* haluavat mustamaalata sen.»

Miksei niinkin, Marko ajatteli, paljon yksinkertaisempi selitys. Kuinka monta selitystä samalle asialle on näillä epämääräisillä humanistisilla aloilla?

»No niin, nyt saatte taas hupun päähän, heitän teidät asemalle», Karttunen keskeytti.

»Mitä sanoisit, jos vähän nopeuttaisimme paluuta. Unohdetaan huput ja Joanna ja minä kävelemme tästä Helsingin rautatieasemalle», Marko vastasi nostaen avoimen kämmenensä pysäyttävään eleeseen. »Ratikan äänestä ja ilman hiilidioksiidipitoisuudesta päättelen, että olemme Helsingin keskustassa, liikenteen melutasosta voisin arvata tämän asunnon sijaitsevan aivan Linjojen lähellä.»

Kuten voi odottaa, Karttunen ei sen enempää kieltänyt kuin vahvistanutkaan Markon teoriaa, satoi vain yrmeänä heille huput päähän ja jätti heidät yhtä pitkän ja mutkikkaan ajomatkan lopuksi Myyrmannin kulmille.

Lentokoneessa Marko kertoi kaiken mitä oli tapahtunut Joannan kadottua. Karlssonin sähköpostin ja toimeksiannon Larsin löytämiseen. Katin tapaamisen, Marian tapaamisen, matkan Larsin ja Katin isän vanhan kollegan luokse, keskustelut Rossin kanssa ja kuinka heidän piti ratkaista arvoituksia, ja Zoranin tapaamisen. Larsin siskon Joanna oli tuntenut jo kauan, hän ja Larshan olivat kerran yhdessä. Joanna kysyi mitä uutta Katin elämässä ja oliko Marko nyt kehittänyt jotain Katin kanssa. Marko kielsi ja kertoi Katin olevan niin rakastunut johonkin Carteriin, ei Jimmy Carteriin vaan johonkin Ron Carteriin, amerikkalaiseen, työskentelee lähetystössä.

»*Eyes wide shut* Carteriin.»

»Mitä sanoit», Marko kysyi.

»En mitään tärkeää», Joanna vastasi. »Minun täytyy jutella Katin kanssa Ron Carterista. Olen kuullut huhuja.»

Eyes wide shut. Kubrikin filmi eliitin seksijuhlista, Marko ajatteli. Miksi näissä valtaeliitin jutuissa tulee niin usein esille seksijuhlia? Olihan hän lukenut professori Leif GW Perssonin ansiokkaasta tutkielmasta, että Ruotsissa tällaisia seksipiirejä on korkeillakin

paikoilla. Valtaeliitti sidotaan saattamalla heidät tilanteisiin, joilla heitä voi tarvittaessa kiristää. Italian P2 loosi teki sellaista CIA:n avustuksella. Prostituutiota, alaikäisiä kumppaneita, huumeita, kaikkea tällaista. Joskus niiden paljastamisella ei olisi ollut paljon merkitystä, mutta nykyään sellainen johtaa helposti henkilön tuhoon. Mafian keinoja. Tapa saada valtaeliitti estämään mafian johtajien tuomisen syytettyjen penkille. Mutta se menettely kuvataan jo vanhemmissa lähteissä. Ennen kuin edes oli järjestäytyneitä rikollisuutta nykyajan malliin. Silloin oli klubeja tai salaseuroja, seksimagiaa. Thomas Jefferson kuului Hell Fire klubiin. Joku astrologi järjesti seksijuhlia natsijohtajille. Niissä on melkein aina liitöntöjä okkultismiin. Tämä outo liitöntä esoteerisiin seuroihin ja okkultismiin. Mitä tekemistä johtajilla on sellaisten asioiden kanssa? Seksikö vain? Ei varmaankaan. Yhteydet. Niiden seurojen kautta on yhteyksiä tärkeisiin ihmisiin. Okkultismi ja seksi ovat vain hupia. Marko ei kysynyt Joannalta tarkennuksia. Ehkä Joanna tarkoitti jotain muuta. Ehkä Joanna ei tarkoittanut mitään.

Lennon aikana kumpikaan ei puhunut. Marko yritti miettiä tapausta. Joanna siis oli turvassa, eikä hänellä ollut mitään tekemistä Larsin katoamisen kanssa. Lars pitäisi vielä löytää. Kati väittää, että Lars on lavastettu. Mitä hän itse tekisi, jos joku lavastaisi hänet syylliseksi terrori-iskuun? Poliisi, siis osa poliisia, voisi olla mukana juonessa.

Mitä hän tekisi? Hän huomaisi yllättäen päivän lehdestä olevansa etsitty terrori-iskun yrityksestä epäiltynä. Hän varmaan yrittäisi ensin pysytellä piilossa, ettei kukaan huomaisi hänen kasvojaan. Ei menisi kotiinsa tai minnekään, jonne joku voisi löytää. Menisi johonkin hotelliin, jossa ei vaadita henkilötunnuksia, kirjautuisi väärällä nimellä, maksaisi käteisellä. Mutta jos hän olisi syytön, niin eihän hän sillä tavalla kauaa voisi jatkaa. Pitäisi selvittää asia poliisin kanssa. Hän soittaisi vaikka hotellin yleisöpuhelimesta poliisille ilmoittaen, että hänellä on vihje terrori-iskusta, mutta poliisin pitäisi tulla tapaamaan häntä hotellin aulaan, koska hän tuntee olevansa itse uhattuna.

Mutta kenelle poliisille? Marko kysyi Joannalta tiesikö tämä tunsiko Lars ketään poliisia henkilökohtaisesti, mutta ei Joannan mukaan.

Silloin voisi soittaa vaikka sellaiselle poliisille, joka on juuri ollut lehdissä ja jota on kehuttu rehelliseksi?

Jos Lars soitti, niin puhelu ohjautuisi hänen valitsemalleen poliisille, joka kehoittaisi Larsin pysymään tiukasti paikallaan. Poliisi saapuisi paikalle luultavasti vartin päästä, kuuntelisi Larsin selityksen ja ehdottoman kiellon, että hän oli lainkaan ollut ostoskeskuksessa tai ostamassa tupakkaa. Lars viettäisiin poliisiasemalle ja koska Lars olisi itse ilmoittautunut poliisille ja painokkaasti väittäisi, ettei ole valvontakameran kuvassa oleva mies, poliisi varmaan tutkisi poikkeuksellisen huolellisesti videokameran kuvaa. Vai tutkisiko? Marko ei ollut varma.

Tarkkaan mittaamalla kuvan henkilön pituuden ja Larsin pituuden, tai jopa tarkemmilla mittauksilla Larsista, kun hänellä olisi päällään valvontakameran miehen vaatetuksen kaltaiset tamineet, osoittaisi, että vaikka kasvot olivatkin hyvin samanlaiset, kehon mittasuhteissa oli eroa. Tai sitten, Larsilla oli alibi tai jotain muuta ilmenisi.

Oletetaan, että näin kävisi ja Lars ei olisi enää pääepäilty terroriteon yrityksestä. Poliisi saattaisi uskoa, että kyseessä on lavastus ja Lars saattaisi olla vaarassa. Ehkä poliisi järjestäisi Larsin turvataloon, mutta miksi hän vielä on etsintäkuulutettu?

Siihen voisi olla syitä. Terrorismiin saattoi liittyä poliisinkin sisällä olevia vuotajia, joten ehkä poliisi piti tapaamisensa Larsin kanssa ja Larsin sijoittamisen turvataloon vain oman ryhmänsä tiedossa. Asiasta ei tiedotettu muille poliiseille, jotka edelleen etsivät Larsia. Sehän olisi jopa järkevää: poliisi etsisi Larsin näköistä henkilöä, sitä joka todellisuudessa oli videokuvassa.

Näinkin voisi olla, Marko ajatteli, paitsi että se on vain tarina. Kaikkiin tapahtumaketjuihin voidaan aina punoa monta tarinaa. Pitäisi olla vahvoja todisteita, teknisiä todisteita, tunnustuksia. Ei voi lähteä siitä, mitä itse vastaavassa tilanteessa tekisi ja mikä olisi tavatonta ja sen vuoksi muka mahdotonta. Kaikki mahdollinen

on mahdollista. Emme tiedä mitään mitä Lars teki tai missä hän on.

»Entä jos Lars yritti tehdä sen pommi-iskun?» Marko kysyi.

Joanna säpsähti. Oli se ollut mielessä hänelläkin.

»Luulin tunteneeni Larsin, mutta voi olla, että olin väärässä.

Luulin, että Lars tosin on kyyninen ja kylmä, mutta ehdottoman rehellinen ja uskoo liikeeseen. Liike ei tee terroritekoja. On kai se mahdollista, että hän onkin jotain muuta» Joanna sanoi surullisesti.

No niin, alkaa kohta itkeä, Marko ajatteli. Naiset aina kuvittelevat tuntevansa miehet. Luulevat, että miehet eivät koskaan opi tuntemaan naisia. Miehet ovat niin paljon heitä yksinkertaisempia. Silloin kun niin on, ja usein niin on, se johtuu vain siitä, että miehet eivät yleensä pelaa pelejä. Jos he pelaavat pelejä, niin he ovat siinäkin sangen hyviä. Mutta pitäisi sanoa jotain tilanteeseen sopivaa. Pitäisikö sanoa, että en usko että Lars on terroristi. Hänet varmasti lavastettiin, hän on hyvä tyyppi, pahat tyypit ovat jossain muualla. Vai mitä tässä voisi sanoa?

Marko yritti sanoa jotain - tietenkin se epäonnistui. Joanna pyyhkäsi tukkaa kasvoiltaan eikä katsonut Markoon. Hänen silmäkulmassaan oli kyynel. *Taas jokin näistä käsittämättömistä tunnetason jutuista*, Marko ajatteli, mutta antoi olla. Hän halasi vieressään istuvaa Joannaa yhdellä kädellään. Joanna ei vastustanut, mutta ei kääntynyt hänen suuntaansa.

50.

Joanna alkoi epäilyttää koko suunnitelma. Miksi hän oli edes vihjaissut Katille epäilyistään Ron Carterin suhteen.

»Miksi me oikeastaan olemme täällä?»

»Seurataan minne hän menee», Kati sanoi. »Jos hänellä on toinen nainen tai täällä harrastetaan jotain seksibileita, niin haluan tietää sen.»

Niinpä tietenkin, Joanna ajatteli. Carter ei varmaan ollut kaikkein uskollisimmasta päästä. Hän oli ihmetellyt miksi Carter halusi olla

Katin kanssa. Olihan Katilla hyvät puolensa, vaikka olikin aika tavallinen ja muutaman kilon voisi tiputtaa, mutta Ron Carter näytti George Clooneyltä ja oli monta tasoa Katin yläpuolella. Kati oli pyytänyt, tai pikemminkin vaatinut, Joannaa lähtemään mukaansa. Kati halusi lopullisesti selvittää ketä Carter kävi tapaamassa samaan aikaan joka sunnuntai.

Joanna yritti soittaa Markolle Katin kännykällä, koska ei ollut saanut omaansa takaisin. Hän huomasi, ettei kännykässä ollut virtaa. Kati sanoi unohtaneensa ladata akun. Se oli niin vanha, että sitä piti ladata koko ajan, jo yhden soiton jälkeen akkua piti taas ladata. Ostaisi uuden puhelimen, Joanna ajatteli, ihmeellistä köyhäilyä.

Iltapäivä oli kirkas. Joanna näki naisen kävelyttämässä koiraansa. Lenkkeilijän juoksemassa pyöräilytiellä. Täällä oli ihmisiä, ei syytä huoleen. Hän alitti kaupunkiin johtavan sillan. Joanna käänsi auton venesatamaan osoittavan tienviitan suuntaan. Tämä seutu oli paljasta, muutama vuosi sitten istutetut puut vielä pieniä. Nurmikkoa, vedessä kelluvia veneitä. Kaukana näkyi pari venettä nostettu maalaamista tai korjaamista varten pölkkyjen päälle.

He olivat seuranneet Carterin autoa Tukholman keskustasta kaupungin laitakylille. Nyt Carter oli jättänyt autonsa parkkipaikalle ja käveli puista rakennusta kohti. Joanna ajoi eteenpäin noin neljän sadan metrin matkan ja pysäköi sataman huoltorakennuksen viereen. Se oli kiinni. Joanna katsoi kyltistä aukioaloajat. Ilmeisesti rakennuksessa oli miehitys vain aamupäiväisin, mutta Carter oli mennyt sisään rakennukseen. Kati kurkki sisään ikkunoista. Joannalla oli yhä vahvempi epäily siitä, että tämä ei nyt ollut järin viisasta heiltä kahdelta.

Entä jos rakennuksessa olisi joku, joka ei pitänyt kurkkijoista. Kati ei tietenkään sellaista ajatellut, mutta Joannalle tuli heti mieleen, että olisi pitänyt ostaa sellainen pippurisumutin, joilla naiset aina elokuvissa suojaavat itseään, tai sellainen sähköshokin lähettävä vekotin.

Näitä ei ole, mutta osaahan Joanna jotain itsepuolustuksesta. Hyökkääjän voi yllättää potkaisemalla kovasti sääreen. Haarojen väliin osuu vain elokuvissa. Ei sille korkeudelle saa kunnollista

potkua. Sitten kun hyökkääjä potkun takia hetkeksi irrottaa, hän juoksee pakoon.

Lenkkareilla hän pääsisi pakoon joka tapauksessa. Joanna juoksi nopeasti, nopeammin kuin useimmat miehet, ja pystyisi pitämään mahdolliset hyökkääjät takanaan. Kyllä, hän oli riittävän hyvin varustautunut, ei tässä pitäisi olla mitään vaaraa. Joanna käveli ikkunoista sisään tirkistelevän Katin luokse.

»Näetkö siellä mitään», Joanna kuiskasi.

»En oikeastaan, siellä on miehiä.»

Joanna katsoi sisään. Ikkunan takana oleva mies oli peittänyt kasvonsa kommandohupulla. Toisella oli kasvot paljaana, mutta hän ei katsonut Joannaan päin. Joanna oli aavistanut, että se voisi olla jotain tällaista: ei naisystävää tai seksibileitä vaan jotain hämää toimintaa. Hän ei ollut halunnut huolestuttaa Katia, mutta nyt kun Joannan aavistukset osoittautuivat oikeiksi, tilanne ei vaikuttanut hyvältä. Nämä olivat jotain terroristeja, kommandoja, vai halusiko naamioitunut mies vain tavata Carterin tuntemattomana.

»Mennään pois», Joanna sanoi. »Carter on jonkinlainen agentti. Ei tuolla ole mitään toista naista vaan erikoisjoukkoja tai terroristeja.»

Kati suuntasi autolleen. Joanna seurasi hetken päästä. Talon ovi aukesi ja sieltä tuli ulos kaksi miestä. Joanna ja Kati yrittivät kävellä pois talon luota ikäänkuin he olisivat vain sattumalta osuneet paikalle. Miehet tarkkailivat heitä ja lähtivät kävelemään ripeästi heitä kohti. Tytöt pääsivät autoon sisälle ja Kati lukitsi ovet ajajan puolelta. Toinen mies esti heitä lähtemästä seisomalla auton edessä. Ensimmäinen mies tuli koputtelemaan auton ikkunaan.

Mies viittoili Katia tulemaan ulos autosta. Katilla ei ollut mitään aikomusta tehdä niin. Hän peruutti vauhdilla autonsa pois miesten ulottuvilta, pyöräytti auton ympäri ja ajoi venesataman portin suuntaan. Miehet saivat autonsa liikkeelle hyvin nopeasti ja miesten auto kiilasi Katin eteen estäen näntä ajamasta ulos portista.

Kati avasi auton ovet ja molemmat hyppäsivät ulos. Hän juoksi venesataman portista ja mietti kumpaan suuntaan jatkaisi.

Joanna katosi jonnekin.

Molempiin suuntiin tie oli aivan avoin eikä maastossa ollut mitään mihin piiloutua. Kati päätti juosta samaan suuntaan kuin mistä oli tullutkin. Siellä oli näkynyt ihmisiä. Katin hypätessä autosta toisen auton kuljettaja oli myös tullut autostaan ja yritti seurata Joannaa, mutta tämä oli nopeampi ja välimatka heidän välillään kasvoi kymmenestä metrillä useaan kymmeneen.

Kati vilkaisi juostessaan taakseen. Kumpikin mies oli lähtenyt juoksemaan Joannan perään, häntä itseään ei nyt seurannut kukaan. Jättäisivätkö miehet takaa-ajon kesken? Siltä näytti, toinen mies käveli takaisin autonsa luokse. Ensimmäinen mies myös lähestyi autoaan. Mikä olisi pahinta? Entä jos he varastavat auton? Ovi jäi auki, mutta virta-avaimen Kati oli ottanut mukaansa, joten autoa ei varasteta. Autossa ei ollut mitään arvokasta, paitsi rekisteriote ja tietenkin olihan siellä autoradio.

Mitä hän oikein ajatteli? Tämä ei ollut ryöstö. He olivat vakoilleet miehiä ikkunasta. Miehet tavoittelevat häntä, eivät autoa. Miehet tietenkin katsovat hänen nimensä auton rekisteriotteesta. Kati vilkaisi uudestaan taaksensa. Miesten auto oli lähtenyt liikkeelle. Seuraavatko he kuitenkin minua? Kati pelästyi. Hän katsoi ympärilleen yrittäen löytää suoja.

Ihmisiä ei nyt näkynyt missään. Missä oli lenkkeilijä ja koiran taluttaja? Maasto oli liian avoin. Ainoa piilo, johon hän ehtisi, oli sillan alla. Hän voisi piiloitella sillan betonipilarin takana ja odotella kunnes miehet olisivat lähteneet. Kati juoksi sillan luokse. Onneksi sillan reunat olivat myös betonia. Mitään jalanjalkia ei näkyisi.

Sillassa oli neljä isoa tulipilaria. Kati kyyristyi niistä yhden taakse. Sillan reunat olivat hämääriä ja pilari peitti Katin tien suunnasta katsottaessa. Toisaalta täältä Kati ei näkisi missä miesten auto olisi. Hänen tulisi odottaa täällä niin kauan, että miehet menisivät muualle. Kovin kauaa hän ei voisi odotella.

Miehet saattaisivat etsiä häntä vaikka tunteja. Entä jos he jäävät odottamaan hänen autonsa luokse?

Kati kokeili kännykkäänsä. Se oli edelleen mykkä. Hänen olisi pitänyt yrittää ladata sitä ennen lähtöä. Miksi hän ei ollut miettinyt tarkemmin mitä vaaroja tässä Ronin varjostamisessa oli? Se johtui varmaan siitä, että hän ei ollut ottanut omia epäilyksiään tosissaan. Hän oli niin varma, että Ronilla oli toinen nainenkin. Joanna oli varoittanut, että Ron voi olla vaarallinen, mutta Kati luuli taas tietävänsä paremmin.

Kati vilkaisi pilarin takaa. Miehet olivat menossa toiseen suuntaan.

Nyt voisi lähteä - tai ehkä ei aivan vielä.

Nyt miehet kääntyvät tähän suuntaan. Kati veti päänsä piiloon.

Kati kurkisti taas. *Lähtisiko nyt?*

Tämä on kuin yrittäisi päästä kääntymään ruuhkaisesta risteyksestä kun liikennevalot eivät toimi. Kati ei koskaan ollut ollut hyvä siinä.

Nyt voisi lähteä - ei sentään.

Kati luuli voivansa piileskellä pilarin takana riittävän kauan ja kälppiä sitten tiehensä, mutta hän ehti olla siellä tuskin viittä minuuttia kun auto pysäköi sillan alle. Hän kuuli miesten tulevan autosta ja keskustelevan, vaikka ei uskaltanutkaan katsoa. Miehet aikoisivat tarkistaa sillan piilopaikat. *Vielä miehet eivät suunnanneet tännepäin, mutta jotain on tehtävä.*

Kati mietti kuumeisesti mitä hän voisi tehdä. Hänellä ei ollut aseita. Alusta oli betonia, ei kiviä. Hän ei saisi mistään kiveä, jolla voisi lyödä miehiä. Kati päätti, että jos askeleet tulisivat hänen suuntaansa, niin hän ottaisi nopean spurtin sillan alta, nousisi sillalle ja juoksisi sitä pitkin. Ehkä sillalla kulkisi jokin auto, johon hän pelastuisi.

Askeleet lähenivät. Kati tunsi paniikin nousevan. Ei näin, ei tätä! Hän ponnahti ylös ja juoksi poispäin miehistä. Toinen miehistä ryntäsi nopeasti ja sai Katin kiinni vyötäröltä. Kati huusi, mutta mies sulki hänen suunsa kädellään. Katin rimpuilu ei auttanut: mies nosti kevyesti hänen jalkansa maasta. Hän potki ilmaa.

Kati sai potkaistua miestä sääreen kantapäällään. Se tuntui osuvan. Ehkä se oli kivulias potku, ehkä se oli vain hipaisu. Kummassakaan tapauksessa sillä ei ollut vaikutusta. Toinen mies tuli paikalle ja yhdessä he raahasivat Katin autoonsa. Missään ei näkynyt ihmisiä, jotka olisivat voineet tulla avuksi. Miehet olivat keskimittaisia, eivät Katia pidempiä, mutta he olivat paljon Katia vahvempia. He osasivat estää hänen jokaisen vastaliikkeensä. Katilla ollut muuta mahdollisuutta kuin totella.

He vetivät hänen kätensä selän taakse ja panivat ne käsirautoihin. Toinen miehistä istui Katin viereen. Käsiraudat olivat liian kireällä ja Katin käsiin koski, ne aikoivat pian puutua. Kati rimpuili ja huusi. Lopulta toinen miehistä pisti Katin käsivarteen jonkin pistoksen. Rauhoittava lääke sai hänet tynemmäksi, muttei poistanut hiipivää pelkoa. Etummainen mies käynnisti auton ja he ajoivat Katin autolle. Miehet ottivat Katin auton avaimet ja kävivät pysäköimässä auton parkkipaikalle, jossa se voisi kenenkään kyselemättä seistä vaikka lopun vuotta.

Kun molemmat miehet olivat palanneet autoon, kuljettaja lähti ajamaan. Kati vilkuili ikkunasta, muttei pienen hetken päästä enää tiennyt missä he olivat. Lopulta he saapuivat kadulle, jossa oli tehdasrakennuksia ja parkkeerasivat erään oven eteen. Miehet pakottivat Katin mukanaan. Rakennus näytti tehdashallilta. Kati suljettiin jonkinlaisena toimistona palvelleeseen koperoon.

Siinä oli hallin sisälle avautuva ikkuna, mutta metallinen kaihdin oli vedetty alas ja lukittu. Kopperon seinät olivat varmaan vaneria tai kovalevyä. Eivät niin vahvat, etteikö iso mies kunnan kengillä potkimalla olisi saanut jotain aikaan, ehkä olisi voinut jopa potkia oven auki. Katin painolla ja pehmeillä kävelykengillä potkiminen oli hyödytöntä, kuten Kati pian totesi. Kopperossa, tai mikä toimisto se sitten olikaan ollut, ei ollut juuri mitään huonekaluja.

Vanha sohva, jolle Kati kävi istumaan. Tyhjät hyllyt, joita pitivät seinillä isoilla ruuveilla seinään kiinnitetyt metallituet. Kaikki ruuvit olivat tiukasti ruuvattuja, niistä ei saisi mitään työvälinettä. Muovinen roskakori, mutta aivan liian pehmeä ja kevyt, jotta siitä olisi apua.

Miehet olivat ottaneet Katin käsilaukun, jossa hänellä oli toimimaton kännykkänsä ja kaikenlaista muuta yhtä hyödyllistä. Kopperoa valaisi loistelamppu, mutta siitäkään ei olisi apua puolustautumisessa. Kati ei pystynyt ajattelemaan selkeästi.

Hän oli vanki. Mitä hänelle tulisi tapahtumaan? Tulisiko kukaan auttamaan? Miksi hän ei ollut jättänyt viestiä kenellekään? Miksi hän ei ollut odottanut, kunnes Joanna olisi saanut yhteyden Markoon ja he olisivat voineet tulla tänne kolmistaan? Miksi hän yleensäkin lähti seuraamaan Ronia? Ei se ollut tarpeen, hänenhän olisi pitänyt tietää jo mennessä, että tämä näyttää vaaralliselta. Hän oli luottanut liikaa siihen, että selviytyisi. Juosta pakoon? Ajaa pakoon autolla? Niinhän hän oli tehnyt, eikä se ollut auttanut mitään.

Kati säpsähti, kun toinen hänet vanginneista miehistä avasi toimiston oven. Katin kysyi, miksi he pitävät häntä vangittuna ja mitä he haluavat hänestä. Ovatko he kenties poliisista tai jotain agenteja, vaikka Kati arvasikin, että miehet ovat rikollisia tai terroristeja.

Mies ei sanonut yhtään mitään, otti vain käsiraudat Katilta, vilkaisi ympärilleen, lähti ja lukitsi oven mennessään. Kati hieroi ranteitaan. Kumpikin käsi oli tunnoton peukalon ja etusormen alueelta. Ranteisiin koski ja niissä oli punaisia merkkejä. Kati istuutui sohvalle.

Mitä hän voisi tehdä? Oven lukon kieli oli näkyvässä. Kati löysi eräältä hyllyltä kovan muovinpalan ja koetti työntäisi kielen sisään muovinpalalla painamalla. Ei, ilmeisesti kieli oli lukittu. Kati otti tukastaan hiuspinnin ja kokeili sillä osaisiko tiirikoida lukon kuten elokuvissa. Lukosta ei nähnyt minkä tyyppinen avain siihen sopi, mutta Katin tiirikointi ei ainakaan tuonut mitään tulosta. Elokuvissakin piti olla kaksi rautalangan palaa.

Kaikki Katin tuntemat keinot oli opittu amerikkalaisista elokuvista. Huone oli niin kapea, että Katin jalat ja kädet riittivät seinästä seinään. Elokuvissa nousee jalat ja kädet seinää vasten kattoon ja hypätään vartijan selkään. Kati yritti muttei päässyt edes ylös lattialta. Eikä Kati pystyisi taltuttamaan vartijaa voimillaan. Mitä muita konsteja hän tiesi?

Voisiko hän odottaa oven avautumista ja sitten huitaista vartijaa jollain? Ei, huoneessa ei ollut mitään sopivaa asetta. Voisko hän teeskennellä sairaskohtausta ja kun vartija olisi kumartuneena hänen ylleen, hän nopeasti eliminoisi vartijan? Ei, Kati ei ollut mikään erikoisjoukkojen eksperti. Hän jäisi heti alakynteen. He hakkaisivat häntä, jos hän jotain yrittäisi.

Voisiko Marko tulla avuksi? Hän varmaan yrittäisi soittaa jossain vaiheessa ja toteaisi, että Katin puhelin ei vastaa, mutta tietäähän Marko jo, että hänen kännykkänsä akku on usein tyhjä. Missä vaiheessa Marko huolestuisi? Varmaan aikaisintaan myöhään illalla. Marko asuu nyt hotellissa Tukholmassa eikä varmaan lähde yötä myöten toiseen kaupunkiin Katin ovikelloa soittamaan. Eikä sieltä kuitenkaan vastattaisi.

Mitä Marko tekee? Saman minkä teki etsiessään Joannaa. Menee poliisille. He eivät ota vastaan kadonnut henkilö -ilmoitusta ennen kuin tietty aika on kulunut, eivätkä käy heti tekemään mitään. Marko kysyy kaikilta työtovereilta tietävätkö he jotain Katista. Kukaan ei tiedä. Työtoverit huolestuvat, entä sitten. Ei heistä kukaan voi löytää häntä täältä. Lisäksi Marko voi ajatella, että hän itse on taas piiloutunut. Niinhän Joannakin teki.

Mutta Joanna pääsi karkuun ja pelastaa hänet.

Entä jos Joanna jäi myös kiinni. Joannalla ei voi olla tämän paikan osoitetta kirjoitettuna minnekään ylös, koska he seurasivat Ronia tänne vasta tänään. Jos Joanna jäi kiinni niin heitä tuskin löydetään helposti.

Mutta Joanna varmasti pääsi pakoon.

Entä jos nämä ovat psykopaatteja, sarjamurhaajia, saatanisteja tai jotain. He kiduttavat ja raiskaavat Katia, pitävät häntä vankina täällä viikkoja, ehkä kuukausia, joitakin on pidetty vankina vuosia. Sitten he tappavat hänet.

Mutta vielä miehet eivät olleet tehneet mitään. He vain ottivat pois käsiraudat. Huoneessa ei ollut mitään pelottavaa. Miehet eivät olleet psykopaatteja.

He eivät halunneet, että Kati katsoi heitä ikkunasta. Ehkä he vain haluavat pelotella heitä lopettamaan Ronin vakoilemisen. Tai jos he aikovat tappaa hänet, mutta eivät vielä ole päättäneet millä

tavalla, tai he pitävät häntä täällä johonkin aikaan asti, jolloin jotain tärkeää tapahtuu, että hän ei pysty sotkemaan suunnitelmia. Mikä näistä?

Kati ei nukkunut sinä yönä kuin pari tuntia miettien kaikkia näitä asioita, kuinka, jos miehet päästäisivät hänet vapaaksi, hän lupaisi olla kertomatta mitään poliisille tai kenellekään ja ettei miesten tarvitsisi olla huolissaan hänestä, ja muuta tällaista, millä ei ollut mitään merkitystä, koska miehet eivät olleet kertoneet mitä aikoivat hänelle tehdä.

Kello puolen kolmen mailla yöllä Kati nukahti. Hän näki unta venesatamasta ja kuinka hän juoksi pakoon suurta ruskeaa koiraa. Hän säpsähti hereille, mutta ei avannut silmiään ja vaipui taas uneen. Nyt uni oli miellyttävämpi, hän käveli puunlatvojen päällä. Jalat vain kevyesti koskettivat puiden lehtiä. Lehdet tuntuivat pehmeiltä ja märiltä, mikä varmaan johtui siitä että Katin sukat olivat kastuneet hänen juostessa nurmikolla ja olivat yhä kosteat.

Kati heräsi kylmyyteen. Sohvalla oli vain ohut huopa, joka ei aivan riittänyt pitämään Katia lämpimänä. Kati ei avannut silmiään ja mietti untaan. Niin, se oli kaikki unta. Mitään ei tapahtunut. Hän oli turvassa kotona, mutta Kati aavisti, että jotain oli vinossa. Hän mietti uskaltaako avata silmiään. Onko hän huoneessaan vai jossain muualla.

Hän raotti silmäluomiaan. Huone oli pimeä, mutta oven raosta pilkisti sen verran valoa, että Kati näki ympärilleen. Hän on jollain vieraalla sohvalla. Hänellä on vaatteet päällä ja ohut huopa ei ollut hänen. Tämä oli siis totta, kaikki oli tapahtunut eikä se ollut unta. Kati huokasi epätoivoisesti. Hän oli vanki.

51.

Kati oli noussut sohvalta ja käveli ympäriinsä huoneessa. Kun kello näytti kahdeksaa, ovi aukaistiin.

»Tarviiks sun päästä kuselle?» Oven suulla seisova huputettu mies kysyi.

Mies johdatti Katin pienen vessan luo. Katsoi ensin, ettei siellä ollut mitään, mitä Kati olisi voinut käyttää pakenemiseen tai vastarintaan, ja viittasi Katin sisään. Kati laski vettä lavuaarista ja totesi, että se oli hajutonta ja kirkasta. Kati joi. Hän ei ainakaan kuolisi janoon. Mies ei ollut tehnyt mitään seksuaalisia ehdotuksia eikä käytäytynyt omituisesti, joten nämä eivät varmaan olleet psykopaatteja. Mutta mitä he aikoivat tehdä? Kati istuutui pöntölle ja pesi sitten kasvonsa ja hampaansa käyttäen käsipyyhettä hammasharjana. Hän alkoi rauhoittua. Hän viivytteli vessassa miettien tilannetta kunnes mies tivasi oliko hän jo valmis. Mies johdatteli Katin takasin toimistokopperoon. Mennessään sisään huoneeseen Kati kysyi:

»Mitä te aiotte tehdä minulle, miksi ette päästä minua lähtemään?»

»Selviää aikanaan. Odottelet nyt vaan täällä.»

Mies työnsi Katin koppiin selästä tyrkkäämällä niin kovaa, että Kati oli vaarassa kaatua. Kati mietti miehen vastausta. Siitä ei ilmennyt aikoivatko he päästää hänet pois, tai yleensäkin mitä he aikoivat hänelle tehdä. Vangitseminen oli ollut shokki, mutta nukutun yön jälkeen hän tunsu olonsa hieman paremmaksi, vaikka olikin herännyt puoli viideltä ja omasta mielestään odottanut aamua ilman silmänräpäystäkään unta. Hänen saamansa rauhoittava pistos oli sumentanut ajatukset edellisenä iltana, mutta nyt tilanteen kauheus alkoi paljastua. Hän tunsu itsensä täysin avuttomaksi. Joku voi noin vain ottaa hänet vangiksi ilman että hän saattoi tehdä mitään. Perusturvallisuus, johon hän oli tottunut, oli vain illuusio. Miehet olivat peittäneet kasvonsa hupuilla. Se ainakin oli hyvä asia, mutta eivätkö he tienneet, että Kati oli vilaukselta nähnyt yhden miehen kasvot kurkatessaan ikkunasta, toisin sivusta eikä hän varmaan tunnistaisi miestä. Ehkä he eivät aikoneetkaan päästää häntä vapaaksi, tai ehkä he päästäisivät hänet kun jokin operaatio oli tehty, tai ehkä jos hän jollain tavalla voisi tarjota rahaa. Kati kävi läpi samoja ajatuksia ties kuinka monetta kertaa.

»Siis mitä? Kati jäänyt vangiksi? Miksi ei tulisi ilmoittaa poliisille?»

Marko yritti saada pääasiat selville Joannan sekavasta kertomuksesta. Siis eilen iltapäivällä. (mitä silloin tapahtui?) Joanna oli paennut suoraan metsikön läpi, juossut tosi nopeasti, eivätkä miehet olleet pysyneet perässä kuin vähän aikaa. (ketkä miehet?) Päässyt jollain tavoin takaisin keskustaan. (mistä?) Ajanut siitä junalla Upsalaan kotiin. Kun hän pääsi perille oli jo myöhä. (kuinka se niin kauan voi kestää?) Ei tiennyt mitä tehdä. (mitä olisi pitänyt tehdä?) Mennyt nukkumaan. (hyvä) Aamulla ennen heräämistä ajatellut, että kaikki oli unta, mutta se ei ollutkaan. (ollut mikä?) Odottanut kello viidestä että Marko heräisi. (pitäisi käydä Joannan luona heti)

Marko lupasi lähteä heti junalla Joannan luokse. Hän olisi Joannan luona vielä aamupäivällä, mutta Joanna sanoi, että hän tulee Markon hotelliin. Kaikki tapahtui Tukholmassa ja täytyy selvittää siellä. Marko kävi aamiaisella hotellin ravintolassa ja odotteli Joannan tuloa. Tytöt olivat kaiken lisäksi ajaneet hänen autollaan, jonka hän oli jättänyt Katin kerrostalon parkkipaikalle silloin kun hän ja Kati lähtivät Kambodžaan eikä hän autoa Tukholmassa tarvinnut. Avaimet hän oli silloin jättänyt Katille. Auto ei ollut suuri menetetyt, mutta täytyyhän se hakea.

Joanna oli paljon rauhallisempi saavuttuaan Markon hotelliin ja kertomuksestakin sai jotain selvää. Marko kysyi, miksi Joanna ei ollut mennyt suoraan poliisille. Joanna ei ollut uskaltanut mennä poliisille, koska Ron Carter oli itse jonkinlainen poliisi tai agentti. Sen takia hänellä ei ollut ollut ketään mihin turvautua. Joanna ehdotti, että he puhuisivat Zoran Lenkovitchille, hänellä oli suhteita ja keinoja. Yksin Joanna ei halunnut mennä puhumaan Lenkovitchille, mutta Markon kanssa he voisivat mennä. *Lenkovitch vaikutti epäilyttävältä*, Marko ajatteli. Marko halusi miettiä muitakin keinoja ja tarkistaa ettei Kati ollut jo palannut kotiinsa. Kaikki järjestyisi. Tuli vain rauhoittua ja harkita tilannetta kunnolla. Iltapäivällä Marko myönsi kaksi asiaa. Näytti tosiaan siltä, että Kati oli jäänyt vangiksi, ja jos poliisi oli poissa laskuista, niin hänellä ei ollut parempaakaan ehdotusta kuin mennä

tapaamaan Lenkovitchiä. Tämähän oli Joannan tuttava, järjestänyt Joannalle piilopaikan, ja kuului tietävän jotain Ron Carterista.

Joannalla oli Zoran Lenkovitchin numero. Mies vastasi puhelimeen ja pyysi heitä heti tulemaan hänen asunnolleen, ei salille. Hän ei ole salilla maanantaisin. Hän antoi osoitteen. Kolmen maissa Joanna ja Marko soittivat siitä osoitteesta löytyvän omakotitalon ovikelloa.

Kun Joanna oli kertonut tarinansa Zoranille, tämä oli sanonut tietävänsä paikan, jossa he olivat olleet ja arvaavansa ketkä Katin vangitsivat. Zoran kielsi jyrkästi poliisille ilmoittamisen ja sanoi, ettei tšekäläisellä poliisilla ole muuta tapaa hoitaa asioita kuin yksi. Siinä tulisi helposti ruumiita. Tämä hoituisi paremmallakin tavalla, mutta se luultavasti vaatisi melkoisesti rahaa. Marko selitti mitä hän voisi saada kasaan. Zoraniin se ei tehnyt vaikutusta. Joanna sanoi, että jos summa nyt ei aivan hirveä olisi, hänellä oli pitkäaikaisilla pankkitileillä rahaa. Joanna katsahti Markoon ja lisäsi: asunnon myynnistä saatuja rahoja. Ne saisi kyllä vapautettua, tosin siitä menisi jokin sakko. Zoran nyökkäsi hyväksyvästi.

Zoran oli ottanut kolme pistoolia kaapistaan ja antanut yhden sekä Joannalle että Markolle. Marko ajatteli mielessään mitä hän tekisi jos joutuisi käyttämään asettaan. Vaikka kukaan ei haavoittuisi tai kuolisi, siitä tulisi seuraamuksia, vankilaa varmaan. Aseellinen vapautusyritys on kai joka tapauksessa murhayritys. Ja jos joku saisi osuman, tai kuolisi, mitähän tekisi? Kuollut voisi olla hän itse, Joanna tai Kati. Koko ajan Marko mietti pitäisikö asia kuitenkin jättää poliisille, mutta Zoran ei jättänyt hänelle ajattelu-aikaa. Marko käveli muiden mukana kun he menivät Zoranin autolle. Zoran näytti tietävän minne ajoi, lopulta hän pysäköi erään syrjässä sijaitsevan omakotitalon eteen.

Joanna ja Marko odottivat Zoranin autossa kun tämä käveli talon ulko-ovelle. Marko oli valmistautunut soittamaan poliisit paikalle jos sisältä alkaisi kuulua pauketta, tai ohjaamaan pakoautoa, jos Zoran vaikka juoksisi verissäpäin talon ovelta autolle Katin kidnappaajat kannoillaan.

Odottelu kävi Markon hermoille. Oliko tämä nyt edes paikka, jossa Katia pidettiin? Eivät he täällä kiinni jääneet. Markon auto oli siellä jossain. Hänen pitäisi saada Katilta avaimet ja käydä hakemassa ajopelinsä.

Mistä Zoranilla olisi tieto siitä kuka Katin vangitsi? Miksi Zoran ei halunnut poliisia mukaan? Oudommin vielä, miksi Joanna ei halunnut poliisia mukaan? Lars oli etsintäkuulutettu terrorismista. Olivatko kidnappaajat Larsin kavereita, ja olivatko Joanna ja Zoran koko ajan tietäneet missä Lars majailee?

Joanna ei puhunut mitään, mutta poltti savuketta koko ajan. Varmasti hän oli hermostunut, mutta Marko olisi toivonut, ettei Joanna olisi polttanut autossa. Markolta oli mennyt seitsemän vuotta tupakoinnin lopettamiseen eikä hän vielääkään ollut vahvalla pohjalla. Yksi savuke vain. Kuvitelma, että sen voi helposti lopettaa, että se jää vain yhteen. Niin olivat päättyneet hänen aiemmat kaksi lakkoyritystään. Uusi tilaisuus, jolloin hän taas oli riittävän vahva lopettamaan, oli tullut vasta vuosien päästä.

Marko arvasi, että lakko kaatuisi pian. Hän tiesi jo ettei voisi polttaa yhtäkään savuketta, mutta savu herkisti hänen asetyliinikoliinireseptorejaan ja varmaan laittoi dopamiinia liikkeelle. Pari hermosavua tekisi terää. Helppoahan hänen olisi uudestaan lopettaa, jonain parempana aikana. Vain yksi tupakka ja se siitä.

Marko oli jo aikeissa pummata tupakan Joannalta, kun Zoran ilmaantui ulko-ovelle, ilmeisen hyvässä kunnossa. Hyvä, ainakaan toistaiseksi ei olla käyty ammuskelemaan. Marko hipelöi taskussaan olevaa pistoolia, johon hänellä ei ollut kantolupaa. Jos hän joutuisi kutsumaan poliisin paikalle, hän pyyhkisi sormenjälkensä aseesta ja sulkisi sen hansikaslokeroon. Ellei sitten tulisi se pelätty tilanne, jossa asetta olisi pakko käyttää itsensä suojelemiseksi.

Toistaiseksi tilanne näytti rauhalliselta.

Zoranin kanssa talosta tuli ulos ulkomaalaisen näköinen mies. He keskustelivat hetken jostakin. Zoran tuli autolle ja puhui jotain Joannan kanssa.

»Me lähdemme käymään pankissa», Joanna huomautti Markolle. Joannan kasvot olivat kalvenneet. *Ei aivan mitätön summa*, Marko päätteli. Joanna ja Zoran kävivät pankissa ja tunnin päästä he olivat taas terroristien talolla. Zoran palasi sisälle taloon. Joku mies käveli pakettiautolle ja lähti ajamaan.

»Odotellaan. Zoranilla ei ole mitään hätää,» Joanna sanoi.

Kahdenkymmenen minuutin päästä auto palasi ja pysäköi talon viereen. Sieltä nousi kaksi henkilöä. Jo nähty ulkomaalainen mies, ja ilmeisesti arabinainen, päällään *niqāb*, musta kaapu, joka peitti kasvotkin. Mies kuljetti kumarassa kävelevää naista talolle päin. Zoran riisui *niqābin* paljastaen naisen kasvot. Kati. Elossa, mutta missä kunnossa? Sitä Marko ei vielä osannut sanoa. Zoran otti pusakkansa taskusta ohueen muovipussiin käärityn paketin. Marko arvasi, että Zoran antoi Joannan pankista nostamat rahat kidnappaajille.

Zoran ja Katia kävelivät autolle. Joanna ja Marko nousivat. Katia syleili molempia vakavan näköisenä:

»Oletko kunnossa?»

Katilla oli kyyneleet silmissä. Hän sanoi olevansa kunnossa. Zoran halusi heidän lähtevän pois mahdollisimman pian, eikä enemmälle tunteilulle olisi aikaa.

Zoran ajoi asunnolleen ja ohjasi koko joukon sisälle. Talossa hän avasi yläkertaan johtavien portaiden vieressä olevan pienen mutta vahvan ja lukollisen oven, joka ilmeisesti johti kellarin, ja viittasi Markolle ja Katille, että heidän tulisi mennä ovesta ja portaat alas. Markon ja Katin laskeuduttua portaita Zoran ei seurannut heitä vaan väänsi avainta lukossa sulkien nämä kellarin.

»Olemmeko me nyt sitten molemmat vangittuja?» Kati kysyi pelokkaasti.

»Ehkä», Marko sanoi kepeästi, »mutta ei huolestuta vielä.

Katsotaan missä me olemme ja mitä täällä on.» Marko kuitenkin mietti mielessään, että Katihan voisi olla oikeassa. Hänhän ei tiedä mitään tästä Zoranista. Jos täältä löytyy vaikka pesäpallomaila tai joku muu puolustusväline, niin hän ottaa sen jemmaan.

Kellariin oli tehty sangen viihtyisä oleskeluhuone, jossa oli sohva, kaksi nojatuolia, ja valkokangas, jossa ilmeisesti voisi

näyttää videoita. Kotielokuvateatteri siis. Marko oli joskus ajatellut sellaisen hankkimista. Kellarissa oli myös vessa, jonkinlainen keittiösyvennys, ja pingispöytä. Ikkunoita oli kolme, mutta ne olivat ylhäällä ja aivan liian kapeita, jotta niiden kautta olisi päässyt pakenemaan. Ikkunat oli peitetty mustalla muovilla, varmaan jotta elokuvien katselu ei häiriytyisi auringon säteistä. Huonetta valaisivat pitkät kattoon asennetut loistelamput.

Hyvät tulot kuntosalin hoitamisesta, Marko ajatteli, vaikka vuokrattuhan tämä varmaan on. Olisikohan tässä mukana jotain sivubisneksiä?

Lattialla ei onneksi ollut kokolattiamattoa vaan tummansininen muovimatto lattiana. Marko oli saanut eräässä aiemmassa työpaikassaan tarpeekseen kokolattiamatosta, johon aina jäi pesun jäljiltä omituinen kemiallinen haju. Firmassa kokolattiamatto oli pesty joka toinen viikko, mikä oli outoa koska kotonaan Markolle oli hyvin riittänyt mattojen imurointi kerran kahdessa viikossa.

Paljon muuta kellarissa ei ollutkaan. Marko mietti, että kellareidenhan pitäisi olla täynnä kaikenlaista tarpeettomaksi käynnyttä kamaa, jota voisi hyvin käyttää puolustautumiseen. Ilmeisesti joko Zoran ei sellaista roinaa säilyttänyt, tai hänellä oli turhat tavarat autotallissaan.

»Voisimme ottaa vaikka erän pingistä,» Marko ehdotti pirteästi.

Kati ei ollut kiinnostunut vaan käpertyi sohvan kulmaan surullisen näköisenä. Markon auton avaimet - Kati etsi ne käsilaukustaan. Kaikki näytti järjestyvän.

»Älä ole huolissasi, minullahan on kännykkä mukana, kutsutaan apua tarvittaessa,» Marko sanoi vetäen matkapuhelimensa esille, kunnes huomasi, ettei tilassa ollut kenttää.

»Miten täältä on kenttä saatu pois? Täällähän on ikkunat.»

Marko veti mustaa muovia pois ikkunoiden edestä ja näki, että ikkunoiden välissä oli tiheä metalliverkko. Ilmeisesti tila oli tarkoituksella eristetty sähkömagneettisilta aalloilta.

»Täällä varmaan halutaan pitää luottamuksellisia keskusteluita ilman pelkoa lähettimistä. Sääli kun annoin aseensa takaisin Zoranille. Olisi turvallisempi oli sen kanssa.»

Marko oli heti autossa ojentanut aseensa Zoranille kun Katin vapauttaminen oli sujunut ongelmitta. Marko ei halunnut vielä mainita Katille, että lunnaita oli maksettu. Siitä tulisi varmaan aikamoinen lasku, vaikka summaahan hän ei tiennyt.

»Pitäisikö meidän yrittää kutsua Zoran tai Joanna paikalle? Voimmehan me huutaa tai rynkyttää tuota ovea.» Kati sanoi.

»Ollaan nyt vain rauhallisia. Jos tässä ei mitään olekaan niin panikointi vaikuttaa typerältä,» Marko vastasi.

Markon juuri todettua, ettei paniikin ole aihetta, he yllättyivät kuullessaan Joannan äänen huutavan yläkerrassa. Sanoista ei kunnolla saanut selvää, mutta ainakin Joanna sanoi kovalla äänellä *Lars*, ja jotain josta ei saanut selvää. Äänensävyistä seurasi, että Joanna riiteli jonkun kanssa, varmastikin siis Zoranim kanssa.

Kova ääni, kuin jotain olisi romahtanut. Sitten kuului kaksi laukauksen ääntä. Kati katsahti Markoon hätäntyneenä. Marko yritti vaikuttaa rauhalliselta. Hän viittasi Katia piiloutumaan pingispöydän taakse. Ei se mitään muuta suojaa antaisi kuin näkösuojan portaiden suunnasta. Itse Marko piiloutui seinän viereen siten, että portaita alas kävelevä ei voisi häntä nähdä, mutta Marko ehtisi syöksyä tulijan kimppuun. Marko sammutti valot, jolloin kellariin suodattui vain heikkoa valoa ikkunoita peittävien muovien reunoista. *Tulijahan kääntää kuitenkin valot uudestaan päälle*, hän ajatteli, *pitäisi poistaa sulake tai polttimot, mutta ei ole aikaa*.

Marko ja Kati odottelivat. Marko mietti olisiko kellarissa sulakekaappia. Ovi kävi jossakin. Se paiskattiin kiinni. Tuskanhuuto. Oliko kehenkään osunut? Joannaanko? Joku rapisteli kellarin ovea. Marko näki ovenkahvan kääntyvän portaiden yläpäässä. Oven avautuessa Marko vetäytyi suojaan eikä voinut nähdä kuka sieltä oli tulossa. Kuka sieltä tulikin, ei vaivautunut kääntämään kellariin valoja vaan kompuroi portaita alas pimeässä.

Äänestä Marko päätteli tulijan ehtineen portaiden alapäähän. Marko syöksyi piilostaan ja oli kahdella askeleella tulijan kohdalla. Marko näki aseensa, se ei osoittanut häntä kohti vaan suoraan alas. Tuntematon mies, lyhyt, kyttyräselkäinen. Marko runttasi miehen voimalla seinään ja sai väännettyä aseensa kädestä.

Kati sytytti valot. Mies oli Zoran. Marko kiroili typeryyttään. Zoran oli haavoittunut keskiruumiiseen. Tumma veriläiskä oli levinnyt paidalle ja verta valui lattialle. Zoran oli edelleen kippurassa. Samassa kumarassa asennossa hän oli portaatkin laskeutunut. Marko antoi aseensa Katille ja yritti pysäyttää veren tulon sitomalla Zoranin rinnan paidallaan, mutta se ei verta pysäyttänyt. Kuoleeko Zoran? Oliko hän ruhjomalla Zoranin seinään tosiasiaa tappanut hänet?

Marko juoksi portaat ylös kellarista. Ulko-ovi oli auki. Joannaa ei näkynyt. Jalkalamppu oli kaatunut lattialle. Katutasolla kenttä löytyi. Marko soitti hätänumeroon ja selitti asiansa. Hän kävi ulkona kadulla lukemassa paikan osoitteen katukylteistä. Hälytyskeskus lupasi, että ambulanssi ja poliisi tulevat heti.

Marko laski kännykkänsä lattialle ja kellarin oven auki. Hän kuului, jos puhelimeen soitettaisiin. Hän juoksi alakertaan ja yritti uudestaan auttaa Zorania. Hän painoi haavoja käsillään, mutta verenvuoto ei tyrehtynyt. Zoran valitti tuskissaan. Marko selitti Katille, että Joanna on kadonnut. Joanna ampui Zorania. Kati ei saa kertoa mitään poliisille Joannasta. Kati sanoi, ettei lähtisi sellaiseen mukaan. Hän kertoisi poliisille. Ei sitä voi salata. Marko vakuutti Katille, että Zoran kyllä selviää. Ambulanssi tulee heti.

Ambulanssi ehti paikalle ennen poliisia, mutta Zoran heikkeni nopeasti. Verta oli vuotanut liikaa. Ambulanssin saapuessa pihaan hän tuskin edes jaksoi valittaa. Hän vaipui shokkiin samalla kun ambulanssin miehet juoksivat portaat kellariin.

Poliisit ehtivät paikalle juuri ennen kuin ambulanssi lähti. He vilkaisivat ja totesivat Zoranin olevan kriittisessä tilassa. Marko selitti poliisille monta kertaa, että miten hän olisi voinut tietää että se oli Zoran. Joku tuli kellariin ase kädessään - hän toimi. Jos Zoran ei selviytyisi, oliko syy osin Markon? Marko muisti ilkeän rusahduksen kun hän runttasi Zoranin seinään. Jotain Zoranin sisällä murtui, vai murtuiko seinä? Poliisi ei vastannut, vaan pyysi Markoa selittämään mitä tapahtui. Marko oli hermostunut, Kati järkyttynyt. Marko näytti poliisille mistä Zoran oli tullut ja kertoi mitä he olivat kuuleet. Kati oli käpertyneenä nurkaan vielä järkyttyneenä tapahtumista ja itki hiljaa.

Poliisit odottelivat jotain. Ilmeisesti muita poliiseja.

Markolta ei kukaan enää kysynyt mitään tässä vaiheessa. Hänen ja Katin tuli odottaa. Vaikka paljon pahempaa oli tapahtunut muille, Markon ajatukset olivat hänen omassa tilanteessaan: *Asiat saattaisivat vaikuttaa hyvin pahalta. Zoran oli ammuttu jollain asella, ehkä sillä missä oli hänen sormenjälkensä. Mutta se ei haittaisi. Poliisit havaitsisivat kyllä, ettei Markon käsistä löytyisi räjähdyskaasujäämiä, ei myöskään Katin käsistä. Heitä ei siis voitaisi syyttää Zoranin ampumisesta. Mutta Joanna oli tietenkin syyllinen, hän oli paennut paikalta. Katin ei olisi pitänyt kertoa Joannasta poliisille.*

Zoranin kuolemasta kertoi poliisi. Häntä ei saatu elvytettyä edes ambulanssissa. Zoran menehtyi matkalla sairaalaan.

Marko mietti vain oliko Zoranin ruhjominen osasyynä hänen kuolemaansa ja oliko Markon toiminta siinä tilanteessa oikeutettua itsepuolustusta. Heidät oli lukittu vasten tahtoaan. Ylhäällä oli jonkinlainen tappelu. Zoran tuli alas ase kädessä. Ei Marko voinut tietää kuka tuli ja mitä varten. Hän vain otti aseensa pois. Ehkä, mutta miten oikeus asian tulkitsee?

Entä Zoranin kuolema, eikö se liikuttanut Markoa lainkaan? Ei. Ei Marko Zorania sillä lailla tuntenut. Joannan tilanne häntä enemmän kosketti. Kyllä Markosta silti tuntui järkyttävältä ja pelottavalta kun elävä ihminen menehtyi silmien edessä eikä hän osannut tehdä mitään. Marko yritti lohduttaa Katia, mutta tämä oli koko ajan ollut kuin jossain shokissa - ei tavallinen, iloinen ja naiivi Kati. Niin oli ollut aina siitä lähtien kun Zoran oli hänet vapauttanut. Se varmaan johtui siitä kidnappauksesta.

Paikalle saapui rikospoliisin väkeä. Rikospoliisi halusi Markon kertovan mitä oli tapahtunut. Hänen ja Katin tulisi tulla antamaan lausuntonsa. Poliisin piti myös tehdä joitain teknisiä tutkimuksia. He eivät voisi vielä mennä. Heidän tulisi tulla heidän mukanaan asemalle heti kun poliisit ovat selvittäneet asiat täällä tekopaikalla.

Poliisiasemalla Marko ja Kati erotettiin toisistaan. Markolta otettiin sormenjäljet, hänet kuvattiin, punnittiin ja mitattiin. Hänet myös puhallutettiin ja käsistä tarkastettiin mahdolliset ruudinjaljet. Markoa kuulusteli alustavasti kaksi poliisia, toisin toinen heistä ei sanonut mitään.

Poliisi muuttui paljon myönteisemmäksi, kun paljastui, ettei sen enempää Markon kuin Katikaan käsissä ollut merkkejä aseiden laukaisusta. Marko ohjattiin Noora Laineen huoneeseen. Laine vaati Markoa selittämään kaiken uudestaan ja kirjoitti ylös pääkohdat siitä mitä hän sanoi.

Laine kysyi tarkasti Katin kidnappaajista ja Markon ja Katin täytyi saman tien käydä poliisien kanssa tunnistamassa talo josta Zoran oli Katin hakenut, sekä venepaikka, jossa Kati oli jäänyt kiinni. Markon auto oli paikallaan. Poliisiauto ei ajanut lähelle taloa, Marko ja Kati saivat katsella taloa kiikarilla. Jostain syystä poliisi ei halunnut pidättää ja kuulustella kidnappaajia heti. Kun Kati tästä kysyi, poliisi vastasi, että he pidättäisivät miehet ajallaan. Kidnappaajat olivat terroristeja ja nyt oli mahdollisuus saada useampi kiinni samalla kertaa. Katin ja Markon olisi hyvä lähteä muutamaksi päiväksi jonnekin pois ja olla kertomatta minne menevät muille kuin poliisille, mutta että heitä tarvittaisiin kunhan terroristit on pidätetty. Ja se auto, kyllä Marko sen vielä saisi. Se ei nyt ollut pääasia.

Marko ja Kati pääsivät lähtemään poliisiasemalta. Ainakaan ei toistaiseksi näyttänyt siltä, että kumpaakaan tultaisiin syyttämään mistään rikoksesta. Heti kadulle päästyä Kati purskahti itkuun ilman mitään syytä. Marko ei sellaista voinut ymmärtää.

Noora luki uudestaan Markon todistajalausunnon. Kati ei ollut ollut vielä siinä kunnossa, että häntä olisi voinut tarkemmin kuulustella, vaikka hän olikin käynyt näyttämässä rikospaikan. Kuulustelu olisi vasta seuraavana päivänä. Toisessa autossa paikalle tullut tekniikan väki oli jo tutkinut tapahtumapaikkaa, kerännyt sormenjälkiä, ottanut valokuvia ja muuta asiaan kuuluvaa.

Zoranin asunnossa ei ollut juuri muuta kiinnostavaa kuin pöydällä lojuva tietokone. Tekniikka oli vienyt koneen tutkittavaksi samalla kun poliisi vei Markon ja Katin asemalle antamaan lausuntoaan.

Seuraavana päivänä Laineen huoneeseen käveli Tekniikan Martin Gustavsson:

»Lenkovitchin tietokoneessa oli varsin mielenkiintoisia tietoja.»»

»Mihin liittyen?»

»Terrori-iskuun, joka tapahtuu Helsingissä huomenna tiistaina ellemme estä sitä, minkä tietenkin teemme. Tosin emme löytäneet iskun kohteen osoitetta.»

»Oliko Lenkovitch yksi terroristeista?»

»Itse asiassa ilmeisesti ei. Hän oli kerännyt tietoja eräästä hyvin tuntemastasi terroristisolusta. Varmaan kiinnostaa tällaiset nimet.» Gustavsson näytti Laineelle kahta nimeä kirjoittimen tulostamalla sivulla.

Laine otti Gustavssonin ojentaman tulosteen Zoranin tietokoneen kiinnostavimmista tiedostoista. Tällä uudella informaatiolla Laine saisi varmasti oikeudelta luvan kotietsintään epäillyn asunnolla ja tarvittaessa myös pidätysmääräykset molemmille miehille. Laine ei kuitenkaan halunnut edetä liian nopeasti. Hänellä oli nyt ennakkotieto iskun kohteesta. Iskuun hyvin mahdollisesti liittyisi enemmänkin henkilöitä kuin nuo kaksi. Laine yritti miettiä suunnitelmaa, jolla poliisi saisi kiinni myös muut tekijät kuin ne, jotka räjähteen viime kädessä toimittavat paikalle.

Yksinkertainen, mutta liian vaarallinen, suunnitelma olisi antaa terrori-iskun edetä pidemmälle ennen kuin poliisi pidättäisi tekijät itse teosta. Jos iskuun oli suunniteltu jotain rahojen siirtoa räjäytettävästä rakennuksesta, kuten eräissä viimeaikaisissa iskuissa on tapahtunut, niin iskun tulisi antaa edetä aina räjähdysketkeen saakka. Sellainen vaihtoehto oli tietenkin poissa laskuista. Jos poliisin suunnitelma ei toimitakaan, rakennus räjähtäisi ilmaan.

Muunneltu versio toisaalta saattaisi toimia. Mitä jos isku ikäänkuin etenisi lähes räjähdysketkelle, mutta ilman oikeita räjähteitä? Se vaatisi sitä että räjähdytysporukka saataisiin

pidätettyä ilman että muu terroristiryhmä tietäisi siitä mitään. Sitten räjähdysporukka tulisi korvata poliisin henkilöillä, joiden tulisi siis olla riittävän saman näköisiä. Kaukaa, ehkä yläviistosta suunnasta katsoen, ei voi tunnistaa auton kuljettajaa... kyllä se pitäisi olla mahdollista. Kukaan ei pysty sanomaan kuljettaako autoa oikea terroristi vai kevyesti naamioitunut poliisi. Mutta tämäkin olisi liian vaarallista. Parasta on pidättää terroristit heti kun tiedetään missä räjähteet ovat.

Terroristien seuranta osoittautui helpommaksi kuin oli odotettu. Ilmeisesti he eivät olleet saaneet mitään varoitusta; kaksi heistä oli varannut aamulennon Helsinkiin. Myös Noora Laine lensi aamukoneella Helsinkiin seuraamaan pidätystä tarkkailijastatuksella.

Laine ja viisi muuta luotiliiveihin pukeutunutta poliisin iskujoukon jäsentä odotteli epäillyn kodin ulkopuolella. Asunnon ja pizzerian seuranta kiikareilla oli osoittanut, että räjähdde oli jo siirretty epäillyn pakettiautoon, joka seiso i oven vieressä pizzerian pihassa. Miehet olivat siirrelleet suuria kanistereita, joista Laine oli päätellyt että räjähdde oli lannoitepommin tyyppinen. Se ei kestäisi kunnollisena päivää kauempaa sekoittamisen jälkeen, joten räjähteen sekoittaminen oli varsin varma merkki siitä että Zoranin tiedot räjäytyspäivästä olivat oikeita. Valitettavasti he eivät tienneet räjäytyskohdetta. Terroristit pidätettäisiin ennen kuin he lähtisivät ajamaan.

Laine oli jo joutunut pieneen kiistaan pidätysoperaation johtajan, ylikonstaapeli Risto Laakson kanssa. Laakso oli puhunut hänelle suomea. Laine selitti, että hänen isoisänsä oli joskus kauan sitten muuttanut Suomesta, ei hän osaa suomea sanaakaan. Laakso vaihtoi englantiin. Mutta se kiista. Laine olisi halunnut paikalle armeijan elektronisen sodankäynnin yksikön varastosta GSM/3G-puhelimen häirintälähtetimen, joka estäisi matkapuhelinsoittojen yhdistämisen. Laine oli selittänyt, että ilman häirintälähetintä terroristit ehtisivät ilmoittaa muille terroristiryhmän jäsenille pidätyksestä. Häirintälähetin oli kuulemma tarpeeton. Se ei estäisi jotakuta pääsemästä karkuun, tai vaikka seuraamasta poliisin

pidätystä jostain piilosta, vaikka jonkin toisen rakennuksen ikkunasta. Näitä mahdollisuuksia vastaan ei kuulemma voinut suojautua muuten kuin nopealla toiminnalla. Laine oli ollut toista mieltä. Epäilty oli peruuttanut kiinteän linjan tilauksensa jo kolme vuotta sitten, joten Laine oli varsin varma ettei siellä olisi mitään kiinteää linjaa.

Rynnäkkö sisään olisi yksi mahdollisuus, mutta se oli hylätty. Siinä oli liian suuri riski siitä, että rynnäkkö saisi terroristit reagoimaan harkitsematta, vaikka räjäyttämällä huoneiston ja sinne tunkeutuneet poliisit. Tämä ei ollut panttivankitilanne, joten poliisiin ei tarvitsisi ottaa riskejä.

Operaation johtaja Laakso oli päättänyt, että kolme poliisia etenisi huoneiston ulko-oven taakse, soittaisi ovikelloa, ja oven auetessa tunkeutuisi sisään voimalla. Kaksi poliisia vahtisi ulkopuolelta, ettei asunnon ikkunoiden kautta yritettäisi pako.

Epäilty kuuli ovisummerin soivan. Hän oli menossa paha-aavistamattomana ovelle, kun toinen epäilty tarttui hänen käteensä. Miehet katsoivat toisiinsa ja poydällä lojuviin sytyttimiin. Toinen mies keräsi sytyttimet pahvilaatikkoon, jonka siirsi keittiön pöydän taakse, paikkaan josta sitä ei heti näkisi.

Epäilty käveli ovelle ja katsoi ovisilmää. Oven takana seisovan henkilön asusteissa näkyi suurilla kirjaimilla poliisi. Epäilty käveli hermostuneesti toisen miehen luo miettien mitä tehdä. Toinen mies katsoi ulos keittiön ikkunasta. Katutasolla näkyi poliisi. Pakeneminen paloportaita pitkin ei ollut mahdollista. Ovisummeri soi jo kolmatta kertaa ja oven läpi kuului vaatimus *täällä on poliisi, avatkaa ovi heti*. Epäilty katsoi toista miestä. Tämä pudisti päätään. Vastarintaan ei voinut ryhtyä. Epäilty käveli ulko-ovelle ja päästi poliisit sisään.

»Tulin niin pian kuin saatoin. Mikä mahtaa olla ongelma?»
Poliisi ei vastannut heti vaan sisään työntyivät kaksi muutakin poliisia, jotka osoittivat aseensa suoraan miehiin.

»Kyllä te sen tiedätte mikä ongelma on,» poliisi lopulta vastasi.
»Missä ne räjähteet ovat?»

»Mitkä räjähteet? Me olemme vain rauhassa istuskelleet keittiössä ja rupatelleet. Emme tiedä mistään räjähteistä.»

Valitettavasti väite menetti heti uskottavuutensa kun yksi poliisi laski keittiön pöydälle sytyttimet sisältävän pahvilaatikon.

»Mitä nämä ovat? Vastatkaa.»

Terroristit näkivät kieltämisen turhaksi ja vaikenivat kokonaan. Poliisi tulkitsi sen poliisin työn vaikeuttamiseksi ja raudoitti miehet. Taskujen tyhjentäminen muovipussiin paljasti, että toisella miehistä oli mukanaan käsiase.

Epäillyn pakettiauton ja pizzerian avaimet löytyivät hänen taskustaan. Poliisi yritti kuulustella miehiä, muttei saanut heistä mitään irti. Olkoon niin, hän ajatteli. Miehiä kuulusteltaisiin myöhemmin, mutta tämä operaatio täytyy tehdä Lenkovitchin tietojen pohjalta.

Laine siirtyi toisen poliisin autossa pizzerian kulmille, missä toinen ryhmä poliiseja oli jo asemassa.

Pizzeria ei ollut auki näin aikaisin, joten muusta keittiöhenkilökunnasta tai asiakkaista ei ollut huolta. Poliisit avasivat pizzerian oven epäillyn avaimella ja tarkastivat paikan. Sisällä ei ollut mitään terrori-iskuun liittyvää, joten he keskittyivät pakettiautoon. Vaikka sytyttimet olivatkin olleet epäillyn asunnolla, pakettiautoa tuli lähestyä erittäin varovasti. Se saattaisi olla jollain tavalla ansoitettu. Mitään sellaiseen viittaavaa ei kuitenkaan löytynyt autoa ulkopuolelta tarkastettaessa, joten poliisi päätti avata auton oven avaimella koko ajan varautuen räjähdykseen. Ovi aukesi normaalilla tavalla. Toistaiseksi operaatio sujui hyvin.

Sisällä auton varastotilassa oli kanistereita, joista nousevasta hajusta tunnisti dieselin ja typpilannoitteen. Poliisit siirsivät kanisterit valkoiseen maijaan. Hansikaslokerosta löytyi Helsingin kartta, johon oli kuulakärkikynällä merkitty reitti pizzeriasta kohteeseen. Se on siinä. Kohteen osoite oli saatu. Poliisi lähetti sen välittömästi operaation johtajalle. Epäilemättä Lenkovitchin antama kellonaikakin olisi myös oikein.

Vielä oli aikaa H-hetkeen. Tyhjentääkö rakennus vai yrittääkö selvittää onko kyseessä terrorismiksi naamioitu talousrikos?

Toinen rikos varma, toinen vielä epävarma.

Ylikonstaapeli Laakso totesi, että räjähteet ovat hallussa.

Tarkistetaan mahdollinen talousrikosyritys. Kaikki tietoliikenne rakennuksesta kulki katukerroksessa olevan solmun kautta.

Kuituun asennettiin nopeasti splitteri ja peilauslevy, johon kaikki lähetetty data tallentui. Rakennuksesta ulospäin tuli dataa noin 100 megatavua sekunnissa. Levy oli 40 gigatavun kokoinen, joten siihen mahtui noin 400 sekuntia, siis runsas kuusi minuuttia. Sen pitäisi riittää, mikäli Lenkovitchin tieto räjähdysten ajankohdalle oli tarkka. Mikäli rakennuksesta yritettäisiin tehdä joitakin outoja rahansiirtoja, ne kyllä tallentuisivat. Tallenteiden purkaminen toki vaatisi avainten saantia ja tiedot olisivat käytettävissä vasta myöhemmin.

Operaation johtaja Laakso päätti käyttää harhautusta: jos mahdolliset talousrikolliset odottaisivat näkevänsä räjähteitä kuljettavan pakettiauton, niin sen he myös näkisivät, ajajana vain olisi poliisi eikä syytyttämiä olisi asennettu.

Poliisi laittoi päähänsä lippalakin keskiruskean tukan peittämiseksi ja ahtoi päälleen nuoren itsemurhapommittajan monta numeroa liian pienen paidan. Lopputulos oli tyydyttävä: poliisi oli tosin paljon rotevampi, mutta kauempaa katsova tuskin arvaisi, ettei pakettiautoa kuljettanutkaan oikea henkilö.

Poliisi odotteli oikeaa lähtöaikaa Laineen koko ajan pelätessä että pizzeriaan tai epäillyn asunnolle tulisi joku terroristisolusta tarkistamaan, että asiat ovat kunnossa. Sellaista henkilöä ei ainakaan näkynyt. Pakettiauto oli valmiina ajamaan kohteeseen Lenkovitchin antamaksi ajaksi.

Poliisi valokuvasi kaikki, jotka lähtivät rakennuksesta viimeisen kolmen minuutin aikana. Jos rakennuksessa tehtäisiin rahansiirtoja, niin se tapahtuisi joko automaattisilla ohjelmilla tai sitten syylliset pyrkisivät ulos rakennuksesta juuri ennen räjähdystä, jota sitten ei tulisikaan.

Poliisit odottelevat pizzeriaan sijoittuneina siten, ettei heitä voisi nähdä ulkoa kadun puolelta. Pakettiauto seisoj pizzerian sisäpihalla

samassa paikassa kuin aiemminkin. Portti oli kiinni ja poliisin maija oli jo lähtenyt poliisiasemalle. Minkään ei pitäisi voida varoittaa siitä, että poliisi oli miehittänyt paikan.

H-hetki lähestyi. Mitään ei tapahtunut. Auton pitäisi aivan kohta lähteä ajamaan kohteeseensa.

Laine näki, kuinka pizzeriaa kohti käveli nuori mies. Laine tunsi hänet ulkonäöltä. *Hänen tehtävänsä täytyy olla kuljettaa pakettiauto kohteeseensa.* Laine tunsi ahdistusta ajatellessaan näitä nuoria, jotka houkutellessaan itsemurhaiskuihin. Laine ilmoitti tunnustaneensa kohteen ja kaksi poliisia pääsi lähestymään nuorukaista takaapäin hyvin lähelle kun tämä käveli pizzeriaa kohti. Nuorella miehellä ei ollut mitään mahdollisuutta paeta. Poliisi käski häntä menemään polvilleen. Laine näki miehen kädessä matkapuhelimen, jota tämä nopeasti näppäili.

Samassa Laine kuului voimakkaan pamauksen jossain etäämpänä.

Terrori-iskun kohteen ympärille asettuneet poliisit näkivät, kuinka rakennuksen yhden kerroksen ikkunat paiskautuivat ulos ja lasinsirpaleet sateilivat maahan savupilven keskeltä. Onneksi rakennuksen sisään asetetut pienet sotilasräjähteet eivät riittäneet romahduttamaan rakennusta, muuten kuolonuhria olisi ollut paljon enemmän. Toistaiseksi rakennus ainakin seisoj pystyssä. Kaksi poliisia juoksi sisälle selvittämään tilannetta.

Kolme kuollutta, viisitoista loukkaantunutta.

Räjähteillä kai oli haluttu tuhota muutama tietokone rakennuksen toisessa kerroksessa olevasta pankista.

Oli virhe yrittää saada kaikki syylliset kiinni. Vaikka päätökset oli tehnyt operaation johtaja, Laine kirosi mielessään, ettei ollut itsekään muistanut ajatella sitä mahdollisuutta, että rakennus olisi panostettu myös sisältäpäin sen lisäksi, että ulkopuolella oli suuri lannoitepommi. Niinhän nykyään tehdään. Niin väitetään tehdyn Oklahoman kaupungintalon pommituksessa ja moni sanoo, että 9/11 iskussakin oli mukana rakennusten sisälle asetettuja räjähteitä.

Noora tarkasteli asiakkaan tuolilla istuvaa miestä. Epävarman oloinen, niin kuin ihmiset melkein aina ovat joutuessaan poliisin kanssa tekemisiin jossain rikosasiassa. Terrori-iskun esto ei ollut onnistunut parhaalla mahdollisella tavalla, mutta myös Lenkovitchin kuolema tuli selvittää.

»No niin Ranta. Meillä on jotain kysymyksiä Zoran Lenkovitchin tapauksesta.»

Kuulustelu oli jo toinen. Edellisellä kerralla, heti Lenkovitchin kuoleman jälkeen, poliisi oli jo pyytänyt Markoa kertomaan kaiken, mitä tiesi tapahtuneesta. Laine ei odottanut saavansa paljon uusia tietoja, mutta ehkä joitakin tarkennuksia:

»Mitä kautta tunsitte Zoran Lenkovitchin?»

Marko kertoi uudestaan saaneensa Zoranin nimen Luchino Rossilta. Poliisi sanoi, että Rossia on jo jututettu ja hän kieltää, että olisi kertonut Markolle Zoranista. Marko kurtisti silmäkulmiaan epäuskoisen näköisenä.

»Kati Lundberg voi vahvistaa sen mitä sanoin», Marko vastasi.

»Kati Lundbergia ei ole vahvistanut muuta kuin sen, että te kerroitte sen hänelle», Laine sanoi.

Marko muisti, että Kati oli tosiaankin seissyt hieman kauempana kun Rossi kertoi Zoranista. Kati puhui totta. Häntä se ei nyt auttanut.

»Siis mistä saitte Zoranin Lenkovitchin nimen. Saitteko sen ehkä Joanna Nowakiltä? Lenkovich työskenteli jonkin aikaa samassa paikassa kuin Nowak.»

Marko vakuutti, että ei ollut tiennyt:

»En saanut, siihen aikaan kun tapasimme Rossin, Joanna oli kadonnut ja etsimme häntä Katin kanssa. En tiennyt, mistä Joanna tunsi Zoranin, Zoran kyllä kertoi tuntevansa Joannan, sen takia pyysimmekin hänen apuaan.»

»Miksi ette ottanut yhteyttä poliisiin Lundbergin vapauttamiseksi?»

»Joanna ja Zoran olivat molemmat sitä vastaan.»

Laine kysyi tiesikö Marko että Zoran oli ammattirikollinen. Hän kiristi terroristien takana olevia liikemiehiä. Poliisi oli tutkinut

rakennuksesta saatua dataa ja pommi-isku Helsinkiin oli terrori-iskuksi naamioitu omaisuusrikos.

Marko kysyi epäiltiinkö häntä kuolemantuottamuksesta Zoranin tapauksessa. Laine kertoi, että Lenkovitchin kuolinsyy oli verenvuoto vatsaan osuneesta haavasta. Marko toiminta ei aiheuttanut kuolemaa vaikka katkaisikin yhden kylkiluun. Koska Lenkovitchilla oli ase, hänen tekonsa tulkitaan perustelluksi itsepuolustukseksi. Lenkovitchin ampujaa ei tiedetä, Joanna Nowak on pääepäilty tällä hetkellä.

»Epäilin, että Zoran oli rikollinen, mutta en tiennyt sitä», Marko sanoi.

»Mistä tunsitte Luchino Rossin?»

Marko selitti löytäneensä Rossin Maria Chelazzilta saadun vihjeen avulla.

»Luchino Rossin myös epäillään sotkeutuneen mafian toimintaan. Maria Chelazzi ei voi vahvistaa mitään. Hän joutui auto-onnettomuuteen 4. toukokuuta tänä vuonna. Milloin sanoittekaan viimeksi tavanneenne hänet? Se oli juuri ennen paluulentoanne Tukholmaan, joka oli siis 3. toukokuuta.»

Marko vaikutti aidosti yllättyneeltä ja huolestuneelta: hän kuuli Marian kuolemasta vasta nyt.

»Onnettomuudella ei luultavasti ole mitään tekemistä teidän kanssanne. Paikallinen poliisi tutkii onnettomuutta mafian tekemänä murhana. Chelazzi oli kirjoitellut lehtiin useita artikkeleita, joista tietyt piirit eivät oikein pitäneet. Te ja Kati Lundberg ette ole epäiltyjen listalla siinä asiassa.»

Marko nyökkäsi.

»Onko teillä ollut yhteyksiä Lars Johanssoniin tai oletteko kuulleet hänestä mitään uutta, siis sen jälkeen kun hän katosi?» Laine kysyi.

Marko kielsi tietävänsä mitään ja sanoi, ettei uskonut Larsia terroristiksi, mutta poliisi kertoi, että Lars Johansson oli nähty keskustelevan terroristien kanssa lentokentällä, joten jotain tekemistä Johanssonilla asian kanssa oli. Johansson oli lisäksi ostanut tupakkaa luottokortillaan, joten hän on vahva epäilty Tukholman pommitusyrityksessä.

»Niin, ja Per Broman ei asu siinä talossa, jonka mainitsitte. Emme ole tavoittaneet tätä henkilöä lainkaan», Laine jatkoi.
»Jututimme myös Johan Karlssonia. Hän sanoi, että teitte hänelle jotain esiselvitystä harjoitustyönä ja hän oli ohjaajanne. Hän näytti muutaman raporttinne. Niistä ei mitenkään ilmennyt, että teidät olisi palkattu etsimään Lars Johansson. Enemmäkin ne vaikuttivat joltain tutkimukselta uuden maailmanjärjestyksen teorioista. Karlsson kielsi tuntevansa ketään Per Bromania.»

Poliisi piti tauon ja katsoi miten sanat vaikuttivat Markoon.

»Teidän tarinanne on nyt hieman vaikea uskoa ja teillä näyttää riittävän rikollisia tuttavuuksia. Kati Lundberg on siis ainoa joka voi vahvistaa sananne. Haluatteko muuttaa kertomustanne?»

Marko sanoi, että on kertonut asiat niin kuin ne ovat.

Asiat olivat menossa ikävään suuntaan, Marko ajatteli lähtiessään poliisiasemalta. Hän on vain hieman tutkinut uuden maailmanjärjestyksen salaliittoteoriaa ja hänet heti halutaan leimata rikolliseksi, koska salaliittoon kuuluu rikollisia. Mitä muita sellaiseen salaliittoon sitten kuuluisi kuin jonkin asteen rikollisia, sehän on rikollinen salaliitto? Mutta eihän tutkiminen ole rikollista. Poliisi ilmeisesti pitää minua valehtelijana, mutta ei onneksi vielä epäiltyä mistään. Eihänhän toki aivan avoin ollut: omia päätelmiään siitä mitä tässä on takana Marko ei ollut poliisille kertonut, mutta ei ihmisille voi kertoa, että koko jutun takana on jokin suuri salaliitto. Sellaista ei uskoisi kukaan. Talousrikos? Saattoihan siinä olla tavoitteena jotain suurempaa: aiheuttaa talouslama ja lietsoa kaaosta. Kaapata valta. Kuka tietää? Poliisi vähättelee uhkaa.

Mutta tässä on muutakin ikävää. Joannaa epäillään tappajaksi. Zoran on kuollut. Maria on siis myös kuollut. Murhattiin melkein heti keskustelumme jälkeen. Mafiamurha, joka muka ei mitenkään liittynyt tähän asiaan. Larsia etsitään edelleen terrorismista.

On muitakin omituisia. Karlsson kieltää kaiken. Se oli odotettavissa. Miksi Rossi ei tunnustanut osuuttaan? Tai se ei ole merkillistä - Rossi vain kieltää olevansa yhteydessä rikollisiin. Mutta onko Rossi kuitenkin mukana järjestäytyneessä

rikollisuudessa, kuten Laine väitti? Vai jossain suuremmassa salaliitossa? Historiassahan tunnetaan tapauksia, joissa fantasia- ja salaliittokirjailijat ovat olleet osallisina salaliitoissa, esimerkiksi Charles Nodier. Kaikenlaiset esoteerikot ja seikkailijat ovat usein vakoojina ja salaliittolaisina, kuten Cagliostro, Aleister Crowley, Casanova. Nostradamuksenkin sanotaan olleen vakooja. Aika usein jonkin tiedustelupalvelun leivissä. Mikä tiedustelujärjestöjä oikein kiehtoi esoteerikoissa ja kaiken maailman seikkailijoissa? Kaikki poliittiseen toimintaan suuntautuvat salaseurathan on solutettu, ainakin ennen olivat. Usein juuri nämä soluttautujat ohjaavat toiminnan poliittiseksi ja väkivaltaiseksi.

Niin kuin kävi alkemisteille. Aluksi he etsivät viisasten kiveä ja lukivat taikaloitsuja. Lopuksi osa heistä järjesti vallankumouksia ja osa yritti estää niitä. Tai vaikka Italian punaiset prikaatit, jotka P2 ja Gladio solutti ja kaappasi palvelemaan toista tarkoitusta, estämään kommunisteja saamasta kannatusta. Kaikki on niin sekavaa. Monikaan asia ei ole sitä, miltä se näyttää. Jos nämä asiat eivät olisi tunnettuja ja hyväksytyjä historiankirjoituksessa, niin niitä ei uskoisi kukaan.

53.

Noora Laine katsoi vastapäätä istuvia miestä ja naista. Ranta on siis yksityisetsivä. Noora Laine ei pitänyt yksityisetsivistä, varsinkaan tämän suuruusluokan jutuissa. Heillä ei ollut mitään resursseja selvittää asioita. Korkeintaan he saattoivat sotkea niitä.

»Haluamme, että lopetatte tämän jutun selvittelyn, *yksityisetsivä* Ranta, sama kuulu Teille, neiti Lundberg», Laine sanoi.

Marko kohotti kulmakarvojaan. Poliisi oli siis tehnyt hieman taustaselvitystä.

»Mutta asia ei ole vielä selvä», Marko sanoi.

»Teidän kannaltanne on. Joanna Nowakin te löysitte, ja se oli toimeksiantonne. Loput poliisi on selvittänyt. Koko asia on ratkaisu.»

»Minun on hieman vaikea lopettaa aloitettua työtä ellen saa asiaa selville. Sukuvika, teen työt loppuun. Sitä paitsi, Joanna on taas kateissa. Mutta jos voisitte kertoa ratkaisusta jotain...»

Yksityisetsivä yrittää pumpata tietoja, Laine ajatteli. Toisaalta, molemmat olivat osallisina kaikissa näissä tapahtumissa. Ehkä hänen tulisi selittää heille mitä oikeastaan tapahtui ja kuinka poliisi asian selvitti, ehkä he olivat sen ansainneet. Eivätkä he muuten lopeta asian tutkimista.

»Hyvä on, selitän teille tämän tapauksen. Toimeksiantajanne, keitä he mielestänne olivat?» Laine kysyi.

»Hyvin vaikutusvaltaisia ja rikkaita ihmisiä. Jonkinlainen salaseura, joka ohjaa maailman tapahtumia, globalisteja, neokonservatiiveja» Marko sanoi.

»Miten uskottavaa on, että jotkin maailman salaiset johtajat olisivat ottaneet teidät palvelukseenne? Yksi asia mitä me tiedämme noista työnantajistanne on, että Karlsson tunsi heidät. Karlsson on siis samaa joukkoa, vaikka sitä ei voi osoittaa koska hän kieltää kaiken. Toinen asia, jonka tiedämme on, että Per Broman ei asunut siinä rakennuksessa, jossa hänet tapasitte. Luultavasti Per Broman ei ole oikea nimi, eikä ole mitään syytä kuvitella, että hän olisi Joanna Nowakin biologinen isä. Nämä niin sanotut "neokonservatiivit" olivat huiputtajia. Terrori-iskussa yritettiin erittäin suuria rahansiirtoja. Heitä epäillään talousrikoksen yrityksestä.»

»Entä Ron Carter?»

»Hyvät yhteydet turvallisuusalaan ja myös yhteyksiä terroristeihin. Luultavasti entinen turvallisuusalan ammattilainen. Ehkä entinen agentti, joka nyt toimii freelancerina likaisissa puuhissa.»

Laine piti pienen tauon ennen kuin jatkoi:

»Tapahtumat aloitti se, että Joanna Nowak kaappasi Johan Karlssonin salkun ja kopio siinä oleen USB-tikun. Tikulla oli tärkeitä tietoja.»

»Se USB-tikku oli salattu», Marko sanoi. Joanna oli kertonut, että Lars ei ollut saanut tikun tietoja auki.

»Jotain siinä oli. Zoran Lenkovitchin tietokoneesta löytyi salaamattomia tiedostoja, jotka yhdistivät Per Bromanin terrorismin valmisteluun. Rahansiirtoihin tarvittiin ohjelmia, koska kukapa haluaisi jäädä näpyttelemään tietokonetta rakennukseen, joka kohta räjähtää. Niissä oli varmasti tilinumeroja, joilla rahanpesun jäljille olisi voinut päästä. Luulen, että kyseiset tiedostot olivat salatusta muodosta sillä USB-tikulla, joka oli Karlssonin salkussa. Karlsson luuli, että Johansson oli saanut nämä tiedot.»

»Mahdollista. Karlsson varmaan huomasi, että kirja oli vaihdettu ja epäili heti Larsia ja Joannaa», Marko sanoi.

»Mutta tikkuhan oli salattu. Miksi he eivät luottaneet salauksen kestävyYTEEN?» Kati kysyi.

»Osoittautuu, että he käyttivät RSA-salausta», Laine sanoi.

»Google scholarin avulla löytyi tällainen», hän heitti pöydälle tulosteen jostain artikkelista.

Marko selaili papereita:

»Larsin artikkeli jonkun intialaisen kanssa. Tullut painosta juuri hieman ennen Helsingin seminaaria. Lars oli siis saanut julkaistua artikkelin, jossa on kuvattu uusi tapa rikkoa RSA-salaus.»

»Pyysin asiantuntijaamme vilkaisemaan sitä», Laine sanoi. »On sangen epävarmaa voiko menetelmä toimia, mutta on sillä mahdollisuutensa. Se riippuu siitä julkaisivatko he koko menetelmän vai kehittivätkö sitä eteenpäin. Mutta Karlsson aluksi uskoi vakaasti, ettei kukaan voinut saada salausta purettua. Aina siihen asti, kun toimeksiantajanne saivat kiristyskirjeen, joka osoitti, että joku oli purkanut salauksen ja pystyi liittämään ryhmän tämän rikosoperaation suunnitteluun. Kirittäjä varmastikin vaati melkoista osuutta operaatiosta eikä suoraan mennyt poliisin puheille.»

Marko pohti tämän tiedon merkitystä ja sanoi:

»Kirittäjä oli siis Lars ja ne neokonservatiivit halusivat minun johdattavan heidät kirittäjän jäljille. Sen takia Karlsson lähetti minut Bromanin puheille»

»Niin he ajattelivat, mutta Johanssonin sitoo kirittäjiin vain se, että hän ehkä olisi saattanut avata salauksen matemaattisella

menetelmällä. Salaus oli mitä ilmeisemmin avattu, mutta vahvan salauksen avaamiseen on paljon helpompiakin menetelmiä kuin kryptoanalyysi.»

Marko tuijotti hajamielisesti eteensä ja muisteli hakkerikursseilla oppimaansa mantraa:

»Varastaminen, lahjominen, kiristäminen, huiputtaminen...»

»Jos Johansson olisi todellakin keksinyt keinon RSA:n matemaattiseen rikkomiseen,» Laine totesi», hän olisi varmaan julkistanut menetelmänsä ja ottanut maineen ja kunnia, ja RSA-haasteen lupaamat kohtalaiset palkkiot. Tuskin hän olisi uhrannut tulevaisuuttaan rikolliselle uralle siinä tapauksessa. Ei, Johansson ei rikkonut salausta, vaan se rikottiin jollain noista toisista tavoista. Joanna Nowakin laboratorioonhan - siis hänen nykyiseen työpaikkaansa, jota teistä kumpikaan ei tiennyt - palkattiin uusi tutkija, joka harrastaa hakkerointia ja kehonrakennusta. Poliisi muuten tietää paljon enemmän Nowakista kuin te kaksi. Pankkitilit, työpaikan, verotiedot, kaikenlaista. Teillä ei ole pääsyä kaikkiin rekistereihin.»

»Oliko se uusi tutkija siis Zoran Lenkovitch...», Kati kysyi.

»Sama mies. Hän on ammattirikollinen. Ranta tapasi hänet kuntosalilla ja voinee luonnehtia Lenkovitchin kumppaneita myös varsin rikollisiksi tyypeiksi.»

»Koko kuntosali löyhkäsi rikolliselta toiminnalta,» Marko myönteli. »Minusta tuntui kuin olisin astunut mafian treenisaliin.»

»Niin kuin olittekin,» Laine sanoi. »Siitä kuntosalista johdetaan suojelumaksujen keräämistä narikkamiehiltä, laitonta uhkapeliä, kiristystä ja tyttöbisnestä. Sali on poliisin hyvin tuntema. Se ei muuten ota jäsenikseen ulkopuolisia kovin helposti. Saitte Lenkovitchin nimen Luchino Rossilta. Tämä osoittaa selvästi, että Rossilla oli siteitä mafiaan. Itse asiassa uskomme, että mafia käyttää Rossin esoteerista seuraa yhteyksien pitämiseen valtaeliittiin. Mahdollisesti mafia myös käyttää Rossin web-sivua tiedonvälityskanavanaan. Sivun okkultististen ja muiden esoteeristen tekstien ja kommenttien joukossa koodikielellä kirjoitettuja viestejä ei helposti huomaa, eikä niitä voi

koodikieliseksi osoittaa. Rossi keksii aina uskottavan esoteerisen tulkinnan mille vain satunnaiselle kirjainjonolle.»

»Siis Zoran oli rikollinen hakkeri. Mutta mistä hän tietää miltä koneelta etsiä vaikka osaisi hakkeroida jokaiseen koneeseen? Eihän se ole mahdollista», Marko sanoi.

»Tuo ei ole vaikeaa», Laine sanoi. »Toimeksiantajienne identiteetit olivat tunnettuja mafialle. Hehän olivat jo perillä Karlssonista, Carterista ja muusta. Lenkovitchin tarvitsi vain hakkeroitua muutaman tunnetun salaliittolaisen koneelle. Luulen, että hän teki sen paikallisesti. Murtautui taloon ja meni live-CD:llä tietokoneeseen. Se on hyvin helppoa, ellei kovalevyä ole salattu, ja vaikka olisikin, niin kovalevyn salasanan voi ensin siepata näppäimistön ja tietokoneen väliseltä johdolta pienellä Internetistä ostettavalla, lähes huomaamattomalla kapineella.»

»Talousrikolliset siis halusivat löytää Larsin. Lavastettiinko hänet terroristiksi?» Kati kysyi.

»Heidän mielestään se oli tehokas tapa löytää vaikeasti tavoitettavissa oleva henkilö. Johansson oli juuri sellainen. Hän oli kirjoitellut artikkeleita ja laittanut niitä eri verkkosivustoille, sekä osallistunut Wikileaksiin ja muihin paljastushankkeisiin. Kaikella tällä Johansson oli korkeintaan hieman ärsyttänyt tärkeitä ihmisiä, mutta hän oli toimintansa vuoksi epäilemättä saanut useita tappouhkauksia ja sen vuoksi pysytteli enimmäkseen piilossa. Häntä oli vaikea löytää. Lavastamalla Johanssonin terroristiksi, rikolliset saivat koko maan poliisivoimat - enemmänkin, melkein koko maailman, koska tietoja vaihdetaan - etsimään Johanssonia. Carterilla oli hyvät yhteydet terrorismin vastaiseen sotaan ja hän sai käsiinsä tiedot kaikista terrorismitapauksista. Siltä varalta, että poliisi ei löytäisi Johanssonia, he palkkasivat myös Rannan. Johansson voi olla edelleen vapaana, mutta meistä on luultavampaa - ottaen huomioon että häntä on etsitty joka maasta - että Johansson löytyi sängen nopeasti jostain ulkomailta, ja Carter on jo saanut siirrettyä hänet poliisilta omille miehilleen. Johansson on siis Carterin vanki. Tämä on tosin vain arvaus, mutta meillä on syytä ajatella näin.»

»Miksi sitten he eivät pyytäneet minua lopettamaan, jos Lars olisi jo löytynyt?» Marko kysyi.

Laine kertoi, että Carter ei tiennyt varmuudella oliko Johansson kiristäjä. Varmasti Johansson kielsi olevansa, mutta hänellähän oli USB-tikun tiedostot, salattuna tosin. Oli mahdollista, että kiristäjiä oli enemmän. Carter käytti myös muita tapoja sen selvittämiseen oliko Johansson kiristäjä. Carter hankkiutui Kati Lundbergin uudeksi miesystäväksi. Hän urkki Lundbergilta kaiken, mitä Ranta ja Lundberg olivat saaneet selville. Carter vakuuttui, ettei Johansson ole kiristäjä vasta kun ilmeni, että kiristäjä oli Zoran Lenkovitch.

Kati näytti tyrmistyvän suuresti tästä paljastuksesta, puri huultaan ja sihisi jonkin osuvan luonnehdinnan Carterin kaltaisille, mutta Marko ei saanut siitä selvää.

Laine jatkoi selitystään:

»Lundbergin vapautuksen jälkeen asia oli selvä. Carterilla ei ollut mitään vaikeuksia päätellä, että Lenkovitch oli kiristäjä, kun hän kuuli puhelimella terroristeilta, että Lenkovitch oli käynyt neuvottelemassa Lundbergin vapauttamisesta. Lenkovitch oli ehkä suoraan viitannut siihen, että hänellä oli terroristeille vaarallista tietoa hallussaan ja hän toimittaisi sen poliisille, jos Lundbergia ei vapautettaisi.»

»Miksi Zoran teki sen, siis vapautti minut?» Kati kysyi.

»Jaa, vaikea sanoa. Ei Lenkovitch pelkästään paha ollut. Hän oli rikollinen. Tarvittaessa tunteeton ja raaka, ja valmis mihin vain, mutta hänellä oli oikeudentuntonsa ja hän auttoi Joanna Nowakia. Kai hänen ristiriitainen luonteensa johtui siitä, että hän varttui sodan aikana.»

»Kuka siis ampui Zoranin?» Marko kysyi. »Se ei ollut Joanna.»

»Tiedämme nyt, että Nowak ei ampunut Lenkovitchia», Laine jatkoi. »Lenkovitchin mielestä teidät piti pitää vangittuna siihen asti kun terrori-isku oli tehty, eli kaksi päivää. Kun Lenkovitch oli sulkenut teidät makuuhuoneeseen, hän ja Nowak kävivät siis kiivaan keskustelun. Tämä kovaääninen keskustelu, jonka osin kuulitte, ei ollut syynä laukauksiin.»

»Mitä siis tapahtui?» Kati kysyi.

»Asuntoon tunkeutui asetta pitelevä Carter, joka ampui Lenkovitchin turhitta puheita. Carter tiesi, että hänen laukauksensa oli tappava, mutta hän myös halusi Lenkovitchin kärsivän. Sen takia hän ampui vain kerran sisäelimiin. Lenkovitch onnistui laukaisemaan aseensa kaksi kertaa, mutta suuntana oli katto, josta luodit eivät kimmonneet. Ne olivat ne laukaukset, jotka te kuulitte. Carter käytti äänenvaimenninta. Ilmeisesti Carter ei tiennyt, että te olitte kellarissa, vaan talutti Nowakin nopeasti ulos asunnosta ennen kuin kukaan kutsuisi poliisit.»

»Kuinka Carter pääsi asuntoon, oveahan ei ollut murrettu?» Marko kysyi.

»Se ei ole vielä selvä», Laine sanoi. »Luulen, että Lenkovitch ja Carter tunsivat toisensa. Luulen, että Carter oli jo aiemmin käyttänyt Lenkovitchin palveluksia ja tiesi hänen kytköksistään alamaailmaan. Syy, miksi näin luulen, on että Lenkovitch tiesi missä terroristit olisivat. Tuskin hän oli varjostanut Carteria. Luultavimmin Carter itse oli aiemmin ottanut Lenkovitchin mukaan niihin tapaamisiin. Yksi mahdollinen selitys, kuinka Carter pääsi sisään on, että Carter oli järjestänyt vuokra-asunnon Lenkovitchille ja hänellä oli siihen toinen avain. Carteria raivostutti, että Lenkovitch ei ollut lojaali ja sen vuoksi ampui hänet.»

»Mitä Carter teki Joannalle?» Marko kysyi.

»Carter ei tehnyt mitään, päästi menemään, kielsi puhumasta. Carter ei halunnut tappaa Nowakia, vaan yritti pelotella hänet hiljaiseksi. Ei hän mikään silmitön tappaja ole. Nowak lähti Carterin ohjeiden mukaan pakoon. Häntä olisi todennäköisesti pidetty syypäänä Lenkovitchin kuolemaan, mutta hän meni vastoin Carterin tahtoa ja kaiken maalaisjärjen vastaisesti poliisiasemalle. Sen vuoksi tiedämme, ettei hänen käsissään ollut ruudinjälkiä. Nowakia ei epäillä mistään vakavasta rikoksesta eikä häntä pidätetty. Hänet päästettiin kuulustelujen jälkeen vapaaksi.»

Sen takia poliisi siis tiedää nämä asiat varmasti, Marko ajatteli. Joanna itse ilmoittautui poliisille.

»Joanna on siis turvassa? Onko poliisilla hänen osoitettaan.»

»Joanna Nowakilla ei ole mitään hätää», Laine sanoi. »Emme valitettavasti voi antaa hänen yhteystietojaan tässä tilanteessa.»

»Ja Ron Carter?» Kati kysyi.

»Sellainen henkilö on vuokrannut asuntoonsa kalustettuna ja on aina valmistautunut lähtemään lyhyellä varoajalla. Ottaa uuden valehenkilöllisyyden ja katoaa. Tuskin hän oli oikealta nimeltään Ron Carter. Miehellä on varmaan useita kontakteja, joiden avulla hän löytää uuden työnantajan. Poliisin etsinnät Carterin suhteen eivät tuottaneet tuloksia.»

Voisi arvata, että ylemmältä taholta tulleiden määräysten mukaisesti ne pian lopetettiin, Marko ajatteli.

Laine nousi tuoliltaan kättelemään heitä:

»Tässä onkin kaikki mitä voimme kertoa. Ehdotan, että te, herra Ranta, palaatte Helsinkiin. Poliisi tutkii tämän asian loppuun. Teidän osuutenne on päättynyt. Menkää myös te, neiti Lundberg, kotiinne. Me löydämme kyllä Lars Juhanssonin. Häntä etsitään edelleen terroriteon yrityksestä, vaikka kyseessä ehkä olikin lavastus. Se selviää kun tavoitamme Juhanssonin.»

Marko lähti poliisiasemalta miettien oliko hän kulkemassa kehää. Aluksi Joanna oli kadonnut ja hän etsi Joannaa Katin kanssa. Sitten Kati katosi ja hän etsi Katia Joannan kanssa. Nyt taas Joanna on kadonnut ja Kati löytynyt. Heiluri, vai kehäpäätelmä? Lars on koko ajan ollut kateissa ja etsittynä terrori-iskun yrityksestä, joten mitään ei ole saavutettu. Paitsi että se ei ole heiluri vaan spiraali. Nyt hän tietää suunnitelman, joten hän tietää myös vastasuunnitelman. Kaikki osat ovat jo tuleet selvitettyä. Tarvitaan vain pieni yhdistely. Hän matkustaisi todellakin Helsinkiin. Tekemään tiettyjä järjestelyjä, ja sitten hän palaisi.

54.

Noora Laineen ovelle koputettiin:

»Nora, meillä olisi se palaveri niiden taloustutkijoiden kanssa.»

Sekin vielä, Noora käveli portaat yläkerran neuvotteluhuoneeseen. Taloustutkijat olivat jo paikalla.

Noora tiesi, että heidän ja hänen oman ryhmänsä välillä oli ollut jännitteitä. Aina ei puhuttu samaa kieltä. Noora tutki terrorismia rikoksena. Ne terrorismitapaukset olivat lähes aina häiriytyneiden yksilöiden tekoja. Maailmanlaajuisia terroristiorganisaatiota tekojen taustalta löytyi vain harvoin. Vieraat availivat kannettaviaan ja jonottivat sivupöydän *kahvi ja keksi* - itsetarjoiluun. Noora oli pannut merkille, että vieraiden delegaation johtaja, pöydän kulmaan istunut, powerpoint-esitystään kelaava mies, ei arvostanut naispoliiseja. Noora oli tottunut siihen. Poliisien maailma oli miehinen, eivätkä miehet - ainakaan älykkäät, itsevarmat miehet - koskaan pitäneet naisia vertaisinaan. Noora ei tiennyt, että sellaiset miehet eivät pitäneet muita miehiäkään vertaisinaan, mutta tämä havainto ei ole tärkeä. Noora uskoi, että syynä oli miehinen maailma, ja oli osin oikeassa.

Isä oli toivonut poikaa ja Noora halusi olla se poika, mutta miehisen maailman kovuus vieläkin yllätti häntä. Tunteettomuus. Hän oli varma, että miehet vain piilottavat tunteensa. Eivät he todellisuudessa voi olla sellaisia. Kun äiti oli kuollut, hän oli itkenyt monta viikkoa. Isä ei ollut itkenyt, mutta isän täytyi katkeä tunteensa sisälleen. Se ei voi olla niin, että suuria tunteita ei olisi. Miehet ja naiset ovat samanlaisia, vaikka hän ei päässyt upseeriopintoihin, koska ei jaksanut juosta Cooperissa riittävästi. Mutta se on vain fyysinen ero, ajattelun eroa ei ole. Nooran mieskaveri joskus väitti, että ero on ja ettei Noora ymmärrä muita naisia. Hän ymmärtää paremmin, koska naiset ymmärtävät miehiä, miehet ymmärtävät naisia. Hän kirjoittaisi joskus oppaan naisille: *mitä naisen tulis ymmärtää muiden naisten psykologiasta ja itsestään*. Nooran mielestä mies ei voinut tietää naisista mitään ja hän itse jutteli naisystäviensä kanssa ja kaikki heistä kertoivat aina avoimesti kaikkein salaisimmat ajatuksensa, vaikka itse hän ei niitä ystävilleen kertonutkaan. Noora siis ajatteli niin kuin useimmat ryhmänsä edustajat, mikä se ryhmä sitten olikin.

Nooran kammoksuma näiden vieraiden tutkijoiden ykkönen oli saanut näyttöesityksensä videotykillä. Joku huomasi vähentää valoja ja pian siirrettävällä valkokankaalla näkyi jonkinlainen kaaviohässäkkä. Se tekemiseen Noora arveli menneen aika tovin.

Kaavionhässäkän laatija alkoi selittää istualtaan mitä mysteereitä kaavioon sisältyi osoittelemalla kuvaa kynälaserin punaisella pisteellä. Nooalla oli itselläänkin ollut sellainen kynä, mutta siitä loppui virta. Niitä jaettiin jokin vuosi sitten vähän joka puolelle.

»Rahanpesua. Lahjontaa. Terrorismia. Päättäjät sotketaan seksijuttuihin ja siten heitä kiristetään. Koko kuvio. Ja tätä on jatkunut vaikka kuinka kauan.»

Niin tietenkin, Noora ajatteli. Noilla menetelmillähän aina on toimittu. Samoja menetelmiä *Propaganda Due* käytti 1980-luvulla Italiassa. Sitten vapaamuurariutta yritettiin kieltää, mutta se ei onnistunut. EU ei salli vapaamuurariuden kieltämistä missään EU-valtioissa. P2:ssa olivat mukana Italian eri turvallisuuspalvelut, CIA, Vatikaani, ritarikunnat ja mafia. Kaikki vapaan markkinatalouden puolustajat. Vastapuolella oli aivan samoja menetelmiä käyttävät kommunistit. Siis, jos nämä laajemmin ymmärrettynä olivat eri puolia. Jäsenet varmasti uskoivat olevansa eri puolilla. Sodassa molemmat puolet yleensä käyttävät samanlaisia menetelmiä, mutta ovatko ne silloin jollain tavalla samaa puolta? Eri vaiheita samassa suunnitelmassa, jota pidettiin historian prosessina. Annettuna, välttämättömänä, vaikka se ei koskaan ollut muuta kuin jonkun filosofin luoma abstraktio.

»Tämä ristiinomistusten vyyhti. Olemme yrittäneet saada tästä jotain tolkkua. Me arvelemme, että tämä ei ole perusluonteeltaan taloudellinen vaan poliittinen kuvio. Tämä liittyy jotenkin siihen salaiseen listaan, jota nyt pidetään erään henkilön kassakaapissa. Vaihe 1 oli maailmanvallankumous. Se epäonnistui. Vaihe 2 on rahojen ryöstö. Se on nyt meneillään. Vaihe 3. Sitä et halua tietää. Toivottavasti he eivät koskaan pääse niin pitkälle.»

Noora yritti ymmärtää taululle kuvattua pallero- ja nuolivyyhtiä. Rahaimperium, jonka olemassaolo tiedettiin, mutta sitä ei voinut eikä saanut todistaa. Suunnitelma Vaihe 2.

»Jos he tuota yrittävät, niin he epäonnistuvat.»

Tätä ei sanonut Noora vaan yksi meistä, rikostutkijoista. Noora ei tuntenut miestä läheisesti. Nähnyt käytävällä. Paikalla oli paitsi Nooran ryhmä, myös muita rikostutkijoita. Ja sitten näitä vieraita.

»Lopulta, luultavasti, toivottavasti», esitystä pitävä mies vastasi.

»Mihin kommunismi kaatui, siis sinun mukaasi?»

Kysyjä oli sama mies. Noora aisti tietyn ironian tai halveksunnan äänessä. Esityksen pitäjä ei sitä havainnut vaan vastasi:

»Eihän siitä järjestelmästä pidetty, siihenhän se kaatui, ihmiset eivät olleet vapaita ja kävivät kapinoimaan. Mutta tavallaan se kaatui siihen missä se onnistui. Historian prosessi - feodaalijärjestelmästä liberaalisen vallankumouksen kautta kapitalismiin - ja siitä sosialistisen vallankumouksen kautta lopulta kommunismiin. Jotain tällaista historian prosessin piti olla. Eri vaiheita ja loppuvaiheen tuli olla stabiili. Stabiili tarkoittaa myös, että se ei kehity. Kehitys loppuu stabiilissa järjestelmässä. Järjestelmä jatkuu samanlaisena ikuisesti - voitte ymmärtää, kuinka järkyttyneitä teoreetikot olivat kun kommunismi kaatui. Dissidenttejä täytyy estää muuttamasta sitä, joten stabiili vaihe on pakostakin totalitaarinen. Platonilla, kommunismissa, aina. Stabiilissa vaiheessa ei ole kehitystä, joten se jää kehityksessä jälkeen järjestelmästä, joka ei vielä ole stabiilissa vaiheessa - eli on alikehittynyt. Tämän vuoksi vallankumouksen tulee tapahtua kaikkialla. Kommunismihan ei koskaan tähän päässyt. Maailmanvallankumousta ei tullut. Mutta kommunistit huiputtivat: kehitys ei kommunismissa loppunut, he yrittivät kilpailla myös kehityksessä. Teollisuus kulutti uusiutumattomia resursseja ja saastutti. Se ei ollut stabiili järjestelmä, eikä koko maailma ollut stabiilissa tilassa.»

Noorakin oli ajoissa ohittanut omien vastoinkäymistensä ja naisten yliveraisuuden pohdintavaiheen ja ehtinyt kuulemaan koko esityksen. Hänellä oli kysymys:

»Onko stabiileja tiloja vain yksi?»

Esitelmöijä kysyi eikä vastannut: onko tätä kukaan koskaan ajatellut? Itse hän ei muista nähneensä siitä todistusta eikä edes perustelua. Nämä filosofit, ei mitään muodollista koulutusta ajattelussa. Vain vahva propaganda kuinka joku, vaikka Trotski, oli älyn jättiläinen, mutta tuo kysymys jäi heiltä vastaamatta. Esitelmöijä yritti itse:

»Stabiileja tiloja ei ole kuin järjestelmä, jossa muutos on estetty, tai tuho. Kaikki muut ovat puolistabiileja. Ne voivat pysyä satoja

tai tuhansia vuosia, mutta lopulta tulee muutos. Kivikausikaan ei ollut stabiili. Se päättyi maanviljelyn aloittamiseen, neoliittiseen vallankumoukseen.»

Noora ei sanonut mitään, esityksen pitäjä kävi täydentämään:

»Teoria on uskottava, vaikka ei välttämättä oikea. Jokainen puolistabiili järjestelmä ajautuu lopulta ongelmiin juuri niiden trendien vuoksi mitä se edustaa. Kuningasvalta johtaa tyranniaan. Aateliston valta johtaa luokkayhteiskuntaan. Markkinatalous johtaa lopulta oligarkiaan. Demokratia johtaa lopulta arvojen rappioon. Ne, jotka puhuvat, että historian loppu ja viimeinen ihminen olisi nyt tämä järjestelmä, eivät ymmärrä, että historia loppuu vasta kun muutos loppuu. Kehityksen täytyy loppua, muuten se jatkuu. Stabiileja tiloja on kaksi: kehityksen estäminen ja ihmisen sopeutuminen siihen, tai toisena vaihtoehtona ihmisen tuho.»

Niinhän se kai on, Noora mietti.

Historian prosessi. Jos salaliitto onkin looginen ja välttämätön historian prosessin mekanismi. Silloin se on voima, jota ei voi lopulta pysäyttää. Se synnyttää liikkeen, joka vaatii muutosta. Liike toimii salaliiton menetelmillä. Näin ajateltiin silloin. Filosofinen rakennelma, joka on platonismin, hegelismin ja marxismin taustalla.

Salaseura on välttämätön osa historian prosessia.

Esitelmöijä jatkoi kun oli kerran päässyt vauhtiin. Tavallaan tällainen looginen voima on: järjestelmät ajautuvat lopulta ongelmiin ja syntyy uudistusliike. Ajattelussa on se virhe, että asetelma esitetään oikeiston ja vasemmiston erona. Oikeisto edustaa kovia arvoja ja rikkaita, vasemmisto edustaa pehmeitä arvoja ja köyhiä. Ikäänkuin ankara isä ja lempeä äiti. Tämä ei vastaa historiallista todellisuutta: uudistusliike yleensä edustaa tiukempaa moraalialia ja köyhiä ja vastustaa moraalien rappiota ja rikkaita. Näin on erityisesti demokratian kohdalla. Demokratia on vapaamielinen ja Platonin mukaan johtaa moraalien rappioon. Silloin uudistajat ovat kovempien arvojen ja köyhien asialla ja rikkaat liittyvät rappioon ja vapaamielisyyteen. Näin tapahtuikin: kommunistiset maat eivät olleet vapaamielisiä.

Ristiriita.

Ristiriita on vain näennäinen: uudistusliike muuttaa arvot. Jotta vanhan järjestelmän voi uudistaa, sen arvot tulee muuttaa. Uusi moraalit on todellisuudessa tiukempi, mutta erilainen. Sen vuoksi se sotketaan pehmeisiin arvoihin. Mikä oli ennen kiellettyä, on nyt sallittua, mutta nyt on enemmän kiellettyä kuin silloin.

Kuinka historia voi loppua? Kehityksen pysäyttäminen. Tietoa saa kerätä, mutta se täytyy pitää salassa: vain niiden saatavana, jotka ymmärtävät olla käyttämättä sitä - tämä estää tieteen ja tekniikan. Rahaa saa lainata, mutta lainasta ei saa pyytää korkoa - tämä estää talouden kehittymisen. Epäkohtia saa poistaa, mutta mikään tärkeä ei saa muuttua: väestö ei saa kasvaa, ikärakenne ei saa muuttua liikaa, ympäristö ei saa kulua.

»Mikä siinä oli vikana?» joku kysyi.

»Vikana?», esityksen pitäjä kysyi. »Tämä filosofia, sellaisena kuin sitä esimerkiksi kommunismissa yritettiin, teki kaksi suurta virhettä. Toinen on toteutusvirhe, mutta toinen oli perustavaa laatua oleva virhe.»

Hän piti pienen tauon ja jatkoi:

»Toteutusvirhe oli, että stabiilia tilaa ei voi saavuttaa yhdessä paikassa. Se täytyy toteuttaa kaikkialla. Stabiili tila johtaa hitaampaan keitykseen, tai ideaalisesti kehityksen pysähtymiseen. Jos jossain on toinen järjestelmä, se kehittyy nopeammin. Stabiili järjestelmä ei voi menestyä kilpailussa. Tämä tiedettiin teoriassa, mutta silti sitä yritettiin, vaikka kommunistit eivät saaneet aikaan maailmanvallankumousta. Sen seurauksena he joutuivat sulkemaan rajat, vangitsemaan dissidenttejä, estämään oikean tiedon kulkua, koska muualla oli paremmin. Kehitys oli nopeampaa vapaassa maailmassa. Kommunistit yrittivät kilpailla avaruus- ja aseteknologiassa. Se ei voinut pitemmän päälle onnistua. Stabiilista järjestelmästä puuttuu kehitystä nopeuttavat kiihokkeet. Tämä siis oli se pienempi virhe.»

»Mikä se suurempi oli?»

»Se toinen virhe oli paljon olennaisempi, eikä sitä voi korjata. Kehitys on Faustian liittopaholaisen kanssa ja kun Faust sanoi: pysähdy sinä kaunis heti, hän joutui tilille. Kehitystä ei voi lopettaa. Jos sitä yrittää, tulos on vankila. Ihmisen tulee tuhoutua,

uuden ihmisen syntyä. Tähän vielä menee aikaa. Historian prosessissa ei ole stabiilia tilaa, se menee lopulta tuhon kautta. Ruumis tuhoutuu, ei elämä, sielu, todella oleva. Tulee uusi ruumis. Jokainen järjestelmä kehittyy omaan tuhoonsa ja tulee uusi järjestelmä. Tätä kehitystä ei voi eikä pidä pysäyttää. Ei ole historian loppua.»

Vieraat olivat tyytyväisiä. He olivat ratkaisseet suuren ongelman. *Nämä ovat hulluja.* Noora oli rikostutkija, ei yhteiskuntafilosofi.

Noora ei keksinyt mitään kysyttävää. Oli eksytty aivan liian kauas aiheesta. Joku Nooran ryhmästä keksi heijastaa valkokankaalle kuvagallerian. Lopulta jotain konkreettista.

»Broman, hämäräperäinen liikemies; Carter, emme ole vielä tunnistanee, mutta luultavasti entinen agentti jossain tiedustelupalvelussa; Karlsson, professori, vähän arveluttava...»

Lista jatkui: Rossi kuollut; toinen kuollut: Rossin gangsteri; Lars, kuollut; Joanna. Mahdolliset yhteydet eri puolille ja nykyinen olinpaikka. Mafia-yhteydet.

Yksi asia tuli Nooralle selväksi. Ei suunnitelma kaatunut siihen operaatioon. He onnistuivat. Vain yksi operaatio epäonnistui. Yksi solu ei päässyt tavoitteeseensa, mutta mitä se kokonaisuuden kannalta merkitsi? Kuinka monta pääsi. Rahat katoavat jonnekin. Kasvu on hitaampaa länsimaissa. Siihen on selityksiä: öljyn hinta, Kiina-ilmiö, väestön ikääntyminen, mutta silti, jotain on nopeasti muuttumassa. Noora ei ollut ymmärtänyt, että tässä yritetään vastustaa historian prosessia. Ja ehkä kaikki tehtiin jo:

»Silloin kun bolsheviikit ottivat vallan, kukaan ei aluksi huomannut mitään.»

»Valta olisi jo siirtynyt?»

»Mistä sen tietää? Outoja asioita tapahtuu.»

He ja taloustutkijat olisivat vielä halunneet keskustella, mutta Nooran esimies tuli ja lopetti kokouksen. Kyllä tätä tutkia saa ja tutkitaan, mutta ei kerrota tästä mitään kenellekään ennen kuin te keksitte mitä tässä voisi tehdä. Medialle ja ulkopuolisille ette sitten kerro tästä mitään.

55.

Marko sulki puhelimen ja osoitti sanansa Katille:

»Karlsson haluaa tavata meidät. Hän sanoo, että Lars on ottanut häneen yhteyttä. Lars on vaikeuksissa, joutunut vangiksi, ja meitä tarvitaan hänen vapauttamisekseen. Karlsson on yrittänyt yksin, mutta Lars vaatii, että me olemme mukana.»

Kati näytti epäilevältä:

»Kuulostaa omituiselta, mitä teemme? Ilmoitammeko poliisille?»

»Ei, emme missään nimessä. Hehän ovat kieltäneet meitä sotkeutumasta asiaan ja se voisi vaikeuttaa Larsin tilannetta. Mennään katsomaan, mitä Karlsson tarkoittaa. Sinun tulee lähteä mukaan, Lars oli halunnut meidät molemmat.»

»Yliopistolleko?»

»Karlsson ei ole nyt yliopistolla vaan tutkimusinstituutissa. Lähellä keskustaa. Hän antoi osoitteen ja pyysi meitä tulemaan paikalle mahdollisimman pian. Heillä on siellä korkea turvataso. Passi tulisi ottaa mukaan, eikä sinne saa viedä mitään tallennusvälineitä: kameraa, nauhuria, kännykkää, edes kynää ja paperia.»

Ratikalla pääsi melkein instituutin eteen. Kati ja Marko nousivat pysäkiltä ja kävelivät sisään instituutin valkean marmorisen julkisivun mahtailevasta pääovesta. Aulassa oli vastaanottohenkilö, jolle Marko selitti sopineensa tapaamisen Karlssonin kanssa. He joutuivat jättämään passinsa vastaanoton lintukotoon, kuten Karlsson oli varoitellutkin, ja kulkemaan metallinpaljastimien läpi. Tämän lisäksi vartija teki kevyen ruumiintarkastuksen. Sen läpäistyään heitä pyydettiin odottamaan virkailijaa, joka ohjaisi heidät professori Karlssonin luo tutkimuslaboratorioon.

Valkoista marmoria ja lasia sisätilatkin.

Mitä tutkimusta laitoksessa tehtiinkin, se ei millään tavoin ilmennyt niistä käytävistä joita pitkin heitä kuljetettiin laboratorioon. Instituutin nimikyltti väitti, että laitos tutki strategiaa, mutta se näytti enemmän tekniikkaan suuntautuneelta - ei ehkä niin outoa, tekniikassakin puhutaan strategisen tason tutkimuksista. Professori Karlsson otti heidät vastassa laboratorion

ovella. Hän kätteli molempia ja viittasi istumaan *design*-sohvalle. Itse hän istahti sohvan viereen aseteltuun *design*-tuoliin. Kaikki ei ollut *designia*: sohvapöydällä oli alumiininen kahvikannu, neljä tyhjää paperikuppia, muutama pala sokeria, kuusi suklaakeksiä, yhdessä paperikupissa kolme pientä muovilusikkaa, ja kannullinen vettä.

»Kelpaako kahvi. Se nyt on sellaista laitoshakia, mutta jotensakin juotavaa», Karlsson viittasi pöytään päin.

Marko kaatoi itselleen kupin kahvia. Liian kuumaa, liian vahvaa. Kati tyytyi veteen.

»Kiitos, että suostuitte tulemaan tänne näin lyhyellä varoitusajalla», Karlsson sanoi. »Kuten sanoin puhelimesta, Lars Johansson on ottanut minuun yhteyttä ja pyytää järjestämään tietynlaisen kaupankäynnin. Lars on Ron Carterin ja Per Bromanin vankina ja tämä olisi tapa vapauttaa hänet. Minä tietenkin yritän auttaa tässä kaikesta sydämestäni.»

Niin varmaan, Marko ajatteli, ja myös varsin tuntuvasta välityspalkkiosta.

»Miten Lars otti yhteyttä, puhelimestako?» Kati kysyi.

»Ei, hän ilmaantui yllättäen virtuaalimaailmaamme. Sen takia me olemme nyt virtuaalilaboratoriossa. Näettekö nuo juoksumatot?»

Marko katsoi Karlssonin osoittamaan suuntaan, avoimen oven läpi varsinaiseen laboratorioon. Lattialla oli suorassa rivissä neljä metallista alustaa, kunkin yläpinnalla oli musta kumimatto. Karlsson kehoitti heitä siirtymään huoneeseen.

»Meillä on täällä myös neljät varusteet virtuaalielämykselle», Karlsson sanoi osoittaen kaappeja. Marko käveli niiden luo ja avasi lähimmän, siellä oli kypärä johon oli kiinnitetty hieman kiikareiden näköiset silmälasit. Alemmalla hyllyllä oli mytty nauhoja joista tuli johtoja, jotka yhdistyivät sormen paksuisiksi kaapeleiksi. Marko hypisteli yhtä nauhaa.

»Ne ovat liikeseensoreita», Karlsson sanoi Katille. »Kun nauhat on puettu päälle, ne rekisteröivät henkilön asennon varsin tarkkaan. Kypärässä on esiprosessointi ja silmälasista näkee virtuaalimaailmaan. Ne kuuluvat erääseen eurooppalaiseen virtuaalimaailmakokeiluun. Jokainen osallistujamaa on rakentanut

omia aliympäristöjään, kansallisia kliseitä. Suomalaisilla taitaa olla joulupukkia ja sen sellaista, vai kuinka, herra Ranta?»

Marko ei vaivautunut vastaan. *Tällaisia nämä liikesensorit sitten käytännössä ovat*, hän mietti.

»Mitä ruotsalaisilla on?» Kati kysyi,

»En ole täysin perillä, olisiko siellä vaikka pieni kylä, jossa aina tapahtuu murhia ja kaikilla on vakavia ihmissuhdeongelmia», Karlsson vastasi. »Me selvitämme lähinnä vain tekniikan soveltuvuutta opetus- ja koulutuskäyttöön.»

»Puolustussovelluksiinko?» Marko kysyi, vaikka arvasi vastauksen.

»Kaupunkisodan ja terroritilanteiden simulointiin. Mutta Larsin tapasin suolakaivoksessa, sen esikuva on Puolassa. Keskiaikainen suolakaivos. Joka tapauksessa, kun olin siellä, Lars Johansson, tai ainakin hahmo, jolla oli Johanssonin kasvot ja väitti olevansa Johansson, ilmaantui eteeni ja pyysi minua järjestämään vaihdon. Hänet ja eräs kirja vastaan suurta summaa rahaa.»

Katista se oli omituista:

»Miksi Lars otti yhteyttä teihin?»

»Minulla on kontaktit mahdolliseen ostajaan. Kirjan varmaan arvaattekin, koska eräs nuori nainen sen kerran varasti laukustani.»

Larsin isän oma kopio kirjastaan, se jossa Lars väittää olevan jokin suuren salaisuuden. Marko tarkensi:

»Siis isän kirja, mitä siinä sitten on?» Kati kysyi.

»Itsehän te sen sanoitte raportissanne, Herra Ranta: vastasuunnitelma suunnitelmalle. Ei mitään vastasuunnitelmaa tietenkään todellisuudessa ole olemassa, koska mitään suunnitelmaa ei ole. Johansson ehdottaa kirjan myymistä eräälle henkilölle, jolla on rahaa ja joka harrastaa tuollaisten asioiden keräilyä.»

Rossi, vai voisiko Karlsson olla jotenkin löytänyt jonkun muun keräilijän, Marko pohti.

»Otin yhteyttä potentiaaliseen ostajaan, ja hänellä oli sen verran mielenkiintoa, että hän suostui neuvottelemaan hinnasta.»

Taisi olla enemmänkin mielenkiintoa, Marko muisteli kuinka oudosti utelias Rossi oli ollut, kun Marko oli kertonut kirjasta ja maininnut mitä Lars itse oli siitä hänelle paljastanut.

»Miljoona dollaria, se on mitä he pyytävät», Karlsson sanoi. »Ei uskoisi, että kukaan sellaista maksaisi mistään kirjoituksesta, jolla ei ole lainkaan historiallista arvoa, mutta ehkä siinä on vaikka jonkin vaikean asian todistus. Kaikenlaisia hulluja löytyy, jotka ovat luvanneet maksaa miljoonan milloin mistäkin.»

Ei siinä todistusta ole, Marko ajatteli, mutta voi siinä vastasuunnitelman periaate ollakin. Silloin täytyy myös suunnitelman olla olemassa.

»Mikä meidän roolimme tässä on?» Kati kysyi.

»Niin todellakin, teitä tarvitaan», Karlsson sanoi asetellen sormenpäitään toisiaan vasten. »Kyseessä on monimutkainen vaihtokauppa, teoreettisesti kiinnostava. Myyjät eivät ymmärrä kirjaan raapustetun tekstin sisältöä. Niinpä he joutuvat myymään jotain, mitä he eivät ymmärrä. Ostaja ei tiedä, onko tuote sen arvoinen mitä siitä pyydetään, eivätkä myyjät voi antaa ostajan tutkia tuotetta, koska sen sisältö paljastuisi, eikä heillä sitten olisi mitään myytävää.»

Marko rapsutti tukkaansa oikean korvan yläpuolelta:

»Vaikuttaa tosi kinkkiseltä tilanteelta», hän totesi.

»Ei, tuohon astihan se on tuiki tavallinen», Karlsson sanoi.

»Ainahan myyjät yrittävät tekniikan alalla myydä jotain, mitä he eivät todellisuudessa ymmärrä, eivätkä ostavan puolen päättäjätkään niitä ymmärrä. Mutta yleensä molemmilla puolilla on luotetut asiantuntijat, jotka ymmärtävät tekniikan hienoudet. Päättäjät voivat kysyä asiantuntijoilta.»

Marko nyökkäsi hyväksyvästi.

»Mikä tässä sitten on ongelmana, jos tilanne on tuiki tavallinen?» Kati kysyi.

»Asiantuntijat eivät nauti luottamusta», Karlsson vastasi. »Se muuttaa tilannetta merkittävästi, koska on vaikea tehdä päätöksiä sellaisten asiantuntijoiden neuvosta, joihin ei voi luottaa. Kaupankäynti epäluotettavilla asiantuntijoilla oli pitkään avoin tieteellisesti kiinnostava kysymys. Myyjä ei luota

Johanssoniin, hehän pitävät Johanssonia vankinaan. Heillä ei ole muita asiantuntijoita. Ostajalla ei ollut ketään, joka tietäisi tästä nimenomaisesta tuotteesta yhtään mitään. Kun kävimme läpi vaihtoehtoja, Johansson ehdotti teitä kahta. Loppujen lopuksi, teidän arvasitte, että kirjassa on kyse vastasuunnitelmasta. Olette epäilemättä parhaat asiantuntijat tässä asiassa. Ostaja hyväksyi teidät, mutta ei tietenkään luota teihin. Siis, meillä on kaupankäyntitilanne, jossa molemman puolen asiantuntijat ovat epäluotettavia.»

»Onko se lainkaan ratkaistavissa?» Marko kysyi.

»Hämmästyttävää kyllä, on. Olen löytänyt siihen teoreettisen ratkaisun», Karlsson sanoi akateemista ylpeyttä äänessään. »Siinä on useita ongelmia. Molemman puolen epäluotettavat asiantuntijat voivat esimerkiksi päättää toimia yhdessä. Tehän esimerkiksi voisitte haluta vapauttaa Johanssonin ja olla piittaamatta ostajan edusta. Sen vuoksi asiantuntijoiden tulee joka tapauksessa saada se, mitä he voivat saada toimimalla ostajan ja myyjän etujen vastaisesti. Juuri tästä syystä, jos kauppa onnistuu, Johansson vapautetaan. Asiantuntijoiden etu on siis saada kauppa järjestettyä.»

Juuri näitä teoreettisesti oikeita tietoturva- ja luottamusprotokollia, Marko mietti muttei sanonut mitään, vihaan niitä, mutta tulihan niitä joskus itsekin projektissa laadittua.

»Miksi me emme asiantuntijoina yksinkertaisesti väittäisi ostajalle, että hänen kannattaa maksaa pyydetty hinta olipa teksti arvoton tai arvokas?» Kati kysyi.

»Se on toinen ongelma», Karlsson sanoi. »Sen ratkaisu on, että asiantuntijoiden tulee vakuuttaa ostaja ja myyjä siitä, että tuote on sovitun hinnan arvoinen. Myyjä toki haluaa myydä, koska yleensä lähtee kaupankäyntiin. Jos sekä myyjä että ostaja saadaan vakuutettua siitä, että tuotteella on jokin arvo - joka voi olla pienempi kuin myyjän alkuperäisesti pyytämä - niin rationaaliset ostaja ja myyjä tekevät kaupan. Asiantuntijoiden tulee selittää kansantajuisesti ja saada ostaja ja myyjä ymmärtämään. Tähän ratkaisuni perustuu.»

Kansantajuisesti selittää päättäjille. Hyvä lähtökohta, Marko ajatteli, ilman mitään ironiaa tietenkin.

»Entä jos ostaja ja myyjä eivät ole rationaalisia?» Marko kysyi.

Karlsson näytti harmistuneelta. Irrationaalinen käyttäytyminen ei ollut riittävän hyvin mallinnettavissa, se antoi satunnaisia tuloksia. Ensin Karlsson päätti olla vastaamatta kysymykseen, mutta keksi sitten vastauksen:

»Asiantuntijoiden tehtävänä on myös vakuuttaa osapuolet tekemään rationaalisia päätöksiä.»

56.

Karlsson istutti Katin kulmassa olevalle pallille ja otti digitaalikameran kaapista.

»Annamme teille omat kasvonne virtuaalimaailmassa. Siihen tarvitaan vain muutama valokuva ja profiilin prosessointi. Tämä on valmis muutamassa minuutissa», Karlsson sanoi. »Sitten puemme varusteet päälle ja odotamme.»

»Minulla muuten on jo profiili järjestelmässä», Marko sanoi.

Karlsson virnisti ikään kuin tietäisi jotain Markon hakkerikokeiluista. Olihan hän niistä kertonut aika monelle. Karlsson teki uuden profiilin Markolle. *Harmi*, Marko ajatteli, *nyt ei pääse käyttämään omaa räätälöityä softaa, vaikka eihän siihen olisi ollut hyödyntävää koodia kuitenkaan*. Kokovartaloa ei tässä ohjelmistossa saanut räätälöityä. Karlsson ohjasi heidät kaapille ja auttoi pukemaan varusteet. Marko tunsu olonsa tukalaksi heti kun kypärä oli asetetty hänen silmilleen.

»Tällä on aivan pimeää», Marko sanoi. »Emmekö voi laittaa simulaatiota päälle jo nyt että näkisi edes jotain?»

»Virtuaalimaailma on tietenkin päällä koko ajan, niin kuin aina» Karlsson vastasi. »Te ette vain ole yhteydessä siihen. Painakaa kypärässä olevaa virtanappulaa, niin alkaa tapahtua.»

Virtanappia, Marko ajatteli, *ei minun lainaamissani kypärissä sellaista ole*.

Todellakin, virtanappin painamisen jälkeen silmälaseissa vilahti joitakin aloitusteksejä ja sitten ilmaantui menu. Kaikki tuntui

toimivan. Marko näki Katin ja Karlssonin vierellään. Hän katsoi omaa kehoaan. Kaikki oli paikalla, kädet, jalat, keskiruumis, eri vaatteissa, ilman hihnoja tai kypärää, mutta se ei ollut hänen kehonsa. Kati oli paljon kurvikkaampi kuin todellisuudessa. Karlsson oli hoikentunut normaalipainoiseksi, hänen pullea päänsä näytti väärästä ruumiista liimatulta. *Tämä on parempi kuin meillä*, Marko ajatteli.

»Ei tämä nyt täydellistä ole, ja katsokaa kuinka kuva rakeutuu, kun liikuttaa jäseniään tai silmiään liian nopeasti, mutta silti aika realistinen, vai mitä. Kovin realistista ei ilman supertietokoneita saakaan aikaan, eikä niilläkään kaikkea saa toimimaan reaaliajassa.»

Marko nyökkäsi. Ei hänkään ollut saanut toimintoja nopeutettua.

»Tulevaisuudessa ihmiset viettävät paljon aikaa simulaatiomaailmassa», Karlsson piti mainospuhetta Katille. »Jo nythän ihmiset viettävät aikaa webissä, mutta virtuaalimaailma on aivan toista luokkaa. Ajatelkaa mitä mahdollisuuksia. Voi käydä lomalla eksoottisissa maissa ja silti pysyä kotona. Voi tavata ihmisiä eri puolelta maailmaa aivan kuin he olisivat paikalla, siis kun nämä keinokehot saadaan paremmiksi. Voi tehdä vaarallisia asioita, joita ei koskaan tekisi: ohjata suihkuhävittäjää, kiivetä vuorille, kaikenlaista. Virtuaalimaailmassa voi elää monta antoisaa elämää.»

Karlsson osoitti kädellään erästä menun kuvista. Näkymä muuttui huoneeksi, jonka lattiassa oli aukko ja portaat. He kävelivät portaita alaspäin ja huomasivat olevansa kaivoksessa. Portaat tuntuivat jatkuvan alaspäin loputtomiin. Karlsson osoitteli kädellään kiinnostavimpiin kohteisiin.

»Jos täällä tapaa ihmisiä, niin voiko heitä tavata anonyymisti?» Kati kysyi.

Tämä aihe kiinnosti Karlssonia erityisesti:

»Tämä ohjelmisto tukee täyttä anonyymisyyttä, tai nythän meillä on omat kasvomme, mutta ohjelmisto ei pidä mitään lokia siitä miltä koneelta olemme tulleet simulaatioon. Käyttäjän identiteettiä ja paikkaa ei paljasteta. Jos tämä menee joskus kaupalliseksi ja avoimeksi, anonyymisyydestä joudutaan tinkimään, koska poliisi

varmasti haluaa estää pedofiileja etsimästä uhrejaan täältä. Mutta nyt tämä on tutkimusversio ja anonyymisyys ja kaikki tietoturvasasiat ovat olleet yksi pääasioista.»

»Mutta kuinka Lars pääsi sisään?» Kati kysyi.

»Se on vielä epäselvää», Karlsson sanoi. »Ei ehkä minkään aukon kautta, ehkä hän on tullut sisään jonkin partnerin koneelta. Partnereita vaan on melkein kaikissa EU-maissa.»

»Miten jos kaukaisessa tulevaisuudessa ihmiset viettävät kaiken aikansa tällaisessa simulaatiomaailmassa eivätkä edes tiedä, että on todellinen maailma?» Kati kysyi.

»Tuskinpa sellainen olisi mahdollista», Karlsson sanoi. »Ei täällä syödä voi, mutta tietenkin jokin Matrix-maailma voisi periaatteessa toimia. Joskus pitkän ajan päästä. Nykytekniikalla ei vielä.»

»Entä jos meidän todellisuutemme on jo jonkinlainen simulaatio?» Marko sanoi.

»Jumalan ajatuksia», Karlsson vastasi. »Niin, sellaistaahan on moni filosofi väittänyt. Mistäpä sen tietäisi. Teoreettisesti voisi olla, jos sellaiseen haluaa uskoa. Olisi tavallaan hyvä, jos niin olisi. Simulaatiomaailmassa voi kuolla ilman, että todellisuudessa kuolee.»

»Simulaatiomaailmassa voi tehdä resetin. Uudet taivaat ja uudet maat. Simulaatiomaailmassa ihmeet ovat mahdollisia», Marko totesi.

»Totta kai. Simulaatiossa kaikki on mahdollista, mutta en minä usko, että fyysinen maailma on virtuaalinen: simulaatio, varjomaailma, harhaa, mayaa», Karlsson sanoi.

He olivat päässeet pitkät portaat alas kaivoksen pohjalle, tai kaivoksessahan oli useita kerroksia päällekkäin. He saapuivat jonkinlaiseen näyttelytilaan. Kiteisellä suolalla peittyneitä esineitä: lapioita, kulhoja. Kärkyt, joilla suolaa tai maata oli työnnetty kaivoksen lattiassa kulkevia kiskoja pitkin. Marko ei ollut käynyt tässä simulaation osassa ja olisi halunnut tarkastella esineitä lähemmin, mutta Karlsson katsoi kelloaan ja viittoili eteenpäin.

»Anna niiden olla. Voit joskus käydä oikeassa kaivoksessa Wieliczassa Krakovan lähellä, nyt meidän pitää ehtiä Johanssonin luo.»

»Miten vaikeaa tällaisten simulaatioiden teko on?» Kati kysyi.

»Nykyään on aika hyviä softia», Karlsson vastasi. »Tällaiset taustat saa kahdesta hieman eri suunnasta kuvatusta videosta. Tässä tapauksessa helpottavana tekijänä on se, että jokainen joutuu kulkemaan samaa kapeaa reittiä. Vaikeampaa on, jos käyttäjä voi kulkea minne vain suuressa tilassa. Silloin tila täytyy mallintaa aidosti kolmeulotteisesti.»

Lisää portaita. Marko huomasi ensimmäisen suolaveistoksen portaiden vierellä. Pian kulkutien molemmin puolin oli toinen toistaan taidokkaampia suolaveistoksia. Lopulta he pääsivät suureen saliin. Karlsson osoitti heille alttaria.

»Tämä kirkko esimerkiksi mallinnettu kokonaan kolmiulotteisesti. Täällä voi kävellä joka suuntaan. Voi kyllä kestää hieman aikaa ennen kuin ympäristön detaljit ehditään laskea. Noissa patsaissa on niin kiroton paljon detaljeja. Onneksi valaistus on aina sama, ettei varjoja tarvitse joka kerta laskea. Auringonvalo on vaikeampi.»

Simulaatiomaailma ratkaisisi erään teoreettisen ongelman fysiikassa, Marko mietti.

Heidän selän takaansa kuului ääniä. He kääntyivät ja näkivät Larsin päällä varustetun virtuaalikehon, ja kaksi hahmoa, joilla ei ollut lainkaan kasvopiirteitä.

»Nuo anonyymit ovat myyjiä», Karlsson selitti. »Aika tylsää olla ilman kasvoja. He olisivat voineet valita minkä vaan standardikasvon: peruskasvoja, kuuluisuuksia, sarjakuvahahmoja, kaikenlaista. He valitsivat tyhjät kasvot.»

Marko ja Kati tervehtivät Larsia ja kysyivät oliko hän kunnossa. Hän selitti tilanteen. Hän paljastaisi Karlssonin ratkaisun mukaisesti juuri niin paljon vastasuunnitelmasta, että Marko ja Kati voisivat vakuuttaa ostajan. Jos ostaja olisi vakuuttunut ja maksaisi pyydetyn hinnan, myyjä olisi tyytyväinen ja kaupat syntyisivät. Kati kysyi oliko hän varma, että he päästäisivät hänen vapaaksi. Toinen anonyymeistä vakuutti, että niin tapahtuisi. Lars näytti uskovan sen.

Lars selitti aluksi suunnitelman. Se ei juurikaan eronnut siitä mihin Marko oli itse päätenyt.

»Hyvä, olkoon noin. Olemme yhtä mieltä siitä että jos suunnitelma on olemassa, niin tuo se varmaan on», Marko sanoi. »Entä vastasuunnitelma?»

Lars selitti kuinka jokainen järjestelmä sisältää oman tuhonsa siemenet. Jos samaa kehitystä jatketaan riittävän kauan, se johtaa romahdukseen. Kuinka pitkäaikaisen maanviljelyksen köyhdyttämä maa tai sateiden vähyys johti mayojen kaupungit keskenäisiin sotiin ja ihmisten kierteeseen yrityksenä lepyttää jumalat, ja kuinka ihmiset lopulta hylkäsivät kaupunkinsa. Kuinka Roomalta loppui uudet valloittavat alueet, joilta se saattoi ryöstää rikkauksia, rahasta katosi jalometallit ja armeijaa ei enää voitu ylläpitää. Kuinka Ateena sortui kauppavaltion ja demokratian sisäisiin ongelmiin: kauppavalta sai naapurivaltiot nousemaan Ateenaa vastaan ja demokratia joutui demagogien käsiin. Kuinka nykyinen yhteiskuntajärjestelmämme myös ajautuu ongelmiin, jotka johtuvat sen omasta rakenteesta: kilpailu johtaa keskittymiseen ja talousongelmiin ja jatkuva kasvu on mahdotonta ylläpitää. Kun järjestelmän romahdus siis johtuu sen omista piirteistä, romahdusta ei voi estää. Sitä voi vain pitkittää jonkin aikaa. Kun romahdus on lähellä, aikakausi muuttuu joksikin toiseksi. Ajat muuttuvat, tulee uusi aika. Vastasuunnitelma liittyy tähän. Aika ei ole lineaarinen jatkumo, vaan jono erillisiä aikoja.

Aika, se perusoletus aikajatkumosta. Tietenkin.

Karlssonin katsoi kysyvästi Markoa ja Katia ja sanoi olevansa yhteydessä ostajaan. Heidän tulisi nyt vakuuttaa ostaja. Kaikki kolme kävelivät huoneen toiseen nurkaan ja he kävivät pitkän keskustelun asiasta. Ostaja ilmeisesti välitti käsityksensä vain Karlssonille, vaikka selvästi kuuli kaiken mitä puhuttiin. Lopulta Karlsson viittoili heille, että oli aika vastata myyjän tarjoukseen.

»Aikakauden loppu, lopun aika, lopun ajan laskeminen», Karlsson sanoi. »Mikään sellainen ei suuremmin kiinnosta ostajaa. Niitä on yritetty liian kauan tuloksetta. Ostaja haluaa kuitenkin tehdä hyvän tahdon eleen ja ostaa kirjan, tosin hieman pienemmällä hinnalla.»

Karlsson kuiskasi hinnan toiselle anonyymille. Se oli ilmeisesti huomattavasti pyyntöä matalampi, koska molemmat anonyymit suuttuivat ja alkoivat syyttämään kirouksia Karlssonille.

Samalla jotain tapahtui simulaatiossa. Kaivos katosi näkyvistä ja Markon silmissä pimeni. Hän nosti silmälasit silmiltään. Suuret videoneuvottelukuvareudut olivat syttyneet. Hän näki, kuinka Kati ja Karlsson myös ottivat lasinsa pois.

Kuvaruuduissa näkyi Lars ja kaksi miestä. Miehet ottivat juuri silmälasit silmiltään. *Per Broman ja Ron Carter*, Marko huusi ääneen. Carter oli raivoissaan Larsille, joka oli kai lupailut, että miljoona tulisi varmasti kuin valtion eläke. He näkivät, kuinka Carter painoi Larsin pään alas ja työnsi aseensa piipun hänen niskaansa.

Marko kuuli ääniä takanaan ja kääntyi katsomaan. Huoneen ovi avautui ja sisään työntyi Luchino Rossi ja kaksi gangsterin näköistä miestä aseet käsissään. Rossi kävi itse johtamaan neuvotteluja, mutta ei saanut Carteria rauhoitettua. Molemmat huusivat suoraa huutoa. *Rationaalisia osapuolia todella*, Marko mietti itsekseen ja vilkaisi Karlssoniin. Tällä oli anteeksipyytävä ja hyvin huolestunut ilme.

Kuului laukaus. Huoneen ovi potkaistiin auki. Sisään rynnä poliiseja. Marko huomasi, että yksi heistä oli Laine. Taaempaan näkyi Joanna. Poliisit ehtivät juuri näkemään kuvaruudulta kuinka Carter ampui toisen laukauksen lattialle kaatuneeseen Larsiin.

Rossin gangsterit reagoivat poliisin tulon paniikinomaisesti. Toinen veti aseensa ja yritti ampua tulijoita. Poliisien luodit pauskasivat hänet maahan. Samalla myös videoneuvotteluyhteys katkesi, ilmeisesti jokin luoti oli osunut laitteistoon. Myös Rossiin oli osunut. Poliisit ottivat tilanteen nopeasti haltuunsa. Marko lohdutti Katia, joka oli järkyttynyt nähtyään videoyhteydellä Larsin teloituksen. Marko kysyi kuinka Joanna oli tullut sinne. Joanna selitti, että hän oli seurannut heitä tutkimuslaitokseen eikä ollut luottanut Karlssoniin. Hän oli kutsunut poliisit, muuten hän ei olisi päässyt instituutin vartioiden ohi.

Vaikka virtuaalimaailma oli anonyymi, videoneuvotteluyhteys voitiin helposti jäljittää: se johti yksityiseen videostudioon

Helsingissä. Suomen poliisin saapuessa rakennukseen vain kaksitoista minuuttia myöhemmin siellä ei ollut ketään. Lattia oli pyyhitty, mutta infrapunavalolla nähtiin, että siinä oli ollut verta. Larsin paikallaolon varmisti tuolilta löytynyt hius: sitä verrattiin Katin DNA-verinäytteeseen. Sen sijaan poliisi ei löytänyt varmoja todisteita siitä, että Carter ja Broman olisivat olleet paikalla. Sormenjälkiä ei löytynyt, näemmä heillä oli sormikkaat käsissä. Marko muisti, että siltä se oli näyttänyt videokuvassakin. Huoneesta löytyi virtuaalisofta ja videoneuvottelusofta. Poliisi päätteli, että Lars onnistui jollain tavoin kääntämään virtuaalisoftan pois päältä, jolloin kokeisiin asetettujen asetusten mukaisesti videoneuvottelusofta käynnistyi automaattisesti. Rossi ja toinen gangstereista todettiin kuolleiksi.

Marko, Kati ja Karlsson todistivat, että Larsin tappajat olivat näyttäneet ja kuulostaneet Per Bromanilta ja Ron Carterilta. Myös Noora Laine oli samaa mieltä verrattuaan muistikuviaan valokuvii epäillyistä. Epäillyt olivat kadonneet jo heti terroristi-iskun jälkeen. Poliisi uudisti Carterin etsintäkuulutuksen, nyt raskaammilla syytteillä. Larsin osalta lopetettiin aiemman etsintäkuulutuksen mukaiset etsinnät ja keskityttiin etsimään ruumista, mitä ei sitten kuitenkaan löytynyt. Poliisi sanoi, että ruumis oli voitu upottaa painoilla mereen, jolloin ei olisi mitenkään varmaa, että sitä koskaan löydettäisiin. Rossin ja tämän gangsterien osalta asian tarkempi selvittely vaatisi yhteistyötä Italian poliisin kanssa.

57.

Marko katsoi vierellään nukkuvaa Joannaa. Kone laskeutuisi Helsinki-Vantaan lentoasemalle puolen tunnin päästä. Marko mietti ja yritti jäsentää tapahtunutta. Oli vielä jotain mitä hän ei tiennyt. Mitkä olivat faktat?

Noora Laine väitti ratkaiseensa tapauksen jo aikaa sitten, mutta eihän hän ollut ratkaissut kuin Karlssonin USB-tikun ja terroristien osuuden. Poliisi oli estänyt terrori-iskun - tai osin tyrinyt, kolme

kuollutta - ja kertonut saaneensa todisteita suurista rahan siirroista terroristi-iskun yhteydessä. Poliisin mukaan terrori-isku oli siis osa talousrikosta. Terroristien, Karlssonin USB-tikun ja Zoran Lenkovitchin väillä ollut yhteys oli ainoa, jonka Laine oli ratkaissut.

Zoran Lenkovitchin kuolema kiusasi Markoa edelleen, vaikka mies olikin rikollinen, koska hänellä oli jotain osuutta kuolemassa ja Zoran oli valunut kuiviin hänen käsivarsilleen.

Mutta kaikki ei ollut selvää. Entä vastasuunnitelma, mikä se todellisuudessa on? Maria Chelazzin käsikirjoitus? Larsin isän kirja? Joannan salaperäisyys?

Asioista ei muodostunut hyväksyttävää selitystä: ratkaisua, jossa kaikki lonksahtaa kohdalleen ja mukana on vain yksi tai kaksi sattumaa ja muutama virhe.

Tietenkin voi kysyä pitäisikö sellainen ratkaisu olla. Jos otetaan pysäytyskuva maailmasta, niin eikö siinä ole suuri määrä erillisiä juonia. Ihmiset tuntevat toisensa, joten eri juonilla on liitoskohtia, mutta ne kuitenkin ovat pääosin erillisiä. Ne eivät ala samasta ajanhetkestä, eivätkä pääty samaan ajanhetkeen. Ei voi olettaa, että olisi jokin selitys, jossa kaikilla juonilla on oma välttämätön kokonaisuutta tukeva paikkansa.

Vai voiko? Jos oikeassa selityksessä olisi irrallisia, tarpeettomia osia, niin miksi niitä ei olisi jätetty pois? Romaanissa ne jätettäisiin pois, koska siinä jokaisen osan tulee olla tarpeellinen ja motivoitu. Eikö kuitenkin ole niin, että myös maailma on ymmärrettävissä, ainakin suurella skaalalla? Ymmärrettävyys tarkoittaa, että ei tarvitse kysyä *miksi näin*. Vaikka maapallo. Se on pyöreä, ei sen takia, että painovoima on pallosymmetrinen, vaan painovoima on pallosymmetrinen sen takia, että muuten voisi - ja pitäisi - kysyä: *miksi tämä suunta on erikoisasemassa*. Kysymyksen *miksi* tulee olla tarpeeton, koska fyysikaalinen maailma on ymmärrettävä. Eikö tämä ole se syy siihen, että teoreettisessa fysiikassa halutaan symmetrioita? Jotta ei olisi satunnaisia, mistään seuraamattomia seikkoja. Koska fysiikan menetelmä näyttää tuovan hyviä teorioita, fyysikaalinen maailma todellakin on ymmärrettävä. Se ei ole

kokoelma erillisiä, mutta riippumattomia, tavallaan tarpeettomia sivujuonia.

Sen vuoksi selityksen tulee olla ymmärrettävä, mutta jos selitys on ymmärrettävä, niin se seuraa jotain rakennetta. Sen vuoksi sen, mitä on alussa, tulee vastata sitä mitä on lopussa. Alun tulee selittyä lopulla. Jos on löytänyt alun, voi myös päätellä lopun, ainakin, että jokin ei voi olla loppu, koska se ei vastaa alun kysymyksiin. Vastaavasti, mitä on ylhäällä, sen tulee vastata sitä mitä on alhaalla, koska muuten todellisuus ei ole ymmärrettävä.

Tämä ei siis voi olla loppu, Marko totesi. Mikä oli todistettava.

Joanna nojasi päätään Marko kylkeen ja jatkoi uniaan. Ongelma vaikuttaa hankalalta. Jossain on puuttuva osa, mutta missä? Tätä ongelmaa pitäisi ajatella jotenkin toisin. Mitenhän Joanna ajattelisi sitä? Ehkä hän ei lähtisi kysymyksellä kuinka: siis kuka teki mitä, milloin, miksi,... Siis kuinka muuten? Lähtisiköhän Joanna peilaamaan koko tapahtumaketjua suhteessa itseensä, naiselliseen kehoonsa, tai jollain muulla toivottoman epäloogisella tavalla?

Marko totesi asian pohtimisen hyödyttämäksi, otti edessään olevan tuolin selkämykseen tungetun sanomalehden, ja kävi lukemaan sitä. Joanna avasi silmänsä ja katsahti Markoon päin:

»Taisin nukahtaa hetkeksi.»

»Aivan sopivasti, olemme juuri laskeutumassa.»

»Mitä sinä olet tehnyt tällä aikaa, otitko myös torkut?»

»Ei, yritin saada jotain selvyyttä näihin tapahtumiin ja lopuksi mietin miten nainen ajattelisi kaikesta tästä tapahtuneesta.»

Joanna alkoi odotetusti heti puolustaa naissukupuolen erilaisuutta:

»Eivät miehet koskaan pysty ymmärtämään miten naiset ajattelevat. Naiset ovat monimutkaisempia.»

»Mutta naiset pystyvät ymmärtämään miten miehet ajattelevat?»

»Eihän siinä ole mitään ymmärtämistä, seksiä, seksiä, urheilua, autoja, työtä,... Miehet ovat niin yksinkertaisia.»

Marko ei viitsinyt käydä korjaamaan. Seksi olisi pitänyt mainita useampaan kertaan ja työ ennen harrastuksia, ja minne viina on unohtunut - vähänpä he meistä ymmärtävät, nämä joiden ajatukset askartelevat lapsissa, kodissa ja vaatteissa. Siinähan se on kaikkien

ongelmien alkusyy. *Voisikohan Harri saada tämän ongelman ratkaistua?* Marko mietti. *Ratkaisu on, mutta se ei ole ymmärrettävä, eikä vastaa alun kysymyksiin.*

58.

Harri suhtautui ymmärtäväisesti Markon kysymykseen ja lupautui pohtimaan sitä heidän kanssaan.

»Siis tuollainen selitys. Jossa on jokin sattuma ja muilla osilla on ymmärrettävä osuus kokonaisuudessa. Kokonaisuutenahan tapaus on aika selvä. Noora Laine ratkaisi kaksi ongelmaan: Karlssonin USB-tikun ja lentokentällä nähdyt terroristit: Zoran Lenkovitchin kuolema liittyi USB-tikkuun ja kolmen terrori-iskussa menehtyneen kuolema liittyi terroristeihin. Näiden kahden juonen välillä oli sidos. Maria Chelazzin käsikirjoitus oli uuden maailmanjärjestyksen salaliittoteoria. Kun olitte selvittäneet teorian, Maria kuoli.

Jokainen kuolema liittyy jo selitettyyn osaan, koska se osa on silloin lopussa. On ratkaistava vielä miksi Luchino Rossi ja Lars kuolivat, ja siihen tarvitsemme ymmärrettävän selityksen, jossa on jokin sattuma. Tällaista tarkoitat?»

Marko nyökkäsi epävarmana. Ehkä hän tarkoitti jotain tällaista. Itse hän tosin epäili, että Marian kuolema liittyi niihin tiedusteluihin, joita tämä oli tehnyt Rossista: Rossi työskenteli mafialle, se oli selvä. Heistä ei pitäisi käydä liian innokkaasti kyselemään.

»Mutta silkalta sattumalta näyttää, että Lars lähetti Joannan kaappaamaan Karlssonin salkun», Harri sanoi. »Lars ei voinut tietää, että antikvariaatissa olisi hänen isänsä kirjan tietty kopio. Kukaan muukaan ei sitä voinut tietää. Joanna, mitä salkussa oli?»

»Se kirja, jonka vaihdoin toiseen kopioon, joitakin luentokalvoja, jokin artikkeliluonnos tai raportti, luentomoniste ja USB-tikku.»

»Luentomateriaali ei ollut salaista, joten sen voi jättää huomiotta. Raportin Lars laittoi vuotosivuilleen. Tärkeitä ovat kirja ja tikku. Kaksi päällekkäistä teemaa. Poliisi selvitti vain USB-tikun osuuden, johon liittyi kaksi erillistä juonta: Zoran ja terroristit.

Toinen teema jäi selvittämättä. Johanssonin isän kirja, eli teoria siitä, että kirjassa olisi vastasuunnitelma uuden maailmanjärjestyksen suunnitelmalle.»

»Ajatus siitä, että kirjassa olisi jokin vastasuunnitelma, oli muuten sinulta, Marko», Harri jatkoi. »Sinä raportoit sen Karlssonille. Ilman tätä ajatusta vastasuunnitelmasta Lars olisi ehkä päätetty vapaaksi kun Zoran löytyi, tai ainakin hän olisi käynyt tarpeettomaksi Carterille. Broman raportoi epäilykset vastasuunnitelman olemassaolosta ylöspäin. Hän varmasti on jonkun salaseuran jäsen. Pakko olla, koska tarina on uuden maailmanjärjestyksen salaliitosta. Ainahan *he* ovat hyvin verkottuneita. Samoin Karlsson, yhtä hyvin verkottuneena, on varmasti mukana salaseurassa. Ajatus vastasuunnitelman mahdollisuudesta ei ollut uusi, varmaan niitä on aina silloin tällöin putkahtanut esiin, ja sellaiseen piti aina reagoida.»

Joanna totesi:

»Silloin siis suunnitelma on olemassa.»

»Tai on joukko henkilöitä, jotka uskovat satuihin», Harri jatkoi. »Joka tapauksessa, Larsia pidettiin vankina ja häneltä yritettiin saada vastasuunnitelmaa. Larsilla ei sellaista ollut, joten hän ei sellaista voinut paljastaa. Heti tajuttuaan, että kaappaajat haluavat tietoja jostain vastasuunnitelmasta, Lars näki siinä mahdollisuutensa selvittää hengissä. Hän yritti antaa vaikutelman, että hänellä on jokin vastasuunnitelma. Carsonille ja Bromanille siitä ei olisi hyötyä, mutta he voisivat ansaita paljon rahaa myymällä sen Luchino Rossille. Itsehän näit kuinka kiinnostunut se mies oli erilaista salaisuuksista», hän sanoi Markolle.

»Onko Rossilla rahaa siihen?» Joanna kysyi.

»Rossi teki paljon rahaa salaliittoja ja esoteerisia asioita käsittävillä kirjoillaan, ja sai mafialtakin rahaa», Harri jatkoi. »Toki ymmärrät, ettei hän ollut lainkaan niin hullu kuin vaikuttaa. Ihmiset ostavat sellaisia kirjoja ja Rossi antoi heille niitä. Rossi oli vanhan ajan silmäkääntäjä ja huiputtaja, tosin varsin oppinut. Sitä paitsi, hän oli aidosti kiinnostunut asiasta ja hän oli keräilijä.»

»Ne salaliitot, joista puhuimme silloin, olivat muuten aivan todellisia», Marko sanoi.

Harri hymyili arvoituksellisesti ja piti taas tauon. Hän muisteli omia, vanhoja kokemuksiaan salaliittoteorioiden kanssa. Se on oma maailmansa, ja ovathan ne toisinaan totta, jossain mielessä.

»Oliko muuten se Rossin avustajan paikka, jota Marko haki, todellinen työpaikka?» Joanna kysyi.

»Toki, se olisi ollut aivan aito haamukirjoittajan paikka. Ei Rossi ehtinyt kokonaan itse kirjoittaa kirjojansa», Harri sanoi. »Sääli, ettei Rossi enää ole elossa. Hän kirjoitti hyviä kirjoja - tai joku assistentti kirjoitti. Carter siis tapasi Bromanin, ja he yhdessä mieltivät, kuinka Larsin vastasuunnitelma voidaan myydä. Lars tuli itse avuksi ja ehdotti Karlssonin protokollaa. Tämä sopi Carterille mainiosti, koska hän suuresti epäili oliko mitään vastasuunnitelmaa olemassakaan ja Karlssonin protokollassa asiantuntijat vakuuttavat ostajat. Lars väitti, että Marko ja Joanna kyllä vakuuttavat Rossin, kaikki menee hyvin ja rahat saadaan.»

Joanna jatkoi Harrin selitystä:

»Tuo on ehkä mahdollista. Karlsson sai siis tehtäväkseen uskotella Markolle ja Katille, että oli muka vaihtanut puolta, tietäisi missä Larsia pidettiin, ja saisi Larsin vapaaksi. Markon ja Katin tuli vain vakuuttaa Rossi protokollan mukaisesti.»

»Siinä protokollassahan oli sian mentävä aukko tässä kohdin», Marko totesi.

»Karlssonkin sen tiesi, hän kai luotti että Rossi uskoisi kaltaisesi rehellisen tollon osaavan puhua vain totta», Harri vastasi Markolle. »Valitettavasti Rossia ei saatu vakuutettua. Hän oli palkannut kaksi henkivartijaa mukaansa. Miehet olivat mafian jäseniä ja tottuneet liian kovaotteisiin toimiin. Ja pahimman riidan aikana paikalle tuli poliisi.»

Joanna puuttui keskusteluun:

»Poliisi oli seurannut minua aina siitä lähtien kun olin päässyt poliisiin kuulusteluista, joten seuratessani Markoa ja Katia johdin poliisiin paikalle. Heidän avullaan pääsin sisään instituuttiin, toisin vasta tapahtumien loppuvaiheessa. Tulitaistelu syntyi Luchinon miesten paniikkireaktiosta, ja poliisit vastasivat siihen. Carter ampui Larsin, poliisit ampuivat Rossin ja toisen hänen turvamiehistään. Carter ja Broman pakenivat Helsingin studiosta.»

»Luchino Rossin kuolema liittyy siis teemaan Larsin isän kirjasta. Hän halusi saada kirjan salaisuuden ja kuoli kun salaisuus oli paljastettu. Larsin kuolema taas liittyy teemaan vastasuunnitelmasta. Vastasuunnitelma tulee tuhota, joten Lars tuli tappaa. Riittääkö tämä ymmärrettäväksi selitykseksi», Harri kysyi.

Tavallaan kai se riittää, Marko mietti. *Looginen ja uskottava selitys*. Sattumalla oli osuus, mutta ei liian suuri. Yksi sattuma, koska sellainen aina tulee sotkemaan suunnitelmia tai muuten ne onnistuisivat niin, ettei kukaan edes tietäisi asiasta. Loput ihmisten suunnitelmia, loogisia ja uskottavia ratkaisuja. Loogisessa ja uskottavassa selityksessä ei ole muita suunnittelijoita kuin tapahtumiin liittyvät ihmiset. Ei kohtaloa, Jumalaa, suurta salaliittoa. Niinhän se on salapoliisiromaaneissakin, selitys sisältää jonkun sattuman ja lopuista vastaavat tarinan ihmiset. Vaikka todellisuudessa koko juonen suunnittelee kirjailija, tarinan ulkopuolinen kaikkivoipa taho. Selitykseen jäi tietenkin aukkoja, mutta eihän kaikkia seikkoja koskaan saa täsmäämään. Selitykset ovat vain likiarvoja todellisuudesta. Viisi erillistä teemaa, joista jokaiseen liittyy jonkun kuolema. Ehkä se on loogista. Kelvatkoon toistaiseksi, jos se kelpaa Harrille ja Joannalle.

»Broman ja Carter yrittivät siis pankkiryöstöä ja Lars joutui mukaan aivan vahingossa», Marko totesi, »Miksei. Yksinkertaisin selitys on usein paras.»

Markon ja Joannan suhde oli rakkautta ja kesti vajaan viikon. Marko yritti udella Joannalta aivan perustietoja: missä hän asui, oliko Joannalla vanhempia tai sisaruksia, lapsia kenties, missä maassa hän oli syntynyt, ja oliko hänen nimensä aina ollut Joanna Nowak vai vain ne pari-kolme vuotta, joiden ajalta rekistereistä löytyy tietoja Joanna Nowakista. Marko huomasi ristiriitaisuuksia Joannan vastauksissa, muttei halunut mainita niistä mitään. Eräänä aamuna Marko totesi Joannan lähteneen. Harrin ratkaisun virhe alkoi käydä yhä selvemmäksi. Teemoja oli kuusi, ei viisi. Ensin Joanna katosi, sitten löytyi, siten taas katosi, sitten löytyi, ja nyt taas katosi. Joanna katosi myös Ateenan matkan jälkeen. Heiluri jälleen. Joanna oli avain oikeaan salaisuuteen, muut olivat vain

sivujuonia. Joanna oli tarinan todellinen salaisuus, tai oikeastaan, Joanna ei itse ollut salaisuus, vaan johti salaisuuteen. Joanna olikin siis Sofia. Sofia, Viisaus. Onko se tavallaan muusa, joka tulee ja menee, ja on uskonon siinä, että helposti jättää ja siirtyy toiselle? Mutta mikä silloin on Lars? Ongelma ei ole lainkaan selvitetty. Ei filosofisesti tyydyttävällä tasolla. Kaikella täytyy olla merkityksensä ja symboliikankin tulee toimia, varsinkin jos kyse on esoteerikoista.

Tämän ymmärrettyään Marko yritti selvittää Joannan nykyistä olinpaikkaa - tuloksetta. Hän käytti kaikkia suhteitaan, ja Harrin vanhoja suhteita poliisiin. Joanna oli taas muuttanut jättämättä yhteystietojaan. Marko suostutteli soveltuvien menetelmien lentoasemien henkilökuntaa antamaan tietoja oliko Joanna Nowak matkustajalistassa. Kaikki näytti toivottomalta, kunnes elokuun alussa hän sai soiton. Joanna Nowak on ostanut lentolipun Helsinkiin.

Marko ei kiirehtinut tapaamaan Joannaa, koska se olisi vain johtanut uuteen lyhyeen aikaan yhdessä. Hän seurasi Joannaa ja yritti selvittää tämän salaisuutta. Helsinkiin saavuttuaan Joanna vuokrasi auton. Auto löytyi kadulta parkkeerattuna. Se helpotti asiaa merkittävästi.

Markon kännykkään saapui sanoma, että Joanna oli lähtenyt liikkeelle autollaan. Marko oli asentanut Joannan autoon GSM:n lyhytsanomien lähettävän paikannuslaitteen, joten seuraaminen olisi helpompaa. Marko oli ladannut kännykkäänsä ohjelman, joka lähettäisi paikannussanomien kerran minuutissa mikäli auton paikka muuttuisi. Hän oli tehnyt GSM-lähettimeksi GPS:llä varustettua GSM-puhelimesta. Se toimi aika hyvin kaupungissakin, autoa ei tarvinnut seurata aivan vierestä. Laite lähetti signaaleja sallituilla GSM:n taajuusalueilla, ja sen sai asennettua varsin huomaamattomasti, vaikka se ei ollutkaan niin pieni kuin poliisin tai vakoilijoiden käyttämät laitteet.

Joannan seuraaminen oli luultavasti ajanhukkaa. Mitä hän aikoo tehdä, teeskentelisi tapaavansa Joannan sattumalta jossain kaupassa tai huoltoasemalla tai minne Joanna olikaan menossa?

Eikö hän vain halunnut hyväksyä, että heidän yhteinen tarinansa oli lopussa? Ei, se ei ollut syy - Joannan paluu Suomeen oli outoa. Se ettei hän ottanut yhteyttä Markoon ei ollut omituista, mutta mitä Joanna täällä teki? Markolla oli tuntu, että kaikki ei ollut vielä selvää. Salaliittoa ei ollut kokonaan selvitetty.

Oli onnenpotku, että Joanna oli vuokrannut auton. Oli paljon helpompi seurata autoa, joka lähetti lyhytsanomiamia, kuin odotella, että varjostettava lähtisi liikkelle. Jos Joanna olisi kävellyt tai käyttänyt julkisia kulkuneuvoja, niin varjostaminen olisi ollut Markolle paljon vaikeampaa. Jalkamiehenä hän ei olisi voinut seurata Joannaa, koska tämä olisi varmasti jossain vaiheessa tunnistanut hänet. Markon olisi pitänyt odottaa autossa Joannan hotellin lähellä tuntikausia, ehkä vuorokauden ympäri, autoa vaihtaen, jotta sitä ei huomattaisi. Eikä olisi kovin luultavaa, että hän pystyisi varjostamaan jalankulkijaa. Joanna saattaisi tuntea hänet, tai päästä karkuun liikennevaloissa, tai jotain muuta.

Joannan auto ajoi Itä-Helsinkiin kohti teollisuusaluetta. Tattarisuo. Pahamaineinen jo niistä vanhoista tapahtumista. Ruumiinosia löytyi - poliisi epäili silloin vapaamuurareita, mutta niiden aiheettomien syytösten takana olikin äärioikeistolaisia. Seudulla oli paljon varastorakennuksia. Joannalla ei luulisi olevan mitään syytä ajaa tänne.

Marko näki tietokoneensa näytöltä, että Joannan auto oli pysähtynyt. Lyhytviestejä ei enää saapunut. Auto oli paikallaan erään varastorakennuksen vieressä. Marko ohjasi autonsa samalle kadulle ja pysäytti noin sadan metrin päähän Joannan auton taakse, koska silloin Joanna ei ohittaisi hänen autoaan lähtiessään ja heti tuntisi Markon autoa, jolla oli matkustanut tuhansia kilometrejä Helsingistä Upsalaan. Joanna oli juuri menossa sisään rakennuksen sivuovesta. Marko soitti Harrille.

»Joanna on mennyt sisään rakennukseen, jääkö odottelemaan, että hän tulee ulos?» Marko kysyi.

»Juuri niin. Emme nyt vielä voi tehdä mitään.»

Joanna ei viipynyt sisällä kauan, ehkä noin kymmenen minuuttia. Marko odotteli kun Joanna käynnisti autonsa ja ajoi pois.

»Jätän auton tähän, jos vaikka Joanna palaa,» Marko selitti matkapuhelimeensa, »ja menen vähän tutkimaan rakennusta.»

Ovi, josta Joanna oli tullut ulos, oli lukossa. Marko punnitsi käsissään kahta mukaan ottamaansa sorkkarautaa. Suurempi, yli metrin mittainen, ja aivan pieni, punainen, kämmenen mittainen, sellainen lipastonlaatikoiden avaamiseen sopiva. Marko oli ostanut sen alennusmyynnistä, koska oli tänä elektronisten vempainten aikana heti mieltynyt sen yksinkertaiseen, pelkää voimaa kuvastavaan muotoiluun. Mutta ovi oli teräksinen, samoin kamanat. Sen murtaminen ei tulisi kyseeseen. Jonkun uloskäytävän Marko aikoi murtaa, sopiva vain pitäisi löytää.

Varaston seinä oli tiiltä. Siitä ei mentäisi läpi sorkkaraudalla. Marko kiersi rakennuksen, muttei löytänyt sopivaa ovea. Toisella puolella oli mahdollisesti jonkinlainen toimisto, mutta senkin ovi oli vankka ja ikkunoita rakennuksessa ei näemmä ollut lainkaan.

Marko soitti taas Harrille:

»Tässä rakennuksessa ei muuten sitten ole ikkunoita, mitä tehdään?» Marko sanoi.

»Siinä on sitten varmaan kattoikkunat,» Harri ehdotti.

Marko kävi etsiskelemään palotikkaita katolle. Sellaisethan rakennuksessa varmaan tulisi olla. Ne löytyivätkin, ja vaikka ne loppuivat aika korkealla katutasosta, Marko onnistui nousemaan niille ja sitä kautta katolle. Harri oli oikeassa, siellä oli kattoikkuna, kaksikin.

Katto oli pellistä, ja Marko mietti millaista melua katolla kävelevä ihminen aiheuttaa. Hän yritti kävellä mahdollisimman hiljaisesti, jotta rakennuksen sisälle ei kuuluisi mitään, tai luulisivat vaikka oravaksi.

Kattoikkuna ei ollut kovinkaan vahvarakenteinen, ja sorkkaraudalla Marko sai väännettyä ikkunanpieliä sen verran että sai säpin ja koko ikkunan auki. Marko katsoi alaspäin. Ikkunasta oli pudotusta betonilattialle viitisen metriä. Varastossa oli metallihyllyjä ja jonkin verran laatikoita, mutta ne olivat liian kaukana, että niitä pitkin voisi laskeutua. Tähän tarvittaisiin köysi.

Marko piti autossaan hinausköyttä ja palasi autolleen. Vilkaisu takakonttiin palautti hänen mieleensä jotain. Aiemmin, kun hänen

autonsa olivat tätä nykyistäkin huonompia, hän oli usein tarvinnut hinausköyttä. Aivan liian usein. Jonkin aikaa hän oli ollut autotta ja sitten hän oli ostanut tällaisen paremman auton, jota ei tarvitse alituiseen hinata käyntiin. Köysi oli varmaan häkkivaraston nurkassa. Marko lähti ajamaan lähimmälle huoltoasemalle.

Ostettuaan köyden hän harkitsi parasta tapaa päästä varastorakennukseen. Köysi pitäisi kiinnittää tukevasti johonkin ja hän laskeutuisi alas. Jos sisällä olisi joku, hän ei pääsisi pakenemaan riittävän nopeasti kiipeämällä ylös, joten hän avaisi sisäpuolelta varaston jonkun ulko-oven ja kävisi uudestaan katolla hakemassa köyden pois. Murtojälkiään kattoikkunaan jäisi, joten Marko veti hansikkaat käsiinsä. Sormenjälkiä hän ei jättäisi.

Köyden kiinnittäminen tukevasti ei onnistunut. Ikkunan rakenteet eivät kestäneet Markon painoa.

Hän kiinnitti vetoköyden pieneen sorkkarautaansa, roikkui käsillään reunuksista, laskeutui päällään ikkunan varovasti kiinni.

Pieni sorkkarauta jäi ikkunan ja sen pielen välille, mutta kestääkö se siinä?

Alkaisiko se kääntymään kun Marko roikkuu köydessä viiden metrin korkeudella betonilattiasta?

Köysi vetää sitä kattoa vastaan. Kitka pitää sen paikallaan. Varmasti. Fysiikkaan täytyy voida luottaa.

Toivottavasti.

Marko laskeutui varaston lattialle.

Köysi kesti.

Hän katseli ympärilleen. Hän oli yksin, se oli sentään hyvä.

Aavemaisen hiljaista. Ilma oli kuiva ja pölyinen.

Tyypillinen varastorakennus. Metallirakenteiset varastohyllyt. Puulavat, joilla laatikoita. Trukki ja pari keräilyvaunua. Nosturi katossa olevissa raiteissa. Ilmassa leijui hienoa pölyä, joka ikkunoista tihkuvassa auringonvalossa näkyi selvästi. Loistelamput tuomassa lisää valoa, mutta ne eivät olleet päällä. Korkeat kaksoisovet, jotka avaamalla varastosta voisi kuljettaa pois jotain suurempaa.

Kaksi ulko-ovea ja jonkinlainen toimisto, josta ilmeisesti annetaan työtehtävät varastomiehille. Varastossa ei näyttänyt olevan ketään.

Kuin kukaan ei olisi käynyt siellä pitkään aikaan.

Ehkä se ei enää toiminut noutovarastona vaan jonkinlaisena harvemmin tarvittavana varavarastona. Marko käveli toiselle ulko-ovelle kuin mitä Joanna oli käyttänyt. Se oli avattavissa sisäpuolelta ilman avainta. Hän meni ulos, ylös katolle, vetäisi köyden ylös kerälle olkapäälleen ja yritti peittää murtojäljet. Tulos näytti hyvältä ja hän ajatteli, että tuskinpa katolla kovin usein kukaan ikkunoita tarkistamassa käy.

Marko ihmetteli mitä Joanna oli täällä tehnyt.

Varasto oli siisti, mutta kaikkien laatikoiden päällä oli hieno pölykerros, josta saattoi päätellä, ettei Joanna ollut koskenut laatikoihin. Missään ei myöskään ollut mitään laukkua ja muuta esinettä, jonka Joanna olisi sinne tuonut. Lattialla ei näkynyt Joannan askeleiden jälkiä. Markon omat askeljaljet oli erotettavissa katsomalla viistosti likaisista kattoikkunoista siivilöityvän valon suuntaan. Joanna ei ollut käynyt tässä osassa varastoa.

Joannan käyttämän oven kohdalla lattiassa ei ollut pölyä eikä askeljaljia, mutta seinän viertä pitkin pääsi väliseinälle, jossa oli alaslasketulla metalliverholla peitetty liukuikkuna ja valkoinen lukollinen ovi. Jonkinlainen toimisto.

Joannan on täytynyt mennä sisään toimistoon.

Marko käveli toimiston ovelle. Se oli puinen, murrettavissa sorkkaraudalla.

Ongelma tulisi murtamisen jälkeen.

Oven takana saattoi olla joku. Siellä voisi periaatteessa olla mitä vain. Toistaiseksi Marko oli välttänyt kaikkea ääntä, mutta sisäoven murtamista ei voisi tehdä hiljaisesti.

Ei kai tässä muuta voida tehdä, hän ajatteli, ja kävi vääntämään ovea karmeistaan. Toimistokopin seinät olivat jotain levyä ja kuten Marko odottikin, ne taipuivat sen verran että lukitun lukon kielen sai voimalla melkein väännettyä ulos karmissa olevasta vastinkappaleestaan. Ovea ei tarvinnut murtaa, karmeihin vain jäi pienet painaumat. Napakka potku oveen avasi sen lopullisesti.

Alkeellisempi tapa mennä sisään, Marko ajatteli, *mutta toimiva*.

Toimistokopin yhdellä seinällä oli sohva, jota oli käytetty vuoteena. Tyyny, peitto, jopa lakana. Selvästi joku asui täällä. Toisella seinällä oli huriseva jääkaappi. Marko avasi sen. Olutta, makkaraa, juustoa, leipää, suklaata. Selvästi ei mikään terveystoimilija. Täällä siis asuu joku. Toikohan Joanna tänne tätä roskaruokaa? Luultavasti ei. Joanna ostaisi terveellisempää ruokaa.

Toimiston seinä oli täynnä metallirakenteisia varastohyllyjä. Niillä olevat kirjat näyttivät tasokkailta tieteellisiltä teoksilta. Tämä on enemmän Joannan tyyliä, ehkä hän kävi tuomassa kirjoja. Marko poimi yhden kirjan. Sen alkulehdillä oli painettuna kirjaston nimi. Käsikirjastosta vielä. Vanha *kähvellä tarpeellinen kirja käsikirjastosta* -tempu. Eikö kaikissa kirjastoissa vielä ole magneettikoodeja? Marko laittoi kirjan takaisin hyllyyn. Hän lueskeli kirjojen nimiä. Asia oli selvä.

Markon mieleen tuli vain yksi henkilö, jonka voisi ajatella asustavan varastossa, syövän roskaruokaa, jota Joanna kävisi tapaamassa, ja joka lukisi kirjastosta kähvellettyjä tieteellisiä teoksia, joiden aiheet muistuttivat erään toisen kirjahyllyn valikoimaa: *Lars Johansson*. Ruumistahan ei poliisi tietenkään koskaan löytänyt, koska sitä ei siellä ei koskaan ollut. Tämä havainto ei luonnollisesti yllättänyt Markoa.

Marko mietti pitäisikö hänen jo soittaa Harrille ja pyytää tätä vahvistukseksi, mutta päätti ensin tutkia toimistoa paremmin. Lars ei ollut täällä, siis missä hän voisi olla?

Toimistokoppi ei ollut suuri. Varastossa Lars ei myöskään ollut. Jäljellä oli vain kaksi vaihtoehtoa: joko Lars oli nyt poissa rakennuksesta tai sitten jossain oli ylimääräinen huone, kellari, jotain sellaista.

Pienellä etsinnällä Marko löysi toimiston lattiasta lattialuukun. Kannen päälle oli liimattu muovimatto, joten sitä ei aivan heti havainnut, mutta tietenkin sen löysi jos kävi etsimään. Etsivä löytää, kolkuttavalle avataan. Marko ei kolkuttanut vaan avasi luukun mahdollisimman hiljaisesti. Puset portaat johtivat alemmas.

Marko käveli portaat alas pimeään huoneeseen. Hän hapuili valokatkaisijaa seinän vierestä, mutta huomasi ettei se toimi. Hän poimi taskustaan avaimenperän, ja painoi sen kalvokkaansinisen LED-valon päälle.

Huoneessa oli hyllyjä ja niissä riveittäin vanhan näköisiä pahvikansioita. Huoneen yhdellä seinällä oli ovi. Sen reunoista pilkisti heikkoa valoa. Marko avasi oven ja astui sisään.

Avaimenperän sininen kajo valaisi melkein tyhjää huonetta. Huoneen keskellä oli istuma-asentoon nostettu painonnostopenkki. Huoneen yhdellä seinillä oli käsipainoja kannattamissa. *Taas painoja? Mikä niiden merkitys voisi olla? Kaikella on merkitys, joko alunperin ajateltu tai jälkeensä hoksattu.* Marko mietti. *Ainoa merkitys käsipainolla on, että sillä on helppo kolauttaa vastustajaa.* Marko tunsu olonsa turvalliseksi näin monen potentiaalisen aseiden ympäröimänä. Toisella seinällä oli lapsuuden voimistelutunnit muistiin tuovat puolapuut. Lattialla oli musta matto, ehkä muovia. Jonkinlainen kuntosali, Marko päätteli. Ei oikein Larsin tyyliä. Lars treenasi raikkaassa ulkoilmassa.

Huoneen keskellä olevan tuolin selkämys oli takaa lähestyttäessä peittänyt tuolissa istuvan henkilön, mutta nyt Marko näki hänet sivulta.

»Terve Lars. Näytät terveemmältä kuin moni arvaisi», Marko sanoi.

Lars ponnahti tuolilta, työnsi Markoa hartioista seinää kohti ja lopuksi kopautti hänen päänsä kellarin tiiliseinään.

Sitä Marko ei osannut odottaa.

Ennen kuin hänen silmissään musteni, hänen viimeinen ajatuksensa oli, että eihän tässä näin pitänyt käydä. Marko kaatui taaksepäin lattialle. Musta muovimatto vaimensi hänen takaraivonsa kolauksen lattiaan. Mitään pahempaa ei sattunut.

Miksi? Heidänhän piti olla ystäviä.

Marko heräsi vähitellen.

Hän huomasi olevansa kyljellään lattialla, sidottuna käsistä ja jaloista. Takaraivoon koski. Lars oli yhdistänyt hänen jalkansa selän taakse sidottuihin käsiin, joten Marko ei pystyisi nousemaan. Marko ei ollut koko aikana sanonut mitään. Hän yritti toipua

iskusta, joka jomottaisi ainakin yhden päivän, ja koota ajatuksiaan. Lopulta hän päätti sanoa jotain.

»Miksi?»

»Miksi on näissä asioissa aina väärä kysymys,» Lars sanoi.

»Ymmärrät tämän nyt väärin. En heti tuntenut sinua, kuulin vain että joku oli tulossa tänne. Toivoin että et olisi huomannut minua ja olisit lähtenyt pois. Kun tunsit minut, sinut oli pakko sitoa. En aio tehdä sinulle mitään. Pääset vapaaksi kunhan koe on tehty, mutta kun nyt tulit tänne, joudut olemaan täällä jonkin aikaa.»

Lars kopeloi seinän vieressä lattialla mytyssä lojuvaa puseroan ja kaivoi sen taskusta matkapuhelimen.

»Löysit tietenkin tänne Joannaa seuraamalla. Soitan Joannan tänne. Näin ei saa päästä enää tapahtumaan. Joanna saa keksiä mitä kanssasi voidaan tehdä.»

Olisi pitänyt soittaa Harrille ja pyytää tulemaan, Marko ajatteli. Menee varmaan kauan ennen kuin Harri alkaa ihmetellä miksi en ota yhteyttä.

Lars oli sanonut, ettei hänelle tapahtuisi mitään, mutta Marko ei ollut vakuuttunut. Kyllä hän sen uskoi, että Lars tarkoitti sitä mitä sanoi - silloin kun hän sen sanoi, mutta Joannan oli kertonut, että Lars usein muutti mieltään nopeasti ja unohti kaiken mitä oli ennen luvannut.

Lars optimoi kaiken aina tästä tästä hetkestä lähtien tulevaisuuteen. Historialla, sillä mitä oli tapahtunut tai sillä mitä oli sovittu ja luvattu, ei ollut merkitystä. Strategia, joka dynaamisen ohjelmoinnin mielessä oli optimaalista. Lars oli arvaamaton, tavallaan fanaatikko, tavallaan täysin tunteeton tiedemies. Marko päätti yrittää puhua mahdollisimman paljon ja aivan tavallisella tavalla Larsille. Marko muisti, että kidnappaajille tulee yrittää puhua, jotta heidät saa suhtautumaan vankiin ihmisenä.

»Mukava kuntosali sinulla täällä.»

»Hyvä kun pidät siitä, voit olla täällä pitkäänkin. Itse en juuri siitä välitä, mutta tuolla tuolilla on hyvä miettiä asioita.»

»Mikä se koe on?»

Tutkijat mielellään selittävät tutkimustaan, sen Marko tiesi.

»Voin kertoakin jossain vaiheessa jos olet kiinnostunut. Voit sitten sanoa mitä ajattelet. Arvostan kovaakin kritiikkiä», Lars vastasi.

»Olen saanut jotain tästä jo selville», Marko sanoi. »Joitakin asioita on jäänyt avoimeksi. Kun nyt olen vangittuna enkä voi tiedoillani mitään tehdä ja Joannan odottelussa voi mennä aikaa, niin voisitko selittää muutaman asian?»

Marko tiesi, että Lars selittäisi ajatuksiaan mielellään kenelle hyvänsä ja piti avoimia kysymyksiä henkilökohtaisena haasteena, jonka hän aina ottaisi.

»Mikäs siinä, kysy vaan.»

»Poliisi kertoi, että olit keskustellut terroristien kanssa Arlandan lentokentällä seitsemäs huhtikuuta.»

»Seitsemäs huhtikuuta... Olin matkalla Helsinkiin. Katsotaas...», Lars vastasi. »Niin, ne miehet. En tuntenut heitä. He olivat fanejani. Lukivat webbisivujani. Pitivät kovasti artikkeleistani. En tiedä mistä he tunsivat minut - varmaan kuvastani niillä sivuilla. Eihän faneille voi olla töykeä. Jäin tietenkin juttelemaan. Joanna alkoi jo hermostua, kun minua ei kuulunut.»

»Oli toinenkin asia, jonka poliisi kertoi. Ostit luottokortillasi tupakkaa sen Tukholman pommiyrityksen jälkeen. Jos pommia et tuonut sinä, niin mistä *heillä* oli luottokorttisi?»

»Voihan kortin kopioida. Maksat jossain kortillasi. Naputtelet pin-koodisi. Mistä tiedät, että kone ei laita tietoja talteen? Tai he olivat tehneet minun nimelläni uuden luottokortin. Tai mitään korttiostosta ei ollutkaan, joku vain muutti rekistereitä ja näytti siltä, että olisin ostanut. Mahdollisuuksia on monta. En ollut silloin edes Ruotsissa.»

59.

»Teit silloin matkalla Helsingistä Puolaan joitakin laskelmia, liittyvätkö ne tähän?» Marko kysyi.

»Ne olivatkin hyvin mielenkiintoisia», Lars vastasi. »Eivät ne suoraan liity. Laajemmin, kyllä nekin liittyvät.»

Kvanttikenttäteoriaa. Oletko harrastanut sellaista matematiikkaa? Niissä yhtälöissä tapahtuu hämmästyttäviä termien supistuksia. Se ei voi olla sattumaa.»

»Olen aina vierastanut kauneusargumenttia fysiikan yhtälöissä», Marko vastasi.

»Ei, se on aivan luonnollinen argumentti. Maailman pitäisi olla jotenkin selitettävä, asioiden pitäisi johtua jostain jollain ymmärrettävällä tavalla. Siitä seuraa, että jossain mielessä yhtälöiden pitäisi olla säännöllisiä, symmetrisiä, tai jotenkin esteettisesti ymmärrettäviä, ilman satunnaisia hihasta tempaistuja parametreja ja muuta sellaista.»

»Mutta onko se niin», Marko vastasi. »Eikö maailma ole lajien taistelua elintilasta? Päämäärätöntä ajalehtimistä, jota kutsutaan kehitykseksi, koska se tavallaan yrittää maksimoida eloonjäämistä. Elämää, jonka tarkoitus on vain jatkaa elämää. Elämää, joka on itsestään sattumalta syntynyt elottoman sattumanvaraisuuden keskelle. Miksi siis kyseisen sattumanvaraisuuden tulisi olla jotenkin välttämätöntä, ei-satunnaista?»

»Siihenhän kaikki yhtälöiden kauneusargumentit kuitenkin lopulta palautuvat», Lars sanoi. »Maailma ei ole ymmärrettävä, jos se on yksi sattumanvarainen ilmentymä jostakin. Se on ymmärrettävä vain jos se on jossain mielessä välttämätön, ehkä jopa ainoa mahdollisuus.»

»Mutta, kauneusargumentit ovat toivottoman hämäriä ja harhaanjohtavia.»

»En sanoisi niinkään», Lars jatkoi. »Niissä laskelmissa löysin eräitä tarkkoja ratkaisuja puhtaalle mittakenttäteorialle. Niillä ei ole vuorovaikutusta aineen kanssa, ja olen ajatellut, että voisiko se olla pimeää energiaa. Tiedäthän, suurin osa maailmankaikkeuden massa-energiasta on pimeän energian muodossa eikä kukaan tiedä mitä se voisi olla. Nämä ratkaisut menevät äärettömäksi kaukana tulevaisuudessa, ja jos ne yrittää kiertää neliavaruudessa siten, että ne eivät mene äärettömäksi, niin ne täytyy kytkeä hiukkaskenttiin.»

»En pysy seuraamaan selitystäsi ja sen vuoksi se on toivottoman tylsä. Ei tuollaista voi seurata, ellei ole itse tehnyt samoja laskelmia, eikä kukaan ole mikäli tuo on uutta», Marko vastasi.

»Niin se tietenkin on», Lars sanoi. »No, joka tapauksessa näihin voi olla matemaattinen selitys, mikä taas ei takaa että niin todellisuudessa tapahtuisi. Mutta voin ehkä selittää erästä siihen liittyvää seikkaa sanallisella tasolla. Simulaatiomaailma on siis malli, joka selittää todellisen maailman käyttäytymisen tiettyjä piirteitä, mutta ei fyysinen maailma varmaankaan mikään tietokonesimulaatio ole. Pikemminkin jonkinlainen kupla, joka syntyi alkuräjähdyksessä ja voi puhjeta milloin vain.»

»Siis maailmanloppu voi tulla yllättäin?» Marko kysyi. *Kun Lars lähtisi, hän pystyisi siirtymään huoneessa. Oliko siellä jotain mistä olisi apua?*

»Alku tuli alkuräjähdyksenä yllättäin. Niin kuin kupla syntyy kiehuvaan veteen. Kuplilla on tapana puhjeta myös yllättäin. Fysikaalisesti ei ole mitään erityistä tarvetta kuvitella, että maailmanloppu ei voisi tulla yllättäin. Ei kyllä ole myöskään mitään syytä kuvitella, että maailmanloppu tulisi pian, edes miljardien vuosien sisällä.»

»Eli, ei syytä huoleen. Maailma jatkuu», Marko sanoi.

»Ei siis syytä, jonka voisi perustella jollain fysiikan teorialla.»

»Voitko siis selittää simulaatiomaailmateoriaasi.»

»Muistanet Schrödingerin kissan kvanttifysiikasta», Lars vastasi.

»Tottakai, perusesimerkki kvanttifysiikan kummallisuuksista.»

Yhteensidotuillakin jaloilla hän varmaan voisi heittää käsipainon, mutta ei sillä osuisi tietenkään. Ei toimi.

Marko muisteli miten ajatuskoe meni. Kissa, tai vaikka Schrödinger itse, suljetaan ikkunattomaan laatikkoon, jossa on myrkkypaketti, joka rikkoutuu mikäli Geiger-mittari ilmaisee radioaktiivisen hajoamisen. Koska radioaktiivinen hajoaminen on kvanttimekaaninen tapahtuma, koko laatikko tulee olemaan kahdessa kvanttitilassa: joko kapseli on rikkoutunut ja tappanut sisälläolijat, tai sitten ei ole. Ennen kuin ulkopuolinen tarkkailija avaa laatikon, laatikon sisällä olija on sekä kuollut että elossa. Täysin järjetöntä tietenkin, mutta koe on toisessa

ilmenemismuodossa tehty useamman kerran ja näin siinä tapahtuu.

»Järjetöntä, mutta tapahtuu», Lars sanoi. »Siihen on kyllä olemassa myös täysin järkeenkäyvä tulkinta, ja tätä tulkintaa olen

tutkimassa. Varmaan olemme samaa mieltä siitä että kissa, tai kuka laatikossa onkaan, on joko elossa tai kuollut eikä kahdessa tilassa. Lähden siitä, että kissa on elävä, mutta yhteys elävän osan ja kissan ruumiin välillä voi olla pois. Lähden siis sielu-ruumis - paradigmasta. Oletan, että on olemassa sielu, joka ei ole tästä fyysikaalisesta maailmasta, koska fyysikaalisessa maailmassa sielua ei ole tavattu. Jos ruumis on kuollut meidän maailmassamme koska myrkkykapseli on rikkoutunut, niin silloin elävillä olennoilla on sielu, joka on maailmamme ulkopuolella, jossain toisessa maailmassa. Toisena havaintona päättelen seuraavasti. Jos fyysinen maailma on todella olemassa ja kissa on ennen laatikon avaamista sekä kuollut että elossa, niin silloin laatikon avaamisenkin jälkeen on todellisuudessa olemassa kaksi maailmaa: toinen, jossa kissa on kuollut, ja toinen jossa kissa on elossa. Tarkkailija avaamalla laatikon vain valitsee missä maailmassa elää. Maailma siis haarantuu koko ajan.»

»Monen maailman teoria. Siinä on kaikenlaisia vaikeuksia. Kaikki elävät olennot myös jakaantuvat kopioiksi kun maailma haarautuu. Tulee loputtomasti kopiomaailmoja», Marko vastasi. *Takaraivoon koski vietävästi. Siihen tulee varmasti suuri kuhmu.*

»Niin tietenkin, myös tämä teoria on järjetön. Mutta mainitsin oletuksen: jos fyysinen maailma on todellinen, niin silloin päädyimme monen maailman teoriaan. Entä jos fyysinen maailma onkin vain simuloitu?» Lars kysyi.

»Simulaation voi lopettaa milloin vain. Simulaatiomaailmassa voi jälkikäteen laskea tarpeelliset ohjelman haarat, joita ei ollut huomattu laskea. Simulaation kello pysähtyy odottelemaan ja kone rouskuttaa kaikki tarvittavat tulokset seuraavaa päätöstä varten. Tällaisessa maailmassa ei ole mitään syytä siihen, että kaksi mahdollista maailmaa jatkaisi olemassaoloaan: toinen, jossa kissa elää, toinen jossa kissa on kuollut. Kun laatikko on avattu, simulaatiomaailmassa voidaan täysin vaivatta lopettaa toisen haaran seuraaminen. Se ei ole mitään todellista vaan pelkkää laskentaa.»

»Niin siinä juuri käy», Lars hymyili. »Todellisessa fyysisessä maailmassa olisi massoja ja kenttiä. Eivät ne voi noin vain hävitä

seuraavassa hetkessä. Taivaat ja maat eivät voi hävitä noin vain. Mutta jos kyseessä onkin simulaatio, jossa on seurattu eri haaroja johonkin päätöspisteeseen. Kyseisen päätöksen jälkeen osa haaroista on tarpeettomia ja ne voidaan lopettaa.»

»No, se ratkaisee Schrödingerin kissa -ongelman aivan loogisesti», Marko myönsi, »eikä siinä kai ole loogisia puutteita, mutta on helppo keksiä joitakin vasta-argumentteja. On koko joukko teorioita, jotka voisivat olla tosia, mutta joita ei voi testata. Tämä tuntuu sellaiselta. Onko tähän mitään todistetta muuta kuin tunteesi siitä, että Schrödingerin kissa on paradoksaalinen. Monen muun mielestä se ei ole paradoksaalinen, ihmiset vain ajattelevat jollain tavalla väärin.»

»Otetaan toinen esimerkki», Lars sanoi. »Mikä nyt taas olikaan sen Einsteiniä kiusanneen kvanttifysiikan kokeen nimi? Olen unohtanut nimen, mutta se hyvin tunnettu koe, jossa hiukkanen saattoi kulkea kahta tietä tai yhtä tietä, ja jos toista tietä tarkkaili, niin silloin tiedettiin kumpaa tietä hiukkanen kulki, eli se ei kulkenut molempia teitä. Tiet oli järjestetty peileillä, molemmat kulkivat pisteestä A pisteeseen B, ja keskivälillä tiet haarautuivat, toinen A-C-B ja toinen A-D-B. Jos hiukkanen kulki kahta tietä, eli sitä ei tarkkailtu, niin pisteessä B näkyi useita spektriviivoja, hiukkanen interferoi toista tietä tulevan kopionsa kanssa. Jos taas pisteessä C tehtiin havainto, niin hiukkanen kulki vain yhtä tietä ja pisteessä B nähtiin yksi spektriviiva.»

»Muistan kokeen, mutten saa nimeä mieleen, jatka», Marko sanoi. *Joku tapa päästä vapaaksi täytyy olla. Sellainen aina on elokuvissakin.*

»Koe on tehty ja näin siinä juuri käy. Se ei ole mitenkään mikromaailman asia, vaan matka A:sta B:hen voi olla metrejä, tai aivan yhtä hyvin valovuosia. Jos se on valovuosia, niin hiukkanen lähti pisteestä A joko yhtä tietä tai kahta tietä vuosia ennen tarkkailua pisteessä C. Kuinka siis tarkkailu pisteessä C voisi muuttaa vuosia sitten tapahtuneen asian: lähtikö hiukkanen yhtä vai kahta tietä? Jos hiukkanen, tai kvanttikenttähän se on, on päässyt pisteeseen C ja D silloin kun tarkkailu tapahtuu, niin ei se voi mitenkään hävitä. Kentät ovat jatkuvia. Se jatkaa pisteeseen B.

Tämä on siis hyvin samanlainen koe kuin Schrödingerin kissa, ja siihen on samat selitysvaihtoehdot. Ensimmäinen selitys on monen maailman teorian ratkaisu: havainto C:ssä jakaa maailman kahteen osaan ja havainnoija on niistä toisessa. Siis todellisuudessa pisteestä A on aina lähtenyt hiukkanen molempia teitä, tarkkailija vain valitsee mitä maailman osaa seuraa pisteen C tarkkailun jälkeen. Ratkaisu toimii teoriassa, mutta joutuu suuriin ongelmiin kun toteaa, että tarkkailijoita on useampia ja jokainen ihminen ilmeisesti voi olla tarkkailija. Jokainen tarkkailu jakaa myös muut tarkkailijat kahteen eri kopioon maailmasta. Näin siis jokainen ihminen elää lukemattomissa kopioissa kaikissa mahdollisissa maailmoissa. Ajatus voisi olla lohduttava, mutta pidemmälle tutkittuna se alkaa vaikuttaa hyvin hankalalta. Teoria selittää loogisella ja ymmärrettävällä tavalla yhden kokeen, mutta käytetty selitys johtaa useisiin loogisesti yhtä vaikeasti ymmärrettäviin tapauksiin. Tässä mielessä selitys ei ole hyvä.

Toinen, tai yleisin, selitys on se mihin jo viittasit: ihmiset ajattelevat jollain tavoin väärin. Kööpenhaminalainen tulkinta jättää tällaiset ongelmat huomiotta todeten, ettei loogista ajattelua voi käyttää kvanttitasolla, ja riittää että laskut täsmäävät. Siis myönnetään, että ongelma näyttää olevan olemassa ja ettei sille tiedetä loogista selitystä, mutta päätellään, että todellista ristiriitaa ei kuitenkaan ole. Kaikki olisi loogista, jos me vain olisimme riittävän älykkäitä ymmärtämään sen. Koska emme ole, on parasta vain laskea kvanttiteorian mukaan. Saadut tulokset täsmäävät mittausten kanssa, joten teoria toimii. Minusta tämä ei ole mikään selitys, eikä kyseinen koe ole mikään kvanttitason ja mikromaailman koe. Sen voi teoriassa tehdä astronomisilla etäisyyksillä tähdistä tulevalla valolla. Looginen ajattelu on ainoa tieteellinen menetelmä maailman ymmärtämiseksi. Jos sen hylkää tässä, niin paljon muitakin tieteellisiä tuloksia voisi hylätä samalla perustelulla. Selityksen tulee olla ymmärrettävä.

Simulaatiomaailmaselitys on parempi. Jos fyysikaalinen maailma on todellinen, niin havainto pisteessä C ei voi aiheuttaa sitä että pisteeseen D ehtinyt hiukkanen, tai oikeastaan kenttä, katoaisi. Mutta entä jos fyysikaalinen maailma onkin simulaatio?

Simulaatiossa voi aivan hyvin lopettaa mahdollisten polkujen seuraamisen heti kun polut osoittautuvat tarpeettomiksi. Voi myös laskea unohdetun polun vasta silloin kun sitä tarvitaan, simulaatiokello ei etene ennen kuin kaikki tarpeellinen tieto kullekin simulaatioajan hetkelle on käytettävissä. Tässä selityksessä ei tarvita lukemattomia kopioita maailmasta eikä se johda mihinkään ristiriitaan. Sillä on seurauksia: jos fyysinen maailma on simulaatiomaailma, niin silloin on olemassa myös todellinen maailma. Maailma, missä tarkkailijat elävät. He ovat silloin kuin pelaajia tietokonesimulaatiossa. Fysikaalinen maailma olisi siis jonkinlainen simulaatio, ei varmaan tietokoneohjelma, mutta jotain.»

Marko oli kuunnellut vain puolella korvalla, mutta riittäväksi vastataksaan:

»Muitakin selityksiä voisi olla», Marko sanoi. »Ehdottomia fysiikan lakeja ei ole olemassa, ei mitään sellaista, mitä ei koskaan voisi rikkoa. Fysiikassahan on paljon sääntöjä, joita aineen liike noudattaa, mutta on ilmiöitä, joissa joitakin sääntöjä rikotaan. Käytät oletuksia siitä, että kenttäyhtälö on jatkuva.» *Eikö täällä olisi mitään terävää esinettä, jolla voisi katkaista köyden?*

»Fysiikan lakeja voi rikkoa, mutta perusoletukset pätevät, kuten että kenttäyhtälöt ovat jatkuvia. Muuten teoria menee paljolti uusiksi.»

»Hiukkanen pisteessä D ei voi kadota yhtäkkiä, mutta voisihan se hiipua asteittain, eikä sitä B:ssä enää olisi.»

»Kentillä uskotaan olevan säilyviä ominaisuuksia, eivät ne niin vain itsestään sammu», Lars vastasi. »Olen miettinyt muita mahdollisia ratkaisuja, mutta simulaatiomaailma oli ainoa loogisesti täysin tyydyttävä ja kokeiden kanssa yhteensopiva selitys. Maailma, jonka näemme, on siis simuloitu virtuaalimaailma. Silloin on myös olemassa todellinen maailma, koska simulaation on voinut tehdä vain todellisesta maailmasta käsin. Platon oli kuin olikin oikeassa, se mitä näemme ympärillämme on varjomaailma.»

»Niin, onhan idealismi edelleen mahdollinen filosofinen selitys», Marko vastasi. »Eivätkö monen maailman teorialtkin ole nykyään

korjattu? Luin jostain, että monen maailman selitykset ovat nykyään aika hyväksytyjä», Marko katseli ympärilleen yrittäen keksiä keinon päästä vapaaksi.

»Ei, ne ovat aivan erilaisia monen maailman teorioita. Kyseisiin kokeisiin niistä ei saa uutta selitystä. Kosmologit, kuten Michio Kaku, tarkoittavat monen maailman teorioilla seuraavaa. Lähdetään siitä, että maailmankaikkeus alkoi suurella räjähdyksellä. Tämä räjähdys oli eräänlainen paikallinen häiriö jossain aika-avaruutta alkuperäisemmässä maailmassa. Siihen sitten kasvoi maailmankaikkeus, samalla tavalla kuin kiehuvaan veteen kasvaa kaasukupla. Näin ymmärrettynä kaasukuplia voi tietenkin kasvaa sinne sun tänne, eli erilaisia maailmankaikkeuksia voi olla vaikka kuinka monta. Ne eivät kuitenkaan missään mielessä vastaa kaikkia mahdollisuuksia. Ei ole ongelmaa siitä, että tarkkailijoiden tulisi jakautua kahtia jokaisessa valinnassa, tai mitään muuta vaikeaa. Tätä Kakun kuvaamaa monen maailman teoriaa pidetään täysin mahdollisena. Tosin siitä ei ole minkäänlaista todistetta, eikä edes voi olla - se ei ole testattava teoria. Siinä ei ole loogisia ongelmia. Selvästi tällainen Kakun tyyppinen monen maailman teoria ei edes yritä vastata kyseisten kokeiden osoittamaan loogiseen ongelmaan, se on vain luonnollinen laajennus inflaatioteorialle. Se voi olla totta, muttei sillä ole suurempaa merkitystä sen ongelman kannalta, jota nyt mietimme. Mainitsemani kokeet on tehty ja ne pitäisi loogisesti selittää.»

»Ehkä niitä kokeita ei vain osata vielä loogisesti selittää ja sen takia niitä ei yritetä selittää. On hedelmällisempää tutkia muita ongelmia», Marko sanoi. *Hän voisi asettua oven eteen. Silloin Lars ei pääsisi takaisin huoneeseen kun olisi mennyt yläkertaan, mutta mitä apua siitä olisi?*

»On tietenkin totta, että käsityksemme materian ja energian liikkeitä kuvaavista yhtälöistä ei ole kovinkaan täydellinen. Nykyään esimerkiksi ajatellaan, että fyysinen maailma noudattaa mittainvariantteja yhtälöitä, usein lähdetään Yangin ja Millsin yhtälöistä. Niiden klassiset versiot ovat osittaisdifferentiaaliyhtälöitä, jotka ymmärretään kohtalaisen

hyvin. Tiedetään kuitenkin, että yhtälöt tulisi kvantisoida, eikä kenelläkään ole selvää käsitystä miten se tulisi tehdä. Tästäkin suunnasta pääsee mielenkiintoiseen filosofiseen ongelmaan.»

»Siis mihin?» Marko kysyi kokeillen huomaamattomasti saisiko hän kätensä irti köysistä.

»Valinnan ongelmaan. Kvantisoinnin tulee vastata sitä ajatusta, että kuhunkin tilaan pääsee useita tietä pitkin ja todennäköisyys siirtyä johonkin tilaan saadaan laskemalla yhteen eri tietä tapahtuvat siirtymät. Jokin siirtymä valitaan ja vain yksi vaihtoehdoista toteutuu. Valinnan luonne ei ole selvä.»

»Jos todellinen fyysinen maailma on matemaattisessa mielessä todennäköisyysmaailma, niin valinnalla ei ole mitään syvällisempää selitystä: jokin valitaan todennäköisyyksien mukaisesti satunnaisesti», Marko vastasi.

Köyden voisi katkaista hinkkaamalla sitä penkin metalliseen jalkaan. Tai ei voisi, se ei ole terävä. Painoissakin on kumipäällyste. Kuka sellaiset keksi?

»Mutta ei ole varmaa, että maailma on todennäköisyysmaailma tässä mielessä. Monen maailman teorioissa kaikki mahdolliset valinnat tapahtuvat. Silloin se, että näemme vain yhden valinnan tapahtuvan johtuu siitä, että elämme vain yhdessä maailmassa, ei siitä etteivätkö muutkin valinnat olisi tapahtuneet. Edelleen voidaan kuvitella, että valintaan voisi vaikuttaa jostain toisesta maailmasta, eikä valinta olisi aidosti satunnainen. Meille se näyttäisi satunnaiselta sen vuoksi, että emme ymmärrä valintaa. Useimmat maailman tapahtumat näyttävät meille satunnaiselta juuri sen vuoksi, että emme ymmärrä niitä. Esimerkiksi puhelinliikenne näyttää suuressa mittaskaalassa satunnaiselta ja sitä voi matemaattisesti sellaisena käsitellä erittäin hyvin tuloksin, mutta tietenkin yksittäisen henkilön päätös soittaa puhelu usein perustuu johonkin muuhun kuin puhtaasti satunnaiseen päätökseen. Matemaattisesti on mahdotonta sanoa, ovatko kvanttitaso valinnat puhtaasti satunnaisia vai ohjaavatko niitä jotkut meille tuntemattomat tekijät. On oikein sanoa, ettei fyysikaalisen maailman selitys vaadi oletusta hengestä, mutta on myös oikein sanoa, että fyysikaalisen maailman selitys sisältää mekanismin, valinnan, jonka

avulla henki voisi vaikuttaa materiaan. Se mekanismi voidaan korvata satunnaisuudella, joka on matemaattisesti yksinkertaisempi, mutta on muistettava, ettei ulkoista voimaa ja satunnaisuutta voi fysikaalisilla kokeilla erotella toisistaan. Fysikaalisen maailman selitys ei pysty sulkemaan pois henki-aine dualismin mahdollisuutta. Vapaa valinta taas vaatii hengen olemassaolon, joten päädyin siihen, että se on ainoa looginen mahdollisuus. Jokin käy seuraamaan yhtä ja vain yhtä kaikista mahdollisista fyysisistä maailmoista, se jokin on se mitä tarkoitamme hengellä henki-aine dualismissa.»

Marko päätti ohjata keskustelun pois fysiikasta.

»Tässä voisi olla analogia noiden kokeiden selitysten ja toisaalta salaliittoteorian ja virallisen selityksen väliltä. Salaliittoteoria väittää, että media antaa virheellisen kuvan, illuusion johon ihmiset uskovat, mutta on tiettyjä todisteita jotka osoittavat, että virallinen selitys on väärä. Virallinen teoria toteaa, että vaikka onkin joitakin omituisia tuloksia, mitään salaliittoa ei ole ja kaikki olisi selvää, jos ihmiset vain tietäisivät ja ymmärtäisivät sen mitä hallitus tietää. Simulaatiomaailmaselitys väittää, että maailma jonka näemme on illuusio ja on olemassa tiettyjä kokeita, jotka osoittavat, että vallitseva teoria on väärä. Kööpenhaminalainen, samoin kuin virallinen, selitys toteaa, ettei ristiriitaa todellisuudessa ole, me vain emme ymmärrä. Niillä on sama päämäärä: johtaa ihmisiä harhaan, estää tutkimasta kiusallisia yksityiskohtia.»

»Sama päämäärä, vaiko myös sama salaisuus, jota halutaan peittää?» Lars kysyi.

»Olen alkanut ajatella, että ehkä se on sama totuus jota halutaan peittää - jotain muutakin on olemassa - mutta tuolle simulaatiomaailmateorialle pitäisi olla kokeita, jotka osoitaisivat teorian oikeaksi. Onko sille kokeita?» Marko vastasi.

»Voimme keskustella siitäkin, hieman myöhemmin», Lars katsoi kelloaan. Joannan olisi pitänyt jo tulla.

»Joanna muuten kertoi, että vedit koko porukan halpaan, poliisit ja kaikki. Joannakin oli hetken aikaa luullut, että minä kuolin. Se videoneuvottelu jossa kuolin. Teitkö sen virtuaalitodellisuudella vai teatterilla?» Lars kysyi.

»Se oli todellisuutta, joskin väärää todellisuutta», Marko vastasi. »Sinun, Bromanin ja Carterin näköiset henkilöt olivat näyttelijöitä ja aseessa oli paikkupatruunoja. Kati oli kuvaillut minulle Carterin, Bromanin olin tavannut ja sinun kuvasi oli webbisivullasi. Eivät ne näyttelijät varmasti kovin näköisiä olleet, mutta he olivat näkyvissä niin vähän aikaa ja videoneuvottelun kuva on varsin huonolaatuinen. Minähän se huusin, että he ovat Broman ja Carter. Olin varma, että kaikki luulevat heitä oikeiksi Lars Johansoniksi, Per Bromaniksi ja Ron Carteriksi. Niin siinä kävikin.»

»Nopea siirtymä virtuaalimaailman karkeasta simulaatiosta videoneuvottelun täysin realistiseen kuvaan antoi kaikille perusoletuksen, että se mitä videoneuvottelussa nähtiin oli todellista», Lars sanoi. »Kenenkään mieleen ei tullut, että se olisi vanhan ajan teatterisketsi. Sen takia järjestit tapaamisen virtuaalimaailmassa. Kohtalaisen toimiva jäynä. Miksi teit sen?»

»Siihen oli monta syytä», Marko selitti. »Kati oli jollakin lailla yhteydessä Joannaan ja arvasin, että tämä houkutelisi Joannan esiin piilostaan. Toinen syy oli, että halusin karistaa Rossin gangsterit kannoiltani - en arvannut, että he kävisivät ammuskelemaan poliisia, Rossin kuolema ei ollut suunnitelmassani. Kolmantena syynä halusin saada poliisin lopettamaan etsintäsi ja usuttaa heidät Bromanin ja Carterin kimppuun. Heti kun heidät saadaan kiinni, paljastuu tietenkin, etteivät he ole sinua murhanneet, mutta heillä on niin paljon muita rötöksiä - Carter tappoi Zoranin ja molemmat olivat sekaantuneet terroristi-iskuun - he saavat pitkän vankilareissun.»

Lars mietti ja nyökkäsi sitten hyväksyvästi, mutta kysyi lopuksi:

»Entä se hius ja verijäljet? Poliisihan tunnisti minut niistä.»

»Veri ei ollut sinun, mutta jätimme sitä niin häviävän vähän, ettei siitä saatu näytettä DNA-testiin. Hiuksia jätit tyynylleni aika kasan kun nukuitte luonani. Oletko ehkä tulossa kaljuksi? »

Lars haroi tukkansa huolestuneena.

»Se, mitä kerroin Larsia näytelleen kaverini suulla vastasuunnitelmastasi oli tietenkin täysin improvisoitua, isäsi kirjasta otettua. Mikä oli oikea vastasuunnitelma?» Marko kysyi.

Lars näytti punnitsevan etuja ja haittoja siitä, että kertoisi Markolle enemmän yksityiskohtia, mutta lopulta hänen halunsa selittää kokeensa voitti.

»Kati kertoi Joannalle mitä olit selittänyt Rossille, ja Joanna minulle. Ei se ehkä ollut niinkään väärin, tavallaan», Lars sanoi.
»Kuinka sait ohjelman kaatumaan?»

Marko kertoi sen olleen varsin hankalaa. Periaatteessa niin ei voinut käydä. Ohjelmisto oli hyvin stabiili. Vaikka jonkin puolen saisi kaatumaan puskuriylivuodolla, siitä seuraisi vain yhteyksien katkeaminen. Sen ei pitäisi saada ohjelmistoa kaatumaan.

»Reset-nappula, tai vetää virrat pois», Lars ehdotti.

Marko naurahti: »Ei se toimi, saat alas vain oman puolesi koneen. Simulaatio jatkuu muissa koneissa, mutta pystyin siis ajamaan mitä vain koodia virtuaalimaailmassa. En kaatanut simulaatiota vaan aloitin videoneuvottelun sen päällä.»

»Arvaan varmaan oikein, että kasvoprofiilisi ei taaskaan ollut luotu varusohjelmilla», Lars sanoi.

»Siis virtuaali-Larsin profiili Helsingin päässä. Sitä oli muunnettu. Kaikkien hahmojen koodi menee validaattoriin ennen kuin simulaattori sen hyväksyy. On aika vaikea muuntaa koodia siten, että validaattori ei huomaa puskuriylivuotoa. Se ei saa olla kovin ilmeinen. Mutta siinä olet oikeassa, että normaalilla tavalla tuotetussa profiilissa ei ole puskuriylivuotoja.»

»Mitä saat analogialla kuvitteelliseen tilanteeseen, että fyysinen maailmamme olisikin vain simulaatio ja jossain olisi todellisempi maailma?» Lars sanoi.

Simulaatiomaailmahypoteesi siis kuitenkin, Marko mietti katsellen olisiko mitään keinoa päästä vapaaksi. Ikkuna, ei täällä ei ole ikkunoita, Ase, niitäkään ei ole.

»Jos näkemämme maailma on simulaatio, niin on ehkä mahdollista saada aikaan elävä olento, siis simulaatiohahmo, joka voi ajaa mitä vain koodia», Marko vastasi. »Silloin se voi tehdä

ihmeitä, jopa pysäyttää maailman, periaatteessa mitä vain, mutta tietenkin se vaatii kunnolla tehdyt aukkoa hyödyntävät koodit. Ainoa elämänkoodi joka on löytynyt lienee DNA-ketju. Ehkä DNA ei ainoastaan koodaa proteiineja. Suuri osa DNA-ketjusta vaikuttaa tarpeettomalta. Sitä pidetään roska-DNA:na, joka on jäänyt turhaksi evoluution kuluessa. On aina vaarallista tuomita roskaksi sellaista mitä ei ymmärrä: ehkä osa tästä DNA:sta on jotain muuta tarkoitusta varten. Jos näkemämme maailma on simulaatiomaailma, niin ehkä osa tästä roskakoodista onkin koodia, jota luetaan ja jonka kautta olennot saavat suoritusaikaa. Mutta jos DNA-ketju on syntynyt luonnollisessa prosessissa, siinä ei ole puskuriylivuotojen kaltaisia ongelmia. Sellainen koodi ei voi ylittää luonnollisia rajoituksia. Jotta koodi voisi ohittaa rajoitukset, niin se tulee luoda jollain muulla tavoin, ei luonnollisella syntymäprosessilla.»

Lars kuunteli hieman pilkallisesti:

»Mutta eikö koodia voi muuttaa jälkikäteen?»

»DNA-ketjuun voi vaikuttaa», Marko vastasi. »Ainakin radioaktiiviset aineet aiheuttavat mutaatiota, jotkut kemikaalit kai myös, ja eikö nykyään DNA-ketjuja leikellä ja yhdistellä entsyymien avulla?»

»Eli periaatteessa, voisi olla juoma jonka juomalla saa aikaan muutoksia, jotka antavat ylikuonnollisia voimia.»

Elämän eliksiiri, Marko ajatteli, sitäkö Lars oli yrittänyt valmistaa? Tietenkin, tavallinen selitys ettei viisasten kiveä muka voi olla, se on täysin naiivi: metalleja voi muuttaa toisikseen vain ydinreaktioilla, ei kemiallisilla; mutta tähän on totta vain jos fyysinen maailma on todellinen. Siitä kai koko viisasten kivessä on kysymys että se ehkä ei ole. Alkemistit olivat uusplatonisteja, idealisteja.

»Periaatteessa, mutta se lienee toivottoman vaikeaa. Emmekä edes voi olla varmoja, että fyysinen maailma on simulaatiomaailma», Marko sanoi. »Ehkä niissä teoreettisissa ratkaisuisissa kvanttifysiikan paradokseihin on jotain vikaa. Elämän eliksiiri, viisasten kivi, ihmeiden tekeminen, muuten kuin luonnollisella tavalla syntynyt, kaikki nuo ovat mahdottomia.»

»Mahdottomia, jos fyysinen maailma on todellinen, periaatteessa mahdollisia, jos fyysinen maailma on simulaatio. Ne juuri ovat testejä simulaatiomaailmateorialle. Moni filosofi on opettanut, että fyysinen maailma on vain harhaa.»

Platon ainakin - samoin useat uskonnot - Marko ajatteli, moni on väittänyt, että olisi olemassa jokin toinen todellisempi maailma. Jos jokin on todellinen, sen tulee olla ikuinen. Millä on alku, sillä on loppukin, sillä mikä todella on ei ole alkua eikä loppua, koska muuten voi kysyä mitä oli ennen alkua ja mitä on lopun jälkeen. Jos jokin on ikuinen, se ei voi muuttua. Siis liike on harhaa. Zenonin nuoli: jokin joko on siinä missä se on ja se ei liiku, tai ei ole siinä missä se on, jolloin se on harhaa.

»Filosofisia perusteluja on esitetty», Marko sanoi, »mutta nykyään ne kaikki hylätään.»

»Hylätään, koska lähdetään oletuksesta, että fyysinen maailma ei ole harhaa», Lars vastasi. »Samalla tapaa voidaan osoittaa, ettei ole ruumiista erillistä sielua lähtemällä oletuksista, että sielu on sama kuin tietoisuus ja tietoisuus on sama kuin ne fysikaaliset ilmiöt, jotka ilmenevät tietoisuuden muutosten yhteydessä.

Kehätodistuksilla kaikki ongelmat ratkeavat helposti. Sellaisia muuten nykyään esitetään tieteen puolella. Todellisuudessa vanhoja paradokseja ei ole ratkaistu tyydyttävästi, selkein ratkaisu lienee edelleen se, että fyysinen maailma on harhaa. Siitä pääsee pienellä työllä vastasuunnitelmaan.»

Ainakin selkeni, että vastasuunnitelma perustuu Platonin varjomaailmaan, sehän sopii: suunnitelmakin perustuu Platonin Valtioon, Marko ajatteli. Hän tarvitsi vielä muutaman vastauksen.

»Vastasuunnitelmasi siis perustuu simulaatiomaailmateoriaan. Miten isäsi kirja liittyy siihen?»

Lars katsahti Markoon:

»Sinun täytyy ymmärtää, ettei simulaatiomaailmateoriaa voi selvittää yhdessä eliniässä, tarvitaan varmaan satoja vuosia. Vie vielä tavattoman kauan aikaa ennen kuin tekniikka on sillä tasolla kuin tarvitaan. Periaatteessa teoria voi toimia, mutta me emme koskaan sitä näe toiminnassa. Ainoa mahdollisuus saada tuloksia oli, että asia olisi jo pääosin selvitetty menneinä vuosisatoina tai

tuhansina. Esoteerinen maanalainen virta olisi löytänyt ratkaisun joskus jossain. Toivoin, että kirjassa olisi jotain viitteitä tällaiseen. Löytäisin jotain lähteitä, jossa asiaa olisi käsitelty. Oudolla terminologialla tietenkin, mutta äärellisellä työllä sisältö olisi ymmärrettävissä. Sain isäni kirjan loppusivujen tekstin muuten lopulta tulkittua, tai tämä puolalainen ystäväni hän sen ratkaisi.»

Marko oli koko keskustelun ajan harkinnut mahdollisuuksia päästä pakenemaan. Mitään tapaa ei ollut vielääkään ilmaantunut. Hänen oli parasta jatkaa keskustelua. Ehkä se saisi Larsin järkiinsä.

»Siis mihin kirjassa esitetty vastasuunnitelma perustuu?»

»Juuri siihen minkä Joanna mainitsi ravintolassa», Lars sanoi.

»Lopun aikojen laskemista?» Marko kysyi.

»Eihän hän lopun aikojen laskemisesta puhunut vaan aikojen lopuista. Lopun ajan merkit taas on nähtävissä. Etkö ole huomannut, että ilmasto lämpenee, halpa öljy loppuu - tuotanto vähenee jo nyt, ruokakriisi tulee, pankkikriisi on jo. Kai siitä jo tyhmempikin tajuaa, ettei näin voi kovin kauan jatkaa.»

Marko muisteli mitä Joanna oli sanonut ravintolassa ja myöhemmin. Lopun ajoista, aikakauden lopusta, oli ollut puhetta. Samoin uuden ajan alusta ja sen mekanismeista.

»Kirjan loppusivujen teksti ei tavallaan ole pääosa», Lars sanoi. »Tärkein osa on itse kirja, käsinkirjoitettu teksti vain ohjaa lukijan huomion ymmärtämään mitä kirjassa on sanottu. Teillä oli sama kirja, mutta joko ette lukeneet sitä tai jos luitte, ette ymmärtäneet mitä siinä sanotaan. Kirjahan on kulttuurien tuhoutumisesta, aikakausien lopuista. Toki siinä käsitellään myös astrologisten aikakausien loppua. Sellainenhan oli Egyptin vanhan valtakunnan loppu, ajanlaskun alku, ja nyt on käsillä kolmas astrologisen aikakauden loppu. Astrologinen aikakausi on noin 2150 vuotta, mutta kuhunkin alkamishetkeen liittyy sadan-parinsadan vuoden väliaika. Mutta useimmat aikakausien loput eivät ole näitä pitkien astrologisten aikakausien loppuja, vaan eripituisten, yleensä muutaman sadan vuoden, aikakauden loppumisia.

Aikakauden loppu johtuu järjestelmän omista piirteistä. Sen vuoksi kaikille järjestelmille tulee jossain vaiheessa loppu. Loppumisaikaa ei voi ennalta tietää, mutta sen merkit on

nähtävissä, koska merkit ovat samanlaisia. Järjestelmä aiheuttaa siis itse loppunsa, jatkamalla samalla tavalla siihen asti, että jotkin rajoitukset tulevat vastaan. Sen takia uusi aikakausi joka alkaa on jossain määrin ymmärrettävissä ja ennustettavissa. Uusi järjestelmä on, sen on pakko olla, ratkaisu aiemman järjestelmän luomaan ongelmaan. Tähän perustuu prosessin dialektisuus.»

Platonin Valtion pitkä dialogi. Maurice Jolyn Dialoguen pitkä dialogi. Suunnitelma on tapana esittää pitkänä dialogina - menetelmää kutsutaan dialektiikaksi. Ei ollut sattumaa, että he nyt kävivät tätä pitkää dialogia. Vastasuunnitelma tulee myös esittää dialogina.

»Dialektiikka ei toimi», Marko vastasi. »Se on vain menetelmä keksiä uusia ratkaisuja, tai antaa väkijoukoille uusia ismejä.»

Lars pudisti päätään ja vaikutti huolestuneelta:

»Ei, dialektinen prosessi tulee ymmärtää oikein. Se ei ole yksi muoto loogista ajattelua, eikä se ole keksimismenetelmä, vaikka sitä sellaisena voi tietyllä menestyksellä käyttääkin», Lars sanoi. »Dialektinen prosessi perustuu siihen, ja vain siihen, että lopulta useimmat järjestelmät ajautuvat suuriin ongelmiin ja silloin ongelmiin on keksittävä uusi ratkaisu. Jos teesi ei vielä ole ajautunut suuriin ongelmiin, antiteesiin ei ole perusteita, eikä liioin synteysiin. Ne, jotka ovat soveltaneet dialektiikkaa ennen oikeaa aikaa, ovat aina epäonnistuneet. Aikakausi on avainkäsite. Aikakausi ei muutu ennen kuin aika on täysi.»

Lars oikea vastasuunnitelma kuulosti, jos mahdollista, vielä vähemmän uskottavalta kuin se, jonka Marko oli esittänyt Rossille. *Ehkä aika ei ole täysi*, hän ajatteli, *en pidä ajatusta vakuuttavana koska vielä ei ole sen aika*. Hän oli tyytyväinen itseensä päädyttyään tähän selitykseen.

»Ja historian prosessi johtaa totalitaariseen ideaaliyhteiskuntaan, kuten Platonin *Valtiossa*, kommunistiseen malliin», Marko sanoi.

»Ei, ei. Totalitarismi on olemassaolevan järjestelmän viimeinen vaihe. Se on lopputulos maailman hallintaan suuntautuvasta ajattelutavasta. Uusi järjestelmä on jotain yksinkertaista», Lars vastasi.

Niin tietenkin, Marko ajatteli, pientä, yksinkertaista, ihmisläheistä, vihreää, luonnollista, ehkä alkeellistakin. Sitä mitä nyt kaikkialla puhutaan. Ja sitä ennen tulee globalisaatio, valvontayhteiskunta, investojien hallitsema kuplatalous. Jesajan profetioiden täyttymys, Antikristuksen nousu. Tottakai kaikki tämä uuden maailmanjärjestyksen perusroina. Lars ei siis ole keksinyt mitään uutta.

»Entä se suuri sota ja Tuomiopäivä», hän sanoi väsyneesti.

Lars ei selvästikään pitänyt Markon äänensävyästä.

»Yritän vielä kerran. Siis, aikakauden loppumisen merkit ovat yleensä aika samankaltaisia, usein loppuaikaan liittyy sotia. Mutta eivät merkit ole mitään ennustuksia. Tarkat ennustukset eivät toteudu, ellei jokin taho erityisesti yritä niitä toteuttaa. Aikakausien loppuminen on looginen välttämättömyys, tai ainakin ellei järjestelmä itse osaa uudistua, kuten yleensä on laita. Uuden aikakauden alku välivaiheen jälkeen on myös looginen välttämättömyys, vaikka välikausi voi olla pitkäkin. Kaikkea ei unohdeta, yritetään uudestaan uudella järjestelmällä, joka valitaan korjaamaan havaitut olennaiset puutteet. Sen sijaan aikakauden loppumisaikaa ei voi sanoa ennalta. Mitään, mikä tarkkaan ottaen tapahtuu, sitä ei voi sanoa ennalta. Jos ennustukset toteutuvat liian tarkasti, kyseessä on tahallinen yritys toteuttaa ne.»

Marko oli etsinyt katseellaan jotain välineitä pakoyritykseen. Jotain asetta, jotain ovien lukkojen avaamiseen soveltuvaa. Hän ei ollut löytänyt mitään ja alkoi olla jo varsin toivottomassa mielentilassa. *Uskovaiset, hän ajatteli, miksi aina joudun keskustelemaan uskovaisten kanssa? Varsinkin hullujen uskovaisten, jotka pitävät ihmisiä vankeina.*

»Kuinka uusi aikakausi alkaa», Marko kysyi.

Lars näytti vajoavan ajatuksiinsa ikäänkuin hän olisi miettinyt tätä kysymystä kauan pääsemättä vastaukseen.

»Se on jokin yksittäinen teko, vaikka puhe, kirja, tai julkinen esiintyminen. Täytyy tehdä täsmälleen oikea teko täsmälleen oikeana aikana. Se on lahjakkuutta. Suurta lahjakkuutta, jos sen osaa tehdä.»

Huono juttu, Marko mietti. Lars pitää sitä lahjakkuutena. Pitäisi mielummin sattumana. Larsilta ei puutu itseluottamusta: jos se riippuu lahjakkuudesta, niin Lars varmasti pitää omia mahdollisuuksiaan suurina. Sitä Lars siis oli tekemässä. Tekoa, joka muuttaa maailmaa. Ja sai vielä Joannankin uskomaan sellaiseen roskaan.

Lars katsoi Markoon ja sanoi:

»Eli palatakseni kysymykseesi käyttäytyykö simulaatiomaailma eri tavoin kuin todellinen fysikaalinen maailma? Periaatteessa eroja on. Simulaatiomaailmassa ennusteita voisi olla aivan hyvin, riippuu simulaation logiikasta. Siihen on voitu rakentaa tietty kehityspolku ja se on voitu ilmaista alussa jollekin pelaajalle. Varmaan myönnät, ettei todellisessa fysikaalisessa maailmassa pitäisi olla toteutuvia pitkän ajan ennusteita, jotka ovat liian tarkkoja. Niitä kuitenkin on.»

»On tai ei ole. Kaikki voi selittää sattumalla», Marko vastasi.
»Onko muita eroja?»

»Ihme, siis tapaus, joka on vastoin tuntemiamme fysiikan lakeja, on mahdollinen simulaatiomaailmassa, koska se ei ole todellinen. Ihme on mahdoton todellisessa fysikaalisessa maailmassa. Simulaatiomaailmassa se ei ole edes vaikeaa, kuten itse niin kauniisti demonstroit ennen matkaamme Puolaan.»

»David Hume on analysoinnut ihmettä», Marko vastasi. »Hän ehdottaa, että tieteessä valitaan aina kahdesta ihmeestä pienempi. Jos sata ihmistä vannoo nähneensä ufon, kumpi on vaikeampi selittää, kumpi on suurempi ihme: että sata ihmistä muistaa väärin vai että ufoja lentelee ympäriinsä? Tämä liittyy siihen yleisempään ajatukseen, että tieteessä yritetään usein muodostaa yleinen laki ja poistaa sen avulla selittämättömät tapahtumat. Pandeterministi Freud väittää kivenkovaan, ettei sattumia ole edes olemassa. Mutta luonnontieteissä, varsinkin kvanttifysiikasta lähtien, selittämätön sattuma on hyväksytty, mutta ei kuitenkaan ihmeitä. Sattumalla ei ole syytä, mutta se ei riko niin kutsuttuja luonnonlakeja. Ihme taas on vailla syytä ja rikkoo jonkin lain. Kun tulee puhe ihmisistä, voi olla vaikeampi hyväksyä sattuma, koska *mielen teoria* lähtee siitä,

että kaiken takana on jonkun ihmisen - tai ihmiskaltaisen olennon - intentio tai tarkoitus.»

Lars pohti tätä hetken:

»Varsin nokkelaa ja oppinutta, eikä päädy minnekään - kuten oppineissa argumenteissa tavallisesti käy. On tietenkin totta, että jos joku tulee väittämään nähneensä ihmeen, hän on lähes aina erehtynyt tai huiputtaa, koska ihmeiden täytyy olla hyvin epätavallisia. Mutta mitä tarkoitat ihmeellä? Jotain, joka on mahdotontako? Et tietenkään, koska silloinhan ihmettä ei mielestäsi voisi olla olemassa jo tämän oletuksen vuoksi. Ehkä tarkoitatkin ihmeellä jotain ylikuonnollista, siis jotain, joka ei selity fysiikan teorioilla. Et tietenkään, koska ihminen tai elämän synty ovat tässä mielessä ihmeitä - ei niitäkään ole kunnolla selitetty. Tarkoitatko ihmeellä jotain, joka rikkoo niin kutsuttua luonnonlakia, eli jotain oikeaksi uskomaamme fysiikan säännönmukaisuutta? Silloin jokainen relativistinen ilmiö oli ihme ennen Einsteinia, koska se rikkoi silloisen Newtonin fysiikan lait, mutta tietenkin sellaisia ilmiöitä tapahtui silloin niin kuin tapahtuu nytkin. Kun taas ennen Newtonia, painovoiman kumoaminen ei ollut ihme, koska lakia ei oltu vielä muodostettu. Luulenpa, ettet edes osaa määritellä ihmettä järkevästi. Minä taas tarkoitan ihmeellä ilmiötä, joka on aidosti mahdoton. Siis mahdoton, ellei maailmassa vallitsevia sääntöjä rikota.»

»Ja sääntöjen rikkominen on mahdollista, jos maailma on buginen simulaatio, mutta ei, jos se on todellinen», Marko vastasi. »Tämä testi teorialle vaatisi, että löydettäisiin aito ihme, mitä tietääkseni ei ole löytynyt.»

»Tarkistapa Torinon käärinliina. Kolmas tapa on esittää tieteellisiä kokeita, joita ei voi tyydyttävästi selittää todellisen fysikaalisen maailman teorialla, mutta ne voi selittää simulaatiomaailmateorialla. Niitähän käsitteimme jo.»

»Kaikki nämä kolme tapaa kaatuvat helposti sillä, että kieltäydytään hyväksymästä niitä», Marko sanoi.

»Niin, päästään perusongelmaan: kuinka todistat todistuksesi? Jos joku ei halua ymmärtää todistusta ja kieltäytyy sitä lukemasta, niin todistusta ei voi todistaa.»

61.

Elokuun aurinko paistoi huoneen ainoasta ikkunasta. Ikkunakin oli nyt raollaan ja huoneeseen puhalsi viileää, mutta raikasta ilmaa. Kuulustelujen pitäisi kohta loppua. Marko oli kertonut melkein koko tarinan. Toinen miehistä pureskeli lyijykynänsä päätä mietteliään näköisenä, mutta hänhän ei ollut koko aikana sanonut mitään. Toinen, tietokoneen takana istuva, nosti katseensa Markoon ja kysyi:

»Johansson siis viittasi Torinon käärinliinaan. Tarkistitko sen?»

»Niin, eihän siitä osaa sanoa onko se aito tai varsinkaan todiste ihmeestä. Tiedemiehet julkaisevat erilaisia tuloksia kaiken aikaa. Lars oikeastaan tarkoitti, että sitä voi pitää tieteellisenä todisteena ihmeestä. Eihän tieteellinen todiste osoita, että jokin väite on totta. Sellainen on vain tieteellisesti tutkittavissa oleva todiste jonkin teorian puolesta. Sitä vastaan voi sitten esittää muita todisteita ja keksiä muita faktoihin sopivia teorioita. Näitä muita selityksiä käärinliinalle on esitetty ja kyllä nekin webistä löytyvät. Haluatko, että selitän lyhyesti mitä käärinliinasta tiedetään?»

Mies nyökkäsi rasittuneen oloisesti.

»Hyvä», Marko aloitti selostuksensa:

Torinon käärinliina on maailman tutkituin tekstiili, sille on oma tieteenalansakin: sindologia. Vielä ei ole löytynyt mitään tieteellistä seikaa, joka osoittaisi että se on väärennös, ja toisaalta on löytynyt monta seikaa, jotka puoltavat sen aitoutta. Toki aina kun liinaa julkisesti esitetään, joku tutkija antaa sanomalehtiin ilmoituksen, että liina on väärennös ja hän on keksinyt tekniikan, jota väärentäjä käytti. Toistaiseksi kaikki nämä ilmoitukset ovat osoittautuneet ennenaikaisiksi ja virheellisiksi. Jos käärinliina on väärennös, niin se on tehty tuntemattomalla tekniikalla. Ainakaan vielä sellaista väärennöstä ei osata toistaa.

Käärinliina ehdittiin jo tieteellisesti hylätä vuonna 1988 tehdyllä radiohiiliajoituksella, joka osoitti, että liina oli myöhäiskeskiaikainen väärennös. Sille saatu ajoitus sopi hyvin

yhteen liinan ensimmäisten julkisten näyttöjen kanssa. Radiohiiliajoitus oli ristiriidassa useiden muiden pehmeämpien tieteellisten argumenttien kanssa, mutta sitä pidettiin pitkään kovana tieteellisenä osoituksena. Luotettiin siihen, että radiohiiliajoitus asiallisissa laboratorioissa oli tehty oikein. Se olikin oikein tehty, mutta statistinen käsittely eri laboratorioiden saamille tuloksille oli jätetty tekemättä. Kun se tehtiin, huomattiin että näytteet todennäköisesti olivat jonkin nuoremman materiaalin saastuttamia.

Vakuuttava osoitus siitä, että käärinliinan radiohiiliajoitus oli väärä, saatiin vasta 2000-luvun alussa. Silloin esitettiin todisteita, että näyte sisältäisi kuusikymmentä prosenttia myöhäiskeskiajalta peräisin olevia korjauslankoja. Vuonna 2005 tehty tarkempi analyysi osoitti, että koepala, joka ajoitettiin radiohiilimittauksella, oli leikattu siten, että siinä on mukana suuri osa 1500-luvulla lisättyä paikkaa. Paikka on liitetty vanhempaan kankaaseen ranskalaisella näkymättömällä neulomistavalla. Se on työläs vanhojen neuleiden korjaamistekniikka, jossa uudet langat ommellaan vanhojen lankojen sisään. Mikroskoopilla voitiin havaita, että näytepalassa oli lankoja, jotka selvästi ovat käärinliinaa nuorempia. Näissä uusissa langoissa oli väriä, joilla ne oli saatu yhtä kellertäväksi kuin kuteen vanha lanka. Koepalassa on myös puuvillalankoja, jotka eivät mitenkään voi olla alkuperäisiä. Itse käärinliinassa ei ole mainittavia määriä puuvillaa, vain näissä testeissä käytetyssä kappaleessa. Kemiallisella analyysillä koepalasta löytyi lingiiniä, kemikaalia, joka hajoaa pitkän ajan kuluessa. Se osoittaa, että koepaloissa oli mukana uutta materiaalia. Käärinliinan muista osista ei löytynyt lingiiniä, joten lingiinin hajoamisnopeuden avulla laskettuna liina on ainakin tuhatkaksisataa vuotta vanha ja se voi hyvin olla kaksituhatta vuotta vanha. Radiohiiliajoitus ei siis voi olla oikein. Tämä tuloksen vahvistivat myöhemmin muut tutkimuslaitokset. Tietenkin asia voi taas muuttua kun lisää tutkimuksia tehdään - tieteellisillä tuloksilla on tapana muuttua kovin usein.

Oli merkillistä, että uudemmasta paikasta ja vanhemmasta liinasta olisi leikattu koepala siten, että yhdistelmän

radiohiiliajoitus sopi juuri ensimmäisen tunnetun näytön aikaan. Toinenkin omituisuus havaittiin: näytteidenoton piti olla kokonaisuudessaan dokumentoitu filmille, mutta osoittautuu, että näytteenotossa on dokumentoimattomia vaiheita. Vaikuttaa siltä, että koepala leikattiin tarkoituksellisesti sellaisesta kohdasta ja sillä tavoin, että saatu ajoitus sopisi käärinliinan ensimmäisen julkisen näytön hyvin tunnetun aikaan. Jokin taho halusi liinan osoittautuvan tieteellisesti vahvistetuksi väärennökseksi.

Kun radiohiiliajoitus oli näin osoitettu virheelliseksi tavalla, jonka tiedekin hyväksyy, muut ajoitusmenetelmät osoittavat tieteellisesti riittävän vakuuttavasti, että käärinliina on paljon keskiaikaa vanhemmalta ajalta. Jeesuksen kuoleman aika on täysin mahdollinen kaikkien hyväksytyjen tutkimustulosten kannalta.

Käärinliinan kuva ei ole maalattu eikä piirretty. Siinä ei ole mitään väripigmenttiä vaan kuva syntyy vain parin molekyylikerroksen paksuisesta, karamelliväriin kaltaisesta kuitujen pintakerroksen värimuutoksesta. Käärinliinassa on kuvattu anatomisesti oikein kuolonjäykkyyden kangistama ristillä kuollut mies. Miestä jota on kidutettu ja vammat sopivat yhteen sen kanssa, että kuvattu on roikkunut ristillä. Keskiaikaiselle, tai ilman valokuvaa työskentelevälle modernillekin, taiteilijalle olisi likimain mahdotonta maalata anatomisesti ja lääketieteellisesti oikea kuva. Näistä syistä voi todeta, että kuva ei ole taiteilijan käden tuote.

Valokuvausta ei tunnettu ennen varhaisrenessanssia, mutta valokuvaustekniikat voidaan sulkea pois myös kuvaa tarkastelemalla: Siinä on kolmiulotteista informaatiota, toisin kuin esimerkiksi valokuvassa. Toisella puolella käärinliinaa on varjokuva, hieman suurempi kuin toisella puolella, mutta muuten yhteensopiva. Kuva ei ole perspektiivikuva, vaan valaistus tulee ikäänkuin joka puolelta. Käärinliinan kuvaa ei ole onnistuttu toistamaan millään modernilla valokuvaustekniikalla. Ruumiiden ei tiedetä muodostaneen vastaavanlaisia kuvia käärinliinoihin, vaikka ruumiista erittyvät kaasut voivatkin muodostaa tietynlaisia kuvia kankaisiin.

Kankaassa olevat verijäljet ovat verta. Verijäljet yleensä muuttuvat ruskeiksi ja käärinliinan jäljet ovat punaisia, mutta verijäljet voivat tietyissä erikoisolosuhteissa säilyä punaisina. Kankaassa on hieman epävarmat kuvat kolikoista silmien päällä. Kankaassa myös näyttäisi olevan tekstejä, jotka viittaavat suoraan Jeesukseen, mutta siitä ei ole varmuutta. Käärinliinasta on löydetty Jerusalemin alueella tavattavien kukkien siitepölyä ja maa-ainesta. Siitepölyn kukkien kukinta-aika sopii pääsiäisen aikaan. Liinan kudontamallikaan ei mitenkään sulje pois Jeesuksen ajan Palestiinaa, vaikka näin on toisinaan väitetty.

Kuva liinassa lähes varmasti esittää Jeesusta. Siinä on kaikki evankeliumeissa kuvatut haavat. Mitään tekniikkaa, jolla tällaisen kuvan saisi aikaan, ei ole keksitty lukuisista yrityksistä huolimatta. Kuvan voisi olla synnyttänyt jonkinlainen ruumista virtaava suuri energia. Toistaiseksi paras tieteellinen teoria sille, kuinka kuva on syntynyt, on koronailmiö. Tietynlainen sähköpurkaus tai valo voi tuottaa samanlaisia jälkiä kankaaseen. Koronapurkaus tarkoittaisi, että ruumis on säteillyt valoa. On toki selvää, että ruumiit eivät yleensä säteile valoa, joten ihme on ihme.»

Mies kääntyi tuolissaan vaivaantuneesti:

»Ja mikä siis on yhteenvetosi lopputulos?»

»Sanoin jo, etten puutu siihen onko käärinliina aito vai ei.

Tieteellinen totuus kestää vain niin kauan kun sitä ei ole osoitettu vääräksi. Totean vain sen, että normaalissa tieteellisessä mielessä käärinliinaa tulisi pitää juuri Jeesuksen käärinliinana. Todisteita pidettäisiin vakuuttavina, jos kyseessä olisi mikä vain muu löydös. Esimerkiksi kaikista löydetyistä historiallisten henkilöiden luurangoista voisi kysyä mistä tiedämme varmasti, että joku ei ole vaihtanut luita jälkikäteen. Emme tietenkään mistään. Useimpia tieteellisiä todisteita on tutkittu paljon vähemmän kuin käärinliinaa ja niitä pidetään luotettavina. Jeesuksen kuolemaan liitetään kirjallisissa lähteissä tuntematon ilmiö, ylösnousemus. Jos ylösnousemus olisi tapahtunut, odottaisimme, että siitä olisi joitakin fysikaalisia merkkejä. Tutkimuksen tässä vaiheessa voinee sanoa, että kuva on luultavasti syntynyt täysin luonnollisen

prosessin tuloksena: jokainen ylösnouseva ruumis varmaan säteilee koronasäteilyä.»

»Mutta tiede ei ole hyväksynyt käärinliinaa ihmeeksi.»

»Ei niin, ja niitä tuloksia, joissa käärinliina oli todettu tieteen menetelmin väärennökseksi, esiteltiin laajasti mediassa, kun taas niitä tieteellisiä tuloksia, ettei aiempi tulos ollutkaan oikein, ei laajemmin mainosteta. Sen sijaan mediajulkisuutta saa mikä hyvänsä yritys, joka väittää että nyt on löydetty tekniikka, jolla käärinliina on väärennetty. Todellisuudessa sellaista tapaa ei ole löydetty. On havaittavissa selvä ideologinen tendenssi: tiede ei halua edes harkita, että käärinliina olisi syntynyt missään oudossa ilmiössä. Yleensäkin on nähtävissä sama piirre: fysikaalisia ja kemiallisia todisteita ei pidetä kelvollisina todisteina virallisen teorian virheellisyydestä kun salaliittoteoreetikot niitä esittävät, mutta toisin päin niitä pidetään aukottomina. Totuus on, että ne eivät ole täysin aukottomia kumminkaan päin, koska aina voi olla jokin virhe, mutta samalla ne ovat erittäin vahvoja todisteita molemmiin päin.»

Marko muisteli niitä muita teorioita Jeesuksesta. Vaikka se Talpiotin hauta. Jotkut väittävät, että se olisi Jeesuksen sukuhauta ja siellä olisi Jeesuksen jäännökset luuarkussa. Lähes kaikki tutkijat ovat hylänneet sen teoria, media taas esittää, että teoria olisi muka uudelleen saanut tutkijoiden kannatusta. Tunnettu salaliittokirjailijakin kyhäsi kirjan tämän arveluttavan teorian tueksi. Onko tässä nähtävissä jokin median propagandayritys? On, aivan selvästi on. Väitetään myös, että Jaakob Oikeamielisen luuarkku olisi löydetty. Useimmat pitävät sitä väärennökseenä, mutta voihan olla, että se on aito. Silloin se ei ole Talpiotin haudasta vaan Absalomien haudasta. Joku vuosi sitten todettiin, että Absalomien hauta Jerusalemissa onkin Johannes Kastajan isän, Sakariaan hauta. Samaan hautaan on haudattu kristillisen perimätiedon mukaan pappi Simeon ja Jaakob Oikeamielinen, Jeesuksen veli. Simeonin hautakirjoitus haudasta jo löytyi. Jaakobinkin varmaan löytyy. Löydön tekijä oli juutalainen. Eivät juutalaiset ja kristityt ole tieteessä toistensa vastapoolleja. On tiede ja tieteen väärentäjät, joilla on media hallussaan. Jälkimmäiset

kuuluvat *heihin*. Varhaiskristillinen traditio on osoittautunut yllättävän päteväksi. Tieteellisesti näitä asioita on tutkittu jo varsin kauan, eikä kristinuskon perusteita tuhoavia tieteellisiä todisteita ole löytynyt. Päinvastoin, monet asiat on vahvistettu oikeiksi. Vanhan Testamentin osalta tilanne on erilainen, jotakin on vahvistettu, jotakin on kumottu.

»Torinon käärinliinan kohdalla ne eivät ole», mies sanoi.
»Tieteellisesti lienee mahdotonta, että ruumis muuttuisi valoksi? Toki aine voi muuttua energiaksi, mutta ei sellaista tapahdu kuin ydinreaktioissa. Se on mahdotonta.»

»Ei se ole mahdotonta, jos fyysinen maailma olisikin vain jonkinlainen simulaatio. Platon ajatteli, että fyysinen maailma on vain varjo ideoiden todellisuudesta, Schopenhauer uskoi hindulaiseen käsitykseen, että fyysinen maailma on illuusio, Maya. Ei ole mitään loogista syytä ajatella, että fyysinen maailma on todellinen, se voi aivan hyvin olla simulaatio.

Simulaatiomaailmassa ihmeet ovat täysin mahdollisia.»

»Tieteellisessä mielessä mikä hyvänsä argumentti, joka olettaa jotain yliluonnollista tapahtuneen, voidaan heti sivuuttaa. On tieteen aksiooma ettei yliluonnollisia asioita tapahdu.»

»Käsitys illuusio/varjo/simulaatiomaailmasta on tieteellisesti täysi mahdollinen eikä vaadi mitään yliluonnollista.»

»Mutta eihän sinulla edes ole mitään toimivaa matemaattista teoriaa Torinon käärinliinan kuvan syntymekanismista», mies vastasi.

»Totta. En tiedä mitään mekanisme, mutta en pidä sitä mahdottomana. Sen sijaan pidän Torinon käärinliinan tutkimusten mediakäsittelyä osoituksena ideologisesta yrityksestä leimata sellaiset asiat tieteenvastaisiksi ja mahdottomiksi.»

»Ensinnäkin emme tiedä edes oliko sellaista henkilöä kuin Jeesus olemassakaan. Tarina Jeesuksesta on ehkä vain kokoelma pakanallisia myyttejä Osiriksesta, Horuksesta ja Isiksestä, Mithrasta ja muista vastaavista. Paljonkaan ei ole varmaa.»

»Jeesuksen elmästä on kirjallisia lähteitä, ei ainoastaan Uudessa Testamentissa, vaan myös muutama viite muissa antiikin ajan kirjoituksissa. Vanhimmat lähteet ovat Paavalin kirjeet. Lähes

kaikki nykytutkijat myöntävät, että Jeesus eli, kuoli ristillä, opetti, paransi sairaita ja karkotti pahoja henkiä, ja sanoi osan niistä lauseista, joita hänen suuhunsa on pantu.»

»Kaikki kirjoitukset, joissa kerrotaan Jeesuksesta on ajoitettu vasta aika kauan Jeesuksen kuoleman jälkeen. Niihin kirjoituksiin ei voi sellaisenaan luottaa. Myöhempiä todisteita, kuten ilmestyksiä, itkeviä patsaista, ihmeeparantumisia ja kaikkea sellaista, tiede ei hyväksy. Ei ole mitään tieteellisiä vahvoja todisteita Jeesuksesta.»

»Pysymme kai tieteellisellä linjalla, ei ideologisella.»

Mies katsoi suoraan Markoon:

»Et siis ole vieläkään luopunut tästä harhakäsityksestä. On tieteellinen tosiasia, että ihmeet ovat mahdottomia. Sen takia sellaisia ei ole voinut tapahtua. Ei ole tarpeen osoittaa virheellisiksi sellaisia todisteita, joita esitetään ihmeteorian tukena. Ne voidaan hylätä suoraan. Jos ihmeitä tapahtuisi, niitä olisi tapahtunut useammin ja niitä tapahtuisi edelleen. Kaikki ihmeet ovat tutkittaessa osoittautuneet huiputukseksi. Mahdoton ei voi tapahtua, eikä sellaisen tapahtumista tarvitse edes harkita. Olisi tiedemiesten ajan hukkaamista tarkistaa todistuksia, jotka muutenkin tiedetään vääriksi.»

Marko ei vastannut mitään. *Näitä tiedeuskovaisia näyttää aina riittävän joka lähtöön. Ei heidän kanssaan voi keskustella kun peruslogiikka puuttuu. Molemmilla puolilla vain uskovia.*

Marko ei siihen aikaan ymmärtänyt, ettei kaiken epäily ja oma looginen ajattelu ole sen parempi menetelmä päästä totuuteen kuin joihinkin auktoriteetteihin uskomisenkaan, olkoot ne sitten tieteellisiä auktoriteetteja, uskonnollisia auktoriteetteja, tai mitä vain auktoriteetteja. Kaikkea ei voi itse tarkistaa. Jos ei lainkaan luota mihinkään mitä muut ovat päätelleet ja saaneet selville, niin mitä jää jäljelle? Johonkinhan täytyy uskoa, ja jos epäilee kaikkea - myös niitä, jotka ovat omasta mielestään kriittisiä tieteen edustajia - tulee vain loukanneeksi näiden ihmisten niin tavattoman herkkiä tunteita.

Marko muisteli aikaansa Larsin vankina. Mitä sitten tapahtui? Joanna tuli paikalle jossain vaiheessa.

62.

Joanna ei vieläkään ollut tullut. Marko joutui keksimään lisää puhumista ettei Lars ehtisi päättää mitään. Niin kauan kun mitään ei olisi päätetty, mitään ei oltu menetetty ja toivoa oli; paitsi tietenkin tilanteissa, joissa tulee tehdä nopeita päätöksiä, koska tilanne muuttuu. Marko harmitteli, ettei ollut ennalta miettinyt puheenaiheita; kuten hän yleensä oli aina tehnyt - se oli ollut ainoa tapa synnyttää lounaskeskustelua hänen entisessä työpaikassaan. Kenellekään ei näet kyseisessä alikulttuurissa spontaanisti tullut mieleen mitään sanomista: kaikki istuivat vain hiljaa koko ruokailun ajan.

»Miksi Helsinki?» Marko kysyi.

»Miksi Helsinki, miksi Suomi?» Lars kaiutti. »Helsinkihän on samalla pituuspiirillä kuin Knossos - vanha kreetalainen kulttuuri. Olisiko siinä jokin esoteerinen selitys? Ja Suomi lienee samoilla pituuspiireillä kuin Karpaatit, joissa Drakula muistaakseni asui. Olisiko siinä jokin selitys? Ei, tällaista erikoista syytä ei ole. Helsingin maantieteellisellä asemalla ei ole mitään merkitystä tässä asiassa. Suomella ei ole minkäänlaista erikoisasemaa. Suomi valittiin vain, koska meillä oli muutamia kannattajia täällä, ja Helsinki oli aivan kelvollinen kaupunki. Sen sijaan ajalla on olennaista merkitystä.»

Marko kuunteli Larsin selitystä.

»Uuden aikakauden alkaminen on harvinainen tapahtuma. Tiedämme, että sellainen tapahtuma on harvinainen, koska niitä ei ole ollut kuin muutama koko historian aikana. Olen päätellyt, että syy on se, että aikakauden aloittava teko on mahdollinen vain tietyinä lyhyinä aikoina.»

Marko pysyi edelleen hiljaa ja antoi Larsin jatkaa selitystään.

»Jokin yksittäinen teko, on se sitten kirjan kirjoittaminen, puhe, jokin muu julkinen esiintyminen, tai ehkä mitä vain, voi aloittaa uuden liikkeen, joka kasvaa niin suureksi, että se varjostaa koko uutta aikakautta. Vanhan selityksen kannattajat eivät kokonaan

häviä, heitä aina jää, mutta kolmannes tai jopa puolet siirtyy uuden selityksen kannattajiksi. Syntyy uusi aikakausi. Luulen että olemme uuden aikakauden kynnyksellä. Eksponentiaalisia kasvukäyriä, joita nyt seurataan, ei voi jatkaa kovin kauaa äärellisessä maailmassa. Muutos on väistämätön. Sen aloittaa jokin yksittäinen teko. Sellainen teko ei ole mikä vain teko, vaan se on teko, joka jotenkin seuraa siitä tilanteesta missä maailma on. Vain jokin tietty teko toimii, ja ymmärtämällä maailman tilanteen sen teon voi ennalta kertoa. Siis sen voi ennustaa, silloin teko täyttää ennustukset.»

»Ja olet nyt löytänyt ja aiot toteuttaa teon, joka aloittaa uuden aikakauden.»

»Ehkä. Minä teen kokeen, ehkä se toimii. Mutta se tulee tehdä juuri oikeana aikana ja ajan määrittäminen on vaikeaa.»

»Ja se ajanmäärittäminen on tietenkin astrologian avulla. Roskaa. Ei tähdistä tule riittävästi painovoimavaikutusta tai sähkömagneettista säteilyä, että sillä olisi mitään vaikutusta Maahan», Marko sanoi.

»Ei ainoastaan astrologialla, monilla tavoilla. Ja muuten, miksi ajattelet että siinä vaikuttaisi jokin voima? Jos keität kananmunia niin katsot kelloon. Kello kertoo varsin hyvin milloin muna on kypsä, eikä kello vaikuta munaan millään voimalla. Astrologiset havainnot ovat vain suurempi kello pidemmille ajoille. Niitä havaintoja on tehty jo kymmenentuhatta vuotta. Ehkä jokin maailman periodi on löydetty. Ehkä kenttäyhtälöillä on periodisia ratkaisuja, joiden periodit ovat tuhansia vuosia ja periodeja on yritetty määrittää empiirisiin havainnoihin. Ei se ole mitenkään järjetöntä.»

»Tee nyt aivan mikä hyvänsä teko. Takaan, ettei mitään ihmeellistä tapahtu. Uusi aikakausi ei ala», Marko sanoi.

»Et tietenkään näkisi mitään erikoista. Ei tuntien, päivien tai vuosien aikataulussa mitään havaittavaa tapahtumaa. Aikakauden alkaminen kestää kymmeniä tai satoja vuosia, mutta se voi alkaa jostain yksittäisestä teosta.»

Lars keskittyi laskelmiinsa sen oloisena, ettei halunnut itseään häiritsevän. Marko yritti ajatella kuinka hän voisi puhua Larsin vapauttamaan hänet. Toistaiseksi yritys keskustella Larsin teoriasta

ei ollut onnistunut. Hän oli luultavasti lähinnä ärsyttänyt Larsia olemalla eri mieltä tämän päättelystä. Olisihan hänen pitänyt ymmärtää, ettei johonkin asiaan uskova tulisi kuuntelemaan järkipuhetta.

Larsin mielestä se ei varmaan edes ollut järkipuhetta. Yritetään vakuuttaa ilmeisillä perusteluilla jotakuta, joka on kauan miettinyt asiaa eri suunnilta ja päätenyt johonkin tulokseen. Järkipuhe on vain toistoa siitä mitä ihmiset yleensä ajattelevat, tai luulemme heidän ajattelevan. Ei se ole järkevää, tutkittua ja harkittua, vaan enemmänkin uskomuksiin perustuvaa maalaisjärkeä. Ehkä se mitä hän sanoi ei ollutkaan järkevämpää kuin mitä Lars sanoi.

Kannattaisiko kuitenkin yrittää esittää innokasta oppilasta, joka haluaisi kuulla viisauden sanoja suuren gurun suusta? Voisi olla parempi olla yrittämättä. Tuollainen menisi helposti överiksi ja Lars tulkitsisi sen, aivan oikein kaiken lisäksi, teeskentelyksi ja ehkä pilkaksi.

Kahteenkymmeneen minuuttiin kumpikaan ei sanonut mitään. Lars keskittyi teoriaansa. Marko yritti miettiä mitä hän voisi tehdä: aloittaako uusi keskustelu vai odotellako.

Lopulta hiljaisuuden rikkoi Lars.

Ylhäältä kuului ääniä.

»Se on varmaan Joanna. Käyn hakemassa hänet ja sitten mietimme mitä voimme tehdä kanssasi.»

Lars lähti kohti toimistoon johtavia portaita. Marko kuuli kun hän sulki lattialuukun. Hän kävi mielessään läpi erilaisia mahdollisuuksia. Ongelma oli, että niissä oli riskejä joita ei voinut poistaa.

Keskustelemalla Larsin saa siis puhumaan tutkimuksestaan. Sitä kautta voisi päästä aivan hyvään ja järkevään kompromissiin. Lars pitäisi häntä vangittuna kokeensa ajan ja sitten hän varmaan päästää vapaaksi. Tutkijaksihan Lars on yhtä selväjärkinen kuin teoretikot tai filosofit yleensäkin. Teoreettista älyä, joka jossain olosuhteissa saattaa heittää pahasti käytännön asioissa ja eettisissä kysymyksissä, mutta yleensä toimii hyvin.

Paitsi tietenkin, jos keskustelu menisi huonosti. Jos vaikka onnistuisi suuttuttamaan Larsin psykoosin tasolle, saattaisi hän

saada päähänsä eliminoida teoriasensa vastustajat? Tässä on riskejä. Tulisi tietää paremmin miten Lars ajattelee ja reagoi.

Joannan tulo voi muuttaa tilannetta. Joannan Marko varmaan onnistuu puhumaan puolelleen. Melkein viikon he olivat yhdessä. Se ei voi olla vaikuttamatta Joannaan. Naiset ja miehet, se ei muutu.

Marko säpsähti kun huoneen ovi avaantui. Lars ja Joanna tulivat sisään. Lars oli poiminut yläkerrasta pistoolin käteensä. Joanna tervehti Markoa varautuneen tuntuisesti.

»Vakoilit siis minua. Se oli typerästi tehty. Nyt meillä on ongelma mitä tehdä sinulle. Kuka sinut tähän palkkasi?»

Marko vakuutti ettei kukaan ollut häntä palkannut seuraamaan Joannaa, eikä kukaan tiennyt mitään koko asiasta.

»Se ei ole niin varmaa. Tietyt tahot etsivät Larsia, vaikka saitkin poliisin peruuttamaan etsintäkuulutuksen. Minua seurataan koko ajan, etkö usko sitä. Miten pääsit varastoon?»

Marko selitti tullessa kattoikkunasta.

»Toivottavasti kukaan muu ei nähnyt sitä. Jos näki, niin joku ihmettelee miksi et ole tullut ulos. Toivottavasti tänne ei nyt ilmesty vierailijoita.»

»Ei nyt huolestuta liikaa», Lars tyyntytteli.

Larsille Joanna sanoi:

»Hyvä, että et ole vahingoittanut Markoa. Siitä voisi saada rangaistuksia.»

Marko päätti yrittää:

»Vapaudenriistokin on rangaistava teko. Parasta olisi jos vain päästäisit minut menemään, en nosta syytteitä.»

»Et sinä mitään syytteitä muutenkaan nosta, koska et pysty vapaudenriistoa todistamaan», Lars vastasi nopeasti. »Eihän täällä ole ketään muita todistajia kuin me. Kuka tietää mitä täällä sisällä on tapahtunut?»

Marko täytyi tunnustaa, että niinhän asia oli. Häntä voitaisiin pitää vankina jonkin aikaa, mutta kuinka hän sen oikeudessa osoittaisi mikäli se kiellettäisiin.

»Paitsi jos minä todistan», Joanna sanoi. »Päätetään nyt Marko vaan vapaaksi.»

Lars osoitti pistoolillaan Joannan päätä. »Huono ajatus, Joanna», Lars sanoi. »Nyt minun täytyy kai vangita sinutkin. Koe on tärkeämpi kuin kukaan meistä.»

»Minun täytyy pitää teitä kahta täällä nyt tämä yö ja aamulla mietin mitä voi teille tehdä,» Lars jatkoi. »Täällä ei ole vierassänkyjä eikä ylimääräisiä tyynyjä tai huopia. Marko, sinä jätät tänne. Vapautan kahleesi kohta ja yritä nukkua miten pystyt. Olen kerrosta ylempänä, joten älä yritä mitään.»

Lars keräsi ensin kaikki aseeksi sopivat huoneen nurkassa olevaan siivouskomeroon, jonka hän lukitsi. Hän otti sieltä tyhjän kurkkupurkin ja muoviämpäriin.

»Purkki on tarpeille, tuon vähän paperia ja täytän tämän ämpäriin vedellä. Pärjät kyllä tämän yön.»

»Jääkö Joanna tänne myös?»

Lars virnisti, työnsi myös Joannan sisään kellariin ja sammutti valot lähtiessään.

»Tässä sitä sitten ollaan», Marko sanoi. Joanna vilkaisi häneen ja sanoi ajatelleensa pakotietä:

»Hei, täällä on rautalankaa. Näillähän elokuvissa aina avataan lukko. Mitä jos avaat tuon komeron niin kuin avasit oven minun huoneistooni. Hyvässä lykyssä sieltä löytyy sopivat aseet, avataan huoneen ovi ja tehdään rynnäkkö yläkertaan.»

»Muuten hyvä, mutta molemmat lukot näyttävät olevan aivan tavallisia mutta hyviä häirtälevylukkoja», Joanna sanoi. »Ne aukeavat jollain tiirikalla, mutta pitää olla lukolle sopiva tiirikka ja osata käyttää sitä. Silloin lainasin Larsin sähkötiirikkaa. En usko, että nämä aukeavat kahdella rautalanganpalalla, enkä osaa sellaisia käyttää.»

»No sitten, kun valokin on niin heikko eikä täällä oikein edes näe mitään, niin entä jos kävisimme yksinkertaisesti vain nukkumaan.»

Joanna vastasi, että sinä ehkä voit nukkua, mutta hän ainakin aikoi miettiä pakomahdollisuuksia. Marko kääri puseronsa tyynyksi ja yritti ajatella kaunista kesäpäivää järven rannalla.

Kevyttä tuulenvirettä. Pikkukalojen parveilua aivan vedenpinnan alla. Aurinkoa. Aurinko on tärkein.

Lars oli ilmeisesti kuunnellut oven läpi. Kellarin ovi aukesi uudestaan.

»Joanna, tuletkin kanssani ylös.»

Lars ja Joanna nousivat lattialuukusta toimistoon.

»Tuo sänky on kyllä vähän kapea kahdelle», Lars sanoi, »eikä me taideta enää olla sellaisissa väleissä». Joanna vilkaisi häneen vihamielisesti.

»Käy pitkällesi ja ojenna toinen käsivartesi. Saat uuden rannerenkaan», Lars otti käsiraudat toimiston laatikosta. »Minulle riittää tuolikin.»

Joanna makasi valveilla vuoteella toinen käsi kytkettynä lämpöpatteriin käsiraudalla. Lars havahtui, hän oli ilmeisesti hetkeksi torkahtanut tuolille. Hän mietti mikä hänet oli herättänyt, kun ääni kuului uudestaan. Jonkinlainen rahina tai raapiminen, sitten vinkuva ääni kuin metallia olisi väännetty metallia vastaan.

»Lars, kuuletko. Joku on varastossa», Joanna kuiskasi.

Lars oli heti hereillä. Rannekello näytti puoli neljää. Hän pukeutui nopeasti ja äänettömästi. Hän otti mukaansa taskulampun ja metrin pituisen metalliputken, ja avasi toimiston oven varovasti. Oven toisella puolella ei näkynyt valoa. Lars ei laittanut taskulamppua päälle vaan lähti hiljaisesti hiipimään äänen suuntaan.

Ääni tuli varaston toisen ulko-oven suunnalta. Lars hakeutui laatikoiden taakse piiloon ja jäi odottamaan kestäisikö ovi tunkeutumisyriykset. Pitkään hänen ei tarvinnut odottaa kun ovi aukesi. Saranapuolen kiinnitystapit oli irroitettu ja jollain tavalla, varmaan tunkilla tai jollain sellaisella, tunkeutujat olivat onnistuneet vääntämään oven murtosuojaksi tarkoitetut tapitkin ulos saranoista. Lars katsoi kun ovesta tuli sisään kolme tumma-asuista miestä. Heillä oli lyhyet rynnäkkökiväärit aseinaan, luotiliivit, ja päässä kypärän visiiriin kiinnitetyt pimeänäkölasit. *Ei hyvä, hän mietti. Ei lainkaan hyvä.* Lars ihmetteli mielessään miksi

heillä oli pimeänäkölasit. Miksi ei taskulamppuja, ne olisivat turvallisempia käyttäjälleen?

Lars palasi toimistoon ja avasi Joannan käsiraudat mahdollisimman hiljaisesti. Hän selitti kuiskaten, että he ovat vaarassa ja etteivät tulijat ole poliiseja. Joanna nyökkäsi, hän ymmärsi tilanteen. Lars johti Joannan toimistosta varastotilaan.

»Valokatkaisin varaston suuriin valoihin on tuolla,» Lars kuiskasi ja osoitti sormellaan. Vaikka varastossa ei ollut valoja, kattoikkunasta tuli sen verran valoa, että Joanna näki mitä Lars tarkoitti. »Käännät ylempää katkaisijaa heti kun sanon nyt. Pimeänäkölasit sokaisevat miehet hetkeksi ja ehdin ehkä lyödä heidät maahan tällä,» Larsin kädessä oli metalliputki.

»Heitä on kolme. Et onnistu. Ja jos isket heitä metalliputkella niin se on murha jos joku heistä kuolee,» Joanna kuiskasi.

»Ei voi auttaa. Ehkä tämä on itsepuolustusta, tai ehkä pääsen syyntakeettomana parantolaan ja pakenen sieltä. Emme me nyt voi muutakaan tehdä. Nuo eivät ole poliiseja ja heillä on aseet. Meidän on pelastettava itsemme. Yritän olla lyömättä liian lujaa.»

Joanna mietti mitä laki tästä sanoisi, mutta pitäisi kai olla sallittua ryhtyä itsepuolustukseen riittävillä oletetuilla syillä, vai saavatko niin tehdä vain valtiot? Hän päätti seurata Larsin ehdotusta. Hän hiipi mahdollisimman hiljaisena valokatkaisijan luokse pysytellen niin alhaalla, että laatikot peittivät hänet ovelta katsottaessa. Lars hiipi kymmenen metrin matkan miehiä kohti. Hän yritti päästä niin lähelle kuin saattoi. Oli lähes varmaa, että joku heistä katsoisi Larsin suuntaan ja silloin hänet havaittaisiin. Oli vain kysymys pääsisikö Lars riittävän lähelle. Noin viiden metrin päässä yksi miehistä kääntyi Larsin suuntaan ja hätkähti. Lars huusi merkin Joannalle ja ponnahti juoksuun.

Tumma-asuiset kääntyivät Larsin suuntaan, mutta sokaistuivat valoista. Puoleen minuuttiin he eivät näkisi mitään vaikka saisivatkin lasit nopeasti silmiltään. Se riitti Larsille. Ensimmäisen miehen Lars poisti pelistä lyömällä kovan iskun hänen kypäräänsä. Yllättäen tullut isku sivulta väänsi niskaa liian nopeasti ja mies menetti tajuntansa, ehkä kuoli. Toisen miehen polven Lars murskasi kovalla lyönnillä ja kun mies tipahti polvilleen, Lars yritti

vääntää kypärästä niskaa taaksepäin. Leuanalushihna ei ollut kiinni, joten kypärä irtosi. Lars löi sillä miestä päähän ja tämä kaatui lattialle. Kolmas mies heitti aseensa pois ja nosti kätensä ylös antautumisen merkiksi. Lars nappasi toisen miehen aseensa lattialta ja käski kovaa huutaen miehiä perääntymään varaston seinustalle. Joanna saapui paikalle ja aikoi poimia toisen aseensa käsiinsä, mutta Lars viittasi hänet sivummalle.

Kun tajuissaan oleva tumma-asuinen sai näkökykynsä takaisin, hän näki Larsin tähtäävän häntä lyhytpiippuisella erikoisjoukkojen rynnäkköaseella. Joanna tarkisti kahden maassa makaavan tilan. Toinen oli kuollut, toinen oli elossa, mutta saanut pahan iskun päähän. Hänellä saattoi olla vakava aivovaurio. Joanna katsoi Larsiin. Tilanne oli huono. Ainakin yhden miehen Lars oli tappanut, ehkä kaksikin jos toinen kuolee. Onneksi he eivät sentään olleet poliiseja. Tumma-asuisia saattaisi tulla lisää, poliisia Lars ei voisi jäädä odottamaan. Tilanne vielä huononisi kun hän lähtisi pakoon, mutta muuta ei ollut tehtävissä.

»Haetaan vieras ylös ja viedään tämä hänen tilalleen» Lars sanoi Joannalle. »Kävelytetään tätä tuon toimiston suuntaan.»

Marko oli nukkunut sikeästi. Kellarin seinät olivat paksut eikä hän ollut kuullut kamppailun melua. Hän heräsi kun lattialuukusta tultiin kellariin eikä juuri yllättynyt kun huoneeseen syttyi valot. Kun Larsin ja Joannan sijaan ovesta astui tummapukuinen mies, hän hetken aikaa ajatteli, että hänet on vapautettu. Tunne katosi kun Joanna seurasi miestä ja hänen takanaan asteli Lars ase käsissään. Marko auttoi Joannaa raahaamaan toisen elossa olevan kellariin,

Lars osoitti Markolle ja Joannalle, että heidän tuli lähteä mukaan, lukitsi kellarin huoneen ja ohjasi heidät varastoon ottaen mukaansa tumma-asuisten aseet ja varalippaat. Joannalle hän ojensi metallitangon, jolla hän oli lyönyt miehiä ja Markon piti ottaa kantoon raskas puulaatikko. He veivät ne auton tavaratilaan. Auton kori oli tiellä, mutta Marko oli näkevinään kuinka Lars avasi puulaatikon ja puuhaili jotain sen kanssa.

»Meillä on pieni ongelma,» Lars sanoi Joannalle ja Markolle heidän kävellessä varastorakennuksesta Joannan autolle. »Tuolla

rakennuksessa on paitsi näkemämme kaksi mustapipoista, niin myös yksi samanlainen lojuu varaston lattialla. Näytti olevan kuollut kun tarkistin. Jouduin lyömään heitä tuolla», Lars osoitti metallitankoa.

»Puhdistan sen tangon huolella ja heitän sen jonnekin. Sitten ei ole tappoasetta. Nuo kaverit eivät kerro. He vievät kaatuneensa jonnekin. Eivät he voi kertoa tunkeutuneensa varastoon aseet mukanaan eivätkä varsinkaan, että minä taltutin koko joukon yksinäni - imagokysymys heille. Kyse on nyt teistä kahdesta, aiotteko te kertoa tästä poliisille?»

Marko mietti muuttunutta tilannetta. Enää ei ollut kyse vain lyhytaikaisesta vangitsemisesta. Lars oli tappanut miehen. Yksi tapa Larsille selviytyä olisi tappa todistajat, Joanna ja Marko, mutta silloin hän joutuisi tappamaan myös kellarin kaksi miestä. Tumma-asuiset eivät varmaan puhuisi poliisille, siitä Marko oli samaa mieltä. He kyllä tulisivat kostamaan Larsille. Eikä kellarihuoneen lukko heitä kovin kauaa pidättäisi.

»Me emme puhu mitään, olkoon sovittuna. Ne miehet eivät muuten pysy siellä kellarissa kauaa.»

»Tiedän», Lars sanoi tynesti.

»Ampumallako aiot tästä selvitä,» Joanna sanoi osoittaen Larsin pitelemää asetta.

»Yritetään ensin pako, jos se ei onnistu, niin sitten ehkä menee ampumiseksi», Lars vastasi. »Meidän täytyy yrittää sopia sen tahon kanssa, joka nuo kommandot lähetti.»

»Mikä se taho on?» Joanna kysyi.

»En ole varma, mutta minulla on vahva aavistus», Lars vastasi.

Lars sytytti tupakan ja sen savu sai Joannan yskimään. Imaistuaan muutaman henkisauhun Lars kiersi ikkunan auki ja tumpasi savukkeen.

»Minä oikeastaan olen lopettanut savukeenpolton, mutta tämä on erikoistilanne», Marko sanoi.

»Polta vaan, ei se tätä enää pahemmaksi tee», Joanna sanoi ojentaen savukkeen omasta askistaan.

»Ei se oikeastaan helpota, se vain tuntuu siltä», Marko sanoi. »Nikotiini voi hieman parantaa keskittymiskykyä. Tai riippuu

tehtävästä millaista ajattelua siinä tarvitaan, johonkin auttaa, toisiin ei. Skitsofreenisia nikotiini kuulemma auttaa.»

»Hei, minä en viitsi just nyt jutella tupakan vaikutuksista,» Joanna tokaisi. Larsin suuntaan kääntyen hän sanoi: »Pidät meitä vankeina ja nyt olet tappanut ihmisiä.»

»Älä ole huolissasi Joanna. Sinä selviät kyllä tästäkin», Lars vastasi.

»Entä sinä?» Joanna vastasi hiljaisella ja hieman surumielisellä äänellä.

»Joskus asiat alkavat mennä pieleen ja sitten ne jatkavat menemistä pieleen, eikä niitä voi enää korjata. Minun kohdallani tästä ei enää ole ulospääsyä. Marko, sinä sotkit kaikki. Lähdit seuraamaan Joannaa silloin kun kaikki oli vielä hyvin. Ajattelit selvittäväsi vielä viimeisen osan tätä juttua. Sen sijaan sotkit kaiken. Kuka muuten kertoi Per Bromanille, että etsit minua? Olitko se sinä?» Lars jatkoi.

Marko ei sanonut mitään. Ei ollut mitään sanottavaa oli totuus niin tai näin. Lars oli vaikeuksissa, samoin Joanna. He olivat siis myös vaikeuksissa. Lars voisi tehdä mitä vain nyt.

»Minä lähden mukaasi», sanoi Joanna. »Sillä lailla Marko pitää suunsa kiinni, eikö näin?»

»Marko, lähdet kotiisi nyt. Älä käy seuraamaan meitä. Joannalle ei käy mitään. Unohda nyt Joanna lopullisesti», Lars sanoi. »Teistä ei tule koskaan paria.»

63.

»Tämä on poliisi. Heittäkää aseenne pois.»

Nuorempi konstaapeli laski megafonin. Marko katsoi torin laidassa olevaa paria, Lars ja Joanna. Lars piteli pelokasta naista kiinni kauluksesta toisella kädellään. Toisessa Marko näki hänellä olevan pistoolin, joka oli osoitettu naisen selkään. Poliisi ei voinut ampua Larsia, vaikka tämän pää saataisinkin helposti jyvälle. Riskit olivat liian suuret. Ehkä hän ei kuolisikaan heti vaan ehtisi vetää liipasimesta. Tilanne oli patissa. Marko ei tiennyt kuka oli

kutsunut poliisin paikalle. Kun Lars ja Joanna olivat lähteneet pakomatkalleen, hän oli menossa autolleen miettien mitä tekisi varastoon suljettujen kommandojen suhteen. Samalla poliisiauto oli pysähtynyt vierelle ja poliisi käskenyt hänet mukaan. Olisiko Harri hälyttänyt poliisit, vaiko ne kommandot? Se ei ollut ollut hyvä ajatus keneltä se sitten olikin. Nyt Marko ei voinut muuta kuin seurata tilanteen kehittymistä ja olla varalla, jos poliisi häntä tarvitsisi.

Tällainen tilanne saattoi kehittyä miten vain. Pahimmassa tapauksessa Lars alkaisi ammuskella poliisia ja sivullisia, tappaisi panttivankinsa ja lopulta ampuisi itsensä. Neuvottelutaidot eivät ratkaisseet kaikkea, liian paljon riippui miehen psyykkisestä tilasta. Lars panttivankeineen seiso i torin laidalla. Hän ei voisi paeta millään tavalla. Hänen tilanteensa oli toivoton. Poliisin päätavoite oli pelastaa panttivangin henki. Marko ajatteli, että Larsia ei pitäisi pakottaa vaan pyytää esittämään vaatimuksensa, teeskennellä että hän voisi esittää vaatimuksia panttivankitilanteen takia, ehkä jopa lähteä pakoon jonnekin.

Lisää poliisiautoja tuli paikalle ja myös tiedotusvälineitä: Marko näki erään miehen kanniskelevan uutiskameraa. Tästä tulee varmaan uutinen, joka leviää maailmalle. Mitä vaatimuksia vangin kaappaajalla on esitettävänä? Jos olisi, niin nyt Lars saisi maailmanlaajuista julkisuutta, mutta Marko tiesi, ettei Larsilla ollut ollut valmiina mitään vaatimuksia. Joanna oli itse lähtenyt mukaan ja Lars huomattuaan jäävänsä kiinni oli päättänyt käyttää Joannaa panttivankina päästäkseen pakoon, varmaan tämän suostumuksella.

Larsilla ei varmasti ollut aikomusta järjestää mitään verilöylyä, mutta poliisi ei ollut siitä varma. Sellainen mahdollisuus oli heidän mukaansa aina olemassa kun paikalle saapui uutiskameroita. Lars tulisi joka tapauksessa saamaan pitkän vankeusrangaistuksen kun hänet saataisiin antautumaan. Tilanteen kehittyminen riippui nyt kokonaan poliisin toiminnasta. Nämä ovat vaikeita tilanteita. Marko toivoi, että poliisilla olisi keinoja ja ammattitaitoa.

Marko näki, että poliisi lähetti neuvottelijan miestä kohti. Naispoliisi lähestyi miestä kymmenen metrin päähän. Marko ei aivan kuullut mitä he sanoivat, mutta nainen pyysi Larsia

antautumaan ja tämä vaati naista pysymään etäällä. Marko näki kuinka nainen käveli muutaman askeleen eteenpäin. Lars osoiti naista aseellaan, tämä käveli taaksepäin ja viitto poliisille pysymään takana. Lars päästi Joannan, joka juoksi nopeasti poliisien suuntaan. *Lars siis antautuu, hyvä*, Marko totesi mielessään. Lars laski aseensa maahan ja käveli kymmenen metrin päähän ja lyyhistyi kyyryyn.

Marko näki kuinka Larsin pää heilahti sivulle ja siitä roiskahti jotain tummaa. Kuka oli uskaltanut ampua? Poliisipäällikkö karjui *kuka ampui?* Kukaan ei tunnustanut, mutta kaksi miestä viittoilivat torin reunassa olevan rakennuksen suuntaan. Laukaus tuli sieltä. Kaksi poliisia lähti juosten tarkistamaan rakennusta. Toiset kaksi poliisia lähti heti juoksemaan Larsin suuntaan. Naispoliisi viittoili heitä pysähtymään. He ehtivät muutamassa sekunnissa Larsin auton lähelle ennen kuin räjähti. Marko tajusi kirkkaan välähdyksen ja valtavan, korvat lukkonlyövän pamauksen ennen kuin ilmapirta paiskasi hänet nurin.

Noustessaan ylös Marko tunsu savun hajun ja näki mustuneen kohdan maassa. Kymmenen metriä hänen edellään kaksi poliisia oli kumartuneen maassa makaavan naispoliisin ylle. Arvioituaan hänen tilaansa he nostivat naisen kantoon ja juoksivat Markon lähelle.

»Jalka meni», nainen huusi.

»Sirpale meni pohkeesta, ei paha. Hyvin selviät.»

»Mikä räjähti?» nainen kysyi.

»Auto. Autossa oli lasti räjähteitä. Kaksi meikäläistä kuolleena.» Ambulanssi saapui ja sen miehet veivät naisen paareilla.

Joanna oli alkanut huutaa säikähdyksestä. Häntä oltiin myös viemässä ambulanssiin. *Onneksi Joanna oli kunnossa*, Marko ajatteli. *Järkytys oli sitten eri asia.*

Marko käveli lähemmäs poliisipäällikköä kuullakseen mitä rakennukseen juosseet poliisit sanoisivat. Tetraradion ääni oli hyvä ja voimakkaalla. Marko kuuli helposti poliisien selittävän, että he ovat löytäneet paikan mistä laukaus ammuttiin. Kiikaritähtäimellä varustettu tarkkuuskivääri on siellä, samoin hylsy. Kiväärillä on ammuttu. Äänenvaimennin piipussa. Ampujaa ei ole tavoitettu.

Toinen poliiseista on lähtenyt etsimään ampujaa, mutta oletus on, että hän on paennut autolla. Ei ole löytynyt silminnäkijöitä, jotka olisivat nähneet kenenkään tulevan rakennuksesta. Silminnäkijöitä etsitään edelleen.

Niin varmaan etsitään vielä monta tuntia, Marko ajatteli. Mutta tuskin löydetään. Ampuja oli ammattilainen. Pako rakennuksesta oli harkittu. Ampuja oli jollain tavoin ehtinyt aseisiin, vaikka panttivankitilanne oli kestänyt kokonaisuudessaan vain puolisen tuntia. Se pikemminkin viittaa siihen, että ampuja oli alusta asti selvillä siitä, että poliisi yritti pidättää miehen. Luultavasti ampuja oli samaa joukkoa kuin ne, jotka olivat hälyttäneet poliisin paikalle. Kommandoja. Kosta Larsille ei tarvinnut odottaa kauaa.

Poliisi kertoi Markolle, että auton räjäytti Lars itse mobiilillaan. Ehkä tajuamatta mitä teki. Puhelin oli löytynyt vahingoittumattomana hänen kädestään, vaikka Larsin ruumis, samoin kuin kahden kuolleen poliisin ruumiit, oli pahoin silpoutunut.

Marko kysyi kuka heidät oli hälyttänyt, mutta poliisi ei halunnut kertoa. Sen sijaan he kuuntelivat Markon selityksen miksi hän ei ollut halunnut kutsua poliisia paikalle ja myönsivät, että tapahtunut huomioon ottaen, se ehkä oli oikea ja ymmärrettävä ratkaisu, mutta varmaan hän aikoi ilmoittaa poliisille niin pian kuin tilanne olisi sallinut. Marko vakuutti aikoneensa ilmoittaa Larsista ja järjestää sekä poliisivastaanoton että ambulanssin varastoon jääneille murtautujille heti kun se olisi ollut mahdollista.

64.

Joanna sulki kesämökin oven takanaan ja käveli rantaan laiturille. Aurinko lämmitti mukavasti. Vesi oli tyyni ja pinnalta lämmintä, minkä Joanna totesi kokeilemalla kädellään.

Marko ja Harri kävivät läpi tapahtumia kuistilla.

»Mitä oikein tarkoitat selityksellä? Tapahtumia asetettuna aikajärjestykseen? Historiallinen selitys on lähinnä sitä.» Harri kysyi.

Marko yritti selittää mitä tarkoitti:

»Ei se tyydytä. Sellaisen menetelmän ongelma on, että siinä ajatellaan, että muodostamalla tunnetuihin yksityiskohtiin täysin sopiva looginen selitys voitaisiin päätyä oikeaan selitykseen siitä mitä tapahtui. Ei koskaan ole täyttä varmuutta yksityiskohdista. Tietenkin, jos selityksessä on looginen ongelma, niin silloin sen on oltava väärä; mutta selitystä voi aina korjata siten, että juuri se mainittu ongelma poistuu.»

»Tuota korjaamista vastaan käytetään periaatetta: jos jokin ei tapahtunut niin kuin se kerrotaan virallisessa selityksessä, niin se ei tapahtunut», Harri vastasi.

»Mikä ei tietenkään ole millään muotoa looginen periaate», Marko sanoi. »Sitä toisinaan yritetään käyttää, mutta huonolla menestyksellä. Selityksiä saa korjata ilman että korjaamista pidetään osoituksena mistään.»

Marko totesi, että faktoista on vielä kohtalaisen helppo olla samaa mieltä, vaikkei koskaan voi olla varma ovatko kaikki faktat totta ja puuttuuko olennaisia faktoja. Mutta vaikka hyväksyttäisinkin se, että faktat on saatu oikein, niin se ei vielä ratkaise ongelmaa. Jos faktat sopivat johonkin selitykseen, niin se ei estä sitä että samat faktat sopivat muihinkin selityksiin. On monen tason selityksiä, ja ymmärrettävä selitys tapahtumille ei ole tarina mitä tapahtui ensin ja mitä sitten.

Harri vastasi, että kyseessä on tapahtumaketju: joukko toisiinsa sidottuja tapahtumia. Sen tulee vastata keskeisiin kysymyksiin. Uuden maailmanjärjestyksen salaliittoteorioiden yksi keskeinen kysymys on keitä ovat *he*. Tiedämme toki, että on erilaisia salaliittoja ja muuta kähmintää, mutta onko olemassa vain yksi *he* vai onko *heitä* monta?

»Katsotaanpa tapahtumaketjua tässä valossa», Harri sanoi:

»Ensin *he* olivat terroristit», hän jatkoi. »Larsin luultiin olevan yksi heistä. Kun Kati jäi kiinni, paljastui, että *he* olivatkin rikollisia liikemiehiä, pankkiireita ja sen sellaisia, mutta että terroristit ja *he* olivatkin samaa porukkaa ja niitä yhdistivät tiedustelualan ammattilaiset. Mutta sitten ilmeni, että mafia oli mukana jutussa. Mafia ei ole sama kuin likaiset pankkiirit, joten näytti siltä, että

onkin kaksi kilpailevaa ryhmää *heitä*. Toisaalta Maria Chelazzin käsikirjoituksesta, jonka olemme tutkimuksissamme olennaisesti rekonstruoineet, osoittautuu, että *he* olivatkin esoteerikot, messiaaniset kabbalistit. Siis *heitä* ei ollutkaan kahta kilpailevaa ryhmää, vaan sekä järjestäytynyt rikollisuus että likaiset pankkiirit työskentelivätkin tälle samalle ryhmälle. Kunnes sitten Lars kertoi oikean totuuden *heistä*. He ovatkin *hän*, kabbalistinen messias. Yksilö, joka aloittaa uuden aikakauden. Tämä siis on selitys. Siinä ei ole vain tapahtumia aikajärjestyksessä vaan jokin keskeinen kysymys ratkaisuna.»

Marko ei ollut tyytyväinen:

»Tuo on yksi ymmärrettävä selitys, kuten kymmenet muutkin. Ongelma näyttää olevan vielä suurempi kuin ajattelin. Ei ole vain niin, että alalta puuttuu menetelmät löytää oikeita teorioita. Siitä puuttuu myös tavat tunnistaa oikea teoria ja valita eri teorioiden joukosta. Ei ihme, että historioitsijat ovat päätyneet hyväksymään tarinan selityksenä. Tarina on jotensakin tarkistettavissa, mutta toisaalta, se ei ole ymmärrettävä.»

Harri oli samaa mieltä ja kävi hakemassa heille isot oluet. Joanna liittyi heidän seuraansa.

»Joanna, mikä on kaikkien näiden asioiden selitys?» Marko kysyi.

»Selitys pitäisi aina olla ihmiskohtaloita, mitä ihmisestä tuntuu, jotain yleisinhimillistä», Joanna vastasi.

»Ihmisten tunteitahan on kuvattu vuosisatoja ja paljon paremmin kuin itse koskaan osaisi. Niistä ei löydy uutta. Eivätkä tunteet edes ole oikeastaan inhimillisiä, samat tunteet on koirallakin, kaikilla imettäväsillä. Linnuillakin on tunteita», Marko sanoi.

»Muttei aivan samanlaisia varmaan, linnut ovat vaistonvaraisia eläimiä», Harri kompenoi. »Niillä on pienet aivot.»

»Tarkoitin, että tärkeintä on se mitä ihmistä tuntuu», Joanna totesi. »Pysyviä, muuttumattomia inhimillisiä dimensioita. Vaikka luottamus. Kuinka Kati luotti Ron Carteriin ja pettyi.»

Marko vastasi, että uuden maailmanjärjestyksen teoriassa on juuri kyse luottamuksesta, mihin me luotamme, keneen me luotamme, kuinka se mitä olemme uskoneet todeksi onkin valetta.

»Tai turvattomuudesta, pelosta, voimattomuudesta, kun jäit Larsin vangiksi, tai Kati jäi terroristien kynsiin, tai Larsille, joka joutui poliisin piirittämäksi», Joanna sanoi. »Siitä, mitä tapahtuu ihmiselle kun asiat eivät sujukaan normaalilla tavalla. Jokin melkein viaton teko, jonka tekemiseen johtaa uteliaisuus, paljastuukin joksikin muuksi, avaa oven pelottavaan tuntemattomaan.»

Marko väitti, että uuden maailmajärjestyksen teoria on juuri tuota. Sen takia se on niin vaikea hyväksyä. Se avaa oven jonnekin, jonne ei halua mennä. Viaton teko, käy tutkimaan jotain tapausta, se sitten johtaa eteenpäin. Eivät ihmiset halua tutkia, koska heitä pelottaa se mihin se voi johtaa.

»Tai totuudesta, romantiikasta,...»

Se on juuri tuota, Marko sanoi. Suuri messiaaninen draama totuudesta, selityksestä, pelastuksesta, pahan noususta, ikuisesta elämästä.

»Ei se ole sitä», Joanna vastasi. »Se, on tarina epäluuloisuudesta, ennakkoluuloista, perusteettomista väitteistä, virheellisestä spekulatiosta, kateudesta. Sanalla sanonen vainoharhasta. Ja lisäksi se on tuulimyllyjä vastaan taistelemista.»

»Kyllä tuulimyllyt RDX:llä tipahtavat kun panokset vain laittaa oikeisiin kohtiin», Marko totesi. »Pilvenpiirtäjätkin romahtavat oikeilla räjähteillä, mutta voi olla, ehkä salaliittoteoriat eivät puhu totuudesta ja romantiikasta. Ne ovat pikemminkin viihdettä.»

Pöydän toisella puolella pöytää istuva mies oli jättänyt tietokoneensa ja selasi nyt papereitaan. Kuulusteluiden pitäisi päättyä tänään. Hiljaisempi mies ei edes ilmaantunut paikalle. Tämä puheliaampi näytti tarvitsevan aikaa johtopäätöksensä muodostamiseen.

Marko odotti hänen loppuarviotaan muistellen kuinka hän ja Joanna olivat nähneet sen saman mersun, joka seurasi heitä matkalla Puolaan. He olivat olleet kävelyllä yhdessä Markon kämpän lähellä kun auto pysähtyi heidän viereensä. Sisällä oli kaksi miestä. Autossa istujat vain tuijottivat heitä kiinteästi muutaman sekunnin ja ajoivat pois. Miesten mentyä Joanna oli

sanonut, että heidän tulee käydä Larsin varastolla. Marko ei kysellyt mitään, he menivät hänen autoonsa ja ajoivat Itä-Helsinkiin, Tattarisuolle. Varaston ulko-ovi oli auki ja kun he menivät sisälle, he näkivät että varaston toimiston ovi oli myös auki ja toimisto myllätty perinpohjin. Kellariluukku oli avattu. Joanna ja Marko laskeutuivat portaat alas. Sama sekasotku sielläkin. Joanna käveli komeron ovelle. Sekin oli auki. Marko ei siellä ollut koskaan käynyt, mutta Joanna tietenkin tunsi sen.

»Mikä se Larsin koe oikeastaan oli?» Marko kysyi.

Joanna poimi joitakin papereita lattialta olevasta sotkusta. Marko silmäili niitä. Lars oli näemmä ohjelmoinnut tietokoneen muodostamaan kaikkia mahdollisia kombinaatioita sanoista. Marko näki lattialla kovaäänisen jäänteet. *Niin tietenkin*, Marko mietti, *sanathan tulee lausua ääneen*. Millä tavoin alirutiineja kutsutaan ohjelmassa? Yleensä alirutiinin nimellä, ja parametrit täytyy olla oikein. Maaginen merkkijono siis. Se kutsuu jonkin rutiinin, joka tekee jotain. Jos saa lisää oikeuksia ja onnistuu kutsumaan sopivaa rutiinia, voi tehdä jotain mitä ei saisi tehdä. Larsin viisiminuuttinen. Juuri riittävästi aikaa tehdä *System shutdown* ja *System restart*. Palauttaa alkuperäinen järjestelmä. Pyyhkiä pois kaikki väärät asetukset.

»Lars siis todella piti tätä maailmaa jonkinlaisena simulaationa ja kuvitteli löytävänsä maagisen sanan, jolla voisi kutsua voimakkaita ohjelmia, siis varmaan enkeleitä ja demoneja. Joka merkki pitää olla aivan oikein. Jos sana on pitkä, niin sen löytämisessä menee ikuisuus.»

Paitsi jos joku on keksinyt tehokkaamman algoritmin, Marko ajatteli. Sellaisen, joka kokeilee vain vahvimpia kandidaatteja. Salasanoja generoivan koodin. Siis salaisuuksia generoivan koodin. Tarkemmin, salaisuuksia generoivan salaisen koodin. Salaisuuksien salaisuuden. Larsin isän kirjassa olleen tekstin salaisuuksien salaisuuden. Kirjassa ei ollut mitään suurta salaisuutta. Siinä oli menetelmä löytää suuri salaisuus. Arcanum arcanorum on ohjelma. Vaikka sitä on nopeutettu niin paljon kuin on osattu, se on edelleen hidas, mutta jos se saa pyöriä riittävän

kauan niin se löytää oikeat voimasanat, muuttaa maailmaa ja aloittaa uuden ajan.

Niin tietenkin, Marko totesi. Tätähän he ovat tehneet esoteerisessa maanalaisessa virrassa. Etsineet maagista sanaa, Jumalan lausumaton nimi, vapaamuurareiden kadonnut sana, Abraham ben Abulafian sanakombinaatiot. Periaatteessa, eihän tässä mitään järjetöntä ole, mutta kutsutaanko rutiineja lausumalla nimi vai jotenkin muuten, vaikka kirjoittamalla nimi paperille kyyhkysen verellä ja polttamalla paperi. Mistä sen tietää?

Tietokoneen edessä istuva mies kohotti viimein katseensa Markoon:

»Niin, lääkettähan tässä varsinaisesti evaluoidaan. Sitä ei valitettavasti voida hyväksyä yleiseen käyttöön.»

Marko katsoi hämmästyneenä. Mistä oli puhe? Ja eivätkö nämä olekaan poliiseja vaan jotain lääkäreitä?

»Olit tänne tullessasi niin sekaisin, että annoimme sinulle lääkettä, jonka pitäisi palauttaa muisti. Etkö ole huomannut kuinka paljon enemmän muistat nyt.»

Se oli totta. Marko oli muistanut kaikki nämä tapahtumat kirkkaasti. Lähiviikkojen muistikuvat eivät olleet enää hämärää, kalvon peittämää sekasotkua.

»Se on totta! Lääke on todella auttanut», Marko huudahti.

»Valitettavasti ei ole. Muistat enemmän, et paremmin», mies sanoi. »Kaikki muistikuvasi ovat mielikuvituksen tuotetta. Ne varmasti tuntuvat aivan todellisilta, mutta niillä ei ole mitään todellisuuspohjaa. Etkö ole huomannut, että kaikki tapaamasi henkilöt ovat itse luomiasi. Ne ovat osa sinua. Yksiulotteisia, ne ajattelevat ja toimivat niin kuin sinä. Ne eivät ole todellisia lihaa ja luuta olevia ihmisiä.»

Kuinka moniulotteisia todelliset ihmiset sitten ovat, jos naiset jättää laskuista, Marko ajatteli.

Samalla Markon mieleen tuli uusi ajatus. *Niin tietenkin - Voi ei. Mies on oikeassa. Joanna, she is just a girl, ja Harri, keski-ikäinen, jo riittävästi alkoholisoitunut äijä. Eivät he voineet puhua noin. Eivät he ajattele noin monimutkaisia, filosofisia asioita. Hän*

oli mielessään yhdistellyt sitä mitä todella sanottiin ja sitä mitä hän oli lukenut Internetistä tai itse ajatellut. Sen täytyi olla kuvitelmaa, mutta...

»Eivät he ole kuvitteellisia ihmisiä. Löytyyhän heistä tietoja, osotteita, poliisi tietää, kaikkea muuta.»

»Aluksi uskoin sinua, siis että tarinasi olisi jotensakin totta, ja yritin myös löytää mainitsemiasi henkilöitä yksityiskohtien tarkistamiseksi. Mutta ei heitä voi tavoittaa. Katso nyt vaikka kuinka monta heistä on kuollut: Maria Chelazzi, Luchino Rossi, Lars Johansson ja hänen vanhempansa. Todellisia ihmisiä, mutta he eivät voi enää vahvistaa tarinaasi. Chelazzin murha oli mafian työtä. Johanssonin kuolema liittyi huumejengien välienselvittelyyn ja myös se asia on loppuunkäsitelty. Rossin kuolema, niin, he kävivät ammuskelemaan poliisia kohti. Ei näissä ole mitään yhteistä tekijää. Professori Laurence Hill oli myös todellinen henkilö, mutta hän kuoli sairauteen kuukausi sitten. On mahdotonta sanoa tapasitko hänet Kambodžassa. Kadonneita ja sen takia tavoittamattomissa ovat nämä Ron Carter ja Per Broman. Nimellä Kati Lundberg löytyy kyllä monta henkilöä, muttei ketään Västeråsista. En nähnyt syytä käydä soittelemaan heille. Tavoitin puhelimella rikosetsivän nimeltä Noora Laine. Hän kertoi poliisin selvittäneen pommi-iskun. Se oli epäonnistunut talousrikoksen yritys, joka päättyi traagisesti. Mitään salaliittoa siihen ei liittynyt, mutta hän kertoi sinun olleen varsin järkyttynyt kuulusteluissa. Laine oli kuulustellut aiemmin myös Joanna Nowakin, eikä sieltäkään löytynyt vahvistusta tarinallesi. Niin, ja Harri Ranta tietenkin on serkkusi. Hän näyttää olevan pitkällä matkalla, en tavoittanut häntäkään. Mitään tarinastasi ei voi tarkistaa. Se on kokonaan lääkkeen aiheuttamaa harhakuvitelmaa.»

»Entä ne nauhat ja lääke veressäni», Marko kysyi.

»Nauhat olisit voinut nauhoittaa ystäväsi kanssa ja kemikaalin pistää itse suoneesi», mies sanoi. »Epäilen, että tässä on kyseessä Léo Taxil -tyyppinen pelleily, joka sitten on päässyt käsistä. Niin, nuo salaliittoteoriasi, ne ovat vainoharhaa. Vapaamuurarit tässä ovat nousseet esille monta kertaa. Se on tyypillistä tämän tyyppisille harhoille. Vaikka tämä oli lähinnä muistilääkkeen

evaluointi, olen keskustellut tapauksestasi lääkärin kanssa ja hänen mielestään sinulle tulisi laittaa pidempiaikainen lääkitys. Nuo harhasi ovat edelleen sen verran vahvoja, että ilman lääkkeitä sinulla olisi vaikeuksia selviytymisessä normaalissa yhteiskunnassa. Hyvää jatkoa.»

Mies ojensi Markolle kaksi pilleriä ja kaatoi kannusta hieman vettä muovikuppiin. Marko laittoi pillerit suuhunsa ja joi päälle vettä. Mies seurasi toimitusta tarkkaavaisesti. Hän sulloi paperinsa salkuunsa, kätteli Markon ja lähti.

Marko katsoi lähtevää miestä. *Kuvitteellisia ihmisiä*, hän ajatteli. *Kyllä nykyään voi tarkistaa monella tavalla ovatko henkilöt kuvitteellisia vai todellisia. Hän ei vain halua tarkistaa, tai luultavimmin, ei halua myöntää tarkistaneensa.*

Niin, he aikovat kuitata hänen kertomuksensa tyypillisenä vainoharhana, mutta se tapahtui. Ja vaikka hän olisikin – tai olikin – sotkenut hieman kuka tarkalleen ottaen sanoi mitä ja milloin ja kenelle, niin mitä sillä on väliä. Kuka sanoi jotain, kenen kynästä jokin teksti tarkalleen ottaen lähti? Mitä sillä on väliä? Tärkeää on vain oliko se mitä sanottiin totta vai ei, tai edes pääosin totta. *Pommi-isku johon liittyi talousrikos. Huumejengien välienselvittely. Mafiamurha. Aseellinen poliisin vastustaminen. Ei mitään yhteyttä?* Tottakai niillä oli yhteys ja se yhteys oli uusi maailmanjärjestys. Messiaaniset kabbalistit, rahapiirit, Vanhan Testamentin profetioiden toteuttaminen. Keitä *he* voisivat olla? *Miksi?* Luonnollinen oikeus oli muutettu, maailma täytyi korjata, palauttaa alkuperäiseen järjestykseen. Lars yritti olla kabbalistinen messias ja aikoi aloittaa uuden aikakauden, mikä tarkoittaa vanhan aikakauden loppua, aikojen loppua. Mitä muuta on uuden maailmanjärjestyksen salaliitto kuin kabbalististen alkemistien yritys uuden aikakauden aloittamiseksi, Platonin valtiomallin tyyllisen totalitarismin pystyttämiseksi? Mitä muuta tekemistä alkemisteilla olisi politiikan kanssa? Joka kerta he ovat epäonnistuneet, mutta sitä aina yritetään uudestaan, ja olennaisesti samalla tavalla. Huumejengien välienselvittely? Se oli esoteerikkojen välienselvittely: uuden messiaan kannattajien ja vastustajien välinen. Köyhien ja Mammonan välillä; molemmat

ovat osia samassa suunnitelmassa. Kabbalismi on oopiumia valtaeliitille.

Messias syntyy ja tapetaan, julistaa ennen kuolemaansa uuden aikakauden alkaneeksi. Vanha aikakausi loppui, maailmanloppu tuli - kukaan ei huomannut mitään; mutta samoihin aikoihin tapahtui jokin käänne, joka ei mitenkään riippunut messiaasta vaan kylmistä realiteeteista, resursseista. Ei kai tuollaista pientä tapahtumaa kukaan huomaisikaan. Me emme näe mitä kulisseyssä tapahtuu. Näemme vain kuinka jokin rakennus romahtaa tai joku saa kuulan kalloonsa. Tai että jossain syttyy sota tai talous romahtaa. Se on ainoa mitä näkyy. Jotain näkyy vain jos jokin suunnitelmassa epäonnistuu ja sitä pitää yrittää korjata. Ja kaiken voi aina selittää irrallisiksi tapahtumiksi, jokin yksittäinen hullu ampui sen tappavan kuulan, tai terroristit, tai rikollisjärjestöt – ei ole mitään salaliittoa. Mutta jokin pieni detalji virallisessa selityksessä ei täsmää. Jotain jää auki, ja jos sitä käy tutkimaan, niin koko virallinen tarina hajoaa pala palalta, mutta silloinkin sellaisen tutkijan voi leimata hulluksi salaliittoteoreetikoksi.

Marko sylkäsi pillerit suustaan ja tunki ne taskuunsa. *Odotellaan sitten täällä – niin kai tässä joutuu tekemään – mutta ei kovin kauaa. Eivät nämä asiat ole lopussa, Marko ajatteli. He yrittävät uudestaan ja hän on valmiina.*